Sēdes video translācija 08.03.2023 9.00 11.00 13.30 15.30 17.30 19.30 21.30 23.30 1.15 3.10 4.47 6.40

https://www.saeima.lv/lv/transcripts/view/2455
https://titania.saeima.lv/LIVS14/SaeimaLIVS2_DK.nsf/DK?ReadForm&nr=8b0926cf-f548-4497-bb31-5ad9f356a1b7

08.03.2023. 14.Saeima četrpadsmitā sēde-ziemas sesija -ārkārtas Budžeta pieņemšana *Noraksts*

Stenogramma *Sēdi vada: Edvards Smiltēns*

2023.gada 8. marta sēde sākas pl. 9:00
sēde slēgta 9. marta pl. 8:58, sēdes ilgums- 23 h 58 minūtes / 18 h 56 min -darbs sēdē

PIEBILDE: 8.-9.. martā notiek viena sēde nr.14- divpadsmit daļās (ziemas sesija) - budžeta pieņemšana).

Latvijas Republikas 14. Saeimas ziemas sesijas četrpadsmitā (ārkārtas) sēde 2023. gada 8. un 9. martā

Sēdi vada Latvijas Republikas 14. Saeimas priekšsēdētājs Edvards Smiltēns.

Sēdes darba kārtība
Satura rādītājs
Balsojumi
Sēdes videotranslācija
Sēžu videotranslācijas (arhīvs)

Sēdes vadītājs. Cienījamie kolēģi, labrīt! Lūdzu, sēdieties savās vietās! Pārbaudiet savas balsošanas kartes, jo šodien Latvijas Republikas Saeimai jāpieņem ļoti nozīmīgi, svarīgi lēmumi un ir svarīgi, lai visi piedalītos to pieņemšanā.

Cienījamie kolēģi deputāti! Cienījamie valdības pārstāvji, ministri! Sāksim Latvijas Republikas Saeimas 2023. gada 8. marta ārkārtas sēdi.

Darba kārtībā - lēmuma projekts **"Par likumprojekta "Grozījumi Izglītības likumā" (Nr. 123/Lp14) izslēgšanu no likumprojekta "Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam" (Nr. 152/Lp14) pavadošo likumprojektu paketes"**.

Atklājam debates.

Debatēs pieteikusies deputāte... Es atvainojos.

Vārds referentam - Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas priekšsēdētājam Jānim Reiram.

Un debates - pēc tam.

J. Reirs (JV).

Paldies. Augsti godātais Saeimas priekšsēdētāj! Godātie deputāti! Godātie ministri! Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija izskatīja pirms otrā lasījuma likumprojektu "Grozījumi Izglītības likumā" un, ņemot vērā gan Juridiskā biroja ieteikumu, gan frakcijas "APVIENOTAIS SARAKSTS - Latvijas Zaļā partija, Latvijas Reģionu Apvienība, Liepājas partija" ieteikumu, nolēma izslēgt likumprojektu no budžeta paketes.

Lūgums apstiprināt šo lēmumu Saeimā.

Sēdes vadītājs. Un tagad sākam debates.

Debatēs pieteikusies runāt deputāte Antoņina Ņenaševa.

A. Ņenaševa (PRO).

Labrīt, kolēģi! Es ceru, ka daudzi no jums zina, par ko ir šis stāsts. Bet nu tomēr.

Šajā likumprojektā uz otro lasījumu... priekšlikumos tika iesniegti vairāki ne tikai... bet, es pat teikšu, pavisam ar budžetu nesaistīti grozījumi, bet tieši saturiski un pēc būtības. Un sāksim ar to, kas te ir pēc būtības.

Mēs, neapšaubāmi, varam censties reformēt skolu tīklu - tas ir jādara. Un mēs, PROGRESĪVIE, arī to atbalstīsim taču mēs nekādā veidā nedrīkstam - vienkārši nedrīkstam! - pieļaut pagrīdes metodes Latvijas parlamentā. Pārmaiņām izglītībā un tīklā ir jābūt, bet - vai tiešām mēs tur to naudu atradīsim?

Ieklausīsimies: 23 gados esam slēguši 400 skolas. Bet tad ir jautājums - kāda ir pedagogu alga? Vai no tā mēs esam ieguvuši? Veids, kā tiek mēģināts sagrabināt pedagogu algas, atgādina tādu tukša gaisa kulšanu.

Vēlreiz atkārtoju - kolēģi, skolu tīkls ir jāreformē. Neapšaubāmi! Protams, svarīga ir ne tikai izglītības pieejamība reģionos, bet arī izglītības kvalitāte, un šim mērķim mums vajadzēs pārskatīt skolu tīklu.

Bet tomēr... par galveno - kā tas tika izdarīts, kādas ir tās pagrīdes metodes. Mēs saprotam, ka pa kluso - apejot ne tikai opozīciju (tas ir skaidrs!), bet pat savus koalīcijas partnerus -, tika iemesta budžeta paketē tēma par skolu reorganizāciju - tēma, kas nekādā veidā neskar budžetu.

Protams, var arī saprast gan ministriju... var arī saprast ministriju, kāpēc tas tika izdarīts, jo... es saprotu, ka VIENOTĪBAI ir gadiem ilga pieredze ar destruktīvām komisijām Saeimā, lai kaut kādas reformas tiešām virzītu uz priekšu. Bet, kolēģi, paskatīsimies uz šobrīd esošo Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas sastāvu! Lielākā daļa no komisijas ir ne tikai ar pieredzi izglītībā... ir vairāku gadu pieredze - pedagogi, skolu direktori, izglītības pārvalžu vadītāji - tie ir tiešām eksperti savās jomās un pārstāv visu Latviju.

Par ko tas liecina? Ka mēs negribam vai... nevis mēs, bet koalīcija negrib šo laist caur komisiju... vai sākotnēji negribēja. Tas liecina par to, ka VIENOTĪBA neuzticas ne profesionāļiem, ne koalīcijas partneriem, ne paši sev.

Kolēģi, es jūs aicinu šodien noteikti atbalstīt šo likumprojektu un izslēgt un aizvirzīt šos piedāvājumus patiešām saturiskām diskusijām, profesionāliem viedokļiem profila komisijā. Un es jums apsolu - mēs to darīsim pēc labākās sirdsapziņas, un mēs patiešām atradīsim to drosmīgo veidu, kā optimizēt skolu tīklu, un nebaidīsimies arī šos nepopulāros lēmumus skaidrot sabiedrībai - kāpēc tie ir vajadzīgi. Darām to!

Ziniet, tas arī bija tas, kas man izraisīja vislielākās dusmas, kad es izlasīju to, kas ir aizgājis uz Budžeta un finanšu (nodokļu) komisiju, kur mums ir, protams, PROGRESĪVO pārstāvis, kas ikdienā nestrādā ar izglītības jautājumiem. Tās dusmas ir par to, ka tiešām mēs neuzticamies un mēģinām izmantot pagrīdes metodes, lai veicinātu reformas.

Un šo mēs šodien dzirdēsim arī daudz... vispār par šo budžetu. Šī budžeta diagnoze ir diezgan skaidra - uzticības un drosmes trūkums ir galvenais, kas raksturo šo stagnācijas budžetu.

Atbalstu šo likumprojektu.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Jānim Vucānam.

Kolēģi! Pirms Vucāna kungs sāk runāt, es vēlos atgādināt, ka, iespējams, šī būs ļoti gara un ilga sēde . Protams, mēs neesam ārkārtīgi skaļi zālē, bet visu laiku šī fona skaņa... Ja tas tā būs visas dienas garumā, būs ļoti grūti strādāt. Tāpēc, lūdzu, ievērojiet zālē klusumu. Ja ir nepieciešamas kādas sarunas, tad mēģiniet to darīt viesu sektorā vai tepat ārpus zāles.

Paldies.

J. Vucāns (ZZS).

Labrīt, augsti godātais Saeimas priekšsēdētāja kungs! Cienītās kolēģes un godātie kolēģi! Labrīt, premjerministra kungs! Ministri! Jautājums, ko mēs šobrīd apspriežam, pēc būtības ir jautājums par to, vai šis likumprojekts, kuru Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija aicina izslēgt no budžeta paketes, pēc būtības ir vai nav budžeta likumprojektu paketes likumprojekts.

Jūs varbūt atceraties - tad, kad mēs skatījām budžeta paketi pirmajā lasījumā, es par to jau runāju - tieši par šo likumprojektu - un norādīju praktiski uz tiem argumentiem, uz kuriem ir norādījis arī Saeimas Juridiskais birojs, - ka tajā kontekstā un tajā formā, kādā tas likumprojekts bija iesniegts uz pirmo lasījumu, to varēja uzskatīt par attiecināmu uz vidēja termiņa budžetu, bet nevarēja attiecināt uz 2023. gada budžetu.

Taču, ja paskatāmies, kādi priekšlikumi tika iesniegti likumprojekta otrajam lasījumam un kādus priekšlikumus iesniedza ZZS frakcija... un kurus es pieteicu jau toreiz, pirmajā lasījumā, tad, manā skatījumā, šis likumprojekts nepārprotami kļuva par budžeta paketes likumprojektu, jo sākotnējais mērķis šī likuma iekļaušanai budžeta paketē bija izpildīt... jeb uzdot Izglītības un zinātnes ministrijai pildīt neizpildītos darbus, tos darbus, ko bija uzdevusi 13. Saeima, tos darbus, kurus bija apņēmies veikt Krišjāņa Kariņa pirmais Ministru kabinets. Un runa ir par valsts atbalstu uzņēmējiem...

Sēdes vadītājs. Es atvainojos, Vucāna kungs.

Rosļikova kungs, jūs ļoti skaļi sarunājaties ar kolēģiem!

J. Vucāns. Tātad šajā uzdevumā... bija stāsts par to, ka ir nepieciešams valsts atbalsts uzņēmējiem darbinieku kvalifikācijas pilnveidošanai, pārkvalifikācijai, lai sabalansētu darba tirgu, lai darba tirgū piedāvājumu un pieprasījumu padarītu vienu otram atbilstošu.

Tie datumi, kas bija noteikti uz pirmo lasījumu iesniegtajā likumprojektā, bija tādi, ka visu procesu mēģināja izstiept līdz 2023. gada beigām. ZZS frakcija savos priekšlikumos ir piedāvājusi - un to es jau teicu pirmajā lasījumā - manuprāt, normatīvo aktu bāzi būtu nepieciešams sakārtot līdz 31. maijam un visu pārējo - līdz 31. augustam, lai no šī gada 1. septembra valsts atbalstu uzņēmējiem darbinieku pārkvalifikācijai un kvalifikācijas pilnveidošanai varētu jau īstenot.

Šādi pēc būtības budžetam atbilstoši priekšlikumi Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā diemžēl netika līdz galam apspriesti. Šeit jau iepriekšējie runātāji minēja... Tā kā Ministru kabinets, manā skatījumā, bija nodarbojies ar aroganci, ar to, ka pie paša Ministru kabineta iesniegtajiem priekšlikumiem uz pirmo lasījumu tas bija pielicis klāt vēl tādus priekšlikumus, kuri nebija 14. Saeimā diskutēti un kuri attiecas uz skolu tīkla sakārtošanu, tas izsauca gan koalīcijas

partneru, gan opozīcijas vispārēju protestu un visvienkāršākais bija šo likumprojektu izņemt no budžeta paketes un to lielo problēmu, to nesmukumu, ko pats Ministru kabinets bija radījis, paslaucīt zem tepiķa.

Manā skatījumā, tas nav pareizi. Manā skatījumā, vajadzēja būt tā, ka mēs par visām problēmām, kas ir šajā likumprojektā, būtu diskutējuši šeit un tos nepieņemamos Ministru kabineta virzītos priekšlikumus būtu noraidījuši. Tā būtu godīga rīcība. Tāpēc mans viedoklis ir tāds, ka šo likumprojektu vajadzētu tomēr skatīt budžeta paketē, vajadzētu uzdot Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijai to izskatīt, pret tiem priekšlikumiem, kas ir pārsteidzīgi ielikti iekšā, nobalsot "pret" gan Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā, gan Saeimas sēdē, un tad mēs būtu bijuši godīgi gan pret sevi, gan pret Latvijas skolotājiem, skolu tīklu un visu pārējo.

Tāpēc mans priekšlikums ir atgriezt šo likumprojektu Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijai, lai viņi to sagatavo otrajam lasījumam, un skatīt to šeit budžeta paketē.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Harijam Rokpelnim.

H. Rokpelnis (ZZS).

Augsti godājamais Saeimas priekšsēdētāja kungs! Cienījamie kolēģi! Šis šodienas Saeimas sēdes pirmais jautājums ir ļoti simbolisks. Tas lieliski raksturo visu budžetu un visu šo procesu.

Kas tad notika? Desmit minūtes pirms Ministru kabineta sēdes parādījās jauni grozījumi Izglītības likumā, kas paredz aptuveni 30 procentu Latvijas skolu slēgšanu. Interesanti, ka par to nebija informēti ne koalīcijas kolēģi, ne opozīcija - lielākā daļa Saeimas deputātu. Kāpēc šāds dīvains gājiens jeb solis? Jo balsojumā par budžetu - par visu likumprojektu paketi - jābalso kopumā un tā varētu vienu otru neērtu jautājumu viegli izdzīt cauri.

Kādēļ mēs to nerisinām normālā, civilizētā, demokrātiskā, parlamentārā kārtībā? Acīmredzot valdībai pietrūkst drosmes un dūšas to darīt pareizi. Varbūt trūkst arī kompetences , bet varbūt gluži vienkārši kāds no šeit klātesošajiem negrib dzīvot demokrātijā, kādam nepatīk demokrātisks process un viņš vēlas lietas darīt savādākā valsts iekārtā.

Mēs bieži uzdodam jautājumu: kādēļ sabiedrība neuzticas Saeimai, un kādēļ sabiedrība neuzticas valdībai? Lūk, kādēļ! Šis ir tas piemērs, tas spļāviens sejā gan demokrātijai, gan sabiedrībai kopumā, nemaz nerunājot par šī likumprojekta tiešo mērķauditoriju, kas pamatā ir reģionu iedzīvotāji, kas ir skolas, kas ir pašvaldības. Un te var stāstīt plaši un gudri par to, ka skolas ir jāreformē un ka mazo skolu slēgšana nesīs naudu pedagogu algām. Tās ir muļķības. Katrs, kurš kaut reizi paņēmis kalkulatoru rokā, lieliski saprot, ka tās ir muļķības. Šis nav ekonomikas transformācijas budžets, šis ir melu, liekulības un nespējas budžets. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Viktoram Valainim.

V. Valainis (ZZS).

Labrīt, augsti godātais Saeimas priekšsēdētāj! Godātie kolēģi! Pirmām kārtām jau sveicu visas dāmas Starptautiskajā sieviešu dienā!

Ja mēs runājam par šo likumprojektu, tad es gribu šobrīd vērsties pie paša Krišjāņa Kariņa, Ministru prezidenta. Ja jūs minējāt, ka jūsu prioritāte ir ekonomiskā transformācija un šim

budžetam būtu jābūt ekonomiskās transformācijas budžetam, un arī pašai valdībai jāiet uz ekonomisko transformāciju, jāattīsta mūsu visdažādākās nozares, tad, godīgi sakot, šis likumprojekts, sākotnēji iesniegtais, pavisam objektīvi (un neviens to nenoliegs, es domāju, būtu muļķīgi to darīt) ir likumprojekts, kas ir par ekonomisko transformāciju jau pašā pamatā. Ja mēs izlasām, kas ir šajā likumā, - likums paredz noteikt jaunus termiņus, kad valdībai jāizstrādā noteikumu bāze, tātad Ministru kabineta noteikumu projekts, lai uzņēmēji varētu pieteikties atbalstam kompetenču uzlabošanai un kompetenču maiņai. It kā loģiski. Saeima jau ir devusi tādu uzdevumu valdībai, protams, vietā ir atgādināt to, ka Krišjāņa Kariņa valdība arī ir tā pati valdība, kas šo uzdevumu sākotnēji nav izpildījusi, jo uzdevums izveidot šos noteikumus, tos pieņemt bija jau labu laiku atpakaļ.

Šodien mēs redzam, ka ir iesniegts priekšlikums pārcelt šo noteikumu pieņemšanu vēl par gadu. Man rodas jautājums: tā ekonomiskā transformācija ir vai nav prioritāte? Līdzīgi kā Vucāna kungs arī minēja. Ja mēs iepazīstamies ar šī likuma sākotnējo piedāvājumu, tad mēs redzam to, ka Kariņa valdībai tomēr tā nav prioritāte, un, lai neviens nebūtu izbrīnīts, kāpēc mēs atturējāmies balsojumā par likumprojekta pirmo lasījumu, tas arī bija tas iemesls - mēs nevaram piekrist šādai termiņa pārlikšanai, ko piedāvāja godātā Kariņa valdība.

Līdz ar to mēs, Zaļo un Zemnieku savienības frakcija, iesniedzām priekšlikumus, ka šai normatīvajai bāzei būtu jābūt izstrādātai līdz maijam un ar akadēmiskā gada sākumu, septembri, principā vajadzētu būt jau pilnībā pieejamiem šiem fondiem, nevajadzētu gaidīt un vēl par gadu atlikt šo noteikumu pieņemšanu. Loģiska lieta.

Ko mēs redzam - kas notiek tālāk? Tā vietā, lai arī izglītības un zinātnes ministre nāktu ar saviem priekšlikumiem par to, kādā veidā ātrāk veikt šo ekonomisko transformāciju, nākt palīgā uzņēmējiem un ātrāk pieņemt grozījumus, lai valdībai būtu pamats ātrāk pieņemt lēmumu Ministru kabineta noteikumu izstrādei, ko mēs redzam no Izglītības un zinātnes ministrijas? Mēs redzam aicinājumu pēc kārtējā deleģējuma nu jau pamatskolu tīklu... noteikt kritērijus valdībai, kāds tad būs minimālais skolēnu skaits, kritēriji pamatizglītības... šajās vidusskolas klašu grupās, un, mūsu ieskatā, jau iepriekšējā pieredze rāda, ka šāda deleģējuma došana valdībai ir kļūda, šādi kritēriji būtu jānosaka pašā pamatlikumā, lai Saeimas deputāti pilnībā izsaka viedokli par to, kādai tad būtu jābūt vidusskolai, kādai būtu jābūt pamatskolai, kā izskatītos vidusskolu tīkls, nevis dod šo deleģējumu valdībai.

Un kāpēc tad ir tāda ažiotāža? Es Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā no godātajiem kolēģiem mēģināju noskaidrot, vai kāds mēģina izskaidrot, kāds tad vispār ir tas valdības redzējums - kādai būtu jābūt vidusskolai, cik bērniem būtu jābūt vidusskolā. Es domāju, ka šeit daudziem kolēģiem ir viedoklis par to, cik bērniem būtu jābūt vidusskolā. Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā mēs atbildi uz šādu jautājumu nedzirdējām.

Bet ko mēs dzirdam no nozares pārstāvjiem, kas ir iesaistīti darba grupā, kas darbojas ar šo jautājumu? Varbūt arī šodien izglītības un zinātnes ministre varētu nākt un izstāstīt, kur tad ir bijusi tā loģika, kāds ir viņas redzējums. Ja mēs skatāmies uz to, kas ir izskanējis darba grupā, tad ir dažādi skaitļi: 100, 200 bērnu... un tur nav jābūt sevišķi ģeniālam, lai to visu arī uzreiz pārliktu Latvijas kartē.

Un te jau manam kolēģim Rokpeļņa kungam bija pilnīga taisnība. Tā ir trešās daļas Latvijas skolu slēgšana. Vai mēs tiešām tam esam gatavi? Vai mēs tiešām esam gatavi tādam - tik drastiskam - skolu tīkla samazinājumam? Vai tiešām mums ir jādod valdībai šāds mandāts tik varmācīgai reformai? Mūsu ieskatā - nē.

Mēs aicinām izglītības un zinātnes ministri šodien, ja jau reiz esat atnākusi, - šis ir tas īstais brīdis nākt un paust savu pozīciju.

Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātei Daigai Mieriņai.

D. Mieriņa (ZZS).

Labdien, cienījamais Saeimas priekšsēdētāja kungs! Cienījamie kolēģi! Es šodien gribu paskatīties uz šo jautājumu arī no pašvaldību puses. Jūs jau noteikti zināt, ka tas, ko Saeima dod izglītības jomā, ir, lūk, šis atalgojums, bet visu pārējo nodrošina pašvaldības. Pašvaldības būvē izglītības iestādes, pašvaldības nodrošina visu nepieciešamo infrastruktūru, pašvaldības maksā vēl par daudzām citām lietām. Un, ja mēs paskatāmies budžeta proporcijā, tad faktiski pašvaldības lielāko daļu finansē savas skolas.

Mēs šobrīd gribam izveidot un izstrādāt kvalitatīvu Izglītības likumu. Šodien uz mums skatās ļoti daudz Latvijas iedzīvotāju. Un ko viņi no mums sagaida? Viņi sagaida ļoti vienkāršu atbildi: ko man darīt, dzīvojot pierobežā? Vai es tur varēšu bērnus laist skolā?

Šobrīd šis likumprojekts nesniedz atbildes, tas sniedz tikai to, ka mēs samazināsim skolu skaitu. Mēs esam tie, kas var veidot kvalitatīvu politiku. Veidojam kvalitatīvu likumu visiem, padomājot par visiem! Pašvaldības būs gatavas finansēt to daļu, kas ir nepieciešama, lai lauki neiztukšotos, lai mēs neveicinātu vēl lielāku centralizāciju. Mēs gribam izglītotu sabiedrību, bet tai pašā laikā mēs liedzam izglītības pieejamību.

Kolēģi, es gribu minēt vienu piemēru. Es to minu jau vairākas reizes, un, ja kāds ir dzirdējis... Es biju pieredzes apmaiņā Roņu salā. Tur ir tikai pāris simti iedzīvotāju un viņiem ir sava skola. Un viņi šajā skolā... šajā skoliņā mācās - kā kuro reizi - 10 līdz 11 bērni. Šie bērni, pēc tam ejot citās skolās, ir labākie skolēni. Kāpēc? Tāpēc, ka viņiem faktiski ir individuāla apmācību programma. Un tas ir ļoti liels mīts, ko mēs te visi kultivējam, ka mazās skolās ir nekvalitatīvi pakalpojumi. Tas ir spļāviens sejā skolotājiem, jo viņi, lūk, tad nevar iemācīt.

Mīļie kolēģi, padomājam! Tas ir mūsu rokās - šobrīd atlikt šo likumprojektu un izskatīt to kvalitatīvi, lai pēc tam mēs varētu skatīties acīs mūsu iedzīvotājiem, skolotājiem un pateikt, ka patiešām - patiešām! - mēs esam domājuši par visu Latviju.

Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Aināram Šleseram.

A. Šlesers (LPV).

Godājamais priekšsēdētāja kungs! Godājamie kolēģi! Godājamais premjera kungs! Protams, šis ir tas jautājums, kur opozīcijai droši vien vajag lamāt pozīciju, bet es to nedarīšu, jo ir lietas, kuras mēs nevaram atrisināt šodien no šīs tribīnes, šajā zālē balsojot. Un šai problēmai, par ko šodien daudzi kolēģi izteicās, ir sekas. Par to šodien tika runāts. Bet kādi ir cēloņi?

Un cēloņi ir mūsu demogrāfija, tā realitāte, ka mēs izmirstam. Realitāte ir tāda, ka pagājušajā gadā piedzima tikai 15,5 tūkstoši bērnu, bet nomira divreiz vairāk iedzīvotāju. Turpinās emigrācija. Tā ir tā problēma, kura vistiešākā veidā ietekmē un ietekmēs Latviju un Latvijas attīstību.

Šodien mēs balsosim "par" to, lai šo jautājumu izņemtu no dienaskārtības un lai par to varētu vēl padomāt, bet šodien visas dienas garumā būs daudz diskusiju par to, kas tad īsti jādara. Es teikšu tā, ka, protams, būs priekšlikumi, par kuriem daudzi deputāti runās, - kur trūkst naudas -, bet tā ekonomika jau Latvijā neuzlabosies tikai no tā, ka opozīcija kritizēs valdību un valdība teiks, ka viss ir ļoti labi.

Es domāju... un es aicinu... saprotu, ka šie pirmie mēneši bija laiks, kad pozīcija mācījās savā starpā komunicēt, opozīcija sāka strādāt un nāca ar dažādiem priekšlikumiem. Bet ir ārkārtīgi svarīgi, lai tas jautājums par Latvijas ekonomisko attīstību tomēr būtu visas Saeimas, visu deputātu uzdevums - domāt, kā mēs varam to veicināt.

Es teikšu pavisam atklāti: es domāju, ka Nacionālajai apvienībai un arī, jāteic, citām partijām būs tā lielā izšķiršanās šīs Saeimas laikā - ko mēs darīsim ar migrāciju? Ja mēs gribam, lai mūsu skolas netiktu vērtas ciet, lai vismaz daudzas no tām, kuras ir paredzēts aizvērt, netiktu aizvērtas, ir vajadzīgi bērni. Protams, mēs varam nosaukt atsevišķus piemērus, skolas, kurās ir 16 bērni, bet runāsim atklāti - šāda skola nevar būt kvalitatīva, jo, pirmkārt, tajā ir maz bērnu, otrkārt, šajā skolā nevar nodrošināt augsta līmeņa pasniedzējus. Nav jau runa par vienu vai diviem skolotājiem. Tā ka tas viss jāskatās saistībā ar kopīgo konkrēto ekonomisko izaugsmi konkrētajā reģionā.

Varbūt Rīgā ir nedaudz vieglāk - aizver vienu skolu, kilometra, piecu kilometru attālumā ir otra skola. Bet ko darīt laukos - tur, kur nav? Un, protams, ir jādomā par to, lai kaut kur varētu būt arī attālinātās mācības, jo tā tas notiek visā pasaulē. Ja kāda ģimene izlemj, ka bērns... viņu nevar vest kaut kādu iemeslu pēc... bet tur būs jāmeklē risinājumi kopā ar pašvaldībām, tur būs tiešām jādomā, ko var apvienot, ko nevar. Bet skolu apvienošana - tas, kā jau es saku, ir seku jautājums. Ir jādomā, kā veicināt dzimstību, kādā veidā strādāt, lai cilvēki nebrauc prom no Latvijas, ko darīt, lai Latvijā atgriežas tie, kas ir aizbraukuši.

Piemēram, tagad, kad mēs runājam par visām tām finanšu lietām, Latvijas Banka bija atnākusi uz mūsu frakciju. Diskusija bija diezgan augstos toņos, jo realitāte ir tāda - tas latvietis, kas atbrauc ar ģimeni atpakaļ un grib šeit iegādāties ģimenei dzīvokli... viņam nav darba. Šodien ir tāds regulējums - ja jums nav darba, mēs jums nevaram iedot kredītu. Ja viņš saka, ka ir atvedis 50 tūkstošus, sastrādājis Īrijā, Anglijā, viņam saka: piedodiet, kamēr jums nav tekošu ienākumu, mēs jums neko palīdzēt nevaram.

Tā ka šodien būs daudzi jautājumi apspriežami, bet es aicinu pēc budžeta pieņemšanas, skatoties šo jautājumu, diskutēt, pirmām kārtām par ekonomiku - kā ekonomika var attīstīties visos reģionos. Un šeit, protams, izšķiroša loma būs pašvaldību vadītājiem, jo viņi ir tie, kas uz vietas zina vislabāk, kā risināt šos jautājumus.

Tā ka es novēlu šodien mums visiem veiksmi. Lai ir labas debates, un lai ar šīm debatēm nebūtu tikai tā, ka opozīcija kritizē un pozīcija balso "pret", bet, lai mēs kaut ko saprotam un varam vienoties, kā dzīvosim tālāk.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Vārds Ministru prezidentam Krišjānim Kariņam.

A. K. Kariņš (Ministru prezidents).

Augsti godātais Saeimas priekšsēdētāja kungs! C ienījamās deputātes! G odājamie deputāti! K olēģi ministri! Šobrīd debates ir par to, vai šo likumprojektu atstāt vai izkļaut no budžeta

pakotnes, un tas viedoklis ir, ka šobrīd to izkļaut. Vispār, lai saprastu, kāpēc izglītības un zinātnes ministre to iekļāva... lai varētu nodrošināt finansējumu, kā saka, darbībām, kas ir nepieciešamas. Bet iemesls, kāpēc to šobrīd atliks, - tiešām mums ir vajadzīga drusku dziļāka diskusija, uz kurieni mēs ejam.

Es domāju, ka Šlesera kungam ir taisnība tajā ziņā... viņš jau norāda, ka mums ir izaicinājums izglītībā - vai nu mēs to izaicinājumu gribam atzīt, vai ne -, proti, mūsu demogrāfija ir krietni izmainījusies, mums sistēma tika izveidota tad, kad Latvijā bija divarpus miljoni iedzīvotāju, un daudzu iemeslu dēļ, kā mēs zinām, šobrīd mums ir mazāk nekā divi miljoni. Vienīgais labais visā demogrāfijas stāstā (tur Šlesera kungam, man liekas, nav taisnība), ka mums pēdējos pāris gadus migrācijas saldo ir apmēram pa nullēm - cik izbrauc, tik arī atgriežas Latvijā. Tātad masveida vai jūtama emigrācija šobrīd vairs neietekmē mūsu demogrāfiju, bet ietekmē tas, ka, sākot ar 1990. gadu, mums ir uz pusi mazāka dzimstība - no 40 tūkstošiem uz 20 tūkstošiem. Un tieši šobrīd ideālā, varētu teikt, mātes... dzemdību vecumā... tie ir ap 1998. gadu dzimušie... kas bija laikam lielākā bedre pēc neatkarības atgūšanas... mums ir maz jauniešu, kas potenciāli varētu būt vecāki. Un tie ir fakti.

Un tad ir jautājums: kā mēs ar to ņemsimies? Te daži uzstājās, ka būs lielie skolu aizstāvji. Kurš šajā telpā nav skolu aizstāvis? Mēs visi aizstāvam skolas, mēs visi gribam, lai būtu skolas, un ideālā gadījumā, lai tā skola būtu turpat, tuvu mājām. Bet īstenība ir tā, ka mēs to visu - tā, kā tas šobrīd ir uzstādīts, - vairs nevaram atļauties.

Ja mēs būtu tik turīgi kā Luksemburga vai Šveice, vai citas valstis, iespējams, mēs varētu atļauties izveidot skolu sistēmu, kur ir 10 bērni uz vienu skolotāju vai pieci bērni uz skolotāju, vai kā dažviet Latvijā - viens bērns uz vienu skolotāju. Tā droši vien ir visekskluzīvākā un labākā izglītība, kas varētu būt, nevis 20 vai 25, vai pat 30 bērni. Droši vien labāk tādā ziņā būtu, ja varētu atļauties individuālās apmācības, bet to jau neviena valsts nevar atļauties.

Tātad mums būs jāveic šīs izmaiņas. Un, Valaiņa kungs, tā ir tā ekonomikas transformācijas būtība. Un tā grūtība, kas mūsu valstī ir, - ka ir pretestība maiņām. Visi prasa - mēs gribam dzīvot labāk, mēs gribam labāku izglītības sistēmu, bet tajā nākamajā elpas vilcienā - tikai neko nemainiet! Bet mums būs jāmaina.

Šobrīd es atbalstu - es domāju, izņemam ārā no budžeta pakotnes, ejam uz priekšu. Tas nedaudz apgrūtinās valdības darbu, bet šai Saeimai šis būs jāatrisina gribot vai negribot. Un kas ir pamatu pamats, kas mums visiem jātur? Kvalitāte - izglītības kvalitāte -, jo mēs kā valsts nevaram atļauties, ka mūsu skolās, vienalga, kādās skolās, bērns pabeidz skolu beigšanas pēc, ar to diplomu neko tālāk nevar darīt... kā saka, ja mācību standarts nav atbilstošs.

Mēs lasām... Es arī esmu nedaudz izbrīnīts, ka mūsu augstākajā juridiskajā izglītībā tikai divas Latvijas augstskolas šobrīd spēj sagatavot jauniešus, kas spēj nolikt valsts eksāmenu jurisprudencē, iegūt šo īsto kvalifikāciju. Tas izsaka ļoti daudz. Daži saka: varbūt eksāmens ir pārāk grūts... Varbūt tas ir pārāk grūts, bet - kāpēc no divām augstskolām var un no citām nevar? Šis ir liels izaicinājums. Tā ir augstākā izglītība! Kur te vēl runa par pārējo!

Tātad tas mums būs jāizrunā un būs krietni jāstrādā. Un es aicinu jums kā deputātiem drusku tās emocijas noņemt, jo mēs tās emocijas grūžam atpakaļ uz sabiedrību un rodam cilvēkos neiespējamas gaidas. Un tās gaidas ir tādas, ka, neko nemainot, viss būs citādi. Bet būs jāmaina, un mums būs arī jābūt atbildēm, ko vecākiem darīt un ar ko rēķināties, kur tad šīs skolas būs koncentrētas.

Valaiņa kungs, vai nu jūs to gribat, vai negribat, Latvijā nākotnē būs mazāks skolu skaits. Vai nu šī Saeima to lems, vai nākamā Saeima. Ir demogrāfija, tie fakti.

Tātad: labāk necīnāmies par to, ka būs mazāks skolu skaits, bet - kā to skaitu pareizi sakārtot un kā sakārtot jauniešu mobilitāti reālā veidā. Un vietām būs jāuztur skolas, kurās tiešām būs mazs bērnu skaits. Es uzskatu, ka tas ir pilnīgi normāli pierobežā un citur, bet sistēmā kopumā...

Tātad ar atvērtām acīm strādāsim kopā, lai uzlabotu izglītības sistēmu un kvalitāti mūsu jauniešiem.

Bet šobrīd es atbalstu: izņemt šo likumprojektu ārā un virzīties uz priekšu. Vēl ir daudz kas tiešām skatāms.

Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātei Ramonai Petravičai.

R. Petraviča (LPV).

Godātais Saeimas priekšsēdētāj! Godātais Ministru prezident! Kolēģi! Mani bērni, visi trīs, mācījās mazā lauku skoliņā Jaunaucē, Saldus novadā (jūs droši vien nemaz nezināt, kur tas atrodas). Tātad - viņi ir tie norakstītie bērni, jo viņi mācījās laukos, mazā skoliņā, bet es ļoti labi zinu, ka bērni no šīs mazās, niecīgās skoliņas uzvarēja olimpiādēs visas Latvijas mērogā un sasniedza ļoti labus rezultātus. Viena mana meita, tā norakstītā, kas mācījās tur, šobrīd studē Rīgas Stradiņa universitātē, otra beidza vienu no pasaules labākajām universitātēm.

Nevar tā attiekties pret lauku skoliņām.

Un tā skoliņa, protams, tika slēgta, un arī tāpēc mums bija jāpārceļas prom no Jaunauces, lai gan tā skola ir palikusi tiešām vissiltākajās atmiņās, jo tur bērniem iemācīja cieņu, godu; iemācīja ar cieņu izturēties pret veciem cilvēkiem, iemācīja darbu.

Pēc tam pārcēlāmies uz Saldu. Sāka mācības Saldus 1. vidusskolā, un pēc gada arī tā tika slēgta, lai gan bija pilsētas skola. Un atkal bērniem bija jāpārceļas uz citu skolu. Skolotāji burtiski tika izmesti uz ielas. Un ja jūs varētu aprunāties ar viņiem, kā viņi jutās... ar tādu attieksmi... viņi jutās nevienam nevajadzīgi, un daudzi no viņiem uz ilgiem gadiem pat pārtrauca strādāt skolās un sameklēja citu darbu tur, kur viņi jūtas novērtēti un vajadzīgi.

Tāpēc, lūdzu, nenonieciniet skoliņas! Es saprotu, ka lauki iztukšojas, bet tie iztukšojas arī tāpēc, ka tur nav skolu: tur nedzīvos ģimenes un nelaidīs pasaulē bērnus, ja uz skolu būs jābrauc 20-30 kilometru. Un, kamēr tas skolas autobuss apbraukās visas viensētas, tam mazajam cilvēciņam tajā autobusā būs jāpavada stunda pusotra vai vairāk un atkal jāmēro tas pats garais ceļš, lai tiktu atpakaļ uz mājām.

Tie, kas ir palikuši tai pašā Jaunaucē, Vadakstē, kur ir nolikvidētas skolas, ir zemnieki - lielie -, kuri, protams, nevar nekur pārcelties, jo tur ir viņu mājas, tur ir viņu saimniecības.

Tā ka esiet ļoti piesardzīgi savos izteikumos, nosodot un noniecinot tos bērnus, kas mācījušies lauku skolās.

Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Česlavam Batņam.

Č. Batņa (AS).

Augsti godājamais Saeimas priekšsēdētāj! Kolēģi! APVIENOTAIS SARAKSTS nāca šajā valdībā, lai mainītu lēmumu pieņemšanas kultūru.

Un īstenībā ar šo likumprojektu... es teikšu tā - mēs vēlamies savu partneru uzticamību, nevis lēmumu pieņemšanu pa kluso. Un tāpēc mēs noteikti esam par šī likumprojekta izņemšanu no budžeta paketes, jo tas skar ļoti būtiskus jautājumus, kas saistīti ne tikai ar skolu tīklu, bet arī ar reģionālo ekonomisko attīstību.Tāpēc es varu pilnīgi piekrist premjeram vienā lietā - kā pareizi sakārtot skolu tīklu. Šajā ziņā jūs, Kariņa kungs, esat trāpījis desmitniekā. Bet, ja mēs vēlamies sakārtot skolu tīklu bez diskusijām, ar likumprojekta ielikšanu pa kluso, - nu, tas galīgi nav pieņemami.

Es priecājos, ka mēs dzīvojam demokrātiskā valstī; es priecājos, ka mums gan pozīcijā, gan opozīcijā ir kolēģi, kuriem ir saprāta balss. Un paldies visiem iepriekš runājušajiem, kas to arī demonstrēja.

Vēl viena būtiska lieta, ko es gribētu, lai jūs atcerētos. Runājot par mazām skolām, mēs visu laiku cenšamies argumentēt, ka mazā skola - slikta kvalitāte. Es nosaukšu trīs skolas, kur audzēkņu, skolēnu skaits ir aptuveni simts, - Riebiņu vidusskola, Aglonas vidusskola un Baltinavas vidusskola.

Ja jūs ieietu skolu reitingā... Kronvalda... centrā... vai otrajā: skolu konkurss, jūs redzētu, ka šīs skolas ir pirmā desmitnieka skolas ar augstākajiem rezultātiem darbā ar talantīgajiem, ar augstākajiem rezultātiem centralizētajos eksāmenos. Tāpēc, lūdzu, šo argumentu par kvalitāti nolieciet malā!

Kolēģi, mēs daudzi... ar jums vakardien piedalījāmies pasākumā "Lielā mūzikas balva 2022". Mūsu dziedātāja Arta Jēkabsone saņēma balvu kā labākā jaunā soliste. No kurienes viņa nāk? No Kandavas Mākslas un mūzikas skolas. Kandavā mūzikas programmā mācās kopā 65 bērni, tā ir maza mūzikas skola, kas sniedz pievienoto vērtību visu izglītojamo izaugsmei.

Un pašās beigās es jums rosinātu... koalīcijas kolēģi, es jums atgādināšu vācu dzejnieka teicienu: "Slēdzot skolas, mēs būvēsim cietumu." Es ceru, ka jūs to apzināties un ka mēs neiekritīsim šajā grāvī.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātei Līgai Kļaviņai.

L. Kļaviņa (ZZS).

Labrīt, cienījamie kolēģi! Šorīt nāku runāt par kvalitāti. Premjerministrs jau pieminēja šo vārdu "kvalitāte". Un atgādinu sev un jums, ka šobrīd mēs atrodamies Saeimā - likumdevēja institūcijā. Un ir ārkārtīgi svarīgi, ka mūsu sagatavotie likumprojekti un arī likumi ir kvalitatīvi. Un... es nedaudz par procesu šobrīd, jo tas, kā šis likumprojekts rada savu ceļu, neliecina par kvalitatīvu pieeju, par formu, kurai ir jāatbilst saturam. Un, ja mēs gribam būt profesionāļi, augsti novērtēti arī sabiedrībā, tad mums ir pie tā stipri jāpiedomā.

Ļaujiet man citēt Juridiskā biroja atzinumu (un tas ir arī, manuprāt, viens no galvenajiem iemesliem, kāpēc šodien šis likumprojekts tiek izņemts no budžeta pakotnes): "Pantā ietvertās normas noregulētas nepilnīgi, nav noprotams regulējuma mērķis un nepieciešamība." Un Juridiskais birojs to nebūt neattiecina uz šiem Izglītības likuma grozījumiem, bet uz sagatavotajiem grozījumiem Augstskolu likumā. Un tā es varētu minēt vairākkārt Juridiskā biroja darbinieku ārkārtīgi pārmērīgo ieguldījumu, lai viņi labotu nepilnīgi sagatavotās, Izglītības un zinātnes ministrijas piedāvātās likuma grozījumu normas. Un tā ir attieksme.

Tāpēc es aicinu profesionāli darīt savu darbu arī tos Izglītības un zinātnes ministrijas ierēdņus, kuri uzskata, ka Izglītības, kultūras un zinātnes komisijā acīmredzot nav pietiekami kvalificētu komisijas locekļu.

Jautājums par attieksmi. Attieksme pret pašvaldībām - tas šeit jau izskanēja, par to es daudz negribētu runāt. Bet es aicinu patiesi pieturēties pie tām procedūrām, kas Saeimai paredzētas. Tātad - likumprojekts ir kvalitatīvi sagatavots vai grozījumi tiek virzīti uz atbildīgo komisiju un tālāk skatīti šeit Saeimā.

Un attieksme parāda vērtības. Tāpēc, mīļie pozīcijas kolēģi, es gribētu jums teikt tā: ar tādiem draugiem jums ienaidniekus nevajag.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Augustam Brigmanim.

A. Brigmanis (ZZS).

Godātais Saeimas priekšsēdētāj! Premjera kungs! Kolēģi! Budžeta projekts iziet finiša taisnē.

Un šodien savu uzstāšanos... Es zināmā mērā iespaidojos no sava ilglaicīgā drauga Ingmāra Līdakas (es neredzu viņu šodien) uzstāšanās, kur viņš runāja ar dzejnieka vārdiem, un tā tālāk. Es arī pirms šī budžeta... palasīju dažu mūsu dižgaru vārdus... Lūk, Veidenbaums... un, es domāju, viņu uzstāšanās beigās... Viņš ir pateicis ļoti zīmīgus vārdus, kas attiecas uz visu šo procesu šobrīd.

Pagājušā gada nogalē ar lielām pūlēm tika uzsākts budžeta veidošanas process, un, protams, to centrālo vietu ieņēma arī visi šie jautājumi, kas skar izglītības jomu. Un es tā kā šo procesu salīdzinu - vista tiek likta perēt olas, daudzas olas ir saliktas grozā; pienāk laiks - jāsāk skatīties, ko tad viņa tur ir izperējusi. Šodien tas brīdis laikam ir pienācis; mēs nerunāsim par daudzām tām olām, par ko tur būs runa, droši vien būs tīri tēlaini... mēs runāsim par jautājumiem, kas skar tautsaimniecību, lauksaimniecību, veselības jomu. Bet, runājot par izglītības jomu, - mēs jau šim jautājumam pieskārāmies mūsu komisijā - Pieprasījumu komisijā.

Jau tobrīd radās gaisā vēsmas, ka varētu šo jautājumu - par šo skolu lietu - izņemt ārā no darba kārtības. Būsim reālisti, kolēģi, - nu, zināmā mērā tās bija bailes no reakcijas; zināmā mērā tās bija nesaskaņas koalīcijā; tā nebija nekāda cilvēkmīlestība pret tām skolām, pret tiem cilvēkiem, bet pirmie signāli... Un es esmu dziļi gandarīts par Latvijas Zemnieku savienības deputātu rīcību Tukuma novadā, kur viņi nobalsoja par to, ka divas skolas tiek saglabātas. Un šis bija ļoti nopietns signāls. Un acīmredzot arī kolēģi koalīcijā šo jautājumu pacēla tā... Ne jau velti parādījās dažādi ieraksti, ka daži labi kolēģi nav gatavi par šādu budžetu balsot, ja šis jautājums ir. Būsim reālisti! Un, es domāju, diezgan labi un pamatoti JAUNAJAI VIENOTĪBAI vieta tika ierādīta. Par to es arī dažus mūsu kolēģus apsveicu - par šo rīcību.

Ja mēs runājam par būtību - es domāju, es vairāk esmu tā kā Čakšas kundzes piekritējs. Paldies, ka jūs šajā jautājumā runājat tiešu... sarunu. Ir runa par skolu slēgšanu, ne par kādām reformām, aizmiglotām lietām. Nu, ja es klausos par šīm VARAM reformām... to es esmu dzirdējis no šīs tribīnes ļoti daudz, un tiešām es šajā brīdī nevaru, kā saka, atcerēties nevienu reformu, kas kaut ko jēdzīgu būtu devusi Latvijai. Nevienu! Ja kāds var atnākt un šeit ar skaitļiem to pamatot, tad tas būtu ideāls variants.

Bet ja šobrīd es klausos mūsu godājamā premjera teikto - reformas, reformas, reformas... Vēl vienai viņš ministrei riktīgi uzbļauj: ja nebūs reformu, tad vispār vietas tev te valdībā nav.

Es domāju, nu tad jārunā skaidra valoda - tādas un tādas palātas slēdzam slimnīcās, tādus un tādus ārstus atlaižam, tādas un tādas skolas slēdzam. Čakšas kundze, cepuri nost jūsu priekšā - jūs pateicāt to, ko īsti jūs domājat un ko sabiedrībai vajadzētu dzirdēt.

Tas viss tiek pasniegts tādā mērcē: "Būs labāk, būs labāk! Gaidiet - kaut kad būs labāk!" Taču būtībā tie ir vārdi, ko ir teicis Eduards Veidenbaums; jūs visi tos vārdus zināt, un tā ir klasika: "Tik pacieties, debesīs labāki būs!"

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātei Antoņinai Ņenaševai otro reizi.

A. Ņenaševa (PRO).

Jā, es tomēr gribētu atbildēt premjera kungam un kaut kādā ziņā reflektēt uz to, kas ir pateikts. Manuprāt, tieši tas, ka premjera kungs nedaudz nokavēja sēdi... Mēs te saskaramies ar to, ka... mēs tomēr runājam pēc būtības.

Bet vēlreiz - kas ir viens no svarīgākajiem aspektiem, premjera kungs, šajā konkrētajā piedāvātajā likumprojektā? Ne jau skolu tīkla optimizācija. Vēlreiz uzsvēršu - es piekrītu: skolu būs mazāk, noteikti vismaz divreiz mazāk. Tā ir. Tā ir mūsu demogrāfiskā realitāte. Jautājums - vēlreiz - ir par kvalitāti, un te es arī piekritīšu visiem kolēģiem, ka kvalitāte ne vienmēr korelē ar skolēnu skaitu.

Un tad man ir jāpasaka Šlesera kungam: tieši tas, ka jūs sakāt, ka Rīgā ir viegli slēgt skolu, tāpēc ka blakus ir pieejama cita... Nē, tā tas nav! Rīgā ir grūti slēgt skolu, tāpēc ka 32 skolēni klasē. Vai tas arī liecina par kvalitāti? Nē, tas neliecina par kvalitāti. Tāpēc skaidrs, ka būs jāmeklē risinājumi, kā nonākt pie tās kvalitātes, kas paver vaļā, tā teikt, mūsu skolēniem visas labākās iespējas pēc tam. Neapšaubāmi.

B et vēlreiz atgādināšu premjera kungam, ka šeit ir stāsts par pagrīdes metodi, kā tas tika ielikts. Tieši par to pagrīdes metodi, kā tas tika ielikts, - nevis virzot uz profilkomisiju, kur mēs varam to izdiskutēt... Un es jums no savas puses varu teikt - atbalstīt, skaidrot tos nepopulāros, bet drosmīgos lēmumus, kuri ir jāveic, lai mēs nonāktu līdz tai kvalitatīvajai izglītībai - patiešām katram bērnam pieejamai un kvalitatīvai izglītībai. Meklēsim variantus, protams.

Tāpēc - vēlreiz - tas ir tikai par to... Secinājums: šo budžetu ļoti labi arī raksturo - vēlreiz - uzticības un drosmes trūkums, kolēģi.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Kasparam Melnim.

K. Melnis (ZZS).

Cienījamais Saeimas priekšsēdētāj! Mēs šeit diskutējam par to, ka likumprojektu pa kluso ievietoja, bet rodas jautājums: a kas to pa kluso rakstīja? Jo bija taču kāds ierēdnis, kas to izstrādāja, bija politikas veidotājs, kas deva norādījumus un konkrētu redzējumu, ko mēs gribam sasniegt ar to. Bet par to mēs šodien nerunājam.

Būtu tikai loģiski, ja tas, kurš deva uzstādījumu, nāktu šeit aizstāvēt savu viedokli un uzņemtos atbildību par to, un varbūt arī diskutētu plašāk, kāpēc ir tāds redzējums, jo par to sadaļu mēs šodien vispār nerunājam šeit.

Es gan nevaru piekrist tam, ka reformas nenotiek, jo - kur gan citur mēs katru gadu... Pašvaldības tās reformas veic, ir spiestas veikt, un katru gadu mēs reformējam vairāk nekā 50 skolu, pamatā - lauku. Un kurš gan cits, ja ne cilvēki uz vietas, var labāk redzēt tās skolas pienesumu sabiedrībā, kultūrā, dzīvē ikdienā? Nu kurš gan cits?

Diemžēl mēs varam ļoti smuki nogriezt *ekselī* tās algas, ieekonomēt valsts budžetā, bet aizmirstam vienu citu lietu - ka diemžēl pašvaldībai tie daudzie lielie rēķini tomēr paliek, jo ēkas diemžēl tik un tā ir jāuztur, jāapkurina, jāapsargā. Un, kad tu beigās saliec tos ieguvumus no tā visa, tad tur tie ieguvumi nav nemaz tik lieli diemžēl. Tāda ir realitāte.

Arī mēs savā pašvaldībā diemžēl esam aiztaisījuši ciet... Un, būšu godīgs, - skatoties pēc tam atpakaļ, ir redzams, ka tas pienesums bija ļoti minimāls. Sākumā visiem liekas, ka, jā, tu daudz ko ieekonomēsi, bet diemžēl daudz kur tās vietas pēc tam vienkārši lēnām izmirst, jo tā skola nav tikai skola - tas ļoti bieži ir arī kultūras centrs; tur notiek arī vecākiem, kuru bērni... visādi... grupiņas notiek. Un tas ir ļoti būtiski, īpaši lauku reģionos, jo lauku reģionos ļoti bieži ir tā: kad aiztaisa to lauku skolu, paiet divi, trīs, četri gadi un tas reģions diemžēl lēnām pats izmirst. Tāpēc ka tas ir ļoti būtisks kritērijs laukos dzīvojošajiem cilvēkiem - lai tā iestāde ir blakus vai tuvumā.

Tāpēc es tiešām aicinu skatīties plašāk. Man liekas - šis jautājums ir jāatstāj tiešām pašvaldībām, uz pašvaldību pleciem, jo - kas tad labāk, ja ne paši cilvēki uz vietas redzēs to, kāds ir pienesums un kāds nav pienesums?

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Viktoram Valainim otro reizi.

V. Valainis (ZZS).

Premjera kungs, jūs mūs nepareizi uztvērāt šajā jautājumā. Mēs esam par ekonomisko transformāciju, un par to arī ir šis likums. Mēs esam pret to, ka šādus nepārdomātus grozījumus sajauc kopā ar pamatlikumu.

Un piekritīsiet - budžeta paketē skatīt skolu tīkla reformu ir absolūti nevietā. Bet mēs aicinājām - vismaz mēģinājām aicināt - izglītības un zinātnes ministri (viņa šodien ir klāt) nākt un skaidrot šo jautājumu.

Un es jums, kolēģi, mēģināšu paskaidrot arī mūsu bažas. Un, ja ministre nenāk šodien šeit tribīnē, man būs jārunā ministres vietā diemžēl, tāpēc es atgādināšu ministres teikto, ja reiz ministre pati to nedara.

Ministrei uzdod jautājumu: "Vai 60 kilometru attālums līdz tuvākajai vidusskolai tomēr nav Latvijas apstākļiem par lielu? Būtībā jūs aicināt atstāt vienu vidusskolu novadā." Ministre uz to atbild: "Jā, no efektivitātes viedokļa es teiktu, ka viena vidusskola novadā - tas varētu būt gana labi, ja pretim ir profesionāls skolu tīkls."

Es šo jautājumu uzdevu Krāslavas novada mēram, piemēram. Es šo jautājumu uzdevu Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā. Ko mēs darīsim Piebalgā, Vecpiebalgā - 60 kilometru tur ir līdz tuvākajai skolai -, ja notiek reforma? Uzdodiet paši sev šo jautājumu - vai 60 kilometri ir *okay*?

Un šajā intervijā ļoti konkrēti ministre pasaka, ka tas ir *okay*. Es skatos uz bijušo Madonas novada vadītāju: vai arī piekrītat jūsu ministres teiktajam, ka 60 kilometru līdz tuvākajai skolai ir *okay*?

Nav stāsts, ka notiek skolu reforma. Tā notiek, pastāvīgi notiek, daudzviet tā notiek - pastāvīgs process. Mēs zinām, cik tas ir grūti. Es pats esmu piedalījies šajos procesos, braucot palīdzēt pašvaldību vadītājiem, lai pārliecinātu vecākus, skolu direktorus, ka tas ir pareizi. Bet tas ir grūti.

Un izcilākās reformas ir tikai tad, ja tas nenotiek ar varmācīgām, uzspiestām metodēm. Un uz to mēs aicinām jūs vērst uzmanību. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Valaiņa kungs, diemžēl Saeimas kārtības rullis ir bargs.

Vārds debatēs deputātam Jānim Vucānam otro reizi.

J. Vucāns (ZZS).

Vēlreiz labrīt, kolēģi! Savā ārpusparlamenta darbībā es pārstāvu precīzās zinātnes, un es vēlos būt arī precīzs, iespējami precīzs, šajā mūsu šodienas sarunā. Un es jums jautāšu: vai tad, kad mēs apspriedām budžetu pirmajā lasījumā, kāds nāca šajā tribīnē un runāja par skolu tīklu? Ja kāds bija, tad tas varbūt bija saistībā ar pavisam ko citu, bet tajā kontekstā, kā mēs par to runājam šodien, pirmajā lasījumā par skolu tīkla reformu sarunas pēc būtības nebija.

Un te es gribu runāt par polittehnoloģijām. Kolēģi no APVIENOTĀ SARAKSTA, kolēģi no "Nacionālās apvienības", vai jūs saprotat, ka, ieliekot šo jautājumu par skolu tīklu un tagad to atsaucot, JAUNĀ VIENOTĪBA jūs ir apspēlējusi, jo mēs jau stundu runājam par jautājumu, kuram vispār nebija jābūt budžetā un nebija jābūt budžeta debatēs? Attiecībā pret to, kas bija iesniegts. *(Starpsaucieni: "Kurš runā?"; "Jūs runājat!")* Mēs runājam, tāpēc ka mēs tiešām vēlamies, lai šajā jautājumā būtu skaidrība, jo sākotnēji stāsts bija tikai par atbalstu uzņēmējiem viņu darbinieku pārkvalifikācijai, kvalifikācijas pilnveidošanai. Par to šodien praktiski neviens nav runājis. Es brīnos, ka bijušie ekonomikas ministri, sākot ar Ašeradena kungu, Vitenberga kungu, kuri par to ir runājuši gadiem... Indriksones kundze - viņi klusē, viņi ir apspēlēti.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Nākamajam vārds debatēs - deputātam Aināram Šleseram otro reizi.

A. Šlesers (LPV).

Godājamais priekšsēdētāja kungs! Godājamie kolēģi! Viens tāds precizējums. Ņenaševas kundze, jums vajadzētu uzmanīgāk klausīties, kas debatēs tiek teikts. Es neesmu teicis, ka Rīgā ir viegli vērt ciet skolas, es teicu, ka salīdzinājumā ar reģioniem Rīgā cilvēku koncentrācija ir krietni

lielāka un, ja kāda skola tiek aizvērta, tad cita skola būs tuvāk tai slēgtajai skolai, nekā tas ir reģionā (tikko izskanēja, ka tie var būt pat 60 kilometri). To es vēlējos teikt.

Es nesaku, ka vajag aizvērt skolas, bet tas, kas attiecas uz kvalitāti, - ir jāizvērtē visi šie konkrētie priekšlikumi. Un es gribu, Kariņa kungs, aicināt arī jūs varbūt nebaidīties diskutēt ar Saeimas opozīciju par šīm nepopulārajām lietām, par kurām tāpat būs jābalso. Un tas varbūt būtu aicinājums ne tikai jums, bet arī jūsu valdības ministriem, piemēram, šo konkrēto jautājumu izrunāt klātienē. Lai ministri atnāk izrunāt, jo skaidrs ir viens - nav jēgas teikt, ka mēs esam pret, pret, pret, ja galarezultātā mēs saprotam, kā jau es teicu, ka viens skolotājs un viens skolnieks... tas īsti nedarbosies.

Bet ko darīt ar tiem atsevišķajiem gadījumiem, kur bērnam nav iespējams pārvietoties...? Tā ir mūsu problēma. Ja mēs apskatāmies Latvijas teritoriju, tā ir tāda pati kā Holande jeb Nīderlande, atšķirība ir tikai tā, ka tur ir desmit reižu vairāk cilvēku, līdz ar to viņiem ir ne tikai desmit reižu lielāka ekonomika, tāpēc ka ir cilvēki, bet vispār ekonomika ir augstāka.

Aicinu - lai ministri nāk, diskutē un nebaidās no opozīcijas.

Sēdes vadītājs. Vārds izglītības un zinātnes ministrei Andai Čakšai.

A. Čakša (izglītības un zinātnes ministre).

Saeimas priekšsēdētāja kungs! Kolēģi! Paldies par lieliskajām debatēm. Tiešām paldies katram, kas izteica savas domas par konkrēto likumprojektu. Un es tikai aicināšu: atcerieties, kāds ir mūsu mērķis! Mūsu mērķis ir kvalitatīva izglītība par saprātīgu cenu, lai tā būtu pieejama visiem Latvijas bērniem. Un tas, ko mēs gribam, - lai darba tirgū nonāktu kvalificēti un visos līmeņos sagatavoti cilvēki, lai mēs varētu transformēt savu ekonomiku.

Kopsavelkot to, kas šodien tika runāts, man jāteic, ka jūs paši skaidri sakāt: reforma ir nenovēršama. Mums ir jātiek līdz tam, lai mēs būtu pārliecināti, ka vieta, kur mācās bērni, ir atbilstoša tai kvalitātei, kas mums ir nepieciešama.

Mazliet atpakaļ pie likumprojekta. Kādēļ tika iesniegti grozījumi? Pamatojums ir vienkāršs - skaidrs, ka mums ir vajadzīga kvalitatīva izglītība, bet atslēga - atslēga kvalitātei - ir skolotājs. Šodien man uz galda stāv atalgojuma grafiks, un atalgojuma grafika resurss slēpjas tīklā. Mums ir jāsaprot, ka mācīt viens pret vienu ir ļoti labi, bet jūs, tie, kas esat ņēmuši saviem bērniem privātstundas, zināt, ko tas maksā, tādēļ saku: kvalitatīva, pieejama izglītība par saprātīgu cenu!

Jā, mēs daudz diskutēsim par nosacījumiem, kādā veidā mēs savu tīklu sakārtojam. Ņemot vērā demogrāfiju - demogrāfiju, kas šobrīd ļoti skaidri parāda, ka bērnu un jauniešu skaits ir samazinājies par 30 un atsevišķos reģionos pat 40 procentiem -, mums ir ļoti rūpīgi jādomā par to, kā mēs mainīsim savu ekonomiku. Bet, lūdzu, aizmirsīsim domu, ka ekonomikā, kādu pašvaldībā veido skola... ka galvenā darbavieta ir skola. Jā, tā ir vieta, kur mēs gūstam zināšanas un kultūru, bet, ja tā ir tikai vienīgā vieta, kas ir darbavieta, tad tas nerada bērnus. Skola ir, lai palīdzētu bērniem, nevis bērni ir kļuvuši par ķīlnieku tam, ka mēs nespējam pieņemt lēmumus.

Paldies, un es tiešām aicinu būt drosmīgiem mūsu nākotnes diskusijās. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītājs. Vārds debatēs - deputātam Harijam Rokpelnim otro reizi.

H. Rokpelnis (ZZS).

Ministres kundze, liels paldies jums par drosmi kāpt tribīnē, vēl otrs paldies būtu, ja jūs tiešām kaut ko prātīgu pateiktu. Kvalitatīva izglītība *(Smiekli. Aplausi.)*... kvalitatīva izglītība par saprātīgu cenu. Ļoti labs mērķis, apsveicam! Es ticu, ka par šo mērķi visa mūsu frakcija paceltu rokas, aplaudētu jums un iedotu īkšķīti uz augšu. Bet man joprojām nav skaidrs, kā ar šo rīcību - budžeta paketē iespiežot šos grozījumus - jūs šo mērķi sasniegsiet? Šāda rīcība liecina par mērķi apčakarēt kolēģus un Saeimu? Šāda rīcība liecina par mērķi pa kluso un mazdūšīgi, nerunājot ar sabiedrību, reformēt skolas, nevis iet uz kvalitatīvu izglītību par saprātīgu cenu.

Ministres kundze, mēs jūs ļoti gaidām Izglītības, kultūras un zinātnes komisijā, mēs ar lielu prieku diskutēsim par šiem jautājumiem, kā panākt kvalitatīvu izglītību par saprātīgu cenu. Un mēs visi, opozīcija tai skaitā, esam par šo, bet darām to normālā, demokrātiskā, caurspīdīgā un saprātīgā procesā, tādā procesā, kādu mēs Latvijā gribam redzēt, vismaz mana paaudze!

Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Gunāram Kūtrim.

G. Kūtris (ZZS).

Saeimas priekšsēdētāja kungs! Labdien, cienījamie kolēģi! Šajā jautājumā, kas īstenībā tiešām ir it kā ļoti nenozīmīgs - izslēgt kādu likumprojektu no darba kārtības -, parādījās šīs likumprojektu paketes un daudzu jautājumu būtība, patiesā būtība, kā valdība strādā.

Cienījamie kolēģi, sākotnēji likumprojekts bija pavisam īss, ar konkrētu, skaidru domu, pēc tam pa kluso, kā vienmēr - steidzamības kārtībā, divos lasījumos, lai mēģinātu budžeta paketē izgrūst cauri vēl vienu skolu reformu.

Te jāteic, ka šodien izglītības un zinātnes ministre, runājot no šīs tribīnes, īstenībā parādīja šā likumprojekta patieso mērķi: sākotnēji kaut ko iemest, pēc tam iebāzt iekšā to īsto mērķi. Un šodien skanēja pavisam cits mērķis - zināt, lai nebūtu streiks, mums ir jānodrošina skolotāju algas, tāpēc mēs to piesauksim, un mēs to varēsim izdarīt, ja veiksim skolu reformu. Un skolu reforma, citiem vārdiem sakot, - skolu skaita samazināšana. Paldies dievam, izglītības un zinātnes ministre šodien nepieminēja Igaunijas piemēru, ko pagājušajā reizē... kad valdība sāka darbu, laikam tad pieminēja izglītības reformu saistībā ar Igauniju.

Jāteic, ka es paskatījos Latvijas Izglītības un zinātnes ministrijas un Igaunijas Izglītības un pētniecības ministrijas mājaslapās oficiālos skaitļus, reālos skaitļus. Es domāju, ka tie ir patiesi un ka tie nesniedz nepatiesu informāciju par situāciju divās valstīs. Jāteic, ka Igaunijā skolu skaits 10 gados ir samazināts par 31 skolu, Latvijā skolu skaits ir samazināts par 154 skolām. Igaunijā skolēnu skaits ir 158 tūkstoši, Latvijā - pāri 217 tūkstošiem. Vidēji.

Protams, vidējie skaitļi vienmēr ir mānīgi. Igaunijā vienā skolā vidēji ir 305 bērni, Latvijā vidēji - 330. Mums tātad ir ļoti lielas skolas, un arī Igaunijā - es varu nosaukt pa skolu līmeņiem - ir skolas, kurās ir mazāk par 90... es atvainojos, mazāk par 30 bērniem. Un, kad saka to, ka Igaunijas skolās ir veikta reforma un tāpēc Igaunijas skolotājiem lielākas algas, - muļķības! Igaunijas skolotājiem algas palielinājās, tāpēc ka tika piešķirts papildu finansējums tieši skolotāju algām. Skolēnu skaits mums, Latvijā, ir krietni atbilstošāks mūsu skolu skaitam, un, samazinot skolas... teikt, ka mums ir jāslēdz skolas, jo izglītības kvalitāte slikta? Atvainojiet, tās tiešām ir muļķības un kolēģu mānīšana.

Jā, ir mazas skolas, ļoti mazas, kuras varbūt ekonomiski ir neizdevīgi uzturēt. Mēs varam sadzīt visus lielos inkubatoros. Varam. Pirmskara Latvijā mazā pagastā bija septiņas sākumskoliņas, kur

katrs skolotājs mācīja piecus bērnus, un nekas ļauns nenotika, jo viņi bija tuvu mājām. Pēc tam pakāpeniski... protams, arī skolēnu skaits samazinās. Mēs esam sadzimuši padomju laikā. Meliorācija sadzina lielos ciemos, tika likvidēti mazie ciemi. Tagad mēs pagastos iznīcinām kultūras centrus, atkal spiežam braukt uz centriem.

Tā ir reforma - izglītības skolu reforma - ar mērķi panākt iespēju... palielināt atalgojumu skolotājiem. Tas ir blefs. Ja veiksiet reformu, tad domājiet par kvalitāti, nevis par skolotāju algām! Skolotāju algas ir jānodrošina budžetā, piešķirot papildu finansējumu, un, ja valdība neprot atrast šo finansējumu, tad piedodiet, kāpēc valdība to neprot atrast?

Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Mārcim Jencītim.

M. Jencītis (LPV).

Cienījamais Saeimas priekšsēdētāj! Cienījamie kolēģi! Cienījamie ministri! Klātesošie! Pēc būtības... Šeit no Aināra Šlesera izskanēja, ka problēma būtībā ir demogrāfija. To pašu atzina arī premjerministrs Krišjānis Kariņš. Un tas ir precīzi, tikai pēc būtības ar vienu piebildi - demogrāfiskā situācija nav... esošā tendence nav nenovēršama, jo tieši skolas ir tas instruments, ar kuru mēs varam ieaudzināt ģimenes vērtības, lai Latvijas tautas ataudzes stratēģija patiešām darbotos. Bet budžetā piešķirtais finansējums, īpaši lieliski izstrādātā tautas ataudzes stratēģija, Imanta Parādnieka vārdiem, kurš teica, ka atvēlētais finansējums faktiski ir tuvu nullei... Tas nozīmē, ka demogrāfiskās situācijas uzlabošanas esošajā valdības plānā vienkārši nav.

Un vēl. Šeit Saeimā klātesošo frakciju vairākums ir konservatīvo vērtību pārstāvji. Konservatīvās vērtības - tās ir tradicionālās, kristīgās un arī ģimenes vērtības. *(Starpsauciens.)* Tad kāpēc mēs, Saeimas vairākums, nevaram sākt strādāt pie tā, lai skolu sistēmā ģimenes vērtības tiktu patiešām reāli integrētas un tautas ataudzes stratēģija patiešām tiktu realizēta?!

Dievs, svētī Latviju! *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds debatēs - deputātei Daigai Mieriņai otro reizi.

D. Mieriņa (ZZS).

Kolēģi, man tomēr gribētos atbildēt ministres kundzei. Tas viss, ko viņa teica, ir ļoti labi. Tās ir skaistas frāzes, kurām neviens nevar nepiekrist, bet es gribu vilkt paralēles ar administratīvi teritoriālo reformu, kur arī galvenais uzstādījums bija - visiem pieejamus, kvalitatīvus pakalpojumus tuvāk dzīvesvietai. Rezultātā mēs redzam pilnīgi citu situāciju.

Mums arī stāstīja, ka pēc pašvaldību apvienošanas būs milzīgs ieguvums. Jā, vienīgais ieguvums ir deputātu skaita samazināšana, bet viņu algu palielināšana, reizinot ar divi, budžetā nedeva nekādu ieguvumu. Mēs redzam, ka arī cilvēku skaits nav samazināts.

Kolēģi, ko mēs mānām? Es ļoti ceru, ka tas tiks ņemts vērā.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par lēmuma projektu "Par likumprojekta "Grozījumi Izglītības likumā" (Nr. 123/Lp14) izslēgšanu no likumprojekta "Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam" (Nr. 152/Lp14) pavadošo likumprojektu paketes"! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 70, pret - 24, atturas - nav. Lēmums ir pieņemts.

Kolēģi, sākam izskatīt darba kārtības sadaļu "Gadskārtējā valsts budžeta un ar to saistīto likumprojektu izskatīšana otrajā lasījumā".

Likumprojekts **"Grozījums Pasta likumā"**, otrais lasījums. Likumprojekts atzīts par steidzamu.

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas vārdā - deputāts Rihards Kozlovskis.

R. Kozlovskis (JV).

Augsti godājamais Saeimas priekšsēdētāja kungs! Augsti godājamais Ministru prezidenta kungs! Ministri! Godātie kolēģi! Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija šā gada 1. martā izskatīja likumprojektu "Grozījums Pasta likumā" otrajam lasījumam.

Uz otro lasījumu komisijā priekšlikumi netika saņemti.

Komisija atbalstīja likumprojekta virzīšanu apstiprināšanai Saeimā otrajā lasījumā.

Aicinu jūs apstiprināt likumprojektu otrajā, galīgajā, lasījumā.

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Grozījums Pasta likumā" atbalstīšanu otrajā, galīgajā, lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 93, pret un atturas - nav. Likums ir pieņemts.

Nākamais darba kārtībā - likumprojekts **"Grozījumi Valsts kultūrkapitāla fonda likumā"**, otrais lasījums. Likumprojekts atzīts par steidzamu.

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas vārdā - referents Rihards Kozlovskis.

R. Kozlovskis (JV).

Arī šo likumprojektu komisija izskatīja 1. martā.

Komisija otrajam lasījumam priekšlikumus nesaņēma.

Komisija atbalstīja likumprojekta virzīšanu apstiprināšanai Saeimā otrajā lasījumā.

Komisijas vārdā aicinu arī jūs apstiprināt likumprojektu otrajā, galīgajā, lasījumā.

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Grozījumi Valsts kultūrkapitāla fonda likumā" atbalstīšanu otrajā, galīgajā, lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 85, pret - 9, atturas - nav. Likums ir pieņemts.

Nākamais darba kārtībā - likumprojekts **"Grozījums Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likumā "**, otrais lasījums. Likumprojekts atzīts par steidzamu.

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas vārdā - referents Rihards Kozlovskis.

R. Kozlovskis (JV).

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija izskatīja likumprojektu "Grozījums Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likumā" otrajam lasījumam.

Komisijā otrajam lasījumam tika saņemti divi priekšlikumi.

1. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Papildina pārejas noteikumu punktu, kurā paredzēts Ministru kabinetam noteikt kārtību, kādā pašvaldībām tiek piešķirtas vienreizējas dotācijas sadarbības teritorijas civilās aizsardzības plānu sagatavošanai.

Komisija uzklausīja iesniedzēju viedokli, kuri atsaucās uz Eiropas vietējo pašvaldību hartu, kurā esot noteikts pamatprincips, ka, no valdības puses uzdodot jaunu uzdevumu, pašvaldībām jāparedz arī finansējums. Tāpat komisija uzklausīja arī Iekšlietu ministrijas viedokli, kas norādīja, ka šis nav jauns uzdevums, bet ir uzdevums papildināt civilās aizsardzības plānu ar sadaļu par pašvaldību rīcību militāro draudu vai kara gadījumā. Iekšlietu ministrija norādīja, ka, pieņemot Ministru kabineta grozījumus, speciāli šim pasākumam, proti, atbalstam šādu civilās aizsardzības plānu izstrādei, katrā komisijā tika deleģēts arī NBS pārstāvis.

Uzklausot šos viedokļus, kā arī to, ka šim pasākumam sākotnēji tika aprēķināti 684 tūkstoši eiro, un, izvērtējot šo lietderību, komisija ar balsu vairākumu nolēma minēto priekšlikumu neatbalstīt.

Sēdes vadītājs. Uzsākam debates.

Vārds debatēs - deputātam Andrejam Vilkam.

A. Vilks (ZZS).

Godātais priekšsēdētāja kungs! Cienījamie kolēģi! Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likumu Saeima pieņēma 2015. gada 5. maijā. Tas stājās spēkā 2016. gada 1. oktobrī. Likumā noteica likuma mērķi, tātad sistēmu, un likuma 11. panta ceturtajā daļā paredzēja, ka tiek izstrādāts un iesniegts apstiprināšanai katrā pašvaldības domē sadarbības teritorijas civilās aizsardzības plāna projekts. Tika noteikts, ka šim projektam jābūt izstrādātam līdz šī gada 1. martam.

Pašreiz ir 8. marts. (Jaukās dāmas, apsveicu 8. martā un vēlu, lai šī diena patiešām būtu svinīga!) Taču mums ir jāatzīst, ka tas, ko noteica Ministru kabinets, ka ir jābūt izstrādātai kārtībai, kādā veidā pašvaldības izstrādā civilās aizsardzības noteikumus, netika izdarīts.

Zaļo un Zemnieku savienība savukārt ierosināja: "Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā līdz 2023. gada 1. jūlijam katrai pašvaldībai, kura nodrošina sadarbības teritorijas civilās aizsardzības plāna projekta izstrādi, no valsts budžeta finanšu līdzekļiem tiek piešķirta vienreizēja dotācija [..]." Es domāju, ka tas ir ļoti saprātīgs priekšlikums. Kāpēc un kādēļ?

Pirmām kārtām bija nepieciešams izstrādāt kārtību, kas paredzētu katrai pašvaldībai, kura nodrošina sadarbības teritorijas civilās aizsardzības plāna projekta izstrādi, saturu, struktūru, kādā veidā tas tiktu risināts, - vienādu kārtību.

Tātad, ja mēs izslēdzam šo priekšlikumu, pārejas noteikumu 8. punktu, tad, bez šaubām, nav termiņa, kādā šie projekti, plāni tiek izstrādāti. Līdz ar to nav paredzētas arī dotācijas, kuras minēju iepriekš, kādas būtu jānodrošina pašvaldībām šo plānu izstrādei.

Mums nākas sastapties ar to, ka civilās aizsardzības plāni pašvaldībās ir ļoti dažādi - dažāda struktūra, dažāds saturs -, nav vienotu kritēriju, bet tādiem būtu jābūt, un būtu jābūt Ministru kabineta noteikumiem.

Aicinu atbalstīt ZZS iesniegto priekšlikumu par to, ka pārejas noteikumu 8. punkts nebūtu izslēdzams.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Viktoram Valainim.

V. Valainis (ZZS).

Kolēģi, šis priekšlikums ir, lai kaut kādā veidā mēs parādītu arī savu attieksmi pret pašvaldībām un pret šo tik ļoti svarīgo, mūsuprāt, jautājumu.

Ja, izstrādājot likumprojektu, likumdevējs ir skaidri pateicis to, ka pašvaldībām, lai papildinātu civilās aizsardzības plānus ar apdraudējumu ne tikai plūdu gadījumā vai citos gadījumos, kas ir tipiski mūsu pašvaldībām, bet arī ar apdraudējumu militārajā gadījumā, kas ir loģiski, protams, likumprojekta izstrādes laikā visiem uzreiz bija skaidrs, ka tas prasīs izdevumus, ka tas tāpat vien nenotiks un tā ir jauna funkcija. Un pareizi, kā jau Kozlovska kungs minēja, - tātad pašvaldībām ir dots šis uzdevums, un, mūsu ieskatā, ja reiz pašvaldībām ir dots uzdevums, jauns uzdevums, tad, ja mēs ievērojam pamatprincipus, Eiropas vietējo pašvaldību hartu, būtu tikai normāli, ja tiktu nodrošināts arī finansējums, kas sākotnēji arī bija.

Kas šobrīd budžeta likumprojektu paketē tiek iesniegts? Tiek iesniegts... Pēc būtības tā vietā, lai valdība izdarītu to uzdevumu, kas tai ir uzdots no likumdevēja, tātad izstrādāt noteikumus, saskaņā kuriem pašvaldībām arī piešķir finansējumu, likumdevējs piedāvā atteikties no šī piedāvājuma.

Mēs Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā dzirdējām valsts sekretāra teikto par to, ka apmaksas kārtība notiks citādākā veidā, bet, turpinoties šīm diskusijām, arvien vairāk un vairāk kļuva skaidrs, ka patiesībā neviens pat neplāno pašvaldībām kompensēt šos izdevumus.

Es redzu, ka šobrīd Kučinska kungs ir uzkāpis tribīnē... mēs redzam, ka šodien *(Starpsaucieni.)*... pieteicies... tribīnē... mēs redzam arī, ka Sprindžuka kungs šodien ir šeit Sēžu zālē. Un es aicinu varbūt viņiem abiem paskaidrot, kādā veidā tad notiks šī pakalpojuma apmaksa. Vai tā vispār ir plānā - kāpēc man ir tādas bažas? Ja mēs šobrīd paskatāmies uz šo plānu izstrādi... Mums ir daži piemēri, kur šie plāni ir jau izstrādāti. Es ar šiem piemēriem esmu arī iepazinies un paskatījies, kādi tad tie ir, nu, tīri... paskatoties, kas tad šajos plānos ir ierakstīts.

Diemžēl... Es teiktu - ja mēs gribam kvalitatīvus plānus, tad tam jāparedz arī finansējums. Ja mēs gribam tikai plānus, lai likuma norma tiktu izpildīta, tā teikt, ķeksīša pēc, mēs visi redzēsim, ka likuma norma tiks izpildīta, visām pašvaldībām tiks papildināts ar šo plāna sastāvdaļu - militāra apdraudējuma gadījumā kur, kam, ar kādu amatpersonu ir jāsazinās... ja kaut kas notiek -, bet vai tas tiešām būs līdz galam profesionāli izvērtēts? Es domāju, ka ne.

Ja mēs skatāmies uz šīm izmaksām, es piekrītu, ka 648 tūkstoši... nav šīs izmaksas pašvaldībām... šīs izmaksas arī pēc pirmajām aplēsēm... izmaksas ir daudzkārt zemākas, tās ne tuvu nav 20 tūkstoši vienai pašvaldībai, tas pakalpojums nemaksā tik dārgi.

Bet tas, ko mēs ar šo priekšlikumu aicinām tomēr norādīt un saglabāt, - lai ikvienai pašvaldībai, ikvienai institūcijai, kas ar to šodien nodarbojas un izstrādā šos plānus, būtu garantija tam, ka valsts tiešām samaksās. Un priekšlikums paredz tikai to, ka valdība izveido mehānismu, kādā veidā pašvaldībām kompensēt radušos izdevumus šo plānu izstrādes procesā, lai tās brīvāk varētu rīkoties, lai nebūtu jādomā par to, kā uztaisīt lētāk. Bieži vien mēs... Es domāju, šis nav tas gadījums, kad varbūt jādomā par to, kā izstrādāt šos plānus lētāk.

Kolēģi, aicinu atbalstīt šo priekšlikumu vai arī atbildīgajām amatpersonām tomēr skaidrot to, kā tiks finansēts, ja tiks finansēts... un ka tā nauda tiešām pašvaldībām būs.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds iekšlietu ministram Mārim Kučinskim.

M. Kučinskis (iekšlietu ministrs).

Cienījamais priekšsēdētāj! Deputāti! Valaiņa kungs! Tagad es esmu tribīnē. Patiesībā šī likumprojekta nonākšana šeit un atcelšana - tas ir zināms pārpratums, ko ieviesa mans sens "draugs" Artis Pabriks, vēl pēdējos mēnešos būdams aizsardzības ministrs. Tāds pats zināms pārpratums kā tas, ka tagad kādam jātaisnojas par 200 miljonu iepirkumu *(Starpsauciens: "220!")*... 220... tāds pats pārpratums, kā Saeima jau kuro mēnesi mēģina uzlikt uz kājām obligātā aizsardzības dienesta likumu... un vēl daudzi citi. Patiesībā, izdodot šo uzdevumu - veidot jaunus noteikumus -, acīmredzot viņi aizmirsa, ka ir vieni noteikumi, kas jau agrāk tika pieņemti. Un šie noteikumi (neatceros vairs numuru, ja vajadzēs, atsūtīšu) noteic, ka šī specifiskā sadaļa pašvaldību civilās aizsardzības plānos, kurus pašvaldība patiesībā pati bez palīdzības pat nevar uzrakstīt... tāpēc viņiem, katrai pašvaldībai, tiek piestiprināts no Aizsardzības ministrijas, no NBS speciālists, kas faktiski palīdz to visu uzrakstīt.

Ņemot vērā, ka civilā aizsardzība joprojām ir un arī paliks, mēs to skatīsim, strādājot tūlīt kopā, jo man rīt vai parīt, liekas, jau ir tikšanās ar Latvijas Pašvaldību savienības pārstāvjiem par civilo aizsardzību kopumā. Mēs skatīsim, kā labāk civilo aizsardzību ieviest sinhroni valstī, kopā ar pašvaldībām, kā veidot pārvaldību, bet likumā ir ierakstīts, ka pagaidām pašvaldībām ir jātaisa savi plāni. Ņemot vērā, ka ar šo viņi paši tā kā nevar tikt galā, Aizsardzības ministrija, pildot šos noteikumus, viņiem palīdzēs, kā jau atsevišķās pašvaldībās tas ir noticis.

Tāpēc es tomēr uzskatu un pilnīgi droši varu teikt - izlabojam šo pārpratumu un sākam strādāt pie kopējas civilās aizsardzības visā Latvijā, kas aptver gan valsti, gan pašvaldības!

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Valaiņa kungs... nē, pietiks jums laika...

Vārds deputātam Viktoram Valainim.

V. Valainis (ZZS).

Kučinska kungs, pilnīgi pareizi, es piekrītu tam, ka pašvaldībām ar valsti ir jāstrādā kopā. Mans vēstījums bija par to, ka pašvaldības šobrīd gaida skaidru redzējumu par to, vai šis finansējums būs vai nebūs. Tās sākotnēji, kad izstrādāja šo normu, ar to bija rēķinājušās... arī piesaista speciālistus. Es sazinājos ar vairākiem cilvēkiem, kas ir tieši atbildīgi par šo plānu izstrādi, un viņi vakardien vēl rēķinājās ar to, ka viņiem būs finansējums šo funkciju īstenošanai no valsts. Kad valsts pieņēma... Lai vai kas to kļūdu pieļāva, tam nav nozīmes. Nozīme ir tam, ka cilvēki,

kas ikdienā ar to strādā, rēķinās ar kādu ārēju palīdzību, ne tikai savu resursu ietvaros... ne tikai ar Aizsardzības ministrijas spēkiem, ka tie nāks viņiem palīgā izstrādāt plānus, bet arī ar ārējiem ekspertiem, kas detalizētāk pārzina... Ar to šobrīd cilvēki rēķinās.

Ir pašvaldības, kas šos plānus jau ir izstrādājušas un papildinājušas šīs normas, bet tomēr apmaksas jautājums - tas ir tāds valsts attieksmes jautājums. Vienā brīdī mēs sakām - jā, būs finansējums, otrā brīdī mēs sakām - nē, tomēr, piedodiet, kaut kas ir mainījies. Kas tad ir mainījies? Manuprāt, nekas.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 1. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 41, pret - 53, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

R. Kozlovskis. 2. - Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas priekšlikums. Paredz to, ka likumprojekta grozījumi stājas spēkā vienlaicīgi ar 2023. gada un vidēja termiņa budžetu. Komisija atbalstīja.

Lūdzu arī Saeimu atbalstīt.

Sēdes vadītājs. Deputāti atbalsta.

R. Kozlovskis. Līdz ar to visi priekšlikumi izskatīti.

Aicinu atbalstīt likumprojektu otrajā, galīgajā, lasījumā.

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Grozījums Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likumā" atbalstīšanu otrajā, galīgajā, lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 68, pret - 9, atturas - 15. Likums ir pieņemts.

Kolēģi, ir pienācis laiks pārtraukumam.

Lūdzu zvanu! Lūdzu reģistrācijas režīmu! Lūdzu reģistrācijas rezultātu!

Aicinu Saeimas sekretāra biedri Antoņinu Ņenaševu nolasīt reģistrācijas rezultātus.

Kolēģi, lūdzu, palieciet savās vietās! Palieciet savās vietās! Sēdes pārtraukums sākas tajā brīdī, kad es saku, ka pārtraukums ir sācies. Šobrīd notiek sēde. Lūdzu, ievērojiet klusumu un palieciet savās vietās!

Lūdzu, Ņenaševas kundze.

A. Ņenaševa (14. Saeimas sekretāra biedre).

Paldies. Kolēģi! Pirmā reģistrācija šodien garajā dienā. Ir reģistrējušies 93 deputāti. Nav reģistrējušies seši deputāti: Atis Deksnis, Dmitrijs Kovaļenko, Armands Krauze, Daiga Mieriņa - ir... paldies, Leila Rasima un Edmunds Zivtiņš. *(Starpsaucieni.)*

Sēdes vadītājs. Tātad nav. *(Dep. A. Ņenaševa: "Neredzu. Edmunds Zivtiņš - trīs, Edmunds Zivtiņš - divi...")* Labi, kolēģi.

Paldies, Ņenaševas kundze.

Pārtraukums ir sācies.

Atsākam darbu pulksten 11.00.

(Pārtraukums.)

Sēdi vada Latvijas Republikas 14. Saeimas priekšsēdētājs
Edvards Smiltēns.

Sēdes vadītājs. Kolēģi, pārtraukums ir beidzies. Lūdzu, sēdieties savās darba vietās!

Atsākam šī gada 8. marta ārkārtas sēdi pēc pārtraukuma.

Darba kārtībā - likumprojekts **"Grozījumi likumā "Par piesārņojumu""**, otrais lasījums.

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas vārdā - deputāts Rihards Kozlovskis. *(Zālē troksnis. Sēdes vadītājs noklaudzina ar āmuru.)*

Kolēģi, sēde ir atsākusies! Lūdzu, beidzam sarunas un sēžamies savās darba vietās!

R. Kozlovskis (JV).

Augsti godājamais Saeimas priekšsēdētāja kungs! Ministru prezidenta kungs! Kolēģi! Ministri! Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija šā gada 1. martā izskatīja likumprojektu "Grozījumi likumā "Par piesārņojumu"".

Tika saņemti divi priekšlikumi. Abi priekšlikumi ir no Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas. To būtība ir bažas par CO_2 emisijas kvotu izsoles caurspīdīgumu.

1. - ZZS priekšlikums. Paredz papildināt likumprojektu ar noteikumu, ka kvotu izsoles rezultātus apstiprina Saeima.

Komisija uzklausīja priekšlikuma iesniedzējus, arī Klimata un enerģētikas ministrijas pārstāvi, kurš norādīja, ka jau tagad emisijas kvotu iegūto finansējumu... emisijas kvotu izsoles faktiski var izmantot likumā noteiktajā rāmī, proti, ietvarā, kas nav paplašināms.

Tāpat arī ministrijas pārstāvis norādīja to, ka šāda procedūra, ja tā papildus vēl pāriet uz Saeimu, var radīt problēmas ar šī instrumenta izmantošanas efektivitāti, tieši arī attiecībā uz laika rāmi, kā piemēru minot to, ka pēc Ukrainas iebrukuma... atvainojos, pēc Krievijas iebrukuma Ukrainā un kara sākuma pusotra mēneša laikā bija iespēja, izmantojot šo finansējumu no iegūtā mehānisma, izveidot mikrokoģenerāciju ar virzību uz atteikšanos no fosilajiem kurināmajiem, tas ir, no dabasgāzes... līdz ar to paužot bažas, ka tāds process varētu apgrūtināt...

Komisija uzklausīja šos viedokļus un nolēma priekšlikumu neatbalstīt.

Sēdes vadītājs. Sākam debates.

Debatēs pieteicies deputāts Viktors Valainis.

V. Valainis (ZZS).

Godātie kolēģi, šī likumprojekta jēga... pēc būtības vienīgais, kas ir nozīmīgs šajā likumprojektā, ir tas, ka šī nauda tiek pārdalīta no, tā teikt, viena maciņa, kas ir Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijā, uz otru maciņu, kas ir Klimata un enerģētikas ministrijā. Tātad šī emisiju izsoļu nauda turpmāk tiks dalīta Jaunās VIENOTĪBAS paspārnē, turpmāk to darīs Klimata un enerģētikas ministrija.

Lai jūs saprastu, par ko ir runa. Šis priekšlikums ir fiskāli neitrāls un nekādā veidā neietekmē valsts budžetu. Ar šo priekšlikumu mēs gribam panākt to, lai būtu arī parlamentārā kontrole pār to, kā tiek tērēta klimata... emisiju nauda. Tā nauda nav nekāda mistiska, tie ir teju simts miljoni ik gadu, kas tiek sadalīti ar valdības lēmumu visdažādākajiem projektiem, arī tādiem, kas iepriekš ir rosinājuši daudz diskusiju un kas ir tikai un vienīgi valdības līmeņa jautājums.

Mūsu ieskatā, lai veicinātu caurskatāmību un politiķiem nebūtu šaubu par to, kā tiek tērēti valsts līdzekļi projekta finansēšanā, šāda apmēra projekta finansēšanā, būtu tikai pareizi, ja tam būtu arī Saeimas "filtrs"... un Saeimas deputāti arī nobalsoja par to, kā šī nauda sadalās.

Viens piemērs. Iepriekšējā Kariņa valdība pieņēma lēmumu par to, ka ikviens Latvijas iedzīvotājs var saņemt atbalstu elektromobiļa iegādei. Tātad katrs Latvijas valsts iedzīvotājs var saņemt atbalstu elektromobiļa iegādei. Kad mēs vērsāmies ar kritiku pret šo programmu, mums pateica tā: "Kolēģi, neuztraucieties, neviens eiro no valsts budžeta netiek tērēts." Neviens eiro no valsts budžeta... Protams, taisnība, bet tā nauda tomēr ir mūsu kopējā nauda, kas tiek tērēta. Un šīs klimata... emisiju naudas nu galīgi mēs nevaram atraut no kopējiem valsts tēriņiem, nekādā veidā.

Valdība, neskatoties uz visiem iebildumiem, tomēr apstiprināja to, ka ikvienam cilvēkam, kas var atļauties iegādāties elektromobili, valsts papildus vēl iedod dažus tūkstošus eiro klāt. Jūs paši saprotat, cik maksā elektromobilis un kādiem jābūt cilvēka ienākumiem, lai vispār kaut ko tādu mūsdienās atļautos iegādāties. Uz to norādīja Zaļo un Zemnieku savienība, ļoti aktīvi iestājās par to, ka tā politika nav pareiza. Mēs saņēmām dažādus aicinājumus - ka tas tomēr nav valsts budžets, tā ir emisiju nauda...

Un mums pievienojās Latvijas Banka. Arī Latvijas Banka uzskatīja, ka šī nauda tiek nelietderīgi tērēta, atbalstot to iedzīvotāju grupu, kurai jau tā pietiek. Tā ir nepareiza politika.

Ja mēs skatāmies, kas notiek jaunajā Kariņa valdībā - kā tiek tērēta nauda... Kolēģi, vai jums šķiet, ka daudzmiljonu investīcijas ir jāiegulda reģionos? Es domāju, nevienam nav šaubu par to, ka reģionos attīstībai, visticamāk, nauda būtu vajadzīga.

Vai jums šķiet, ka Vecrīgai būtu nepieciešams valsts atbalsts kaut kāda veida projektu investīcijām? Vai Vecrīga ir tik atrauta teritorija, tik absolūti nekomerciāla teritorija, kurā noteikti mums jāiegulda valsts līdzekļi investīciju projektu attīstībai? Mēs redzam to, ka diemžēl tas tā ir. Mēs redzam to, ka Kariņa valdība ir lēmusi no emisiju kvotu naudām 15 miljonus - 15 miljonus! - ieguldīt Vecrīgā. Vecrīgā ieguldīs 15 miljonus privātas biedrības projektam. Man nekādā veidā neizdodas noticēt tam, ka šis projekts nevarētu būt komerciāls, uz komerciāliem pamatiem balstīts, tas ir ļoti apšaubāms projekts, un tāds projekts būtu pelnījis vietu jebkurā vietā ārpus Rīgas. Jebkurā vietā investīcijas būtu pelnījušas daudz lielāku atzinību nekā investīcijas Vecrīgā - valsts naudas investīcijas Vecrīgā.

Tieši tāpēc mēs arī esam iesnieguši šo priekšlikumu - lai jūs nepalaistu garām to, ko dara jūsu ministri valdībā, jo tie ir jūsu ministri, kas lemj par šīm lietām. Un tas būtu tikai normāli, ja arī Saeima ar savu balsojumu pārapstiprinātu to, ko ir pieņēmusi valdība šajos jautājumos.

Tāpēc es aicinu - par atklātību, godātie kolēģi, par caurskatāmību! Un nemēģināsim slēpties aiz valdības lēmumiem, paši uzņemsimies atbildību! Kā Smiltēna kungs reiz teica, ka mēs paši esam tas varas centrs, vai ne. Nu tad uzņemsimies to atbildību, arī balsojot par šiem jautājumiem Saeimā, balsojot Saeimā, pārapstiprinot to, ko ir pieņēmusi valdība. Par to arī ir šis priekšlikums, kolēģi.

Aicinu atbalstīt.

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Harijam Rokpelnim.

H. Rokpelnis (ZZS).

Kolēģi, kā jau Valaiņa kungs minēja, šis priekšlikums nav ar finansiālu ietekmi. Reira kungam un Ašeradena kungam nav jāuztraucas, no kura maciņa kurā maciņā mēs liksim. Šis ir stāsts līdzīgi kā mēs jau dienas iesākumā daudz runājām par pārvaldību, par to, cik caurspīdīgi, cik saprotami un cik derīgi mēs mūsu kopējos līdzekļus izlietojam.

Un tiešām šis ir politisks svarīgs moments, kurā mēs varam emisiju kvotas, kas ir nauda, ko mēs iegūstam no tā, ka Latvijā ir vāji attīstīta ražošana, ka mums ir bijusi vāja reģionālā politika, ka mums ir bijis vājš atbalsts uzņēmējdarbībai, kas ir nauda, ko mēs saņemam pretī par to, ka mēs Eiropas līmenī esam vāji... un tad, manuprāt, būtu tikai loģiski, ka būtu arī šis Saeimas "filtrs", kur mēs iegūtos līdzekļus veidojam, politiski sadalām reģionālās politikas attīstībai, uzņēmējdarbības attīstībai, energoefektivitātes attīstībai.

Es pieļauju, ka liela daļa no klātesošajiem un sabiedrība kopumā ar Klimata pārmaiņu finanšu instrumentu ir saskārusies, piemēram, kaut kādos siltinājuma projektos. Aizvadītajā gadā bija aktīvi... cilvēki sāka saņemt atbalstu energoneatkarības veicināšanai, tas ir, saules paneļu uzstādīšanai. Ļoti labi. Bet ir arī sliktie piemēri, ko jau Valaiņa kungs minēja. Tādēļ ir absolūti loģiski, ka ir šis caurspīdīgais parlamenta "filtrs", kur mēs kopīgi lemjam, kā tērējam valsts līdzekļus.

Arguments par to, ka tas būs lēni, birokrātiski un tā tālāk, neiztur kritiku. Jūs minējāt piemēru par to, ka pēc kara vajadzēja pēkšņi, strauji reaģēt. Vai tad Saeima nereaģēja pietiekami strauji arī citos jautājumos? Vai tad mēs nespējām savlaicīgi pieņemt lēmumus Ukrainas civiliedzīvotāju atbalstam? Tad, kad vajag, mēs varam arī ātri. Un nevajag stāstīt, ka tāpēc, ka Saeima ierobežo ministru darbu, mēs nevaram darīt lietas caurspīdīgi, saprotami un demokrātiski.

Cienījamie kolēģi, aicinu atbalstīt šo priekšlikumu.

Sēdes vadītājs. Vārds debatēs - deputātam Aināram Šleseram.

A. Šlesers (LPV).

Godājamais priekšsēdētāja kungs! Godājamais premjera kungs! Par tām emisijām, par to, ko minēja Valaiņa kungs. Tas, ko es gribētu teikt, - Vecrīga, Valaiņa kungs, diemžēl pašreiz ir kā kapsēta. Nevis katrs trešais restorāns ir ciet, bet katrs trešais tikai ir vaļā. Bet emisijas naudu nevajag restorānos ieguldīt, tur vienkārši būtu jārealizē pareiza politika, par ko es šodien saistībā ar budžetu vēl runāšu.

Bet kur man būtu lūgums, - es zinu, ka ir viens skaists nams Vecrīgā, kuru sauc Vāgnera nams, un tur ir izveidota arī labi pārstāvēta biedrība, kura vēlas rekonstruēt šo namu. Es zinu, ka tur ir

piesaistīti arī kaut kādi Vācijas fondi. Man par šo projektu nav detalizētas informācijas, es varu spriest tikai no tā, kas ir bijis rakstīts presē.

Es zinu, ka pagājušajā gadā inflācija bija vairāk nekā 20 procenti, bet tas, ko es redzēju attiecībā uz šiem cipariem, - Kariņa kungs, tas ir vairāk nekā šokējoši. Un vajadzētu, lai tas projekts tiek realizēts, kas noteikti pilsētai ir vajadzīgs, bet man ir lūgums arī finanšu ministram, kura pakļautībā darbojas Nekustamo īpašumu aģentūra, iedziļināties tajā tāmē un ciparos, jo, ja tas atbilst patiesībai, ja žurnālisti nav kļūdījušies, tad bija apmēram tā - nama, kur ir apmēram četri tūkstoši kvadrātmetru, rekonstrukcija maksās 40 miljonus, tātad viens kvadrātmetrs - 10 tūkstošus eiro. Tur jābūt kaut kādai kļūdai. Nevar būt tā, ka... nu, ja tur ir baigi dārgās mēbeles iekšā, bet vārds "rekonstrukcija" jau neiekļauj droši vien to mēbeļu piegādi.

Tā ka iedziļinieties, lūdzu, šajos ciparos! Ka tikai atkal nesanāk kaut kāds fēleris, kā rezultāts būs tas, ka labais nodoms šo namu atjaunot beigsies ar kārtējo skandālu. Desmit tūkstoši eiro par vienu kvadrātmetru - tādas cenas rekonstrukcijai Latvijā nav bijušas. Varbūt tas ir iespējams kaut kur citur, piemēram, arābu valstīs vai Londonā. Desmit tūkstoši - tas ir par daudz.

Tā ka man vienkārši lūgums - pievērsiet tam uzmanību.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Vārds klimata un enerģētikas ministram Raimondam Čudaram.

R. Čudars (klimata un enerģētikas ministrs).

Augsti godātais Saeimas priekšsēdētāj! Godātie kolēģi! Paldies par šo diskusiju attiecībā uz emisijas kvotu izsoles instrumenta finansējuma ieguldīšanu tieši mūsu tautsaimniecībai tik svarīgās nozarēs.

Pirmkārt. Man ir jāatzīst, ka parlamentārā kontrole un parlamenta iesaiste šī tik svarīgā finansējuma sadalē un arī turpmākā šī izlietojuma kontrole ir būtiska un svarīga. Tanī pašā laikā, kolēģi, man ir jāatgādina, ka - atbilstoši likumam "Par piesārņojumu" - parlamentam ir jāuzklausa klimata un enerģētikas ministrs attiecībā uz ikgadējo šī instrumenta finansējumu. Tur arī tiek skaidri un gaiši norādīts, kādā veidā tas tiek darīts, un diskusija ir iespējama parlamentārās kontroles rezultātā.

Otrkārt. Likumdevējam, protams, ir iespēja definēt daudz precīzāk emisijas kvotu izsoles instrumenta finansējuma mērķus. Tā ir taisnība. Šobrīd mēs darbojamies atbilstoši - likuma "Par piesārņojumu" noteikto mērķu ietvarā. Un, protams, valdība - kā izpildvara - šajā gadījumā darbojas atbilstoši tām nepieciešamībām un tām aktualitātēm, kas tieši ir saistītas ar mūsu mērķu izpildi ceļā uz klimatneitralitāti.

Kolēģi, es aicinu nepieņemt iesniegtos grozījumus un šajā gadījumā ļaut valdībai - kā izpildvarai - veikt šī izsoles instrumenta iedzīvināšanu.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Viktoram Valainim otro reizi.

V. Valainis (ZZS).

Paldies ministra kungam.

Es domāju, ka šis instruments nekādā veidā nav jāiedzīvina, tas jau ir iedzīvināts un ir dzīvāks par dzīvu. Visiem ir skaidri saprotams, kādā veidā tas funkcionē likumā. Šajā pašā likumā ir skaidri saprotami kritēriji, pēc kādiem dala šo naudu.

Tas, ko mēs piedāvājam, - mēs piedāvājam tieši to, ko jūs teicāt, - ka jābūt lielākai šā naudas sadales mehānisma caurskatāmībai. Ja jūs tam piekrītat, nu tad šis ir priekšlikums, kas tieši to arī paredz. Un, ja tam būs parlamentārā kontrole caur Saeimas balsojumu, tad ikviens finansējums, kas ienāks šajā fondā, tiks sadalīts; tad tas tiks rūpīgi vērtēts arī no Saeimas deputātu skatpunkta. Tas nekādā veidā neietekmēs lēmumu pieņemšanas ātrumu. Un tas tikai vairos ticību mūsu demokrātijai.

Piemēram, Vāgnera nama finansējums vai citi finansējumi - tiem ir bijusi nepieciešama politiskā diskusija. Un tas, ka tas notiek Saeimā caur pieprasījuma formātu vai citādākā veidā, - tas īsti normāli nav.

Tāpēc es aicinu tomēr atbalstīt caurskatāmību un šo priekšlikumu.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Vai referents vēlas ko piebilst?

R. Kozlovskis. Jā, kolēģi, - tikai to, ka komisijas deputātu vairākums tomēr uzskatīja, ka nav pamata bažām par caurspīdīgumu, un šo priekšlikumu noraidīja.

Komisijas vārdā aicinu neatbalstīt.

Sēdes vadītājs. Lēmums jāpieņem balsojot.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 1. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 40, pret - 51, atturas - 1. Priekšlikums nav atbalstīts.

R. Kozlovskis. 2. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Paredz to, ka VARAM reizi gadā ir jānāk uz Saeimu ar Ministru kabineta informatīvo ziņojumu par šī finansējuma, kas iegūts no emisijas kvotu izsoles, izmantošanu iepriekšējā gadā. Arī šo priekšlikumu komisija vērtēja, tomēr ar komisijas deputātu balsu vairākumu tas tika noraidīts.

Sēdes vadītājs. Sākam debates.

Debatēs pieteicies deputāts Viktors Valainis.

V. Valainis (ZZS).

Godātie kolēģi! Ja jūs neatbalstījāt iepriekšējo priekšlikumu, tad... šis priekšlikums ir... kā jau pareizi Kozlovska kungs minēja, lai šī ministrija vismaz reizi gadā atskaitītos, kā ir ievērots... kādi likumā noteiktie mērķi sasniegti; vai tās investīcijas, kas ir bijušas, ir nesušas cerēto atdevi.

Ja jūs neesat gatavi valdībai atņemt privilēģiju lemt par šiem jautājumiem, tad vajadzētu vismaz prasīt no valdības atbildību informatīvā ziņojuma veidā - lai visai Saeimai iesniedz, un lai mums ir redzama vismaz atskaite par to, kā tas viss tiek tērēts. Tas būtu, manuprāt, tikai normāli, jo,

vēlreiz atgādināšu, mēs runājam teju par simt miljoniem - ikgadējām investīcijām, par kurām pēc būtības tiek lemts ļoti šaurā lokā un bez jebkādas atskaites parlamentam par to, kā šī nauda tiek tērēta, kādi izvirzītie mērķi sasniegti.

Mums likumā ir minēti principā tik ļoti plaši kritēriji, ka jebkuru projektu varētu, tā teikt, palikt zem šiem kritērijiem; gan jau arī šīs tribīnes nomaiņu uz citu tribīni varētu kaut kādā veidā pamatot ar tiem likumā noteiktajiem kritērijiem, kas ir par to, kādā veidā mēs dalām emisiju kvotu naudas. Tie ir ļoti plaši.

Tāpēc es aicinu, kolēģi, tomēr atbalstīt šādu pieeju, kas vismaz uzliktu kaut kādu atbildības sajūtu valdībai, dalot šo naudu.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Vai referents vēlas ko piebilst?

R. Kozlovskis. Komisija, uzklausot šos argumentus, arī argumentus par to, ka šis uzliktais papildu pienākums, kas būtu, ja šāds priekšlikums tiktu atbalstīts, radītu papildu administratīvo slogu, un ņemot vērā arī... komisijā uzklausot... par to, ka parlamentam ir dažādas komisijas, kas varētu realizēt pārraudzību, ja rastos bažas par to, ka ieņēmumu izlietojums nav caurskatāms, kaut gan... Komisija secināja, ka faktiski tas nav nekāds valsts noslēpums.

Komisija priekšlikumu neatbalstīja un aicina Saeimu noraidīt to.

Sēdes vadītājs. Lēmums jāpieņem balsojot.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 2. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 41, pret - 52, atturas - 1. Priekšlikums nav atbalstīts.

R. Kozlovskis. Līdz ar to, kolēģi, visi priekšlikumi ir izskatīti.

Aicinu atbalstīt likumprojektu otrajā, galīgajā, lasījumā.

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Grozījumi likumā "Par piesārņojumu"" atbalstīšanu otrajā, galīgajā, lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 93, pret un atturas - nav. Likums ir pieņemts.

Nākamais darba kārtībā - likumprojekts **"Grozījumi Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likumā"**, otrais lasījums. Likumprojekts ir steidzams.

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas vārdā - referente Aiva Vīksna.

A. Vīksna (AS).

Augsti godājamais priekšsēdētāj un cienījamie kolēģi! Atgādinu, ka likumprojekts "Grozījumi Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likumā" ir izstrādāts, lai pagarinātu mazām sabiedrībām gada pārskatu iesniegšanas termiņus, kuri ir noteikti Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likumā, tiem gada pārskatiem, kuri tiek sagatavoti, sākot ar pārskata gadu, kas noslēdzas 2022. gada 31. decembrī un vēlāk, par vienu mēnesi.

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā uz otro lasījumu tika saņemti divi priekšlikumi, ko iesniedzis Ministru kabinets.

1. - Ministru kabineta priekšlikums. Paredz precizēt likumprojektā ietverto likuma 97. panta pirmo daļu. Proti, priekšlikums paredz pagarināt gada pārskatu iesniegšanas termiņu par mēnesi arī mikrosabiedrībām. Komisija šo priekšlikumu ir atbalstījusi.

Sēdes vadītājs. Deputāti atbalsta komisijas viedokli.

A. Vīksna. 2. - Ministru kabineta priekšlikums. Precizē pārejas noteikumu 11. punktu, proti, atbilstoši 1. priekšlikumā ietvertajam attiecībā uz mikrosabiedrībām... arī pārejas noteikumu attiecināt uz tām. Arī šis priekšlikums komisijā tika atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti atbalsta komisijas viedokli.

A. Vīksna. Līdz ar to komisijas vārdā lūdzu... Tātad saņemtie priekšlikumi ir izskatīti.

Aicinu Saeimu pieņemt likumprojektu otrajā, galīgajā, lasījumā.

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojektu "Grozījumi Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likumā" otrajā, galīgajā, lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 91, pret un atturas - nav. Likums ir pieņemts.

Nākamais darba kārtībā - likumprojekts **"Grozījumi Ceļu satiksmes likumā"**, otrais lasījums. Likumprojekts ir steidzams.

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas vārdā - referente Aiva Vīksna.

A. Vīksna (AS).

Cienījamie kolēģi! Atgādinu, ka likumprojekts "Grozījumi Ceļu satiksmes likumā" izstrādāts... par noteiktās kategorijas transportlīdzekļa atsavināšanas aizlieguma reģistrēšanu fiziskās personas īpašumā esoša transportlīdzekļa pirmās reģistrācijas Latvijā gadījumā, lai paaugstinātu Valsts ieņēmumu dienesta nodokļu administrēšanas pasākumu efektivitāti un mazinātu ēnu ekonomikas īpatsvaru lietotu transportlīdzekļu tirdzniecības jomā.

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā uz likumprojekta otro lasījumu tika saņemts viens priekšlikums. To iesniedza Juridiskais birojs, un tas paredz precizēt likuma 11. panta pirmās daļas 1. punktu - papildināt ar vārdu "citā". Priekšlikums ir redakcionāls precizējums, un Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā tas ir atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti atbalsta.

A. Vīksna. Komisijas vārdā aicinu Saeimu pieņemt likumprojektu otrajā, galīgajā, lasījumā.

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Grozījumi Ceļu satiksmes likumā" atbalstīšanu otrajā, galīgajā, lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 71, pret - 8, atturas - 14. Likums ir pieņemts.

Nākamais darba kārtībā - likumprojekts **"Grozījumi Bērnu tiesību aizsardzības likumā"**, otrais lasījums. Likumprojekts ir steidzams.

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas vārdā - referente Aiva Vīksna.

A. Vīksna (AS).

Atgādinu, ka likumprojekta "Grozījumi Bērnu tiesību aizsardzības likumā" izstrādes mērķis ir noteikt aizbildņiem obligātu pienākumu apgūt valsts apmaksātu mācību programmu, lai veicinātu aizbildņu prasmes, zināšanas bērnu aprūpē. Tas palīdzētu labāk izprast bērnu.

Turklāt, ņemot vērā, ka ne vienmēr jaunieši, sasniedzot pilngadību, ir gatavi uzsākt savu patstāvīgo dzīvi, likumprojekts paredz precizēt nosacījumus, kādos gadījumos ārpusģimenes aprūpē esošam bērniem pēc pilngadības sasniegšanas turpināma uzturēšanās ārpusģimenes aprūpē, lai bērni, sasniedzot pilngadību, justos drošāk, varētu būt pārliecinātāki par savu nākotni.

Likuma spēkā stāšanās termiņš - 2023. gada 1. aprīlis.

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā uz otro lasījumu tika saņemti trīs priekšlikumi, ko iesniegusi labklājības ministre Evika Siliņa.

1. - labklājības ministres Siliņas priekšlikums. Tas paredz precizējumu 35. panta $1.^{1}$ daļā, precizējot normas, kas tiek atrunātas ar likumu, un vienlaikus nosakot Ministru kabinetam tiesības atrunāt plašāku jautājumu loku Ministru kabineta noteikumos. Komisija šo priekšlikumu ir atbalstījusi.

Sēdes vadītājs. Deputāti atbalsta.

A. Vīksna. 2. - labklājības ministres Siliņas priekšlikums. Paredz izslēgt likumprojekta 2. pantu. Arī šo priekšlikumu komisija ir atbalstījusi.

Sēdes vadītājs. Deputāti atbalsta.

A. Vīksna. 3. - labklājības ministres Siliņas priekšlikums. Paredz precizēt pārejas noteikumus atbilstoši 1. un 2. priekšlikumam. Komisija šo priekšlikumu atbalstīja.

Sēdes vadītājs. Deputāti atbalsta komisijas lēmumu.

A. Vīksna. Līdz ar to Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas vārdā - paldies jums. Saņemtie priekšlikumi ir izskatīti.

Aicinu Saeimu pieņemt likumprojektu otrajā, galīgajā, lasījumā.

Sēdes vadītājs. Paldies.

Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojektu "Grozījumi Bērnu tiesību aizsardzības likumā" otrajā, galīgajā, lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 93, pret un atturas - nav. Likums ir pieņemts.

Nākamais darba kārtībā - likumprojekts **"Grozījums likumā "Par sociālo drošību""**, otrais lasījums. Likumprojekts ir steidzams.

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas vārdā - referents Mārtiņš Daģis.

M. Daģis (JV).

Augsti godājamais Saeimas priekšsēdētāj! Augsti godājamais Ministru prezident! Ministri un kolēģi! Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija šī gada 1. martā ir izskatījusi Ministru kabineta sagatavoto likumprojektu "Grozījums likumā "Par sociālo drošību"" un atbalstījusi tā virzīšanu izskatīšanai Saeimā otrajā lasījumā.

Kopumā tika saņemti septiņi priekšlikumi.

1. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Komisijā tas netika atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Sākam debates.

Debatēs pieteicies deputāts Viktors Valainis.

V. Valainis (ZZS).

Godātie kolēģi, vispirms jau jāsaprot, kāpēc likumprojekts vispār tika iesniegts un kāpēc no Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas ir šāds priekšlikums. Proti, likumprojektā tiek piedāvāts grozījums minimālo ienākumu sliekšņa paaugstināšanai. Un šāds likumprojekts ir nepieciešams, kā paši likumprojekta virzītāji min, lai pilnībā ieviestu Satversmes tiesas spriedumu.

Tāpēc, godātie kolēģi, ir pavisam interesanti, ka šo likumprojektu ir iesniegusi JAUNĀ VIENOTĪBA, lai ievērotu Satversmes tiesas spriedumu. Un kas tad ir Satversmes tiesas spriedumā minēts? Protams, Satversmes tiesas spriedumā skaidri, nepārprotami teikts: garantētais ienākumu līmenis - 109 eiro - ir absolūti nepietiekams, to nekādā veidā nevar uzskatīt par pietiekamu.

Bet ko piedāvā šobrīd valdība, lai, kā viņi paši raksta, pilnībā ieviestu Satversmes tiesas spriedumu? Valdība piedāvā šo atbalstu no 109 eiro pacelt uz 126 eiro, nosakot jaunu pieeju, kā mēra šo atbalsta formu. Tātad - vidējā mediāna no ienākumiem, un tie ir 20 procenti, ko piedāvā valdība.

Ja skatāmies Latvijas valsts ratificētos dažādos dokumentus, tad redzam to, ka Latvijas valsts ir ratificējusi Eiropas Sociālo hartu. Un šīs hartas ievērošana - tas ir likums -, un arī Satversmes tiesa norāda uz to, ka mums ir jāievēro šī harta, ja reiz mēs esam to ratificējuši. Lai ievērotu šo hartu... Pašas hartas skaidrojumos ir pateikts, ka līmenis brīdī, kurā harta netiek ievērota, ir zemāks par 40 procentiem. Un šobrīd valdība piedāvā noteikt 20 procentus, kas ir divtik zemāks nekā nepieciešamais līmenis, lai Eiropas Sociālā harta tiktu ievērota.

Līdz ar to nav šaubu, ka valdība nevis izpilda Satversmes tiesas spriedumu, bet... mēģina to izpildīt, bet ļoti vājā veidā. Lai tas tiktu izpildīts, ir jāatbalsta šis Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums, nosakot to, ka pamata bāzes likme ir 40 procenti. Jo - ko gan tas nozīmē? Mēs varam skatīties dažādus atzinumus, kas ir pievienoti un kas mums visiem ir pieejami, un ar ko ikviens var iepazīties.

Tātad tiesībsargs... Piemēram, ja jūs nosakāt, ka šobrīd ienākumu līmenis, lai cilvēks izdzīvotu, ir 126 eiro, un ja mēs iepazīstamies ar tiesībsarga atzinumu, tiesībsargs ir pateicis, ka tas absolūti neatbilst nekādai kaut cik saprotamai realitātei. Tiesībsarga ziņojumā ir minēts (tas ir pievienots arī šiem pašiem dokumentiem, jebkurš var iepazīties) - tikai pārtikai vien 180 eiro mēnesī ir nepieciešami. Tikai pārtikai!

Tad, ja mēs iedomājamies... Godātā valdība, uz ko jūs cerat? Ja pēc šī likuma pieņemšanas kāds izdomās apstrīdēt šo jaunpieņemto normu, tad kā jūs cerat aizstāvēt šo normu? Kā jums liekas,

kur būs tas pamatojums, kāpēc tagad Satversmes tiesa pateiks: jā, jūs ievērojat šo hartu. Mēs pēc tam runāsim arī par citām atsevišķām detaļām, bet šī ir pamatlieta - kāds ir šis ienākumu līmenis.

Ja mēs pārgājām uz modernāku sistēmu... un šis likums ir par pāreju uz modernāku sistēmu, nevis nosakot vienkārši summu - 109 eiro... un tā arī mēs dzīvosim, bet nosakot ienākumu līmeni, kas gadu no gada mainās, tad kāpēc mēs to pamatbāzi nosakām tik zemu, ja mēs skaidri zinām, ka tā neatbilst? Un tāpat mēs nesasniedzam... to pārmetumu, kas ir izteikts Saeimai Satversmes tiesā.

Ja mēs skatāmies kopējos ienākumus, ko Ašeradena kungs arī minēja, cik tad ir novirzīti sociālajai jomai, tad redzam, ka mēs ļoti būtiski atpaliekam no ikvienas Eiropas Savienības dalībvalsts. Tā prezentācija ļoti labi parādīja - divkārt zemāki izdevumi, ko mēs tērējam sociālajā jomā. Ko tas nozīmē? Tas nozīmē to, ka šim jautājumam Saeima ir pievērsusi pārāk maz uzmanības. Un šis priekšlikums tiešām palīdzēs valdībai ieviest šo sociālo... tiešām ieviest un izpildīt šo Satversmes tiesas spriedumu.

Es aicinu kolēģus, īpaši no frakcijas JAUNĀ VIENOTĪBA: kad jūs runājat par to, cik svarīgi ir būt tiesiskai valstij un cik svarīgi ir ievērot Satversmes tiesas spriedumus un, pats galvenais, tos izpildīt, būt konsekventiem un to darīt visos jautājumos, nevis šķirot, kuru Satversmes tiesas spriedumu pildīsim un kuru nepildīsim.

Šis priekšlikums ir tieši par to: ja mēs gribam pilnībā izpildīt Satversmes tiesas spriedumu, tad mums ir jāatbalsta šāds, kas atbilst arī Eiropas Sociālajai hartai. 40 procenti, kolēģi.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Debatēs pieteicies runāt deputāts Gunārs Kūtris.

G. Kūtris (ZZS).

Cienījamie kolēģi! Saistībā ar šo priekšlikumu es šobrīd neuzrunāšu labklājības ministri, bet vērsīšos pie tieslietu ministres, kura šodien piedalās mūsu sēdē un ir diezgan apmierināta ar savas ministrijas stāvokli, jo būt pie noteicošās partijas ministriem ir izdevīgāk, saņemot budžetā nepieciešamo finansējumu. Es arī labprāt pārņemtu tādu... Tieslietu ministrijas vadību.

Bet šajā gadījumā es runāšu par to attieksmi pret Satversmes tiesas spriedumiem. Mēs atceramies, cik kaismīgi pirms kāda mēneša vai diviem mēnešiem frakcijas JAUNĀ VIENOTĪBA deputāti šeit no tribīnes teica: "Vajag ievērot un izpildīt Satversmes tiesas spriedumu." Turklāt aicināja ievērot Satversmes tiesas spriedumu, kur īstenībā nebija rezolutīvajā daļā, bet motīvu daļā bija sniegts skaidrojums, kā vajadzētu rīkoties, bet nenorādot, kādā veidā konkrēti tas ir izdarāms.

Šajā gadījumā es norādīšu, ka ir vairāki Satversmes tiesas spriedumi, kuros ir ļoti skaidri, tieši norādīts, kā likumdevējam ir jārīkojas, nosakot minimālo ienākumu slieksni. Proti, jānosaka gan šī sliekšņa noteikšanas pamatprincipi, gan jānodrošina šī sliekšņa regulāra pārskatīšana, gan arī jāpārliecinās, vai noteiktais atbalsta apmērs pats par sevi vai kopsakarā ar citiem sociālās drošības sistēmas pasākumiem spēj nodrošināt cilvēka cieņai atbilstošu dzīvi. Likumprojekta anotācijā nevar redzēt neko no šiem Satversmes tiesas uzstādījumiem.

Ko Saeima sniegs atbildes rakstā Satversmes tiesai, ja šīs normas tiks apstrīdētas Satversmes tiesā? Kādi argumenti būs Saeimas atbildes rakstā, ko rakstīsim? Kāpēc Tieslietu ministrija neko neteica valdības sēdē, kad šis likumprojekts tika skatīts, un nevērsa uzmanību uz to, ka tiek ignorēts Satversmes tiesas spriedums? Klusēja tāpēc, ka savējie? Tāpēc, ka ne vienmēr jāievēro

tiesas spriedumi, tie, kas nav izdevīgi, vai tie, kas ir izdevīgi? Kā partija atļaujas nepildīt tiesas spriedumus?

Ja mēs paskatāmies šo priekšlikumā ierakstīto procentuālo sadalījumu, likumprojektā ir ierakstīti 20 procenti no minimālo ienākumu mediānas mēnesī, savukārt Eiropas Sociālo tiesību komiteja ļoti precīzi ir ierakstījusi, ka normālā situācijā būtu 50 procenti. Normālā situācijā!

No 40 līdz 50 drīkst būt tādā gadījumā, ja šeit klāt pieskaita arī citus sociālā atbalsta pasākumus. Un šādi, protams, Latvijā arī ir.

ZZS ar savu priekšlikumu piedāvā ielikt šo minimāli pieļaujamo slieksni - 40 procentus, bet Ministru kabinets ir piedāvājis 20 procentus. Eiropas Sociālo tiesību komiteja ļoti kategoriski ir pateikusi, ka zem 20... es atvainojos, zem 40 procentiem nekādi citi argumenti nedrīkst attaisnot... nevar būt attaisnojami... kā šīs sociālās hartas pārkāpumi.

Mūsu valdība, man liekas, dzelteno kartīti par šīs hartas neievērošanu saņēma 2019. gadā... ja nemaldos. 2021. gadā - otra dzeltenā kartīte. Cik ilgi Latvijas valsts var ignorēt šīs dzeltenās kartītes, nepildīt starptautiskos dokumentus, ko Saeima ir ratificējusi, likumprojektā apzināti ieliekot summas, kas neatbilst prasībām, anotācijā pat neizskaidrojot? Satversmes tiesa bija pat ļoti laipna šajā spriedumā, atvainojiet. Satversmes tiesa teica tā: ja objektīvu iemeslu dēļ valsts tiešām to nevar nodrošināt, tad vismaz ir jāpiedāvā plāns. Vai šajā anotācijā ir piedāvāts plāns? Arī tā nav.

Kolēģi, es aicinu atbalstīt ZZS priekšlikumu par to, lai tiktu izpildīts Satversmes tiesas spriedums vismaz minimālā apmērā.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Nākamais debatēs pieteicies deputāts Andris Šuvajevs.

A. Šuvajevs (PRO).

Priekšsēdētāja kungs! Kolēģi! Labdien visiem! Pirmkārt, vēlos teikt, ka man ir patiess prieks redzēt, ka ministri atbild uz šeit izteiktajiem argumentiem. Vismaz, kopš es esmu Saeimā, manuprāt, es to redzu pirmo reizi. Es ceru, ka tas turpināsies arī visas dienas un varbūt arī nakts garumā.

Es vēlos arī pievienoties ZZS frakcijai attiecībā uz šo konkrēto jautājumu. Es patiesībā jau vairākkārt esmu izteicies šeit, no Saeimas tribīnes, par to, ka minimālo ienākumu sliekšņi ir viens no tiem jautājumiem, kas... protams, ir zināms sasniegums, ka mēs esam spēruši šo nākamo soli, tajā pašā laikā es arī esmu pietiekami kritisks attiecībā uz veidu, kā par šo jautājumu tiek vai netiek diskutēts.

Manuprāt, kopumā ir divi lieli jautājumi, kas mūsu parlamentā izpelnās pārāk maz uzmanības. Viens no tiem ir jautājums par finanšu politiku, un otrs jautājums ir par sociālo politiku. Protams, tie ir ļoti cieši saistīti, jo tiek padarīti atkarīgi viens no otra.

Arī šajā gadījumā, redzot Labklājības ministrijas piedāvājumu attiecībā uz 20 procentiem un ZZS priekšlikumu attiecībā uz 40 procentiem - saistībā ar ienākumu slieksni -, es domāju, ka jebkurai partijai, kura vēlas jēgpilni izdiskutēt šo jautājumu, būtu nepieciešami šāda veida izvērtējumi, šajā gadījumā no Labklājības ministrijas, kas pamato un skaidri parāda, ka 20 procenti, kas tagad tiek nostiprināti likumā, tik tiešām atbilst tam, ko Satversmes tiesa ir lēmusi.

Tomēr šāda izvērtējuma mums nav. Līdz ar to tas patiesībā šo jautājumu padara diezgan grūti izspriežamu, mums būtu nepieciešami šāda veida dokumenti. Tāpēc es arī ceru, ka labklājības ministre vai tieslietu ministre varēs reaģēt uz šeit izteiktajiem argumentiem. Šāds arguments izskanēja arī no Juridiskā biroja - šāda veida pārliecība par to, ka Satversmes tiesas lēmums tiešām ir izpildīts... šāda veida pārliecība tomēr nerodas.

Manuprāt, mēs šajā brīdī mazliet balsojam uz labu laimi, ņemot vērā tomēr šī jautājuma nozīmīgumu. Es teiktu, ka patiesībā gan ļoti daudzi pavadošie likumprojekti, gan arī vairāki priekšlikumi, ko mēs skatīsim šodien budžeta pieņemšanas laikā, ir jāskata kontekstā ar to situāciju, kurā mēs kā sabiedrība šobrīd esam, kas ir, es teiktu, šī sociāli ekonomiskā krīze. Manuprāt, šis likumprojekts ir jāskata ne tikai šajā kontekstā - attiecībā uz Satversmes tiesas lēmumu -, bet arī kā iespējama reakcija uz to situāciju, kurā šobrīd atrodas liela daļa sabiedrības.

Es arī atgādināšu to, kas ir teikts Satversmes tiesas spriedumā. Tur tika norādīts (citēju): "Lai ikviens varētu dzīvot tādu dzīvi, kas atbilst cilvēka cieņai, sociālās palīdzības minimumam vajadzētu būt tādam, ka ikviens var nodrošināt sev pārtiku, apģērbu, mājokli un medicīnisko palīdzību - visu to, kas nepieciešams elementāras izdzīvošanas garantēšanai jebkuram cilvēkam, kā arī nodrošināt ikvienai personai" - es uzsveru - ikvienai personai! - "iespējas izmantot savas tiesības uz pamatizglītību. Turklāt sociālajai palīdzībai ir jāgarantē personai iespējas piedalīties sociālajā, politiskajā un kultūras dzīvē, tādējādi ikvienai personai nodrošinot pilnvērtīga sabiedrības locekļa statusu." Balstoties uz šo Satversmes tiesas sprieduma tekstu, mana intuīcija ir tāda, ka ZZS priekšlikums, kur turklāt mēs redzam atsauci uz konkrētiem Eiropas līmeņa dokumentiem, ir šķietami tuvāks šim Satversmes tiesas lemtajam nekā valdības piedāvājums.

Atgādināšu, ka mums ir arī (jau vairākkārt esmu izteicies) dati, ko pasūtīja Labklājības ministrija, pētījumā par mājsaimniecību relatīvo izdevumu budžetu. No turienes arī nāk skaitļi, kas ir šīs summas, kas nepieciešamas. Piemēram, pārtikai 2021. gada beigās tie bija 150 eiro, kas tagad, ar inflācijas procentu, būtu 180 eiro... 2021. gada beigās - 420 eiro vienai personai, šobrīd tie jau būtu 500 eiro. Vismaz tur mums ir atsauces uz konkrētiem skaitļiem. Un arī šim lēmumam, šim izvērtējumam vajadzētu balstīties tieši šāda veida pētījumos, tieši šāda veida skaitļos.

Es komisijā vairākkārt lūdzu Labklājības ministrijas pārstāvim sniegt izvērtējumu vai pamatojumu par to, kāpēc tieši šāda veida procenti, bet to es nesaņēmu, bet saņēmu skaidrojumu par to, ka pirmām kārtām šāds izvērtējums tiks veikts pēc pāris gadiem, kas, manuprāt, nav apmierinoši. Tiek arī teikts, ka vismaz šis ir solis tuvāk... uz pareizo pusi, kur mums jāvirzās. Tā tas ir, bet es uzskatu, ka šajā brīdī ar to nepietiek, mums, Saeimai un Saeimas deputātiem, ir nepieciešams kaut kas vairāk par šāda veida atrunām.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Vārds deputātei Ramonai Petravičai.

R. Petraviča (LPV).

Kolēģi, minimālā ienākuma saņēmēji ir visneaizsargātākā un visvieglāk ievainojamā sabiedrības daļa, un acīmredzot ar viņiem tā var arī izrīkoties, jo zina, ka viņi par sevi nevarēs pastāvēt. Viņiem nav līdzekļu, lai algotu advokātus, viņiem nav līdzekļu, lai brauktu protestēt šeit, pie Saeimas.

Es varbūt ne tik ļoti no Satversmes tiesas puses skatīšos uz to, bet tieši no cilvēciskā aspekta. Ja 2018. gadā garantētais minimālais ienākums (GMI) bija 53 eiro, tad divu gadu laikā to izdevās pacelt līdz 109 eiro, principā dubultojot, un acīmredzot tagad tas stāsts tiek turpināts - ja jau

varēja izdzīvot ar 53 eiro, kā tad nu tagad neizdzīvos ar 125! Tas palielinājums, kas tagad ir, nenosedz pat inflācijas ietekmi. Ja mēs 109 eiro parēķinātu ar 22,8 procentu inflāciju (tas ir koeficients, kāds tika pielietots pensiju indeksācijai), tad tie būtu vismaz 134 eiro. Tātad šie cilvēki īstenībā tiek stumti atpakaļ, dziļākā nabadzībā, un no šīs nabadzības viņi nekad nevarēs tikt ārā.

Valstij jānodrošina, lai cilvēks varētu iegādāties pārtiku, segt veselības izdevumus, mājokļa izdevumus. Jā, mēs varam teikt, ka cilvēki saņem pārtikas pakas, bet - vai visu mūžu cilvēkam ir jādzīvo no piena pulvera, olu pulvera, nekad nevarot nopirkt veikalā svaigu maizi vai svaigu pienu? Mājokļa izdevumi - tieši tas pats. Cilvēkam ir jālūdz, jāpazemojas, lai viņam kaut kas tiktu apmaksāts.

Paskatieties, kā laukos cilvēki dzīvo! Malku lasa, ja mežā ir kādi kritušie koki, paprasot īpašniekam atļauju. Cilvēki man saka: mēs pēc ūdens aizejam tepat uz upīti. Ko var nopirkt par 109 vai 125 eiro, kādas vajadzības apmierināt? Vai, tiekoties ar kolēģiem, braucot komandējumos, Briselē nav kauns teikt, kā mēs nodrošinām savus cilvēkus, kādi ir minimālie ienākumi?

Aicinu atbalstīt šo priekšlikumu.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Nākamā debatēs - deputāte Daiga Mieriņa.

D. Mieriņa (ZZS).

Cienījamie kolēģi, aiz katra šī pabalsta, aiz katras šīs palīdzības stāv cilvēks. Es jums pastāstīšu vienu piemēru, lai labāk saprastu, kā veidojas... un tad jūs varat paši vērtēt. Ģimene: divi mazi bērni, sieva nestrādā, gluži loģiski, tāpēc ka viņai ir jāpieskata mazie bērni, bērnudārza rinda vēl nav dabūta, vīrs strādā, bet zaudē darbu. Jā, kādu brīdi viņš saņem bezdarbnieka pabalstu, bet tad tas bezdarbnieku pabalsts beidzas. Un tad sākas pats interesantākais. Jūs varat sarēķināt, cik uz šo ģimeni kopā ir GMI... katram cilvēkam, un tad tā ir traģēdija.

2009. gadā mēs būtu nosargājuši un paturējuši šeit, Latvijā, ļoti daudz Latvijas cilvēku, viņi nebūtu aizbraukuši, ja mēs jau tajā laikā būtu šo GMI noteikuši lielāku. Tajā laikā tas bija 54 eiro, pēc tam bija 64 eiro, un tas bija mūsu "veiksmes stāsts", ka vairāk nekā 150 tūkstoši cilvēku izbrauca. Viņi nevarēja izdzīvot, cilvēki nāca ar asarām acīs, viņi nekad nebija lūguši pabalstus, tobrīd viņiem nebija vairs par ko nopirkt bērniem maizi. Tāda bija skarbā realitāte.

Kolēģi, mums ir jādara viss, lai šī skarbā realitāte nekad neattaisnotos un nekad nenotiktu. Mums ir vieglāk cilvēkam iedot tajā brīdī adekvātu krīzes pabalstu, lai viņš ātrāk varētu atgriezties darba tirgū, ātrāk pelnīt un ātrāk nodrošināt sevi. Ja viņš to nevarēs, tad... jūs parēķiniet, cik mēs ekonomikā zaudējam, aizbraucot kaut vai vienam cilvēkam. Mēs katrs to varam novērtēt.

Kolēģi, un vēl - te jau daudz piesauca Satversmes tiesu, bet es gribu teikt, ka pamatjautājums Satversmes tiesā bija, ko arī mani kolēģi... vai garantētais minimālais ienākumu līmenis atbilst cilvēka cieņai un sociāli atbildīgas valsts principiem? Ja mēs necienām cilvēkus, kas ir reāli, dzīvi cilvēki, bērnus, tad kā mēs varam cienīt paši sevi un savus likumus?

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds debatēs - labklājības ministrei Evikai Siliņai.

E. Siliņa (labklājības ministre).

Labdien, kolēģi, un paldies par šīm debatēm! Es vēlos pateikt, ka mūsu sociālās drošības likumprojektā esam izdarījuši to, ko daudzus gadus neizdevās izdarīt maniem priekštečiem - labklājības ministriem. Diemžēl viņiem neizdevās noteikt konkrētu procentu no mājsaimniecību vidējā ienākuma apmēra. Šobrīd mēs ar šo likumprojektu to nosakām. Paldies arī tiem deputātiem, kuri komisijā to ir atbalstījuši. Mēs mainām to cilvēku, kas visvairāk pakļauti nabadzības riskam, dzīves tādējādi, ka mēs pārskatīsim šos ienākumus katru gadu, mēs mainām metodi, mēs nosakām to procentuālā apmērā, un, mainoties Latvijas mājsaimniecību ienākumiem, tas nozīmē - ja mēs visi pelnīsim vairāk, strādāsim vairāk, mēs veidosim ekonomisko transformāciju, un, ja augs mūsu ienākumi, augs arī šie procenti, no kuriem tiks noteikts gan GMI, gan invaliditātes pensijas, gan sociālā nodrošinājuma pabalsti, gan apgādnieka zaudējuma pensijas, gan minimālās vecuma pensijas.

Bet gadījumā, ja mums neaugs šie ienākumi un piedzīvosim krīzi, mēs viņiem nesamazināsim šīs summas, kas arī ir labā ziņa. Tātad mēs mainīsim gan metodi, gan summas. Tās mainīsies no šī gada jūlija. Mēs tās palielināsim, mēs tās arī pārskatīsim regulāri, tas notiks reizi gadā. Līdz šim tas notika reizi trijos gados.

Tātad ir gana daudz uzlabojumu. Un es nevaru piekrist tiem kolēģiem, kas apgalvo, ka mēs neizpildām Satversmes tiesas spriedumus, jo Satversmes tiesa ir lēmusi, ka ir jābūt gan regulāriem ienākumu pārskatījumiem, gan tiem ir jābūt salāgojamiem ar mūsu mājsaimniecību apmēru.

Es vēl gribu arī atzīmēt, ka mēs līdzfinansēsim arī pašvaldības, jo līdz šim ne visās pašvaldībās bija iespējams noteikt vienādu atbalstu GMI un mājokļa pabalsta gadījumā. Ar šo likumu tas būs līdzvērtīgi iespējams visās pašvaldībās, jo valsts līdzfinansēs 30 procentu apmērā.

Tā ka, kolēģi, ar šo balsojumu tie, kas atbalstīs likumprojektu, būs izdarījuši daudz vairāk, nekā līdz šim mums ir izdevies.

Aicinu atbalstīt likumprojektu.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds debatēs - deputātei Ramonai Petravičai otro reizi.

R. Petraviča (LPV).

Es gan nevaru piekrist, ka nebija noteikti procenti. Kā nebija noteikti procenti? Gan GMI, gan sociālā nodrošinājuma pabalstus aprēķināja, nosakot procentus no vidējās mājsaimniecības mediānas. Tas, ka šie procenti bija ierakstīti anotācijā, nevis likumprojektā, nemaina būtību.

Ja tos 20 procentus izņem no anotācijas un ieliek likumprojektā, tie 20 procenti jau lielāki nepaliek. Tādi paši jau tie ir, tie skaitļi nebija kaut kur no pirksta izzīsti vai no debesīm pagrābti. Tie ir tieši tādi paši, kādus jūs šodien piedāvājat, neviens skaitlis, neviens procents nav palielināts, bet gan ir tādi, kādi tie jau bija, pēc kādiem aprēķināja 2021. gadā, kā palielināja minimālo ienākumu līmeni.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Nākamajam debatēs vārds - deputātam Andrim Šuvajevam otro reizi.

A. Šuvajevs (PRO).

Beidzot mēs debatējam, kolēģi.

Es vēlos precizēt. Satversmes tiesas lēmums nebija noteikt konkrētus procentus šiem sliekšņiem. Satversmes tiesas lēmums saistījās ar to, ka minimālajai palīdzībai ir jāatbilst tam, kā Satversmes tiesa interpretē to, kas ir rakstīts Satversmē un līdz ar to atbilst tām vajadzībām, ko es jau minēju attiecībā uz pārtiku, apģērbu, mājokli, sociālo, politisko, kulturālo dzīvi. Tas ir tas jautājums, kas arī man radās komisijā, uz kuru, es jau minēju, atbildes patiesībā nav.

Šajā gadījumā mēs, protams, atbalstīsim to, ka speram nākamo soli šī likuma attīstībā, protams, bet es tikai vēlos norādīt - ja mēs vēlamies, lai mūsu lēmums kā likumdevēja lēmums būtu tiešām izsvērts, mums būtu nepieciešams skaidrs izvērtējums no Labklājības ministrijas par to, vai šie 20 procenti nosedz tās vajadzības, ko Satversmes tiesa noteica savā spriedumā. Tā problēma ir, ka mums šāda izvērtējuma nav. Līdz ar to es varu pieņemt, ka šie 20 procenti patiesībā... savā ziņā vienkārši inerces dēļ ir paņemti līdzi un tur nepastāv nekāda veida izsvērumi attiecībā uz šī skaitļa sasaisti ar sociālo realitāti. Un tas ir būtisks trūkums.

Es pavisam noteikti piekrītu tam, ka šajā likumprojektā ir būtiski uzlabojumi, ko Siliņas kundze minēja. Protams, ļoti labi, ka tie tiek pārskatīti katru gadu. Tas, ka mēs pieķeramies šim jautājumam, kopumā ir apsveicami. Bet atkal - ja mēs vēlamies tiešām šo darbu darīt jēgpilni kā likumdevējs, tad šādai informācijai mums būtu jābūt. Tas arī mums ļautu kā likumdevējam, kā deputātiem izsvērt, vai Labklājības ministrijas piedāvājums vai ZZS piedāvājums ir tuvāks tam, ko Satversmes tiesa noteica. Šajā brīdī mēs šo lēmumu nevaram pieņemt, un tas ir būtisks trūkums visā šajā procesā.

Tāpēc, ja gadījumā tomēr kaut kur šāds izvērtējums ir, mēs ļoti priecātos, ja tāds tiktu padarīts pieejams Saeimas deputātiem. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Nākamajam vārds - deputātam Viktoram Valainim otro reizi.

V. Valainis (ZZS).

Kolēģi, es iepriekš aicināju vismaz kaut kādā mērā sniegt skaidrojumu par to, vai šie noteiktie pasākumi sasniegs mērķi personu pamatvajadzību apmierināšanai un vai šis likums atbildīs starptautiskajām saistībām, ko pati Latvijas valsts ir uzņēmusies. Kā jums liekas, vai šis priekšlikums un skaidrojums, ko tikko no tribīnes teica ministres kundze, kaut kādā veidā dod mums skaidrību, vai tas dod izvērtējamu, kaut kādu izpratni par to, kā šī dzīve uzlabosies, - izvērtējumu, pamatojumu vispār šiem aprēķiniem, kas ir ielikti? Kolēģi, ikviens var pārliecināties - likumprojekta anotācijā nekas no tā nav minēts.

Mēs šobrīd ar saviem priekšlikumiem un ar šīm debatēm cenšamies kaut kādā veidā palīdzēt valdībai "neatsisties", lai Saeimai nebūtu jākrīt kaunā pēc tam, kad kāds Satversmes tiesā iesniegs prasību un kad Saeimai nebūs, ko teikt, jo - ko gan mēs dzirdēsim no šīs tribīnes? To, ka ministre atnāk un pasaka: 20 procenti - jaunā reforma. Tātad pārceļam to, kas bija anotācijā, uz likumprojektu - tagad mums ir jauna kārtība. Kolēģi, piekritīsiet, ka tas īsti neatbilst tam skaidrojumam, kāds būtu vajadzīgs, ja mēs mēģinām aizstāvēt šo lietu.

Ko vēl būtiski minēt? Ministre teica, ka tiks sniegts atbalsts pašvaldībām. Bet nu... pašvaldības šobrīd saņem 50 procentus no šī maksājuma. Tas, kas būs pēc šī likuma pieņemšanas, - tie būs 30 procenti. Tātad pēc būtības pašvaldībām atbalsts samazināsies, nevis palielināsies - samazināsies no 50 procentiem uz 30 procentiem. Šobrīd taču ir 50, būs 30!

Kolēģi, es aicinu tomēr ministri nākt un paskaidrot, kā šie 20 procenti nodrošinās visas tās pamatvajadzības, kas cilvēkiem ir, un vai šī piedāvātā likuma norma atbilst saistībām, kuras uzņēmusies Latvijas valsts.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Edmundam Zivtiņam.

E. Zivtiņš (LPV).

Cienījamais Saeimas priekšsēdētāj! Godātie kolēģi! Ministri! Ministru prezident! Es daudz kam varu piekrist, un, protams, tas viss ir ļoti labi, ir jāstrādā šajā sociālās drošības kontekstā, bet es gribu vērsties... un akcentēt jūsu uzmanību, it sevišķi ministru uzmanību, vienai lietai. Tie 109 eiro, kas šobrīd ir, tātad tas minimums... un šeit es gribu vērst uzmanību uz to gradāciju - uz gradāciju es gribu vērst...

Kariņa kungs, drīkst? Proti, par ko ir runa? Par to, ka 109 eiro saņem cilvēks, kurš ir visu mūžu nosēdējis cietumā, tātad vienīgais, ko viņš savā mūžā darījis (visu laiku recidīvs), ir sēdējis cietumā, un pienāk brīdis, kad viņam maksā šos 109 eiro, bet viņš ir tādā labā pozīcijā - viņu par velti baro, viņam ir, kur dzīvot, viņam dod drēbes, viņam ir medicīniskā aprūpe... viņam ir viss kaut kas vienvārdsakot. Savukārt māte, kura ir izaudzinājusi septiņus bērnus vai desmit bērnus un kurai vienīgais stāžs ir bērnu audzināšana, arī ir šie 109 eiro.

Par šo padomājiet, lūdzu!

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Edmundam Cepurītim.

E. Cepurītis (PRO).

Cienījamie kolēģi! Man ir tas gods pirmo reizi būt ievēlētam Saeimā, un pirmo reizi Saeimā, šajā Saeimā, ir pārstāvēti arī PROGRESĪVIE.

Tas, ko es noteikti negaidīju, - ka vajadzēs tikai pāris mēnešus, lai PROGRESĪVIE būtu palikuši, kā šobrīd šķiet, vienīgā frakcija, kas konstanti seko līdzi Satversmes tiesas spriedumiem.

Tas, par ko mēs diskutējām komisijas sēdē... pārstāvis no Juridiskā biroja atkārtoja vairākus argumentus, ko mēs dzirdējām arī šeit. Izvērtējums, kā tieši šīs jaunās, piemērotās normas izpilda to, kas paredzēts Satversmē saistībā ar vērtībām, šajā gadījumā nav pievienots. Mēs nevaram šobrīd tādā līmenī diskutēt par šiem jautājumiem, mēs nevaram tādā līmenī sniegt priekšlikumus uzlabojumiem, kā to, piemēram, varētu darīt Labklājības ministrija, vienlaikus pievienojot arī izvērtējumu.

Līdz ar to šādā situācijā ir tikai viens balsojums par šo konkrēto priekšlikumu. Šis priekšlikums acīmredzami labāk izpilda Satversmes tiesas spriedumu nekā Labklājības ministrijas piedāvājums. Tas neatceļ to, ko arī Sociālo un darba lietu komisijā minēja, ka šis ir solis labā virzienā, ka šis ir solis uz sprieduma izpildi, vienlaikus... ar šo Labklājības ministrijas piedāvāto redakciju un saistīto budžeta finansējumu spriedums netiek izpildīts.

Tādēļ aicinu atbalstīt šo priekšlikumu. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Vai ziņotājs vēlas kaut ko piebilst par 1. priekšlikumu?

M. Daģis. Vēlos piebilst, ka komisija priekšlikumu noraidīja.

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par 1. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 40, pret - 53, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

Lūdzu ziņot par turpmākajiem priekšlikumiem.

M. Daģis. 2. - Juridiskā biroja priekšlikums. Komisijā tika atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti neiebilst.

M. Daģis. 3. - Juridiskā biroja priekšlikums. Komisijā arī tika atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti atbalsta.

M. Daģis. 4. - Labklājības ministrijas parlamentārā sekretāra Uršuļska priekšlikums. Komisijā tika atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Sākam debates.

Debatēs pieteicies deputāts Viktors Valainis.

V. Valainis (ZZS).

Godātie kolēģi, es tomēr aicinātu neatbalstīt šo Labklājības ministrijas priekšlikumu. Es gribētu vērst jūsu uzmanību: ja mēs runājam par sociālo drošību, tad šiem pasākumiem būtu jāatbilst sociālekonomiskajai situācijai brīdī, kad personai palīdzība ir nepieciešama. Un šis priekšlikums... Palasiet, ko tas paredz! Tas paredz to, ka aprēķins tiek veidots no 2020. gada datiem. Piekritīsiet, šobrīd nav 2020. gads. Visticamāk, situācija 2020. gadā bija mazliet, ja ne stipri atšķirīga no tās situācijas, kāda ir 2023. gadā. Priekšlikums paredz to, ka aprēķini... šī vidējā mediāna, par ko mēs runājam, tiks rēķināta no 2020. gada.

Par to bija bažas jau sākotnēji, iesniedzot šo likumprojektu. Kad mēs sākām skatīt, par to bažījās arī Juridiskais birojs. Tā vietā, lai mēs sagaidītu priekšlikumu, kas kaut kādā veidā precizē, uz otro lasījumu mēs no Labklājības ministrijas esam sagaidījuši priekšlikumu tieši pretējā virzienā, vēl skaidrāk pasakot to, ka aprēķina mediāna, no kuras rēķināt atbalsta veidu... atbalsta apjomu, būs no 2020. gada. Vai tad mums ir 2020. gads, kolēģi? Nu, nav 2020. gads, piekritīsiet?

Tā ka es aicinātu neatbalstīt šo priekšlikumu.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 4. - Labklājības ministrijas parlamentārā sekretāra Uršuļska iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 54, pret - 38, atturas - nav. Priekšlikums ir atbalstīts.

Lūdzu, ziņojiet par tālākajiem priekšlikumiem.

M. Daģis. 5. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Komisijā netika atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti neiebilst... Nē, sākam debates!

Tātad sākam debates.

Debatēs pieteicies deputāts Gunārs Kūtris. Iebilst gan. *(Starpsauciens. Smiekli.)*

G. Kūtris (ZZS).

Cienījamie kolēģi, es saprotu, ka reālā situācija ir pietiekami nopietna, ja katrs deputāts vēlas pateikt to, kas ir sasāpējis, un grib palīdzēt valdībai tikt ārā no tām ziepēm, kurās tiešām brauc...

Pirmām kārtām attiecībā uz šo priekšlikumu precizēsim to, ko mums cienījamā labklājības ministre šeit teica. Īsti tā nebija, ka nebija skaidra principa, pēc kā vadīties. Neba nu tos 20 procentus... tā teikt, iebakstīja ar pirkstu griestos un paņēma, kaut kādi aprēķini taču bija. Vajadzētu būt kaut kādiem aprēķiniem.

Taču tajā pašā laikā Labklājības ministrijai, kura perfekti pārzina Eiropas Sociālo hartu, noteikti bija zināmi šie 40 procenti un 50 procenti, ko starptautiskā institūcija saka kā atskaites punktus. Kāpēc tad, apzināti bakstot ar pirkstu debesīs, paņēma 20 procentus, nevis tos 40, kas ir minimāli nepieciešami?

Attiecībā uz šiem dokumentiem... uz šo priekšlikumu. Likumprojekts, *okay*, paredz, ka minimālo ienākumu sliekšņus pārskatīs katru gadu 1. janvārī. Laba doma! Tur ir arī rakstīts, ka ņems vērā aktuālo minimālo ienākumu mediānu mēnesī. No likumprojekta anotācijas izriet, ka šogad 1. jūlijā pārskatīs 2023. gada ienākumu slieksni. Satversmes tiesa savā spriedumā ļoti - atkal ļoti precīzi! - skaidri norādīja: sociālās drošības pasākumiem jāatbilst sociālekonomiskajai situācijai brīdī, kad personai ir nepieciešams valsts atbalsts savu sociālo tiesību realizēšanai. Es domāju, katrs no mums šobrīd varētu teikt, ka Latvijā ir tāds brīdis, ka ir jāsniedz šis sociālais atbalsts, pie tam ir jāievēro reālā situācija dzīvē.

Iepriekš jūs nobalsojāt par to, ka mums reālā... Jūs esat palikuši reālajā situācijā pēc būtības 2020. gadā. Jūs uzskatāt, ka 2020. gads - tā ir tā situācija, kad viss bija *okay*, un mēs tagad dzīvojam tajā cenu līmenī, un tas ir minimālais nepieciešamais ienākums, kāds bija vajadzīgs cilvēkiem 2020. gadā.

Veicot minimālo ienākumu sliekšņu pārskatīšanu, ir jāņem vērā aktuālie sociālekonomiskie rādītāji. Kādi tie ir? Centrālā statistikas pārvalde ir publicējusi par 2021. gadu... parādījusi, kāda ir šī summa 2021. gadā. Kāpēc Labklājības ministrija uzskata, ka 2020. gads ir aktuālāks par 2021. gadu? Es nezinu. Tā ir matemātika, apzināta nevēlēšanās... vai izdevīgi tāpēc, ka 2020. gadā bija mazākas summas? Būtu prettiesiski šobrīd likumā paredzēt aprēķinu izmantošanai 2020. gada rādītājus. Tas būtu pretrunā ar tiesas spriesto, pretrunā ar pašu loģiku par aktualitāti.

Tātad, lai nodrošinātu minimālo ienākumu sliekšņu atbilstību aktuālajai sociālekonomiskajai situācijai un lai tiešām veicinātu personu spēju izmantot savas sociālās tiesības vismaz minimālā apmērā, aicinām atbalstīt ZZS priekšlikumu par to, ka šie sliekšņi jāpārskata šogad, ņemot vērā aktuālo, pēdējo zināmo - 2021. gada minimālo ienākumu mediānu.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Andrim Šuvajevam.

A. Šuvajevs (PRO).

Manuprāt, šajā budžetā un līdz ar to arī šeit... Tas jau izpaužas arī šajā priekšlikumā. Bija viena problēma no koalīcijas puses... kas tomēr, manuprāt, bija kļūdaina: tiklīdz tika pieņemts sākotnējais lēmums par prioritāri atbalstāmajiem pasākumiem 13. janvārī, tā faktiski pēc noklusējuma bija vienošanās par to, ka nekāda veida skaitļi šajā budžetā netiks pārskatīti. Šajā brīdī, manuprāt... un arī tas, ko es minēju, pirms brīža uzstājoties pie pirmā priekšlikuma, - ir būtiski paturēt prātā, ka jebkāda veida ar budžetu saistītie jautājumi ir jāskata ne tikai kontekstā ar to, ko mēs vēlamies un plānojam darīt visā šajā gadā, bet arī ar esošo brīdi, kur, es atgādinu - mēs esam ļoti augstas inflācijas apstākļos, kam ir bijusi ilgstoša negatīva ietekme uz iedzīvotājiem ar zemiem ienākumiem. Un iedzīvotāji ar zemiem ienākumiem, protams, ir tieši tā grupa, par kuru mēs runājam šī priekšlikuma un likumprojekta kontekstā.

Tāpēc man ir jāizsaka izbrīns par to, ka koalīcija neizmantoja šo iespēju, lai būtu mazliet vairāk elastīga šī budžeta veidošanas procesā. Protams, mēs esam unikālā situācijā, jo budžets tiek pieņemts pietiekami vēlu. Ja tas tiktu pieņemts decembrī, šāda veida priekšlikums un līdz ar to šāda veida diskusija vispār neraisītos.

Mēs esam apliecinājuši, ka noteiktos brīžos varam būt pietiekami elastīgi, mobili, varam pielāgot lēmumus, it īpaši tad, ja mums ir skaidrs ieguvums lēmuma pamainīšanā. Manuprāt, tas ieguvums šajā lēmumā būtu ņemt vērā 2021. gada ienākumu mediānu. Tas varbūt pat nebūtu cipariski... summāri tik izteikts, bet vismaz kā ziņa sabiedrībai, es domāju, tā būtu ļoti pozitīva. Manuprāt, izmantot aktuālo mediānu, kas ir dati par... tātad 2021. gada mediānu, vienkārši būtu labs, pareizs solis, ņemot vērā to inflāciju, kurā mēs esam.

Šis jautājums jau tika skatīts, starp citu, arī Nevienlīdzības mazināšanas apakškomisijā vēl janvārī. Es šo pašu jautājumu par to, ka tomēr šāda veida iespēja pastāv, uzdevu pārstāvei no Labklājības ministrijas. Ņemot vērā valdības (laikam pēc noklusējuma) lēmumu nemainīt nekādus skaitļus, ir skaidrs, ka tas vismaz no ministrijas puses nebija iespējams, bet politiskajā līmenī, es domāju, tas ir iespējams joprojām.

Un arguments, kas ir izskanējis pret šo priekšlikumu, par to, ka tas paliktu tāds pats arī nākamajā gadā, ņemot vērā, ka nākamā gada budžeta pieņemšana notiks šī gada rudenī un mums būs jāizmanto šī pati 2021. gada ienākumu mediāna, patiesībā neiztur kritiku, jo, protams, mediāna paliek tāda pati. Es tur nesaredzu nekādu problēmu. Ņemot vērā, ka, manuprāt, vismaz daļa no šī lēmuma, daļa no šīs diskusijas, ir jautājums par to, kā pēc iespējas ātrāk palīdzēt iedzīvotājiem attiecībā uz viņu maksātspēju, šis ir tas priekšlikums, kuru, manuprāt, ir tiešām vērts atbalstīt. Es to uzskatītu ne tikai kā jautājumu par budžetu, bet arī veidu, kā mazināt dzīves dārdzību.

Ja mēs nobalsosim "pret", tad, protams, tā izdevība ir palaista garām. Bet es tomēr aicinātu apsvērt šo jautājumu mazliet plašākā kontekstā un novērtēt to, ka šāda veida lēmumiem ir arī plašāki pozitīvi sabiedrībai sūtāmi signāli, kuri, manuprāt, arī būtu jāņem vērā, balsojot par šo priekšlikumu.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Viktoram Valainim.

V. Valainis (ZZS).

Godātie kolēģi! Mēs esam situācijā, kad mums ir pieejami jaunāki dati nekā brīdī, kad valdība izstrādāja budžetu.

Ja skatāmies Juridiskā biroja atzinumu, kur Satversmes tiesa ir vērsusi uzmanību uz to, ka jābūt ne tikai noteiktam atbalsta līmenim, bet tam jābūt maksimāli tuvu sociālekonomiskajai situācijai... Tad, ja mēs gribētu izpildīt šo Satversmes tiesas spriedumu, kā paši likumdevēji... likumprojekta autori arī teikuši - ka vienīgais mērķis, kāpēc tas šodien ir šeit, ir izpildīt šo spriedumu -, tad visai loģiski būtu, ka mēs noteiktu šo mediānu tādu, kas balstās aktuālajos datos.

Līdz ar to arī šis priekšlikums, kas paredz to, ka mēs, pieņemot šo likumu... šos 20 procentus rēķina nevis pēc 2020. gada datiem, bet pēc 2021. gada datiem, jo šie dati gluži vienkārši jau ir pieejami. Centrālā statistikas pārvalde šos datus jau ir publicējusi. Mums visiem tie ir pieejami, mēs ar tiem varam iepazīties, varam rēķināt, kāds būs šis jaunais atbalsta veids. Mēs esam 2023. gadā, un pēc būtības mēs nevis šo atbalsta veidu... kaut kādā veidā panākam, ka tas tomēr tiks maksāts atbilstoši reālajai situācijai, bet mēs vēl vairāk... Ja saglabājas tā kārtība, kas likumā noteikta, tad gadu no gada *(Sēdes vadītājs noklaudzina ar āmuru.)*...

Sēdes vadītājs. Valaiņa kungs, sekundīti burtiski.

Kolēģi, lūdzu, ievērojam klusumu. Ir palikušas 13 minūtes līdz pārtraukumam. Es domāju, ka var paciesties, vai ne?

V. Valainis. Mani viņi netraucē.

Sēdes vadītājs. Jo citādi ir tā - Valaiņa kungs aizvien skaļāk runā, jūs aizvien skaļāk runājat, un tad sēde pārvēršas par lielu haosu.

Lūdzu, turpiniet.

V. Valainis. Kolēģi, jūs mani nekādā veidā netraucējat, bet es vēršu uzmanību uz to, ka šis likumprojekts vienkārši neatbilst Satversmes tiesas spriedumam. Lai mēs šo spriedumu kaut mazliet izpildītu, ir nepareizi atsaukties uz 2020. gada datiem situācijā, kad mums ir pieejami 2021. gada dati. Uz to Zaļo un Zemnieku savienība arī vērš jūsu uzmanību. Ja mēs iesim tālāk, tad 2024. gadā mēs skatīsimies uz 2021. gada datiem... Jums liekas, ka tas kaut kādā veidā... šie izejas dati atbilst tai realitātei, kādā mēs esam?

Es gribētu vilkt paralēles, lai mēs visi personīgi saprastu to jautājumu. Iedomājieties, kā būtu, ja mūsu atalgojumu tagad rēķinātu pēc 2020. gada datiem, mūsu pašu personīgo atalgojumu. Mēs savu personīgo atalgojumu... es domāju, neviens negribētu, ka to rēķina pēc 2020. gada ekonomiskās situācijas datiem. Bet senioriem mēs sakām - *okay*, viņiem pēc 2020. gada datiem. Vai tas ir taisnīgi? Tā diemžēl sanāk. Piekritīsiet? Mēs senioriem ņemam trīs gadus vecus izejas datus - 2020. gada dati situācijā, kad ir pieejami jaunākie dati! Bet paši sev mēs tomēr pieņemam, ka *okay*, situācija ekonomiski ir attīstījusies, ņemsim tos pēdējos datus, kas ir pieejami. Tas nav pareizi, tā nav vienlīdzīga attieksme, un šajā ziņā mēs veidojam nevienlīdzīgu attieksmi pret to sabiedrības daļu, kurai tā palīdzība ir visvairāk nepieciešama.

Vēlreiz un vēlreiz atkārtoju, kolēģi, - mēs esam uzņēmušies šīs saistības. Es nekāptu šodien tribīnē, ja Latvijas valsts pati nebūtu uzņēmusies tās saistības, ratificējusi Eiropas Sociālo hartu, kas ir starptautiskas saistības. Tas nav kaut kāds dokuments, kas vienkārši ir kādā atvilktnē iebāzts, tā ir Latvijas likumos ratificēta lieta.

Un, ja reiz mēs gribam teikt, ka esam dažādās starptautiskās organizācijās, dažādās... ka mēs braucam uz Eiropas Savienību, sakām, ka mums tās vērtības ir svarīgas, nu, sociālās vērtības arī ir svarīgas... Šeit viss ir ļoti vienkārši. Mēs piedāvājam vienkārši: skatāmies pēc reālās situācijas, nevis pēc nu jau, teiksim tā, vēsturiskiem datiem. Un šeit atrunas par to, ka mums datu nebija, ir galīgi nevietā. Es domāju - visi dati šobrīd ir, mēs varam iet arī pēc jaunākajiem datiem.

Aicinu atbalstīt šo priekšlikumu.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds Ramonai Petravičai.

R. Petraviča (LPV).

Kolēģi, ir grūti un principā neiespējami cilvēkiem izskaidrot, kāpēc, aprēķinot minimālo ienākumu, tiek izmantoti 2020. gada dati, ja ir pieejami Centrālās statistikas pārvaldes vidējās mediānas dati par 2021. gadu. Mēs šos cilvēkus ne tikai pakļaujam nabadzībai - un viņi tādi arī dzīvo -, bet arī ieliekam vēl kādā trīs gadus vecā pagātnē. Bet tiem cilvēkiem ir jāēd... jāiegādājas pārtikas preces pēc šodienas cenām, jāmaksā rēķini pēc šodienas cenām, nevis pēc tām, kādas bija pirms trīs gadiem. Jau pat nerunājot vairs par to, ka inflācija ir daudz lielāka un netiek nosegts inflācijas pieaugums.

Tad padomājiet, kas ir trūcīga cilvēka groziņā. Tur ir pašas nepieciešamākās pārtikas preces: tādas kā cukurs, piena produkti, graudaugu izstrādājumi, eļļa un tā tālāk, tādas preces, kurām cenu pieaugums ir vismaz 50 procenti. Elektrības cenas - tās jau pat ir vairākkārt augušas, nevis tikai procentos aprēķināmas. Un vēl mēs liekam šiem cilvēkiem... ka tik varētu mazāk samaksāt. Un to nekādā veidā savādāk nevar izskaidrot, kā tikai tā, lai šie cilvēki saņemtu pēc iespējas mazāk naudas, lai mums būtu mazāk jāmaksā. Kā jūs savādāk to varētu izskaidrot?

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātei Daigai Mieriņai.

D. Mieriņa (ZZS).

Cienījamie kolēģi! Es neredzu, ka šī norma, ko piedāvāja Zaļo un Zemnieku savienības frakcija, šajā pusgadā ietekmētu budžetu. Kāpēc? Tāpēc, ka mūsu norma paredz, ka 2023. gada 1. jūlijā Labklājības ministrija kopā ar Centrālo statistikas pārvaldi pārskata pārtikas grozu, pārskata visas cenas, un pēc šīm jaunajām cenām cilvēkiem tiek samaksāts garantētā minimālā ienākuma pabalsts.

Šobrīd - it kā nevainīgi! - norma pārskatīta pēc vecajiem 2020. gada datiem. Faktiski mēs cilvēkiem liedzam jau šobrīd... vai noņemam viņiem 30 procentus no tiem ienākumiem, kas viņiem varētu būt.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Vai referents vēlas ko piebilst? *(Dep. M. Daģis: "Iebildumu nav.")* Piebilžu nav. Tātad...

Lūdzu zvanu! Balsosim par 5. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 41, pret - 52, atturas - nav. Līdz ar to priekšlikums nav atbalstīts.

Lūdzu, turpiniet ar nākamā priekšlikuma ziņojumu.

M. Daģis. 6. - deputātes Ramonas Petravičas priekšlikums. Komisijā netika atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti neiebilst.

M. Daģis. 7. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Komisijā netika atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Sākam debates.

Debatēs pieteicies runāt deputāts Andris Šuvajevs.

Šuvajeva kungs, vai jums pietiks... Nē, jums sanāk piecas minūtes, pareizi. Viss kārtībā.

A. Šuvajevs (PRO).

Kolēģi, arī šeit, līdzīgi kā pie iepriekšējā priekšlikuma, es domāju, ka tie paši argumenti joprojām ir spēkā attiecībā uz to, ka ir gadījumi (manuprāt, šis ir viens no tiem gadījumiem), ka arī budžeta veidošanas procesā ir nepieciešams demonstrēt elastību attiecībā uz to, kas ir sākumā nolemts, un to kritiku vai priekšlikumiem, kas izskan pēc tam.

Priekšlikums ir par to, ka jaunie sociālā atbalsta minimālie ienākumu sliekšņi varētu stāties spēkā jau 1. aprīlī, nevis 1. jūlijā. Manuprāt, lai arī kādi būtu Labklājības ministrijas iebildumi vai skaidrojumi attiecībā uz to, ka ir nepieciešams sagatavoties tehnoloģiski: ir nepieciešamas attiecīgas sistēmas, jānodrošina, ka sistēmas ir spējīgas apstrādāt informāciju... Varbūt tā arī ir.

Es esmu pārliecināts, ka mums būtu iespējams atrast juridiskus veidus, kā pārliecināties par to, ka... pat tajā brīdī, piemēram, ka šie pabalsti tiek izmaksāti, sākot no 1. jūlija, tie vismaz sākumā tiek kompensēti arī par aprīli un maiju.

Es domāju, ka iespējas jebkurā gadījumā ir. Jautājums - vai šāda veida domāšana Labklājības ministrijā notika; vai bija mēģinājums atrast atkal veidu, kā pēc iespējas ātrāk nodrošināt, ka šie lielākie pabalsti un palīdzība cilvēkiem ir pēc iespējas ātrāk pieejami. Es pieļauju, ka, visticamāk, tā īsti nebija, visticamāk, mēs vadījāmies pēc inerces par to, ka mums ir... mēs pieņemam atkal kopumā pozitīvu soli, ejam pareizajā virzienā, bet tajā pašā laikā nenolasām to plašāko sociālekonomisko realitāti, kurā šobrīd esam. Ja mēs to būtu darījuši, tad, es domāju, šāds mērķis - nodrošināt, ka iedzīvotājiem... atkal mēs šeit runājam par iedzīvotājiem ar zemiem ienākumiem... sniegt šo palīdzību pēc iespējas ātrāk un efektīvāk... Tad mēs arī varētu rast dažādus juridiskos risinājumus, kas to varētu nodrošināt.

Es saprotu, ka mums atkal ir lieliskas, manuprāt, atrunas, ka budžets tiek pieņemts vēlu, tāpēc mēs palīdzību varam sniegt tikai no 1. jūlija. Manuprāt, tās ir atrunas, šajā brīdī nav noteikts, kas kopumā ir tas mērķis valdības līmenī. Tam mērķim, kā es jau minēju, vajadzētu būt tādam, ka mums ir nepieciešams sniegt atbalstu iedzīvotājiem pēc iespējas ātrāk un efektīvāk.

Šajā gadījumā atkal vairāk es sadzirdu birokrātiskas un citu veidu atrunas, tāpēc man būtu interesanti dzirdēt no Labklājības ministrijas, vai šādi apsvērumi tika apspriesti ministrijas vai, iespējams, pat valdības līmenī. Iespējams, ir kādi citi argumenti, kurus neesmu dzirdējis. Mani arī

varēs pārliecināt, ka tas absolūti nekādā veidā nebija iespējams, bet vismaz pagaidām ne no publiskā diskursa, ne politiskajām sarunām man šādas pārliecības nav.

Tāpēc es, atkal skatoties uz ZZS priekšlikumu, tajā saredzu racionalitāti, un es arī saredzu plašāku sociālo jēgu, tāpēc aicinu visus kolēģus priekšlikumu atbalstīt.

Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītājs. Kolēģi, turpināsim debates pēc pārtraukuma.

Lūdzu zvanu! Lūdzu klātbūtnes reģistrācijas režīmu! Lūdzu reģistrācijas rezultātus!

Lūdzu Saeimas sekretāra biedri Antoņinu Ņenaševu nolasīt deputātu reģistrācijas rezultātus. *(Zālē troksnis.)*

Kolēģi, lūdzu, paliekam savās vietās, sēde vēl nav beigusies... pirms pārtraukuma. Lūdzu, apsēdieties, palieciet savās vietās, ievērojiet zālē klusumu! *(Sēdes vadītājs noklaudzina ar āmuru.)* Kolēģi, sēdē pārtraukums vēl nav sācies, ievērojiet klusumu, lai Ņenaševas kundze varētu cilvēcīgi normālā valodā, nevis kliedzot nosaukt deputātus, kuri neatrodas zālē, un lai citi var to sadzirdēt un atsaukties.

A. Ņenaševa (14. Saeimas sekretāra biedre).

Paldies, priekšsēdētāja kungs. Tātad reģistrējušies 93 deputāti, nav reģistrējušies seši: Skaidrīte Ābrama, Atis Deksnis, Dmitrijs Kovaļenko, Armands Krauze, Leila Rasima un Jana Simanovska... ir.

Paldies. *(Starpsauciens: "Jā!")*

Sēdes vadītājs. Paldies, kolēģi.

Pārtraukums līdz pulksten 13.30. Tad atsākam sēdi.

(Pārtraukums.)

Sēdi vada Latvijas Republikas 14. Saeimas priekšsēdētājs
Edvards Smiltēns.

Sēdes vadītājs. Kolēģi, lūdzu, ieņemiet savas darba vietas, sēdieties darba vietās! Atsākam sēdi pēc pārtraukuma.

Atgādinu, ka šobrīd strādājam ar likumprojektu "Grozījums likumā "Par sociālo drošību"". Šobrīd esam pie 7. priekšlikuma un turpinām debates.

Nākamajai debatēs vārds deputātei Ramonai Petravičai.

R. Petraviča (LPV).

Kolēģi! Es gan biju rosinājusi noteikt likuma spēkā stāšanos ar 1. janvāri, bet, tā kā es nepaspēju pieteikties debatēm pie sava priekšlikuma, es debatēšu par šo priekšlikumu, kas paredz likuma spēkā stāšanos ar 1. aprīli.

Tātad likumprojekts paredz minimālo ienākumu sliekšņu pārskatīšanu katru gadu 1. janvārī, taču likumprojekta anotācijā ietvertais skaidrojums *(Sēdes vadītājs noklaudzina ar āmuru.)*...

Sēdes vadītājs. Es atvainojos, Petravičas kundze.

Kolēģi, ir atsākusies sēde pēc pārtraukuma, pārtraukums ir beidzies. Lūdzu, ievērojiet klusumu, lai runātājs var paust savu pozīciju!

R. Petraviča. Taču likumprojekta anotācijā ietvertais skaidrojums un aprēķini norāda, ka 2023. gadā minimālo ienākumu sliekšņus pārskatīs 1. jūlijā. Bet, ja tas ir ierakstīts anotācijā un ja mēs tur īsti neņemam vērā, ka anotācijā bija iepriekš arī noteikta mediāna - 20 procenti... 25... tad kāpēc šeit mēs tagad varētu atsaukties uz anotāciju - ka no 1. jūlija? Nu kāpēc no 1. jūlija? Kāpēc ne no 1. janvāra, piemēram?

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā gan skaidroja: nē, no 1. janvāra nevar, tāpēc ka tas būs ar atpakaļejošu datumu. Bet 1. aprīlis jau vēl ir tikai priekšā, tātad nebūtu nekāda iemesla, lai nenoteiktu spēkā stāšanos ar 1. aprīli. Jo, ja - no 1. jūlija, tad iznāk, ka cilvēki tiek apkrāpti pat jau divas reizes: pirmo reizi, kad ienākumu sliekšņus ceļ no 1. jūlija, nevis no janvāra vai aprīļa, un otrreiz viņi tiek apkrāpti, kad tiek piemērota mediāna par 2020. gadu, nevis par 2021. gadu. Un cilvēks nu absolūti nekādā veidā nav vainīgs pie tā, ka valdība nebija laikus izveidota vai kas tur vēl...

Cilvēkiem rēķini jāmaksā šodien un jāēd šodien, tāpēc aicinu atbalstīt šo priekšlikumu.

Kaut arī tie būtu trīs mēneši - aprīlis, maijs, jūnijs - un kaut tie būtu padsmit eiro (cik nu tur tiek paaugstināts katrs minimālais ienākumu līmenis), arī tas tomēr būtu zināma veida atspaids cilvēkiem, jo jāņem vērā arī vēl tas, ka 2022. gadā vispār netika pārskatīti minimālie ienākumi. Un, pieaugot dzīves dārdzībai, tagad noteikt 1. jūliju - nu, tas nav nekā citādāk izskaidrojams, kā tikai ar to: lai būtu atkal mazāk jāsamaksā cilvēkiem.

Tāpēc lūdzu atbalstīt šo priekšlikumu.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Viktoram Valainim.

V. Valainis (ZZS).

Godātie kolēģi! Ja mēs gribētu panākt ātrāku un efektīvāku ienākumu līmeņa pieaugumu, mums būtu ļoti vienkāršs ceļš ejams. Un tas būtu - mums būtu jāievieš, ka vēlēšanas būtu reizi gadā. Jo - kas gan notiek vēlēšanu gados? Ko 13. Saeima vēlēšanu gadā izdarīja? Mēs taču visi bijām klāt, redzējām - pirmsvēlēšanu mēnesī dubulti indeksēja pensijas. Dubulti! Pēc tam, pēc mēneša, visu atcēla. Bet tieši uz vēlēšanām dubulti indeksēja! Nekādas atkāpes - jo ātrāk, jo labāk, tā teikt, un, ja vajag dubulti, varam arī dubulti.

Ja mums vēlēšanas būtu katru gadu, tad, es domāju, sociālais budžets un sociālie pabalsti būtiski pieaugtu - būtiski pieaugtu! - un varbūt tie kļūtu arī vairāk piemēroti tai reālajai situācijai, kāda ir mums attiecīgi vēlēšanu... šajā sociālajā hartā.

Ja mēs skatāmies šo konkrēto priekšlikumu - tas nekādā veidā nenonāk pretrunā ar valdības pozīciju, tas vienkārši aicina valdību rīkoties ātrāk, izlēmīgāk un nevis ar 1. jūliju uzsākt šo jauno kārtību. Mēs nepiedāvājam šeit neko jaunu, mēs vienkārši sakām: lūdzu, nu, ja reiz tā, tad vismaz

ar 1. aprīli. Likums jau būs stājies spēkā. 8. marts. Es domāju, ka prezidents gan jau marta vidū to būs izsludinājis. Un jau līdz 1. aprīlim Labklājības ministrija noteikti varētu arī izstrādāt visus tos normatīvos dokumentus, lai šo visu ieviestu reāli dabā. To var izdarīt.

Tāpēc, kolēģi, es aicinu jūs atbalstīt... un, ja jūs neatbalstījāt iepriekšējos priekšlikumus, aicinām atbalstīt šo priekšlikumu - ar 1. aprīli. Ja mēs šo atbalstītu, varbūt tas mazinātu mūsu vēlmi jūs pārliecināt debatēs par to, ka šie priekšlikumi tomēr ir pareizi. Bet viss jūsu rokās, tā teikt.

Aicinu atbalstīt.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Vai referents vēlas ko piebilst pie 7. priekšlikuma? Piebildes nebūs.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 7. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 35, pret - 52, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

Vai komisijas vārdā jūs vēlētos aicināt balsot par likumprojekta atbalstīšanu otrajā lasījumā?

M. Daģis. Kolēģi, mēs esam izskatījuši visus priekšlikumus.

Aicinu Saeimu atbalstīt likumprojektu otrajā, galīgajā, lasījumā.

Sēdes vadītājs. Tātad, kolēģi...

Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Grozījums likumā "Par sociālo drošību"" atbalstīšanu otrajā, galīgajā, lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 86, pret un atturas - nav. Likums ir pieņemts.

Nākamais darba kārtībā - likumprojekts **"Grozījumi likumā "Par valsts pensijām""**, otrais lasījums. Likumprojekts ir steidzams.

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas vārdā mums referēs deputāts Edgars Putra.

E. Putra (AS).

Kolēģi, skatām grozījumus likumā "Par valsts pensijām".

Uz otro lasījumu komisijā esam saņēmuši kopumā 14 priekšlikumus.

1. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Sākam debates.

Debatēs pieteicies deputāts Viktors Valainis.

V. Valainis (ZZS).

Kolēģi, šis priekšlikums paredz noteikt minimālo vecuma pensiju un arī noteikt pensiju cilvēkiem ar invaliditāti kopš bērnības sekojošos apmēros. Ja valdības piedāvājums šobrīd ir noteikt šo pensiju 25 procentu apmērā no mediānas, tie varētu būt apmēram 180 eiro, kas, mūsu ieskatā, ir gaužām, gaužām par maz, lai sasniegtu tos mērķus, kurus pati valsts ir apņēmusies, ratificējot Eiropas Sociālo hartu.

Mēs piedāvājam noteikt minimālo pensiju 45 procentu apmērā no ienākumu mediānas. Ja mēs skatāmies, cik tas būtu aptuvenos skaitļos, tad minimālā pensija būtu 282 eiro, un personām ar invaliditāti kopš bērnības mēs piedāvājam 50 procentu apmērā no ienākumu mediānas, kas būtu 313 eiro ik mēnesi.

Kolēģi, piekritīsiet, ka šie skaitļi nav diez ko lieli, bet tie tomēr ir daudz tuvāki realitātei nekā šobrīd valdības piedāvātie priekšlikumi. Un mēs aicinām tos atbalstīt. Es domāju, virkne senioru to ļoti novērtētu - šādu pieeju, kas būtu atbilstoša tiem starptautiskajiem normatīvajiem aktiem, kurus pati valsts ir uzņēmusies ievērot.

Aicinu atbalstīt.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Nākamajai vārds deputātei Ramonai Petravičai.

R. Petraviča (LPV).

Kolēģi, es te paskatījos, kas ir rakstīts likumprojekta "Grozījumi likumā "Par sociālo drošību"" anotācijā tad, kad tika veikti grozījumi 2021. gadā. Tur ir teikts, ka minimālo ienākumu sliekšņi nevar būt zemāki par 109 eiro, kas ir 20 procenti no ienākumu mediānas, kā arī ir teikts, ka - atbilstoši likumprojekta "Grozījumi likumā "Par sociālo drošību"" izpratnei - pensijas ir viens no ienākumu sliekšņiem. Atbilstoši anotācijai apmērs ir noteikts, ņemot vērā... 25 procenti vai 30 procenti. Tātad - vai pensija ir piešķirta vispārējā gadījumā vai personām, kurām ir invaliditāte kopš bērnības... tātad - kas noapaļota līdz veseliem skaitļiem.

Īstenībā šeit tiek turpināts tikai tas iesāktais, kas jau sen ir bijis ierakstīts, tātad šie procenti - 25 vai 30. Turklāt es gribu piebilst, ka Sociālo un darba lietu komisijā tika atbalstīti likumi kā tādi, bet netika atbalstīts budžeta ietvars, budžets ciparos. Komisijā tas netika atbalstīts.

Un te, ja mēs paskatāmies, pensionāriem... tātad pensionāram ar 15 gadu darba stāžu jaunā pensija būs 157 eiro, cilvēkam ar 30 gadu darba stāžu tā būs 219 eiro, bet cilvēkam ar 50 gadu darba stāžu pensija būs 282 eiro. Sakiet, kā cilvēks... Cilvēks 50 gadus ir nostrādājis un, protams, ir strādājis padomju laikos, un daudzi vecie cilvēki saka - viņiem vispār nav pat... nevar vairs sameklēt... lai pierādītu to savu darba stāžu. Daži ir vispār strādājuši jau no bērna kājas, un tas atalgojums ir bijis saņemts, kā viņi saka, graudā - miltos, putraimos vai kā citādāk. Tātad šis cilvēks visu savu mūžu ir veltījis darbam, lai celtu mūsu brīvo Latviju, un par 50 gadu darba stāžu - 282 eiro.

Tā ka lūdzu atbalstīt šo priekšlikumu un nodrošināt kaut cik necik cienīgas vecumdienas mūsu senioriem.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds Andrim Šuvajevam.

A. Šuvajevs (PRO).

Kolēģi! Kā norādīju tad, kad es šeit pirmo reizi šodien nācu runāt, es biju ļoti priecīgs par to, ka veidojās debates starp deputātiem un ministriem. Es aicinu šajā brīdī debates tomēr turpināt un patiesībā arī aicinātu kādu no Sociālo un darba lietu komisijas deputātiem runāt, jo ir skaidrs, ka šis ir jautājums, kas skar tiešā veidā arī jūs.

Mēs to divos lasījumos... skatījām Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā, bet ierastā kārtībā tomēr arī Sociālo un darba lietu komisija šo jautājumu skatītu. Man liekas, būtu ļoti vērtīgi dzirdēt to skatījumu - par to, kā, komisijas ieskatā, vai, iespējams, vienkārši deputātu ieskatā, šis jautājums šobrīd tiek vērtēts un kāda varbūt izskatās tā tālākā nākotne.

Es uzsvēršu pirmām kārtām: kā jūs redzējāt, PROGRESĪVIE atbalstīja šo valdības jeb Ministru kabineta iesniegto likumprojektu. Mēs to arī turpināsim darīt. Taču es redzu, ka tomēr ir vismaz trīs aspekti, kur es redzētu... kur ir iespējas tomēr sniegt kaut kādu izvērstāku atbildi.

Pirmais - attiecībā uz šiem sliekšņiem. Par šo izvērtējumu - jebkāda veida izvērtējums pastāv. Man joprojām ir grūti pieņemt to, ka šāda izvērtējuma nav.

Otrs - attiecībā uz to, vai... kāpēc... kas ir tie apsvērumi, lai neizmantotu šī gada mediānu, lai palielinātu šos ienākumu sliekšņus.

Un trešais - vai tiešām mēs neredzam nevienu iespēju, lai šo mehānismu sāktu iedzīvināt jau no 1. aprīļa vai no 1. janvāra? Kāpēc tieši 1. jūlijs? Kādi ir šie apsvērumi?

Šie ir tādi trīs lielie argumenti, kurus mums, parlamentam, vajadzētu tomēr izdebatēt, ja jau mēs beidzot esam nonākuši pie šī jautājuma, kurš, kā jau vairākkārt esmu uzsvēris, ir tiešām vēsturisks. Un, manuprāt, mums, deputātiem, ir pienākums un iespēja izmantot šo izdevību runāt no tribīnes un izdiskutēt pēc iespējas plašāk šo jautājumu, jo citādi mēs, manuprāt, palaižam garām lielisku iespēju šos sociālos jautājumus izvirzīt politiskajā priekšplānā. Tas, kā jau es minēju arī sākumā, notiek pārāk reti.

Tā ka es tomēr ceru, ka es dzirdēšu no koalīcijas vai no Ministru kabineta kaut kādu skatījumu un atbildes uz šiem trim jautājumiem, kurus es iezīmēju, it īpaši kontekstā par valsts pensijām. Kā mēs zinām, tieši seniori un pensionāri ir valsts lielākā sociālā grupa attiecībā uz nabadzības risku. To senioru, kuri dzīvo vieni paši, nabadzības risks ir pat 70 procenti. Un man ir pat grūti iedomāties, kas šajā sociālajā grupā notiek šobrīd, inflācijas apstākļos.

Tā ka, manuprāt... Atkal es aicinu skatīt šo jautājumu ne tikai budžeta kontekstā, bet arī dzīves dārdzības kontekstā.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Nākamajam vārds deputātam Jānim Vucānam.

J. Vucāns (ZZS).

Vēlreiz labdien, kolēģi! Man ir jāpiekrīt Šuvajeva kungam, ka par šiem jautājumiem tiešām būtu vajadzīga plašāka diskusija. Un tā ir vajadzīga tieši budžeta kontekstā, jo runa ir par pensijas aprēķina bāzi gan personām, kuras saņem vecuma pensiju, gan arī tām personām, kas ir invalīdi kopš bērnības.

Un, ja jūs rūpīgi izlasīsiet šo Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikumu, tad vienā gadījumā... tajā gadījumā, ko bija piedāvājusi valdība, tie cipari ir šādi: 25 procenti un 30 procenti. Mūsu piedāvātajā gadījumā - 45 procenti un 50 procenti. Un, ņemot par bāzi tātad vai nu 25 un 30, vai 45 un 50... saprotiet, tie pieci procenti, kas ir starpība... vienā gadījumā tie ir desmitā daļa no pensijas apjoma; otrā gadījumā tas, ko piedāvāja valdība, ir sestā daļa no kopīgā apjoma.

Jautājums - kāpēc tieši tā sestā daļa, vai tam ir kāds skaidrojums? Tāpat, protams, arī tai mūsu piedāvātajai desmitajai daļai. Bet te būtu vajadzīga tiešām analīze - analīze no cilvēkiem, kuri strādā šajā sektorā, no Labklājības ministrijas - cik lielā mērā tad ir sadārdzinājums tieši to cilvēku dzīves uzturēšanai, kuriem nav bijis regulāru ienākumu pēdējā laikā un kuri saņem šo minimālo pensiju, kas aprēķināta pēc vienas vai pēc otras shēmas. Un tieši šajā situācijā, manuprāt, tas piedāvājums, kas ir valdības piedāvājums, nav līdz galam izdiskutēts, jo man nav atbildes, kāpēc tieši 25 un 30, kāpēc tieši piecu procentu starpība šajā līmenī, nevis kādā citā.

Tas, ka mēs varam tālāk spēlēties ar šiem koeficientiem, ja mēs nosakām šo bāzes līmeni, kas šobrīd ir noteikts 1,2, - tas jau ir nākamais stāsts. Un droši vien laika gaitā, es saprotu, ir paredzēts to mainīt, dzīves līmenim uzlabojoties valstī, un tā būtu atkal situācija, kur būtu vajadzīga ļoti detalizēta analīze.

Izvirzot šo priekšlikumu, Zaļo un Zemnieku savienības frakcija, protams, veica arī savus aprēķinus, un mums bija savs redzējums.

Tāpēc es aicinu atbalstīt mūsu priekšlikumu.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Putras kungs, vai jums būtu kas piebilstams?

E. Putra. Jā. Komisijas vārdā vēlos piebilst, ka šis priekšlikums... Protams, opozīcijas darbs vienmēr vērsts uz to, lai ieņēmumu sadaļa būtu, teiksim, draudzīgāka, bet izdevumu sadaļa, protams, lielāka. Tur tas disbalanss veidojas. Bet šinī gadījumā šeit ir diezgan liela fiskālā ietekme. Līdz ar to komisija neatbalstīja šo priekšlikumu.

Sēdes vadītājs. Lēmums jāpieņem balsojot.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 1. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 37, pret - 52, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

E. Putra 2. - deputātes Ramonas Petravičas priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Sākam debates.

Vārds deputātei Ramonai Petravičai.

R. Petraviča (LPV).

Kolēģi! Jūs neatbalstījāt iepriekšējo priekšlikumu - ar argumentu, ka tur ir liela fiskālā ietekme. Savukārt šim priekšlikumam tā fiskālā ietekme tiešām ir ļoti maza.

Bet reāli sanāk, ka viss šis, kas tiek darīts, ir īstenībā tikai tāds pīārs, jo mans priekšlikums paredz noteikt minimālā ienākuma līmeņus - ne zemākus kā iepriekšējā gadā indeksēto minimālo pensiju vai minimālos sociālā nodrošinājuma pabalstus.

Tātad minimālās pensijas celšana par tiem dažiem eiro - tas attieksies tikai uz tiem pensionāriem, kuri ir pensionējušies pēc pagājušā gada 1. augusta, jo tiem, kam bija tās minimālās pensijas, 1. augustā tika indeksēts, un līdz ar to viņu minimālā pensija šobrīd ir 183 eiro.

Tā ka, ja mēs skatāmies uz pensiju bāzi, uz tiem 136 eiro, un piemērotu tikai inflācijas procentus, tad tai bāzei vajadzētu būt nevis 157, bet vismaz 167 eiro, jo citādi tiek izveidota tāda trepe, kura saglabāsies arī turpmāk un no kuras vairs nevarēs tikt vaļā. Tagad iznāk, ka tiem, kuriem minimālās pensijas piešķirtas līdz pagājušā gada 1. augustam, minimālā pensija ir 183 eiro; pārējiem, kuriem pēc tam piešķirta, jau ir 157 eiro, un tā nu tā trepe ies tikai uz leju, un to jau nekad vairs nevarēs izlīdzināt, ja vien nebūs kāds tiešām straujš kāpums. Un cilvēki principā arī tiek sadalīti: ir vieni minimālās pensijas saņēmēji, un ir otri minimālās pensijas saņēmēji.

Un tad jau katru gadu var teikt: nu re, cik mēs... tikai ceļam un ceļam to minimālo pensiju... paceļot par pāris eiro, kas īstenībā attiecas uz ļoti šauru cilvēku loku. Tātad šogad, 1. jūlijā, tas palielinājums būs par 21 eiro - tas, kas vispār nenosedz inflācijas ietekmi.

Lūdzu atbalstīt vismaz šo priekšlikumu, lai tad tālāk minimālās pensijas ir vienādā līmenī.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Putras kungs, vai jums ir kaut kas piebilstams pie 2. priekšlikuma?

E. Putra. Jā. Komisijā šis priekšlikums netika atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par 2. - deputātes Petravičas priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 39, pret - 53, atturas - nav. Tātad 2. priekšlikums ir noraidīts.

E. Putra. 3. - Juridiskā biroja priekšlikums. Komisijā ir atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti neiebilst.

E. Putra. 4. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Sākam debates.

Debatēs pieteicies Viktors Valainis.

V. Valainis (ZZS).

Godātie kolēģi! Es gribētu vērst jūsu uzmanību uz to, ka mēs šos priekšlikumus iesniedzam atbilstoši tam, kā ir sagatavoti paši likumprojekti, kuri ir no valdības.

Tātad: ja valdība iesniedza likumprojektu ar mērķi izpildīt Satversmes tiesas spriedumu, tad mēs arī iesniedzam priekšlikumus ar mērķi izpildīt Satversmes tiesas spriedumu, un tie ir sistēmiski priekšlikumi.

Putras kungs, jūs arī komisijas vārdā minējāt to, ka šeit ir liela fiskālā ietekme. Mēs runājam par bāzes likumiem, kuros ir jāveido sistēmiska pieeja, un šeit mēs vēl par ciparie nerunājam. Par ciparie runāsim pie pavadošajiem likumiem, bet šeit mums jāveido pamatbāze un pamatstruktūra. Un, ja mēs piedāvājām sociālās palīdzības likumā, pamatbāzes likumā, no 20 procentiem šo slieksni celt uz 40 procentiem, tad šajā gadījumā mēs piedāvājam to, kas ir pilnīgi loģisks turpinājums mūsu piedāvājumam, - ka III grupas invaliditātes gadījumā invaliditātes pensijas bāzes līmeni rēķina 45 procentu apmērā un, ja invaliditāte ir kopš bērnības, tad 50 procentu apmērā, kas faktiskajos ciparos šajā budžetā veidotu... nu, tiem, kuri kopš bērnības ar invaliditāti, - 313 eiro un personām ar invaliditāti - 282 eiro. Un šāds priekšlikums sistēmiski atbilstu arī mūsu starptautiskajām saistībām, kuras Latvijas valsts ir uzņēmusies.

Pretējā gadījumā mums ļoti vienkāršs ceļš būtu ejams. Tieslietu ministrei būtu jānāk šeit tribīnē un jāsaka: "Jā, godātie kolēģi, mums ir izveidojusies situācija, ka mēs nevaram izpildīt Satversmes tiesas spriedumu pilnā apmērā, neskatoties uz to, kas ir ierakstīts anotācijā." Un mums būtu jāatsakās no Eiropas Sociālās hartas, un tad šādi pārmetumi būtu absolūti nevietā. Tad valdībai brīvas rokas: priekš kam mēs ratificējām to dokumentu?! Tad valdībai brīvas rokas, Saeimai brīvas rokas: rīkojamies, kā gribam! Bet nu tad no šīs pieejas mēs atsakāmies. Ja mēs to nedarām, nu tad mums ir... lūdzu - tad mums ir priekšlikumi, kas ir atbilstoši šim redzējumam.

Godātie kolēģi, mēs arī nedzirdējām, valdībā izskatot... Es tiešām sekoju līdzi valdības sēdei, un, lai vai cik interesanti būtu visiem apspriest to, ko Kariņš bija izteicis veselības ministrei un pārējiem ministriem par viņu spēju vai nespēju veikt reformas, daudz svarīgāk bija tas, kā valdība argumentēja pret šiem priekšlikumiem.

Un diemžēl argumentācija valdības sēdē - ar visu valdības aparātu, ar visu ierēdniecību - bija nekāda. Respektīvi, vienkārši bija likums par pensijām... ZZS priekšlikumi neatbalstīti. Viss. Bet neviens nav vērtējis pašu pamatojumu un pamatojumu arī Juridiskā biroja apsvērumiem.

Juridiskais birojs arī diezgan skaidri norādīja to, ka šis likums... ja reiz jūs esat minējuši to, ka jūs gribat izpildīt Satversmes tiesas spriedumus, nu tad tie arī ir jāizpilda. Un Satversmes tiesas sprieduma izpilde neparedz tādu risinājumu, kāds tiek piedāvāts šajā likumprojektā kopumā, un īpaši šis priekšlikums attiecībā uz personām ar III grupas invaliditāti.

Tātad, ja jūsu piedāvājums ir 25 procenti, kas veido 136 eiro, - kolēģi, piekritīsiet, ka 136 eiro personai ar III grupas invaliditāti... kuram šķiet, ka tas būtu pietiekams atbalsts, lai viņš varētu mierīgi dzīvot mūsdienu izaicinājumu apstākļos? Piekritīsiet, ka 136 eiro ir stipri par maz. 136 eiro pat nenosedz inflāciju pret pagājušo gadu, tam pat neizdodas... šim pieaugumam, kas ir faktiskajos skaitļos, pat neizdodas nosegt inflāciju. Pēc būtības tas nozīmē, ka Latvijā personas ar III grupas invaliditāti šajā gadā dzīvos sliktāk nekā pagājušajā gadā - pēc pirktspējas -, un personas ar zemiem ienākumiem to izjutīs visvairāk.

Tāpēc es aicinu tomēr - ja ne atbalstīt šos priekšlikumus, tad nākt skaidrot mazliet plašāk, nevis vienkārši pateikt: redziet, fiskālā bilance ir tāda, un mēs nevaram šo atbalstīt. Mazliet vairāk paskaidrojiet, kādi tad būs tie pašvaldību pabalsti, kādi būs citi pabalstu veidi. Nu, pacentieties, savādāk šobrīd jūs ļoti, ļoti vāji izskatāties.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Andrim Šuvajevam.

A. Šuvajevs (PRO).

Tā kā pagaidām vienīgais koalīcijas deputāts, kurš reaģēja uz šo un izteica papildu argumentus, bija Putras kungs, tad es arī vēlos izmantot iespēju un reaģēt uz to, ko Putras kungs minēja pirmām kārtām attiecībā uz, tā teikt, opozīcijas vēlmi palielināt izdevumus, nedomāt par ieņēmumiem.

Es tomēr uzsvēršu, ka šajā gadījumā tā gluži nav taisnība un tas nav tas, par ko es runāju - vismaz šajā gadījumā. Es norādu uz to, ka mums kā politiķiem, kā deputātiem joprojām nav iespēju izvērtēt, vai šajā brīdī Satversmes tiesas lēmums patiesībā ir jēgpilni izpildīts.

Iespējams, ka ir, iespējams, ka tik tiešām ZZS priekšlikumi ir pārāk dāsni un tie sniegs iespējas nosegt ne tikai pamatvajadzības, bet arī tās vajadzības, kuras mēs nesauktu par pamatvajadzībām, bet mums šobrīd vienkārši nav iespējas veikt izsvērtu lēmumu. Es domāju, ka tā ir ļoti liela problēma. Es tiešām no sirds biju cerējis, ka šajā Saeimas sēdē mums vismaz veidosies kaut kādas debates, pat ja mums nav šāda dokumenta, mums vismaz ir ieskats tajā, kā ministrija domā. Pagaidām, es tomēr teikšu, ka nav.

Attiecībā uz otro punktu - par to, ka šī fiskālā ietekme ir pārāk liela, - te arī ir būtiski atgriezties pie tā, ko Satversmes tiesa lēma. Viņi tieši kritizēja šo aspektu, pēc kura līdz šim šie pabalsti un atbalsti tika noteikti, vadoties pēc budžeta iespējām, sakot, ka tas nav pietiekami labs arguments. Līdz ar to šajā brīdī mēs nevaram teikt - tā kā mums ir zināma veida ierobežojumi attiecībā uz mūsu fiskālajiem instrumentiem, šie pabalsti ir 20, 25 vai 30 procentu apmērā. Tas ir tas, ko Satversmes tiesa kritizēja.

Es piebildīšu arī to, ka mums jau patiesībā nav iespēju izsvērt jēgpilni, kāda ir tā fiskālā ietekme, jo šie dati mums nav pieejami. Ja mums būtu šāda veida dati pieejami - attiecībā uz to, kas notiktu ar valsts budžetu, ja šie sliekšņi būtu augstāki, kur tiktu ņemti vērā cilvēku patēriņa paradumi, attiecībā uz to, cik liela daļa no šīs summas atgrieztos valsts budžetā caur PVN maksājumiem, caur šāda veida patēriņu, kas potenciāli veicinātu vietējo tautsaimniecību -, tas atkal būtu tikai pamats papildu analīzei, papildu datiem, lai mēs varētu pieņemt politisku lēmumu.

Tā ka ne viens, ne otrs arguments, ko minēja Putras kungs, šajā gadījumā, manuprāt, neiztur kritiku. Līdz ar to mūsu izvirzītie jautājumi attiecībā uz to, kas pamato šos sliekšņus, kāpēc tos nevar ieviest pēc iespējas ātrāk, kāpēc nevar izmantot 2021. gada mediānu, - es uzsvēršu - joprojām nav atbildēti.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Nākamajai vārds debatēs - deputātei Daigai Mieriņai.

D. Mieriņa (ZZS).

Kolēģi! Pēc Labklājības ministrijas datiem, mums katru gadu klāt nāk 10 tūkstoši trūcīgu personu. Skaidrs, ka ar šādiem ienākumiem un ar šādām pensijām mēs vairojam tikai un vienīgi trūcīgas un maznodrošinātas personas.

Ko tas nozīmē? Valdība pasaka: mums vairs nav naudas, viss, dariet, ko jūs gribat. Un tālāk viss kārtējo reizi gulstas uz pašvaldību pleciem, jo pašvaldība maksā veselu virkni dažādu pabalstu, lai tie cilvēki varētu apmaksāt mājokli, apmaksāt ārstniecības pakalpojumus un tā tālāk. Varbūt beidzot ir laiks vispār reformēt šo pabalstu sistēmu, apvienot visu vienā pabalstā un iedot cilvēkiem tik daudz, cik būtu cienīga dzīve.

Mēs atkal diskutējam par to, kāds tad ir tas slieksnis, pie kura cilvēks varētu normāli dzīvot. Es domāju, ka šeit atkal ir darbs Satversmes tiesai un varbūt tiešām vienreiz jāpieliek punkts un jāpasaka šī skaidrā formula, kuru neviens nevarēs tad interpretēt.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Vai komisijas referents vēlas ko piebilst?

E. Putra. Jā, komisijas vārdā vēlos piebilst, ka diezgan amizanta ir situācija, ka tomēr pieredzējis politiķis stāsta to, ka likumprojekti - un tieši tādi naudiski ietilpīgi likumprojekti - nav jāskata kontekstā ar budžetu. Šinī gadījumā norma, kura palielina šos procentus, viennozīmīgi ietekmē arī fiskāli. Protams, šī ietekme ir fiskāla, un tas arī bija viens no pamatapsvērumiem, kāpēc netika atbalstīts.

Bet tajā pašā laikā gribu teikt - no opozīcijas, arī no Petravičas kundzes, izskanēja apgalvojums, ka tiek pasliktināta situācija. Gribu teikt, ka, atsaistot pensijas un pabalstus no fiksētas summas vai no fiksēta skaitļa un rēķinot tos no mediānas, nevienā no šiem likumprojektiem situācija netiek pasliktināta, jebkurā gadījumā visās sadaļās šie skaitļi uzlabojas. Tas ir arī apsvērums, kāpēc noraidījām, - pamatā tādēļ, ka ir fiskālā ietekme.

Sēdes vadītājs. Lēmums jāpieņem balsojot.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 4. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 39, pret - 53, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

E. Putra. 5. - deputātes Ramonas Petravičas priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Uzsākam debates.

Debatēs pieteikusies deputāte Ramona Petraviča.

R. Petraviča (LPV).

Kolēģi! Vispirms jau - Putras kungs! Vai jūs procentus no mediānas rakstāt anotācijā, likumprojektā, Satversmē vai Bībelē, tā summa nemainās - 20 procenti no 100 eiro tik un tā būs 20 eiro, vienalga, kur jūs to ierakstāt.

Bet priekšlikums ir personām ar III grupas invaliditāti noteikt, ka bāzes pensija nevar būt mazāka kā iepriekšējā gadā indeksētā bāzes pensija. Tātad cilvēkiem ar III grupas invaliditāti bāzes pensija šobrīd ir 163 eiro. Tas ir visiem tiem, kuri pensionējās pēc pagājušā gada 1. augusta, jo pārējiem pensijas indeksēja... un viņiem, III grupai, šobrīd minimālā invaliditātes pensija ir 200 eiro. Visi pārējie līdz šī gada 1. jūlijam saņems tos 163 eiro, bet pēc 1. jūlija viņiem būs 188 eiro. Viņi nesasniegs 200 eiro, kā tie, kuriem arī ir minimālā invaliditātes pensija, bet kuri pensionējās nedaudz ātrāk par 1. augustu.

Visiem cilvēkiem ir jāēd vienādi, tas produkts, pārtikas produkts, veikalā maksā pilnīgi vienādi - gan personām ar invaliditāti, gan strādājošajiem. Tad pasakiet - kā tam cilvēkam izdzīvot, kā cilvēkam ar 188 eiro...? Ne jau visi ir spējīgi atrast darbu un aktīvi iesaistīties darba tirgū. Ja cilvēkam ir piešķirta invaliditāte, tātad viņam ir veselības problēmas.

Un pēdējā laikā es saņemu tiešām satraucošas ziņas. Cilvēki saka: kā mums aiziet un apmaksāt zobārstu? Viņi to nevar izdarīt. Par 188 eiro labākajā gadījumā viņiem varbūt tās divas reizītes iznāktu aiziet pie zobārsta, bet tad būtu jāpaliek bez ēdiena un ar nenomaksātiem rēķiniem.

Tā ka lūdzu atbalstīt.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Referenta kungs, vai jums ir kas piebilstams?

E. Putra. Komisijas vārdā aicinu šo priekšlikumu neatbalstīt.

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par 5. - deputātes Ramonas Petravičas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 38, pret - 52, atturas - nav. Priekšlikums ir noraidīts.

E. Putra. 6. - Juridiskā biroja priekšlikums. Komisijā ir guvis atbalstu.

Sēdes vadītājs. Deputāti neiebilst.

E. Putra. 7. - deputātes Ramonas Petravičas priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Uzsākam debates.

Debatēs pieteikusies deputāte Ramona Petraviča.

R. Petraviča (LPV).

Kolēģi, līdzīgi kā mani iepriekšējie priekšlikumi, šis priekšlikums noteic, ka minimālās pensijas apgādnieka zaudējuma gadījumā bāze nevar būt mazāka par iepriekšējā gadā indeksēto pensiju. Tātad līdz sešu gadu vecumam šobrīd ir noteikti 136 eiro, un pēc 1. jūlija ir paredzēti 157 eiro; no septiņu gadu vecuma - 163 eiro, un tiem, kam ir indeksēts, jau ir 200 eiro, bet visiem pārējiem, tiem jaunpiešķirtajiem... 188 eiro. Tātad jaunpiešķirtās pensijas ir mazākas nekā pensijas tiem, kuriem tās ir indeksētas.

Es vēlreiz varu atkārtot, ka jūs izveidojat trepi, no kuras pēc tam nevarēs tikt vaļā un mums būs piecas sešas minimālās pensijas.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Putras kungs...?

E. Putra. Komisijā šo priekšlikumu izskatījām, bet diemžēl neatbalstījām.

Aicinu neatbalstīt arī Saeimas sēdē.

Sēdes vadītājs. Lēmums jāpieņem balsojot.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 7. - deputātes Ramonas Petravičas priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 36, pret - 52, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

E. Putra. 8. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Komisijā nav guvis atbalstu - pamatā tādēļ, ka tam ir fiskālā ietekme.

Sēdes vadītājs. Uzsākam debates.

Debatēs pieteicies deputāts Viktors Valainis.

V. Valainis (ZZS).

Godātie kolēģi, būtu aicinājums ziņotājam pieteikties debatēs un padebatēt par šiem jautājumiem. Tā tas būs mazliet godīgāk, nevis šobrīd tā kā izmantot ziņotāja statusu, jo tās tomēr pēc būtības ir debates.

Ja mēs skatāmies, ko tik tikko ziņotājs no tribīnes teica par šo priekšlikumu, - viņš pateica tieši to, ko viņš nedrīkstēja pateikt, viņš pateica tieši to, ko viņš nedrīkstēja pateikt! Ja mēs lasām šo Satversmes tiesas spriedumu, uz kā pamata vispār ir iesniegts šis likumprojekts, tad Satversmes tiesas spriedumā ir melns uz balta pateikts, kolēģi, - budžeta iespējas nedrīkst būt par pamatu šādu priekšlikumu noraidīšanai, tās nedrīkst būt par pamatu, ir jābūt citam pamatam!

Nu ko man jūs mācīt, kā iet aizstāvēt budžetu, kolēģi? Jums pašiem tas būtu jādara, bet dariet to korekti! Šajā gadījumā sociālajos jautājumos... ja Latvija ir ratificējusi Eiropas Sociālo hartu, tad mums jāuzņemas arī... mēs esam sociāli atbildīga valsts. Ja mēs esam sociāli atbildīga valsts, tad maksāt 120... cik tos eiro... cilvēkam pateikt, ka tas ir viņa garantētais ienākumu minimums, ir galīgi garām.

Ja mēs paskatāmies... tikai par pārtiku - 180 eiro. Visi var iepazīties, tas ir nevis kaut kad... bet tas ir svaigs - 2020. gada - Satversmes tiesas spriedums, uz kā pamata šobrīd vispār šie likumi ir nonākuši Saeimā. Iepazīstieties, kas tur rakstīts! Viena no galvenajām atziņām ir tieši pretrunā ar to, ko pateica Putras kungs, jo budžeta iespējas nevar būt kā arguments šo priekšlikumu noraidīšanai. Putras kungs! Komisijas vārdā... Mēs taču komisijā runājām par to, mēs rādījām šos Satversmes tiesas spriedumus. Mēs tos citējām vienu pēc otra, visas šīs atziņas. *(Dep. A. Šlesers: "Opozīcija nāks pozīcijā...")* Kur ir rezultāts?

Mēs nedzirdam nevienu stāstu par to, ka mums ir... Pirms brīža es redzēju parlamentāro sekretāru, viņš arī šodien ir ieradies. Viņš patiesībā var mazliet pat vairāk paskaidrot... bet šī ir tā vieta, šī ir tā tribīne, un varbūt labklājības ministrei jānāk paskaidrot, kāds tad būs tas atbalsts cilvēkiem, kāda ir šī kopējā atbalsta pakete, ko mēs drīkstam iekļaut kopējā atbalsta paketē un ko mēs nedrīkstam iekļaut kopējā atbalsta paketē.

Mēs jau šīs lietas nedzirdam, mēs to nedzirdam. Mēs redzam, ka ministre ir zālē, bet tribīnē nenāk. Tas ir tas, ko mēs lūdzam, - paskaidrot, kāda ir alternatīva. Ja jūs šādu skaidrojumu nedodat... Iedomājieties, piemēram, ZZS kopā ar PROGRESĪVAJIEM pēc šī budžeta pieņemšanas izdomā iesniegt prasību Satversmes tiesā par ienākumu līmeņa neatbilstību faktiskajai situācijai - gan par mediānas laiku, kad mediāna tiek noteikta, gan par šiem līmeņiem.

Kolēģi, kā jums liekas, kādas iespējas Saeimai būtu uzvarēt šo tiesu, ja Saeimas pozīcija, Saeimas juridiskā pozīcija, ir mūsu pusē, tā ir rakstiski iesniegta, viņi arī uzskata, ka tas neatbilst. No Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas ziņotāja mēs dzirdam tikai to, ka tas neatbilst, un pati Satversmes tiesa jau pateikusi to, ka tas nevar kalpot kā arguments. Likumprojekta

pievienotajiem dokumentiem citu argumentu... mums nav... mēs aicinām ministri, kas atrodas zālē, skaidrot, viņa to nedara, jo acīmredzot argumentu nav.

Tāpēc es, kolēģi, aicinu uz vienīgo saprātīgo, racionālo rīcību - atbalstīt šo priekšlikumu.

Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Andrim Šuvajevam.

A. Šuvajevs (PRO).

Vēlos reaģēt uz vēl vienu komentāru, ko izteica Putras kungs, - attiecībā uz to, vai... šāda līmeņu paaugstināšana šajā brīdī, sakot, ka tie nepasliktina situāciju... Šis, manuprāt, atkal ilustrē kļūdainu koalīcijas interpretāciju par esošo sociāli ekonomisko situāciju, uz ko mēs, PROGRESĪVIE, arī es, esam vairākkārt norādījuši - ka patiesībā ir ļoti grūti izprast to, kā koalīcija šobrīd izprot ekonomisko situāciju un līdz ar to arī šo sociālo situāciju, kur atrodas vairākas sociālā riska grupas. Jo šajā budžetā man joprojām nolasās, ka pastāv pieņēmums, ka jebkas, kas notiek šajā brīdī, ir ar zināma veida izņēmuma statusu, ka mēs ātri vien atgriezīsimies tajā situācijā, kur mēs bijām pirms pāris gadiem. Līdz ar to visi šie lēmumi, kas tiek pieņemti, iet normālā kārtībā, un viss, kas notiek apkārt, mums nav jāņem vērā.

Es domāju, ka tā ir kļūdaina interpretācija. Viss, kas ir noticis pēdējos trīs gados, ir ar ilgtermiņa ietekmi gan uz mūsu ekonomiku, gan uz cilvēku sociālo situāciju. Līdz ar to, manuprāt, šāda veida budžetam arī ir jāatspoguļo precīzi tieši tāda pati domāšana reālā izteiksmē - un šeit mēs runājam atkal par reālo izteiksmi -, tātad, jā, ienākumi absolūtā izteiksmē pieaug, bet, ņemot vērā inflācijas procentu, reālā izteiksmē tie nepieaug. Un šis, manuprāt, ir vēl viens apsvērums, ko koalīcijai vajadzēja ņemt vērā, precīzi izstrādājot tieši šo likumprojektu, kurš, manuprāt... vismaz pagaidām es nedzirdu šo skaidrojumu, šie apsvērumi netika ņemti vērā. Atkal bija pieņēmums par to, ka mēs esam pilnīgi normālā situācijā, un līdz ar to, manuprāt, situācijas interpretācija un šis lēmums, piedāvājums ir kļūdains.

Varbūt es kļūdos, tāpēc es vēlreiz aicinu - ja šāds izvērtējums, skaidrojums pastāv, tad šī ir īstā vieta un īstais laiks, lai to izskaidrotu ne tikai opozīcijai, bet visiem, kas mūs klausās, visiem, arī koalīcijas deputātiem, lai mēs visi varētu dzīvot ar pārliecību, ka šodien pieņemtais lēmums tik tiešām ir pareizais.

Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātei Ramonai Petravičai.

R. Petraviča (LPV).

Mēs šobrīd diskutējam par apgādnieka zaudējuma pensijām, tātad par cilvēku, kurš ir zaudējis apgādnieku. Un šeit mēs runājam, ka, jā, budžetā nav naudas, nepietiek... bet kā dzīvot tam cilvēkam, kurš ir zaudējis cilvēku, kas viņu apgādāja? Budžetā nav naudas! Bet interesanti gan - Aizsardzības ministrija noslēdz iepirkumu par 200 miljoniem, kuru var palielināt vēl par 110 miljoniem, sasniedzot 330 miljonus, un tam nav nekādas ietekmes uz budžetu, var vienkārši izdarīt, pat neskatoties kontekstā ar fiskālo disciplīnu... vai kā. Bet tad, kad vajag bērniem, tad, kad vajag cilvēkiem, kuri ir visneaizsargātākie, tad nekad naudas nav. Kā tas tā nākas? Nāciet un pastāstiet!

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Putras kungs, vai jums ir kas piebilstams par 8. priekšlikumu?

E. Putra. Jā, es tomēr izmantošu savas tiesības kā ziņotājs.

Gribu teikt, ka kopumā šīs Saeimas sēdes darba kārtībā mēs skatām virkni likumprojektu un arī budžeta likumprojektu un budžeta likumprojektā mums savukārt ir ietekme, kura ir 2,2 miljardi, kuru opozīcija ir iesniegusi. Šos priekšlikumus jūs arī aicināt atbalstīt. Tad saliksim visu to kopā. Ir jābūt tomēr zināmam balansam. Es domāju, ka mēs visi zinām, kas šobrīd notiek Krievijā, mēs zinām, kas ir vajadzīgs medicīnā... tas viss kopā. Naudas nekad nebūs visam pilnībā. *(Starpsaucieni.)*

Komisijā šis priekšlikums nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Putras kungs, lūdzu, ziņojiet kā ziņotājs.

E. Putra. Jā, es ziņoju, ka šis priekšlikums komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par 8. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 41, pret - 53, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

E. Putra. 9. - Juridiskā biroja priekšlikums. Komisijā ir atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti neiebilst.

E. Putra. 10. - Juridiskā biroja priekšlikums. Komisijā ir atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti neiebilst.

E. Putra. 11. - Zaļo un Zemnieku savienības priekšlikums. Komisijā nav guvis atbalstu.

Sēdes vadītājs. Uzsākam debates.

Debatēs pieteicies deputāts Viktors Valainis.

V. Valainis (ZZS).

Godātie kolēģi, arī šis priekšlikums paredz to, ka mūsu pensionāriem nosaka pensijas, minimālās pensijas. Visām personām, kas ir pensiju saņēmēji, šo pensiju nosaka maksimāli tuvu, iespējami tuvu reālajai situācijai. Šobrīd likumprojekta piedāvātā redakcija paredz to, ka pensijas nosaka pēc 2020. gada datiem, un, mūsu ieskatā, nav nekādā veidā paskaidrots, kāpēc ir tik liela nobīde no reālajiem termiņiem.

Mūsu ieskatā, arī pensionāri ir pelnījuši to, lai viņu pensijas, tāpat kā politiķu algas, tiktu izmaksātas atbilstoši tiem izaugsmes rādītājiem, kādi faktiski valstī ir fiksēti. Šobrīd diemžēl pensionāri no politiķiem atšķiras ar to, ka politiķiem algas nosaka pēc jaunākajiem datiem, ja ir bijusi izaugsme, nedod dievs, inflācija - pēc inflācijas politiķiem algas pieaugums ir pat dubultā.

Ja mēs skatāmies seniorus, tad senioriem diemžēl ir jāsadzīvo ar veciem datiem, kaut gan mēs visi zinām, ka ir jau pieejami jauni dati, tie ir publicēti, un pēc šīm izmaiņām, protams, tas ietekmētu pozitīvā ziņā arī pensiju saņēmējus.

Bet es aicinu, kolēģi, tomēr būtu korekti... arī šajā gadījumā šī ir atsauce uz Satversmes tiesas spriedumu, un mēs komisijā dzirdējām arī no Juridiskā biroja aicinājumu ministrijai, valdībai skaidrot pozīciju, kāpēc netiek ņemti vērā jaunākie dati. Kāda bija atbilde? Varbūt ziņotājs varēs izstāstīt, ko mēs dzirdējām... kāda bija atbilde uz šo jautājumu Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā. Es vismaz to atbildi nedzirdēju. Es nezinu, varbūt kāds dzirdēja, kāpēc tiek ņemti veci dati. Varbūt mēs kaut ko neesam sapratuši.

Mēs aicinām izmantot jaunākos pieejamos datus, tādi ir pieejami. Un, ja mēs gribam būt vismaz kaut kādā mērā... vismaz mēģināt kaut daļēji izpildīt Satversmes tiesas spriedumu, tad šis priekšlikums ir vietā, tas ir atbalstāms.

Aicinu arī jūs, kolēģi, to atbalstīt. Pretējā gadījumā sanāk tā - jūs piedāvājat, no vienas puses, jaunu sistēmu, jaunu reformu, tagad būs jauna kārtība, kā noteiks šos atbalsta maksājumus... pēc būtības tas ir mazāks nekā inflācija. Un šie dati, kas paņemti vēl par gadu atpakaļ, vēl vairāk to samazina. Tā ka tie ne tuvu nepietuvojas tiem datiem, kas ir attiecībā uz inflācijas pieaugumu.

Līdz ar to, kolēģi, šī sociālo likumprojektu pakete pēc būtības ir iedzīvotāju sava veida muļķošana. Es saprotu, ka tiek muļķota Saeima, bet jūs strauji tuvojaties tam, lai šo testu veiktu arī Satversmes tiesa. Un - ko gan mums būs darīt, ja jūs šajās debatēs nepiedalāties un nemēģināt aizstāvēt paši sevis sagatavoto... piedāvāto likumprojektu.

Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītājs. Vārds Ramonai Petravičai.

R. Petraviča (LPV).

Arī Juridiskais birojs bija vērsis uzmanību uz to, ka visos šajos likumprojektos sociālās drošības pasākumiem jāatbilst sociālekonomiskajai situācijai brīdī, kad personai ir nepieciešams valsts atbalsts savu tiesību realizēšanai, piesaucot arī Satversmes tiesas 2020. gada 16. jūlija spriedumu. Tāpēc, veicot minimālo ienākumu sliekšņu pārskatīšanu, ir jāņem vērā aktuālie sociālekonomiskie rādītāji. Un šajā sakarā Juridiskais birojs arī norāda, ka Centrālās statistikas pārvaldes tīmekļvietnē ir pieejami dati ne tikai par 2020., bet arī par 2021. gadu jeb aktuālo minimālo ienākumu mediānu.

Lai nodrošinātu minimālo ienākumu sliekšņu atbilstību aktuālajai sociālekonomiskajai situācijai un veicinātu personas spēju izmantot savas sociālās tiesības vismaz minimālā apmērā, aicinu pārskatīt minimālos sliekšņus, ņemot vērā to mediānu, kāda ir pieejama par 2021. gadu.

Aicinu atbalstīt priekšlikumu.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Putras kungs, vai jums ir kas piebilstams pie šī?

E. Putra. Jā, gribu teikt, ka likumprojektu pakete, kas saistīta ar sociālo palīdzību, ir kompleksi skatāma. Un šis priekšlikums netika atbalstīts, jo tas, protams, ir jāskata kompleksi.

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par 11. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 41, pret - 53, atturas - nav. Līdz ar to 11. priekšlikums nav atbalstīts.

E. Putra. 12. priekšlikums - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Sākam debates.

Debatēs pieteicies deputāts Viktors Valainis.

V. Valainis (ZZS).

Kolēģi, šis priekšlikums nav no vienotās paketes priekšlikumiem, par kuriem mēs runājām iepriekš. Šis ir atsevišķs priekšlikums. Aicinātu to arī uztvert kā atsevišķu priekšlikumu.

Šis priekšlikums ir sagatavots, atsaucoties uz Latvijas Pensionāru Federācijas lūgumu izmaksāt vienreizēju pabalstu 200 eiro apmērā visiem Latvijas senioriem. Latvijas Pensionāru Federācija vēstulē augstākajām valsts amatpersonām un Saeimas deputātiem pauda satraukumu par neapskaužamo un skaudro situāciju ar valsts vecuma un invaliditātes pensiju, kā arī sociālā nodrošinājuma pabalsta saņēmēju dzīves apstākļiem.

Kolēģi, mēs arī komisijā runājām par to, ka cilvēkiem ir palielinājušās - būtiski palielinājušās! - izmaksas par komunālajiem pakalpojumiem, būtiski palielinājušās izmaksas gan par pārtiku, gan pirmās nepieciešamības precēm. Kā mums norāda Latvijas Pensionāru Federācija, veselai virknei senioru šie dzīves apstākļi paliek arvien, arvien sarežģītāki.

Mēs šo pieeju esam modificējuši. Atšķirībā no tās pieejas, kuru savulaik pieņēma Krišjāņa Kariņa valdība, izmaksājot 200 eiro Covid-19 pandēmijas laikā, kad nauda tika izmaksāta pilnīgi visiem senioriem neatkarīgi no viņu ienākumu līmeņa, mēs tomēr piedāvājam šajā priekšlikumā vērsties tieši pie tiem senioriem, kas ir ar zemākiem ienākumiem, un neizmaksāt to pilnīgi visiem, tomēr atsaukties šim pensionāru aicinājumam.

Mūsu ieskatā, ir noteikti jāpiemin arī fakts, kā cilvēki mēģina risināt savas problēmas ar... Mēs varam tikai pieņemt to, bet fakts ir tāds, ka virkne ātro kredītu firmu šobrīd būtiski audzē savu apgrozījumu, un mēs varam redzēt, ka cilvēki arvien vairāk un vairāk vēršas pēc palīdzības tieši ātro kredītu firmās.

Varam tikai uzdot jautājumu - kāpēc tas tā ir? Vai tiešām tāpēc, ka viņiem jānopērk Ziemassvētku dāvanas, vai tāpēc, ka viņiem jāsamaksā komunālie rēķini, un tāpēc, ka viņiem jāsamaksā par maizi vai zālēm?

Līdz ar to, mūsu ieskatā, šis pensionāru lūgums ir atbalstāms. Mēs aicinātu to iekļaut šajā likumprojektā un nobalsot par to, respektīvi, atsaukties uz mūsu senioru lūgumu. Protams, Putras kungs varētu nākt un komisijas vārdā izskaidrot, kādu alternatīvu valdība piedāvā senioriem šīs problēmas risināšanai. Mēs arī labprāt to dzirdētu. Varbūt mēs pat atsauktu šo priekšlikumu, ja dzirdētu no valdības tiešām citu - alternatīvu - risinājumu. Diemžēl budžeta izskatīšanas laikā mēs tā arī neesam sadzirdējuši nekādu risinājumu, kā tiks atbildēts uz senioru aicinājumu.

Seniori jau ilgāku laiku ir aicinājuši, tāpēc es aicinātu arī jūs šodien pievienoties tam un atbalstīt mazo pensiju saņēmējiem 200 eiro maksājuma piešķiršanu.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Andrim Šuvajevam.

A. Šuvajevs (PRO).

Es vēlējos izmantot iespēju. Tā kā Ministru kabinets ir šeit un tā kā šis konkrētais priekšlikums saistās ar vienreizēja pabalsta izmaksāšanu, kas ļoti cieši sasaucas arī ar priekšlikumu, ko PROGRESĪVIE jau vairākkārt virzīja iepriekšējās Saeimas sēdēs, ņemot vērā pieaugošo dzīves dārdzību mūsu valstī, es domāju, ka šī tomēr ir iespēja veidot sarunu arī par šāda veida pasākumiem.

Mēs zinām, ka sociālā politika valstī ir pietiekami haotiska. Tā ilglaicīgi tāda ir bijusi, un mums joprojām nav īsti izstrādātas metodoloģijas un skaidru mērķu, mums dublējas pabalsti dažādos līmeņos un tā tālāk. Mēs zinām arī, ka mums ilglaicīgi tiek teikts, ka jebkāda veida atbalsta pasākumiem ir jābūt, tā teikt, mērķētiem. Lai arī tas varbūt nav tas labākais termins, tiem jābūt mērķtiecīgiem uz noteiktām riska grupām.

Mēs arī zinām, ka diemžēl valstij nav pietiekami daudz zināšanu par to, kāda veida sabiedrība patiesībā Latvijā ir. Mēs nezinām, kur cilvēki dzīvo, ar ko viņi dzīvo kopā, kādi ir viņu ienākumi, kāda veida enerģiju viņi patērē, mums trūkst ļoti daudz datu.

Tad, kad PROGRESĪVIE domā, kādus pasākumus dzīves dārdzības mazināšanai varētu ieviest, mēs neizbēgami esam spiesti atsaukties uz lēmumiem, kas pieņemti pagātnē. Tātad sava veida precedents ir bijis, līdz ar to tie ir atkārtojami vai replicējami. Un vienreizēja pabalsta izmaksāšana ir viens no tiem.

Arī, teiksim, pabalsti tiem cilvēkiem, kam ienākumi ir zem 500 eiro, vismaz noteiktā līmenī atbilst tam, ka varam pamatot, ka šāda veida pasākumi ir pietiekami mērķēti. Jo mani joprojām dara bažīgu (un tāpēc es lielā mērā uzrunāju visu Ministru kabinetu) fakts, ka līdzšinējie mehānismi, kurus mēs esam ieviesuši valstī attiecībā uz atbalstu energocenu sadārdzinājumā, joprojām netiek izvērtēti. Mani tas ļoti pārsteidza, jo mēs, no vienas puses, runājam par to, ka atbalstam ir jābūt mērķētam, no otras puses, neveicam nekādas darbības, lai saprastu, vai tas, ko šobrīd darām, patiesībā ir mērķēti.

Es joprojām uzskatu, ka Ekonomikas ministrijai kā tai ministrijai, kas veidoja sākotnējo paketi attiecībā uz energoatbalstu, būtu pienākums veikt regulāras mājsaimniecību aptaujas. Mēs varam izmantot daudzas sociālo zinātņu metodikas, lai katru mēnesi izvērtētu, kāda, mainoties cenu apmēriem, ir ietekme uz mājsaimniecību pirktspēju un dažāda rakstura mājsaimniecībām, lai nākamajā apkures sezonā (cerams, ka mums nebūs nepieciešams, kaut gan, visticamāk, būs nepieciešams sniegt atbalstu) mūsu valsts tēriņi būtu daudz mērķtiecīgāki. Līdz ar to visi šie argumenti, ka kaut kas nav pietiekami efektīvs un tā tālāk, varētu atkrist, jo mēs jau šobrīd būtu izdarījuši to mājasdarbu.

Kamēr mēs to neesam izdarījuši, tieši šāda veida pasākumi, kas paredz vienreizēja pabalsta izmaksāšanu noteiktām riska grupām... Mums ir dati, kas apliecina, ka tieši seniori ir vislielākā sociālā riska grupa attiecībā uz nabadzību. Viņi ir šādā veidā atbalstāmi. Vismaz tur es varu saredzēt kaut kādu racionalitāti.

Atkal pilnīgi piekrītu Valaiņa kungam - ja šobrīd koalīcija domā citādi un tiek plānoti citi pasākumi , lūdzu, beidzot sāciet informēt gan mūs, gan sabiedrību par tiem! Mani joprojām izbrīna fakts, ka mēs, no vienas puses, skatāmies budžetu, no otras puses, atkal izliekamies, ka dzīves dārdzība ir cita realitāte.

Tāpēc es aicinātu koalīcijas pārstāvjus, it īpaši pārstāvjus no Ministru kabineta, sniegt savu skatījumu uz to, vai šāda veida pabalsti šajā brīdī ir efektīvi. Ja nav, tad - kāpēc?

Un es aicinātu Ekonomikas ministriju beidzot pieķerties (lai arī tas ir jau nokavēts) tam, lai veiktu efektīvu, konstantu monitoringu par to, vai atbalsta pasākumi, kas tiek īstenoti, ir pietiekami efektīvi, lai tad nākamajā sezonā mēs būtu daudz gatavāki.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds Harijam Rokpelnim.

H. Rokpelnis (ZZS).

Augsti godājamais Saeimas priekšsēdētāja kungs! Cienījamie kolēģi! Labdien! Šis priekšlikums, atejot no visa tā, ko mēs tikko dzirdējām, kur, es saprotu, koalīcija ir ieņēmusi pozu, ka mēs pensijas neaiztiekam, pensionāri Latvijā dzīvo labi, tur viss ir kārtībā, tas apjoms ir adekvāts, Eiropā tur tie neko nesaprot, Satversmes tiesa ar' nu tā, nu, kas tad viņi tādi ir? Ne jau viņi te diktēs, kā mums likumi jālemj, vai ne? Labi, lai tā būtu. Bet tomēr, nenoliedzams ir fakts, ka dzīves dārdzība Latvijā joprojām ir ļoti liela problēma.

Šuvajeva kungs arī pieminēja to mērķēto atbalstu. Reira kungs, jums patīk, ka atbalsts ir mērķēts, pareizi? Un cik tad te bija pirms vēlēšanām... septembrī? Nav ne pusgads pagājis! Tik smuki mācēja nomērķēt pa visiem senioriem, ka maz neliekas. Un, jā, rudenim pietika, pietika naudiņas kartupeļus iepirkt, pietika vēl šim tam.

Bet ir divas sliktas ziņas. Pirmā sliktā ziņa ir saistībā ar dzīves dārdzību. Jaunākie inflācijas dati. Paskat, paskat, inflācijas tempi krīt, nu jau inflācija mums ir vairs tikai 20,3 procenti - 20,3 procenti -, padomājiet!

Otrā sliktā ziņa: paskatāmies ārā pa logu - ziema neatkāpjas! Nu, ja bija cerība, ka ziema būs īsa, varbūt tie vecīši kaut kā izvilks, tik daudz malku nevajadzēs un vēl kaut kas, un tad jau būs saulīte un tā tālāk, nu, kaut kā galā tiks. Bet jaunākās prognozes rāda, ka mums vēl ir gaidāms krietns sals, sniegs un ziema neatkāpjas, un, grozi kā gribi, kaut kāda palīdzīga roka jāsniedz ir.

Ja jūs neesat gatavi šodien šajā formātā (kad ir runa par sociālo atbalstu un pensijām) globāli pieiet tai lietai, ja gribat to atlikt, tad uz to atlikšanas periodu kaut kas taču ir jādara. Šis ir pilnīgi adekvāts formāts - mērķēts atbalsts -, ja salīdzinām, kā jums veicās ar (tas gan bija iepriekšējā valdībā, bet liela daļa atbildīgo turpat vien ir) to mērķēšanu atbalstam energoresursu sadārdzinājuma mazināšanai. Paskatieties Labklājības ministrijas datus: cik no šī mērķētā atbalsta sasniedz klientus? Malku rēķināja kaut kādos mistiskos berkubos, tad bija čeki, granulas ar čekiem, granulas bez čekiem, gāze - visiem, centralizētais siltums - visiem, lauciniekiem - nulle.

Vārdu sakot, ja jūs nevarat uztaisīt normālu mērķētu atbalsta sistēmu, tad negudrojiet riteni no jauna! Lūk, jums pilnīgi adekvāts, labs veids, kā nomērķēt uz tiem senioriem, kuri saņem krietni zem vidējā ienākumu līmeņa valstī. Un tiešām nevis pirms vēlēšanām, bet šodien - šis ir tas laiks, kad tas atbalsts ir vajadzīgs.

Lūdzu atbalstīt priekšlikumu. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Andrim Bērziņam. *(Starpsaucieni.)*

A. Bērziņš (ZZS).

Kolēģi, es gribētu... Mēs pie tā viena visu laiku grozīsimies riņķī - naudas nav, izdarīt neko nevaram, varam tik daudz, cik mēs varam -, katrā gadījumā - gribam vai negribam - tie visi, kas esam devušies uz vēlēšanām, nevienā tikšanās reizē ar vēlētājiem neesam teikuši, ka, ziniet, mēs nevarēsim jums to izdarīt, mēs nevarēsim jums šito un to izdarīt. Mēs visi esam teikuši par 120 procentiem - to mēs izdarīsim un vēl klāt kaut ko izdarīsim. Tagad, kad esam tikuši tur, kur esam tikuši, mēs sakām: nu, šiten - var, šiten - nevar, te mēs varēsim, te - kaut kas vēlāk drusku, un tamlīdzīgi.

Šī tēma skar visu kopumā. Tā skar gan pensionārus, gan medicīnu, gan pensijas, gan pabalstus, gan to, ka ir dārdzība. Mēs esam ļoti netradicionālā situācijā, nu, ir tiešām netradicionāla situācija, kas ir drusku savādāka, ja ne... maigi sakot, nekā tas ir bijis agrāk. Tāpēc tiem cilvēkiem nekas nav mainījies no koronavīrusa... teiksim, tiem pabalstiem, lai viņi varētu izdzīvot... no tās dārdzības. Nu ir tā dārdzība. Mēs varam vērt acis ciet un teikt - ko tas tur atkal muld, nu, dabīgi, ka ir dārgi un tamlīdzīgi. Bet šiem cilvēkiem ir jāpalīdz. Simt cilvēku mēs šeit esam, no simt cilvēkiem ir atkarīgs, vai mēs varēsim viņiem... kaut nedaudz, drusku vairāk, lai viņi varētu izdzīvot.

Ja ģimenē... Piemēram, ir izveidojusies tāda situācija: ģimenē nav naudas, nav, ko bērnam dot ēst, nav, ko bērnam medicīnai... Ko ģimene dara? Viņi iet un aizņemas - vai no kaimiņa, vai no kāda cita.

Šajā gadījumā, ja sakām, ka mums nav, mums ir jāaizņemas. Mēs nevaram balstīties tikai uz to, ka mums nākotnē būs jāatdod. Jā, būs jāatdod, bet reāli cilvēki dzīvo šodien, un šie reālie cilvēki šodien grib ēst, un šie reālie cilvēki grib šodien bērnam palīdzēt, nevis rīt vai aizparīt. Tad, ja tā situācija ir tāda netradicionāla, paskatīsimies, kā ir citās valstīs! Mēs vienīgie tādi esam šeit uz vietas?!

Tikko Igaunijā beidzās vēlēšanas. Paskatieties, kāds ir sociālais budžets igauņiem. Jā, viņi ir daudz ko sasolījuši, bet ir daudz lielāks sociālais budžets. Mums patīk skatīties uz kaimiņiem. Nu, paskatīsimies, ka viņi ir arī iedevuši.

Kolēģi, es saprotu, ka... Ziniet, kaut kā... Trīspadsmitajā... man nebija tas gods būt šeit vai negods, bet iepriekšējās reizēs, kas bijušas... Saprotiet, katru reizi kādi no mums... Mēs esam gan pozīcijā, gan opozīcijā, un vienmēr, kad tu esi pozīcijā, neaizmirsti to, ka tu vari būt opozīcijā, un otrādi - ka tu vari arī būt pretējā pusē. Tāpēc neaizmirsīsim arī tās situācijas, kādas mums var veidoties. Bet viens likums gan bija - ka arī kādi no opozīcijas priekšlikumiem tika atbalstīti.

Nu, kolēģi, vismaz kaut ko - nu kaut ko vismaz atbalstiet! Nu neesiet tak skopi! *(Starpsaucieni.)* Kaut vai vienu divus priekšlikumus atbalstiet! Nu, padomājiet! *(Aplausi.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Andrim Šuvajevam.

A. Šuvajevs (PRO).

Kolēģi, šoreiz būšu pavisam lakonisks. Es tikai vēlējos precizēt sevi. Tātad - kā mani informēja, Ekonomikas ministrija bija tā, kas izstrādāja atbalsta programmas uzņēmējdarbībai, Labklājības

ministrija bija tā, kas izstrādāja atbalsta programmas mājsaimniecībām. Tas nozīmē, ka patiesībā ir veseli divi uzdevumi.

Pirmais - Ekonomikas ministrijai veikt monitoringu par to, vai atbalsts uzņēmējiem ir pietiekami efektīvs, pietiekami mērķēts un ko mēs varam uzlabot nākamajā sezonā.

Otrs uzdevums - Labklājības ministrijai darīt pilnīgi to pašu attiecībā uz mājsaimniecībām.

Esmu pārliecināts, ka ministrijas var sadarboties, lai šo procesu padarītu efektīvāku un optimālu, kā koalīcijai patiktu.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātei Ramonai Petravičai.

R. Petraviča (LPV).

Visi deputāti ir saņēmuši Latvijas Pensionāru Federācijas vēstules, kurās pausts satraukums par skaudro dzīvi pensionāriem. Vai jūs zināt, cik lielas ir jūsu vecāku pensijas? *(Starpsaucieni: "Jā.")* Es ceru, ka jūs varat atbalstīt savus vecākus, ja viņiem tas ir nepieciešams, jo katrs desmitais pensionārs saņem pensiju līdz 200 eiro. Kopumā ap 80 procentu cilvēku saņem pensiju līdz 500 eiro. Un tad nav grūti iedomāties tos dzīves apstākļus, kādos dzīves nogali ir spiesti pavadīt mūsu seniori.

Un 2021. gadā mums kopā izdevās (par to paldies kolēģiem, kuri tobrīd valdībā bija kopā ar mani)... mēs atbalstījām pensionārus kovida laikā, bet šobrīd tā nepieciešamība ir tikpat liela, ja ne pat lielāka. Ņemot vērā, kā ir augušas pārtikas preču un pakalpojumu cenas, šie 200 eiro, ko pensionāri prasa, ir tiešām tāds minimums, neliels atspēriens, lai spētu nosegt varbūt tos parādus, kas ir iekrājušies par komunālajiem pakalpojumiem, jo pensionārs gan vienmēr izvēlas vispirms apmaksāt rēķinus un tad par to, kas paliek pāri, iegādāties pārtiku, pat nerunājot vispār par veselības aprūpi. Vai cilvēks pensionārs var aiziet pie ārsta? Viņam pat nav jēgas iet, jo viņš zina, ka izrakstīs zāles, bet viņam jau tad naudiņas nebūs, lai nopirktu tās zāles.

Latvijas Pensionāru Federācija ir prasījusi dažas lietas: tātad tā ir 200 eiro vienreizēja izmaksa; tā ir piemaksu atjaunošana pie pensijām par uzkrāto darba stāžu līdz 1996. gadam; pensiju indeksācija divreiz gadā; pensiju pamatbāzes noteikšana.

Jūs visi kaut ko pensionāriem solījāt, nu tad vismaz vienu no šīm prasībām jums ir jāizpilda. Un te es atkal vēršos pie APVIENOTĀ SARAKSTA. Jums, man šķiet, priekšvēlēšanu laikā bija vislielākā saistība ar pensionāriem, un arī viņi uz jums lika cerības, bet šobrīd budžetā pensionāru nav, viņi ir aizmirsti.

Lūdzu atbalstīt priekšlikumu.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Viktoram Valainim otro reizi debatēs.

V. Valainis (ZZS).

Godātie kolēģi! Kad Eiropas Komisija deva visām Eiropas Savienības dalībvalstīm iespējas palielināt budžeta deficītu, viņi to deva ar ļoti skaidru mērķi - palīdzēt cilvēkiem pārvarēt krīzi. Un visdažādākajos veidos.

Un ko mēs redzējām sākumā, kad bija tas lielākais Covid-19 krīzes uzliesmojums? Valdība, Kariņa valdība, - 200 eiro katram pensionāram neatkarīgi no tā, cik viņam ir pensija, vai viņam pensija ir 120 eiro vai 2000, visiem pa 200 eiro, neskatoties ne uz ko.

Ja mēs no šodienas skatpunkta skatāmies, tad, protams, visi saprot, ka tas īsti samērīgi nebija, jo, visticamāk, tam, kuram 2000 eiro pensija, diez vai tie 200 eiro baigi mainīs dzīvi, dzīves apstākļus, bet tiem, kuriem ir 120, - tiem gan ļoti būtiski tas ietekmē.

Ja mēs skatāmies, kā tiek tērēti simti miljonu valsts atbalsta energoresursu dārdzības mazināšanai, tad redzam - tajās pilsētās, kuras, piemēram, ir vairāk nekā 10 gadu garumā strādājušas, lai tām būtu atjaunojamie resursi, lai siltuma sistēmas strādātu noteiktā virzienā (un pārsvarā tie ir reģioni), šis atbalsts ir vismazākais. Un tiešām tajā vietā, kur ir vislielākā pirktspēja, mēs simtus miljonu šobrīd ieguldām, lai mazinātu energoresursu cenu kāpumu tiem cilvēkiem, kuriem ienākumi ir vislielākie.

Mēs tomēr aicinātu pārdomāt šo loģiku, un gan jau mēs drīz vien nonāksim līdz tam, ka visi sapratīs: patiesībā mēs šobrīd izšķērdējam ļoti lielus naudas līdzekļus, vienkārši izšķērdējam, veltot to tur... maksājot iedzīvotājiem, kuri tiešām var atļauties...

Eiropas Komisijas mērķis sniegt šīs iespējas - uz deficīta rēķina atbalstīt iedzīvotājus - bija tieši tādiem cilvēkiem, par ko ir runa šajā priekšlikumā, - par cilvēkiem ar zemiem ienākumiem. Un pensionāriem jau nav iespējas gūt tos papildu ienākumus.

Tā ka aicinu atbalstīt priekšlikumu. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds Aināram Šleseram.

A. Šlesers (LPV).

Godājamais priekšsēdētāja kungs! Godājamie kolēģi! Es labi apzinos, ka koalīcija nebalsos ne par vienu opozīcijas priekšlikumu šodien. Tas ir izskanējis. Bet tas, ko es gribētu teikt, - ka tieši pirms 14. Saeimas vēlēšanām valdība, iepriekšējā valdība, pieņēma lēmumu sastrukturēt atbalstu pensionāriem tādā veidā, lai tas būtu jūtams. Ja es nemaldos, tie bija divu mēnešu pabalsti, apvienoti vienā, un ļoti daudzi pensionāri saņēma šo dāsno atbalstu tieši pirms vēlēšanām. Vai tā bija balsu pirkšana? Jā, tā bija balsu pirkšana ar budžeta līdzekļiem. Tieši tā.

Šodien tas, ko piedāvā ZZS, konkrēti Valaiņa kungs, kurš uzstājās pirms manis... viņš teica, ka šodien tai pensionāru daļai, kas saņem viszemāko pensiju, tiešām ir ļoti grūti apmaksāt visus rēķinus. Protams, nav tā, ka visi pensionāri ir vienādā situācijā; lielākā daļa pensionāru saņem kaut kādu atbalstu no saviem bērniem vai mazbērniem, bet visgrūtāk ir tiem, kuriem... piemēram, ir dzīvojuši divi pensionāri kopā, un viens ir aizgājis mūžībā. Un problēma ir tāda, ka, pat ja viņi ir palikuši vienistabas vai divistabu dzīvoklītī, kurā visu mūžu nodzīvoja... tas konkrētais pensionārs vairs nevar samaksāt visus komunālos maksājumus.

Es apzinos, ka jūs nebalsosiet par šo priekšlikumu, lai gan pēc būtības, ņemot vērā to, ka pirms vēlēšanām tika atrasta attiecīga nauda, jūs varētu arī nobalsot un tiešām palīdzēt tiem pensionāriem, kuriem šodien ir visgrūtāk, jo šeit

ir runa tieši par tiem, kuri nevar izdzīvot, savilkt galus; te nav runa par kaut kādu vidusslāni.

Tā ka, godājamie kolēģi, es ceru, ka tad, kad mēs diskutēsim par daudziem citiem jautājumiem, kas skar ekonomiku... vismaz nāciet un debatējiet! Jo tagad sanāk tā, ka opozīcija nāk, te runā... jums ir iedots uzdevums, kuras pogas spaidīt. Nu nāciet un vismaz debatējiet, nāciet un izklāstiet savu viedokli! Vai tiešām jums kauns pateikt to, ka jums viedokļa nav? Nu labi, ministre nāk un uzstājas atsevišķu reizi, bet es, godīgi sakot, esmu pārsteigts, ka opozīcija neizmanto šo iespēju paskaidrot savu pozīciju, tā ka nu žēl *(Starpsaucieni.)*... pozīcija, es atvainojos! *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Kasparam Briškenam.

K. Briškens (PRO).

Augsti godājamais Saeimas priekšsēdētāj! Kolēģes un kolēģi! Mēs visu laiku dzirdam no valdošās koalīcijas, īpaši no JAUNĀS VIENOTĪBAS: "Reformēsim un tad atbalstīsim! Reformēsim un tad investēsim!" Ziņotājs pie katra priekšlikuma atsaucas uz fiskālo disciplīnu.

Mēs piekrītam: reformām ir jābūt. Taču tām ir jābūt skaidrām un drosmīgām, nevis nesaprotamām un izstieptām. Mūsu ministru lēmumiem ir jābūt bezbailīgiem, nevis politiski izkalkulētiem tā, kā mēs to redzam šodienas neesošajās debatēs. Varas partijām arī ir jābūt gatavām celties un krist par savām idejām, nevis slēpties aiz šīm atrunām par fiskālo disciplīnu, jo galu galā attīstības un labklājības disciplīna ir daudz svarīgāka.

Reira kungs mums nepārtraukti atgādina (arī masu medijos), ka arī attīstītās valstis, tādas kā Zviedrija, Nīderlande, Vācija, visas ievēro un iestājas par fiskālo disciplīnu. Reira kungs, es redzu, ka jūs runājat pa telefonu šajā brīdī, bet... Šī ir viena no daudzajām puspatiesībām, ko jūs jau ilgus gadus Latvijas sabiedrībai mēģināt iestāstīt. Šīs valstis nevis iestājas par fiskālo disciplīnu, bet paaudzēm ilgi ir investējušas, lai sasniegtu izcilību veselībā, izglītībā, pētniecībā, labklājībā, konkurētspējā. Tās nekad nav akli vergojušas... tādā fiskālā teicamnieka sindromā... sīkstulīgi gaidot, kad valsts beidzot varēs atļauties investēt cilvēkos. Tās ir izmantojušas visus iespējamos valsts attīstības instrumentus - attīstības bankas, valsts garantijas, gudru nodokļu politiku, aktīvu monetāro politiku (tad, kad visām šīm valstīm vēl bija sava valūta, līdzīgi kā savulaik Latvijai tas bija) -, drosmīgu un mērķtiecīgu industriālo un inovāciju politiku.

Visas šīs idejas, ko PROGRESĪVIE nepārtraukti visiem, visiem stāsta, - labklājības valsts elements. Tas ir precīzi saistīts ne tikai ar šo priekšlikumu... par to, kā mēs iestājamies par mūsu cilvēkiem *(Zālē troksnis.)*... Gunnars Mīrdāls, kas ir viens no zviedru sociāldemokrātijas pamatlicējiem, savulaik runāja par labklājības valsti, kas rūpējas par katru - no šūpuļa līdz kapam.

Mēs šobrīd piedzīvojam jau trešo lielo krīzi šajā paaudzē, un jūs ciniski noskatāties, kā opozīcija debatē un lūdz jums atbalstīt mūsu visneaizsargātākos. Turpretim Gunnars Mīrdāls jau pirms simt gadiem ielika pamatus zviedru sociāldemokrātiem - labklājības valstij, kas rūpējas par cilvēku no šūpuļa līdz kapam.

Savukārt Latvija, kā mēs visi zinām, turpina grimt Eiropas attīstības rādītāju lejasgalā, kamēr jūs, Reira kungs, turpināt selektīvi un nekompetenti salīdzināt mūs ar Eiropas līderiem, lai attaisnotu savu empīriski diskreditēto fiskālo fundamentālismu, kas jūsu gadījumā ir reliģija. Nāciet un debatējiet, nevis bļaujiet no tribīnes! *(Ovācijas. Aplausi.)*

Sēdes vadītājs. Vārds Antoņinai Ņenaševai.

A. Ņenaševa (PRO).

Kolēģi! Es nedaudz no citas perspektīvas - par šo konkrēto priekšlikumu, par atbalstu pensionāriem, par vienreizēju konkrētu atbalstu, piedāvātu no ZZS. Šodien, man liekas, ir ļoti svarīgi par to arī konkrēti runāt. Kāpēc šodien? Kāda šodien ir diena? Protams, brīnišķīga - budžeta skatīšanas diena, bet arī Starptautiskā sieviešu diena, 8. marts. *(Starpsaucieni.)* Un tad paskatāmies, kuri būs tie ieguvēji - kaut nedaudz, bet ieguvēji -, ja šo priekšlikumu atbalstīs. Kuri ir tie vislielākie nabadzības riskam pakļautie pensionāri? Kuras ir tās grupas?

Pirmām kārtām tie noteikti ir vientuļie pensionāri. Un, kā mēs ļoti labi zinām, vientuļie pensionāri pārsvarā mums ir sievietes. Tās ir sievietes, vientuļas pensionāres, kas ir vislielākajā mērā šobrīd nabadzības riskam pakļautas. Un šis konkrētais priekšlikums palīdzētu... pareizāk sakot, šī priekšlikuma atbalstīšana palīdzētu tieši viņām izdzīvot arī šajā krīzē, kas nenoliedzami turpinās šobrīd.

Tāpēc es aicinu jūs padomāt, vai mēs nevairojam vēl lielāku nabadzību, nevienlīdzību un tieši sieviešu neaizsargātību arī šajā kontekstā.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Vai ziņotājam par 12. priekšlikumu ir kas bilstams?

E. Putra. Jā. Valaiņa kungs, diemžēl nevaru jūs iepriecināt. Šajā gadījumā nevaru runāt kā valdības pārstāvis, bet tikai kā Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas deputāts. Un jums šāda iespēja bija - mani virzīt uz turieni, bet... nu, neizmantojāt. *(Smiekli.)*

Bet 12. priekšlikums... 12. priekšlikums komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par 12. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 42, pret - 52, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

E. Putra. 13. - deputātes Ramonas Petravičas priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Sākam debates.

Petravičas kundze, jums ar trim minūtēm pietiks?

Tad sākam debates.

Un debatēs deputāte Ramona Petraviča.

Divarpus...

R. Petraviča (LPV).

Es aicinu vārdus "stājas spēkā 1. jūlijā" aizstāt ar vārdiem "Likums stājas spēkā 2023. gada 1. janvārī". Un tas nav nekas neizdarāms. *(Sēdes vadītājs noklaudzina ar āmuru.)*

Sēdes vadītājs. Kolēģi, pārtraukums nav sācies.

R. Petraviča. Protams, ja šogad būtu vēlēšanas, tad neapšaubāmi to varētu izdarīt un pārrēķināt visas piemaksas ar atpakaļejošu datumu, un likums stātos spēkā janvārī. Bet šogad diemžēl vēlēšanu nav, un tāpēc jūs esat izdomājuši, ka likums varētu stāties spēkā tikai jau gada otrajā pusē, no gada vidus.

Līdzīga situācija bija 2019. gadā, un tad arī aprēķini tika veikti, pārrēķinot minimālās pensijas no 1. janvāra, bet izmaksātas tika aprīlī, jo, protams, jāpielāgo Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras programmas, tas viss jāaprēķina. Bet šeit nav nekādu nepārvaramu šķēršļu, to visu var izdarīt, aprēķināt, un cilvēki tad jūlijā saņemtu savu jauno minimālo pensiju, aprēķinātu no janvāra.

Un, ja jūs tikko kā neatbalstījāt priekšlikumu, ko lūdza atbalstīt Latvijas Pensionāru Federācija, - izmaksāt vienreizēju pabalstu 200 eiro apmērā -, tad nu ar šo priekšlikumu vismaz 100 eiro tas pensionārs iegūtu.

Tā ka lūdzu atbalstīt šo priekšlikumu.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 13. - deputātes Ramonas Petravičas priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 41, pret - 53, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

E. Putra. Un noslēdzošais - 14. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Tas paredz, ka likums stājas spēkā ar 1. aprīli, nevis ar 1. jūliju. *(Starpsaucieni.)*

Sēdes vadītājs. Nu, par to gan debates mēs uzsāksim pēc pārtraukuma.

Lūdzu zvanu! Lūdzu reģistrācijas režīmu! Lūdzu reģistrācijas rezultātus! *(Zālē troksnis. Sēdes vadītājs noklaudzina ar āmuru.)*

Kolēģi Hosam Abu Meri kungs, pārtraukums vēl nav sācies. Bergmaņa kungs, uz jums tas pats attiecas.

Lūdzu Saeimas sekretāra biedri Antoņinu Ņenaševu nolasīt reģistrācijas rezultātus.

Rosļikova kungs, vēl pārtraukums nav sācies.

Lūdzu, kolēģi, ievērojiet zālē klusumu, lai Ņenaševas kundze varētu nolasīt reģistrācijas rezultātus.

A. Ņenaševa (14. Saeimas sekretāra biedre).

Paldies. Kolēģi! Reģistrējušies 94 deputāti. Nav reģistrējušies pieci: Atis Deksnis, Dmitrijs Kovaļenko, Armands Krauze, Leila Rasima un Jana Simanovska... atkal ir.

Sēdes vadītājs. Paldies.

Tiekamies pēc pārtraukuma - pulksten 15.30.

(Pārtraukums.)

Sēdi vada Latvijas Republikas 14. Saeimas priekšsēdētājs
Edvards Smiltēns.

Sēdes vadītājs. Kolēģi, lūdzu, ieņemiet savas vietas. Atsākam sēdi pēc pārtraukuma.

Atgādinu, ka šobrīd darba kārtībā likumprojekts "Grozījumi likumā "Par valsts pensijām"". Mēs skatām priekšlikumus.

Šobrīd skatām 14. priekšlikumu un turpinām debates.

Vārds deputātam Viktoram Valainim. *(Starpsaucieni.)* Vai Valaiņa kungs ir zālē šobrīd? *(Starpsaucieni: "Nav!")* Valaiņa kunga nav šobrīd zālē.

Līdz ar to diemžēl debates mēs slēdzam. *(Starpsaucieni.)*

Bet, ņemot vērā to, ka bija pieteikušies debatēs, mums lēmums ir jāpieņem balsojot.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 14. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 25, pret - 42, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

E. Putra. Kolēģi, esam izskatījuši visus priekšlikumus šim likumprojektam.

Aicinu atbalstīt otrajā, galīgajā, lasījumā.

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojektu "Grozījumi likumā "Par valsts pensijām"" otrajā, galīgajā, lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 75, pret un atturas - nav. Likums ir pieņemts.

Nākamais darba kārtībā - likumprojekts **"Grozījumi Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā"**, otrais lasījums. Likumprojekts ir steidzams.

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas vārdā - referents Edgars Putra.

E. Putra (AS).

Kolēģi! Šis ir līdzīga rakstura likumprojekts - "Grozījumi Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā".

Uz otro lasījumu esam saņēmuši 11 priekšlikumus.

1. - labklājības ministres priekšlikums. Ir atbalstīts, attiecīgi mainot turpmāko pantu numerāciju.

Sēdes vadītājs. Deputāti atbalsta.

E. Putra. 2. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Komisijā diemžēl nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti lūdz *(Starpsauciens: "Balsojam!")*... Tā.

Sākam debates.

Debatēs pieteikusies deputāte Anita Brakovska.

A. Brakovska (ZZS).

Augsti godātais Saeimas priekšsēdētāj! Labdien, cienījamie kolēģi! Šos likumus... es pieminēšu divus, ko mēs šodien izskatām: viens - "Par sociālo drošību", un otrs - Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likums.

Šie likumi, protams, savā ziņā pārklājas. Un, klausoties debates un arī piesakoties debatēt par šo priekšlikumu, man radās divi ierosinājumi, ko jums pateikt. Viens ir sliktais, un viens - labais.

Sākšu ar slikto. Manuprāt, tas, ka GMI pabalstu mēs palielinājām tikai no 109 līdz 125, - tas nekāds īpašais panākums nav. Un diez vai tas kaut kādā veidā balansēs dzīves dārdzību cilvēkiem.

Bet otrā, man jāsaka, ir diezgan laba ziņa, jo patīkami pārsteidza, ka Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā... ir priekšlikums par valsts budžeta līdzfinansējumu pašvaldībām garantētā minimālā ienākuma pabalsta un mājokļa pabalsta izmaksai. Jo, kopš valdība uzlika par pienākumu no pašvaldību budžetiem segt GMI pabalstu, tas bija ļoti liels slogs pašvaldību budžetiem. Un es arī biju to pašvaldību vadītāju skaitā, kuri gadiem ilgi lūdza, prasīja, ieteica, pieprasīja, bet nekas nemainījās, bet - nu, re! - ir noticis neticamais. Un tas tik tiešām ļoti priecē. Es domāju, ka pašvaldību vadītāji noteikti būs savā ziņā pārsteigti un priecīgi, gandarīti.

Tātad ir sagatavots arī priekšlikums tomēr nedaudz pakoriģēt tieši valdības jeb Ministru kabineta ieteikto. Un ZZS ierosinājums ir 13. panta astoto daļu izteikt šādā redakcijā: "Lai daļēji kompensētu pašvaldību izdevumus par šā likuma 35. panta pirmajā daļā noteikto pamata sociālās palīdzības pabalstu nodrošināšanu, valsts nodrošina mērķdotāciju pašvaldībām izdevumu segšanai 50 procentu apmērā no mājsaimniecībām izmaksātā garantētā minimālā ienākuma pabalsta un mājokļa pabalsta apmēra."

Nu jā, bet likumprojektā paredzētais līdzfinansējums ir 30 procenti. Tātad - saskaņā ar minimālā ienākumu līmeņa reformu - ikgadēji plānots pārskatīt arī GMI, trūcīgas un maznodrošinātas mājsaimniecības ienākumu sliekšņus. Un grozījumi Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā paredz paaugstināt koeficientus mājokļa pabalstam un noteikt to kā pastāvīgu normu mājokļa pabalsta piešķiršanas regulējumā, kas būtiski ietekmēs pašvaldību izdevumus sociālās palīdzības nodrošināšanai iedzīvotājiem.

Sociālā palīdzība ir Satversmē garantētās tiesības uz sociālo nodrošinājumu, ko administrē pašvaldības, un atbalsts nevar būt atkarīgs no pašvaldību finansiālajām iespējām. Šo jautājumu risināšanā visatbilstošākais būtu paritātes princips attiecībās starp valsti un pašvaldībām, jo arī pašvaldībām tādu jaunu autonomo funkciju veikšanai kā darbs ar jaunatni, piedalīšanās sabiedriskās kārtības un drošības nodrošināšanā... un citām, kurām arī jāparedz finansējums... Tad, ja mēs segtu 50 procentus no šiem izdevumiem, katrā ziņā pašvaldībām atkal paliktu brīvie līdzekļi daudzo funkciju izpildei.

Tāpēc aicinu jūs visus, deputāti, atbalstīt Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikumu.

Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Vai komisijas vārdā, Putras kungs, jūs vēlētos ko piebilst?

E. Putra. Jā. Komisijā šis priekšlikums nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par 2. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 35, pret - 48, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

E. Putra. 3. - Juridiskā biroja priekšlikums. Komisijā ir atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti neiebilst.

E. Putra. 4. - Juridiskā biroja priekšlikums. Komisijā guvis atbalstu.

Sēdes vadītājs. Deputāti atbalsta.

E. Putra. 5. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti neiebilst... prasa balsojumu? *(Starpsauciens: "Jā!")* Prasa balsojumu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 5. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 36, pret - 49, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

E. Putra. 6. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Komisijā nav guvis atbalstu.

Sēdes vadītājs. Vai frakcija prasa balsojumu? Prasa.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 6. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 37, pret - 50, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

E. Putra. 7. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par 7. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 37, pret - 51, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

E. Putra. 8. - labklājības ministres Siliņas priekšlikums. Komisijā ir atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti neiebilst.

E. Putra. 9. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Sākam debates.

Debatēs pieteikusies deputāte Ramona Petraviča.

R. Petraviča (LPV).

Priekšlikums, līdzīgi kā jau iepriekšējos likumos, paredz aprēķinos izmantot aktuālos datus, tātad 2021. gada mediānu, nevis 2000. gada mediānu.

Es gribētu atgādināt, ka 2021. gadā tika veikts pētījums - tika izstrādāts mājsaimniecību relatīvo izdevumu budžets. Un tas rāda, ka, piemēram, cilvēkam Rīgā, lai segtu savas vajadzības, ir nepieciešami vismaz 423 eiro mēnesī, viena pensionāra mājsaimniecībai laukos - 362 euro. Bet - tas bija 2021. gadā. Principā šobrīd mēs jau tos skaitļus varam reizināt ar divi. Ģimenei ar vienu

bērnu vecumā no 15 līdz 17 gadiem, kura dzīvo citā pilsētā, nevis Rīgā, tie ir 797 eiro mēnesī. Un pārtikas groza vērtība svārstās līdz 154 eiro. Tā tas bija 2021. gadā.

Ministrija gan arī norāda, ka šis mājsaimniecību relatīvo izdevumu budžets ir veidots, lai novērtētu rīcībpolitiku adekvātumu. Un tas kalpos par atskaites punktu dažādu ar ienākumiem un izdevumiem saistītu rīcībpolitiku izstrādē. Tātad šis būtu noteikti tas īstais brīdis, kad arī šo ņemt vērā, lai izstrādātu rīcībpolitiku un aprēķinus veiktu pēc tiem datiem, kādi tad mums ir pēdējie pieejamie, nevis raudzītos vēl dziļākā pagātnē.

Un galvenais - senioru dzīves kvalitātes problēmas gadu no gada paliek nemainīgas. Un tur pat nav runa vairs tikai par cilvēka cienīgām vecumdienām un joprojām nepietiekamo finansiālo nodrošinājumu, bet arī par gados veciem cilvēkiem nepieciešamajiem veselības aprūpes pakalpojumiem, par vientulību. Un tas spilgti izpaužas to senioru vidū, kuri veselības stāvokļa dēļ nespēj iziet no mājām. Un, protams, viņiem ir ārkārtīgi grūti iekļauties darba tirgū, lai arī viņi ir spiesti to darīt, kaut gan īstenībā viņu darba mūžs ir nostrādāts un viņi varētu mierīgi būt pelnītā atpūtā. Bet diemžēl tā tas nav.

Lūdzu atbalstīt šo priekšlikumu. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Putras kungs, lūdzu, vai komisijas vārdā jums būtu kas bilstams pie 9. priekšlikuma?

E. Putra. Nē, tikai tas, ka komisijā priekšlikums nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par 9. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 38, pret - 52, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

E. Putra. 10. - deputātes Ramonas Petravičas priekšlikums. Paredz to, ka likums stājas spēkā ar atpakaļejošu datumu - ar 2023. gada 1. janvāri. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Uzsākam debates.

Vārds deputātei Ramonai Petravičai.

R. Petraviča (LPV).

Ja šis priekšlikums... nestājas spēkā ar atpakaļejošu datumu, tad būs visas iespējas atbalstīt nākamo priekšlikumu, kurā ir noteikts, ka likums stājas spēkā ar 1. aprīli. Bet, kā jau es iepriekš minēju, nepastāv absolūti nekādi šķēršļi, lai minimālos ienākumus pārrēķinātu no 1. janvāra un izmaksātu vēlāk, jo pagājušajā gadā cilvēkiem netika pārrēķināti minimālie ienākumi un vēl šajā gadā tikai no pusgada... tas būtu tikai adekvāti un korekti, ja cilvēki saņemtu pārrēķinu, sākot no 1. janvāra.

Lūdzu atbalstīt. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds debatēs deputātam Jānim Vucānam.

J. Vucāns (ZZS).

Cienītās kolēģes, godātie kolēģi! Protams, tas ir mazliet neparasti - ielikt likumā normas ar atpakaļejošu spēku. Tādi precedenti ir bijuši. Bet, kā jau Ramona Petraviča tikko teica, tad ir otrs priekšlikums, nākamais, kas ir Zaļo un Zemnieku savienības priekšlikums un kas ir saistīts ar to, ka (mēs visi esam arī dzirdējuši) premjers ir teicis - ir iecerēts, ka šī budžeta pakete stāsies spēkā šī gada 1. aprīlī. Nu tad mūsu priekšlikums ir - ja jau šī pakete stājas spēkā 1. aprīlī, tad arī šī norma, par kuru ir runa, par šiem pārrēķiniem... tos varētu veikt ar 1. aprīli.

Es vēlreiz nenākšu argumentēt, bet es aicinu balsot par nākamo priekšlikumu, kas ir Zaļo un Zemnieku savienības priekšlikums.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Vai kaut kas ir piebilstams komisijas vārdā?

E. Putra. Komisijā šis priekšlikums nav atbalstīts, jo, mainot šo spēkā stāšanās brīdi, tas uzreiz ir finansiāls aspekts, tas nozīmē, ka tam ir finansiāla ietekme.

Sēdes vadītājs. Labi. Tā...

E. Putra. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par 10. - deputātes Ramonas Petravičas priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 38, pret - 52, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

E. Putra. 11. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts.

Runasvīrs ir atgriezies.

Sēdes vadītājs. Uzsākam debates.

Vārds deputātam Viktoram Valainim.

V. Valainis (ZZS).

Godātie kolēģi, es biju pieteicies pie iepriekšējā likumprojekta par līdzīgu priekšlikumu. Diemžēl būs jādebatē pie šī likumprojekta, bet varat būt droši - šis likumprojekta priekšlikums ir saistīts ar iepriekšējiem... un paredz to, ka šī likumprojektu pakete stāsies spēkā 1. aprīlī, nevis pēc valdības ierosinājuma - 1. jūlijā.

Godātie kolēģi, es tomēr gribu vērst uzmanību, ka mēs šo debašu laikā neesam dzirdējuši nekāda veida argumentāciju tam, kāpēc šī likumprojektu pakete nevarētu sākt strādāt arī ātrāk - nevis 1. jūlijā, kā ir noteikts, bet 1. aprīlī. Es saprotu, tam ir ietekme uz budžetu. Bet cik liela tā ietekme ir? Un, ja mēs uzdodam jautājumu, kad cilvēkiem ir nepieciešama palīdzība... vai būtu korekti teikt, ka cilvēkiem palīdzība nepieciešama tikai tad, kad nāk vēlēšanas? Pirms vēlēšanām mēs iedodam dubultu atbalstu, bet varbūt arī pēc vēlēšanām un tad, kad ir visaugstākie rēķini, tad, kad šis dzīves dārdzības pīķis ir vislielākais, - arī tad vajag sniegt šo atbalstu.

Manuprāt, valdības pieeja, ka šis atbalsts tiek sniegts jūlijā, kad sākas šīs paaugstinātās likmes, ir nevietā. Mēs jau esam runājuši par to, cik tas ir novēloti un cik tas ir nepietiekami.

Es aicinu atbalstīt, lai šis likumprojekts "Grozījumi Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā" sāk darbu jau 1. aprīlī.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Vai komisijas vārdā ir kas piebilstams? Nav.

Tātad balsosim.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 11. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 40, pret - 52, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

E. Putra. Kolēģi, esam izskatījuši visus priekšlikumus.

Aicinu atbalstīt likumprojektu otrajā, galīgajā, lasījumā.

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Grozījumi Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā" atbalstīšanu otrajā, galīgajā, lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 94, pret un atturas - nav. Likums ir pieņemts.

Nākamais darba kārtībā - likumprojekts **"Grozījumi Valsts sociālo pabalstu likumā"**, otrais lasījums. Likumprojekts atzīts par steidzamu.

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas vārdā - deputāts Artūrs Butāns.

A. Butāns (NA).

Labdien, godātie kolēģi! Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā izskatījām likumprojektu "Grozījumi Valsts sociālo pabalstu likumā" pirms otrā lasījuma.

Grozījumu mērķis - metodoloģiski noteikt pamatu un reālajai sociāli ekonomiskajai situācijai atbilstošu valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta apmēru, nostiprinot vienotu pieeju valsts atbalsta sniegšanā iedzīvotājiem ar zemiem un ļoti zemiem ienākumiem.

Komisijā saņēmām 12 priekšlikumus.

1. - Juridiskā biroja priekšlikums. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti atbalsta.

A. Butāns. 2. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Uzsākam debates.

Debatēs pieteicies deputāts Viktors Valainis.

V. Valainis (ZZS).

Godātie kolēģi, es izmantošu iespēju un vērsīšos pie mūsu godātā Ministru prezidenta Kariņa kunga, jo viņam nebija iespējas... es saprotu, noteikti daudz darāmā... viņam nebija iespējas uzklausīt šī priekšlikuma argumentāciju pie citiem likumprojektiem, kad mēs runājām par sociālo nodokli, par šo bāzes likumu.

Šobrīd Kariņa kungam, ja jūs esat zālē, tomēr gribu teikt, ka jūs, izskatot valdībā šos likumprojektus, nesniedzāt atbildes Saeimas Juridiskajam birojam, jūs nesniedzāt atbildes uz izteiktajiem pārmetumiem par to, kāpēc šī jaunā piedāvātā kārtība ir izvērtētāka, izsvērtāka par to, kāda ir bijusi līdz šim.

Šodien šajās debatēs mēs noskaidrojām to, ka jaunā kārtība nav nekas vairāk kā iepriekšējās kārtības noteikto normu pārcelšana no anotācijas uz likumu, kas diemžēl neiztur nekādu kritiku un kam ir ļoti attāla sasaiste ar reālo situāciju, reālo sociāli ekonomisko situāciju, jo nedz likumprojekta anotācijā, nedz tālākās debatēs valdībā, nedz arī šodien neviens nav sniedzis kaut kāda veida pamatojumu noteiktajām likmēm, cik ļoti tās sasaistās ar šodienas sociāli ekonomisko situāciju.

Mēs redzam tikai to, ka valdība turpina piedāvāt šodienai neatbilstošu piedāvājumu cilvēkiem ar zemiem ienākumiem. Mēs aicinām šo pieeju mainīt un pieņemt tādus lēmumus, kas atbilst Satversmei. Aicinām arī mainīt koalīcijas pieeju šajā jautājumā un vismaz kādā brīdī skaidrot iesniegto likumprojektu pamatotību, jo diemžēl šodien tik būtiskos jautājumos, kas attiecas uz cilvēkiem ar viszemākajiem ienākumiem, mēs šo pamatojumu nedzirdam nedz no deputātiem, nedz no ministriem.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Andrim Šuvajevam.

A. Šuvajevs (PRO).

Man šodiena iesākās cerīgi - es redzēju, ka ministri nāk debatēt un iesaistās sarunās, bet šobrīd izjūtu drīzāk pretējas... Es varu apgalvot - tā, lai tomēr tas ir diezgan skaidri, - man pašam personīgi nav nekādas vēlmes katru reizi nākt un atkārtot argumentus, es labprāt atbildētu uz argumentiem, kas man tiek izteikti pretī, lai es varētu virzīt šo jautājumu uz priekšu un pieņemt izsvērtāku lēmumu gan tīri personīgi, gan kopīgi, savā frakcijā.

Tomēr, tā kā šis ir pēdējais likumprojekts saistībā ar šo jauno minimālo ienākumu sistēmu, es domāju, ka attiecībā konkrēti uz šo priekšlikumu, kas droši vien ir viens no tādiem būtiskākajiem elementiem, ir vērts veikt kopsavilkumu un dot iespēju gan kādam pārstāvim no Ministru kabineta, gan kādam pārstāvim no koalīcijas, kas ir Sociālo un darba lietu komisijā, sniegt savu ieskatu šajos, manuprāt, trijos galvenajos secinājumos, kas ir parādījušies "debašu" (pēdiņās) laikā.

Pirmais no tiem ir tāds, ka mums tomēr nav skaidra izvērtējuma attiecībā uz to, vai šie minimālie sliekšņi nosedz tās vajadzības, kas ir Satversmes tiesas spriedumā. Es domāju, ka tas pats par sevi ir ļoti slikts signāls sabiedrībai, tas neliecina par kvalitatīvu likumdošanu, un Saeimai vajadzētu labāk...

Otrs lielais secinājums - to jau es sākotnēji norādīju, un to es arī labprāt atkārtoju - koalīcijai tomēr bija iespējas būt elastīgākai šajā jautājumā un iegūt, tā teikt, papildu punktus sabiedrības acīs, pirmām kārtām lemjot par to, ka tiek izmantota 2021. gada ienākumu mediāna, nevis

2020. gada... ņemot vērā šo inflācijas aspektu. Tas būtu bijis pozitīvs signāls sabiedrībai, jo, manuprāt, koalīcija pieļauj kļūdu, nebūdama pietiekami elastīga šajā jautājumā.

Un trešais secinājums ir par ieviešanas datumu. 1. jūlijs ir pietiekami tālu, lai lielākā daļa sabiedrības, uz ko šis likums attieksies, neizjustu absolūti nekādu prieku par to, ka šis likums ir pieņemts. Manuprāt, tā ir valdības kļūda, tīri taktiska kļūda, attiecībā uz šāda veida likuma spēkā stāšanās termiņa pieņemšanu.

Šie ir trīs galvenie secinājumi, kas vismaz man rodas. Kā jau es teicu, mums ir vēl pāris priekšlikumu Ministru kabinetam. Koalīcijas pārstāvjiem ir iespēja tomēr atnākt un bezmaz vai teikt savā ziņā pēdējo vārdu šajā jautājumā, un es tikai priecātos, ja viņi šo iespēju izmantotu.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Vārds deputātei Ramonai Petravičai.

R. Petraviča (LPV).

Cilvēku ar invaliditāti nabadzības un sociālās atstumtības riski Latvijā ir vieni no augstākajiem Eiropas Savienībā. Ja Latvija ir ceļā, lai kļūtu par sociāli atbildīgu valsti, tad mums tas ir jāmaina, jo nevar teikt, ka šie sociālā nodrošinājuma pabalsti ir ekonomiskajos aprēķinos balstīti, ka tie ir pabalsti, ar kuriem cilvēks var izdzīvot.

Īstenībā runa nav tikai par personām ar invaliditāti, bet par sabiedrību kopumā, jo ir ļoti daudz cilvēku, kuriem no šiem ienākumiem ir jāizdzīvo. Un sociālā nodrošinājuma pabalsts... piemēram, persona ar invaliditāti - II grupa. Tātad nestrādājošam tas būs 180 eiro, strādājošam - 150 eiro. Kā šim cilvēkam, kurš nespēj strādāt, izdzīvot ar 150 eiro?

Tāpēc es domāju, ka šis priekšlikums ir ļoti laikā, lai mēs to atbalstītu un parādītu, ka mēs esam gan sociāli atbildīga valsts, gan sociāli atbildīga sabiedrība.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Vai ziņotājs vēlas ko piebilst pie 2. priekšlikuma?

A. Butāns. Komisijā šis priekšlikums netika atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par 2. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 42, pret - 53, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

A. Butāns. 3. - Juridiskā biroja priekšlikums. Komisijā tika atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti neiebilst.

A. Butāns. 4. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Komisijā netika atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti neiebilst *(Starpsauciens: "Balsot!")*... Balsot? Deputāti pieprasa balsojumu. *(Starpsaucieni.)*

Labi, atklājam debates... Nē? Tātad balsojam?

Lūdzu zvanu! Balsosim par 4. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 42, pret - 51, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

A. Butāns. 5. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Uzsākam debates.

Debatēs pieteicies deputāts Viktors Valainis.

V. Valainis (ZZS).

Man jāpiekrīt manam kolēģim Šuvajeva kungam, ka šodien par šiem tik būtiskajiem jautājumiem... diemžēl koalīcija parāda to, kāpēc mums valsts budžetā sociālais budžets un sociālās palīdzības joma ir aptuveni divas reizes mazāka nekā vidēji Eiropā. Tas tikai parāda to, kāpēc tas tā ir, jo gluži vienkārši koalīcijas kolēģi - nedz valdība, nedz valdības vadītājs -, kas šodien šeit ir ieradušies, neredz iespēju un argumentus, ko mums likt pretī.

Mēs gluži vienkārši aicinām ievērot tos likumus, kurus pati Saeima ir pieņēmusi, tās starptautiskās saistības, ko arī neviens cits kā pati Saeima ir pieņēmusi. Ja mēs šos sliekšņus paceltu tādā līmenī, kā šodien tiek piedāvāts - par trepi visām grupām, ņemot bāzi 40 procentus -, es domāju, ka situācija attiecībā uz sociālo palīdzību Latvijas valstij pret citām Eiropas Savienības valstīm būtiski izmainītos un budžeta izdevumi šai sadaļā būtiski pieaugtu. Un vai tas ir kaut kas slikts? Es domāju, ka nē.

Šodien pats grūtākais... ko man visgrūtāk saprast - kāpēc? Es saprotu, šis priekšlikums paredz noteikt to, ka personām ar I un II grupas invaliditāti valsts sociālā nodrošinājuma pabalsts ir 40 procentu apmērā pret mediānu, tas ir, 251 eiro mēnesī. 251 eiro mēnesī! Tas nav daudz. Piekritīsiet - tas nav daudz. Jūs piedāvājat 126, kas pret 109 eiro pagājušajā gadā nozīmē to, ka cilvēki ar I un II grupas invaliditāti dzīvos sliktāk nekā 2022. gadā. 2023. gadā viņi varēs nopirkt mazāk zāļu, mazāk maizes, būs grūtāk samaksāt komunālos maksājumus. Tieši to tas nozīmē.

Tā vietā, lai nāktu argumentēt, ka mums nav taisnība... mēs, PROGRESĪVIE, LATVIJA PIRMAJĀ VIETĀ šodien visu dienu aicinām jūs kaut kādā veidā atrast kaut kādus argumentus pret mūsu pozīciju.

Es šodien saprotu diemžēl vienu lietu. Ja nebūtu Satversmes tiesas 2020. gada sprieduma, visticamāk, šodien šie sociālās palīdzības likumprojekti nemaz nebūtu darba kārtībā un sociālā palīdzība valstī būtu palikusi 109 eiro līmenī, neko citu mēs nebūtu ieraudzījuši. Debates par šo likumprojektu bloku man liek saprast to, ka valdībai sociālie jautājumi ne tuvu nav prioritāte, viņi to dara sakostiem zobiem tikai tāpēc, ka Satversmes tiesa to liek, un tikai ļoti ierobežotā apjomā... un pat elementārus jautājumus...

Kāpēc mēs ņemam vecus datus? Varējām ņemt vispār 2017. gada vidējo mediānu, un arī viss būtu kārtībā. Būtu 100 eiro jāmaksā šiem cilvēkiem. Kur problēma? Vēl mazāk problēmu būtu, vēl vairāk varētu meklēt citām prioritātēm.

Kolēģi, tas, ka jūs šodien nedebatējat, nav korekti. Mēs cenšamies no savas puses argumentēt un, es domāju, cenšamies korekti argumentēt, un tāpēc šis pārmetums ir absolūti vietā. Šodien mēs šajās debatēs esam dzirdējuši tikai vienu deputātu - viens deputāts ir kāpis šodien tribīnē un no

koalīcijas debatējis. Opozīcija šodien cienījami aizstāv priekšlikumu, bet kur nu - pārsteigums! -, ne jau man jums atgādināt, godātie koalīcijas deputāti, ka jūs iesniedzāt precīzi nulle priekšlikumu šajā budžetā. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Vai komisijas vārdā ir kas bilstams?

A. Butāns. Atgādinu, ka komisijā šis priekšlikums netika atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par 5. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 41, pret - 53, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

A. Butāns. 6. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts. *(Starpsauciens: "Balsot!")*

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par 6. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 42, pret - 53, atturas - nav. Priekšlikums netika atbalstīts.

A. Butāns. 7. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Komisijā netika atbalstīts. *(Starpsauciens: "Balsot!")*

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par 7. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 41, pret - 52, atturas - nav. Priekšlikums netika atbalstīts.

A. Butāns. 8. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Komisijā netika atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Uzsākam debates.

Debatēs pieteicies deputāts Harijs Rokpelnis.

H. Rokpelnis (ZZS).

Cienījamie kolēģi! Šoreiz neņemiet ļaunā, bet es īpaši vēršos pie frakcijas "Nacionālā apvienība". Tas ir bijis ne tikai jūsu jājamzirdziņš un jūsu tēma, bet patiesībā ļoti svarīgs jautājums - demogrāfija. Un šis rosinājums mainīt vai, pareizāk sakot, palielināt tā saucamās bērnu naudas, patiesībā ir vienīgais solis.

Tāpat, lai risinātu problēmas skolās ar pedagogu trūkumu, ar izglītības kvalitāti, mēs zinām, ir jāceļ pedagogu atalgojums. Tāpat nav citas burvju nūjiņas, lai palīdzētu, kā jūs sakāt, tautas ataudzi veicinātu... nu, nav citas burvju nūjiņas, kā palīdzēt jaunajiem vecākiem. Viņiem jau tā ir jāsaskaras ar to, ka ir rindas bērnudārzos, nav iespējas bērniem tikt pie zobārsta, bērni būs jāved uz skolu aizvien tālāk... un tā tālāk.

Ir tikai viens vienīgs veids, kā motivēt mūsu jaunās ģimenes, mūsu jaunos vecākus radīt jaunus pēcnācējus, un tas ir - atbalstīt jau esošos pēcnācējus. Tas ir visskaidrākais signāls tam, ka mēs gribam, lai Latvijā ir daudz jaunu, skaistu ģimeņu, lai mums ir daudz jaunu, skaistu bērnu.

Tādēļ ir šis mūsu priekšlikums. Ierosinu to atbalstīt. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Nākamais debatēs - deputāts Viktors Valainis.

V. Valainis (ZZS).

Kolēģi, pagājušā gada nogalē, šī gada sākumā mūs visus nepatīkami... es domāju, ka ikvienu no mums - neatkarīgi no pozīcijas vai opozīcijas - nepatīkami pārsteidza Centrālās statistikas pārvaldes dati par dzimstību. Šie dati bija diezgan neglaimojoši un parādīja to, ka mums ir vissliktākie dzimstības rādītāji pēdējos simts gados.

Godātie kolēģi, kādu mēs redzam valdības reakciju uz šādu situāciju? Kā valdības reakciju mēs redzam, ka tiek piedāvāts likvidēt "Demogrāfisko lietu centru", kā valdības reakciju mēs redzam to, ka pēc būtības šajā budžetā netiek piedāvāti nekādi uzlabojumi demogrāfijas jomā.

Ja pirms tam no Nacionālās apvienības mēs dzirdējām ļoti daudz un katrs budžets no Nacionālās apvienības nāca diezgan stingri par to, ka demogrāfijai vajag to, vajag to, vajag to, vai šogad mēs kaut ko dzirdējām? Kāds kolēģis dzirdēja no Nacionālās apvienības kaut ko par demogrāfijas jautājumiem? *(Starpsaucieni.)* Imants Parādnieks nav Saeimā, es saprotu... Imants Parādnieks nav vairs "Demogrāfisko lietu centrā", bet es domāju, ka tomēr ne jau Imants Parādnieks veido visu Nacionālās apvienības demogrāfijas politiku. Tāpēc būtu prieks *(Ovācijas. Aplausi.)*... dzirdēt arī jūsu redzējumu.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Jānim Dombravam.

J. Dombrava (NA).

Godātie deputāti un it īpaši Zaļo un Zemnieku savienība! Priekšlikums ir interesants. Es domāju, ka mēs kādā brīdī nonāksim pie piedāvātajiem pabalsta apjomiem, bet es nesaprotu, kā mēs varam ieviest šo priekšlikumu tā, kā jūs to esat iesnieguši? Jūsu piedāvājumā jaunie pabalsti stājas spēkā 2023. gada 1. janvārī, šobrīd ir 8. marts - datums jālabo.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Vārds Igoram Rajevam.

I. Rajevs (AS).

Cienījamais priekšsēdētāja kungs! Dārgie kolēģi! Es gribu minēt divus punktus.

Es ļoti uzmanīgi šodien klausījos visas uzstāšanās, tomēr vajag paņemt - kā būtu pareizi pateikt? - *fact-checking* jeb pārbaudīt datus, ko runātāji mums pasniedz no šīs tribīnes.

Pacēlu divus pēdējos rādītājus. Sociālais budžets. Mums pateica, ka mūsu sociālais budžets ir vissliktākais un viszemākais no Eiropas Savienības valstīm. Paņēmu statistiku par 2021. gadu - no 27 valstīm mēs esam 16. vietā. Tad nu noteikti tas nav vissliktākais. *(Starpsaucieni.)*

Mēs runājam par dzimstību. Arī dzimstībā mēs neesam vissliktākie, nupat pacēlu Eiropas Savienības ziņojumu (paldies dievam, šeit mums ir pieejams internets), un arī tur mēs esam vidējā līmenī. Jā, mums nav īpaši laba situācija, un, jā, mums pie tā ir jāstrādā, lai to uzlabotu. *(Starpsauciens: "Visiem jāstrādā!")*... Visiem jāstrādā, jā... Nesarunājamies ar zāli! Bet nevajag sagrozīt faktus un rādīt tos tādus, kādi tie patiesībā nav.

Un otrais punkts. Otrais punkts ir tāds - man rodas tāda sajūta, ka cienījamie opozīcijas deputāti nepiedalījās komisijas sēdēs un viņiem tur nebija iespējas izteikt savu viedokli, jo nevajag šeit stāstīt, ka neviens jūsu piedāvājums netiek atbalstīts. Tiek. Es personīgi tajā komisijā, kuru es pārstāvu, atbalstīju, kā minimums, divus piedāvājumus. Nav daudz, bet nav arī tā, ka visi jūsu piedāvājumi tiek noraidīti. Tā nav patiesība, un ir jāstrādā kopā, lai veidotu labāku sistēmu, izveidotu labāku budžetu.

Es aicinu cienījamos opozīcijas deputātus - tad, kad jūs runājat par faktiem, tomēr pieturieties pie tā, lai tie vismaz atbilstu tam, kas patiesībā ir norādīts faktoloģijā, kuru var ļoti elementāri pārbaudīt, izmantojot plašsaziņas līdzekļus.

Paldies. *(Ovācijas. Aplausi.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Viktoram Valainim. *(Ovācijas. Aplausi.)*

V. Valainis (ZZS).

Kolēģi, mazliet, mazliet, ja, tā nopietni. Es, protams... Rajeva kungam: es gribu redzēt, kuri bija tie divi priekšlikumi. Varbūt sāksim ar šo kā pirmo. Un tāpēc es ļoti rūpīgi klausījos, ko sacīja Dombravas kungs, kādas ir tās jaunās politikas, ko mēs redzam, kas ir tā atbilde demogrāfijas izaicinājumiem.

Un es sadzirdēju *(Starpsaucieni.)*... es sadzirdēju to, ka šī priekšlikuma problēma ir tā, ka pabalsts ir paredzēts no 2023. gada 1. janvāra. Ja tā ir problēma un ja otra daļa nav problēma, tad es aicinu (un es domāju, ka es varu to darīt) saskaņā ar Kārtības rulli sadalīt šo priekšlikumu divās daļās un balsot par priekšlikuma pirmo daļu, kas paredz pabalstu no 1. janvāra, un attiecīgi - par otro sadaļu, kas paredz to, ka ģimenes valsts pabalsts par pirmo bērnu ģimenē ir ne mazāks kā 50 eiro, par otro - ne mazāks kā 100 eiro, par trešo un katru nākamo bērnu - ne mazāks kā 150 eiro. Līdz ar to otrā daļa stāsies spēkā no likuma pieņemšanas brīža *(Starpsauciens: "Pareizi!")*, un tā, manuprāt, ir pareizā atbilde Nacionālajai apvienībai. *(Ovācijas. Aplausi.)*

Sēdes vadītājs. Valaiņa kungs, tātad jūs ierosināt balsot pa daļām. Mums tad būtu arī jābalso pa daļām, bet, lūdzu, vēlreiz precīzi norādiet attiecīgās daļas. *(Starpsauciens: "Tur viens teikums tikai...")*

Lūdzu, ieslēdziet mikrofonu deputātam Valainim.

V. Valainis (ZZS).

Godātie kolēģi, atbildot uz Dombravas kunga debatēm, tātad pirmā daļa: "Ministru kabinets atbilstīgi šī likuma 15. pantam nosaka, ka no 2023. gada 1. janvāra ģimenes valsts pabalsts..." Tātad aiz 1. janvāra liekam punktu. Un otrā daļa: "... ģimenes valsts pabalsts..." Tātad tas ir šis otrais priekšlikums.

Paldies. *(Starpsaucieni.)*

Sēdes vadītājs. Tā, kolēģi, vispirms ir jāizšķir jautājums par to, vai mēs balsojam, sadalot šo priekšlikumu.

Balsosim par Viktora Valaiņa priekšlikumu sadalīt šo priekšlikumu. *(Starpsaucieni.)*

Debates. Debates vēl, pareizi. Tātad turpinām debates.

Debatēs pieteicies deputāts Kaspars Melnis.

K. Melnis (ZZS).

Cienījamie kolēģi! Es gribu tikai nedaudz atbildēt uz deputāta Rajeva debatēs teikto. Un te ļoti labi... skatāmies, kā mēs manipulējam ar statistiku - tad, kad vajag, mēs ņemam kopējo, tad, kad nevajag, mēs ņemam to, ko mēs gribam. Un tā problēma jau diemžēl ir... par ko, man liekas, mums pašiem vajadzētu būt rūgtumam un par ko mums pašiem vajadzētu būt arī kaunam, - jā, pagājušogad Latvijā dzimstība bija pati zemākā Latvijas vēsturē. Un šeit mums ir jāskatās pašiem uz sevi, nevis uz to, kā ir kaimiņiem, jo šeit gan, liekas, prioritātei ir jābūt mums pašiem.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds Ramonai Petravičai.

R. Petraviča (LPV).

Dzimstība valstī samazinās gadu no gada, un ne tikai tas, ka samazinās dzimstība, bet ģimenes ar bērniem dodas prom, pamet mūsu valsti. Šajā priekšlikumā ir paredzēts par pirmo bērnu noteikt ģimenes valsts pabalstu ne mazāku kā 50 eiro, par otro - ne mazāku kā 100 eiro un par trešo - ne mazāku kā 150 eiro.

Tātad šobrīd ģimenes valsts pabalsts par vienu bērnu ir 25 eiro. Šeit gan jāpiebilst, ka tajā brīdī, kad ģimenes valsts pabalsts tika grozīts, - tad tiem cilvēkiem, kuriem ir viens bērns, bet iepriekš tas bija pēc kārtas skaitļa novērtēts, tātad, piemēram, trešais... cilvēks saņēma 33 eiro ģimenes valsts pabalstu, pēc grozījumiem viņš saņēma mazāk - 25 eiro. Par diviem bērniem šobrīd (par katru) maksā 50 eiro, par trijiem (par katru) - 75 eiro un par četriem (par katru) - 100 eiro.

Ne jau cilvēks vai kāda ģimene paliks bagāta no tā, ka par bērnu samaksās 50 vai 100 eiro, bet tā ir attieksme - attieksme pret mūsu cilvēkiem -, tas, vai mūsu cilvēki un ģimenes ar bērniem šeit jūtas novērtēti un vajadzīgi.

Tas ir tikai neliels atbalsts, jo, bērnam ienākot ģimenē, tomēr rodas ļoti lieli izdevumi. Mēs no savas partijas LATVIJA PIRMAJĀ VIETĀ bijām pat rosinājuši noteikt piedzimšanas pabalstu piectūkstoš eiro apmērā, un arī tā nebūtu nekāda milzu bagātība, bet tas būtu, lai iepirktu lietas, kas ir nepieciešamas bērna audzināšanai, aprūpei un tālāk arī skolas gaitām, - lai tas būtu vismaz kaut kāds neliels atbalsts.

Tā ka, ja mūs tiešām interesē mūsu ģimenes, mūsu bērni, lūdzu, atbalstiet.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Jurģim Klotiņam.

J. Klotiņš (NA).

Labdien, dāmas un kungi! Paldies par ģimenes valsts pabalsta palielināšanas priekšlikumu. Es patiesi priecātos, ja jūs, atnākot šeit un to izklāstot, arī pateiktu, cik izmaksās fiskālā telpa, cik tas prasīs.

Es atgādinu, kolēģi, ka 2022. gadā, iepriekšējā gadā, tika veikta ģimenes valsts pabalsta reforma, pabalsts tika ievērojami palielināts. Un par šo palielināšanu... jūs noteikti labāk par mani

atceraties, arī toreiz daudzi no jums bija Saeimā, tās bija lielas, ilgas debates koalīcijā par to, kā to darīt, kad to darīt. Tur bija nodomu protokols (iepriekšējā gadā), un tad beidzot, no 2022. gada, tas tika izdarīts. Savulaik Nacionālā apvienība gribēja, lai tas ir no 2021. gada.

Kolēģi, es jums piekrītu, ka šajā budžetā demogrāfijas tēmai vajadzēja būt vairāk izceltai ar konkrētām lietām, bet, nu, šis budžets ir budžets, kurš ir tapis grūtos kompromisos, redzot, kāda ir visu finanšu resursu pieejamība un tās milzīgās vajadzības, kādas tika definētas, arī aizsardzības vajadzības. Un tās nevar nerisināt, tās nevar atlikt, tās ir finanšu ietilpīgas.

Es atgādināšu, ka šogad Ekonomikas ministrijas paspārnē turpinās mājokļu programma "Balsts", lai atbalstītu ģimenes mājokļa iekārtošanā un jaunu mājokļu iegādē. Šajā jomā tas vēl noteikti ir jāpaplašina, tam visam nepieciešami līdzekļi. Tāpat arī turpinās programma īres mājokļu celtniecībai reģionos. Un tie arī ir pasākumi, kas palīdz risināt vienu no viskardinālākajām vajadzībām, kādas jaunajām ģimenēm ir, - tas ir piemērots mājoklis.

Tāpat arī "Demogrāfisko lietu centrā" jūsu pieminētā Imanta Parādnieka kunga vadībā tika izstrādāta tautas ataudzes stratēģija. Ļoti labs pētījumos, statistikā balstīts dokuments, kurš sniedz ļoti labus priekšlikumus, kā palīdzēt, lai ģimenes Latvijā justos iedrošinātākas dāvāt dzīvību vairāk bērniem, un tādā veidā palīdzēt mūsu valstij vismaz kaut kā censties sasniegt tos mērķus, kas rakstīti arī Satversmē, - par latviešu nācijas pastāvēšanu cauri laikiem.

Kolēģi, bet jūs visi zināt, kā tas politikā ir, - ir jāmeklē kompromisa kompromiss. Arī attiecībā uz šo tautas ataudzes stratēģiju.

Es jūs aicinu katrā ziņā šo dokumentu atbalstīt un arī aktīvi līdzdarboties Saeimā izveidotajā Demogrāfijas, ģimeņu un bērnu lietu apakškomisijā.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Nākamajai vārds debatēs - deputātei Daigai Mieriņai.

D. Mieriņa (ZZS).

Kolēģi! Jā, Ilgtspējīgas attīstības komisija izveidoja apakškomisiju - Demogrāfijas, ģimeņu un bērnu lietu apakškomisiju -, bet tad, kad sākām skatīties un pētīt, kas tad demogrāfijas jomā ir izdarīts, mēs redzējām, ka ilgstoši un hroniski, tāpat kā visur citur, nav bijušas iespējas atrast nepieciešamos finanšu līdzekļus. Un arī šajā tautas ataudzes stratēģijā, ko mums prezentēja, bija 20 punkti, kuriem būtu nepieciešami līdzekļi. Diemžēl atrada tikai četriem. Labi, ka vismaz četriem. Bet, ja godīgi, tas nav nopietni.

Mēs zinām, ka mūsu valsts pastāvēšana - Latvijas kā valsts pastāvēšana - ir atkarīga no tā, būs vai nebūs šeit latviešu tauta. Par demogrāfiju, protams, mēs varam runāt arī emocionāli, bet beidzot varbūt ir pienācis laiks arī atvēlēt tam līdzekļus, un, ja nevar atvēlēt līdzekļus tieši, tad domājam inovatīvi! Es minēšu tikai vienu piemēru, kādā virzienā.

Mēs redzam, ka no Eiropas fondiem šogad ir paredzēts reģionos uzbūvēt 700 mājokļus, taču tur nav ielikts kritērijs, ka tik un tik procentus no šiem mājokļiem atvēlēt, piemēram, daudzbērnu ģimenēm, jo mēs zinām, ka vecāki daudzbērnu ģimenēs nevar atļauties nopirkt mājokli, viņi bieži vien nevar atļauties kredītu, un tad viņi dzīvo tādos mājokļos, kādi viņiem ir, vai arī, ja darba iespēju laukos nav, viņi brauc prom. Un tie ir statistikas dati, kurus mēs katrs varam paskatīties dažādos griezumos.

Es aicinu domāt inovatīvi. Un tas, ka, protams, viens pats pabalsts nerisinās... bet tā būs labā griba, labais žests tam, ka mēs varam un ka mums ir svarīgas ģimenes nevis tikai vārdos, bet arī reālos darbos.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Jānim Vucānam.

J. Vucāns (ZZS).

Cienītās kolēģes, godātie kolēģi! Nu jau ir astotā stunda, kad mēs skatām pavadošos likumprojektus 2023. gada budžetam. Un beidzot mēs esam uztaustījuši vienu tēmu, kurā sāk veidoties kaut kāda saruna - saturīga saruna starp koalīciju un opozīciju. Runa ir par tautas ataudzi, un tā, protams, ir svarīga tēma. Ņemot vērā to, ka tiešām Nacionālās apvienības pārstāvji iesaistījās šajā sarunā un mēs, no ZZS puses, sajutām, ka varam mēģināt meklēt kompromisu, šinī brīdī es piedāvāju rīkoties konstruktīvi.

Es piedāvāju, ka mēs izmantojam tās tiesības, ko mums dod Saeimas kārtības ruļļa 133. pants, un šis pants skan sekojoši: "Katrs deputāts var ierosināt priekšlikuma izskatīšanu un balsošanu pa daļām." To es arī ierosināšu.

Tālāk - tātad mums ir šis 8. priekšlikums, kurā pēc būtības ir divas lietas: viena lieta ir saistīta ar ieviešanas datumu, un tur tiešām ir no 2023. gada 1. janvāra, un otra lieta ir par apjomiem - izmaksājamo pabalstu apjomiem - 50 eiro, 100 eiro un 150 eiro par pirmo, otro, trešo un tālākiem bērniem.

Es piedāvāju, ka mēs balsojam atsevišķi - atsevišķi par šo datumu, vai mēs atbalstām vai neatbalstām 1. janvāri, un atsevišķi par šīm summām - 50 eiro par pirmo bērnu, 100 eiro par otro bērnu un 150 eiro par trešo bērnu.

Aicinu balsot par šo priekšlikumu šādā, sadalītā, veidā.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Aināram Šleseram.

A. Šlesers (LPV).

Godājamais Saeimas priekšsēdētāj! Godājamie kolēģi! Es neaicināšu koalīciju balsot "par" šo priekšlikumu, jo jūs jau esat pateikuši, ka jūs nebalsosiet. Es vienkārši gribu izmantot šo debašu laiku, lai parunātu par demogrāfiju, kas ir saistīta ar konkrēto priekšlikumu.

Kad izskanēja viedoklis no pozīcijas, - nāciet, tur ir izveidota kaut kāda apakškomisija...! A ko jūs gribat, lai mēs tur ejam? Jūs tāpat neko neatbalstīsiet. Un tā ir tā realitāte, kur mēs esam nonākuši. Protams, pirms vēlēšanām iedot 200 eiro katram pensionāram - tā bija svēta lieta, jo tādā veidā var nopirkt balsis. Bērni jau nebalso. *(Starpsauciens: "500 eiro katram bērnam...")*

Kas attiecas uz bērnu jautājumiem - es teikšu, ka šī situācija ir vairāk nekā nopietna, jo ļoti bieži cilvēki saka, ka vajag pasēdēt, vajag padomāt, vajag paanalizēt - vai jūs zināt, kādā veidā konkrētie priekšlikumi ietekmēs valsts budžetu. Bet realitāte jau ir tāda - mēs jau zinām oficiālo statistiku, ka dzimstība samazinās, Latvija izmirst, un, ja katru gadu par desmit un vairāk

tūkstošiem cilvēku nomirst nekā piedzimst, tur nav vajadzīgi nekādi jauni pierādījumi. Bet problēma jau ir cita.

Es ļoti labi saprotu... un droši vien Kariņa kungs varētu nākt un teikt, ka valdība noteikti mēģinās kaut ko atbalstīt, bet runāsim atklāti - nav jau jums tās liekās naudas. Jūs sadalījāt to naudu, kas ir... kā sadalījāt. Bet es par demogrāfiju runāšu arī vēlāk, tad, kad mēs par budžetu diskutēsim, jo partija LATVIJA PIRMAJĀ VIETĀ ir nākusi ar konkrētu piedāvājumu. Es apzinos, ka jūs tāpat nebalsosiet "par" to, bet es izmantošu iespēju, lai pastāstītu, kāpēc šāds priekšlikums būtu jāatbalsta, jo tā galvenā problēma - šodien mēs dzīvojam uz parāda. Protams, tas, kas ir paglābis ciparus un drusku situāciju uzlabojis, ir tā pagājušā gada inflācija. Laikā, kad daudzi cilvēki nespēj apmaksāt rēķinus, Finanšu ministrijas augsta ranga ierēdņi publiski ir teikuši, ka budžets pildās ļoti labi.

Mēs jau to arī redzam, ka budžets pildās, tikai jautājums: kas to pilda? Budžetu piepilda Latvijas iedzīvotāji, un nauda tiek paņemta no viņu kabatām un maciņiem. Tā ir realitāte. Un tad tās trīs pozīcijas, kuras vislielāko ienākumu ir devušas iepriekšējā, 2022., gadā, jo par 2023. gadu mēs vēl nezinām, kā tur viss risināsies... bet, salīdzinot 2021. gada ienākumus ar 2022. gada ienākumiem, PVN ir devis par 800 miljoniem eiro vairāk. Tātad šodien, tad, kad tiks stiprināts budžets, tiks dalīta šī nauda, kura izņemta caur inflāciju no iedzīvotāju kabatām, un kaut kam tā tiks iedota. Tas nav saistīts ar to, ka Latvijas ekonomiskie rādītāji ir fantastiski un viss labi notiek, cilvēki vienkārši samaksāja šos 20 plus procentus, pateicoties augstajai inflācijai, caur pakalpojumiem, caur precēm - vai tā ir degviela, maize, piens, gaļa vai kaut kas cits. Tie bija tie lielie ienākumi. Tā ir realitāte.

Bet tas, ko es gribētu dzirdēt, Kariņa kungs, - ko mēs tiešām darām, vai ir kāds risinājums? Tas, ka APVIENOTAIS SARAKSTS nobloķēja jautājumu saistībā ar veselību un tad izskanēja kopīgs viedoklis, ka tiks meklēti tie iztrūkstošie līdzekļi... bet ko mēs varam darīt ar bērnu jautājumiem? Kā mēs varam reāli risināt? Un tas ir jautājums, Raivi Dzintar, Nacionālajai apvienībai, jo jūs vienmēr esat cēluši to karogu uz augšu.

Ir vajadzīgi risinājumi, un realitāte ir tāda, ka tur ir vajadzīgas finanses. Un man liekas, ka mums būs jārunā par to, kādā veidā nodrošināt šīs finanses, jo, ja nebūs finanšu, tad diemžēl mēs neko labu nākotnē nepiedzīvosim.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Kolēģi, vēlos jūs informēt: ņemot vērā to, ko piedāvāja Valaiņa kungs, - ka Saeimas kārtības ruļļa 133. pants paredz to, ka katrs deputāts var ierosināt priekšlikuma izskatīšanu un balsošanu pa daļām, bet tur klāt ir atsauce uz 54. pantu, kurš skaidri paredz attiecīgos gadījumus, kad pēc tam ir dodams vārds vienam "par" un vienam - "pret", - mums tātad ir jābalso par pašu priekšlikumu: sadalīt to daļās. Tāpēc tā arī saskaņā ar procedūru mēs rīkosimies.

Tātad - vai kāds vēlas izteikties "par" vai "pret" sadalīšanu? *(Starpsauciens: "Nē!")* Nevēlas.

Lūdzu zvanu! Balsosim par Viktora Valaiņa priekšlikumu sadalīt 8. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikumu, lai balsotu pa daļām! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 42, pret - 53, atturas - nav. *(Starpsaucieni.)* Priekšlikums netika atbalstīts.

Tagad, kolēģi, mums būtu jābalso par pašu priekšlikumu, tādu, kāds tas ir kā 8. priekšlikums.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 8. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! *(Starpsaucieni.)* Lūdzu rezultātu! Par - 42, pret - 53, atturas - nav. Tātad 8. priekšlikums netika atbalstīts.

A. Butāns. 9. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Komisijā netika atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti lūdz balsojumu? *(Starpsauciens.)* Ko, lūdzu? Lūdz? *(Starpsauciens: "Balsosim!")* Tātad deputāti lūdz balsojumu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 9. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 42, pret - 53, atturas - nav. Līdz ar to priekšlikums netika atbalstīts.

A. Butāns. 11. - deputātes Petravičas priekšlikums. Komisijā netika atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Vai jūs lūdzat balsojumu?

Sākam debates.

Vārds deputātei Ramonai Petravičai.

R. Petraviča (LPV).

Šajā priekšlikumā arī aicinu noteikt, ka likums stājas spēkā no šī gada 1. janvāra, bet, tā kā jau šeit dažādi argumenti izskanēja, kāpēc tas nevarētu būt 1. janvāris, tad aicinu atbalstīt nākamo priekšlikumu, lai likums stātos spēkā no 1. aprīļa. Bet, ja jūs nepiekrītat tam, tad nāciet tiešām un godīgi pasakiet, ka tā naudiņa... tik, cik ir iedotas tās drupačas, - ar tām tad arī ir jāiztiek, nevis tur ir pie vainas kāds datums vai... kāpēc nevarētu... Bet tiem cilvēkiem, kas tiešām ir trūcīgi un neaizsargāti, ir pamests... kā pliks kauls sunim.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 11. - deputātes Ramonas Petravičas priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 40, pret - 52, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

A. Butāns. Un noslēdzošais 12. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Komisijā netika atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Sākam debates.

Debatēs pieteicies deputāts Gunārs Kūtris.

G. Kūtris (ZZS).

Cienījamie kolēģi! Šodien sēdes rīta pusē mēs esam pārsvarā runājuši par sociālajiem jautājumiem, un, godīgi sakot, es visas debates gaidīju, kad ministri vai koalīcijas deputāti kaut ko pateiks kā argumentus, kāpēc šāds risinājums tiek piedāvāts budžetā - risinājums, kas pēc būtības neko neatrisina, jo, parēķiniet, no 109 uz 125 eiro - tas nenosedz pat 20 procentu inflāciju.

Ja paskatās, piedodiet, mūsu kolēģi, valdošajās partijās, jūsu sejās, jūs visi jūtaties ļoti apmierināti ar stāvokli valstī, jo jūs nepiedāvājat nekādu citu risinājumu, jūs vienkārši gribat saglabāt esošo situāciju ar zemāku ienākumu slieksni cilvēkiem ar sliktāku ienākumu slieksni. Jums šī situācija patīk.

Un man patīk arī, kā "Nacionālā apvienība" šoreiz aizstāvēja demogrāfijas jautājumu. Nedod dievs, ja jaunās ģimenes pirms bērniņa piedzimšanas vai ieņemšanas domās tā, kā jūs domājat, - vai valsts budžets to atļaus. Viņi domā tomēr par bērniņiem, un tas risinājums ir nevis tā - cik man budžets atļaus, bet ir jādomā par nākotni uz priekšu.

Un šajā sakarībā es gribētu teikt, ka tā argumentu neesība pēc būtības veido argumentus pieteikumam Satversmes tiesā. Būs šis pieteikums - būs tāpēc, ka šis nav tas atrisinājums.

Ja mēs tagad runājam par vairākām lietām, pirmām kārtām visi saka tā: kāpēc tad ar 1. aprīli, pārāk ātri šajā konkrētajā priekšlikumā. Jūs esat noteikuši 1. jūniju. Kāpēc ne 1. septembri vai 1. janvāri? Tāpat vienu reizi gadā pārrēķins notiktu. Tas nozīmē, ka kaut kur tas godaprāts bija, ka vismaz no pusgada šis pārrēķins ir jāveic. Jūs nosakāt, ka pārrēķins jāveic pēc 2020. gada ienākumu līmeņa. Kāpēc ne pēc 2018. gada vai 2015. gada? Lai gan mēs zinām, ka jānosaka pēc aktuālā...

Rajeva kungs ļoti pareizi teica, ka no šīs tribīnes nevajag... es gribētu teikt vārdu "muldēt", bet runāt ļoti precīzi. Tad es ļoti precīzi tieši Rajeva kungam šobrīd varu nolasīt. Hartas 12. panta 1. punkts norāda, ka sociālās drošības sistēmai jāspēj personai garantēt efektīvas tiesības saņemt sociālo nodrošinājumu. Šis punkts prasa, lai sociālais nodrošinājums būtu adekvāts, proti, sociālā nodrošinājuma apmēram, ja tas ir ienākumus aizstājošs, jābūt tādam, lai tas veidotu samērīgu daļu no iepriekšējiem ienākumiem, un tas nedrīkst būt zemāks par nabadzības slieksni, kas ir 50 procenti no ienākumu mediānas. Ja ienākumus aizstājoša sociālā nodrošinājuma apmērs ir robežās no 40 līdz 50 procentiem no ienākumu mediānas uz vienu ekvivalento patērētāju, tad jāņem vērā arī citi personai nodrošinātie sociālie atbalsta pienākumi. Ja ienākumus aizstājošā sociālā nodrošinājuma apmērs jau sākotnēji ir mazāks par 40 procentiem, tas ir acīmredzami neatbilstošs, un tā summēšana ar citiem sociālā atbalsta pasākumiem nevar attiecīgo situāciju padarīt par atbilstošu hartas 12. panta 1. punktam. Ko vēl precīzāk... kādu formulējumu ir vajadzīgs ieliet mutē, es nezinu, kādā veidā?

Konkrētie kolēģi... Putras kungs no šīs tribīnes ļoti pareizi pateica, ka īstenībā visa argumenta apakšā ir - mēs nevaram tāpēc, ka budžets neļauj. Bet šodien vairāki runātāji debatēs skaidri un gaiši norādīja un atsaucās uz Satversmes tiesas spriedumu, ka, piedodiet, ir jautājumi, kur budžets to nevar noteikt.

Pamēģiniet iztikt mēnesī ar 125 eiro! Pamēģiniet! Es nerunāju par cilvēka cieņai atbilstošu dzīvesveidu, par vienkāršu iztiku pie šīsdienas ienākumiem. Un tad jūs teiksiet, ka var aprēķināt ne tikai no janvāra, ne tikai no jūnija, bet var rēķināt arī no rudens... 1. septembra, ja jūs varēsiet iztikt. Bet, ja jūs saprotat, ka tā summa ir diži niecīga, tad jums vajadzētu paskatīties uz tiem cilvēkiem, kuriem šis minimālais slieksnis tiek piedāvāts no 1. jūnija, jums vajadzētu viņiem piedāvāt jau no 1. janvāra. Jā, atpakaļejošu pabalstu drīkst piešķirt arī par... bērniņa piedzimšanas pabalstu drīkst piešķirt pēc piedzimšanas, nevis pirms piedzimšanas.

Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Viktoram Valainim.

V. Valainis (ZZS).

Godātie kolēģi, pirmām kārtām jau tiešām liels paldies Rajeva kungam, Dombravas kungam, Klotiņa kungam par iesaistīšanos debatēs, es to ļoti augstu vērtēju. Bet Dombravas kungam, nu, es domāju, iepriekšējais balsojums bija savā ziņā mācība - ja arī kāpj tribīnē, tad jāsaprot, ko mēs sakām no šīs tribīnes.

Savā ziņā nebija godīgi, jums bija iespēja balsot tieši par to, ko jūs teicāt.

Bet par šo priekšlikumu, godātie kolēģi, es tomēr gribētu teikt, ka 1. aprīlis ir daudz adekvātāks laiks, kad iedzīvināt šo normu, nevis 1. jūlijs. 1. aprīlis palīdzēs arī turpmāk, ja mēs skatāmies uz priekšu, ievērot un pēc iespējami jaunākiem datiem noteikt aprēķinu bāzes metodiku.

Bet Rajeva kungs... tiešām paldies Rajeva kungam par šo aizrādījumu. Jā, viņš arī ir paskatījies dažādus datus par sociālo budžetu, un mēs arī te daudz kritizējam to, ka šis atbalsts ir nepietiekams, ka vajadzētu būt vairāk. Es neesmu izdrukājis... Kolēģi, es ceru, ka jūs redzēsiet *(Rāda portatīvajā datorā grafiku.)*... bet, Rajeva kungs, šis ir... Rajeva kungs, es ceru, ka jūs redzat. Šis ir valdības, nevis manis izstrādāts grafiks, kur parādās... Šeit ir sociālā aizsardzība. Šeit ir citas valstis, un šeit atrodamies mēs. Tie grafiki atšķiras gandrīz divas reizes. Tā ka, godātie kolēģi, es domāju - šī ir viela pārdomām, un šis nav fails, kuru mēs esam radījuši. Te paldies Ašeradena kungam. Šogad budžetā šāds fails ir ielikts. Un mēs vēl noteikti runāsim arī par veselības jomu, arī veselības joma šeit liek uzdot ļoti daudz jautājumu, kā... kurā vietā mēs īsti atrodamies. Bet par to citreiz.

Bet tagad lūdzu atbalstīt šo priekšlikumu un noteikt ātrāk šī atbalsta veida stāšanos spēkā. Ja ne lielāku, vismaz ātrāk.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Butāna kungs, vai jums būtu kas piebilstams pie pēdējā - 12. - priekšlikuma?

A. Butāns. Atgādinu, ka šis priekšlikums komisijā netika atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par 12. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 41, pret - 52, atturas - nav. Līdz ar to priekšlikums nav atbalstīts.

A. Butāns. Paldies, kolēģi.

Es aicinu atbalstīt likumprojektu otrajā, galīgajā, lasījumā.

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Grozījumi Valsts sociālo pabalstu likumā" atbalstīšanu otrajā, galīgajā, lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 94, pret un atturas - nav. Likums ir pieņemts.

Kolēģi, sākam darbu ar likumprojektu **"Grozījums likumā "Par obligāto sociālo apdrošināšanu pret nelaimes gadījumiem darbā un arodslimībām""**, otrais lasījums. Likumprojekts ir steidzams.

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas referents - Artūrs Butāns.

A. Butāns (NA).

Kolēģi, šī grozījuma mērķis... tātad likumprojekta mērķis ir noteikt atlīdzības par apgādnieka zaudējumu minimālā apmēra aprēķināšanas metodoloģiju.

Komisijā saņēmām un izskatījām trīs priekšlikumus.

1. - Juridiskā biroja priekšlikums. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti neiebilst.

A. Butāns. 2. - Juridiskā biroja priekšlikums. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti atbalsta.

A. Butāns. 3. - deputātes Ramonas Petravičas priekšlikums. Komisijā netika atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti lūdz balsojumu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 3. - deputātes Ramonas Petravičas priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 39, pret - 52, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

A. Butāns. Paldies, esam izskatījuši visus trīs priekšlikumus.

Aicinu atbalstīt likumprojektu otrajā, galīgajā, lasījumā.

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Grozījums likumā "Par obligāto sociālo apdrošināšanu pret nelaimes gadījumiem darbā un arodslimībām"" atbalstīšanu otrajā, galīgajā, lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 94, pret un atturas - nav. Likums ir pieņemts.

Kolēģi, esam nonākuši līdz apjomīgākajam likumprojektam, lemjot par budžetu otrajā lasījumā.

Darba kārtībā - likumprojekts **"Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam"**, otrais lasījums. Likumprojekts ir steidzams.

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas vārdā - komisijas priekšsēdētājs Jānis Reirs. *(Dep. J. Reirs: "Man nepietiks ar 12 minūtēm!")* Nepietiks ar 12 minūtēm. Jums jau par priekšlikumiem jāreferē, Reira kungs!

J. Reirs (JV).

Augsti godātais priekšsēdētāja kungs! Godātie kolēģi deputāti, ministri! Strādājam ar dokumentu Nr. 435B.

Tātad esam saņēmuši 206 priekšlikumus.

1. - frakcijas PROGRESĪVIE priekšlikums. Piedāvā paplašināt strukturālās bilances mērķus. Ir noraidīts.

Sēdes vadītājs. Sākam debates.

Debatēs runās deputāts Kaspars Briškens.

K. Briškens (PRO).

Augsti godājamais Saeimas priekšsēdētāja kungs! Cienījamās kolēģes! Godājamie kolēģi! Jā, 1. - frakcijas PROGRESĪVIE priekšlikums ir par to, lai papildus virknei lietu, kas ir izņemtas ārā no strukturālās bilances mērķa, tādām kā valsts drošība, atbalsts Ukrainai un tamlīdzīgi... mēs vēlamies, lai tiktu izslēgts arī veselības un sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu finansējums. Savā uzrunā vairāk pieskaršos veselības jautājumiem, bet arī tādā plašākā kontekstā...

Šobrīd izskatās, ka vecajā politikā nav vietas jaunām idejām. Tā vietā, lai mēs runātu par lielajiem jautājumiem, par vīziju, kāda Latvija izskatīsies pēc 20 gadiem, esam atkal atdūrušies pret budžetu, kas prasa samierināties ar to, ka valsts attīstību atkal atliekam par vienu gadu.

Šis ir vēsturiski visvēlāk pieņemtais pēcvēlēšanu budžets, un, dzirdot par visām tām koalīcijas apaļā galda sarunām, šī ir, iespējams, arī runātīgākā koalīcija. Bet jautājums ir: kāds ir sausais atlikums no visām šīm sarunām?

Gan valdības deklarācija, gan šis budžets... un tas ir tāds dokuments ar 328 vienlaicīgām prioritātēm, un katra partija, protams, ir vilkusi to deķīti uz savu pusi. Tās ir atšķaidītas prioritātes, kas kopumā nestrādā, līdzīgi kā nestrādā homeopātija - vairāk nekā vienkārši placebo efekts...

Šis fiskālās konsolidācijas strukturētais ūdens, kas ir nemitīgi atšķaidīts ar pseidoaksiomām, dažreiz nostrādā, kā jau placebo pienākas, īpaši pret vieglākām ekonomiskām kaitēm, kuras tāpat pašas no sevis būtu pārgājušas. Tomēr, kamēr politiķi ilgstoši māna sabiedrību ar šo maģisko domāšanu, sabiedrībā un ekonomikā ir smagi ielaistas patiešām bīstamas slimības.

Pirmām kārtām katastrofālā veselības sistēma. Tāpēc arī ir iemesls frakcijas PROGRESĪVIE priekšlikumam. Izglītības sistēmas haoss, kur pat koalīcijas partiju vidū nav vienprātības. Ekonomiskā atpalicība no kaimiņiem, šokējoša nevienlīdzība un nabadzība. *(Starpsaucieni.)* Kamēr mūsu cilvēki no šīm ielaistajām slimībām mirst, emigrē vai vienkārši neciena šo valsti, jūs tikai turpināt atšķaidīt savu fiskālo ūdeni ar jaunām puspatiesībām un mūsu cilvēku asins upuriem uz starptautisko kredītreitingu aģentūru altāra.

Deputātu kvotas ir nomainītas pret ministru kvotām. *(Starpsauciens.*) Mēs atrodam naudu...

Sēdes vadītājs. Briškena kungs, man šķiet, ka deputātiem ir taisnība, jūs šobrīd jau sākat izkāpt ārā no tā ietvara, ko aptver priekšlikums.

K. Briškens. Labi, mēs runājam...

Sēdes vadītājs. Lūdzu, koncentrējieties uz priekšlikumu.

K. Briškens. ... šobrīd par veselības finansējuma iztveršanu ārpus strukturālā budžeta rāmja. *(Starpsaucieni.)* Līdz ar to man ir jāizskaidro princips, kāpēc mēs vēlamies to piedāvāt, jo šis ir fundamentāls priekšlikums.

Koalīcija ir piekritusi vairākas lietas palaist pa apvedceļu. Tajā pašā laikā, kad mums nāk referenti un cits pēc cita stāsta: fiskālā konsolidācija, fiskālā disciplīna, neko nevaram atļauties...

Ar savu priekšlikumu mēs vēlamies vērst uzmanību uz to, ka veselībai ir tieši tādas pašas *top* prioritātes statuss kā nacionālajai drošībai, kā palīdzībai Ukrainai un līdzīgiem jautājumiem. Par

to arī mans stāsts, bet man šis stāsts jums ir jāizstāsta, lai mēs visu laiku neatkārtotu vienas un tās pašas klišejas.

Atgriežoties pie ministru kvotām. Tā vietā, lai atrastu finansējumu, lai rūpētos par tiem cilvēkiem, kas vēl ir dzīvi, mēs finansēsim lūgšanu kapelu izbūvi, mēs finansēsim ceļazīmes lībiešu un latgaliešu valodā.

Latvijas Ārstu biedrība mūs brīdina par smagu veselības krīzi jau šajā vasarā: ģimenes ārstu prakses aizveras, slimnīcās un ambulatorajās iestādēs rodas nepieredzēti garas rindas, simtiem, ja ne tūkstošiem cilvēku priekšlaicīgi mirs, nesagaidot izmeklējumus.

Tāpēc man ir vienkāršs jautājums JAUNĀS VIENOTĪBAS kolēģiem. Vai nav tā, ka pa visiem šiem gadiem jūs esat mazliet noguruši? Kur ir palicis tas "Jaunā laika" ideālisms, kur ir palicis vecās VIENOTĪBAS cīņasspars? Jo jūs katrs, šķiet, esat sevi pārliecinājuši ar šo mantru: "Reformēsim, tad finansēsim." Bet cilvēki mirst, cilvēki emigrē, un cilvēki neciena šo valsti.

Reformas ir svarīgas. PROGRESĪVIE arī iestājas par reformām un netaupīs laiku un resursus, lai palīdzētu izdomāt gudras un izlēmīgas reformas. Bet kādas tieši reformas ir jāveic Latvijas Onkoloģijas centram, lai cilvēks saņemtu palīdzību dzīves grūtākajā brīdī? Kādas tieši reformas ir jāizdara cilvēkiem, lai viņiem nebūtu gads jāgaida uz magnētisko rezonansi? Ko pedagogi, mediķi, pētnieki, sociālie darbinieki var sagaidīt no šīs koalīcijas - no JAUNĀS VIENOTĪBAS, Nacionālās apvienības un APVIENOTĀ SARAKSTA?

Es lūgšu apvienot laikus. Divas minūtītes.

Sēdes vadītājs. Vai deputāti neiebilst, ka tiek apvienoti debašu laiki? *(Starpsaucieni.)* Vai deputāti... tiešām deputāti iebilst? *(Starpsaucieni: "Nē!"; "Balsojam!")* Tātad iebilst? Tad lēmums jāpieņem balsojot.

Lūdzu zvanu! Balsosim par deputāta Kaspara Briškena debašu laiku apvienošanu - tātad papildus vēl divas minūtes! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 48, pret - 21, atturas - 14. Debašu laiki ir apvienoti. *(Starpsaucieni: "Ūūū!" Aplausi.)*

Lūdzu, Briškena kungs, jums ir vēl divas minūtes.

K. Briškens (PRO).

Paldies, kolēģi! Es pavisam īsi. *(Starpsauciens. Zālē troksnis. Sēdes vadītājs noklaudzina ar āmuru.)*

Sēdes vadītājs. Kolēģi, lūdzu, saglabājiet klusumu zālē, jo citādi tās divas minūtes ātri beigsies. *(Smiekli.)*

K. Briškens. Vēlreiz paldies! Attiecībā uz veselību - kāpēc mēs vēlamies, lai veselību arī tomēr skatītu ārpus ierastā fiskālās konsolidācijas loka.

Katra no partijām - opozīcija vai koalīcija un pat tās partijas, kas neiekļuva Saeimā, - veselību sauc par acīmredzamu prioritāti, kam sekos nauda. Koalīcijai tas ir: "Apsolu šodien, lai aizmirstu rītdien."

Meņģelsones kundze, es jums izsaku līdzjūtību, jo ir maz cilvēku valstī, kas vēlētos būt jūsu situācijā, un es apbrīnoju jūsu drosmi, jo jūsu koalīcijas kolēģi jūs acīmredzami ir palikuši zem sitiena, pat jūsu komandas kapteinis.

Sauksim lietas īstajos vārdos. Sabiedrības uzticības kredīts ir izsmelts, un mums ir jādod cerība cilvēkiem. Lai atgūtu sabiedrības uzticību, politiķiem beidzot ir jāatbild par saviem solījumiem. Šis budžets kārtējo reizi piekrāpis sabiedrību.

Kariņa kungs, es atceros, ka jūs pirms pāris nedēļām no šīs pašas tribīnes teicāt, ka katra frakcija, katrs deputāts varēs iesniegt priekšlikumus par budžetu un tie tiks pēc būtības izvērtēti, ka šis nav jautājums par partiju reitingiem, bet par vienu no ietekmīgākajiem lēmumiem par budžetu, ko var pieņemt Saeima. Taču jūs izvēlējāties neizvērtēt PROGRESĪVO priekšlikumus onkoloģijas budžetam. Vairāk nekā simt cilvēku šogad zaudēs cīņu ar vēzi, jo viņiem nepietiks... netiks apmaksāti medikamenti, un vienlaikus jūs izvēlējāties neizvērtēt arī pārējos vairāk nekā 50 frakcijas PROGRESĪVIE priekšlikumus, lai uzlabotu šo budžetu.

Tāpēc es lūdzu: nākamreiz vismaz esam atklāti cits pret citu! Ja mēs zinātu, ka visas tās stundas, ko pavadījām, nodarbojoties ar finanšu arheoloģiju, rokoties cauri visiem budžeta procesiem, galu galā būs bezjēdzīgas, - nu, manuprāt, tā ir tāda demokrātijas devalvācija.

Un visbeidzot - es esmu dzirdējis, ka pastāv tāda tradīcija, ka, apstiprinot budžetu, koalīcija ēd zupu. *(Starpsaucieni: "Laiks!")* Pielieciet tai zupai šogad vairāk sāls, jo šī zupa ir bezgaršīga. *(Starpsauciens: "Laiks!")* Tas ir stagnācijas budžets. *(Aplausi. Starpsaucieni: "Ūūū!")*

Sēdes vadītājs. Vārds Ministru prezidentam Krišjānim Kariņam.

A. K. Kariņš (Ministru prezidents).

Paldies, Saeimas priekšsēdētāja kungs! Cienījamie deputāti! Briškena kungs! Es saprotu - emocijas, un nāk jau pieci, un dažiem sāk prasīties ēst, un tas uzkairina emocijas, bet, ja mēs tā drusku bezkaislīgi... Ja jūs būtu faktiski runājis par to būtību... Tā būtība nav par veselības aprūpi, bet par to, kādā postā mēs gribam dzīt mūsu uzņēmējus Latvijā, jo, ja mēs palielinām savu deficītu virs tā, kur mēs šobrīd esam, tad gaidāmās sekas ir, ka, sākot ar reitingu aģentūrām... Latvijai būs sliktāks kredītreitings, kas nozīmē, ka valdība sāks maksāt vairāk par ārējo parādu, kas nozīmē: automātiski privātās bankas... visām mājsaimniecībām, kam ir hipotēkas, un visiem uzņēmumiem, kuriem ir aizdevums, būs jāmaksā lielāki procenti.

Strukturālais deficīts - tas ir tas, kas atkārtojas no gada uz gadu. Ir, varētu teikt, pamata budžets, un ir lietas, kas ir ārpus tā. Un tas, kas ir ārpus tā, var tikai būt tas, kas ir vienreizējs, ar Eiropas Komisiju saskaņots, ka tas var būt saistīts ar energoatbalstu un drošības jautājumiem. Mēs šajā budžetā piedāvājam vienreizējus ieguldījumus, piemēram, gaisa aizsardzības sistēmās, kuras varēsim iepirkt, varētu teikt, palielinot parādu, neriskējot ar mūsu ekonomiku kopumā.

Diemžēl... un es būtu gribējis, ka jūsu ierosinājums... to faktiski tādā veidā varētu iedomāties, ka veselības aprūpi mēs varam ielikt citā kategorijā. Tikai iedoma diemžēl neietekmē realitāti. Mēs esam daļa Eiropas Savienības, daļa eirozonas, ir noteikumi, kas attiecas uz visiem, un te vienkārši ir elementāri jāsaprot, ka tas, ko jūs piedāvājat, faktiski nav tādā veidā iespējams. Labāk koncentrēties uz to, kā mēs varēsim turpmākajos gados pakāpeniski palielināt veselības aprūpes budžetu. Taču tas varētu būt darāms ne tikai uz deficīta rēķina, bet - jo svarīgāk! - pārkārtojot citus izdevumus: mazāk vienā vietā, vairāk veselības aprūpē. Tur nu gan mums ir daudz ko strādāt!

Paldies. *(Ovācijas. Aplausi.)*

Sēdes vadītājs. Paldies.

Debates, kolēģi, turpināsim pēc pārtraukuma.

Lūdzu zvanu! Lūdzu reģistrācijas režīmu! Lūdzu reģistrācijas rezultātus!

Aicinu Saeimas sekretāra biedri Antoņinu Ņenaševu nolasīt reģistrācijas rezultātus.

Vienlaikus aicinu Valaiņa kungu apsēsties savā vietā un kolēģiem iesaku saglabāt zālē klusumu, jo sēdes pārtraukums vēl nav sācies. Šobrīd pilnā sparā norit sēde.

A. Ņenaševa (14. Saeimas sekretāra biedre).

Kolēģi! Reģistrējušies 93 deputāti. *(Zālē troksnis. Sēdes vadītājs noklaudzina ar āmuru.)*

Sēdes vadītājs. Kolēģi, 30 sekundes... Vienkārši uzmanību uz runātāju!

A. Ņenaševa. Nav reģistrējušies seši: Atis Deksnis, Igors Judins... ir, Dmitrijs Kovaļenko, Armands Krauze, Kristaps Krištopans... ir... un Leila Rasima.

Sēdes vadītājs. Paldies. Tiekamies pulksten 17.30.

(Pārtraukums.)

Sēdi vada Latvijas Republikas 14. Saeimas priekšsēdētājs
Edvards Smiltēns.

Sēdes vadītājs. Cienījamie Saeimas deputāti un godātie ministri, lūdzu, sēdieties savās vietās! Turpinām Saeimas sēdi pēc pārtraukuma.

Atgādinu, ka mēs šobrīd strādājam ar likumprojektu "Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam".

Šobrīd esam pie 1. priekšlikuma un turpinām debates.

Nākamais debatēs deputāts Andris Šuvajevs.

A. Šuvajevs (PRO).

Paldies. Es kļuvu ļoti priecīgs, jo Kariņa kungs nolēma pievienoties un atbildēt uz mūsu frakcijas izvirzītajiem argumentiem. Viņš gan šobrīd nav šeit, bet es tomēr centīšos atbildēt, lai veidotos debates.

Pirmais Kariņa kunga pieminētais jautājums - par kredītreitingu aģentūrām un par to, kā šāda veida lēmums varētu tās ietekmēt. Domāju, ka tas ir leģitīmi - runāt par kredītreitingu aģentūrām. Tajā pašā laikā es norādītu arī uz to, ka šeit ir svarīgi runāt par balansu starp kredītreitingu aģentūru uzskatiem attiecībā uz Latvijas finansiālo situāciju un, teiksim, Latvijas sabiedrības interesēm kā tādām. Šeit ir nepieciešams balanss. Nevaram rīkoties tā, ka ņemsim vērā tikai un vienīgi to, ko kredītreitingu aģentūras, privātas iestādes domā par Latvijas ekonomiku; mums

jādomā arī par citiem faktoriem un jāmēģina noturēt balansu. Un šajā gadījumā, es domāju, budžetā kopumā balanss nav notverts.

Otrkārt. Attiecībā uz procentu likmju kāpumu... Arī šeit, manuprāt, mums ir jābūt godīgiem un jāņem vērā, ka procentu likmes aug pilnīgi visur - ne tikai publiskiem aizņēmumiem, bet arī privātiem aizņēmumiem.

Ja mēs skatām jautājumu par to, kas būs tas, kas veidos Latvijas izaugsmi nākotnē, jebkura ekonomikas teorija - jebkura! - pateiks, ka tās ir investīcijas. Un kādam šīs investīcijas ir jāveic. Jautājums - vai nu tas būs publiskais sektors, vai privātais sektors. Privātais sektors esošajos ekonomiskajos apstākļos, visticamāk, šādas investīcijas neveiks, jo redzams, ka sabiedrībā pirktspēja krītas. Līdz ar to mēs uzskatām, ka tā ir publiskā sektora loma - veikt šīs investīcijas.

Treškārt. Attiecībā uz pieņēmumu par to, ka šādi - lielāki - valdības izdevumi novedīs pie lielākas inflācijas... Arī šis, manuprāt, nav korekts apgalvojums. Šie nav septiņdesmitie gadi, uz ko lielā mērā balstīti šāda veida apgalvojumi. Inflācija veidotos tikai un vienīgi tad, ja mēs šobrīd varētu strādāt... pie pieņēmuma, ka ekonomika darbojas ar pilnu jaudu, bet tā tas nav. Mēs jau tagad zinām, ka ekonomika nedarbojas ar pilnu jaudu; mums atliek paskatīties tikai un vienīgi uz bezdarba rādītāju, lai redzētu, ka ir vismaz 60-70 tūkstoši cilvēku, kas nav nodarbināti. Mēs varam skatīties arī uz šo cilvēku patieso nodarbinātības līmeni kā tādu - vai viņi strādā atbilstoši savām prasmēm, atbilstoši tam, cik daudz viņi vēlas strādāt. Un arī tur mēs varam fiksēt, ka ekonomika nedarbojas ar pilnu jaudu.

Tātad pieņēmums, ka lielāki izdevumi noved pie lielākas inflācijas, nav korekts. Es teiktu - tieši pretēji. Tieši tāpēc šāda veida papildu izdevumi, kuriem mēs aicinām investīcijas, būtu pat pozitīvi, jo šādā veidā ekonomikas jauda tikai un vienīgi pieaugtu; tas būtu labi, jo mums palielinātos arī mūsu izaugsmes rādītāji.

Tāpēc, atbildot uz Kariņa kunga argumentiem, es domāju, katrs no tiem ir šajā brīdī atspēkojams.

Vēlos arī mazliet paskaidrot iemeslu, kāpēc mēs piedāvājam šāda veida priekšlikumu. Kopumā (esmu jau iepriekš no tribīnes par to runājis) Eiropas Savienības fiskālajā politikā pēdējos trīs gados, tātad kopš kovidpandēmijas, ir parādījusies izteikta spriedze. Ne velti, tiklīdz sākās pandēmija, uzreiz šie fiskālie noteikumi - trīs procentu un 60 procentu noteikumi - tika apturēti (tas, manuprāt, uzreiz liecināja par to, ka šie noteikumi nav adekvāti, jo tie nav spējīgi adekvāti reaģēt uz dažādiem notikumiem, uz to, kas notiek pasaulē). Protams, tas tika darīts tādēļ, lai reaģētu uz šo bezprecedenta krīzi, bet es uzskatu, ka mēs joprojām esam šīs krīzes iespaidā un šī spriedze, kas ir parādījusies fiskālajā politikā, nav atrisināta. Esmu uz to norādījis arī Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas sarunās.

Tieši tāpēc mums ir šāds budžeta pants - 5. pants, kas paredz izkļaut noteiktus pasākumus no šīs strukturālās bilances mērķa. Un mēs redzam, ka pirmām kārtām tie ir kumulatīvi, pēdējo trīs gadu laikā tie ir konsekventi pieauguši. No sākuma tas bija saistīts tikai un vienīgi ar Covid-19, pēc tam tās bija energocenas, tagad tie ir drošības pasākumi. Tas parāda, ka esošais Eiropas Savienības fiskālais ietvars nav adekvāts, nav šajā ziņā ilgtspējīgs un tas mainīsies. Un šeit ir tā spriedze, kas vienkārši nav atrisināta.

Domāju, ka ir ļoti svarīgi uzsvērt, ka šeit mēs varam novērot zināma veida grāmatvedības trikus, jo ir skaidrs, ka šīs investīcijas, kuras mēs veicam un kuras es jau minēju attiecībā uz Covid-19, uz energocenām, arī uz drošības pasākumiem, tāpat ietekmēs sabiedrības pieprasījuma līmeni, tās tāpat ietekmēs mūsu aprēķinus par izlaižu starpībām, par ekonomikas potenciālu.

Pilnīgi piekrītu apgalvojumam, ka mēs nevaram tikai iedomāties un tad... domāt, ka tas uzreiz pārtulkojas realitātē. Tomēr šāda veida pants patiesībā tieši tā arī to paredz - tikai tāpēc, ka mēs tagad izkļausim kaut ko ārā no šīs strukturālās bilances mērķa... ka tam nebūs ietekmes uz pieprasījumu, uz izlaižu starpībām un kopumā uz tautsaimniecību kā tādu. Būs.

Es vēlētos lūgt apvienot savus debašu laikus.

Sēdes vadītājs. Vai deputāti neiebilst? *(Starpsauciens: "Nē.")* Deputāti neiebilst, jums ir vēl divas minūtes.

A. Šuvajevs. Paldies.

Turklāt vēlos norādīt uz noteiktām nekonsekvencēm šā likuma panta būtībā.

Pirmām kārtām - kovidizdevumi sen vairs nav vienreizēji, arī energoatbalsts nav vienreizējs. Diemžēl esmu pārliecināts, ka arī drošības izdevumi nebūs vienreizēji.

Tāpēc šie jautājumi par to, ko mēs iekļaujam vai neiekļaujam šajā strukturālās bilances mērķī, ir politiski. Tieši tāpēc mēs arī piedāvājam šādu risinājumu, jo uzskatām, ka šāda veida debatēm parlamentā ir jānotiek, citādi, manuprāt, mēs atkal, kārtējo reizi, palaižam garām iespēju debatēt par mūsu fiskālās politikas ietvaru.

Es teiktu vienkārši: mēs izvēlējāmies šīs divas izdevumu pozīcijas, jo ir skaidrs, ka saistībā ar veselības aprūpes finansējumu šeit ir ļoti liela valdības izgāšanās.

Domāju, ka veselības aprūpes jautājums... ir skaidrs, ka tam ir eksistenciāla nozīme.

Protams, mēs varam diskutēt par to, kāda veida segmentus, teiksim, iekļaut vai izkļaut ārā no veselības aprūpes kopējā budžeta. Jebkurā gadījumā, es domāju, tās ir absolūti leģitīmas debates, un nevar atrunāties ar to, ka tas palielinās inflāciju vai ka kredītreitinga aģentūras novērtēs mūsu sliktāk. Es domāju, ka Eiropas Savienība kopumā ir ieinteresēta, lai Latvija ir vieta, kur ir veseli cilvēki.

D omāju, ka šāda veida iniciatīva un argumenti no mūsu puses var tikt veidoti, jo arī šis piedāvājums - 5. pants - nāk no Latvijas, nāk no Finanšu ministrijas kā mūsu piedāvājums attiecībā uz to, kā mēs redzam... kā varam finansēt visas mūsu dažādās vajadzības.

Šeit nav nekāda veida neapgāžama ekonomiskā loģika, kas paredz, ka jebkurš no šiem apakšpunktiem ir absolūti, noteikti izkļaujams no strukturālās bilances mērķa. Visi šie jautājumi ir tādi, ko šobrīd risina . Un man ir mazliet žēl, ka Latvija šajā gadījumā nepiedalās šajās debatēs pilnvērtīgi.

Jāņem vērā arī otrs jautājums - par sabiedriskajiem medijiem. Ir skaidrs, ka informācijas telpa ir viens no lielākajiem Latvijas izaicinājumiem drošības politikā. Mēs uzskatām, ka nepieciešamība stiprināt sabiedriskos medijus, protams, ir ne tikai vērtība pati par sevi, bet arī instruments valsts drošības sargāšanai. Šeit es vēlos īpaši uzsvērt jautājumu par Latgali. Mēs zinām, ka no SEPLP bija jautājumi, kuri skāra Latgali un kuri netika pilnvērtīgi atbalstīti. Un mēs redzam risinājumu šeit, tieši šajā priekšlikumā.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Vārds deputātei Antoņinai Ņenaševai.

A. Ņenaševa (PRO).

Paldies. Kolēģi! Tieši par šo priekšlikumu runāsim. Konkrēti par priekšlikumu.

Manuprāt, tieši priekšlikuma kontekstā šis ir ļoti konceptuāls jautājums. Premjera kungs pateica, ka tie ir vienreizēji pasākumi, uz kuriem tomēr attiecināmi izņēmumi, un tie ir arī drošības pasākumi, neapšaubāmi, uz kuriem tagad ir attiecināmi izņēmumi.

Vēlos ieskicēt to, kas ir šī priekšlikuma būtība. Tā būtība: runa ir tieši par to, kā mēs skatāmies uz drošības jautājumiem kara laikā un kā mēs redzam sabiedrības veselību, līdz ar to arī veselības aprūpi un mediju lomu kara laikā.

Vai veselības aprūpe nav daļa no drošības un arī svarīgs faktors sabiedrības uzticībai valstij un, protams, arī krīzes... noturībai? Vai tas, ka puse lauku ģimenes ārstu apsver līguma pārtraukšanu ar NVD, nav drošības jautājums? Vai tas, ka bērni šobrīd nevar tikt pie zobārsta, jaunieši netiek pie pilnvērtīgas veselības aprūpes, nav mūsu drošības jautājums - gan šodienas, gan īpaši nākotnes drošības jautājums?

Vai slimnīcu pāreja uz maksas medicīnu - un tas ir tas, ko mēs jau šobrīd redzam un kas noteikti notiks, jo ar esošo budžetu slimnīcas nevarēs nodrošināt pakalpojumus, sākot jau ar septembri, - vai šī pāreja tikai uz maksas medicīnu nav drošības jautājums?

Vai Latgales informatīvās telpas un Latvijas ziņu pašpietiekamība nav drošības jautājums? Jo mēs ļoti labi saprotam, ka karš notiek ne tikai par cilvēku dzīvībām, bet arī par cilvēku prātiem, un sabiedriskie mediji ir viens no mūsu drošības un sabiedrības noturības garantiem.

Un galu galā, kolēģi, - tieši par šo priekšlikumu - vai kovidkrīze mums tiešām neko nav iemācījusi?

Aicinu atbalstīt šo priekšlikumu. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Vilim Krištopanam.

V. Krištopans (LPV).

Godātais priekšsēdētāj! Godātie deputāti! Šis priekšlikums ir par veselību. Nu ko, runāsim par veselību.

Iedomājamies latviešu ģimeni, kurai pieder kafejnīca. Pagājušogad kafejnīcas peļņa bija pieci tūkstoši; tagad inflācija - šogad būs seši tūkstoši. Sieva ar vīru novembrī, decembrī, janvārī, februārī rēķina, kā tērēs tos sešus tūkstošus. Rēķina tā un rēķina šā - nu nepietiek tā tūkstoša vecaimammai gūžas operācijai, nu nepietiek. Nu neko - pārcelsim uz nākamo gadu. Atbrauc ciemos draugi no Igaunijas, arī tiem kafejnīca. Vārds pa vārdam, igauņu ģimene saka: jā, mums arī bija pagājušogad pieci tūkstoši, mēs apsēdāmies, pakalkulējam, nolēmām palielināt vasaras terasi, apmācījām pavāru, palielinājām ēdienkarti, palielinājām galdiņu skaitu, nu šogad būs kādi 10 tūkstoši peļņa, mums sanāks opim acu korekciju iztaisīt tajā labākajā acu klīnikā par diviem tūkstošiem.

Ko es ar to gribu pateikt? Ka jūs četrus mēnešus esat domājuši tikai un vienīgi par to, kā to nabadzību dalīt, un nevienu sekundi jūs neesat tērējuši tam, kā palielināt Latvijas ekonomiku. Tā ir jūsu nelaime.

Otrs. Te šorīt piketēja Viņķeles kundze, varbūt tur arī Pavļuts bija. Varbūt... Iedomājieties to likteņa ironiju: Kariņš uzbrauc Meņģelsonei par to, ka ģimenes ārstiem pietrūkst kādu astoņu miljonu, bet tajā pašā laikā Urzula fon der Leiena noslēgusi līgumu par 71 miljardu eiro - tie ir pieci Latvijas budžeti -, lai visiem Eiropas iedzīvotājiem visās 27 valstīs nopirktu - katram! - 10 dozas vakcīnu. Un tajā skaitā 63 miljoni šogad. Par to maksās Latvijas nodokļu maksātāji. Mīļie draugi! Meņģelsone vainīga? Vai varbūt tie, kas tur piketēja, kas, kā Kariņš saka, skraidīja kā peles zem galda? Jums jau tur, Aizsardzības ministrijā, ne tikai zem galda, bet arī pa galdu skraida jau.

Nu labi, par Aizsardzības ministriju Rajeva kungs man atļaus... viens teikums vēl... atļaus citēt Pēteri I, bet es citādāk jau pārfrāzēšu. Bija tāds... Augstākajā padomē un 5. Saeimā tāds teiciens klejoja, jūs to esat dzirdējuši: "Ja mēs ap Aizsardzības ministriju apvilktu dzeloņstieples, katrs zinātu, par ko viņš tur sēž."

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Viktoram Valainim.

V. Valainis (ZZS).

Godātie kolēģi! Sākam skatīt likumprojektu par budžetu un uzreiz ķeramies pie būtiskākajiem jautājumiem!

Domāju, šis priekšlikums ir viens no būtiskākajiem jautājumiem šajā budžetā. Un arī premjera uzstāšanās par to noteikti liecina. Es tomēr gribētu atbildēt premjeram Kariņa kungam. Par viņa uzstāšanos.

Ir pilnīga taisnība - uzņēmējiem būs jāsedz šī aizņemtā nauda, neviens cits to mūsu vietā nesegs. Tie būs uzņēmēji, kuriem būs jānopelna nauda, lai to varētu atdot.

Bet Kariņa kunga šībrīža uzstāšanās par fiskālo disciplīnu galīgi neiet kopā ar viņa paša laikā "sastrādātajiem" septiņiem miljardiem... līdz šai dienai... aizņemtās naudas. Mēs visi redzējām, kā šie septiņi miljardi tika iztērēti. Te jau Krištopana kungs tikko minēja piemēru. Mēs atceramies, kādi finanšu "helikopteri" pacēlās virs Latvijas un kā šī nauda tika tērēta. Varam spriest, vai tas bija pareizi vai nepareizi, šur tur to arī vajadzēja, bet, vai pilnībā to vajadzēja tādos apmēros darīt, tas ir jautājums.

Bet šodien Kariņa kungs no šīs tribīnes maldina deputātus par to, ka viņiem nav iespējas prasīt šādu atkāpi no Eiropas Komisijas. Godātie kolēģi, ir iespēja, un šādu atkāpi 2017. gadā vienreiz jau paprasīja Latvijas valdība un ieviesa arī reformas. 2017. gadā tieši veselībai... bija atkāpe attiecībā uz deficītu. Un tam pretstatā tika piedāvātas reformas, kuras... 12. Saeima pieņēma reformas.

Tikai Kariņa valdība piecu gadu laikā sistemātiski un šī Saeima turpina atcelt tās reformas, ko 12. Saeima pieņēma attiecībā uz veselības jomas finansēšanu. Tie ir simtiem miljonu eiro, kas ir aizgājuši garām veselības budžetam - simtiem miljonu eiro! Un tas viss tikai tāpēc, ka deputātiem pietrūka mugurkaula ieviest šo sistēmu līdz galam. Saeima jau bija nobalsojusi; 12. Saeima to bija izdarījusi, bija pieņemti lēmumi. Bija atkāpe attiecībā uz deficītu uz vairākiem gadiem; bija veselības budžeta finansējums uz deficīta rēķina - ar domu panākt stabila finansējuma ieviešanu. To izdarīja.

Tā vietā - kas notika? Atkāpe beidzās, uznāca kovids, un kas aizpildīja šo robu, lai deputātiem nebūtu jābalso par nepatīkamu likumprojektu? Covid-19 aizņemtā nauda. Un Covid-19 naudu tad vairāku gadu garumā vienkārši aizņēmās un aizpildīja šo iztrūkumu. Šodien mēs nonākam pie situācijas, ka mums budžetā ir iztrūkums, mums nav reformas, jo mūsu valdība četru gadu laikā nav... iepriekšējā valdība četru gadu laikā neko neizdarīja.

Kariņa kungs, pasakiet tikai, ka man nav taisnība... par šiem vārdiem! Kariņa kungs, jūs labi zināt, ka man ir taisnība šajā ziņā. Tā ir jūsu neizdarītā lieta, tāpēc simtiem miljonu eiro ir ārpus veselības budžeta. Un tā ir viena no lielākajām valdības kļūdām - tā, ka viņi, valdība, to neizdarīja.

Un šobrīd mēs, gan PROGRESĪVIE, gan ZZS, abas politiskās partijas, piedāvājam priekšlikumu - uz deficīta rēķina risināt veselības jomas problēmas līdz brīdim, kad beidzot Saeima saņems spēkus, lai pieņemtu veselības aprūpes... attiecīgo apdrošināšanas likumu.

Kolēģi, es šodien neticu nevienam jūsu vārdam; neticu, ka jūs to izdarīsiet. Jūs četrus gadus pēc kārtas, gadu no gada, atlikāt to. Un ko jūs izdarījāt šogad? Ko šī Saeima, tiklīdz sanāca kopā, izdarīja? Kas bija pirmā lieta? Vēlreiz atlika uz pāris gadiem, stāstot, ka nu tik būs, kaut kad būs tas likums. Nu man gan negribas ticēt, ka būs. Šobrīd veselības joma tieši jūsu iepriekšējās valdības dēļ piedzīvo milzīgu šoka terapiju - milzīgu šoka terapiju! Un, es domāju, te ir jābūt kaut kādam risinājumam.

Budžets veselības aprūpei... 85 miljoni papildus - tas nav nekas pret 500 miljonu iztrūkumu, kas ir fakts.

Tāpēc, kolēģi, es domāju, šis priekšlikums ir vietā.

Domāju, tas vien, ka mēs apstiprināsim... jūs apstiprināsiet šo budžetu un atstāsiet veselības jomu tādā stāvoklī, kādā tā ir šobrīd (mēs šodien vēl daudz runāsim par veselību), - tas tikai parāda to, ka jau nākamajā dienā budžets būs jālabo. Šāds budžets veselības jomai nav ilgtspējīgs, tas pat tuvākos izaicinājumus nespēs nosegt. Tās problēmas būs ārkārtīgi lielas. Ceturtā daļa no budžeta - samazinājums.

Kolēģi, padomājiet par to, kāda ir reālā situācija. Un liela atbildība šajā ziņā ir tieši valdības vadītājam, jo viņa atbildība bija tā - panākt, lai jau iepriekšējā Saeima pieņemtu veselības aprūpes finansēšanas likumu, nevis vieglprātīgi aizņemties naudu, lai aizbērtu to caurumu ciet. Tagad vairs nevar aizņemties. Ko tālāk? Neko. Viss. Nauda beidzās. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Ģirtam Lapiņam.

Ģ. Lapiņš (NA).

Godātais priekšsēdētāj! Godātie kolēģi! Nebiju plānojis runāt pie šī punkta, bet, dzirdot nu jau atkal "progresīvu" demagoģiju, nevarēju neatnākt.

Tas, par ko jūs daļēji runājat šobrīd, - tas vispār nav punkts. Šobrīd šis priekšlikums ir par avotiem. Nevis par to, kur ieguldīt, bet par avotiem! *(Starpsauciens: "Veselībā deficīts.")* Jo šajā zālē nav neviena cilvēka, kurš nepiekristu tam, ka mums vajag ieguldīt vairāk veselības aprūpē. Tā ir kā aksioma - mēs ieguldām vairāk un ieguldīsim. Bet šīs piedāvātās izmaiņas jau nav par to. Stāstīt par to, ka veselības aprūpei pietrūkst naudas un tā tālāk, - to jūs varēsiet izstāstīt pie citiem punktiem.

Šis, ko jūs iesniedzat, ir par avotiem, no kurienes ņemt finansējumu. Un, ja runājam par avotiem, tad mani izbrīna tas... Kad par šo diskutējām Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā, bija Fiskālās disciplīnas padomes pārstāve vadītāja Inna Šteinbuka, un šie jautājumi tur tika pārrunāti. Bija jautājums - vai var šādas izmaksas iekļaut strukturālajā bilancē... nu, tā kā iznest ārpus šī rāmja. Par to, ko arī Kariņa kungs runāja... un tā tālāk. Un Šteinbukas kundze teica: nē, nevar. Un viņa teica, ka mēs jau atrodamies uz robežas ar šīm... aizsardzības pozīcijām... lielajam iepirkumam, jo tas svarīgākais vārds ir - "vienreizējs"...

Es teiktu, ka aizsardzību mēs varam ielikt iekšā šajā rāmī, tāpēc ka tās ir šīs vienreizējās lielās iegādes... šīs pretgaisa aizsardzības sistēmas iegādes. Es ticu un zinu, ka tas ir pareizi. Bet veselības aprūpe? Nu tad nāciet un pastāstiet, kā jūs vienreizēji varat kaut ko izdarīt! Nu tātad mēs iedosim 100 miljonus, piemēram, šādam vai tādam pakalpojumam... uz gadu, piemēram. Vienreizējs. Kas tad būs pēc tā gada? Pēc gada mums vajag turpināt finansēt.

Vienreizējs - tas nozīmē, ka mēs uzbūvējam jaunas slimnīcas. Piedodiet, jaunu slimnīcu šobrīd nevajadzētu būvēt. Jau šobrīd mums slimnīcu ir daudz un ir runa par to, kā mums efektīvi tās saslēgt kopā, kā pakalpojumus no vienas slimnīcas uz otru... kā pacientus pareizi menedžēt - vadīt pacientus pa ārstiem un pa slimnīcām. Es piekristu jums, ja jūs teiktu, ka vajag uzbūvēt jaunu slimnīcu - vienalga, Rīgā vai reģionos. Tas būtu vienreizējs pasākums, jā. Tādā gadījumā mēs to varētu izņemt ārā no šī rāmja. Jo - izlasiet 5. pantu! - tur ir rakstīts par vienreizējiem...

Kovids - nu, tas ir tā kā vienreizējs... Nu bija epidēmija - tas ir vienreizējs... Energoresursu cena, kas ir lielā mērā kara rezultāts, Ukrainas bēgļi - tas ir vienreizējs... Karš beigsies, Ukraina uzvarēs, un viss būs kārtībā. Tas ir vienreizējs, un tāpēc mēs to ņemam ārā no šī rāmja. Jūs sakāt - veselības aprūpē... nepasakot tad - ko. Tie nav jauni pakalpojumi, jo pēc viena vai diviem gadiem vajadzēs papildu finansējumu. Tas nav paredzēts šim mērķim.

Tā ka es aicinu runāt par būtību. Veselības aprūpes pakalpojumi, jauni pakalpojumi, kam ir nepieciešams finansējums, - tas nav šāds risinājums. Mēs to nevaram iznest ārpus šīs strukturālās bilances. Par veselības aprūpi - noteikti finansējums ir nepieciešams un būs nepieciešams arī nākamajos gados. Un tas iet kopsolī ar to, ko jau arī... manuprāt, Kariņa kungs teica to, ka ir nepieciešams veikt arī reformas. Un mēs visi ļoti, ļoti ceram, ka reformas tiks veiktas, tiks optimizēti gan slimnīcu tīkli, gan pakalpojumu sniegšana, gan pacientu labāka virzīšana pie visiem attiecīgajiem ārstiem un tā tālāk. Nu ir daudz foršu risinājumu, lai sistēma kļūtu efektīvāka, un nāks jauns finansējums.

Tā ka diskutējam pēc būtības.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Vārds deputātei Daigai Mieriņai.

D. Mieriņa (ZZS).

Kolēģi! Strādājot pašvaldībā, esmu ļoti daudz reižu dzirdējusi, ka to un to neesot iespējams izdarīt, tas un tas esot par dārgu, to 30 gadus neviens neesot varējis izdarīt. Taču es gribu teikt: ja ir vēlme un laba griba, tad izdarīt var visu.

Un arī šajā budžetā, ja būtu vēlme, mēs atrastu naudu ļoti daudzām lietām, tām, kuras patiešām mums, valstij, ir prioritāte. Bet lieta tāda, ka veselības aprūpe nav bijusi šīs valdības prioritāte, un mēs to redzam.

Kāpēc tas tā ir? Jūs atceraties, kāda bija valdības deklarācijas sastādīšana? Veselības jomu kā prioritāti ielika tikai pašā beidzamajā brīdī. Mēs nestrīdēsimies, kas to ielika. Es saprotu, ka laikam tomēr pēc Kariņa kunga norādījuma. Paldies tiešām par to, bet... Es vēlreiz gribu teikt: kolēģi, šis ir labs priekšlikums. Jā, tas varbūt skar vienreizējus pasākumus, bet, ja paskatāmies veselības jomā, tad redzam ļoti daudzas lietas, kurām nauda ir vajadzīga arī vienreizēji, un tas mums dotu iespēju, labu atspēriena punktu nenolaist veselības jomu līdz tādam līmenim, ka mums nauda būs vajadzīga vēl un vēl, un vēl vairāk.

Kolēģi, es ļoti ticu, ka tad, kad tika veidota valdība un tika uzrunāta Līga Meņģelsones kundze, viņai noteikti tika teikts: jums būs atbalsts, mēs jums palīdzēsim, mēs jūs visādi atbalstīsim. Un APVIENOTAIS SARAKSTS noteikti turēja rūpi par to visu. Bet kāds ir rezultāts? Mēs redzam, ka veselības ministre Līga Meņģelsone ir atstāta viena pati - viena pati! Līga, jūs esat piesmieta, tāpat kā piesmieti ir Latvijas iedzīvotāji, tāpat kā piesmieta ir veselības joma.

Un mēs varam šeit smaidīt un teikt to, ko es esmu tik daudzas reizes dzirdējusi no savas pašvaldības. Bet es esmu pierādījusi, ka var atrast naudu un ka var izdarīt arī neiedomājamas lietas!

120 miljoni eiro bija tā sarkanā līnija, pie kuras Līgai vajadzēja atkāpties un pateikt... un parādīt savu stingro raksturu. Diemžēl tas nenotika, tāpēc ka cilvēks ir atbildīgs un saprot, ka, vienkārši aizejot, nekas netiks risināts.

Kolēģi! Vai tagad, 30 gadus pēc Latvijas neatkarības atjaunošanas, vienīgais, ko mēs varam pateikt, - naudas mums nav, cilvēkiem palīdzēt nevaram, ar zālēm, medikamentiem palīdzēt nevaram, neko nevaram? Tas ir viss, ko mēs varam pateikt pēc 30 gadiem?! Bet tie, kas skatās mūs un klausās mūs, - viņi taču gaida, ka mēs to izdarīsim, ka mēs palīdzēsim. Kādi būs tie risinājumi?

Kolēģi, manuprāt, PROGRESĪVO priekšlikums ir vērā ņemams un apspriežams. Es domāju, ka mēs visi varētu vienoties un beidzot atbalstīt tiešām labu priekšlikumu.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātei Līgai Kozlovskai.

L. Kozlovska (ZZS).

Augsti godājamie kolēģi! Šodien tātad mūsu jautājums ir par naudu - par valsts budžetu un valsts budžetā ietilpstošo veselības aprūpes budžetu. Saka jau tautā, ka veselību nevar nopirkt par naudu, bet, lai veselību saglabātu, lai veselīgi nodzīvotu ilgu mūžu, ir vajadzīga nauda - un ir vajadzīga liela nauda.

Mūsu valsts starp Eiropas Savienības valstīm ir viena no sliktākajām veselības rādītāju ziņā. Mirstība no onkoloģiskajām slimībām - šajā ziņā esam pirmajā vietā starp Eiropas Savienības valstīm. Arī sirds asinsvadu slimības - esam pirmajā vietā saslimstības un mirstības ziņā. Un kur nu vēl traumas, suicīdi, depresija un tā tālāk!

Kādā veidā mēs cīnāmies ar šiem negatīvajiem veselības aprūpes rādītājiem? Šo 33 gadu laikā šī joma, veselības aprūpe, ir badināta, ir noasiņojusi. Veselības aprūpe ir agonijā.

Pašreizējais veselības aprūpes budžets - 86 miljoni eiro, ko šodien, kā es saprotu, premjera kungs... ir runājis masu medijos... piešpricējis slimnīcām par energoresursu sadārdzinājumu...

nozīmē tikai vienu trešo daļu no veselības aprūpei vajadzīgā budžeta, lai mēs saglabātu iepriekšējā gada līmeni. Tas nozīmē, ka pašreiz mūsu veselības aprūpei... šogad būs 4,5 procenti no IKP, nākamajā gadā jau būs 3,6... 3,7, un aiznākamajā gadā - vēl mazāk.

Un ko tas nozīmē mūsu, Latvijas, iedzīvotājiem? Latvijas iedzīvotājiem būs izvēle - dzīvot vai mirt. Dabīgā izlase, jo tikai viena trešā daļa onkoloģisko pacientu saņems valsts apmaksātos pakalpojumus un kompensējamos medikamentus. Tāpat būs arī sirds veselībai, tāpat arī psihisko pacientu aprūpei, tieši tādi paši skaitļi.

Un man gribas teikt: par veselīgi nodzīvotajiem gadiem tur vispār nav ko runāt. Mūsu, Latvijas, vīrietim ir atlicis ļoti maz gadiņu - šajā kontekstā, ja salīdzinām ar citām Eiropas valstīm. Viņš var veselīgi nodzīvot knapi 52 gadiņus... Turpretim Lielbritānijā dzīvo 68 gadus; 74 gadus dzīvo, piemēram, Zviedrijā.

Bet... kā jau es minēju, "tā kaulainā" ir ļoti iemīlējusi mūsu zemi - pļauj ar lieliem vēzieniem gan sirds slimniekus, gan onkoloģiskos pacientus, nopļāvusi ir arī kovida slimniekus.

Ir pilnīgi saprotamas Ministru prezidenta bažas par mūsu tautas veselību. Es saprotu, ka viņam īstenībā par tautas postu sāp sirds, jo - kāda gan cita iemesla dēļ viņš varētu būt atļāvies sabļaut uz veselības ministri? Mani kolēģi gan saka, ka šis uzbļāviens uz ministri nav saistīts ar šo; viņi saprot, ka īstenībā tā ir pļauka visiem Latvijas mediķiem un pacientiem, kurus viņa pūlējās aizstāvēt, patiesībā neprasīdama neko daudz, tikai izpildīt valdības deklarācijā teikto: 12 procenti no valsts budžeta - veselības aprūpei. Ja Kariņa kungs viņas teikto var nosaukt par īdēšanu, tad man gan jāsaka, ka Meņģelsones kundze vismaz pašlaik ir viens no gaišākajiem ministriem. Viņai ir bijusi un ir izpratne par to, ka ieguldījums veselības aprūpē ir investīcija. Investīcija mūsu tautsaimniecībā un galu galā - ārējā un arī iekšējā drošībā. Tikai veseli cilvēki varēs aizstāvēt mūsu tautu, tikai veseli cilvēki varēs strādāt un ekonomiku attīstīt.

Latvijas veselības aprūpes nozares finansējums, kā jau es minēju, ir viens no zemākajiem. Latvijas Slimnīcu biedrība tikko nākusi klajā ar paziņojumu, ka pagājušajā gadā nav samaksāti 88 miljoni par visiem pārtēriņiem. Un es gribu teikt, ka šādā situācijā, bez naudas, aicināt uz reformām veselības aprūpē - tas ir tas pats, kas aicināt sirds slimnieku, infarkta slimnieku noskriet viena kilometra maratonu. *(Starpsauciens: "Apvienoties...")*

Sēdes vadītājs. Kolēģi, vai jums ir iebildumi, ja tiks apvienoti abi debašu laiki? *(Starpsaucieni: "Nav!")* Iebildumu nav.

Tātad jums ir vēl divas minūtes.

L. Kozlovska. Cienījamie kolēģi! Jūs jau zināt, ka mediķu algas mūsu valstī ir vienas no zemākajām Eiropā, mūsu ārstniecības iestādēs katastrofāli pietrūkst māsiņu - četri tūkstoši... un pat vairāk. Mums viņas vajag mūsu ārstniecības personāla komandā, bet viņu nav. Ģimenes ārsti noveco, vairāk nekā 70 procenti ir jau senioru vecumā. Ja viņi aiziet, tad tiešām pusmiljons Latvijas pacientu paliek bez pamataprūpes, primārās veselības aprūpes. Slimi, veci ārsti ārpus Rīgas ārstē vecus, slimus pacientus.

Un tad nu es gribētu teikt par Ministru prezidenta kungu tā: ja Ministru prezidents notiekošo nesaprot un nespēj atrast līdzekļus nozarei, no kuras kvalitātes būtībā ir atkarīgs tas, vai nācija izdzīvos vai izmirs, tad lai viņš beidz īdēt, iet projām un dod vietu kādam citam! *(Aplausi.)* Taču es to nedarīšu, tas nebūs korekti. Pareizāk būtu meklēt ceļus, kur ņemt naudu, jo fiskālā telpa, izrādās, ir pilnīgi tukša.

Godājamie kolēģi! Pateicoties stingrai koalīcijas vienotībai un disciplīnai, es redzu risinājumu šai problēmai. Jūs varbūt pamanījāt - veiksmīgākās valstis ir karalistes: Lielbritānija, Norvēģija, Zviedrija. Es domāju, ka mums Kariņa kungu vajadzētu ievēlēt par karali, tad mums būtu pašiem savs karalis - karalis Arturs -, tas atrisinātu problēmas. Bet īstenībā *(Starpsaucieni: "Balsojam!"; "Balsosim!")*... bet aicinu atbalstīt deficīta palielināšanu veselības aprūpei.

Paldies. *(Starpsauciens. Aplausi.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Aināram Šleseram.

A. Šlesers (LPV).

Godājamais priekšsēdētāj! Godājamie kolēģi! Godājamais premjera kungs! *(Zālē troksnis. Sēdes vadītājs noklaudzina ar āmuru.)* Pagaidām kronēšana vēl nav notikusi...

Sēdes vadītājs. Cienījamie ministri, arī uz jums attiecas disciplīnas prasības.

A. Šlesers. ... tā ka es aicinu arī jūs paklausīties, ko deputāti plāno runāt šodien.

Par veselību, par to, par ko šodien tiek runāts. Tāda kurioza situācija: nākot šodien uz Saeimu, redzu - tāds bariņš cilvēku stāv, sagaida... māj ar roku, piesauc manu uzvārdu un saka: "Šlesera kungs, kā jūs rīkosieties saistībā ar veselību? Vai jūs atbalstīsiet?" Un tā jautātāja - bijusī veselības ministre Viņķele. Es piegāju klāt, lai nebūtu tāda attāla saruna, un Ilzei Viņķelei jautāju: "Nu kas tad īsti ir nepieciešams saistībā ar veselību?" Nu skaidrs - ir vajadzīga nauda. Un, kā jau teica Lapiņa kungs, kur tad ņemt naudu? Bet jūs jau esat valdībā, dārgie draugi, jums jau jānāk ar piedāvājumiem.

Vairākas reizes pirms sēdēm ir bijuši piketi šeit pie Saeimas nama. Es pieļauju, ka jūs esat saņēmuši, tāpat kā es, šādus pārskatus... Tie ir pārskati, kas saistīti ar vēža ārstēšanu... 2023. gadam. Un tur ir attiecīgs izklāsts - par to, kas ir nepieciešams. Un atkal runa ir par naudu. Un, protams, te varētu kāds nākt un teikt: "Mēs taču strādāsim, mēs taču lemsim, mums ir apakškomisijas," - bet cilvēki jau gaida konkrētus risinājumus.

Un tagad par naudu. Kur tad ņemt naudu? Ir iespēja veikt reorganizācijas, restrukturizācijas, reformas, bet ir iespēja vienkārši paskatīties, kur nauda pazūd valstī, kur nauda tiek vienkārši nozagta.

Un tagad - konkrēts piemērs. Šodien no rīta, braucot uz darbu, es klausījos rīta ziņas Latvijas Televīzijā (audioversijā), un tur uzstājās valsts kontrolieris Irklis, un viņam uzdeva jautājumus par to, kas notiek tagad valstī un kā viņš vērtē situāciju ar nekustamo īpašumu. Viņš teica: "Mēs esam ļoti bagāta valsts." Latvijā esot četrarpus miljardus eiro vērti nekustamie īpašumi, bet to apsaimniekošana esot zem jebkādas kritikas. Nekustamo īpašumu aģentūra netiek ar to galā, ministrijas netiek ar to galā, un problēmas ir tādas, ka bieži tās tāmes, kuras tiek apmaksātas, ir uzpūstas.

Un te ir konkrēts piemērs - tas, ko šodien saka valsts kontrolieris Irklis. Viņš saka: 1,9 miljoni tiek pārmaksāti par nekustamajiem īpašumiem, kurus īrē Valsts ieņēmumu dienests un policija. Tātad 1,9 miljoni tiek pārmaksāti, jo viņi ir paskatījušies - līgums ir noslēgts ar Valsts akciju sabiedrību "Valsts nekustamie īpašumi", un tur esot, ko varētu samazināt, viņš saka, jo tur ir aprēķins veikts tā, ka principā varētu to visu samazināt par 1,9 miljoniem. Tas nozīmē to - lūdzu, 1,9 miljoni! Jau atradām. Ejam tālāk!

Šodien noklausījos Kreituses kundzi... Viņas uzruna jau ir uzspridzinājusi soctīklus. Lūk, ko viņa saka: "Armijā zog. Ir jātaisa audits."

Nu kā? Vakar vakarā, "Panorāmu" skatoties, - ko mēs redzam? Žurnālisti uzdod jautājumus aizsardzības ministrei - kas tie par trim procentiem? Izrādās, ka vienkārši starpniekiem ir iedoti trīs procenti ne par ko. Tas nozīmē, ka līgums, kuru Pabriks neatceras... ka bija 220 miljonu līgums, kas bija jāslēdz... vai tie 330. Mūrniece nezina, bet līgums ir noslēgts 22. decembrī - tad, kad jau šī valdība sāka strādāt. Neviens neko nesaprot. A kurš tad ir parakstījis mūsu valstī līgumu par 220 miljoniem?

Lūgums pagarināt...

Sēdes vadītājs. Vai deputātiem ir iebildumi pret to, ka tiek apvienoti laiki? *(Starpsaucieni.)* Iebildumu nav.

A. Šlesers. Tātad - kurš parakstīja? Es aicinātu aizsardzības ministri atnākt un pateikt šeit, kurš parakstīja līgumu. Kā tas varēja būt?

Un ja trīs procenti ir garantēti par to, ka nepiegādā preci uzņēmumam, kuram nav zināšanas ne loģistikas biznesā, ne varbūt kādā citā... Tie ir naudas avoti. Tāpēc vajadzētu veikt auditu šajos iepirkumos un saprast, cik tad ir šādi līgumi - par trim procentiem - valstij noslēgti.

Godājamie kolēģi! Ja runājam par to, kā finansēt veselību, tad derētu atcerēties, ka ir tāds sens teiciens: "Pa diedziņam, pa diedziņam, un nabagam arī džemperītis sanāks." Es domāju, ka 1,9 miljonus, ko Irkļa kungs pieminēja, vajag atdot veselībai. Lūk, trīs procenti, kas sastāda 6,6 miljonus izdevumos... lūdzu, - veselībai! Tā arī atrisināsies šie jautājumi, godājamie kolēģi.

Tā ka es aicinu darīt visu, lai šis audits, reformas un viss pārējais notiktu tā, lai veselībai mēs varētu atrast naudu, jo tiešām cilvēki, kas slimi ar vēzi, nevar ilgi gaidīt uz to, ka kādreiz notiks reformas. Šie risinājumi vajadzīgi tagad un uzreiz.

Tā ka, godājamais Kariņa kungs, kā jau teicu, es nekritizēšu jūs par to, ka iepriekšējā valdībā jums nebija iespēju kontrolēt situāciju; jūsu pārstāvniecība bija maza. Bet nu ņemiet visu savās rokās un lieciet ministriem strādāt! Veiciet auditus, jo tur ir ļoti daudzas problēmas, kā jūs teicāt, - peles skraida ne tikai zem galda, bet arī pa galdu. Tā ka strādājiet, un nauda būs veselībai.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Viktoram Valainim otro reizi.

V. Valainis (ZZS).

Godātie kolēģi! Es pieteicos otro reizi, lai atbildētu kolēģim Lapiņa kungam. Mums ar Lapiņa kungu diezgan tādas interesantas, jēgpilnas diskusijas, manuprāt, bija jau Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā. Un arī šobrīd no Saeimas tribīnes gribu teikt, ka šis priekšlikums...

Jūs prasāt - kas ir vienreizēja investīcija? Vai tā ir gaisa aizsardzība vai kas cits? Nu, kas veselības jomā varētu būt vienreizēja investīcija? Vai mēs tiešām būvēsim jaunu slimnīcu? Nē, mēs samaksāsim algas nepieciešamajā apjomā, mēs samaksāsim par to, lai pakalpojumi būtu nepieciešamajā apjomā. Vienreizēja investīcija ir budžeta aizlāpīšana uz deficīta rēķina - tik ilgi, kamēr mēs rodam jaunus finansējuma avotus. Un jauns finansējuma avots var būt veselības

apdrošināšanas, respektīvi, veselības finansēšanas, likums. Tas var būt jauns finansējuma avots, veids, kādā aizvieto šo līdzekļu iztrūkumu.

Šobrīd iztrūkums ir gana liels, un šīm vajadzībām, par kurām mēs, kolēģi, te runājam, diemžēl avotu neviens nenorāda. Jūs vienkārši spītīgi atsakāties skatīties šeit... kā avotu. Vienreiz, jau pavisam nesen, valdība izmantoja šādu pozīciju kā avotu, tikai diemžēl savā ziņā pēc tam piekrāpa - piekrāpa Eiropas Komisiju, jo solīja, ka būs likums. Likumu pieņēma, bet pēc tam atcēla. Tā bija nesolīda rīcība no valdības puses.

Kolēģi! Es aicinu tomēr atbalstīt šo frakcijas PROGRESĪVIE priekšlikumu. Tas ir par lietas būtību, un tas runā tieši par šiem avotiem šajā brīdī, kur tad ir tie avoti. Pēc tam mēs runāsim par mērķi, un tad nevajag, lūdzu, pārmest, ka mēs nepiedāvājam avotu. Šis arī ir avots veselības jomai, vienīgajai jomai, ko opozīcija piedāvā uz deficīta rēķina, jo jūs citu piedāvājumu neesat devuši.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Nākamajam vārds - deputātam Edmundam Cepurītim.

E. Cepurītis (PRO).

Cienījamie kolēģi, īpaši valdības pārstāvji! Es domāju, ir vietā nedaudz parunāt par šī priekšlikuma pamatojumu, ņemot vērā tos pārpratumus, kas šeit ir radušies, jo, manuprāt, šis priekšlikums ir par to, kā mēs izvirzām prioritātes.

Kaut kādā vienā aspektā, es domāju, veselība ir šīs valdības pati pirmā un svarīgākā prioritāte, tikai tādā īpašā kategorijā. Es piekrītu, ir citas. Veselība ir tāda īpaša kategorija. Tā ir tāda prioritāte, ko piemin katrā runā, arī šeit, Saeimas sēdē, valdības pārstāvji piemin to, cik svarīga ir veselības aprūpe, un vairākus aspektus. Tā ir arī tāda kategorija, kurā visu laiku runās tiek solīts būtiski palielināt finansējumu un kārtot citus jautājumus, bet tā ir īpaša kategorija, jo ir tāda prioritāte, kura, neskatoties uz šiem diviem aspektiem, daudzām runām par finansējuma palielinājumu... Tā ir prioritāte, par kuru plaši runā, bet kurai beigās nepiešķir finansējumu konkrētajā budžeta likumprojektā, kuru mēs skatāmies. Vai, pareizāk, - ja skatītos prioritātes, kurām šajā gadā ir plānota situācijas pasliktināšanās. Tas ir tas, ko nosaka visas organizācijas, tas ir tas, ko pasaka eksperti. Godīgi sakot, tas ir tas, ko saka arī Veselības ministrija. Skaidrs, ka tās nav prioritātes. Nevar būt palielinātā budžetā prioritāte joma, kurā situācija pasliktinās. Godīgi sakot, arī paši valdības pārstāvji ļoti bieži runās, komentāros medijiem atzīst: jā, šeit situācija pasliktināsies.

PROGRESĪVO priekšlikums ir izņemt veselības aprūpi no šīs interesantās kategorijas un padarīt par reālu prioritāti. Ja mums tik daudz patīk runāt par to, cik veselības aprūpe ir svarīga, ja mums tik daudz patīk runāt par to, ka tai vajadzētu piešķirt vairāk finansējuma nākotnē, tad mēs nevaram atbalstīt situācijas pasliktināšanos šajā gadā. Jā, godīgi sakot, to varētu izdarīt arī bez budžeta deficīta jautājuma skatīšanas, tas būtu bijis jāizdara valdībai budžeta veidošanas sarunās, bet skaidrs, ka mēs esam šeit un tas izdarīts nav.

Līdz ar to ir šis priekšlikums, kas ļautu mums vienkārši palikt tajā situācijā, kurā esam, tajā pakalpojumu pieejamībā, kāda ir, un tad mēs varēsim nākotnē nākt ar daudziem skaistiem solījumiem, reformām un citiem jautājumiem, bet mēs vismaz nebūsim sagrāvuši tos pamatus, kas šobrīd mums ir.

Es tikai gribēju pateikt - jūs pieminējāt izmaksas uzņēmumiem saistībā ar aizņemšanos. Es iesaku pajautāt uzņēmējiem, kādas izmaksas viņi šobrīd plāno... ar valdības situācijas pasliktināšanu veselības aprūpei... saistībā, pirmkārt, ar slimības lapām (tās viņi plāno biežāk, viņiem ir jāplāno darbinieki, kas varēs aizvietot citus veselības pasliktināšanās dēļ), otrkārt, privātās veselības apdrošināšanas polisēm, kur arī ir skaidrs, ka darba devēji jau šobrīd plāno būtiskus papildu ieguldījumus, kompensējot to, ko valdības puse nedara.

Jūs diezgan daudz runājat par reformām, kā norāda *re:Baltica*, - reizēm maldinoši. Es vienkārši gribēju atgādināt, ka jūs netiksiet līdz nākamajam reformu efektivitātes līmenim, ja sagraujat esošo. Eksperti, iepriekšējie komentāri no *OECD*, Pasaules Veselības organizācijas, Eiropas Komisijas - es aicinu atrast kaut vienu ekspertu, kas domā citādi! - norāda, ka finansējuma jautājumu nesakārtošana ir tieši šāds solis - pamatu graušana, kas līdz ar to nozīmē, ka līdz tālākajām reformām veselībā mēs netiksim. Tas arī paskaidro priekšlikuma būtību. Priekšlikumu atbalstot, veselību var padarīt par reālu prioritāti, nevis šādu dīvainu... par kuru mēs daudz runājam, bet reālajos lēmumos, reālajā finansiālajā segumā tas neparādās. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Andrim Bērziņam.

A. Bērziņš (ZZS).

Kolēģi, es mēģināšu būt īss, tāpēc ka mēs runājam... Es gribētu uzteikt Čakšas kundzi, kas ir šeit. Man liekas, jūs uzsākāt to apdrošināšanas lietu. Es domāju, ka tā bija pozitīva un tā ir jāturpina. Mēs to iedarbinājām, mēs to kopā ielikām, pēc tam apstādinājām, atgriezām naudu atpakaļ, un tagad mēs nonākam tieši pie tā paša varianta - kur tad naudu ņemt? No kurienes? Budžets... Nodokļus lielākus? Nu, medicīnai visu laiku pieaugs līdzekļi. Tāpēc tur bija izstrādāta tā sistēma... Mazāk vai... vairāk bija sociālās grupas, kas tiek pasargātas, kurām nav jāmaksā par šo lietu, bet tā nāca iekšā zināms stabils naudas finansējums medicīnā, tas, ko jau kolēģi arī teica.

Vai tad ir kāds... Ja kāds varētu pateikt, šeit atnākot: ziniet, būs kaut kāds baigais blieziens, lieli ienākumi, būs baigais nodokļu bums, un tad nu iegrūdīs... Nav jau. Bet medicīnai nepieciešams liels finansējums, jo pretējā gadījumā lēnām privātā medicīna pārņems to medicīnu, ko mēs saucam par valsts medicīnu. Un lēnā garā mēs tik un tā... Tur tas lielais brīnums būs, ka valsts nespēs šo medicīnu uzturēt, tai nebūs finansējuma un privātā medicīna lēnām, lēnām pārņems... Jo medicīnai būs nepieciešams... Cilvēkam vajadzēs ārstēties, un viņš tik un tā aizies... un viņam vajadzēs samaksāt šo naudu privātajā...

Mēs pašlaik atrodamies uz ļoti bīstamas robežas. Ļoti! Ja mēs gribam, lai tas notiek, lai tas viss pāriet uz privāto medicīnu, nu, ko *(Starpsauciens: "Tie, kam nav naudas, nevarēs samaksāt...")*... bet viņi aizies, aizies uz to privāto medicīnu diemžēl.

Tā ka, kolēģi, ja mēs runājam par reformām, es domāju, mums ir... valdībai kopumā ir ļoti nopietni jāpadomā. Šis ir jautājums par to, ka kopīgiem spēkiem mums medicīna ir jāizvelk ārā. Tas nenozīmē, ka mēs uzgrūžam vienam vai otram, mums ir jāvienojas, jāatrod labākais modelis, kas ir labākais cilvēkam, lai viņš varētu saņemt kvalitatīvu medicīnu.

Tāpēc arī, nu, mēs nevaram ministrei, teiksim... Es vienkārši apskaužu... Toreiz no tribīnes es teicu, ka viņai novēlu... Ko varētu novēlēt topošajai... ministrei? Veselību. Es domāju, ka viņa drīz galīgi sabojās savu veselību, tāpēc ka nespēs izdarīt to, kas uz viņas pleciem ir uzlikts. Nu, es negribu, teiksim tā, smagi teikt... bet nevar, nu nevar ministrei, kura ir strādājusi šeit... Mums ir trīs vai četras ministres sievietes... Šodien ir Starptautiskā sieviešu diena. Smags, smags darbs

ministrei, kas ir uzņēmusies veikt pirmo reizi šo darbu, un, ziniet, uzreiz iedod sievietei nokdaunu Ministru kabineta sēdē... Nav smuki, tas nav skaisti. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Jurim Jakovinam.

J. Jakovins (ZZS).

Saeimas priekšsēdētāja kungs! Cienījamie deputāti! Es jums gribu pastāstīt vienu veiksmes stāstu no Valmieras.

Man uz kaimiņielas dzīvo tāds žiperīgs, atjautīgs jaunietis...

Sēdes vadītājs. Tikai, lūdzu, veiksmes stāstu 1. priekšlikuma kontekstā.

J. Jakovins. Jā, bet tas ir sakarā ar medicīnas finansējumu.

... kurš izdomājis jaunu veidu biznesam. Viņš dzīvo uz mazas ieliņas, kur ir kādas desmit mājiņas. Viņš katru mēnesi apstaigā visas tantiņas, kas dzīvo tur, savāc receptītes un taisa ekskursiju uz Polijas pilsētu... Kalvariju. Šajā pilsētā viņš sapērk tantiņām zāles, kas viņām izrakstītas, labprāt Eiropas Savienībā viņam arī tās zālītes iedod. Visu viņš atved mājās, atdod tantiņām, pats vēl izšauj pa tirgiem, visu ko ir izdarījis.

Jūs prasīsiet - kāda mārrutka pēc viņš visu to dara? Rezultāts ir tāds - tantiņas dabū zāles divreiz lētāk, neskatoties uz visu valsts kompensāciju, viņš ir nopelnījis 100 eiro, un viņš vēl ekskursiju ir uztaisījis, un visi ir apmierināti.

Tad paceļas jautājums - kāpēc pie mums zāles ir divas līdz trīs reizes dārgākas nekā blakus valstīs? Es pats esmu savus slimniekus sūtījis uz Igauniju, tur viss divreiz lētāks, Lietuvā, Polijā - trīsreiz lētāks.

Tātad mans priekšlikums, kā aizpildīt budžetu, ir likvidēt Zāļu valsts aģentūru, jo tas, ar ko viņi nodarbojas... Mēs pilnīgi varam paļauties uz Eiropas kolēģiem. Tās zāles var reģistrēt. Ja tās ir reģistrētas Eiropā, tad tās var lietot arī pie mums. Mums nevajag atsevišķu kantori, kurš otru reizi paņem naudu *(Daži deputāti aplaudē.)* un šito... to taisa, un tad medikamentu cenas nokritīsies tādas... un tur būs pluss ne tikai tantiņu tabletītes, bet arī visi stacionāru, slimnīcu medikamenti, kurus pērk par drausmīgi dārgu cenu. *(Starpsauciens.)*

Tātad aicinu atbalstīt priekšlikumu uz deficīta rēķina un sakārtot medicīnu. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātei Janai Simanovskai.

J. Simanovska (PRO).

Priekšsēdētāja kungs! Kolēģi! Es jūs aicinu atbalstīt šo priekšlikumu un padarīt veselību par prioritāti, jo citādi diemžēl man ir jāsauc šis budžeta projekts par kapu kultūras budžetu. Mēs zaudējam savus cilvēkus, zaudējam savus dzīves gadus, laikus nesaņemot medicīnisko palīdzību.

Lūdzu, neglaimojiet sev, ka veselības budžets eiro apjomā ir audzis, jo tas neapsteidz inflāciju. Jūs lepojaties, ka pārvaldāt *ekseli*. Es arī pārvaldu *ekseli*. Ir jāskatās ne vien uz absolūtiem skaitļiem, bet arī salīdzinājumu. Un mēs nopietni atpaliekam no citām valstīm. No *OECD* valstīm mēs esam vienā no pēdējām vietām pēc sava veselības budžeta.

Jūs argumentējat ar fiskālo disciplīnu, bet kopumā valsts budžets pēdējos gados ir ievērojami audzis. Jautājums ir par prioritātēm. Kāpēc dzelžaina disciplīna attiecas tikai uz veselību? Cilvēkiem ar labiem ienākumiem šķiet, ka tad, kad pašiem vajadzēs, mēs apmaksāsim.

Pirms pāris gadiem es apglabāju vecmāmiņu. Viņa ilgstoši slimoja. Meklēju iespējas, kā viņu labāk aprūpēt. Viņas ārste, ģimenes ārste, atbildēja, ka viņas diagnoze ir vecums. Nonākot slimnīcā, ārsti vecmāmiņu tai pašā dienā izrakstīja. Arī privātā ārstniecības iestādē, kur meklēju paliatīvajā aprūpē specializējušos ārstu, es to neatradu. Viss mainījās tajā brīdī, kad vecmāmiņa nomira. Apbedīšanas biroja darbinieki bija ļoti atsaucīgi. Mana mirusī vecmāmiņa saņēma vislabāko aprūpi. Un todien es padomāju, ka mēs esam kapu kultūras tauta. Mēs nemākam aprūpēt savus mirstošos tuviniekus, bet daudz uzmanības veltām līķa aprūpei un kapiem. Nu, lūk, tāpēc es arī saku, ka šis budžets ir kapu kultūras budžets.

Neskatoties uz milzīgajām problēmām medicīnā un ārstu nepieejamību, vēl aizvien ignorējam veselības nozares vajadzības un nevaram sasniegt attīstītas valsts cienīgu finansējumu. Toties valsts budžetā ir nauda, lai finansētu privātas organizācijas vēlmi uzbūvēt lūgšanu kapelu. Jā, es zinu, ka veselības budžets ir simtiem miljonu, lūgšanu kapelai vajag 100 tūkstošus, tomēr - mums nav naudas mediķiem, bet atvēlam naudu lūgšanu kapelai, un tāpēc es to saucu par kapu kultūras budžetu.

Valdības veidošanā neviens no politiķiem nevēlējās uzņemties atbildību par veselības nozari. Es par to nebrīnos. Un es apbrīnoju Meņģelsones kundzi - tiešām visu cieņu! - par uzdrīkstēšanos, bet mēs jau redzam, kas tagad notiek. Meņģelsones kundze prasa naudu veselībai, bet Kariņa kungs viņai pārmet komandas gara trūkumu. Un kur ir komandas gars Meņģelsones kundzes atbalstam? Pametīsiet viņu vienu ar ārstiem, kas brauc prom, pacientiem, kas mirst, un viņu dusmīgajiem tuviniekiem.

Lūdzu, tāpēc es aicinu atbalstīt veselību kā prioritāti, un es aicinu atbalstīt šo priekšlikumu.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Aleksejam Rosļikovam.

A. Rosļikovs (ST!).

Priekšsēdētāja kungs! Kolēģi! Ministri! Kolēģi, sākotnēji gribu jums novēlēt labu apetīti! Uz sešiem vakarā izskatās, ka mēs grasāmies kārtējo reizi vienkārši apēst kaudzi naudas. Paši, neatstājot neko tautai.

Es viennozīmīgi atbalstu, lai mēs sāktu, kā pareizi teica Ministru kabinets vienā no savām sēdēm, urbties konkrēti budžetā un meklēt finansēšanas avotus, jo tādi ir. Es jums kā piemēru nosaukšu vienu. Sabiedrības integrācijas fonds - 27 miljoni; 17 no tiem fonds tērē sevis uzturēšanai. Tikai 4 miljonus tas tērē, lai atgrieztu mūsu tautiešus no ārzemēm uz Latviju. Ko šī iestāde vispār dara, izņemot to, ka vienkārši tērē mūsu naudu? Neko.

Premjerministrs Krišjānis Kariņš ir teicis, ka mēs neesam tik bagāti kā Šveice. Kolēģi, tur dzīvo astoņi miljoni... vairāk. Tur ministru ir nedaudz mazāk nekā pie mums, bet, *okay*, skaitlis ir tuvāks. Tur valsti vada sieviete, ievēlēta atkārtoti. Jūs varat iedomāties, cik ārkārtīgi spējīgs menedžeris viņa ir, uztur savu valsti tādā līmenī, ka tā ir spējīga katram no astoņiem miljoniem sniegt šo individuālo pakalpojumu. Absolūti katram iedzīvotājam parādīt, ka viņš ir savās mājās. Es jūs atgriezīšu uz jūsu mīļāko tēmu. Tur dzīvo tikai astoņi tūkstoši cilvēku, kuri sevi identificē

kā krievvalodīgie. Viņiem speciāli uztaisītas valsts saites, kur var dzimtajā valodā izlasīt par valsts pakalpojumiem.

Finansēšanas avots, augsti godātais Kariņa kungs, rodas no cilvēkiem. Finansēšanas avots rodas tad... Augsti godātais Kariņa kungs, es saprotu, ka jums ir svarīgākas lietas nekā klausīties kaut kādu bezjēdzīgu deputātu... Finansēšanas avoti ir... kad jūs uzklausāt savus ministrus, ko viņi jums iesaka. Uztaisīt padziļinātu auditu. Nu, reāli ir, kur ņemt naudu. Un iepirkumi par 220 miljoniem un citi iepirkumi ļoti labi parāda, ka nauda valstij ir.

Godātais Kariņa kungs, mēs ar jums neesam nekādi personīgi ienaidnieki. Es vienkārši nevaru saprast, kāpēc. Mēs, no vienas puses, šeit runājam par to - dodiet, lūdzu, naudu. Nu tā ir. No otras puses, ir cilvēks, kuram ir absolūti visas iespējas, vara, politiskā spēja pateikt, ka būs šādi, bet jūs to nedarāt.

Vai tiešām mūsu tauta, kas tagad otrā pusē klausās un skatās visu šo lugu, ir pelnījusi pērienu? Par ko? Ko tie visi cilvēki tik sliktu ir izdarījuši, ka viņi elementāri nevar saņemt veselības pakalpojumus, ka mēs esam spiesti slēgt skolas, ka mums ir cilvēki, kas slimo ar onkoloģiju un ir spiesti gaidīt rindā? Zāļu nav, bet tajā pašā momentā mēs esam gatavi iztērēt 220 miljonus burkāniem, tomātiem un kaut kādai citai lietai... neeksistējošai. Nu, kāpēc?

Manā skatījumā, es te nesaku neko pretvalstisku, es vienkārši lūdzu visas tautas vārdā. Veselība, izglītība, drošība - to mēs no jums arī lūdzam, godātais Kariņa kungs, neatkarīgi no tā, vai jūs te plānojat palikt vēl četrus gadus vai tuvākajā laikā pārvietoties uz Eiropu. Es ļoti lūdzu - parūpējieties par tautu, jo mēs gaidām no jums šo rīcību.

Augsti godātie kolēģi, lūdzu, atbalstiet! Tas ir ar prātu, ar sirdi iesniegts, nevis tas, kas ir ielikts vienkārši tehniski.

Paldies, kolēģi. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds Ramonai Petravičai.

R. Petraviča (LPV).

Latvijas Ārstu biedrība un asociācijas jau zvana trauksmes zvanus par dramatiski zemo valsts budžeta finansējumu veselības aprūpei. Tas nav tā tikai - opozīcija atnāca te parunāt, viņiem nav ko darīt. Bet tas, ko saka Latvijas Ārstu biedrība, - šis budžets ir nāves spriedums valsts apmaksātajai veselības aprūpei. Un to saka ārsti, tāpēc Latvijas Ārstu biedrība aicina valdību un Saeimu nesākt Latvijas ekonomisko transformāciju ar veselības sektora sagraušanu, bet gan kopīgi izstrādāt un veikt nepieciešamās izmaiņas normatīvajā regulējumā, lai valdības izdevumi veselības aprūpei pieaugtu vismaz līdz 6,5 procentiem no IKP un Latvijas tēriņi nozarei procentuālajā īpatsvarā no visiem izdevumiem tuvinātos Eiropas Savienības vidējam rādītājam - 15 procentiem.

Jau ar esošo veselības aprūpes finansējumu Latvijā gadiem ir izveidojusies neatrisināma dilemma - slimnīcu vadītāji nespēj nodrošināt visas mūsdienīgās nepieciešamās zāles un tehnoloģijas klīnikās strādājošajiem ārstiem, kas savukārt nespēj nodrošināt un pilnvērtīgi veikt ārsta pienākumu - nodrošināt pacientam iespējami labāko ārstniecību. Un tad ārstam ir jāsaka - jā, ziniet, jūsu slimības ārstēšanai zāles ir, bet to diemžēl mums slimnīcā nav, un valsts tās neapmaksā.

Šis paredzētais finansējums draud ar veselu slimnīcu nodaļu un ārstu prakšu slēgšanu, kā arī strauju pāreju uz maksas medicīnu. Latvija viena cilvēka ārstēšanai gadā atvēl vien 1384 eiro, kas ir trešais zemākais rādītājs starp Eiropas Savienības valstīm un ir trīs reizes mazāks nekā vidējais Eiropas Savienības līmenis. Salīdzinājumam: Igaunija viena sava iedzīvotāja veselībā gadā investē 2327 eiro, bet Lietuva - 2302 eiro.

Tas liedz Latvijas iedzīvotājiem pieeju mūsdienīgai ārstēšanai un zālēm, kas ir pieejamas citu Eiropas Savienības valstu iedzīvotājiem, un tādējādi turpina būtiski pasliktināt mūsu cilvēku dzīves kvalitāti un sekmē iedzīvotāju aizplūšanu no valsts. Latvijā ir augstākais novēršamo nāvju skaits, un tie ir zaudēti cilvēki. Zaudēti cilvēki, kurus mēs varētu izglābt ik dienas.

Tāpēc lūdzu atbalstīt šo priekšlikumu.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Jānim Vucānam.

J. Vucāns (ZZS).

Kolēģi! Runājot par šo priekšlikumu, mēs ļoti daudz šeit esam uzklausījuši un runājuši par veselības aprūpes jomu, bet šajā priekšlikumā ir arī otra daļa - par elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem, par to, ka finansējums tam arī būtu jāparedz kā īpaša finansējuma līnija.

Mēs, it sevišķi Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisija, pēdējās dienās un pēdējās nedēļās pastiprināti esam runājuši par visām tām darbībām, kas ir nepieciešamas, lai tiešām izveidotu vienotu sabiedrisko mediju. Pagājušajā vasarā tika organizēta konference, kurā arī daži Saeimas deputāti piedalījās un kurā diezgan detalizēti tika spriests par tiem modeļiem... par to, kādā veidā šo vienoto mediju izveidot.

Un tā aplēstā summa (runa ir par vienreizēju investīciju, kas šeit būtu nepieciešama, iespējams, nevis vienā gadā, bet vairāku gadu garumā) ir apmēram 100 miljoni eiro. Šis ir īpašais finansēšanas veids, īpašais gadījums, lai stiprinātu vienoto sabiedrisko mediju, lai to ieviestu gan tajā valodu modelī, kādu mēs esam iecerējuši, gan visas pārējās lietas realizētu, kur ir nepieciešama īpaša valdības rūpība, rūpīga pieeja tam visam.

Es atzīstu, ka tas, ko PROGRESĪVIE ir piedāvājuši ar šo priekšlikumu, - tas ir pamatoti. Un ka ne tikai veselības aprūpe, pret ko neviens neiebilda un par ko ļoti daudz runāja, bet arī šī otra lieta ir tikpat svarīga, it sevišķi šajā ģeopolitiski visai sarežģītajā situācijā, lai stiprinātu mūsu drošību arī cīņā pret propagandu, lai stiprinātu mūsu valodas telpu un visu to nodrošinātu.

Tāpēc es aicinu atbalstīt šo priekšlikumu.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Artūram Butānam.

A. Butāns (NA).

Godātie kolēģi, es paturpināšu Vucāna kunga iesākto, jo tiešām priekšlikumā ir divas daļas. Tā kā par to daļu, kas skar veselību, jau tika diskutēts un kolēģis Ģirts arī izteicās, tagad gribu pateikt par sabiedriskajiem elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem.

Īpaši gribu pievērst uzmanību tiem deputātiem, kas strādā Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijā. Ja jūs esat atvēruši un iepazinušies ar sabiedriskā pasūtījuma plānu un izpildi 2023. gadam, tad... tur parādās budžeta ailītēs tāda lieta, ka *Rus.LSM* sadaļai ir paredzēts lielāks finansējums nekā valsts valodas sadaļai. Konkrēti - miljons un 357 tūkstoši. Nu, lūk!

Es domāju, ka mēs... es nezinu, kā mēs spētu paskaidrot kaut ko tādu mūsu sabiedrotajiem. Nezinu, kāpēc Latvijas valsts piekopj tādu politiku, bet katrā ziņā, es domāju, gan prokrieviskās partijas, gan Krievijas vēstniecība varētu būt ļoti apmierināta ar šādi piekoptu valodas lietojumu - ka krievu valodai ir atkal kaut kāds īpašs statuss. Zem nosaukuma "mazākumtautību saturs" atkal slēpjas viena etniskā tautība; mēs faktiski ignorējam... iespļaujam acīs pārējām etniskajām mazākumtautībām, kas dzīvo šeit un ir piederīgas valsts valodai.

Un tā ir arī atbilde, kur ņemt finansējumu reģionālā satura stiprināšanai, mediju telpai kopumā, valsts valodā saturu veidojošo žurnālistu konkurētspējīgākam atalgojumam, Latgales mediju telpai, kas te tika piesaukta.

Netērēsim līdzekļus kaut kādas divkopienu valsts uzturēšanai, bet ieguldīsim informatīvās telpas stiprināšanā, mediju apvienošanā un citās vajadzībās.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Gundaram Daudzem.

G. Daudze (ZZS).

Godātie kolēģi! Es ar patiesu interesi klausījos iepriekšējos runātājus.

Es nepiekrītu Kariņa kungam jautājumā par to, ka mēs nedrīkstam palielināt budžeta deficītu. Jo, saprotiet, tie cilvēki slimo šodien; tie, kurus mēs nespējam izārstēt tāpēc, ka trūkst naudas, - tie nomirs ja ne šodien, tad rīt. Savukārt to naudu, ko jūs negribat aizņemties, vajadzēs atdot nākamajām paaudzēm, un jūs kā ekonomists to zināt. Jūs zināt, ka tā būs pavisam cita nauda - ar pavisam citu vērtību.

Bet tajā pašā laikā... Mums šobrīd ir tāda katastrofāla situācija, ka tas, ko valsts maksā, faktiski nosedz tikai 60 procentus no reālās veselības aprūpes pašizmaksas. Kovida nauda, kas bija kā papildu līdzekļi, faktiski nosedza šos mīnusus. Un tagad tās kovida naudas vairs nav. Un īstenībā, kā teica Jevgēņijs Kalējs, Latvijas Slimnīcu biedrības priekšsēdētājs, mēs tiešām ejam lieliem soļiem maksas medicīnas virzienā.

Kā zināms, ir tāds labs teiciens, ka vienīgais, ko novēlēt, - lūdzu, novēli man veselību, jo visu pārējo var nopirkt par naudu. Veselību par naudu nopirkt nevar, bet veselības uzturēšanai gan ir vajadzīga nauda.

Tas, ko mēs pirms tam runājām par PVN samazināšanu, par medikamentu pieejamību, par dzīves dārdzību un tā tālāk, - tas jau daudzas reizes ir runāts. Bet, ja jūsu valdība nespēs atrast veselībai normālu finansējumu, tad, ticiet man, apmēram gada otrās puses sākumā cilvēki būs ielās un pilnīgi noteikti viņi neteiks: bravo Kariņa valdībai!

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Esam tikuši galā ar 1. priekšlikumu... gandrīz. Reira kungs, lūdzu, nāciet ziņot.

Kopumā - 206 priekšlikumi. Kolēģi, ir labs temps uzņemts.

J. Reirs. Man nav, ko piebilst. Komisija nav apstiprinājusi šo priekšlikumu.

Sēdes vadītājs. Tātad, kolēģi, mums ir jāpieņem lēmums balsojot.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 1. - frakcijas PROGRESĪVIE priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 42, pret - 53, atturas - nav. Priekšlikums nav guvis atbalstu.

Reira kungs, lūdzu, ziņojiet par nākamajiem priekšlikumiem.

J. Reirs. 2. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Tas paredz pārdalīt proporciju, lai sadalījums starp pašvaldību budžetiem un valsts budžetu būtu šāds - 80:20.

Sēdes vadītājs. Sākam debates.

Debatēs pieteicies deputāts Jānis Patmalnieks.

J. Patmalnieks (JV).

Labdien... nu jau - labvakar, kolēģi! Augsti godātais Saeimas priekšsēdētāj! Ministru kabineta pārstāvji! Šis un arī daži nākamie priekšlikumi paredz palielināt pašvaldību finansējumu un īpaši - iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumu sadalījumu, un tāpēc es vēlētos paust dažus argumentus, kāpēc šo priekšlikumu nevajadzētu atbalstīt. Var būt, ka iesniedzēji piekritīs.

Pašlaik likumprojektā iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumu sadalījums ir šāds: 75 procenti - pašvaldībām un 25 procenti - valstij. Taču priekšlikuma iesniedzēji ierosina proporciju grozīt uz šādu - 80:20.

Pašlaik paredzētie kopējie iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumi 2023. gadā ir 1,76 miljardi eiro. Salīdzinājumam: 2022. gadā tie bija 1,39 miljardi eiro. Tātad bez pārspīlējuma varam teikt, ka pašvaldībām ir 20 procentu pieaugums attiecībā uz ieņēmumiem no šī nodokļa.

Ja valsts budžeta ieņēmumi ir atkarīgi no tautsaimniecības attīstības, tad pašvaldībām nav risku neizpildīt šo budžeta plānu, jo likumprojektā ir arī noteikts: ja tiek konstatēta iedzīvotāju ienākuma nodokļa neizpilde par ceturksni, tad to kompensē no valsts pamatbudžetā ieskaitāmās iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumu daļas. Tātad ir garantēts šīs pozīcijas pieaugums - 20 procentu.

Jāņem vērā arī tas, ka šo gadu pašvaldības uzsāka ar 634 miljonu eiro lieliem atlikumiem savos kontos, februāra sākumā tie jau sasniedza 718 miljonus eiro. Tie daļēji veidojušies arī no iepriekšējo gadu pārpildes iedzīvotāju ienākuma nodokļa pozīcijā par 300 miljoniem eiro.

Budžeta projekts pašlaik paredz pašvaldību kopējo aizņēmumu palielināt par 178 miljoniem, kā arī valsts budžeta dotāciju pašvaldībām - 81 miljona eiro apmērā.

Visas šīs finanšu iespējas, manuprāt, rada nepieredzētas iespējas pašvaldībām uzlabot pakalpojumu kvalitāti saviem iedzīvotājiem, un nav pamata to palielināt vēl vairāk.

Aicinu neatbalstīt šo priekšlikumu. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātei Daigai Mieriņai.

D. Mieriņa (ZZS).

Cienījamie kolēģi! Es aicinu atbalstīt Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas iesniegto priekšlikumu un atjaunot šo proporciju, jo iepriekšējā Saeima šo proporciju samazināja. Galvenais pamatojums tās samazināšanai bija tas, ka pašvaldības, lūk, esot pārfinansētas.

Kolēģi, es nebaidīšos teikt, ka tieši pašvaldības uz saviem pleciem iznesa vislielāko krīzi un vislielāko slogu. Un valdība... Katru reizi, kad atnāk jauna valdība... Lai kā mums negribētos to teikt, katra jaunā valdība tomēr pasliktina pašvaldību ieņēmumus un dzīvi. Tā, piemēram, iepriekšējā valdība samazināja par pieciem procentiem šo proporciju - iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumu sadalījuma proporciju.

Jāatceras: pašvaldībai ieņēmumi no iedzīvotāju ienākuma nodokļa ir pamatieņēmumi. Protams, ir vēl arī nekustamā īpašuma nodoklis, bet attiecībā uz to, protams, pašvaldības veido savu politiku, un tie ieņēmumi... bieži vien ir daudz par maz.

Kolēģi, mēs zinām, ka tieši pašvaldības ir tās, kas ir vistuvāk iedzīvotājiem, un tās zina, kas viņiem ir vajadzīgs.

Un arī jaunais likums - Pašvaldību likums - šobrīd uzliek pašvaldībām veselu virkni funkciju, kurām finansējums līdzi netiek dots, un pašvaldībām pašām ir jāizdomā, kā ar to visu tikt galā.

Tāpat arī valdības lēmumi atņem pašvaldībām lielu daļu no to ienākumiem. Kaut vai, piemēram, minimālās algas palielināšana. Mēs ļoti labi redzam, ka reģionos bieži vien tas pieaugums, kas pašvaldībām ir, - pieci līdz 10 procenti... un tie ir 100-200 tūkstoši, citām pašvaldībām - vairāk... parasti apēd kaut vai šis pats pieaugums.

Kolēģi, es tiešām aicinu *(Starpsauciens: "... miljoni pagaidām.")*... kolēģi, es tiešām aicinu par to padomāt, jo pašvaldības tiešām...

Un, kolēģi, šeit ir ļoti daudz pašvaldību vadītāju. Savulaik mēs esam katru reizi cīnījušies ar valdību un pārrunu, sarunu protokolos fiksējuši mūsu atsevišķo viedokli un to, cik grūti mums vienmēr ir gājis. Es ceru uz jūsu sapratni. Šobrīd, nonākuši otrā pusē, padomājiet, ka tas dialogs ar pašvaldībām mums ir jāturpina un ka pašvaldībām ir vajadzīgi šie ieņēmumi, lai tās varētu īstenot visas savas funkcijas.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Viktoram Valainim.

V. Valainis (ZZS).

Jā, paldies, kolēģi. Šis jau paliek interesanti - šīs debates.

Un paldies Patmalnieka kungam. Manuprāt, ļoti argumentēta un pareiza pozīcija, ja mēs skatāmies tikai no skaitļu viedokļa. No skaitļu viedokļa jums ir pilnīga taisnība - jā, ir 20 procenti... lielāks finansējums. Bet jūs nepasakāt otru pusi: ir arī pašvaldībām izdevumi - elektrība, algu pieaugums gan mediķiem, gan skolotājiem, minimālā alga. Visas šīs lietas arī pašvaldībām ir no kaut kurienes jāsedz. Nav jau tā, ka pašvaldībām nauda aug kokos.

Ka pašvaldībām ir visi šie uzkrājumi - nav korekti tā teikt. Es domāju, ikviens pašvaldības vadītājs, ar kuru jūs parunātu par šiem jautājumiem, jums ļoti ātri paskaidrotu, kāpēc šie uzkrājumi kontos ir. Tie ir tādēļ, lai dažādiem projektiem būtu līdzfinansējums. Pašvaldības saimnieciski darbojas, un, lai finansētu kaut kādus nākotnes projektus, kuri jau ir plānos, kuriem jau plānots finansējums, nauda ir jāuzkrāj, lai pašvaldība varētu samaksāt savu daļu. Un bieži vien tas tā arī notiek. Un tad it kā uz papīra ir, bet faktiskajā dzīvē šīs naudas tur nav.

Bet tomēr man jāpaskaidro, kāpēc mēs iesniedzām šādu priekšlikumu. Latvijas Pašvaldību savienība arī sarunās ar valdību uzturēja spēkā šo pieprasījumu.

Un man ir jāskatās... un es ceru... es nezinu, vai jūs... Nu es izskaidrošu. *(Zālē troksnis.)*

Tātad: ja mēs skatāmies no 2019. gada... Patmalnieka kungs, nulles pozīcija...

Pieņēma 2018. gadā nodokļu reformu; 2018. gadā tika pieņemta nodokļu reforma, un tajā laikā mēs... pašvaldības ar valsti vienojās, ka ir tā kā vienā laivā. Nomainījās valdība, nāca jauna vara, un šī viena laiva tā kā īsti vairs nebija tā - nu pašvaldības tā kā par sevi, valsts nu tā kā par sevi iet savu attīstības ceļu. Un *(Sēdes vadītājs noklaudzina ar āmuru.)*...

Sēdes vadītājs. Es atvainojos, Valaiņa kungs.

Kolēģi, līdz pārtraukumam tikai deviņas minūtes. Lūdzu pacietību.

V. Valainis. Un te ir tie grafiki, ko es gribēju... Ja Ašeradena kungu tas interesē - labprāt, lūdzu!

Ja mēs skatāmies pašvaldību budžetu kopējos pieaugumus *(Starpsaucieni.)*, - tie ir 11 procenti. *(Starpsaucieni.)* Ja mēs skatāmies valsts budžeta pieaugumu no 2019. gada - ir par 35 procentiem pieaugums.

Un te ir iekļauti visi jautājumi, kas attiecas uz transfēriem, dotācijas; tas viss jau ir iekļauts šajā aprēķinā. Un tas parāda to, ka šī viena "laiva", kas bija 2018. gadā un par ko pašvaldības it kā vienojās ar valsti, ir pārvērtusies, kļuvusi tāda, ka valstij trīs reizes labāk, bet pašvaldībām, vietējām kopienām, - trīs reizes mazāk. Tas pieaugums trīs reizes atšķiras.

Es domāju, tie izaicinājumi, kas ir valstij un pašvaldībai, būtiski neatšķiras. Būtu jādomā par to, kā kopā ar pašvaldībām risināt mūsu kopējos izaicinājumus, jo, lai arī kādas būtu problēmas - palīdzība ukraiņiem, slimnīcu problēmas, veselības problēmas, izglītības problēmas -, tās visas, visas kā viena, tik un tā atdursies pašvaldībā, saskarsies ar pašvaldību spēju palīdzēt un kaut kādu buferi dot šo problēmu risinājumam. Ja pašvaldības tiek turētas tādā savdabīgā bada maizē, jūs nevarat cerēt uz to, ka būs kaut kāds labvēlīgs risinājums no pašvaldību puses.

Kāpēc Mārtiņš Staķis šobrīd nāk ar tādām pozīcijām, ka būtu jāņem nauda nost Ludzai... Latgalei, visām apkārtējām teritorijām? Rēzeknē mums vairs nevajag neko? Kāpēc Mārtiņš Staķis iestājas par šādu pozīciju?

Paskatieties, kāda izskatās Rīga. Vai Rīgā viņi tiek galā ar visiem izaicinājumiem, kas ir? Neskatoties uz to, ka tur tā pati Jaunā VIENOTĪBA kopā ar... Tā teikt, valdības koalīcijas spogulis darbojas.

Kāpēc tā pozīcija tāda ir? Tāpēc, ka kopējais pašvaldību finansējums smagi atpaliek, netiek līdzi tiem izaicinājumiem, kas ir pašvaldībās, un kaut kādas pārdales starp pašvaldībām nepalīdzēs, kamēr mēs pašvaldībām nedosim pietiekoši resursus viņu problēmu risināšanai.

Skaitļi, cipari parāda pieaugumu, bet faktiskais pieaugums - 11 procenti no 2019. gada - skaidri parāda, ka tas nerisina problēmas pēc būtības. Ja no 2019. gada pieaugums ir 11 procenti, bet pagājušajā gadā inflācija bija 20 procenti... Nu kā jūs iedomājaties - nu kā tas varētu atrisināt visas pašvaldību problēmas... pretstatā valsts budžetam, kuram pieaugums ir 35 procenti no 2019. gada?

Nav vienlīdzīga šī attieksme. Diemžēl valdība izmanto varas instrumentu un pašvaldības, tā teikt, noliek pie vietas.

Es ļoti cerēju uz APVIENOTO SARAKSTU, ka viņi tomēr parādīs, ka viņi ir reģionu partija vai... nu, Latvijas Reģionu Apvienība... nu, ka ir tā kā par reģioniem, bet šis budžets to neparāda. *(Starpsauciens.)*

Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Vilim Krištopanam.

Krištopana kungs... nē, ir piecas minūtes vēl.

V. Krištopans (LPV).

Priekšsēdētāja kungs, deputāti! Ļoti patīkami, ka Zaļo un Zemnieku savienība lasa mūsu programmu un drusciņ jau ir nostājusies... uz LATVIJA PIRMAJĀ VIETĀ programmas izpildi... Mēs tuvināmies aizvien vairāk - mūsu programmas un idejas tuvinās. Mūsu programmas 5. punkts saka: mēs atcelsim nekustamā īpašuma nodokli. Punktā tas nav ierakstīts, bet nākamais solis mums būtu - atdot visus iedzīvotāju ienākuma nodokļa 100 procentus pašvaldībām, kas ir vairāk nekā 200 miljoni no nekustamā īpašuma nodokļa. Jo Igaunijā, bagātajā Igaunijā, kura palepojās un pieņēma budžetu jau novembrī, aizsardzības budžets ir lielāks par vienu miljardu, bet teritorija ir par vienu trešdaļu mazāka nekā Latvija, un tur dzīvo 1,3 miljoni iedzīvotāju. Mūsu aizsardzības budžets ir 962 miljoni - nabagi! Un Igaunijā ieņēmumi par nekustamā īpašuma nodokli ir tikai 50 miljoni, viņiem nodoklis ir tikai par zemi. Mums ir 200 miljoni. Kur tie paliek?

Staķis tā vietā, lai vismaz iedotu tos 90 procentus Vecrīgai, kuru viņš ir nogalinājis tā, kā to izdarīja Truksnis Jūrmalā, nedara neko, viņš staigā pa klubiem un atklāj klubus ar diezgan interesantu publiku, lai neteiktu vairāk... To viņš dara.

Tāpēc mēs esam kategoriski par to, lai pašvaldībām atdotu 100 procentus, jo pašvaldība ir ļoti vitāli ieinteresēta, lai teritorijā būtu pēc iespējas vairāk cilvēku, kam ir pēc iespējas lielāki ienākumi... pēc iespējas lielāks ienākuma nodoklis. Iedzīvotāji ir ieinteresēti to naudu, tos 200 miljonus, saņemt sev uz rokas, lai viņi var attīstīt tos īpašumus un lai kaut cik sāktu elpot mūsu ekonomika.

Diemžēl, kamēr jūs būsiet pie varas, tas ir tikai sapnis.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Burova kungs, vai jums pietiks ar trīs minūtēm debatēs?

Vārds Oļegam Burovam.

O. Burovs (LPV).

Augsti godātais Saeimas priekšsēdētāj! Godātais Ministru prezident! Ministri! Kolēģi! Absolūti atbalstu Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikumu. Kā bijušais pašvaldības darbinieks es saprotu, ka Valaiņa kungs to atbalsta... ne tikai kā frakcijas vadītājs izvirzīja, bet kā Latvijas Lielo pilsētu asociācijas vadītājs... Protams, Latvijas Lielo pilsētu asociācija ir "par". Es atceros mūsu - Saeimas kandidātu no pašvaldībām - diskusijas. Es atceros Sprindžuka kungu, kas arī stāstīja par proporcijas izmaiņām. Es atceros, kā Rīgas budžetu ietekmē proporcijas maiņa, cik mēs pilsētā no tā pazaudējam.

Un šobrīd ir stāsts patiešām... Daigai Mieriņai ir taisnība - mēs, pašvaldību darbinieki... Pašvaldību politiķi ir vistuvāk iedzīvotājiem, un uz mūsu pleciem ir algas pacelšana sociālajiem darbiniekiem, tiem pašiem aprūpētājiem, vairākās pašvaldībās tās ir minimālās algas bibliotekāriem, mūzikas skolas darbiniekiem, tās pašas piemaksas skolām, pedagogiem. Mēs ļoti labi zinām par ēdināšanu. Savulaik valsts atteicās finansēt ēdināšanu, tikai pusi... un to paņēma uz sevi arī pašvaldība, un tā tālāk.

Tāpēc es aicinu šo proporciju mainīt. Ja mēs runājam... Es zināmā mērā gribu pateikt Valaiņa kungam - es neesmu no tiem bijušajiem Rīgas pašvaldības vadītājiem, kas uzskata, ka izlīdzināšanas fondu vajadzētu mainīt. Es zinu, kā dzīvo pārējās pilsētas, kas notiek laukos, es zinu, kas ir Latgalē, tāpēc es uzskatu: lai tā proporcija paliek. Tā problēma šobrīd Rīgas pilsētai ir... Šobrīd esošā Rīgas pašvaldība pārvalda Rīgu. Lai izlīdzinājuma fonds paliek.

Paldies.

Lūdzu atbalstīt priekšlikumu. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Ņemot vērā to, ka ir palikusi minūte un neko lādzīgu arī debatēs minūtes laikā nevar pateikt, tad...

Lūdzu zvanu! Lūdzu reģistrācijas režīmu! Lūdzu reģistrācijas rezultātus!

Lūgšu Saeimas sekretāra biedri Antoņinu Ņenaševu nolasīt reģistrācijas rezultātus.

A. Ņenaševa (14. Saeimas sekretāra biedre).

Kolēģi, reģistrējušies 95 deputāti, nav reģistrējušies četri: Atis Deksnis, Dmitrijs Kovaļenko, Armands Krauze un Leila Rasima.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Paldies, kolēģi.

Tiekamies pēc pārtraukuma - pulksten 19.30.

(Pārtraukums.)

Sēdi vada Latvijas Republikas 14. Saeimas priekšsēdētājs
Edvards Smiltēns.

Sēdes vadītājs. Cienījamie kolēģi, ir pulksten 19.30. Pārtraukums ļoti strauji tuvojas izskaņai. Es aicinu ieņemt savas darba vietas. Opozīcija, paskatieties, jau ir mobilizējusies, es aicinu arī koalīciju mobilizēties, ieņemt *(Starpsaucieni: "Balsojam, balsojam...")*...

Tātad atsākam Saeimas ārkārtas sēdi.

Atgādinu, ka darba kārtībā ir likumprojekts "Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam".

Šobrīd skatām 2. priekšlikumu.

Turpinām debates.

Debatēs pieteikusies runāt deputāte Antoņina Ņenaševa. Lūdzu, vārds jums.

A. Ņenaševa (PRO).

Kolēģi, labvakar vēlreiz! Es gribētu atbalstīt - tiešām atbalstīt! - ZZS priekšlikumu, kas piedāvā nevis vienkārši ieviest procentu proporciju 80: 20, bet, teiksim godīgi, atgriezt atpakaļ pašvaldībām to, kas tika atņemts 2019. gadā.

Nedaudz tieši no Rīgas perspektīvas. Burova kungs jau minēja, ka tas ļoti smagi sit pa pašvaldību. Te man jāsaka kaut kādā ziņā paldies iepriekšējai valdībai, kurā bija mūsu Rīgas koalīcijas partneris Jaunā VIENOTĪBA... Bet arī šodien, uzrunājot šeit sēdošos... kas ir arī Rīgā... gan Nacionālo apvienību, gan reģionus... kas ir mūsu kopējā koalīcijā... Jūs ļoti labi zināt, cik tas maksā pilsētai - šo naudu nesaņemt. Un tie pieci procenti ir daudz.

Tad, kad mēs tikām ievēlēti un izveidojām pārmaiņu koalīciju, secinājām, ka kritums budžetā ir ļoti sāpīgs un ievērojams. Ja mēs paskatāmies no 2019. gada līdz 2022. gadam... trīs gadu laikā Rīga konkrēti nesaņēma 139 miljonus. Un mēs varam iedomāties, ko Rīga varēja izdarīt un ko tieši pārmaiņu koalīcija, kolēģi, varēja izdarīt ar tiem 139 miljoniem *(Starpsaucieni: "... miljoniem..."; "Iztērēt.")*... gan ceļus sakārtot, gan brūkošo tiltu, kuru, kā mēs labi zinām, izmanto visa Latvija, ne tikai rīdzinieki, visu infrastruktūru.

Protams, Rīgas pašvaldība tajā gadā, kad mēs sākām, varēja atrast arī līdzekļus palielināt 10 procentu pieaugumu gan veselības sektorā strādājošajiem, ārstniecības personālam, gan pedagogiem, īpaši pedagogiem, kas strādā ar bērniem līdz četru gadu vecumam... Kā mēs zinām, to visu nosedz tikai pašvaldība. Arī privāto bērnudārzu līdzfinansējums tika palielināts.

Bet tajā pašā laikā, kad joprojām ir 75:25 par labu valstij, pašvaldības ir tieši tās, kas nosedz sociālo darbinieku atalgojumu. Un, kā mēs zinām, krīzes laikā - un to mēs redzējām, tiklīdz sākās karš Ukrainā, - Rīga bija tā, kas izveidoja pirmo tiešām visaptverošo bēgļu centru, kur sociālie darbinieki bija tie, kas strādāja visvairāk, nosedza arī valsts funkcijas. Vienā brīdī valsts nespēja tik tālu... ka pat, es atvainojos, personas kodus vajadzēja *(Sēdes vadītājs noklaudzina ar āmuru.)* izsniegt...

Sēdes vadītājs. Kolēģi, šobrīd norit sēde, tāpēc es aicinātu visu uzmanību vērst uz runātāju. *(Starpsauciens.)*

Turpiniet, lūdzu, Ņenaševas kundze.

A. Ņenaševa. Jā, paldies. ... ka visi sociālie darbinieki bija tik aizņemti un strādāja diennakti, lai atbalstītu Ukrainas civiliedzīvotājus, tik tālu bija pārņēmuši valsts funkcijas... Pat personas kodus vajadzēja izsniegt un reģistrēt tieši sociālajiem darbiniekiem. To visu nosedza Rīgas pašvaldība, nesaņemot papildus pietiekami līdzekļus, mēs zinām, cik mums grūti gāja arī izcīnīt no Vides

aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas līdzekļus, bet galvenais, ka tie darbinieki, kas ikdienā saņem algu no pašvaldības, cieš no tā, ka pārdale ir par labu valstij, atkal - 55 procenti.

Mēs zinām arī, ka ļoti daudzi darbinieki pašvaldībās strādā par minimālo algu. Tie ir gan palīgi, gan apkopēji, gan apsargi, bet, protams, mēs meklējam efektīvus risinājumus, kā samazināt to cilvēku skaitu, kas strādā par minimālo algu, un mēs ļoti labi zinām, ka tā izmaiņa arī minimālajā algā lielu ietekmi atstāj tieši uz pašvaldības budžetu. Tāpēc mums ir vitāli nepieciešams pašvaldībām atvēlēt lielāku resursu no iedzīvotāju ienākuma nodokļa, un mums ir vērts arī runāt tālāk par to, kā pārdalām cilvēkus, kas ne tikai deklarējas un dzīvo šajās vietās, bet - arī par to, kur viņi strādā. Par to arī vajadzētu sākt diskusiju.

Bet konkrēti par šo priekšlikumu - 80:20. Tas būtu minimums, parāds, ko vajadzētu atgriezt - atgriezt! - pašvaldībām, lai viņi varētu sniegt vitāli nepieciešamos pakalpojumus: izglītību, sociālo atbalstu, uzturēt visu infrastruktūru.

Kolēģi, es aicinu atbalstīt šo priekšlikumu.

Es varu apvienot laikus?

Sēdes vadītājs. Kolēģi, neiebilstat, ja Ņenaševas kundze apvieno laikus? *(Starpsauciens.)* Neiebilst. Lūdzu, jums ir vēl divas minūtes.

A. Ņenaševa. Tāpēc es aicinu atbalstīt šo ZZS priekšlikumu un atgriezt pašvaldībām parādu, kas ir izveidojies pa šiem gadiem, nemaz nerunājot par to, ka ir netaisnīgi arī daudzi citi instrumenti.

Bet vēlreiz: tikai pateicoties šim instrumentam, mēs zaudējam vairākus miljonus (īpaši Rīgā), ko varētu investēt gan mūsu darbiniekos, Rīgā tik vajadzīgos, gan infrastruktūrā. Un valsts to nevar nosegt tikai ar saviem aizdevumiem. Kā mēs zinām, tur ir limiti. Kad ir vajadzīgs atbalsts tiltiem, ir jāiet lūgties, lai vispār pašvaldībām ļautu aizņemties. Nevajadzētu tik daudz tad aizņemties, vienkārši novirziet pašvaldībām viņu līdzekļus.

Tāpēc es aicinu atbalstīt šo 80:20, lai mēs varētu ļaut pašvaldībām tiešām investēt savās pilsētās un novados un nevajadzētu pēc tam aizņemties un lūgties valstij vēl īpašo palīdzību.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Viktoram Valainim otro reizi.

V. Valainis (ZZS).

Kolēģi, varbūt ar mazākām emocijām mēģināšu jūs pārliecināt, ka šis ir labs priekšlikums.

Saprotiet, ja jūs mēģināt pašvaldībām noņemt nost naudu, kā ir noticis pēdējos piecus gadus, un darīt tās lietas paši, rezultāts būs tāds izkliedētāks, jūs nespēsiet mērķtiecīgi veikt investīcijas, mērķtiecīgi sniegt pakalpojumus iedzīvotājiem - pašvaldība jebkurā gadījumā to izdarīs vislabāk -, jo nav vietējā kopiena tomēr, un tas funkciju apjoms, kas ir uzlikts pašvaldībām ar Pašvaldību likumu, tomēr ir diezgan apjomīgs. Un tajā brīdī, kad valsts ar kaut ko netiek galā, tad tieši pašvaldības ir tās, kas to valsts problemātiku aizpilda.

Bet diemžēl pēdējos gados un šobrīd arī, kad pašvaldības apstiprināja savus tehniskos budžetus (tur tik tiešām tie budžeti bija tehniskie, jo šī aprēķina īsti jau nevienai pašvaldībai nebija), tajos tomēr iezīmējās viena lieta - finanšu trūkums. Un, es domāju, nav starpība, vai tā bija Rīgas

pašvaldība... Arī Rīgas pašvaldībā, es domāju, visi var apvaicāties pašvaldības vadībai, kā viņiem ir ar resursu pietiekamību. Nu, ļoti vāji tur ir. Tāpat arī tālākās pašvaldības... kas ir tālāk no Rīgas. Un jo īpaši - jo tālāk no Rīgas, jo situācija ir grūtāka...

Es tomēr aicinātu uzticēties vietējām kopienām, jo šobrīd budžeta pārdale proporcionāli - skaitļi to parāda - tomēr ir par labu valsts budžetam, valsts vairāk šīs funkcijas ņem nost pašvaldībām. Tas nonāk pilnīgā pretrunā ar to, ko šobrīd saka vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs, ka tomēr vajag vairāk uzticēties pašvaldībām. Nu, tā uzticība... spogulis šai uzticībai ir finansējums, un finansējuma pietiekamā apjomā pašvaldībām diemžēl nav.

Aicinu atbalstīt priekšlikumu.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Ģirtam Lapiņam.

Ģ. Lapiņš (NA).

Godātais priekšsēdētāja kungs! Godātie kolēģi! Godātie ministri! Salīdzinoši īsi. Šis priekšlikums nav slikts, mēs arī Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā par to runājām, bet tomēr es aicinātu šajā reizē to neatbalstīt un izskaidrošu, kāpēc. Tas, ka vajag pārdalīt un ka pašvaldībām, iespējams, pietrūkst līdzekļu, ir iespējams, bet es gribu iezīmēt vienu lielāku problēmu, un tā ir Rīga. Mēs nevaram šobrīd atbalstīt šo, jo jūs gribat izraut no konteksta.

Nu, pārdalām no 75 uz 80 procentiem, bet Rīgai ir viena lielāka problēma. Rīga milzīgas summas iemaksā pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fondā. Man šobrīd ir vaļā... 2023. gadam: tātad Rīgai ir iezīmēts, ka Rīga pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fondā iemaksās 124 miljonus 813 tūkstošus. Tas ir brīdī, kad Rīgai ir finansiāli smagi, un šeit vairs sen nav runa, ko agrāk... pirms 10 gadiem vai kad teica, - ūdensgalva vai vēl kaut kas...

Rīgai ir ļoti smagi, jo principā tas finansējums... es vienkārši zinu gan no Nacionālās apvienības, gan JAUNĀS VIENOTĪBAS kolēģiem, jo īpaši JAUNĀS VIENOTĪBAS kolēģiem, kuriem ir visa satiksmes joma... Finansējuma trūkst, lai varētu uzturēšanas darbus veikt. Nav runa par jauniem ceļiem, tiltiem, jo tur var aizņemties, bet, lai uzturētu šo milzīgo infrastruktūru, nevar aizņemties, tam ir nepieciešami tekošie ikgadējie izdevumi. Rīgai trūkst naudas. Un es jums izstāstīšu, ko tas nozīmē.

Tas nozīmē, ka pakalpojumi, ko sniedz Rīgā, paliek sliktāki. Cilvēki arvien vairāk un vairāk pārceļas uz Pierīgu - Ķekavu, Mārupi, Ropažiem, kas ir bagātākās pašvaldības Latvijā. Tiešām bagātākās, es pats arī parēķināju viņu budžetu pret iedzīvotāju skaitu. Mēs iegūstam - cik daudz ir ieņēmumu pašvaldībā uz vienu iedzīvotāju. Tur ir labi - Ķekavā, Mārupē, Ropažos -, tur tiešām ir labi, bet no Rīgas iedzīvotāji pārceļas uz turieni, paliek vēl mazāk nodokļu maksātāju ar lielajām algām, lielajiem iedzīvotāju ienākuma nodokļiem, un paliek vēl sliktāks tas pakalpojums, un pārceļas atkal jauni... Tas ir tāds nebeidzamais aplis.

Tāpēc es, izmantojot iespēju, vēršos pie Kariņa kunga un Ašeradena kunga - atceramies par Rīgu!

Šis nav slikts priekšlikums no Valaiņa kunga un ZZS, bet šajā brīdī to nevar atbalstīt, jo mēs izraujam ārā no konteksta. Tas ir jāskatās kontekstā ar pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fondu - to, kas ir, un šiem 124 miljoniem, ko Rīga maksā. Kad to visu saliek kopā, modelē par pakalpojumiem, par iedzīvotāju skaitu, tad var meklēt risinājumus.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātei Daigai Mieriņai otro reizi debatēs.

D. Mieriņa (ZZS).

Paldies iepriekšējam runātājam. Es gribēju nedaudz papildināt. Es gribu teikt, ka Pašvaldību finanšu izlīdzināšanas likums ir jāmaina, jo ne tikai Rīgai iet slikti, bet arī Pierīgai. Kolēģi, tāds likums, kur patiesībā no visām pašvaldībām tikai septiņas pašvaldības reāli piedalās izlīdzināšanā... Labi, ja mēs runājam, tad principā visas, jo vispirms 40 procentus noņem un tad pārējo izlīdzina.

Kolēģi, šī formula ir uzbūvēta tā, ka valsts var piedalīties un valsts arī var nepiedalīties šai finanšu izlīdzināšanā, un jau ļoti sen, tad, kad par Pašvaldību finanšu izlīdzināšanas likumu... kad to būvēja... Inga Vilka, kas piedalījās, stāstīja, kā Godmaņa laikā tiešām bija ielikta formula, ka arī valsts kā neatņemama sastāvdaļa piedalās finanšu izlīdzināšanā. Tomēr, protams, tas nenotika, un šobrīd mēs redzam, ka vienas pašas pašvaldības, septiņas pašvaldības, nevar faktiski izlīdzināt visu Latviju. Es nesaku, ka to nevajag darīt, bet vajag piedalīties valstij.

Ja mēs paskatāmies pagājušo gadu, tad pagājušajā gadā speciālā dotācija bija 150 miljoni. Un ko mēs redzam šogad? Tā ir uz pusi mazāka. Lūk, te ir arī atbilde - valsts, kad grib, tad dod, kad negrib, nedod.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Reira kungs, vai jums būtu kas piebilstams par 2. priekšlikumu?

J. Reirs. Godātie kolēģi, komisijā šis priekšlikums tika skatīts un nav atbalstīts. Arī informācija no atbildīgajām instancēm bija tāda, ka procentu sadalījums 20:80 ir bijis tikai pēdējos gados, bet praktiski 30 gadu laikā tas ir mainījies no 30:70 uz 82:18, tātad šī proporcija tieši atzīmē to, kādā veidā sadalās ieņēmumi un izdevumi starp valsti un pašvaldībām. Šī nav sastingusi lieta.

Finanšu ministrija, plānojot budžetu, vienmēr ievēro šo pieaugumu, un nevienā gadā nevienai pašvaldībai nav bijis mazāk pieauguma. Kaut vai pagājušogad - ja pieaugums dažām pašvaldībām - piecām vai sešām - bija mazāks par trim procentiem, valsts pielika klāt finansējumu.

Par līdzfinansējumu. Valsts līdzfinansējums ir 37 miljoni - pastāvīgais līdzfinansējums -, bet 2018. gadā, veicot nodokļu reformu, tika pielemts, lai kompensētu pašvaldībām iztrūkumu nodokļu ieņēmumos, jo bija liels uzsvars likts gan uz samazināto iedzīvotāju ienākuma nodokli, gan neapliekamo minimumu... Lai to kompensētu, uz trīs gadiem tika nolemts valstij finansēt ar 150 un vairāk miljoniem. Pagājuši jau ir četri vai pieci gadi, bet valsts, vērtējot šo situāciju, turpina uzturēt, un šajā gadā ir vairāk nekā 75 miljoni. Atgādināšu, ka pamata finansējums izlīdzināšanai ir 37 miljoni.

Protams, katra Latgales pašvaldība gribētu dzīvot tik grūti un slikti kā Pierīgas pašvaldības.

Kolēģi, šis priekšlikums nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Tātad lēmums jāpieņem balsojot.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 2. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 39, pret - 51, atturas - 1. Priekšlikums nav atbalstīts.

J. Reirs. 3. - frakcijas PROGRESĪVIE priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Sākam debates. *(Starpsauciens: "Balsojam!")* Tātad debates *(Starpsaucieni: "Bija jau!"; "Nav...")*...

Šuvajeva kungs, jūs piedalīsieties debatēs?

Vārds deputātam Andrim Šuvajevam.

A. Šuvajevs (PRO).

Sveiki vēlreiz, kolēģi! Es vēlējos paskaidrot šo priekšlikumu, kas varbūt izskatās mazliet neordinārs. Mēs meklējām veidu, kā aktualizēt jautājumu par nodokļu ieņēmumiem, lai varētu atrast finansējumu gan veselības aprūpei, gan citam, un tāpēc tapa šis priekšlikums.

Es jau arī iepriekš par to esmu izteicies no Saeimas tribīnes, un tas skar tā saucamo virspeļņas nodokli. Tātad pagājušā gada 6. oktobrī Eiropas Savienībā tika pieņemta regula, kas uzlika par pienākumu Latvijai ziņot par to, kā šī regula tiks piemērota, un arī publiskot šo informāciju līdz pagājušā gada 31. decembrim.

Pēc manām ziņām, šāda informācija pagaidām nav publiskota. Arī komunikācijā ar Ekonomikas ministriju, kas man ir bijusi līdz šim, neesmu saņēmis atbildi. Iespējams, šis jautājums ir pāradresēts jaunajai ministrijai. Un līdz ar to notiek sava veida pārorientēšanās.

Es to varu saprast, bet jebkurā gadījumā mēs meklējām veidus, kā šī budžeta kontekstā tomēr varam aktualizēt jautājumu, kur atkal koalīcija vienkārši ir palaidusi garām iespēju ieviest konkrētu pasākumu un priekšlikumu, kas, manuprāt, būtu kopumā atbalstāms.

Es jau esmu izteicies par šo virspeļņas nodokli. Eiropas Savienības regulā ir noteikts, ka mēs varam fiksēt to, ja ir kāda kompānija, kuras peļņas rādītāji pārsniedz pēdējo četru gadu vidējo rādītāju par vismaz 20 procentiem. Šādā gadījumā Eiropas Savienībā... un Eiropas Komisija ir radījusi likumisku pamatu, lai šāda veida peļņu varētu aplikt ar papildu nodokli. Iespējams, vienreizēju nodokli. Nīderlandē, piemēram, tas ir arī retrospektīvi piemērots. Vairākās Eiropas Savienības valstīs tāds ir.

Es arī vēlos vērst deputātu uzmanību uz pagājušajā nedēļā izskanējušo informāciju no Eiropas Centrālās bankas par to, ka patiesībā inflāciju eirozonā primāri ir veidojusi kompāniju peļņa, nevis atalgojums. Es domāju, ka šis vien jau ir pietiekami interesants fakts. Man būtu interesanti dzirdēt, kā to skaidro Jaunās VIENOTĪBAS ekonomisti, jo ierasti inflācija tiek uzskatīta par palielināta atalgojuma sekām. Šis nav tas gadījums. Man būtu interesanti dzirdēt, kā šāda veida informācija "ierakstās", teiksim, tajā, kā mēs vērtējam fiskālās politikas iespējas.

Es domāju, ir vērtīgi pieminēt informāciju arī par to, ka pagājušajā gadā "Latvijas Gāzes" peļņa ir bijusi 12 reizes lielāka nekā pirms tam. Ja mēs esam ilgstoši runājuši par valsts sniegto atbalstu mājsaimniecībām un uzņēmumiem - tā ir vienādojuma viena puse. Es domāju, ka tikpat vērtīgi ir pievērst uzmanību arī otrai pusei - tam, kas galu galā ir bijis, teiksim, ieguvējs no šāda veida atbalsta. Un, iespējams, "Latvijas Gāze" ir uzskatāma par vienu no tiem. Iespējams, te slēpjas

papildu nodokļu ieņēmumi, kuri šī budžeta kontekstā, manuprāt, vienkārši nav pietiekami daudz izpētīti.

Ņemot vērā, ka mums ir jauna valdība, jauna Saeima, es domāju, šāda veida pietiekami drosmīgas idejas būtu populāras un pieņemamas sabiedrībā. "Latvenergo" peļņa arī ir augusi, bet es domāju, ka, līdzīgi kā Igaunijā, mums nav obligāti šāda veida virspeļņas nodoklis jāpiemēro "Latvenergo". Es domāju, ka tas šajā gadījumā būtu lieki.

Ir vērts pieminēt, ka līdzīgas tendences attiecībā uz peļņu ir novērojamas banku sektorā. Mēs zinām: tā kā šobrīd notiek procentu likmju celšana, banku peļņa turpmākajos mēnešos un gados turpinās augt. Un mēs jau zinām, ka Lietuvā šobrīd šāda veida virspeļņas nodoklis tiek apsvērts arī attiecībā uz banku sektoru.

Es domāju, ka arī Latvijā agri vai vēlu mēs nonāksim pie šī jautājuma apspriešanas. Kā pirmais solis ir šis mūsu priekšlikums, kurš ir pietiekami, manuprāt, nevainīgs, bet aiz tā slēpjas pietiekami drosmīga ideja, par kuru būtu vērts debatēt.

Tāpēc es ceru, ka arī koalīcijas pārstāvji varētu izteikties par to. Pat ja šo ideju neatbalstīs, man būtu interesanti dzirdēt, kāds ir koalīcijas skatījums uz regulas šāda veida piemērošanu. Jā, no vienas puses, tā attiecas tikai uz fosilo energoresursu ražotājiem, bet, no otras puses, tā mums neliedz piemērot šāda veida virspeļņas nodokli arī, piemēram, attiecībā uz tirgotājiem, piegādātājiem un tā tālāk.

Tā ka paldies, un ceru arī uz debatēm šajā jautājumā. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdi vada Latvijas Republikas 14. Saeimas priekšsēdētāja biedre
Zanda Kalniņa-Lukaševica.

Sēdes vadītāja. Nākamajam vārds - deputātam Vilim Krištopanam.

V. Krištopans (LPV).
Godājamā sēdes vadītāja! Godājamie deputāti! Priekšlikums ir par enerģētiku, un tad mēs varam arī parunāt par enerģētiku.

Kas tad ir tā "Latvenergo" peļņa? Tas ir nekas cits kā papildu nodoklis. Ja mēs lepojamies ar mūsu ļoti it kā labo nodokļu sistēmu, tad mēs tur nekad neierēķinām iekšā, piemēram, "Latvenergo"... kas ir uzlikts uz katru uzņēmēju, uz katru iedzīvotāju, mēs neierēķinām iekšā to pašu automobiļu nodokli, kura Igaunijā nav, un tā tālāk, un tā tālāk.

Te tika pieminēta "Latvijas Gāzes" peļņa - 12 reizes lielāka. Jā, viņi neaplauzās, atvainojiet, kad ekonomikas ministre un Kariņš pirmajā Kariņa valdībā par nenormālu cenu nopirka 0,9 teravatstundas... 230 miljoni apmēram. Igauņi to pašu nopirka par 150 miljoniem, pirms tam cena bija 100 miljoni, pēc tam - 100 miljoni, tagad jau 70 miljoni. Skaidrs, ka "Latvenergo" ir iemetis krāsnī tik daudz naudas, cik būtu pieticis gan onkoloģijai, gan visam pārējam.

Un vēl viena lieta, kas ir diezgan skumja: mums ir izveidota Klimata un enerģētikas ministrija tā vietā, lai būtu... Labi, aplauzāties ar gāzi, Dievs ar viņu, bet tad vismaz enerģijas cenās jūs varējāt mierīgi uzlikt fiksēto cenu un pēc tam runāt ar "Latvenergo". Lai viņi dotē visus iedzīvotājus. Kas tagad notiek? Vienā mājā - 50 centi par kilovatstundu, citā kāds jau ir piemērojies tirgus cenai un ir 9 centi, bet kopumā bizness un tauta nenormāli pārmaksā.

Nu, un pats pēdējais, par ko man vienmēr ir jārunā, bija jārunā un būs jārunā. Pagājušo nedēļu enerģijas izstrāde Latvijā bija 120 procenti no patēriņa, Čudara kungs, Igaunijā - 75 procenti no patēriņa, Lietuvā - 43 procenti no patēriņa. Cenas visās trijās valstīs bija vienādas. Un jūs nevienam iedzīvotājam... kā es vienmēr stāstu... Aizkrauklē vai Ķegumā neiestāstīsiet, ka, pateicoties Padomju Savienībai, mums ir trīs hidroelektrostacijas, mēs esam stabili pirmajā vietā Baltijā... Un vienalga jums izdodas palikt trešajā vietā Baltijā.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Viktoram Valainim.

V. Valainis (ZZS).

Godātā sēdes vadītāja! Kolēģi! Manuprāt, PROGRESĪVO priekšlikums... nu nav svarīgi, kā balsos LATVIJA PIRMAJĀ VIETĀ, nav svarīgi, kā balsos Nacionālā apvienība. Šajā gadījumā es skatos uz JAUNO VIENOTĪBU, uz APVIENOTO SARAKSTU, jo tieši jūs bijāt tie, kuri priekšvēlēšanu laikā pēc būtības ar šo priekšlikumu uzrunāja (ne tikai uzrunāja, bet arī iekļāva to savās debatēs kā priekšlikumu, kādā veidā risināt energokrīzi), un neviens cits.

Ja mēs atceramies debates par to... Ko paredz šis priekšlikums? Noteikt to, ka monopoluzņēmumiem, piemēram, "Latvijas Gāzei", būtu kāds papildu nodoklis. Pareizi. Nu Šuvajeva kungs diezgan labi jau to izstāstīja. Šobrīd mēs esam palaiduši garām iespēju... Nu, piemēram, "Latvijas Gāzei" šobrīd 39 miljonu peļņa - 12 reizes lielāka nekā iepriekš. Mēs uz to vienkārši noskatāmies. Aizgāja - labi. Tas pats "Latvenergo" - tur ir vairāk nekā simts miljoni. Nu labi, šī naudiņa vismaz atgriežas budžetā.

Bet tajā pašā laikā, APVIENOTAIS SARAKSTS, jūs jau teicāt, ka jūs iesaldēsiet elektrības cenas (ir krīze) un visas peļņas; ka tas nav normāli, ka valsts uzņēmumi šobrīd, krīzes laikā, tā pelna. Nu šis priekšlikums tieši par to arī ir, tas ļoti mērķtiecīgi uzrunā tieši šo problemātiku un pat... savā ziņā pat neuzliek par pienākumu valdībai tūlīt pat, kaut rītdien... No tā, ka viņi pieņems šo priekšlikumu, nekas jau nemainīsies. Pēc būtības tas dod tikai deklaratīvu uzdevumu valdībai domāt tajā virzienā, norāda uz attiecīgo Eiropas Savienības regulu, kas ir... direktīvu, kura ir pieņemta un kura Latvijā būtu jāievieš. Mēs to vienkārši šobrīd ignorējam.

Manuprāt, ir visai uzteicami tas, ka frakcija PROGRESĪVIE šo tematiku... uzrunāja. Un tieši JAUNAJAI VIENOTĪBAI un APVIENOTAJAM SARAKSTAM, es domāju, būtu jāpievienojas šajā balsojumā, jo... nu, nav daudz lietu, kas bija vēlēšanu programmās. Programmas šīm vēlēšanām bija tādas diezgan izplūdušas, bet par šo tēmu, nu atzīstiet, runājāt - nu runājāt taču! Teicāt, ka vajag ieviest nodokli lielajiem uzņēmumiem, ka šo Eiropas Savienības pieredzi ņemt, ka Eiropā jau par to runā un mums Latvijā arī vajag. Nu es taču atceros - bija viss šis te.

Nu, un APVIENOTAIS SARAKSTS *(Starpsauciens: "Solīts makā...")*... Mani mīļie draugi, nu kā tad tā?! "Latvenergo" peļņa, elektrības cenu iesaldēšana - nu kur tas viss pazuda? Rekur, ir budžets! Šī ir tā iespēja. Tur tam visam bija jāatspoguļojas.

Kolēģi, atbalstām! *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātei Skaidrītei Ābramai.

S. Ābrama (PRO).

Saeimas priekšsēdētāja biedre! Cienījamās kolēģes! Kolēģi! Šis ir tas gadījums, kad man atkal jāsaka: mēs esam pieraduši, kā Kariņa kungs teica, īdēt, ka naudas nav un mēs nedrīkstam palielināt budžetu. Taču es šos vārdus mērķēju nevis uz Meņģelsones kundzi, bet gan uz koalīciju, kas iepriekš visu laiku runāja apmēram tā: "Lai gan veselības joma tuvojas bankrotam, pagaidām neko nedarīsim. Sabiedriskajiem medijiem nav naudas, bet neko nedarīsim, sagaidīsim, kad noies galīgi uz grunti, jo mums patīk dzēst ugunsgrēku."

Valaiņa kungs tā ļoti toleranti teica: "Nu taču sāksim domāt!" Es gan gribu teikt, ka par to bija jādomā jau vakar - par šo virspeļņas nodokli, jo regula ir stājusies spēkā rudenī, bet apmēram puse Eiropas Savienības valstu par to ir domājušas jau pirms gada. Un apmēram pusē valstu jau ir ieviests šis virspeļņas nodoklis - un ne tikai energokompānijām, bet pat... piemēram, Čehijā tas attiecas arī uz bankām, par kurām... mēs zinām, ka Baltijā skandināvu bankām šobrīd peļņa sakarā ar visu šo krīzi, inflāciju ir apmēram miljards eiro.

Es domāju, ka... Šobrīd vajadzētu nevis domāt, kur ko nogriezt un kam ko neiedot, bet Finanšu ministrijai un finanšu ministram Ašeradena kungam tomēr vajadzētu kaut kādā veidā intensīvāk sākt darboties attiecībā uz to, kā Latvijā ieviest vismaz šo regulējumu - virspeļņas nodokli -, jo tā tiešām Eiropas Savienībā jau tagad veidojas kā atzīta prakse.

Kāpēc mēs atkal neko šajā ziņā nedarām? Kāpēc mums šķiet, ka labāk neiedot kaut kam nekā padomāt, no kā kaut ko paņemt?

Manuprāt, tā mūsu lielā kļūda ir tā, ka mēs velkamies citiem nopakaļ ar kādu divu gadu nobīdi un tad labāk pieciešam visas krīzes, bet neko nedarām.

Tā ka, Ašeradena kungs, - lūdzu, jūsu ziņā ir virspeļņas nodokļa ieviešana! Mēs gaidām to no jums. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Vilim Krištopanam otro reizi.

V. Krištopans (LPV).

Godājamā sēdes vadītāja! Kolēģi! Aizmirsu pateikt vienu lietu: laiks, kas mums ir, - tā ir nauda, kuras mums nav. To es saku Reira kungam.

Ja jūs, pozīcija, nemākat taupīt naudu un laiku... naudu... es jums ierosinu taupīt laiku.

Tā kā nav atbalstīts neviens opozīcijas priekšlikums un jūs katrreiz pirms balsojuma pasakāt: "Arī šis priekšlikums nav atbalstīts Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā", tas prasa apmēram 10 sekundes. Mēs sareizinām 10 sekundes ar 206 - tās ir pāri par 2000 sekundēm, izdalām ar 60 - tās ir 34 minūtes. Ja jūs vienreiz atnāktu un pateiktu, ka neviens priekšlikums nav atbalstīts, mēs ietaupītu 34 minūtes. Un pirms katra priekšlikuma to, lūdzu, nesakiet. *(Aplausi.)* Mēs pusstundu ātrāk tiksim mājās.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Vai ziņotājam ir kas piebilstams?

J. Reirs. Šī diskusija atspoguļo to, kas ir bijis komisijā.

Uzklausījusi atbildīgās amatpersonas, komisija nolēma neatbalstīt šo priekšlikumu. *(Zālē troksnis.)*

Sēdes vadītāja. Paldies.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 3. priekšlikumu, ko iesniegusi frakcija PROGRESĪVIE! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 41, pret - 52, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

J. Reirs. Protams, es nevaru teikt, ka nekas nav atbalstīts, jo nākamais - 4. - Ministru kabineta priekšlikums ir atbalstīts. *(Smiekli. Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

J. Reirs. 5. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Sākam debates.

Vārds deputātam Viktoram Valainim. *(Starpsauciens: "Viktors aizņemts... pārēdies...")*

Valaiņa kungs?

V. Valainis (ZZS).

Godātie kolēģi! Šis priekšlikums paredz valdībai uzdevumu - izveidot speciālo nodokļu režīmu, lai atvieglotu tieši mazajam biznesam tiesisko rāmi, lai šie uzņēmumi varētu darboties šajos apstākļos.

Covid-19 laikā mēs redzējām, ka valdība diezgan "augstsirdīgi" pieņēma vairākus likumus, kuri vistiešākajā veidā ierobežoja tieši mazā biznesa attīstību.

Ja gribam, lai mazais bizness attīstītos un iznāktu ārā no tās ēnu zonas, kurā tas ir šobrīd, mums īsti nav citu iespēju, kā nākt pretī tieši ar nodokļu režīmiem, ar kaut kādiem tiesiskajiem rāmjiem, instrumentiem, lai mazais bizness sāktu maksāt nodokļus; lai nodokļu režīmi būtu šiem uzņēmumiem draudzīgāki. Diemžēl šobrīd tādi nepastāv. Un nav nekādu indikāciju, ka valdība pēc budžeta kaut mazliet plāno vispār par to domāt.

Viss, ko mēs esam dzirdējuši, - iespējams, viens procents būs iedzīvotāju ienākuma nodoklis; varbūt kāds sociālais nodoklis bišķīt mazāks paliks. Bet jūs taču saprotat, ka tas nekādā veidā nepalīdzēs, piemēram, skaistumkopšanas nozarei, par kuru runā, ka 90 procenti esot šobrīd ēnā. Nu, tādus ciparus esmu dzirdējis. Par to runā... Ir arī vesela virkne citu jomu, kas Covid-19 laikā vienkārši tika aiztriektas pagrīdē, vesela virkne pakalpojumu.

Domāju, mēs drīz vien ieraudzīsim jaunākos ēnu ekonomikas datus, un šaubos, vai tā līkne ies lejā, es tiešām šaubos. Var jau būt, ka es kļūdos. Bet vai pēc sajūtām, kolēģi, jums tiešām liekas, ka ēnu ekonomika Latvijā samazinās? Nu diez vai. Lai to kaut kādā veidā vilktu ārā... ir nepieciešams regulējums, kas būtu pretimnākošāks mazajam biznesam.

Šobrīd Latvijā... Mēs atceramies, ka Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera nāca ar uzstādījumiem par to, ka Latvijā ir konkurētspējīgākais mazais bizness Eiropā. Dabūja pat balvas kā mazā biznesa... šī modeļa... ka ir konkurētspējīgākie Eiropā.

Nu ko mēs esam izdarījuši? Mēs visus šos režīmus esam nogrāvuši. Vienīgais, kas vēl ir palicis, pateicoties Nacionālajai apvienībai... nu, viņi vēl turas attiecībā uz kultūras jomu... nu jā, tur vēl ir šiem izpildītājiem, māksliniekiem vēl kaut kādi atsevišķi režīmi, bet viņiem arī ir iedots pārejas periods, tā ka viņiem arī drīz vien viss izbeigsies.

Es aicinu domāt plašāk. Un šis priekšlikums - tas ir fiskāli neietilpīgs, tātad tas ir bez jebkādas fiskālās ietekmes. Tikai laba vēlējumi valdībai - rekur, sēž mums visa valdība! -, lai valdībai būtu mērķis, kur virzīties; lai viņi nenomaldītos savos ceļos un tiešām pieņemtu arī kaut kādus grozījumus, kas ir vērsti uz mazā biznesa attīstību. Par to ir arī šis priekšlikums.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātei Skaidrītei Ābramai.

S. Ābrama (PRO).

Kolēģi, mums ir vairāk tāds kā opozīcijas monologs ar nelieliem iestarpinājumiem no koalīcijas. Un tas ir ļoti īpatnēji: mēs runājam par tādām aktuālām tēmām, bet koalīcija absolūti... lielākoties klusē; varbūt izņēmums ir Lapiņa kungs, un varbūt kāds no APVIENOTĀ SARAKSTA tiek pamodināts vai aizskarts tajā brīdī, kad Zaļo un Zemnieku savienība vēršas...

Bet šis priekšlikums, ko Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas deputāti ir piedāvājuši, lai kaut kādā veidā šos mazos... nu sauksim viņus par uzņēmējiem... lai viņus izvestu no tās ēnu ekonomikas, lai tas viens procents ienāktu valsts budžetā... Es domāju, nu kur vēl absurdāku pretestību no jūsu puses izrādīt, ka pat to neatbalstīt!

Bet kas ir pats interesantākais? Es jautāju savam kolēģim, kurš ir Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā, kādi bija pretargumenti. Un pretargumenti vispār nav bijuši nekādi. Tad ko? Jūs vispār noraidāt jebko, kas jums koalīcijā nav sarunāts - šai koalīcijas disciplīnai?

Es noteikti aicinu par šo punktu vai nu finanšu ministru, vai Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas vadītāju... Lūdzu, tomēr pamatojiet, kāpēc nav atbalstīts šis priekšlikums, kas principā neradīs nekādas lielas problēmas ne mūsu budžetā, ne nodokļu iekasēšanā.

Lūdzu, saņemiet drosmi un pastāstiet, ja jums vispār ir, ko teikt, bet, ja jums nav, ko teikt, tad tā arī pasakiet - ka jūs nezināt, kāpēc. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Lindai Matisonei.

Matisones kundze, lūdzu!

L. Matisone (AS).

Labvakar, godātie kolēģi! Es šo priekšlikumu neatbalstīšu, bet atbalstīšu šo budžetu, jo koalīcijas partneru vidū ir panākta vienošanās, ka nodokļu sistēmas pārskatīšana sistēmas uzlabošanai un pilnveidošanai notiks uzreiz pēc budžeta pieņemšanas. Un pirmā tikšanās ir paredzēta jau rīt.

Tā ka, kolēģi, mums milzīgs darbs stāv priekšā, lai mēs uzlabotu uzņēmējdarbības vidi, konkurētspēju. Mēs zinām, ka tas skar ne tikai mazo uzņēmumu konkurētspēju, bet arī

darbaspēka nodokļus, kas mums ir jāizlīdzina Baltijas valstu vidū, tā ir arī ēnu ekonomika, kas ir jāsamazina, un, protams, arī nodokļu režīms mazajiem uzņēmējiem.

Priekšā stāv milzīgs darbs, un es aicinu arī opozīciju piedalīties tajā.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātam Viktoram Valainim otro reizi.

V. Valainis (ZZS).

Jā... Paldies, Matisones kundze, par šo vērtējumu! Un mēs jau nenonākam pretrunā viens ar otru. Šis priekšlikums neparedz neko tādu, ka kaut kas šodien stāsies spēkā. Šis priekšlikums paredz tikai to, lai jūsu labie mērķi un arī citu kolēģu labie mērķi... lai šīs domas sakristu un lai tas kaut kur nepazūd.

Šis priekšlikums paredz uzdevumu - paredz nevis to, ka 1. jūlijā kaut kas stājas spēkā, bet to, ka līdz 1. jūlijam valdībai ir jāizstrādā un jāatnes uz Saeimu kaut kāda likumprojektu pakete, grozījumi, lai šo problēmu kaut kādā veidā risinātu.

Protams, es piekrītu - tie ir vispārīgi, tie iedod ļoti plašas manevra iespējas, bet tie ir vērsti ļoti mērķtiecīgi uz to, lai būtu atbalsts mazajam biznesam, lai šajās nodokļu diskusijās, kad tās notiks, valdībai būtu arī kāds Saeimas mandāts jau uzreiz iedots no budžeta skatīšanas procesa, lai būtu vismaz kaut kāds virziens. Pagaidām izskatās tā, ka šis virziens... nu, ir tāds ļoti plašs.

Taču, dzirdot jau pirmos secinājumus par šīm nodokļu reformas diskusijām, nu man sāk šķist, ka no šīs reformas nesanāks nekas vairāk kā lielo nodokļu nelielas korekcijas un atkal mazais bizness paliks aizmirsts.

Godātie kolēģi no APVIENOTĀ SARAKSTA! Lai panāktu šos labos mērķus attiecībā uz mazo biznesu, jums bez opozīcijas atbalsta nekas nesanāks, jo Jaunā VIENOTĪBA ir pārāk stipra un viņu politika ir pret mazo biznesu. Ļoti vienkārši - viņi izdarīja visu iespējamo, lai mazo biznesu vienkārši aiztaisītu ciet. Nu jums ir cerības, ka jūs spēsiet viņus pārliecināt par pretējo? Kopā ar opozīciju... šajā priekšlikumā... tas būtu izdarāms. Mēs to varam panākt kopā.

Darīsim to kopā!

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Aleksejam Rosļikovam.

A. Rosļikovs (ST!).

Kolēģi! Es gribu vērst uzmanību, ka nu nav tā... goda vārds, koalīcija arī nav tā kā opozīcija... Nav tā, ka koalīcija nesaprot, kā pareizi stimulēt un attīstīt ekonomiku.

Latgales speciālā ekonomiskā zona tika izveidota samērā nesen un, man liekas, tika izveidota pēc Jaunās VIENOTĪBAS iniciatīvas, un darbojas ārkārtīgi veiksmīgi. Pašreiz tur strādā vairāk nekā 13 uzņēmēji, vadītājs ir ārkārtīgi veiksmīgs menedžeris.

Un tas ir pierādījis, ka modelis... Kad mēs veidojam speciālos risinājumus, kad mēs strādājam ar visādiem nodokļiem, kad mēs strādājam ar ekonomiku, kad mēs tiešām analizējam un pieņemam lēmumus, ir konkrēts rezultāts. Latgales speciālā ekonomiskā zona ir ļoti labs pierādījums tam.

Konkrētajā gadījumā es atkal saskatu, ka konkrēts politiskais spēks, ļoti labi saprotot šo modeli un rīku, izveidoja sev tādu interesantu nišu, kur tagad darbojas. Piedošanu, JAUNĀ VIENOTĪBA, bet tā arī ir. Bet uz visu valsti kopumā negribu to attiecināt.

Es vēršu uzmanību. Dārgā koalīcija, tomēr esam godīgi, mēģinām palīdzēt absolūti visiem vienādās daļās, nevis izveidojam sev kaut kādu mazu... tādu Latgales saliņu, kur viss notiek, bet par pārējo valsti nedomājam.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Česlavam Batņam.

Č. Batņa (AS).

Labvakar vēlreiz, kolēģi! Es klausos šajās debatēs un vienu momentu nesaprotu: vai mēs runājam ķīniešu vai kādā citā valodā? Man šķiet, ka tā sanāk...

Es gribētu vēlreiz akcentēt... saku milzīgu paldies opozīcijai par sadarbību, mēs diezgan labi sadarbojamies Izglītības, kultūras un zinātnes komisijā, bet tikko mana kolēģe Matisones kundze uznāca tribīnē un teica: mēs ar rītdienu sākam strādāt pie šī priekšlikuma; ir pirmā sēde. *(Starpsaucieni.)* Bet jūs laikam nedzirdējāt, jo viņa to pateica ķīniešu valodā.

Bet - ar rītdienu sāksim strādāt pie šī priekšlikuma.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātam Kasparam Briškenam.

K. Briškens (PRO).

Kolēģi! Divi ļoti vienkārši, labticīgi izrietoši jautājumi.

Pirmais - vai opozīcijas pārstāvjiem būs iespēja iesaistīties jaunās nodokļu koncepcijas izstrādāšanā? *(Starpsaucieni.)*

Un otrs - vai Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijai tiks veidota nodokļu politikas apakškomisija, kas būtu dabisks formāts, kur visām partijām iesaistīties?

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātam Andrim Šuvajevam.

A. Šuvajevs (PRO).

Es vēlētos tikai reaģēt uz Batņas kunga teikto.

Ja jau tas notiks - brīnišķīgi! Es tādā gadījumā neredzu iemeslus neatbalstīt šāda veida priekšlikumu. Es joprojām arī paturu prātā: tas, ka koalīcijas pārstāvji saka, ka tas darbs notiks, - tas nenozīmē, ka tas patiesībā arī notiks. *(Aplausi.)* Tas nenozīmē to, ka šāda veida vienošanās, kuras mums jau ir noslēgtas dažādos gadījumos ar dažādām institūcijām... Mēs redzam, kā šie vārdi tiek vai netiek turēti.

Tāpēc šajā gadījumā - solīts makā nekrīt, kā mēs vairākkārt redzējām šī budžeta diskusiju kontekstā.

Ja jūs tiešām vēlaties turēties pie saviem vārdiem, es aicinu atbalstīt šo priekšlikumu, lai mēs, opozīcija, varam būt pārliecināti par to, ka šis solījums tik tiešām tiks turēts.

Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Lūdzu zvanu!

Es atvainojos, vai ziņotājs vēlas ko piebilst? *(Starpsauciens: "Nē.")* Nē?

Lūdzu zvanu! Balsosim par 5. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 40, pret - 51, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

J. Reirs. 6. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Sākam debates.

Vārds deputātam Viktoram Valainim.

V. Valainis (ZZS).

Kolēģi, šis ir skaitliskais priekšlikums papildus tam iepriekšējam priekšlikumam, kas būtu jāparedz, lai izpildītu sadalījumu 80:20 un pašvaldībām palielinātu ienākumus.

Es gribēju mazliet reflektēt... Batņas kungam. Mēs jau jums visiem ticam, bet, saprotiet, tai ticēšanai ir kaut kādas robežas. Ja mēs skatāmies, ka valdību veido... piemēram, valdību veido tik ilgi. Nu, mēs dzirdam: Veselības ministrija, deklarācija - viss skaidrs. Ieraugām - deklarācija ir 12 procenti. Mēs noticējām. Bet ieraudzījām budžetu, un kas tad tur bija? Kolēģi, tie jau vairs nebija 12 procenti, piekritīsiet.

Tāpat arī solījumi par mazo biznesu - nu, īsti līdz galam neticas pagaidām.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 6. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 40, pret - 51, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

J. Reirs. 7. - Ministru kabineta priekšlikums. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

J. Reirs. 8. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts. *(Starpsauciens: "Balsojam!")*

Sēdes vadītāja. Deputāti lūdz balsojumu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 8. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 40, pret - 52, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

J. Reirs. 9. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts. *(Starpsauciens: "Balsojam!")*

Sēdes vadītāja. Deputāti lūdz balsojumu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 9. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 40, pret - 52, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

J. Reirs. 10. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti lūdz balsojumu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 10. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 40, pret - 52, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

J. Reirs. 11. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Sākam debates.

Vārds deputātam Viktoram Valainim.

V. Valainis (ZZS).

Kolēģi, šobrīd ir izveidojusies mums visiem... Nav noslēpums, Eiropas Centrālā banka laiku pa laikam ceļ procentu likmes, lai cīnītos ar inflāciju. Var būt dažāds viedoklis par to, cik tas ir pareizi un kā atbilst mūsu ekonomiskajiem izaicinājumiem, bet šādām procentu likmēm... šādai celšanai ir arī sekas. Un tās atspoguļojas iedzīvotāju procentu maksājumos, jo bankas arī ceļ procentu likmes, un tiešā veidā tas ietekmē arī jaunās ģimenes, kas ir ņēmušas kredītus tai pašā *Altum* programmā, par kuru mēs šodien citā kontekstā jau pieskārāmies... Tātad atbalsta programma, lai iedzīvotājiem būtu... lai jaunās ģimenes varētu iegādāties īpašumu.

Ja mūsu dati - informācija, ko esam saņēmuši... tad tikai procentu likmju pieaugums ir mērāms no 15 līdz pat vairākiem simtiem eiro ik mēnesi. Tas, ko mēs gribam aktualizēt ar šo priekšlikumu, ir - valdība nevar... Ja reiz mēs esam veidojuši šīs atbalsta programmas, tad šajā brīdī arī būtu jāpanāk mazliet pretī un jāpaskatās, kā var kompensēt procentu pieaugumu. Ja mēs neko nedarām un izliekamies, ka finanšu sektorā viss ir kārtībā... Šobrīd finanšu sektors Latvijā ceļ procentu likmes, depozīti stāv uz vietas, bankām pasakaina peļņa, un arī šajā gadījumā šī peļņa ir uz mūsu jauno ģimeņu rēķina.

Mūsu ieskatā, ir jābūt kaut kādai reakcijai no valdības, atbildei uz šiem procentu pieaugumiem. Mēs nevaram vienkārši aukstasinīgi noskatīties: "Nu, ir *okay*, nu, kas tur... 150 eiro mēnesī vairāk jāmaksā. Nekas, daudzbērnu ģimene nopirkusi dzīvokli, gan jau kaut kā savilks jostu un tiks galā ar šo situāciju."

Kolēģi, manuprāt, šī nav klasiska situācija, šī nav ikdienišķa situācija. Ja valdība nekā uz to nereaģē, tad mums kā opozīcijai nekas cits neatliek, kā uz to norādīt.

Mēs aicinām sniegt atbalstu tieši tiem iedzīvotājiem, kas ir ņēmuši *Altum* finansējumu, iegādājoties nekustamo īpašumu, protams, uzliekot limitu, ka nekustamais īpašums nav dārgāks par 250 tūkstošiem. Lai nav tā, ka pavisam lielām mājām vai dzīvokļiem... gan jau, ka tiem cilvēkiem ar maksājumiem vajadzētu būt visam kārtībā. Bet, ja cilvēki ir nopirkuši, piemēram, trīsistabu dzīvokli par 100-120 tūkstošiem un šobrīd viņiem maksājums pieaug par 100-150 eiro, - tas nav normāli, un kaut kādam risinājumam būtu jābūt, lai to uzlabotu.

Aicinu atbalstīt šo ZZS priekšlikumu.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Andrim Šuvajevam.

A. Šuvajevs (PRO).

Kolēģi, es uzskatu, ka šis ZZS priekšlikums runā par vēl vienu būtisku problēmu Latvijas sabiedrībā. Mēs kā valsts, protams, nevaram ietekmēt Eiropas Centrālās bankas lēmumu celt procentu likmes. Es arī personiski nepiekrītu šim lēmumam (es domāju, ka arī medicīna, kas tiek administrēta, šajā gadījumā ir kļūdaina). Ierasti šīs procentu likmes mēs varētu celt, ja varētu novērot, ka ekonomika tik tiešām darbojas uz pilnu jaudu un atalgojuma līmenis visā eirozonā ceļas. Šis nav tas gadījums.

Tā ka Eiropas Centrālā banka šobrīd, manuprāt, pieļauj kļūdainu lēmumu, it īpaši - tik strauji ceļot procentu likmes un ne līdz galam apzinoties, kāda būs ietekme uz Latvijas mājsaimniecībām, jo paies laiks, kamēr šis transmisijas mehānisms - procentu likmju celšanās - pilnībā nonāks līdz Latvijas tautsaimniecībai, iespējams, tikai pēc kāda laika, brīdī, kad mums būs visvairāk nepieciešams, lai mājsaimniecībām, kā arī uzņēmumiem ir pietiekami daudz līdzekļu, lai viņi varētu investēt savā attīstībā un mājsaimniecības varētu pilnvērtīgi piedalīties ekonomikā, tautsaimniecībā.

Vismaz šāds priekšlikums ir solis tajā virzienā, kur mēs varētu domāt par mūsu galveno mērķi. Kā vairākkārt esmu šeit runājis, manuprāt, mūsu galvenais mērķis ir nodrošināt, ka brīdī, kad inflācija ir mazinājusies, mājsaimniecībām un uzņēmumiem ir pietiekami daudz līdzekļu, lai viņi var pilnvērtīgi atgriezties ekonomikā.

Šeit gan man ir jāatsaucas uz mūsu iepriekšējo priekšlikumu attiecībā uz virspeļņas nodokli, jo es redzu, ka šie priekšlikumi iet roku rokā. No vienas puses, valsts palīdzētu subsidēt procentu likmju pieaugumu, no otras puses, mēs novērstu, ka šādā veidā privātām kredītiestādēm veidojas nesamērīga peļņa. Manuprāt, ļoti labs balansējošs mehānisms, ņemot vērā plašāku kontekstu... kuru šobrīd pārsvarā stūrē Eiropas Centrālā banka. Manuprāt, ideja, par kuru ir vērts debatēt. Mēs šeit redzam, no vienas puses, atbalstu, no otras puses, arī situācijas instrumentu, lai novērstu nesamērīgu peļņu.

Tāpēc aicinu vismaz izteikties un debatēt par šo priekšlikumu, kurš, manuprāt, ir jāņem vērā kontekstā, kad saskaramies ar ievērojamu dzīves dārdzību un neesam pietiekami daudz uzmanības veltījuši tām mājsaimniecībām, kam kredītprocentu likme ceļas pietiekami ievērojami. Savienojumā ar visu pārējo inflāciju, kas notiek ekonomikā, es domāju, ka šeit veidojas diezgan bīstams kokteilis, kas kādā brīdī var tik tiešām atstāt ilglaicīgu negatīvu efektu uz Latvijas tautsaimniecību.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītāja. Vārds deputātam Kasparam Melnim.

K. Melnis (ZZS).

Labdien, kolēģi! Šis cēlums diemžēl daudziem cilvēkiem, kuri ņēma kredītu un tiecas pēc labākas dzīves, investīcijas... viņiem neviens neteica, ka būs vēl jāmaksā papildus. Diemžēl tāpēc arī šis priekšlikums ir tik būtisks. Tie, kas tiecās, kas uzticējās valstij, uzticējās mums, ka būs labāka dzīve, un ņēma kredītus, lai ievāktos tiešām jaunākās mājās, kur ir zemāki apkures rēķini... Un tagad mēs viņus pēc būtības... Viņi tiek sodīti par to, ka ir ļoti liela inflācija, ar kuru mēs paši negribam cīnīties - mēs ļoti negribam samazināt PVN un neko citu, kas ļautu samazināt inflāciju. Tas noved pie tā, ka cilvēkus sodām vēl vairāk, paceļot viņiem kredītprocentus.

Ir tikai loģiski, ka pēc būtības mēs aicinām, lai arī mēs tagad uzņemamies atbildību sabiedrības acīs un nākam viņiem pretim. Nu, kā tad mēs gribam, lai būtu jaunās ģimenes, ja mēs tās pat momentā, kad tās ir iedzītas... vēl vairāk dzenam izmisumā, nevaram tām palīdzēt?

Es aicinu atbalstīt un izskatīt šo variantu.

Paldies. (Daži deputāti aplaudē.)

Sēdi vada Latvijas Republikas 14. Saeimas priekšsēdētājs
Edvards Smiltēns.

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Lūdzu, vai Reira kungam ir kas piebilstams? *(Dep. J. Reirs: "Nav.")*

Lūdzu zvanu! Balsosim par 11. priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 40, pret - 51, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

Lūdzu, Reira kungs, ziņojiet par nākamo.

J. Reirs. 12. - Ministru kabineta priekšlikums. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti neiebilst.

J. Reirs. 13. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Diemžēl komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Sākam debates.

Debatēs pieteicies deputāts Gunārs Kūtris.

G. Kūtris (ZZS).

Cienījamie kolēģi, es ļoti priecājos, ka Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas vadītājs arī gribētu atbalstīt šo priekšlikumu. Diemžēl komisija nav atbalstījusi. Šis priekšlikums ir pēc būtības aicinājums Saeimai ievērot likumu.

Izlasīsim Pašvaldību likuma 4. panta piekto daļu. Šajā likumā ir rakstīts:

“Nododot pašvaldībai jaunu autonomo funkciju vai uzdevumu, kura izpilde saistīta ar izdevumu palielināšanos, vienlaikus pašvaldībai nosakāmi finansējuma avoti šīs funkcijas vai uzdevuma izpildes nodrošināšanai.” Proti, ja kādu funkciju paredzam autonomo, tad jāparedz arī finansējums. Pašvaldību likumā ir iekļauta jauna pašvaldību autonomā funkcija - nodrošināt atskurbināšanas pakalpojumu pieejamību. Ceru, ka Saeima ievēro likumu un šī likuma izpildei piešķirs finansējumu pašvaldībām, lai šo funkciju varētu veikt.

Šobrīd, nenoliegšu, valsts ar finansējumu piedalās šī pakalpojuma apmaksā 35 pašvaldībās, kur pakalpojums tiek sniegts. Tikai šis finansējums tiek piešķirts no budžeta programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem”. Vai tiešām Finanšu ministrija un Reira kungs uzskata, ka atskurbināšanas pakalpojumi... tas ir tāds ļoti negaidīts pakalpojums, kas Latvijai būtu jāsniedz kā neparedzēts gadījums... pēkšņi?

Tāpēc mūsu frakcija piedāvā šajā likumprojektā skaidri un gaiši ierakstīt, ka pašvaldību budžetiem ir novirzāma daļa no akcīzes nodokļa ieņēmumiem par alkohola, dzērienu un alus tirdzniecību. Ministru kabinetam arī uzdodam pienākumu apstiprināt kārtību, kā šo finansējumu noteikt.

Es domāju, ka diez vai pašvaldības nākamā gada 1. janvārī atskurbināšanas pakalpojumus sniegs teltīs ziemā, tam tomēr ir jāsagatavojas, jāsagādā telpas un jānodrošina atbilstošs līmenis, kā tas ir civilizētā sabiedrībā, un šīs telpas ir jāsakārto jau šogad. Tātad finansējums tam ir vajadzīgs, un budžetā tam ir jāpiešķir nauda, bet likuma ievērošana varbūt nav raksturīga mūsu valdībai.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātei Daigai Mieriņai.

D. Mieriņa (ZZS).

Cienījamie kolēģi! Šeit ir piemērs, ka pašvaldībām kārtējo reizi uzliek funkciju, bet finansējuma līdzi nav.

Pašvaldībām ir uzdots ar 2024. gada 1. janvāri nodrošināt atskurbināšanas pakalpojumu pieejamību. Tas nozīmē, ka šogad budžetā būtu jāparedz līdzekļi, lai šos pakalpojumus pašvaldības varētu nodrošināt ar nākamā gada 1. janvāri. Cik tad vajadzētu līdzekļu? Pats minimums - apmēram 800 tūkstošu. Es ļoti ceru, ka varbūt ar budžeta grozījumiem šī nauda tiks atrasta.

Bet, kolēģi, kāpēc es to visu uzsveru? Tāpēc, ka mēs jau par to runājām arī iepriekšējos priekšlikumos, kad prasījām pārdalīt proporciju un palielināt valsts budžeta dotāciju pašvaldībām, tāpēc, ka mēs redzam, ka katru reizi pašvaldībām tiek uzdotas papildu funkcijas, bet budžetā līdzekļu tam nav.

Pašvaldībām vēl ar šo likumu ir uzdots obligāti nodrošināt pašvaldības policiju, darbu ar jaunatni, un arī tam budžetā līdzekļi nav paredzēti.

Kolēģi, es aicinu atbalstīt šo priekšlikumu, jo tas paredz vismaz daļu no akcīzes nodokļa novirzīt šim priekšlikumam.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Viktoram Valainim.

V. Valainis (ZZS).

Godātie kolēģi! Šis ir priekšlikums, kas savā ziņā ilustrē situāciju attiecībā uz pašvaldībām.

Ja mēs paskatāmies, atskurbtuvju jautājums pēc būtības vienmēr ir bijis politiskajā dienaskārtībā. Kam tad īsti tas pakļaujas, kas par to atbild: vai tā ir pašvaldība, vai tā ir Veselības ministrija, jo pakalpojums tāds īpatnējs. Tur tā kā bišķi ir jābūt veselības speciālistam. Varbūt pašvaldības policists var vienkārši viņus paņemt un ielikt kādā telpā, bet tur ir zināmi noteikumi, kas ir jāievēro, tomēr vajag to cilvēku arī medicīniski mazliet pieskatīt, lai tā nav vienkārši vieta, kur cilvēkam izgulēties.

Šos noteikumus... visu šo situāciju ņemot vērā, vienmēr bijusi diskusija - kas tad par to atbildēs, kā atbildībā šis jautājums īsti būs. Kopš brīža, kad valdībā īsti nav neviena politiskā spēka, kas aizstāv pašvaldības, šis ir, nu, ļoti ātrs risinājums - vienkārši atdodam pašvaldībām. Un pats trakākais ir tas, ka uzdevums - atdot pašvaldībām - iet bez finansējuma.

Kolēģi, izstrādājot Pašvaldību likumu, to pieņemot trešajā lasījumā, bija pat speciālas atrunas, ka visi tie uzdevumi, kas ir no valdības puses, no Saeimas puses likumā uzdoti, - tiem līdzi būtu jābūt arī finansējumam. Protams, tā laika Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija teica, ka būs, būs, bez tā mēs nekur neiztiksim. Protams, ka būs. Ja reiz jauna funkcija - Eiropas vietējo pašvaldību harta to paredz -, nu, skaidrs, ka būs.

Ko mēs redzam šodien? Mēs iepazīstamies ar daudzgadu budžetu, bet tur šī finansējuma nav. Kolēģi, jūs esat vienkārši aizmirsuši ielikt iekšā finansējumu šī pakalpojuma nodrošināšanai. Ja jūs to nedarāt, tad atkal var rasties... kāda pašvaldība, kurai šo pienākumu nāksies izpildīt. Mums ir vesela virkne pašvaldību... šobrīd 35 pašvaldībās šis pakalpojums ir, bet sanāk, ka teju 10 pašvaldībās šis pakalpojums netiek nodrošināts. Un šo pašvaldību vadītājiem būs ļoti vienkārši apstrīdēt šo normu Satversmes tiesā, un viņi garantēti vinnēs - garantēti vinnēs! - bez jebkādām problēmām. Arī pārējie, protams... arī pārējās pašvaldības, arī viņiem šī funkcija tiks noņemta nost.

Un kurš tad būs ieguvējs no tā? Mēs atgriezīsimies tajās pašās diskusijās, kas ir bijušas 10 gadu garumā par to, kam īsti šī funkcija ir jānodrošina, tā vietā, lai vienkārši nobalsotu un piešķirtu pašvaldībām naudu šīs funkcijas īstenošanai. Tik vienkāršs risinājums, tik maz problēmu, no kurām nākotnē mēs varētu izvairīties.

Kolēģi, mēs jums ar šo priekšlikumu vienkārši atgādinām, ka jūs esat aizmirsuši to, ko paši apņēmāties darīt. Aizmirsuši, gribējāt aizmirst - nu, tas ir cits jautājums, bet tomēr uzlabosim likumdošanas kvalitāti un atbalstīsim šo priekšlikumu.

Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Edmundam Zivtiņam.

Kamēr nāk Zivtiņa kungs... Cik disciplinēts ir kreisais spārns, bet man diemžēl jāaizrāda ministru pusei - varbūt varētu nedaudz klusāk, lai ir balanss starp abām frontēm. *(Starpsaucieni.)*

Lūdzu, Zivtiņa kungs.

E. Zivtiņš (LPV).

Paldies. Saeimas priekšsēdētāj! Kolēģi! Par šo jautājumu es jums pastāstīšu, jo tam ļoti tuvu esmu bijis un ar to policijā nodarbojies.

Jāsaprot viena lieta, ka pašvaldības to negrib, policija to negrib, neviens to negrib, bet tas ir jādara, likums to paredz. Kamēr nebūs šis jautājums sakārtots, tikmēr tas būs milzīgs slogs uz mūsu medicīnas darbiniekiem, jo jāsaprot ir viena lieta. Mēs tā esam iedomājušies: hi-hi, ha-ha, tur kāds bišķiņ par daudz paņēmis uz krūti, mēs viņu tur novietojam, un viņš izguļas un pēc tam aiziet mājās.

Bet tā ir nopietna lieta, cilvēki iet bojā, viņi aizrijas ar visu kaut ko un nomirst, un pēc tam pašvaldībām ir jāatbild, un tikai tāpēc, ka likumdošana īsti nav sakārtota. Tur ir jābūt medicīnas darbiniekiem, viņš jāpieņem, jāapskata, jāuztur, viņam jāatskurbst, viņš jāpalaiž vaļā, vienvārdsakot, es nestāstīšu, tur gara tā padarīšana, bet pēc būtības...

Tā būtība ir tāda, ka šis jautājums ir jāsakārto, lai visiem būtu skaidrs, ko viņi tagad dara, kurš par ko maksā, kurš par ko atbild. Un tanī brīdī būs skaidrība un kārtība.

Šobrīd ir tā: policistam ir, pieņemsim, konkrēts gadījums, viņš neuzņemsies atbildību, viņš labāk izsauks dakteri. Tātad jāsauc ātrā medicīniskā palīdzība, un, nu, jūs paši saprotat... Tātad - vai aizbrauc pie tāda iereibuša cilvēka, kurš guļ uz zemes, vai nepaspēj uz kādu citu vietu, kur varētu izglābt cilvēkam dzīvību.

Tā ka šis ir ļoti svarīgs jautājums. Aicinu atbalstīt, jo tas ir jāsakārto.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Reira kungs, vai jums būtu remarkas pie 13. priekšlikuma? Nav. Tātad...

Lūdzu zvanu! Balsosim par 13. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 39, pret - 53, atturas - nav. Priekšlikums diemžēl nav atbalstīts.

J. Reirs. 14. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Sākam debates.

Vārds debatēs - Anitai Brakovskai.

A. Brakovska (ZZS).

Augsti godātais priekšsēdētāj! Cienījamie kolēģi! Arī nākamais Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums ir saistīts ar jauno Pašvaldību likumu.

Tātad jūs jau esat ar to iepazinušies. Vienkārši drusciņ gribu paskaidrot šī priekšlikuma būtību. Pašvaldību likuma 73. panta piektā daļa noteic: "Pašvaldībai piekrīt dzīvojamā māja, dzīvokļa īpašums vai to domājamās daļas atbilstoši Civillikuma 416. pantā noteiktajam kā bezmantinieka manta vai atbilstoši Civillikuma 930. pantā noteiktajam kā bezīpašnieka lieta."

Līdz šim pašvaldībā šī bezmantinieka manta un bezīpašnieka lieta tika novirzīta pašvaldībām ar Ministru kabineta rīkojumu. Un bija iespēja arī pašvaldībām no šīs mantas atteikties, kaut gan pēc

pieredzes varu teikt, ka neviens jau īpaši neuzspieda to mantu, kas bija kā bezsaimnieka. Ja pašvaldība bija ieinteresēta šī jautājuma sakārtošanā, tad, vārdu sakot, virzīja šo jautājumu uz Ministru kabinetu un saņēma atļauju rīkoties tālāk. Tas bija pēc pašas pašvaldības vēlmes.

Tātad - iespēja izvērtēt, ka var arī atteikties, ja manta bija, piemēram, tik sliktā stāvoklī, ka to nevar izmantot palīdzības dzīvokļa jautājumu risināšanā. Bet ar jauno likumu ir noteikts, ka šī bezmantinieka manta un bezīpašnieka lieta piekrīt pašvaldībām. Tātad ar šo likumu tiek uzdots pašvaldībām jauns uzdevums un jauna kompetence. Un, lai nodrošinātu, ka pašvaldības var veiksmīgi uzsākt šī uzdevuma realizāciju, tātad šo apsaimniekošanu, pārvaldīšanu, nepieciešams nodrošināt pašvaldības ar sākuma kapitālu, lai varētu izveidot pašvaldībām piekritīgās bezmantinieka mantas un bezīpašnieka lietas apsaimniekošanas un pārvaldīšanas fondu. Mūsu ieteikums - fonda finansējums būtu četru miljonu 800 tūkstošu eiro apmērā, un ir priekšlikums, ka šīs finanses varētu sadalīt šādi: valstspilsētu pašvaldībām un tiem novadiem, kuros ir valstspilsētas, katram tiktu piešķirta valsts dotācija 150 tūkstoši eiro, pārējo novadu pašvaldībām - 100 tūkstoši eiro.

Pašvaldība šo finansējumu izmantotu, lai segtu izmaksas, kas saistītas ar pārņemtā īpašuma ierakstīšanu zemesgrāmatā, kas, viennozīmīgi, ir jādara, ja jau piekrīt pašvaldībai, segtu izmaksas zvērinātiem notāriem par mantojuma lietas vešanu, veiktu īpašuma remontu vai rekonstrukciju, vai, gadījumā, ja īpašums galīgi nebūtu izmantošanai derīgs... tad nojaukšanai. Turpmāk līdzekļus šajā fondā pašvaldības varētu iegūt jau no tiem līdzekļiem, ko pašvaldības atgūtu no īpašuma iznomāšanas un atsavināšanas.

Es ļoti lūdzu - atbalstīsim šo priekšlikumu, jo atkal var gadīties tā, ka pašvaldībai ir uzlikts uzdevums, bet tai nav finanšu. Ja gadās kaut kāda konflikta situācija, kas par to atbildēs? Vēlreiz aicinu atbalstīt šo priekšlikumu.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Vai ir kas piebilstams? Ja nav, tad...

Lūdzu zvanu! Balsosim par 14. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 40, pret - 52, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

J. Reirs. 16. - Ministru kabineta priekšlikums. Ir atbalstīts. *(Starpsaucieni: "Piecpadsmitais!")*

Sēdes vadītājs. Reira kungs, vēl ir jāizskata 15. priekšlikums.

J. Reirs. Nu tas arī nav atbalstīts. *(Smiekli.)*

Sēdes vadītājs. Debatēs neviens nav pieteicies.

Vai kāds pieprasa balsojumu? *(Starpsaucieni: "Balsojam! Balsojam!")* Pieprasa balsojumu. Labi. *(Dep. V. Valainis: "Par ko priekšlikums, lai pastāsta uzreiz!" Starpsauciens.)* Tad balsosim. *(Starpsauciens: "Balsojam!")*

Lūdzu zvanu! Balsosim par 15. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 39, pret - 53, atturas - nav. Priekšlikums diemžēl nav atbalstīts. *(Starpsauciens: "Žēl!")*

J. Reirs. 16. - Ministru kabineta priekšlikums. Ir atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti neiebilst.

J. Reirs. 17. - Ministru kabineta priekšlikums. Ir atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti atbalsta.

J. Reirs. 18. - Ministru kabineta priekšlikums. Ir atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti atbalsta.

J. Reirs. 19. - Ministru kabineta priekšlikums. Ir atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti piekrīt.

J. Reirs. 20. - Ministru kabineta priekšlikums. Ir atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti atbalsta.

J. Reirs. Lūgums nākamā gada budžetā iesniegt vairāk Ministru kabineta priekšlikumu.

Un, nu, ticam vai neticam numeroloģijai, bet 21. - Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas priekšlikums. Ir atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti atbalsta komisijas viedokli.

J. Reirs. 22. - Ministru kabineta priekšlikums. Ir atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti piekrīt.

J. Reirs. 23. - frakcijas PROGRESĪVIE priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Uzsākam debates. *(Starpsauciens.)* Es nezinu, Reira kungs, kā jūs zinājāt, ka būs debates.

Uzsākam debates.

Vārds deputātei Antoņinai Ņenaševai.

A. Ņenaševa (PRO).

Labi, kolēģi, ķeramies klāt pie priekšlikumiem, tā teikt, budžeta tabulā, un šajā sadaļā pirmais PROGRESĪVO priekšlikums ir par konkrētu finansējuma piešķiršanu un nekam citam kā, manuprāt, ļoti svarīgam mērķim - latviešu valodas kursiem pieaugušajiem.

Tie, kas strādā tajās dažās pašvaldībās, kas no sava budžeta nodrošina pieaugušajiem kursus un apmācības latviešu valodā... tās retās pašvaldības, kas to dara, ļoti labi zina, ka šie ir vieni no pieprasītākajiem kursiem un parasti tos izķer un aizņem - visas pieejamās vietas - burtiski dažu stundu laikā, ātrāk, nekā nopērk biļetes uz ļoti pieprasītiem pasākumiem, kas parāda to, par ko, manuprāt, mums ir jāpriecājas, kas mums ir tikai jāatbalsta, - pieaugušo vēlmi mācīties un apgūt latviešu valodu.

Bet kāds ir tas piedāvājums? Mēs ilgstoši redzējām, ka tas piedāvājums diemžēl ir ļoti nepietiekams. Visi to ir pamanījuši diemžēl tikai tad, kad pie mums ieradās Ukrainas civiliedzīvotāji, - kad mums vajadzēja steidzami nodrošināt latviešu valodas apmācību. Diemžēl tikai tajā brīdī mēs pamanījām, visi pārējie pamanīja, ka mums nav ne centralizētas sistēmas, ne patiešām pietiekami pieejams resurss, lai nodrošinātu latviešu valodas kursus pieaugušajiem visām grupām. To apzinās Kultūras ministrija, to ļoti labi apzinās arī Izglītības un zinātnes ministrija, jo tie daži pieejamie kursi ir atbalstīti... daļa - no Izglītības un zinātnes ministrijas, daļa - no Kultūras ministrijas. Tas viss ir kaut kur izmētāts.

Un ir risinājums. To jums piedāvā Sabiedrības integrācijas fonds (SIF). Un te droši vien man kaut kas ir jāsaka Rosļikova kungam: Sabiedrības integrācijas fonds dara ļoti daudz laba darba. *(Dep. A. Rosļikova starpsauciens.)* Es aicinu atbalstīt priekšlikumu, kas novirzītu vēl 3,9 miljonus, lai nodrošinātu visiem Latvijā dzīvojošajiem pieaugušajiem iespēju tikt pie latviešu valodas kursiem. Tas attiecas ne tikai uz Ukrainas civiliedzīvotājiem, kuriem... ļoti labi, ka mēs atbalstām papildu finansējumu, un tas ir... kaut gan, neskatoties uz to, mums ir milzīgs deficīts ar pedagogiem, mums ir sarežģīti nodrošināt šos kursus, bet, rekur, jums piedāvā pati institūcija, kas, tā teikt, ir zem ministrijas. SIF piedāvā risinājumu, kā to nodrošināt centralizēti.

Kolēģi, vai jūs zinājāt, ka mums nepastāv nevieni latviešu valodas kursi Eiropas Savienības pilsoņiem? Ir tādi kursi, kas domāti mūsu iedzīvotājiem, trešo valstu pilsoņiem, jaunajiem iebraucējiem, Ukrainas civiliedzīvotājiem, bet mums... un dažās pilsētās ir tieši pilsētas iedzīvotājiem... Rīgā noteikti ir zināmi, ļoti populāri tie kursi, bet mums nav... neviena ministrija to nenosedz, un arī SIF to nepiedāvā... mums nav nodrošināta vispār neviena vieta, iespējas, kur mācīties ar valsts atbalstu Eiropas Savienības pilsoņiem. Vai mēs tiešām negribam, lai Eiropas Savienības pilsoņi, tie, kas te dzīvo, zinātu latviešu valodu? Mēs to gribam, un šis konkrētais piedāvājums ļoti mērķtiecīgi varētu atrisināt šo jautājumu, un tad mēs patiešām parādītu, ka mums latviešu valodas zināšanas rūp ne tikai vārdos, bet arī darbos, tas konkrēti atrisinātu šo jautājumu zem viena jumta.

Tāpēc es aicinu, it īpaši tagad, kad mēs tik daudz runājam par tiešām svarīgu, nepieciešamu... labākām prasmēm un labākām latviešu valodas zināšanām visiem pieaugušajiem... ne tikai par skolu - skola ir atsevišķs stāsts. Te stāsts ir par kursu pieejamību pieaugušajiem, tas ir ļoti svarīgi. Nodrošinām to vienā vietā, centralizēti, skaidri, beidzot pārejam no vārdiem pie darbiem un atbalstām šo priekšlikumu, jo - vēlreiz - tie ieguldījumi latviešu valodā nav tēriņi. Es ceru, ka jūs to saprotat un līdz ar to atbalstīsiet šo priekšlikumu. Par to, kur ņemt naudu, pastāstīs mani kolēģi.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Kasparam Briškenam.

K. Briškens (PRO).

Saeimas priekšsēdētāja kungs! Kolēģi! Jā, patiešām, kā jau Ņenaševas kundze teica, tā kā mēs solījām arī budžeta pirmajā lasījumā, mēs vairumam mūsu priekšlikumu sagatavojām arī finansējuma avotus, kas ir balstīti uz finansējuma pārdali atsevišķās programmās. Īpašu uzmanību pievērsām Satiksmes ministrijas budžetam. Tāpēc īpaši arī satiksmes ministram un viņa tviterī ļoti aktīvajam padomniekam mēģināšu paskaidrot, kāpēc mēs šim konkrētajam un vēl dažiem citiem mūsu priekšlikumiem kā finansējuma avotu piedāvājam noteikt dotāciju zaudējumu segšanai sabiedriskā transporta pakalpojumu sniedzējiem, kur ir 10 miljonu papildinājums, kopumā budžetā sasniedzot 75 miljonus.

Mēs noteikti atbalstām sabiedrisko transportu, par to nav ne mazāko šaubu, bet šeit atkal ir mūsu cienījamais princips - vispirms reformas un tad bāzes finansējums, jo šajā gadījumā mēs redzam, ka mēs šobrīd cīnāmies par to... un, balstoties uz PROGRESĪVO un ZZS priekšlikumu, Ministru kabinets vērtēs, vai ir iespējams atgūt zaudējumus par... attiecīgi sabiedrisko pārvadājumu karteli, kas nozarē ir izveidojies... kas izveidojās jau sen, bet tagad, paldies dievam, Konkurences padome to ir pierādījusi... un vienlaikus, lai mēs orientētu mūsu sabiedriskos pārvadājumus uz dzelzceļu kā mugurkaulu. Tāpēc tas, pret ko mēs iestājamies, - ka mēs vienkārši iecementējam vēl 10 miljonus bāzes budžetā (jo šajā gadījumā tas ir kritiski nepieciešams), nevis izmantojam apropriāciju vai līdzekļus neparedzētiem gadījumiem. Un, kā jau es minēju, Saeima ir uzdevusi Ministru kabinetam vērtēt, kā ir iespējams tiesiski vērsties pret pārvadātājiem, kas ir organizējuši aizliegtas vienošanās.

Mēs jau vairāk nekā 10 gadus runājam par to, ka sabiedrisko pārvadājumu sistēmā kā mugurkauls ir jānostiprina dzelzceļš. Un šovasar beidzot elektrificētajā zonā sāks kursēt jaunie vilcieni. Tuvāko gadu laikā mēs iegādāsimies arī bateriju vilcienus. Šo otrdien (vakar) Ministru kabinetā tika pieņemts lēmums arī par papildu finansējumu no ANM, bet nozarē joprojām tiek realizēta ačgārna pieeja, ka valsts, no vienas puses, ļoti pamatoti dotē dzelzceļa pasažieru pārvadājumus, kas pats par sevi nav pietiekami rentabli, bet tajā pašā laikā dzelzceļam nereti pat paralēlos maršrutos dotē arī autopārvadājumus.

Tāpēc mēs uzdodam vairākus jautājumus.

Pirmām kārtām: kāpēc šeit netiek piemērots princips - vispirms reformējam un tad finansējam vai tad ieguldām finansējumu bāzē? Kāpēc netiek detalizēti izvērtēta esošās pārvadājumu sistēmas un dotāciju efektivitāte?

Es vēršu uzmanību uz šodienas Administratīvās tiesas lēmumu, kas Autotransporta direkcijai aizliedza slēgt līgumu ar "Nordeku" par 200 miljoniem, tāpēc ka viņi laikus neuzsāka sabiedriskā transporta pārvadājumus Cēsu, Limbažu un Siguldas lotēs, kas, protams, arī apliecina, cik neefektīva ir šī ilgtermiņa lotu sistēma. Un tāpēc atkal ir jautājums: kāpēc pat tad, kad mums jau tepat pie apvāršņa ir jaunie vilcieni, mēs turpinām slēgt šīs desmit vai divpadsmitgadīgās autotransporta lotes nereti dublējošos maršrutos?

Kad 2011. gadā es sāku strādāt par satiksmes ministra padomnieku, tā bija viena no manām prioritātēm - cīnīties par to, lai dzelzceļu nostiprinātu par sabiedrisko pārvadājumu mugurkaulu. Tajā laikā, 2012. gadā, "Latvijas dzelzceļam" bija 65 miljoni tonnu kravas un tranzītbizness pilnībā dominēja pār pasažieru pārvadājumiem *(Zālē troksnis. Sēdes vadītājs noklaudzina ar āmuru.)*...

Sēdes vadītājs. Kolēģi! Drīz stenogrammu nodaļai vajadzēs nākt Briškena kungam blakus stāvēt, lai pēc tam varētu protokolu uzrakstīt.

K. Briškens. Jā, es padalīšos ar tēzēm.

Un pārliecinoši lielākais...

Sēdes vadītājs. Lūdzu, mēģinām ievērot tomēr fokusu uz runātāju šeit, tribīnē, nevis uz jūsu blakussēdētāju.

K. Briškens. Paldies. Un pārliecinoši lielākais šķērslis divtūkstošo gadu beigās bija šīs noslēgtās pirmās paaudzes autopārvadājumu lotes, no kurām tad arī izauga šie kapitalizētie pārvadājumi, ko tagad Konkurences padome beidzot ir atzinusi.

Vēl viens pamatots jautājums: kāpēc Autotransporta direkcija vairāk nekā četru gadu garumā nav bijusi spējīga izstrādāt vienotu platformu integrētai vienotajai biļetei? Tas ir ļoti pamatots jautājums. Daudzi pārvadātāji ar to saskaras, tas ir šķērslis tam, lai mēs varētu izveidot patiešām integrētu mobilitātes sistēmu ar visu veidu transportu gan grafiku salāgošanu, gan vienotu digitalizētu biļeti... likt pamatu mobilitātes kā pakalpojuma attīstībai.

Un plus: kāpēc 20 gadu gaitā mēs esam ieguldījuši simtiem miljonu kravu pārvadājumu infrastruktūrā - dzelzceļa kravu? Un tas, protams, ir noticis tranzītbiznesa lobiju ietekmē, faktiski tas ir subsidējis Krievijas resursu eksportu, primāri - ogļu un naftas. Tajā pašā laikā mēs paskatāmies uz pasažieru... infrastruktūru, uz sagruvušajiem peroniem, uz peroniem, kas nav... piekļūstami mūsu cilvēkiem.

Satiksmes ministra kungs, jūs tikko noņēmāt to zīmīti Centrālajai stacijai. Gods un slava! Bet cilvēks ratiņkrēslā un ar citām īpašām vajadzībām jebkurā gadījumā nevar piekļūt tai stacijai - ar vai bez tā uzraksta.

Sēdes vadītājs. Briškena kungs, vai jūs gribētu apvienot laikus?

K. Briškens. Lūdzu, ļaujiet apvienot.

Sēdes vadītājs. Kolēģi, vai jums ir iebildumi, ka Briškena kungs apvieno runas laikus? *(Starpsaucieni: "Lai runā! Lai runā!")*

Jums ir vēl divas minūtes, Briškena kungs.

K. Briškens. Man faktiski ir pēdējais... Un tāpēc, pirms mēs nekritiski ieguldām vēl 10 miljonus šajā sistēmā... un es atbalstu... mēs, PROGRESĪVIE, vienmēr atbalstīsim sabiedrisko transportu, modernu sabiedrisko transportu... pirms mēs iecementējam vēl 10 miljonus esošajā neefektīvajā sistēmā un bāzes budžetā, nu tad vispirms izveidojam vienotu, integrētu sabiedrisko pārvadājumu ietvaru, un, ja mums ir jānodzēš nozarē kāds ugunsgrēks, izmantojam apropriācijas vai līdzekļus neparedzētiem gadījumiem.

Lūdzu, atbalstiet šo priekšlikumu un arī šo finansējuma avotu.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds Ministru prezidentam Krišjānim Kariņam.

A. K. Kariņš (Ministru prezidents).

Paldies. Cienījamie kolēģi! Es tā klausos debates - tiešām interesanti, var daudz ko uzzināt, varbūt ne tik daudz par konkrēto priekšlikumu. Bet, ja mēs runājam par konkrēto priekšlikumu... tagad ir priekšlikums palielināt finansējumu valodas apmācībai. Viss ir saprotami. Bet nesen es dzirdēju - no šīs pašas tribīnes -, ka galvenais... ir tikai viena prioritāte - veselības aprūpe. Bet tad izrādās, ka ir vēl citas prioritātes. Vēl izrādās - ne tikai palielināt naudu, bet arī samazināt nodokļu likmes, tātad samazināt ienākumus, palielināt izdevumus.

Tas, ko es gribu teikt, - jūs, opozīcija, šobrīd faktiski parādāt, cik grūti ir salikt kopā valsts budžetu, jo tiešām ir daudz un dažādas intereses. Bet pie šī priekšlikuma un arī pie pārējiem: samazināt nodokļus - tas skan labi, bet, ja mēs samazinām nodokļus, tad mums ir jāsamazina arī prasības, ko mēs no valdības vai no valsts budžeta sagaidām. Tātad nevar vienkārši salikt kopā -

mazāk nodokļu, lielākus izdevumus. *(Starpsauciens: "Var!")* Tas nedarbojas ģimenē, tas arī valstij ilgstoši nav uzturami.

Pie šī priekšlikuma es gribu arī atgādināt, ka, protams, visas lietas, katra savā kontekstā, ir svarīgas, bet mums ir atbildība kopumā - ieviest kaut kādu līdzsvaru visā sistēmā. Līdzsvars, kas ir atrasts, ko valdība ir iesniegusi, par ko mēs šodien debatējam, nav ideāls, bet tas ir. Un katrs šis priekšlikums pats par sevi varbūt izskatās, nu... tāds tīri interesants, bet tas ir jāieliek tajā kopskatā.

Nupat viens otrs ļoti dedzīgi un ļoti emocionāli runāja par veselības aprūpi. Tas, šķiet, tagad ir aizmirsts, jo tas bija pirms vairākām stundām, tagad - par nākamo. Bet es domāju, ka visi šāda veida priekšlikumi kopumā nav atbalstāmi.

Es aicinu - ja debatē, tomēr debatē par konkrēto priekšlikumu. Es neatbalstu šo priekšlikumu un aicinu to neatbalstīt. *(Starpsauciens. Aplausi.)*

Sēdes vadītājs. Šuvajeva kungs, vai jums pietiks ar divām minūtēm?

Lūdzu, vārds deputātam Andrim Šuvajevam.

A. Šuvajevs (PRO).

Es vēlos reaģēt uz Kariņa kunga teikto. Es domāju, ka šāda veida izteikumi pret opozīciju šajā brīdī tomēr nav korekti, jo opozīcijas pienākums nebija sagatavot budžeta projektu, tas bija valdības pienākums. Opozīcijas pienākums bija izvērtēt to un iesniegt priekšlikumus, ko mēs esam arī darījuši.

Ja mēs pievēršam uzmanību tikai PROGRESĪVO priekšlikumiem, tur ir zināma konsekvence. Mēs esam norādījuši uz konkrētiem priekšlikumiem attiecībā uz veselību, attiecībā uz izglītību un šo finansējuma avotu. Mēs esam atraduši priekšlikumiem, kā, piemēram, šim, esošajā budžetā arī noteiktus avotus un esam tos arī šeit, no tribīnes, pamatojuši. Es domāju, ka *a priori* pateikt, ka līdz ar to tie visi ir noraidāmi, vienkārši nav korekti, jo mēs nesadarbojamies ar citām opozīcijas partijām, izstrādājot šos priekšlikumus, mums arī nav pienākums to darīt. Līdz ar to mēs nevaram notvert visu šo lielo bildi attiecībā uz to, cik liela summa kopā no opozīcijas priekšlikumiem ir sanākusi.

Šāda veida apgalvojums par to, ka visi opozīcijas priekšlikumi *a priori* ir noraidāmi, tāpēc ka vai nu kaut kas nav pamatots, vai arī opozīcija kopumā nav izdarījusi to darbu - tā nav salikusi kopā veselu alternatīvu budžeta likumprojektu -, manuprāt, šajā gadījumā ir vienkārši absurds.

Tāpēc es tomēr aicinu tik tiešām debatēt par šo konkrēto priekšlikumu, vērtēt mūsu priekšlikumu attiecībā uz latviešu valodas apguvi. Es varu piekrist pilnīgi visam, ko teica mani kolēģi no frakcijas. Es arī, vēl strādājot nevalstiskajā sektorā... mēs konkrēti pievērsāmies jautājumam par trešo valstu pilsoņiem un viņu spējām iemācīties latviešu valodu tad, kad viņi ir ieradušies. Un tur ir absurdi iznākumi - absurdi! Cilvēki vēlas iemācīties latviešu valodu, bet viņiem pietrūkst iespēju, līdz ar to bieži vien viņi mācās sev neatbilstošā līmenī, bieži vien viņi mācās arī ne īstajā valodā, respektīvi, ne viņu dzimtajā valodā. Es domāju, ka šāda veida nekvalitatīva sistēma negatīvi ietekmē šo plašāko mērķi, kas, manuprāt, mums visiem ir kopīgs, un it īpaši Nacionālās apvienības deputātiem, - par to, ka mēs vēlamies, lai šāda latviešu valodas attīstība notiek, bet mēs nevaram turpināt pieturēties pie esošās domāšanas, atkal skatoties tikai uz vienu bilances pusi, - uzliksim pienākumu, bet nedomāsim par iespējām.

Es domāju, ka tā ir tuvredzīga domāšana. Manuprāt, PROGRESĪVO priekšlikums šajā gadījumā ir ļoti korekts, mums ir skaidri pamatots finansējums un skaidrs mērķis.

Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītājs. Šie aplausi, Šuvajeva kungs, bija jums par precizitāti. Paldies. Vīrs un vārds - kā runāts.

Tātad, kolēģi, ir pienācis laiks pārtraukumam.

Lūdzu zvanu! Lūdzu reģistrācijas režīmu! Lūdzu reģistrācijas rezultātus!

Lūdzu Saeimas sekretāra biedri Antoņinu Ņenaševu nolasīt reģistrācijas rezultātus. *(Zālē troksnis.)*

Savukārt jums, kolēģi, kā jau mēs esam vienojušies, jāsaprot, ka joprojām norit sēde, nekur mēs nedodamies un ievērojam zālē maksimālu klusumu, lai var sadzirdēt Antoņinu.

A. Ņenaševa (14. Saeimas sekretāra biedre).

Kolēģi, reģistrējušies 93 deputāti. Nav reģistrējušies seši: Gundars Daudze, Atis Deksnis, Dmitrijs Kovaļenko, Armands Krauze, Leila Rasima un Jana Simanovska... ir atkal.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Paldies.

Tiekamies pulksten 21.30.

(Pārtraukums.)

Sēdi vada Latvijas Republikas 14. Saeimas priekšsēdētājs
Edvards Smiltēns.

Sēdes vadītājs. Atsākam Saeimas ārkārtas sēdi pēc pārtraukuma.

Atgādinu, ka joprojām darba kārtībā ir likumprojekts "Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam".

Šobrīd skatām 23. priekšlikumu no 206 priekšlikumiem.

Turpinām debates.

Nākamais debatēs pieteicies deputāts Viktors Valainis.

V. Valainis (ZZS).

Godātie kolēģi! Man jāatbild Kariņa kungam un jāsaka: nē, mūsu prioritātes nevienā brīdī nav mainījušās. Un šajā budžetā, es domāju, tāpat kā PROGRESĪVAJIEM, kas iesniedza šo priekšlikumu, prioritātes tik un tā saglabājas tās, kuras mēs esam pieteikuši, un tā ir veselības aprūpe. Nevajag jaukt šīs lietas kopā.

Ja mēs runājam, kā jūs pareizi minējāt, par sabalansētu budžetu, nu tad te ir tā sabalansētība, un, manuprāt, bija ļoti nekorekti no jūsu puses norādīt, ka PROGRESĪVIE kaut ko nav pareizi izdarījuši. Ļoti korekti - viņi ir parādījuši, no kurienes paņemt naudu un kam šo naudu novirzīt. Manuprāt, te viss ir pilnīgi skaidrs.

Tāpēc es aicinu arī jūs, piedaloties šajās debatēs, runāt vai nu par avotiem, vai arī par to, kam šo naudu novirzīt. Un šis pārmetums no jūsu puses bija absolūti nekorekts.

Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Edmundam Cepurītim.

E. Cepurītis (PRO).

Paldies. Es domāju, ka šī Krišjāņa Kariņa piebilde tiešām neatbilda tai kvalitātei, ko prasa budžeta diskusija Saeimas Sēžu zālē, jo, lai noraidītu šo PROGRESĪVO priekšlikumu par atbalstu latviešu valodas apguvei, nepietiek atsaukties uz to, ka ir daudz dažādu prioritāšu un ka budžeta sagatavošana ir sarežģīts uzdevums. Es domāju, ka ministru un valdības atalgojums ir atbilstošs tam, lai jūs spētu tikt galā arī ar sarežģītiem uzdevumiem un tai skaitā ieklausītos tajā, kur ir atrastas efektīvākas reformas, nekā jūs to esat spējuši izdarīt budžeta sagatavošanas laikā.

Ar šo priekšlikumu PROGRESĪVIE ir parādījuši, ka ar ekspertīzi, ieklausīšanos sabiedriskajās organizācijās par to, kas šobrīd Latvijā ir nepieciešams, var nodrošināt labāku līdzekļu izlietojumu un latviešu valodas stiprināšanu, nekā to šeit spēja koalīcija. Ja jūs tam nepiekrītat, tad lūgums tieši par šo aspektu arī diskutēt, jo šobrīd, ja mēs atbalstām valdības redzējumu par budžetu, latviešu valoda netiks stiprināta; ja mēs atbalstām šo PROGRESĪVO piedāvājumu, tā tiks stiprināta.

Lūgums par šo jautājumu debatēt. Es tikai piebildīšu, ka tas ir arī kaut kas tāds, ko Nacionālā apvienība savās pārvaldītajās ministrijās nav spējusi izdarīt... vai latviešu valodu stiprinājuši. PROGRESĪVIE ar daudz mazākiem resursiem to ir spējuši.

Es gribēju vēlreiz vērst uzmanību uz to, ko minēju konceptuālajās debatēs, kad budžets nonāca Saeimā, ka šeit Satiksmes ministrijai tiek piemēroti pavisam citi standarti nekā Veselības ministrijai par līdzekļu piešķiršanu un reformām. Šeit mums efektivitāte, šādi jautājumi nav svarīgi, un tas parādās arī šajā diskusijā, kamēr veselības jautājumos, kur ir daudz lielāks sabiedrības spiediens, daudz lielākas nepieciešamības, mēs palielinām šos kritērijus, un par to arī ir šīs debates, lai tiešām budžets būtu līdzsvarots, lai tiešām lielākajiem, svarīgākajiem jautājumiem tiktu pievērsta lielāka uzmanība un atrastas reformas tur, kur tas ir iespējams.

Paldies par uzmanību. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Aleksejam Rosļikovam.

A. Rosļikovs (ST!).

Ja Kariņa kungam patīk te sēdēt un uzzināt kaut ko jaunu, īpaši par veselību, tad - tāds mazais fakts, kas būtu interesants noteikti jums, Kariņa kungs. Diez vai jūs par to zinājāt. 2020. gadā Latvijā sākās jauna sabiedriskā programma. Zināt, kas tur bija iekšā? Pirmo reizi Latvijas vēsturē sabiedrība tika aicināta ziedot sievietēm higiēnas lietām. Jūs saprotat, par ko es runāju? Tas ir otrais gads jūsu dižajā darbā. Tas, Kariņa kungs, spilgti parāda, līdz kādam kaunam jūs novedāt

mūsu valsti. Mēs valstī ziedojām sievietēm higiēnas precēm. Tas ir pilnīgs ārprāts, manā skatījumā! *(Starpsauciens: "Par latviešu valodu!")*

Ja mēs runājam par konkrēto priekšlikumu, es domāju, ka nevienam šeit nevar būt nekādas šaubas par to, ka frakcija PROGRESĪVIE piedāvā diezgan kvalitatīvus priekšlikumus, labi izvērtētus. Tie speciālisti un cilvēki, kas darbojas konkrētajā frakcijā... Nu, manā skatījumā, nekādā veidā nevar iedragāt, teiksim, to ticību tam, ko viņi piedāvā.

Es domāju, ka konkrētajā balsojumā Nacionālā apvienība būs noteikti "par", jo latvieši ir stipra tauta, pārliecināta tauta un darīs visu, lai saglabātu savu valodu, neļautu tai izzust, un jebkuram cilvēkam, kurš grib to iemācīties, dāsni dos tādu iespēju, it īpaši tiem cilvēkiem, kuri nevar sev to atļauties. Es domāju - Nacionālā apvienība noteikti to atbalstīs, jo viņi ir par latviešu valodas saglabāšanu. Tas ir svarīgi.

Bet es nevaru pateikt to pašu par VIENOTĪBU. Piemēram, "Augstsprieguma tīkla" gada pārskats būs angļu valodā. Kāpēc? Nacionālā apvienība klusē. "Augstsprieguma tīkls" savu pārskatu taisa angļu valodā, godātā Nacionālā apvienība! Kur jūs esat? Nav, klusums!

Sēdes vadītājs. Rosļikova kungs, vienu sekundīti. Es gribēju atgādināt. Ir jauki runāt par higiēnas precēm un tā tālāk, bet šis priekšlikums ir konkrēti, lai pārdalītu naudu no Satiksmes ministrijas dotācijas zaudējumu segšanai sabiedriskā transporta pakalpojumu sniedzējiem uz Sabiedrības integrācijas fondu. *(Aplausi.)* Ja jūs nevarat runāt šajā rāmī, tad man diemžēl būs jāierobežo jūsu debašu iespējas, jo Saeimas kārtības rullis nosaka to, ka debatēt par budžetu otrajā lasījumā var tikai un vienīgi par priekšlikumu.

A. Rosļikovs. Es uzskatu, ka aplausi bija par to, ka sievietes nevar to atļauties, vai ne? Forši, trīs miljoni nav liela summa! Es domāju, mēs varam sev to atļauties, godātie kolēģi.

Balsojam "par", Nacionālā apvienība īpaši!

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds satiksmes ministram Jānim Vitenbergam. *(Starpsauciens: "Jā!")*

J. Vitenbergs (satiksmes ministrs).

Sveiki, kolēģi! Ļoti laba runa iepriekšējam runātājam, bet es aicināšu Nacionālās apvienības kolēģus un arī citus neatbalstīt šo priekšlikumu, jo tas avots, kas ir norādīts... Es atgādināšu, ko tas paredz.

Mūsu valsts ir nevienmērīgi apdzīvota. Ar šiem līdzekļiem paredzēts nodrošināt iespēju pārvietoties arī mūsu tālāko reģionu iedzīvotājiem, sirmgalvjiem, kuri dosies pie ārstiem, vai cilvēkiem, kuri dosies uz darbu. Arī runājot ar saviem kolēģiem, citiem transporta ministriem - Somijas kolēģi, Lietuvas, Igaunijas -, viņiem ir līdzīgas problēmas, valsts ir nevienmērīgi apdzīvota, un cilvēkiem ir jāpalīdz.

Šie līdzekļi ir paredzēti, lai sabiedriskajā transportā atbalstītu dažādas mūsu sabiedrības grupas - cilvēkus ar invaliditāti, pirmsskolas vecuma bērnus, represētos un citus. Arī pilsētu, lielo pilsētu, pārvadājumos brīdī, kad tiek celtas biļešu cenas, pieaug izmaksas šīm grupām, pieaug summa, kas tiek kompensēta manis nosauktajām grupām.

Tā ka es nerunāšu par mērķi, kam plānots ar šo priekšlikumu naudu novirzīt, taču ir ļoti svarīgs mērķis, kam ir paredzēts tas avots, kas ir norādīts šai aktivitātei, un varbūt arī tad, ja ir bijusi šāda ideja, var nākt precīzāk pretī, kurai grupai ir plānots atņemt naudu biļešu kompensācijai vai kuros reģionos kurus maršrutus slēgt, jo tas darbs pēdējo gadu laikā ir ieguldīts liels. Vairāk nekā 10 procentu samazināts no pārvadājumu tīkla, arī lielāks uzsvars ir likts uz dzelzceļa pārvadājumiem. Un arī tas ir kā primārs, lai nodrošinātu sabiedriskā transporta pārvadājumus.

Tā ka nāciet pretī un sakiet, kurus maršrutus slēdzam vai kurām grupām šis atbalsts nebūtu vajadzīgs.

Aicinu kolēģus šo priekšlikumu noraidīt, jo tā pamata lieta, kā jau teicu, no kurienes naudu paredzēts ņemt, tiešām ir ļoti, ļoti svarīga.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds Antoņinai Ņenaševai otro reizi.

A. Ņenaševa (PRO).

Paldies Kariņa kungam, ka viņš izteicās tieši pie šī priekšlikuma, kurš, manuprāt, ļoti skaidri parāda, ka šis process - sabalansēt visu budžetu un salikt prioritātes - nav viegls. Kad mēs runājam par veselību kā prioritāti (protams, runāsim arī par izglītības lietām), mēs esam pacentušies tiešām atrast avotu, ko konkrēti pārdalīt, lai šo balansu nodrošinātu. Un šeit ir pamatots gan avots, gan ļoti skaidrs mērķis.

Es jums nolasīšu dažus argumentus, kāpēc mums ir problēmas tieši ar valsts valodas apguves iespējām. Tātad, analizējot visu šobrīd esošo piedāvājumu Latvijā, var secināt dažas lietas.

Pirmais. Latviešu valodas apguves sistēma ir sadrumstalota, nav koordinējoša mehānisma. Tas tiešām ir svarīgi, lai mēs vispār apzinātos, kādā situācijā esam.

Otrais. Latviešu valodas apguves piedāvājums ir sporādisks, balstīts uz projektiem. Ir atbalsts projektiem, ir, piemēram, šobrīd Ukrainas civiliedzīvotājiem, tad - tur ir atbalsts. Nebija iepriekš, tad - arī nebija, nav. Un, kas būs tālāk... Mēs arī nezinām, vai to valodas apgūšanu nevajadzēs vēl un vēl.

Trešais. Nav vienota, mūsdienīga un centralizēta informācijas kanāla par mācību iespējām. Un tā ir tā lieta, kura visvairāk uzsvērta pagājušā gada laikā, tāpēc ka tiešām nevarēja atrast, kur tad viss notiek un kā var piekļūt tai iespējai. Vēlreiz teikšu: tāpēc ka tas ir sadalīts pa ministrijām; tas ir arī viens no izaicinājumiem vienmēr valdībām - sakoordinēt ministrijas.

Ceturtais. Mērķgrupa nevar apgūt valodu, kamēr nav identificēts personas statuss.

Un piektais. Nav vienota mācību kvalitātes uzraudzības procesa monitoringa. Tas ir ļoti svarīgi. Ja mēs piedāvājam apgūt valodu, piedāvājam to kvalificēti.

Aicinu atbalstīt.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Vārds Aleksejam Rosļikovam otro reizi.

A. Rosļikovs (ST!).

Vitenberga kungs, vislielāko cieņu! Vienkārši izgāju, lai varbūt izlasītu jums, ko šodien izlasīju pats ziņās *TVNET*: no marta vidus Daugavpils slēdz autobusu satiksmi... Tur bija trīs reisi dienā. Viens... un paliek tikai viens nedēļas beigās. *(Starpsaucieni.)*

Nē, nē, es saprotu, jā, bet jautājums ir tāds, ka nevajag stāstīt atkal kaut kādas pasakas, ka mēs to visu atdosim tautai, lai viņai būtu ērtāk. Nevajag atbalstīt šo konkrēto PROGRESĪVO priekšlikumu, jo tā nauda ir vajadzīga, lai tautai būtu ērtāk.

Jūs visu ierobežojat, jūs visu atcēlāt pilnīgi. Nauda neies pie tautas, neies nekādā gadījumā. *(Starpsauciens.)* Nē, es ar zāli nedrīkstu runāt.

Vitenberga kungs, jautājums ir ļoti konkrēts. Nauda ir vajadzīga tautai. Ja jūs sakāt, ka mēs nevaram atbalstīt konkrēto priekšlikumu, jo nauda būs vajadzīga citur, tad parādiet konkrēti, kāpēc autobusu satiksme jāslēdz... ar to pašu Daugavpili. Tas taču nav pareizi, vai ne?

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Edmundam Zivtiņam.

E. Zivtiņš (LPV).

Saeimas priekšsēdētāj! Kolēģi! Manā skatījumā, ir gaužām nepareiza viena lieta, proti, Satiksmes ministrijas budžets ir, palabojiet mani, ja es kļūdīšos, 726 miljoni, ja? Tā varētu būt. Es no šīs tribīnes esmu minējis, ka autobraucēji, visādu veidu braucēji par saviem transportlīdzekļiem nodevās un nodokļos vien gadā nomaksā vairāk nekā 800 miljonus eiro. Tātad faktiski jau šeit ir nesakritība un kaut kāda nepareizība visā tanī pasākumā. Satiksmes ministrijai pēc būtības ir par maz naudas, un tas, ka tiek novirzīti ceļiem tikai 320 vai 330 miljoni, arī absolūti neatbilst šībrīža mūsu patēriņa vajadzībām. *(Starpsauciens.)*

Bet, runājot par šiem 3,9 miljoniem... Pēc būtības, es uzskatu, nav pareizi tos atņemt no Satiksmes ministrijas un iedot... kaut gan tas ir ļoti būtisks un svarīgs jautājums. Naudu vajag atrast, bet - kā to naudu atrast?

Šeit viens piemērs. Tātad faktiski ir jāiziet ārā no šībrīža parastā rāmja, tā, kurā mēs sēžam, un jāsaprot viena lieta: apvienojot "Rīgas satiksmi" ar "Pasažieru vilcienu"... Pieņemsim, "Rīgas satiksmei" ir pie 200 miljonu pasažieru gadā, "Pasažieru vilcienam" - 40 miljoni gadā. Tātad nesalīdzināma visa šī būtība. Tie ir jāapvieno zem vienas valdes, jālikvidē vairāki maršruti...

Sēdes vadītājs. Zivtiņa kungs, es ļoti atvainojos...

E. Zivtiņš. Es naudu atradu, mēs runājam par naudu, es atvainojos.

Sēdes vadītājs. Nē, Zivtiņa kungs, tas, par ko ir jārunā, ir ļoti vienkārša lieta. Šobrīd 3 900 750 eiro tiek pārdalīti no Satiksmes ministrijas uz Sabiedrības integrācijas fondu, lai piešķirtu finansējumu latviešu valodas apguves programmām pieaugušajiem.

E. Zivtiņš. Jā, pilnīgi pareizi. Tātad es šobrīd, arī ministrs...

Sēdes vadītājs. Tātad jautājums: vai vajag pārdalīt latviešu valodas apguvei...

E. Zivtiņš. Jā.

Sēdes vadītājs. ... pieaugušajiem vai nevajag?

E. Zivtiņš. Ministra kungs lūdza: dodiet priekšlikumus, kur atrast naudu! Tātad skaidri un gaiši: pieņemsim, likvidējot vienu maršrutu, 3. maršrutu Rīgā, un atverot vilcienu, kas nāk no Bolderājas, tātad, salaižot tos kopā, ekonomija būs ap 40 miljoniem gadā. Lūgtum! Divas valdes, divas padomes.

Vajag domāt... Mēs esam... šobrīd domājam kaut kādā vienā virzienā. Būs pretinieki, kas teiks, ka Rīga ir... nu, tur atsevišķi jānodrošina sabiedriskais transports un tā tālāk, un tā tālāk. Nē, visam ir sava vieta.

Tātad vajag domāt, kur to naudu atrast. Tas, ka 3,9 miljonus var atrast, - par to vispār nav nekādu jautājumu, tā nav nekāda nauda valsts mērogā.

Kolēģi, piedāvāju atbalstīt šo pasākumu. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Viktoram Valainim.

V. Valainis (ZZS).

ZZS frakcija šobrīd ir duālā situācijā. Mēs nezinām, ko darīt, jo esam nonākuši situācijā, kad priekšlikums, no kurienes ņemt naudu, ir pilnīgi pretējs priekšlikumam, ko mēs paši esam iesnieguši, uzskatot, ka šajā jomā ir jāpalielina nauda. Bet, ņemot vērā situāciju par šī priekšlikuma mērķi, kam šī nauda tiek piedāvāta, un debates, kuras izraisīja pats Ministru prezidents, šajā situācijā mēs atbalstām PROGRESĪVOS, jo savā ziņā viņi tomēr korekti ir nākuši ar savu redzējumu.

Mēs tomēr, neskatoties uz to, ka komisijā atturējāmies šajā jautājumā, šajā brīdī balsosim "par".

Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Reira kungs, vai jums ir kas piebilstams?

J. Reirs. Jā. Tātad saprotams, ka Ministru prezidents nebija Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas sēdē... otrajā lasījumā, un es informēšu, ka šie priekšlikumi, kas ir pārdalei, ir apmēram divi miljardi eiro... virs diviem miljardiem eiro, tas ir, neskaitot to, ko mēs paņemam nost caur nodokļu samazinājumu un tā tālāk... tikai pieaugums.

Bet par šo priekšlikumu. Kolēģi, tātad uzklausot atbildīgos ierēdņus, mēs ieguvām informāciju, ka, samazinot finansējumu sabiedriskā transporta... pārvadātājiem, būs jāsamazina maršrutu tīkls, kas samazinās iedzīvotāju mobilitātes iespējas, kā arī būs jāpārskata piešķiramās braukšanas maksas atvieglojumu apjoms mazturīgajām personām, personām ar I un II grupas invaliditāti, bērniem ar invaliditāti, pirmsskolas vecuma bērniem un daudzbērnu ģimenēm. Un, iegūstot šādu informāciju, mēs esam pieņēmuši lēmumu neatbalstīt šo priekšlikumu.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Auguļa kungs un Briškena kungs, diemžēl man jūs jāsarūgtina - pēc brīža, kad es esmu uzsitis ar āmuru un teicis "debates ir slēgtas" *(Starpsaucieni.)*... Par procedūru jūs vēlaties...?

Lūdzu, ieslēdziet mikrofonu Uldim Augulim... par procedūru.

U. Augulis (ZZS).

Cienītie kolēģi, Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā mums šādas runas nebija. Es pats piedalījos Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas sēdē, izskatot visus priekšlikumus.

Līdz ar to es aicinātu - ja runā komisijas vārdā, tad arī runāt par to, kas notika komisijā, līdzīgi kā deputātiem ir jārunā par priekšlikumu.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Paldies.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 23. - frakcijas PROGRESĪVIE iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 40, pret - 53, atturas - nav. Priekšlikums netiek atbalstīts.

J. Reirs. 24. - Ministru kabineta priekšlikums. Komisijā atbalstīts.

Informēšu, ka tiešām mēģinu attēlot to, kas ir bijis komisijā, jo es varētu runāt par katru priekšlikumu, bet par tiem priekšlikumiem, kur komisijā nav bijušas diskusijas, es neizsakos. Šādu informāciju par iepriekšējā punktā minēto mums sniedza Finanšu ministrijas atbildīgās amatpersonas.

Tātad 24. - Ministru kabineta priekšlikums ir atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti atbalsta.

J. Reirs. 25. - frakcijas PROGRESĪVIE priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Sākam debates.

Debatēs pieteicies deputāts Andris Šuvajevs.

A. Šuvajevs (PRO).

Kolēģi, šis mūsu konkrētais priekšlikums saistās ar NVO fonda finansējuma palielināšanu par divarpus miljoniem. Ņemot vērā jauno Interešu pārstāvības atklātības likumu, mēs priekšlikumā esam norādījuši, ka esam konsultējušies ar Latvijas Pilsonisko aliansi tā izstrādē. Līdzīgi jūs to atradīsiet arī citos mūsu priekšlikumos, ja mēs esam konsultējušies ar kādām organizācijām.

Es vēlos iezīmēt mūsu domāšanu attiecībā uz šāda veida finansējuma piešķiršanu. Es domāju, ka ilgu laiku Latvijas sabiedrībā tieši pilsoniskā sabiedrība patiesībā ir bijusi, teiksim tā, ārpusparlamenta opozīcija un bieži vien nodarbojusies ar šiem jautājumiem, kas saistās ar sociālo palīdzību, sociālo pakalpojumu kvalitāti, tiešām ar tādām izteikti pilsoniskām aktivitātēm, kas tikai un vienīgi stiprina mūsu sabiedrību kopumā. Pilsoniskā sabiedrība turpina augt. Un ir skaidrs, ka viņiem arī finansējums, protams, ir viens no būtiskākajiem izaicinājumiem.

Šie divarpus miljoni, ko mēs piedāvājam viņiem piešķirt papildus, arī ir tādi, ko pati nozare, tātad pilsoniskā sabiedrība, ir norādījusi, ka šis ir nepieciešamais finansējums, lai viņi varētu jēgpilni

turpināt attīstīties, jēgpilni veikt, turpināt savus darbus, iegūt nepieciešamās prasmes un zināšanas, lai varētu savu darbu veikt vēl kvalitatīvāk.

Vismaz tie, kas ir kādreiz strādājuši pilsoniskajā sabiedrībā, kādā no organizācijām... Es esmu. Zinu, ka šis darbs bieži vien ir atkarīgs no personiskā entuziasma. Tas nav labi apmaksāts. Bieži vien, es pat teiktu - pārsvarā, cilvēki, kas strādā pilsoniskās sabiedrības organizācijās, šo darbu nedara naudas dēļ. Šis darbs bieži vien ir arī birokrātisks. Pilsoniskās sabiedrības organizācijām ir nemitīgi jāpiesakās uz projektiem. Un tur mēs varam runāt par niansēm, bet bieži vien arī šis finansējums ir pietiekami nestabils. Mums ir nepieciešams labs, stabils finansējums, lai varētu ļaut pilsoniskās sabiedrības organizācijām jēgpilni attīstīties.

Es domāju, ka tieši pēdējo trīs gadu laikā mums ir bijusi iespēja novērtēt pilsoniskās sabiedrības nozīmi Latvijā. Es varētu teikt, ka it īpaši pandēmijas laikā nevalstiskās organizācijas bija tās, kas, par spīti pandēmijas apstākļiem, tik un tā spēja nodrošināt drošības apstākļos svarīgus pakalpojumus. NVO arī aktīvi līdzdarbojās pandēmijas politikas izstrādē kā tādā. Es zinu, jo es arī biju klāt šīs politikas izstrādē, un bieži vien NVO bija tās institūcijas, kas ir vistuvāk cilvēkam, manuprāt.

Skatoties nākotnē, zinot, cik zems uzticības līmenis Latvijas iedzīvotājiem ir izteiktām valsts institūcijām, manuprāt, tieši NVO institūcijas ir vienas no tām, kas varētu būt atslēga, šī svarīgā saikne starp valsti un sabiedrību, jo tur uzticības līmenis ir daudz augstāks, jo viņi ikdienā satiek... un strādā ar cilvēkiem daudz vairāk.

Tāpēc es aicinātu debatēt par šo priekšlikumu. Mans kolēģis Kaspars izstāstīs par finansējuma avotu.

Aicinu debatēt un aicinu atbalstīt priekšlikumu.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Kasparam Briškenam.

K. Briškens (PRO).

Paldies, priekšsēdētāja kungs. Vitenberga kungs, es gribēju reflektēt arī uz jūsu repliku par dotāciju sabiedrisko pakalpojumu... pārvadājumu jomā. Šī dotācija ir par zaudējumiem. Jūs uzskaitījāt trīs no četrām grupām: viens ir zaudējumi pašvaldībām, tieši tā - par nesasniedzamākajām vietām, otrs ir par goda ģimenēm, un trešais ir, protams, par cilvēkiem ar invaliditāti jeb, precīzāk, cilvēkiem ar īpašām vajadzībām. Nav šaubu, ka mēs par šiem cilvēkiem iestāsimies, tā ir mūsu identitāte.

Jūs ļoti ērti sev nepieminējāt ceturto punktu, kas ir minēts kā pirmais pamatojums. Un tas ir - kompensēt zaudējumus sabiedriskā transporta pakalpojumu sniedzējiem atbilstoši normatīvajos aktos... sabiedriskā transporta pakalpojuma līgumā... noteiktajai zaudējumu aprēķināšanas kārtībai. Un tas ir tieši tas, pret ko mēs iestājamies. No šiem 10 miljoniem mūsu priekšlikumi sastāda 3,9 miljonus, līdz ar to tām trīs jūsu uzskaitītajām funkcijām jums paliktu 6,1 miljons. Mēs iestājamies pret to, ka apstākļos, kad jums Ministru kabinetā ir uzdots pārskatīt šos līgumus, izvērtēt iespējas pēc Konkurences padomes lēmuma lauzt līgumu par pārvadājumiem, jūs gribat iemest 10 miljonus, lai kompensētu šiem pārvadātājiem pagājušā gada zaudējumus. Pie visa tā, ka mēs redzējām, cik novados bija problēmu ar izpildi... pie šī konkrētā priekšlikuma un tā finansējuma avota... jo šis arī ir kaut kas, kas skars satiksmes nozari. Mēs iestājamies pret to.

Un atkal princips - vispirms reformējam un tad iekļaujam budžeta bāzē, nevis bez reformām vienkārši iemetam budžeta bāzē, šajā gadījumā - 18 papildu miljonus trīs turpmākajos gados dzelzceļa publiskās infrastruktūras finansēšanai. Es esmu 10 gadus strādājis dzelzceļa nozarē, īpaši *Rail Baltica* projektā, man nav jāskaidro dzelzceļa nozares stratēģiskā nozīme. *(Starpsaucieni.)*

Tas, pret ko mēs iebilstam, ir princips, ka jūs bez nozares reformēšanas bāzes finansējumā iekļaujat 18 miljonus trīs turpmākos gadus tā vietā, lai mēs beidzot izmantotu iespēju veikt fundamentālas pārvaldības reformas "Latvijas dzelzceļa" sistēmā. Pārvaldības reforma nav atlaist "Latvijas dzelzceļa" izpilddirektoru vai samazināt padomes locekļus no pieciem līdz trim. Šī nozare jau ilgus gadus raud pēc reformām. Mums ir 80 miljoni tonnu tranzīta... dzelzceļa tranzīta koridors, kurš Latvijai nekad vairs nebūs vajadzīgs, tas nekad nebūs rentabls jeb pašfinansējošs, jo mums nekad nebūs 80 miljoni tonnu pārvadājumu. Tranzīta laikmets ir jāaizmirst.

Bet vienlaikus "Latvijas dzelzceļš" joprojām dzīvo šajā tranzīta mentalitātē, slēdz stacijas, jo nemāk tās komercializēt, kustības vadībā un citās kritiskās dzelzceļa sistēmās joprojām dominē Krievijā ražotas iekārtas, kuras jūs nekādā mērā neadresējat, jo novirzāt 18 miljonus vienkārši melnā cauruma segšanai. Tad, lūdzu, izmantojiet apropriācijas, izmantojiet līdzekļus neparedzētiem gadījumiem un vispirms reformējiet sistēmu, jo "Latvijas dzelzceļa" biznesa modelis nav miris Krievijas pilna mēroga iebrukuma dēļ Ukrainā, tas ir miris jau vismaz... tas lēnām mirst vai agonē jau vismaz pēdējos 10 gadus. Un es pats personīgi jau vairāk nekā 10 gadus esmu runājis par šīs nozares diversifikāciju, par...

Sēdes vadītājs. Briškena kungs, man šķiet, jūs sākat iziet ārpus tiem rāmjiem, ko paredz priekšlikums.

K. Briškens. Nē, nē, tas ir par avotu. Tas ir pamatojums, kāpēc mēs uzskatām, ka ietvert 18 miljonus dzelzceļa sistēmā, to fundamentāli nereformējot, nav lietderīgi. Mans kolēģis Cepurīša kungs precīzi atzīmē - budžetam jābūt līdzsvarā. Šeit jūs vienkārši iemetat 18 miljonus. 18 miljoni nosegtu trešdaļu no tā onkoloģijas budžeta, ko jūs Meņģelsones kundzei neiedevāt, jo no 98 iedevāt tikai 30 miljonus.

"Latvijas dzelzceļa" rīcībā ir ļoti augstvērtīgi nekustamie īpašumi, kurus viņi, pirmkārt, pārvalda ļoti netransparentā veidā un, otrkārt, nekomercializē pietiekami, sākot no "Šķirotavas" līdz faktiski visām lielo pilsētu centrālajām stacijām. Mēs redzam, ka Eiropā un citur pasaulē stacijās veidojas normāla ekonomika, kas katalizē attīstību visā areālā un, protams, kalpo arī kā multimodālie transporta pakalpojumu centri.

"Latvijas dzelzceļš" nav piedāvājis stratēģiju, kā iegūt vairāk ieņēmumu, komercializējot šos aktīvus. Tāpēc mēs piedāvājam - tā vietā, ka vienkārši 18 miljonus piemetam klāt šim melnajam caurumam, mēs tomēr uzdodam sistēmā veikt fundamentālu reformu.

Un kas ir pats interesantākais! Satiksmes ministrijas šī gada darba uzdevumos ir ielikta indikatīvā dzelzceļa infrastruktūras attīstības plāna 2023.-2027. gadam izstrāde. Lūdzu, ņemiet un to izdariet, un tad diskutēsim. Nāciet atpakaļ... nākamā gada budžetā kritiski vērtēsim, tajā skaitā Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijā, šo jūsu sagatavoto indikatīvo plānu, piedāvāsim idejas un tad meklēsim ilgtermiņa finansējumu.

Ja drīkst...

Sēdes vadītājs. Jūs gribētu apvienot?

K. Briškens. Jā.

Sēdes vadītājs. Pirms Briškena kungs lūdz apvienot... Kolēģi, ir 25. priekšlikums no 206. Šādā troksnī diez vai mēs tiksim līdz 206. priekšlikumam. Tādēļ, kolēģi, lūdzu, fokusējieties uz runātāju!

Vai jums nav iebildumu, ka runātājs apvieno laikus? *(Starpsauciens: "Nav!")* Nav iebildumu.

Briškena kungs, jums ir divas minūtes, bet, lūdzu, fokusēti - par priekšlikumu pārdalīt naudu Sabiedrības integrācijas fondam.

K. Briškens. Nevalstisko organizāciju fondam, jā, SIF ietvaros.

Bet es šajā gadījumā runāju tieši par finansējuma avotu. Tas ir kritiski, tāpēc mēs esam identificējuši šīs pozīcijas, kuras, manuprāt un mūsuprāt, neiztur budžeta līdzsvarotas veidošanas principu.

Pirmām kārtām tā ir finanšu arheoloģija - vispār iedziļināties šajos ciparos. Mums bija nedaudz vairāk kā nedēļa, lai to paspētu izdarīt. Un, tikai izmantojot mūsu frakcijas kolēģu, tai skaitā manu, pieredzi šajā nozarē, spējām redzēt cauri tām tabuliņām, ko pat šobrīd jūs selektīvi Saeimas zālē mēģināt prezentēt, lai saprastu, kur ir tie caurumi, no kuriem mēs varam aizpildīt tās pārējās, šajā gadījumā - degošākas, prioritātes.

Ja mēs runājam par tādu visaptverošu dzelzceļa stratēģiju, lai tam tiešām ilgtermiņā pārdalītu budžetu... Un es vēlreiz uzsveru: kā cilvēks, kas ir nācis no dzelzceļa nozares, es atbalstu... Tas ir normāls skandināvisks modelis - finansēt dzelzceļa infrastruktūru, jo pievienotā vērtība rodas pārvadājumos, investīcijās, katalizācijas efektā ap stacijām, ap loģistikas centriem un tā tālāk. Tā ir dzelzceļa un loģistikas ābece. Bet to neatspoguļo jūsu 18 miljonu priekšlikums.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātei Janai Simanovskai.

J. Simanovska (PRO).

Cienījamie kolēģi! Es tikai gribu salikt akcentus.

Jūs jau labi dzirdējāt... Tātad ir nozares, kurām ir jāievēro ļoti stipra fiskālā disciplīna un kurām naudu nedod, pirms nav veiktas reformas.

Tas, ko mēs redzam šajā gadījumā par dzelzceļa infrastruktūru, - sākumā ir bijuši 26 miljoni, un tad pēkšņi ir palielinājums uz 45 miljoniem. Mēs, PROGRESĪVIE, uzskatām, ka tur ir pilnīgi iespējams atrast divarpus miljonus, ko novirzīt NVO fondam. Un kāpēc vajag atbalstīt NVO fondu?

Mans kolēģis Andris Šuvajevs jau teica - sākās pandēmija, tad mums NVO vajadzēja, vai ne? Tad bija visiem prieks, ka NVO organizēja palīdzību mediķiem, organizēja pusdienas mediķiem, vāca ziedojumus, tad tas viss bija ļoti labi. Bet tas nav iespējams, ja nav pilsoniskās sabiedrības. Sākās karš, ukraiņu bēgļu krīze - atkal ir labi, ka ir NVO, pilsoniskā sabiedrība.

Vēl ko es gribētu uzsvērt - NVO arī ienes Latvijā naudu. Bieži vien NVO nevar piesaistīt labus līdzekļus no citiem fondiem, no Eiropas, jo viņiem nav līdzfinansējuma Latvijā, viņiem nav arī pamatlīdzekļu, lai varētu izstrādāt pilnībā šos projektus.

Tajā brīdī, kad jūs iedodat NVO naudu iekuram, tā es to sauktu, viņi ir spējīgi ienest Latvijas budžetā, Latvijas tautsaimniecībā naudu, viņi ir spējīgi piesaistīt... un ar šo piesaistīto naudu viņi var sniegt pakalpojumu sabiedrībai.

Līdz ar to es uzskatu, ka ir iespējams pārskatīt un samazināt šo dāsno finansējumu vienai nozarei un atbalstīt NVO fondu, jo mums ir vajadzīga spēcīga pilsoniskā sabiedrība.

Tāpēc aicinu atbalstīt šo priekšlikumu.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Reira kungs, vai jums ir kas piebilstams?

J. Reirs. Kolēģi, es laikam vienreiz tikai... Izteikšos tātad par dzelzceļa infrastruktūru.

Protams, mūsu priekšniecība - no Prezidija -, izskatot pirmo likumprojektu, pateica ļoti interesantu frāzi - pagrīdes metodes. Nu tieši viss finansējums, kas ir paredzēts ieņēmumu pusē... dzelzceļa infrastruktūras samazināšanā... Mēs komisijā lūdzām...

Tas tiešām ir ļoti interesanti, ko Briškena kungs teica. Tiešām ļoti interesanti - gan par *Rail Baltica*, gan par šīm lietām... Bet tas ir jautājums Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijai, tas nav izlemjams ar vienu balsojumu tagad šeit.

Līdz ar to, kolēģi, viss, kas attiecas uz dzelzceļa infrastruktūru... es aicinu tiešām ieklausīties, bet... Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijā, veidojot nākamā gada budžetu, tad mēs varētu runāt.

Šis priekšlikums tieši šī avota dēļ nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par 25. - frakcijas PROGRESĪVIE iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 32, pret - 53, atturas - 6. Priekšlikums nav atbalstīts.

J. Reirs. 26. - Ministru kabineta priekšlikums. Ir atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti atbalsta.

J. Reirs. 27. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Sākam debates.

Debatēs pieteicies deputāts Viktors Valainis.

V. Valainis (ZZS).

Godātie kolēģi! Es pie šī priekšlikuma gribētu aicināt jūs visus pievērst uzmanību tieši avotam un mazliet reflektēt arī uz godātā komisijas vadītāja iepriekšējiem izteicieniem, kas tomēr ne visai precīzi atspoguļo šo kopējo ainu.

Divi miljardi, izdevumu sadaļa, - ir sasummēti kopā visi opozīcijas priekšlikumi, pat tie, kas atkārtojas viens pēc otra. Nu tas īsti nav korekti - pateikt to, ka kopsumma ir divi miljardi, un ieskaitīt tur iekšā četras reizes onkoloģiju, kas... ir nācis no katras frakcijas. Tas nav korekti, piekritīsiet.

Bet par šo konkrēto priekšlikumu. Kolēģi, paskatieties avotu! Avots ir OIK likvidācija. 16. augustā, pusotru mēnesi pirms vēlēšanām, mūsu kolēģis, šobrīd zālē esošais premjers Krišjānis Kariņš, nāk ar paziņojumu: mēs arī plānojam OIK maksājumu atcelt gan fiziskām, gan juridiskām personām, faktiski līdz ar to arī likvidējam OIK samaksu mūsu patērētājiem, tiekot vaļā no šī maksājuma, kas pirms gadiem jau tika pieņemts samērā sakropļotā veidā; tagad no tā pilnībā atbrīvosimies. Kolēģi, ar šādu ziņu nāk valdības vadītājs pusotru mēnesi pirms vēlēšanām!

Man pārmeta, ka bija arī vesela virkne citu politiķu, kas to darīja, bet... Es jums gribētu parādīt šādu attēlu *(Rāda attēlu portatīvajā datorā.)* - visi redzat, es jums paskaidrošu - tur OIK ir pārsvītrota ar sarkanām svītrām: nav vairs Latvijā OIK.

Godātā valdība! Šī mājaslapa, kur šī bilde ir iezīmēta, - tā ir valdības mājaslapa, kurā vēl joprojām, vēl šodien, stāv raksts par to, ka Latvijā OIK ir atcelta, ka OIK vairs nav. Bet budžetā mēs redzam to, ka OIK maksājumi tomēr... lai arī tas nav tiešā iedzīvotāju rēķinā, tas ir iedzīvotājiem nodokļu maksājumos, un tie ir 18 miljoni eiro, kas cilvēkiem tomēr ir jāmaksā par OIK.

Kolēģi! Mēs, ZZS, nebūtu iesnieguši šādu priekšlikumu, ja publiskajā retorikā... un arī pašas valdības mājaslapā, Ekonomikas ministrijas mājaslapā, vēl joprojām ir atrodama šī bilde - par to, ka OIK Latvijā ir atcelta.

Un vēl vairāk! Šī paziņojuma virsraksts - "Valdība likumā nostiprina OIK atcelšanu uz visiem laikiem" - ir absolūti maldinošs un neatbilst realitātei, jo realitātē OIK maksājumi - 18 miljonu apmērā - ir iestrādāti šajā budžetā.

Un mēs piedāvājam no savas puses - nu tad darām to līdz galam, citādi tā bija absolūta cilvēku mānīšana, melošana cilvēkiem pirms vēlēšanām. Mums tas nav pieņemams.

Mēs aicinām atbalstīt šo priekšlikumu, ko mēs piedāvājam attiecībā uz vienu no Ekonomikas ministrijas prioritātēm, - uzņēmēju konkurētspējas veicināšanai. Runa ir par eksportējošiem uzņēmējiem.

Aicinu atbalstīt.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Kasparam Melnim.

K. Melnis (ZZS).

Kolēģi! Gribu atgādināt par OIK: lielākais OIK saņēmējs būsim mēs paši - "Latvenergo". Mēs arī vēl nesen runājām par to. Un viens no tiem iemesliem, kāpēc to nevar darīt, - tāpēc, ka būs problēmas ar kredītreitingiem mūsu pašu uzņēmumam.

Tikai viena maza nianse - OIK sistēmas uzturēšanai, administrēšanai ir vēl papildu izmaksas, kas gadā veidojas tuvu pie miljona. Un tas nekas, ka mūsu komersantu skaits... no 307 šogad paliks tikai astoņi, jo tās sistēmas uzturēšana tāpat mums katru gadu... tuvākos gadus maksās vienu miljonu... budžetā, jo, likvidējot OIK, mēs likvidējam arī sistēmu, kas... to visu vajag uzskaitīt.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Reira kungs...? Nekādas remarkas.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 27. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 41, pret - 53, atturas - nav. Priekšlikums netiek atbalstīts.

J. Reirs. 28. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Sākam debates.

Debatēs pieteicies deputāts Viktors Valainis.

V. Valainis (ZZS).

Godātie kolēģi, nu piekritīsiet - sanāca tā, kā sanāca. Bet tomēr vesela virkne valdības ministru un... šajā gadījumā skumjākais, ka pats valdības vadītājs zināmā mērā... pirms vēlēšanām ir apzināti vai neapzināti maldinājis iedzīvotājus un darījis to sistemātiski, norādot visu laiku to, ka OIK tiks atcelta. Tā bija viena no 13. Saeimas galvenajām tēmām. Bija izveidota parlamentārās izmeklēšanas komisija, bija Saeimas lēmums, ar kuru pateica valdībai: atcelt OIK! Un ko mēs ieraugām galu galā? OIK vēl joprojām budžetā - 18 miljonu apmērā.

Līdz ar to mēs uzturam spēkā savu priekšlikumu par to, ka... Ja reiz OIK ir atcelta, mēs aicinām, kā tas redzams šajā priekšlikumā, šo naudu novirzīt jaunuzņēmumu attīstībai.

Mēs redzam - ir fondu finansējums jaunuzņēmumu attīstībai. Taču vienlaikus redzam arī aicinājumus no Latvijas lielākās uzņēmēju organizācijas - Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras - aicinājumu Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijai, visām Saeimas frakcijām atsūtītu aicinājumu tomēr paredzēt arī valsts programmu jaunuzņēmumu attīstībai. Un ir arī atsauces uz Ekonomikas ministrijas stratēģiju, kur ir tieši jaunuzņēmumu attīstībai... kur pamatā bija valsts budžeta finansējums. Diemžēl mēs šo valsts budžeta finansējumu neredzam; neredzam, ka tas te atspoguļotos. Stratēģija ir, bet valsts politika budžetā neatspoguļojas. Tas nav korekti - šādā veidā īstenot šo stratēģiju, balstoties uz struktūrfondiem.

Mūsu ieskatā, attiecībā uz jaunuzņēmumiem tomēr ir jābūt skaidram redzējumam ne tikai ārējā finansējuma ietvarā, bet arī valsts budžeta ietvarā. Valsts budžets sniedz skaidru redzējumu par to, kāda ir mūsu pašu - nacionālā - politika (nevis Briseles politika!), kas atspoguļojas šeit, Latvijā.

Mums jābūt savai - nacionālajai - politikai arī šajos jautājumos, tāpēc mēs piedāvājam šo priekšlikumu - jūsu sasolītās OIK izbeigšanas naudu novirzīt jaunuzņēmumu attīstībai.

Aicinām atbalstīt.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Vai Reira kungam ir piebildes? Nav.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 28. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 41, pret - 53, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

J. Reirs. 29. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Sākam debates.

Debatēs pieteicies deputāts Viktors Valainis.

V. Valainis (ZZS).

Kolēģi! Ar šo priekšlikumu mēs aicinām pievērst uzmanību arī tādai ļoti svarīgai tēmai kā īres namu būvniecība reģionos.

Mēs redzam mūsu izvirzītos mērķus, kādi ir šīm programmām. Protams, mēs esam izaicinājumu priekšā; valdībai vēl joprojām nav izdevies šīs programmas tā kārtīgi iedarbināt. Pirmos projektus mēs diemžēl vēl neredzam, un arī nākotnes projekti vēl ir zem jautājuma zīmes.

Taču skaidrs ir viens fakts - šo projektu īstenošanai mēs jau šobrīd redzam ļoti lielu sadārdzinājumu dažādu objektīvu iemeslu dēļ, kas galīgi nav pasūtītāju darbību rezultāts. Un šajās programmās, lai sasniegtu tos mērķus, kurus mēs paši esam uzstādījuši, būtu jāparedz arī papildu finansējums no valsts budžeta, lai segtu sadārdzinājumus. Ja mēs tiešām gribam ātrāk ieraudzīt šos projektus, būtu jāparedz arī finansējums, lai sadārdzinājums... Un šobrīd vidējie pieaugumi būvniecībā... atsevišķos gadījumos - pat par 30 procentiem; tie ir ļoti, ļoti būtiski pieaugumi.

Un visai loģiski - no mūsu puses šis priekšlikums. Mēs paredzam sadārdzinājumu novērst ar valsts budžeta līdzekļiem, lai tos mērķus, kas ir struktūrfondu programmās, mēs varētu sasniegt pilnā apmērā.

Aicinu atbalstīt. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Andrim Šuvajevam.

A. Šuvajevs (PRO).

Kolēģi! Es arī aicinu atbalstīt šo priekšlikumu. Jo, atklāti sakot, mani mazliet pārsteidza: kad es atvēru pirmo reizi budžeta projektu un meklēju, tieši kāda veida atbalsts būs vai nebūs īres mājokļu būvniecībai, redzēju, ka tāds vispār nav paredzēts. Es redzēju arī to, ka sākotnēji Ekonomikas ministrija bija iesniegusi priekšlikumu attiecībā uz nākamo un aiznākamo gadu, bet ne uz šo gadu.

Manuprāt, tomēr mājokļu politika ir bijusi viena no tām nozarēm, kur mums tādas izteiktas politikas ļoti ilgi, praktiski kopš neatkarības atjaunošanas īsti nav bijis. Es zinu, ka pērn tika publicētas mājokļu politikas pamatnostādnes; īsti nezinu, kāds ir progress attiecībā uz tām, bet ir skaidrs, ka mājokļa jautājums pavisam noteikti ir viena no tām dimensijām, kur sabiedrībā nevienlīdzība ļoti skaidri izpaužas tik tiešām arī reģionālā līmenī.

Es domāju, ka arī tas ir viens no instrumentiem, ar ko mēs varam tik tiešām mazināt materiālo nevienlīdzību, kas pastāv sabiedrībā. Mums ir jāapzinās, ka mājoklis līdz šim sabiedrības un arī politiskajā uztverē pārsvarā ir ticis uztverts primāri kā tāda tirgus prece, bet ir skaidrs, ka tas ir kaut kas, kas ir daudz plašāks par to, - tas ir sociāls labums.

Un mēs esam arī pirms tam, kā es jau minēju... Es vienu brīdi strādāju nevalstiskajā organizācijā - pilsoniskajā sabiedrībā... un mēs tieši veicām pētījumu par mājokļu politiku. Nu ļoti skaidrs, ka, no valsts perspektīvas, tieši īres mājokļi ir viens no tiem segmentiem, kuros valsts varētu darboties daudz aktīvāk.

Līdz šim vismaz privāto īres mājokļu tirgū tās cenas ir konsekventi kāpušas kopš 2005. gada. Esošajos inflācijas apstākļos ir skaidrs, ka šeit ir iespēja valstij aktīvi līdzdarboties, lai šādā veidā arī mazinātu spiedienu uz īres tirgu, īpaši reģionos. Un, starp citu, aptaujājot arī pašvaldības, tapa skaidrs, ka tas pieprasījums tik tiešām ir. Un, manuprāt, īpaši ir jāņem vērā reemigrācijas aspekts. Ir daudzi cilvēki, kas vēlas atgriezties Latvijā, it īpaši vēlas atgriezties reģionos, bet viņi, protams, atbrauc ar zināma veida gaidām, bažām par to, kāda būs mājokļu kvalitāte, un bieži vien tā sliktā mājokļu kvalitāte ir viens no iemesliem, kas viņiem liedz atgriezties. Ir skaidrs, ka mājokļu fonds ir strauji jāatjauno.

Būvniecības apmēri. Salīdzinājumā ar Lietuvu un Igauniju mēs esam ilgstoši iepalikuši arī šajā aspektā. Mums ir nepieciešamie resursi jau šobrīd, lai to sāktu darīt. Es uzskatu, ka arī pamatbudžetā ir jāsāk iezīmēt finansējumu, lai šeit būtu zināma veida stabilitāte.

Es zinu, ka Ekonomikas ministrijā plāni top. Taču mani mazliet pārsteidza tas, ka šajā budžetā tomēr nav neviena pozīcija atvēlēta tieši šim jautājumam, kura atrisināšana, manuprāt, būtu ļoti liels solis pretī tam, lai mēs samazinātu nevienlīdzību sabiedrībā.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Harijam Rokpelnim.

H. Rokpelnis (ZZS).

Vai valstij un pašvaldībai ir jāiesaistās īres mājokļu celtniecībā, vispār mājokļu segmentā, būvniecības segmentā, kas attiecas uz mitekļiem? Teorētiski, nu, ja mēs skatāmies tā klasiski, no ekonomikas perspektīvas, - nē. Tirgus pats visu sakārtos. Valstij un publiskajam sektoram būtu jāiejaucas tajos jautājumos, kur ir tirgus nepilnība. Un šī tirgus nepilnība Latvijā ir, tas ir nenoliedzams fakts.

Paskatāmies statistikas rādītājus: vidēji Latvijā to cilvēku skaits, kuri dzīvo nepiemērotos mājokļos, ir 12 procenti; Eiropas Savienības vidējais - četri. Nu labi, paskatīsimies, kā tad ar kaimiņiem ir, nu nevar jau tā izraut no konteksta. Un redzam - līdz Eiropai tālu. Lietuvā - pieci procenti, Igaunijā - divi.

Latvijā katastrofāli trūkst kvalitatīvu dzīvojamo telpu, it sevišķi reģionos. It sevišķi - kontekstā, ka grib skolas likvidēt, vēl kaut ko... Ja valdības rīcības rezultāts būs tas, ka notiks tālāka

centralizācija, nu kur tad tie cilvēki dzīvos? Un tādēļ šis priekšlikums ir vitāli nepieciešams gan reģionu attīstībai, gan cilvēku labklājībai.

Par to, kā strādā šis... Aicinu: aizbrauciet uz Valmieru, uz Smilteni, paskatieties. Nu jau būs kādi četri pieci gadi pagājuši, kopš šie publiskās īres nami ir pabeigti; tur stāvlaukumi ir pilni, gaismas deg visos logos.

Tā ir vitāli svarīga nepieciešamība, kura ir absolūti jāatbalsta.

Kolēģi, lūdzu, domāsim valstiski, domāsim arī par reģioniem! *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Reira kungs, jums ir kas piebilstams par 29. priekšlikumu?

J. Reirs. Kolēģi, tātad laikam ir jāinformē. Viena lieta, kas bija komisijas sēdē. Mēs runājam par to, ka ir "jāpalaiž" fondi pēc iespējas ātrāk, jo tie ir līdzekļi, kas mums beigsies, bet, dodot valsts finansējumu, kas ir vērojams pašreizējā situācijā, fondi tiek pamesti novārtā.

Un te pēc debatēm izskatās, ka it kā nekas nav piešķirts; ka astoņi miljoni glābs situāciju. Nē, šajā budžetā 42,9 miljoni - tieši šai programmai no Atveseļošanas fonda, kas vienkārši beigsies vienā datumā, un nekādi pagarinājumi - ne plus divi, plus trīs... Tai valstij, kura neiztērē šo naudu, tā nauda tiek atņemta un tiek atdota tām valstīm, kas māk investēt.

Tāpēc mēs neatbalstījām šo priekšlikumu.

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par 29. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 41, pret - 52, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

J. Reirs. 30. - frakcijas PROGRESĪVIE priekšlikums. Šeit arī avots... es jau informēju par to, ka ir jāizskata Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijā.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Sākam debates.

Debatēs pieteicies deputāts Atis Švinka.

A. Švinka (PRO).

Saeimas priekšsēdētāj! Ministru prezident! Ministres, ministri, kolēģi! Runa ir par jaunuzņēmumiem, tāpēc es nevaru šeit nenākt, jo nav loģiski, nav godīgi, ka mēs neatbalstām jaunuzņēmumus un neieguldām tajos.

Pagājušajā reizē, pirmajā lasījumā, par budžetu runājot, Kariņa kungs minēja, ka no Eiropas fondiem ir jau paredzēti 100 miljoni. Jūs minējāt arī, ka 24 miljoni eiro ir inovāciju attīstībai. Jūs minējāt, ka tas ir Ekonomikas ministrijas jautājums un jums tur pārāk daudz nebūtu ko darīt. Jūs minējāt, ka jūs esat ticies ar jaunuzņēmējiem un viss ir labi, tikai - lielāku lidostu, vairāk reisu, un tad viss būs kārtībā. Bet es gribu teikt, ka mēs runājam par pilnīgi atšķirīgām lietām.

Jūsu minētie fondi nav domāti jaunuzņēmumiem. Tie ir lieliem uzņēmumiem, kas jau strādā un kas var apgūt šos līdzekļus.

Minēšu šādu salīdzinājumu. Jūs gribat, lai rīt no rīta uzņēmējs pamostas ar ģeniālu ideju, ar jaunu domu, ko attīstīt un darīt. Tāpat vienlaikus pamostas pieci citi uzņēmēji, telepātiski saprot, ka šāda ideja ir modusies, un veido jau komandu. Un telepātiski pamodies ir biznesa eņģelis, kurš visu to grib nofinansēt, jo jaunuzņēmēji nav gatavi paņemt šos fondus, ko jūs esat pieminējis. Tie ir domāti pilnīgi citiem mērķiem un citiem uzņēmējiem.

Man grūti saprast, kāpēc jūs nesaprotat vai ignorējat to, ka investēt šajā ekonomikas transformācijā ir kritiski svarīgi. Jūs gribat, lai šie uzņēmēji iet un ar plikām rokām strautā zivis ķer, un negribat tās makšķeres iedot. Jūs gribat, lai jaunuzņēmēji konkurē ar citām ekosistēmām, bet tas ir grūti. Jūs sakāt: ir mums jaunuzņēmēji. Jā, tie ir tie cilvēki, kas ar plikām rokām tās zivis ir saķēruši; jā, viņi ir varoņi, viņi ir daudz izdarījuši, un viņi patiešām ir pelnījuši uzslavas.

Bet vai patiešām valsts šo, es teiktu, uz budžeta fona niecīgo finansējumu nevarēja atrast? Tā ir investīcija, nevis tēriņš. Jūs gribat teikt... gribat šeit visas pozīcijas salīdzināt *ekseļa* tabulā - vienlīdzīgi, vienalga, vai tā būtu veselība, kas arī nav tēriņš... tā ir investīcija. Bet šī - jaunuzņēmumu - sadaļa ir tiešā izteiksmē tāda.

Aicinu tomēr atbalstīt mūsu priekšlikumu.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Andrim Šuvajevam.

A. Šuvajevs (PRO).

Šoreiz divi īsi komentāri.

Reira kungs! Es nesaprotu, kāpēc šis ir jāskata Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijā. Tādā gadījumā viss mūsu darbs Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā bija pilnīgi lieks, jo mēs varējām jebkuru no šiem priekšlikumiem novirzīt uz attiecīgo atbildīgo komisiju un šādā veidā tikt galā ar visu budžeta likumprojektu. Es nesaprotu, kāpēc šis ir jāskata atsevišķi komisijā, kāpēc mūsu priekšlikums attiecībā uz Satiksmes ministriju jāskata Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijā. Ja jūs varētu paskaidrot, es to ļoti novērtētu. Esmu jauns deputāts un, iespējams, nesaprotu šo procesu.

Attiecībā uz šo konkrēto priekšlikumu es vēlētos pieminēt arī to, ko es teicu dienas sākumā, - manuprāt, koalīcija atkal kļūdās tajā, ka netiek demonstrēts nekāda veida elastīgums attiecībā uz izstrādāto budžetu. Šis ir skaidrs ieguvums visos aspektos, to mēs šeit redzam. Turklāt tas finansējums, par ko mēs atkal runājam, kopumā ir tiešām ļoti mazs - 200 tūkstoši. Un turklāt mēs esam atraduši noteiktus finansējuma avotus. Ja jums nepatīk finansējuma avoti, jūs varējāt atrast citus. Jums ir daudz lielāka piekļuve informācijai nekā mums.

Te ir tik skaidri ieguvumi attiecībā uz investīcijām, kas varētu ienākt sabiedrībā un kas varētu palielināt mūsu ekonomikas izaugsmi, varētu palielināt mūsu nodarbināto skaitu un tā tālāk. Te tiešām var uzskaitīt daudz ko.

Šeit es atkal skatos uz koalīcijas taktisko kļūdu - pieņemt lēmumu par to, ka mums ir noteikti budžeta skaitļi, kurus mēs pieņēmām janvārī, no tiem mēs neatkāpsimies nevienā brīdī.

Šis nu bija skaidrs priekšlikums, par kuru sabiedrībā tika ilgstoši runāts pirms tam un par kuru mēs arī, protams, izteicāmies Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā. Tik tiešām koalīcija būtu ieguvusi papildu punktus sabiedrības atbalsta. Jūs esat palaiduši garām kārtējo izdevību to izdarīt.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Edmundam Cepurītim.

E. Cepurītis (PRO).

Man liekas, šis ir vēl viens zīmīgs debašu punkts, kas, manuprāt, ir par politikas kultūru. Un - kontekstam - es gribētu izstāstīt vienu stāstu. Proti, tieši šobrīd, sēdes laikā, saņēmu ziņas par to, kas ir bijis Rīgas pašvaldības ietaupījums energoresursu jomā, kas ir iegūts, pateicoties tam, ka 2021. gadā mēs nolēmām, ka mēs ieguldām energopārvaldības jomā apmēram 250 tūkstošus.

Man arī bija diezgan sarežģītas diskusijas ar Rīgas domes Finanšu departamentu, ar citiem, kāpēc vajadzētu vispirms piešķirt finansējumu, jo - tas pats par sevi atmaksāsies gada laikā.

Tās labās ziņas: šis 250 tūkstošu finansējums šobrīd ir rezultējies vairāk nekā trīs miljonos - ietaupīti pašvaldības līdzekļi, ietaupīs arī valdības līdzekļus, kas būtu jānovirza šo energocenu segšanai... Protams, samazinājās dabasgāzes imports.

Šis ir tas politikas kultūras konteksts, pie kura es un, godīgi sakot, PROGRESĪVIE ir pieraduši, - meklēt katru iespēju, lai ar reformām tiešām panāktu ieguvumus, lai veicinātu inovāciju attīstību. Man liekas, tā ir šī priekšlikuma būtība.

Mums ir, mūsuprāt, neefektīvi pārvaldīta, neefektīvi funkcionējoša joma, kurā ir iespējamas reformas, kur ietaupījumu mēs varam ieguldīt jomā, kur... mēs zinām, ka jaunuzņēmumi ir tie, kur šie ieguldītie līdzekļi atnāks atpakaļ vairākkārt.

Un tāpēc man liekas savādi, ka tieši šajā jomā tā politikas kultūra ir tik atšķirīga. Ir tāda sajūta, ka reformas mēs piesaucam nevis tāpēc, ka mūsu valdību tiešām interesētu reformas, labāka valsts pārvalde, labāka situācija Latvijai, bet ka reformas ir tikai attaisnojums nepiešķirt līdzekļus tur, kur mēs jau iepriekš esam pieņēmuši lēmumu līdzekļus nepiešķirt, kā tas ir veselības jomā.

Es aicinu tomēr mainīt šo politisko kultūru, jo, man liekas, Latvijas situācijā, sarežģītā situācijā, kāda mums šobrīd ir, mēs nevaram turpināt tā, lai visiem ir ērti: re, Nacionālajai apvienībai - šī ministrija, tur jau mēs reformas neprasīsim, nu tad kaut kā tiksim galā.

Mums tiešām ir nepieciešama politiskā kultūra, kurā mēs izmantojam katru iespēju Latvijas izaugsmei, efektivitātei, valsts pārvaldes efektivitātei un tiešām veicam... tos lēmumus, kas varbūt nav vienkārši īstenojami, bet kas galu galā attaisno ministru atalgojuma augstos līmeņus.

Aicinu atbalstīt. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds ekonomikas ministrei Ilzei Indriksonei.

I. Indriksone (ekonomikas ministre).

Labdien, cienījamās deputātes, godātie deputāti, kolēģi! Pagājušā gada budžetā jaunuzņēmumu ekosistēmas atbalstam bija 60 tūkstoši eiro. Tika noslēgti četri līgumi ar četrām organizācijām, tika veikti dažnedažādi pasākumi ar, varētu teikt, dažādu atdevi, dažādām iespējām, bet kopumā

šī investīcija tika izmantota veiksmīgi. Tika atskaitīti atpakaļ apmēram seši tūkstoši eiro, ko kāda no organizācijām nebija paspējusi izmantot.

Plānojot jaunuzņēmumu ekosistēmas attīstību, tika noslēgts gan sadarbības memorands, gan arī izveidota attīstības stratēģija un virzieni; tika paredzēti vairāki būtiski pasākumi, pasākumu grupas, kas ir svarīgas jaunuzņēmumu ekosistēmas attīstībai. Plānā ielikām visu iespējamo, ko vien ekosistēma vēlējās, un tie bija 400 tūkstoši gadā, un arī prioritātēs to pieprasījām. Ņemot vērā, ka budžets tapa vēlāk nekā kārtējā, parastajā, budžeta gadā un tiks apstiprināts tikai aprīlī, vienojāmies, ka, protams, ceturtā daļa ir nepieciešama... mazāk... lai pasākumus kvalitatīvi varētu īstenot, jo nav jau māksla paredzēt finansējumu, māksla ir to efektīvi izmantot ar lielu atdevi.

Tā ka 300 tūkstoši bija tas, ko mēs vēlējāmies jaunuzņēmumu ekosistēmas attīstībai. Budžetā ir ieplānoti 200 tūkstoši, bet mēs redzam iespēju arī šajos 200 tūkstošos. Ir iespēja izmantot pasākumiem, kuri jau ir noskaidroti no stratēģijas - kuri pasākumi ir nozīmīgākie. Tur ir turpinājums iepriekš uzsāktajiem un vēl virkne jaunu pasākumu - izglītojoši, informējoši, arī lielie pasākumi, to organizēšana; arī mentoringa programmas īstenošana un biznesa eņģeļu - investoru - apmācības, ikmēneša konsultācijas, investīciju sesijas un daudzi citi pasākumi. Tā ka, es domāju, pasākumu būs daudz.

Es ceru un paļaujos, ka ekosistēma spēs tos īstenot, ka būs atdeve, būs pievienotā vērtība. Ja tas viss veiksmīgi izdosies, tad, es paļaujos, nākamā gada budžetā noteikti atradīsim vairāk resursu. Taču gribu uzsvērt - arī jaunuzņēmumiem ir iespēja pretendēt uz atbalstu mazo un vidējo uzņēmumu inovatīvas uzņēmējdarbības attīstībai, arī uz starptautiskās konkurētspējas uzlabošanas pasākumiem un daudzām citām programmām. Arī starpvalstu vizītēs, kuras organizē un atbalsta Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra, dodas jaunuzņēmumi, meklē jaunus tirgus un attīstās. Tā ka šie nav vienīgie instrumenti, kas jaunuzņēmumu ekosistēmai pieejami.

Mēs esam ciešā sadarbībā, esam arī tikušies vairākkārt. Tā ka, es domāju, šis ir būtisks uzlabojums pret pagājušā gada 60 tūkstošiem - tagad ir 200 tūkstoši, un nākamajā gadā noteikti būs vēl. Un jaunuzņēmumi turpina attīstīties, un sadarbībā šī ekosistēma veidojas.

Aicinu šo konkrēto priekšlikumu neatbalstīt, bet darbu, protams, turpināsim sadarbībā.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Kasparam Briškenam.

K. Briškens (PRO).

Ministres kundze, nav nekas uzlabojies. Jaunuzņēmumu kopienai jūs esat vienkārši parādījusi pigu: 200 tūkstoši, ko jaunuzņēmumi papildus lūdza, - tā ir kripatiņa no Ekonomikas ministrijas budžeta.

Jūsu pašu ministrijas valsts sekretārs Valantis Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijā prezentēja ministrijas budžetu. Ja atskaitām kovidatbalsta naudas, tā bāze jums ir virs 100 miljoniem. Nestāstiet, ka jūs nevarējāt Ministru kabinetā pārliecināt kolēģus jautājumā par papildu 200 tūkstošiem! Tas ir viens aspekts.

Otrs aspekts - kāpēc jūs jaunuzņēmumu kopienai neiedevāt tomēr kaut kādu indikāciju arī par nākamā un aiznākamā gada budžetu? Kur bija problēma, lai vismaz iezīmētu vēl tos kaut vai 200 tūkstošus, ja nevarējāt 400 iedot?

Ja jūs kopīgi izstrādājāt - kopā ar visām ekosistēmas organizācijām - šo nozares attīstības stratēģiju, tad - kur bija konsenss par to?

Jūsu ministrijas valsts sekretāra vietnieks mums izstāstīja Ilgtspējīgas attīstības komisijas Inovācijas ekosistēmas attīstības apakškomisijā *(Zālē troksnis.)*... Kāpēc nevarēja vienkārši vadīties pēc tā, par ko nozare bija vienojusies?

Ja runājam vēl mazliet par makšķeri - jaunuzņēmumi kailām rokām velk zivis ārā; jūs varējāt iedot makšķeri. Un savukārt ar to makšķeri... tā būtu pietiekama institucionālā kapacitāte šai ekosistēmai, lai paņemtu papildu finansējumu gan no jūsu pašu uzskaitītajām programmām, gan no tā sauktās apvāršņa programmas.

Ekosistēma vairākkārt ir apliecinājusi... viņi arī vēstulē frakcijām ir rakstījuši, ka šis pamatkapacitātei nepieciešamais finansējums ir multiplicējams. Mēs tos 400 tūkstošus atgrieztu jau pāris gados atpakaļ. Un kur nu vēl runāt par multiplikatora efektu un katalizācijas efektu!

Mēs runājam par 200 tūkstošiem... ministrijai, kam ir vairāk nekā 100 miljonu budžets. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Reira kungs, jūs vēlaties izteikt kādas piebildes par 30. priekšlikumu?

J. Reirs. Jā, paldies. Tātad apliecinu to, ko mēs runājām komisijā, ko arī ministre teica, - ka bija 60 tūkstoši eiro un nākamajam gadam ir 200 tūkstoši eiro. Tāpēc šis priekšlikums nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par 30. - frakcijas PROGRESĪVIE priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 40, pret - 53, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

J. Reirs. 31. - Ministru kabineta priekšlikums. Ir atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti atbalsta.

J. Reirs. 32. - Ministru kabineta priekšlikums. Ir atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti atbalsta.

J. Reirs. 33. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Sākam debates.

Debatēs pieteicies iekšlietu ministrs Māris Kučinskis.

M. Kučinskis (iekšlietu ministrs).

Godātais Prezidij! Cienījamie deputāti! Es runāšu par šo priekšlikumu, bet attiecināšu to arī uz visiem pārējiem priekšlikumiem, kas ir saistīti ar iekšlietu nozari. Pateikšu trīs lietas.

Vispirms gribu pateikt paldies par visiem priekšlikumiem un par patiesām rūpēm par to, lai iekšlietu dienestu visādos veidos stiprinātu. Tā ir mūsu valsts kopējā lieta. Un esmu pateicīgs arī kaut vai par tām vēlmēm un par to gribu un vēlēšanos to darīt, runājot par darba algām, par visu dienestu - ne tikai policijas, bet arī pārējo - stiprināšanu. Mums ir daudz kopīga darba, ko darām.

Otrā lieta, ko gribu pateikt, ir tā, ka diemžēl mēs tos nevarēsim atbalstīt, ņemot vērā galvenokārt divas lietas. Pirmais - tie ir avoti. Kad mēs iepriekš, Valaiņa kungs... arī kad mēs iepriekš meklējām avotus... Protams, ja mēs tos varam atrast kaut kur iekšienē, bāzē, - viss. Taču mēs labi saprotam - un, es domāju, arī jūs kā iesniedzējs labi saprotat -, ka ēnu ekonomiku uzrādīt kā avotu var tikai tad, ja parāda konkrētus, ļoti konkrētus priekšlikumus, kā ēnu ekonomiku varētu samazināt.

Tas arī ir kopējā... Tāpat kā budžeta deficīta jautājumos... Daudzi no priekšlikumiem skar arī budžeta deficītu, pat ja ir iekšlietu nozarei... Un valsts drošība, protams, ir izņēmums.

Un šajā budžetā ir ļoti daudzas... var pieminēt to, ka ir paredzēti gan 34 katastrofu pārvaldības centri nākamajos gados, gan lielā mērā visa autoparka nomaiņa Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam, gan policijas stiprināšana attiecībā uz telpām, lai viņi, tā teikt, izietu no pagājušā gadsimta.

Nākamais. Budžetā ir paredzēts... un es gribu pateikt paldies uzreiz jau arī Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisijai... nē, šajā gadījumā - Valsts pārvaldes un pašvaldības komisijai, jo kopīgi esam novērsuši rindas (arī to es varu pilnīgi droši pateikt), izmainot Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldei... izmainot to, kāpēc bija rindas. Proti, rindas bija tāpēc, ka tuvojas 1. maijs - termiņš, kad bija noteikta pilnīgi obligāta ID karšu ņemšana. Šobrīd es varu pateikt, ka pēdējās dienās, kad ir noticis Saeimas balsojums un cilvēkus ir sasniegusi šī ziņa, rindas ir beigušās.

Protams, mums priekšā ir lieli izaicinājumi, tāpēc PMLP ir paredzēti šajā budžetā ne tikai tie 10 procenti, kas ir visām nozarēm. Visām nozarēm iekšlietu sistēmā ir 10 procentu pieaugums, un tas turpināsies arī nākamajos gados. Pie šīs lielās inflācijas, protams, es saprotu, ka 10 procenti nav pārāk liela summa, bet tas tomēr ir pieaugums, tas vieš ticību nākotnei. Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldei ir ne tikai 10 procenti, bet kā īpaša prioritāte viņu kapacitātes stiprināšanai arī vēl...

Un pēdējais, ko gribu pateikt: paldies arī komisijām.

Un būšu ļoti priecīgs, ja Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisija, kas ir galvenā, ar ko mēs tiekamies... ja mēs iespējami bieži tiksimies; ja mēs varēsim apmainīties ar saviem pienesumiem (gan parlaments var sniegt pienesumu mums, iekšlietu sistēmai, gan arī mēs varam dot informāciju parlamentam); ja šī mūsu sadarbība būs ļoti progresīva... Un līdzšinējā pieredze man rāda, ka vismaz komisiju darbā netiek šķirots - pozīcija un opozīcija. Mēs visi domājam.

Paldies Zivtiņa kungam par daudzajiem priekšlikumiem, kas ir bijuši.

Tāpēc skatīsimies nākotnē, bet taupīsim arī laiku.

Un diemžēl man jāsaka - šos priekšlikumus mēs neatbalstīsim.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Paldies.

Vārds deputātam Andrejam Vilkam.

A. Vilks (ZZS).

Atklāti sakot, ļoti žēl, ministra kungs, ka šim priekšlikumam piekrist nevar, bet šeit sava artava būtu sakāma arī finanšu ministram.

Tātad - kāpēc šis priekšlikums ir nepieciešams? Iekšlietu dienestā strādājošajiem atalgojums ir zemāks nekā vidējais atalgojums valsts sektorā. Tā, piemēram, 2022. gadā valsts sektorā vidējais atalgojums bija 1174 eiro, bet Valsts policijā - 996 eiro, starpība ir 16 procenti. Tāpēc nav brīnums, ka nekomplekts Valsts policijā ir 1680 amatpersonas jeb 21,9 procenti.

Vakanču apjoms un skaits Valsts policijā tieši korelē ar atalgojuma starpību attiecībā pret vidējo atalgojumu valsts un pašvaldību policijā. Vakances atspoguļo lielus caurumus mūsu iekšējās drošības sistēmā, un ne velti ZZS frakcija rosina finansējumu nodrošināt no ēnu ekonomikas apkarošanas rezultātā papildus gūtajiem ieņēmumiem un tos novirzīt iekšlietu dienestā nodarbināto atalgojumam.

Es vēlreiz atkārtoju: šeit būtu darbs tieši Finanšu ministrijai, kas varētu iedarbināt precīzāk, skrupulozāk šo ēnu ekonomikas apkarošanas plānu. Tomēr - kas ir ēnu ekonomika? Šķiet, ka mēs to zinām, bet... Tā ir paralēlā ekonomika jeb tautsaimniecības daļa, kura no valsts puses absolūti netiek pārvaldīta. Tie ir neuzskaitītie finanšu resursi; tie ir nodarbinātie, kuri nemaksā nodokļus; tie ir neuzskaitītie materiālie resursi, produkti un pakalpojumi. Pētījumi liecina, ka 2021. gadā tie sastādīja 26,6 procentus no iekšzemes kopprodukta.

Mēs cenšamies sevi mierināt, ka ēnu ekonomika samazinās, ēnu ekonomikas apkarošanas plāns sekmīgi īstenojies, taču tā ir tikai vīzija. Nodarbināto skaits, kuri nemaksā nodokļus, paliek iepriekšējais. Kāpēc maksāt nodokļus, piemēram, medicīnai, ja pie apmaksātiem pakalpojumiem tikt gandrīz vai nav iespējams? Tā, piemēram, 2021. gadā zaudējumi no ēnu ekonomikas sastādīja vismaz 2,7 miljardus eiro.

Ēnu ekonomika, barojot sevi aizvien vairāk un vairāk, pieaug. Tomēr efektīvāka ēnu ekonomikas apkarošanas plāna īstenošana, piemēram, samazinot tās apjomu kaut vai par 2,5 procentiem, ļautu valstij iegūt 65 miljonus eiro. Lūk, šeit varētu būt apslēpti resursi, kuri varētu būt kā pamats papildu ieņēmumu novirzīšanai iekšlietu sistēmā nodarbināto atalgojumam.

Aicinu atbalstīt 33. - ZZS frakcijas priekšlikumu, kas būtu virzīts ne tikai iekšlietu dienestos nodarbināto atalgojuma palielināšanai par 60 miljoniem, bet arī atspoguļotu valdības patiesos centienus un apņemšanos sekmīgāk apkarot ēnu ekonomiku.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Viktoram Valainim.

V. Valainis (ZZS).

Pirmām kārtām jau - paldies Kučinska kungam par šo uzrunu... un arī par iespēju atbalstīt... Ar atgriešanos mājās, tā teikt *(Smiekli. Aplausi.)*...

Bet nu - par konkrēto priekšlikumu.

Mēs, protams, paredzam... šis un arī nākamie priekšlikumi... mēs paredzam lielāku finansējuma piešķiršanu iekšlietu nozarei, bet šī, jau piešķirtā, finansējuma apjomā, ko jūs minējāt, vidēji tātad - par 10 procentiem. Būtu tomēr būtiski arī pateikt, ka ne visi policisti - gada griezumā - tomēr dabūja šo 10 procentu pieaugumu, jo ir vesela virkne policistu, kuriem, piemēram, septembrī tika samazinātas piemaksas, ieviešot minimālo algu, un tagad viņiem it kā dod šo 10 procentu

pieaugumu... dienas beigās viņiem... vienā brīdī samazināja, tagad kaut ko pieliek klāt - paliek neitrāli.

Un te es runāju par parastajiem darba darītājiem, par tiem policistiem, kas ir uz ielām. Tie ir tie policisti, ar kuriem sastopas cilvēki, un policijā mums ar katru gadu samazinās to cilvēku skaits, kas ir šī melnā darba darītāji, bet priekšnieku skaits vai nu nesamazinās, vai pieaug. Tas pats ir attiecībā arī uz dažādu veidu piemaksām, prēmijām - ne vienmēr tās aiziet līdz tiem cilvēkiem, kas ir, nu... melnā darba darītāji. Un šeit kaut kas tajā iekšlietu sistēmā nav kārtībā.

Man prieks, ka mēs neesam vieni savās domās, un Kozlovska kungs noteikti manās acīs ir, ja tā varētu teikt, eksperts šajos jautājumos, kā nekā ilgus gadus ir bijis iekšlietu ministrs. Un šajā sistēmā mums ir, ko uzlabot. Šajā budžetā diemžēl šos uzlabojumus pilnībā mēs neredzam, tie neatspoguļojas. To mēs dzirdam no pašiem darbiniekiem, kuri mums rāda, kādas ir tās reālās algu izmaksas, kā ir bijis, kā ir tagad. It kā jau ir tie 10 procenti, bet ne visiem tie tieši tā arī atspoguļojas. Un situācija iekšlietu nozarē joprojām ir smaga.

Līdz ar to mēs esam iesnieguši savā ziņā ļoti agresīvus, daudz naudas ietilpīgus priekšlikumus un aicinām arī jūs pievērst tam uzmanību. Es domāju - tā ir iekšējā drošība, kura būtu jāstiprina. Bet tikpat svarīgi ir arī minēt avotu, kuru mēs piedāvājam skatīties. Avots ir ēnu ekonomika. Un tieši APVIENOTAIS SARAKSTS bija tas, kas visvairāk uzstāja uz to, ka ēnu ekonomika var būt kā avots dažādu politiku finansēšanai, tāpēc arī mēs to iesniedzām kā avotu dažādu politiku īstenošanai.

Godātie kolēģi, aicinu atbalstīt šo priekšlikumu. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Reira kungs, jums nav, ko piebilst?

Lūdzu zvanu! Balsosim par 33. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 40, pret - 51, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

J. Reirs. 34. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Uzsākam debates.

Vārds deputātam Andrejam Vilkam.

A. Vilks (ZZS).

Neapšaubāmi, 34. priekšlikums saistīts ar iepriekšējo, respektīvi, ar ēnu ekonomikas apkarošanu, bet šeit ir jārunā par nedaudz citu aspektu - par tā saucamo PVN nomaksas plaisu. Nodokļu plaisa - tā ir nodokļu summa, kuru nodokļu maksātāji nedeklarē vai deklarē, taču tā netiek atspoguļota valsts budžetā, netiek nomaksāta.

Saskaņā ar Valsts ieņēmumu dienesta aprēķiniem 2020. gadā PVN plaisa bija 6,8 procenti, 2021. gadā - 4,9 procenti, kas sastādīja 162 miljonus eiro. Neieņemtā pievienotās vērtības nodokļa dēļ valsts budžetā pēdējos piecos gados secen gājuši 1,7 miljardi eiro. PVN iztrūkums parāda PVN izpildes un atbilstības nenodrošinošos pasākumus mūsu valstī, tātad tie nedod iespējas arī iegūt nepieciešamos līdzekļus.

Ja PVN nomaksa tiktu izpildīta atbilstoši likumā noteiktajām prasībām, pārvaldīti tiktu valsts budžeta līdzekļi, tiktu iekasēta pietiekami liela summa, līdz ar to, sekmīgāk apkarojot ēnu ekonomiku un mazinot PVN nomaksas plaisu, būtu iespējams novirzīt aptuveni 36 miljonus eiro iekšlietu dienesta darbinieku atbalstam - īres, ēdināšanas un citu pakalpojumu atmaksai.

Aicinu atbalstīt 34. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikumu.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 34. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 39, pret - 53, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

J. Reirs. 35. - deputāta Zivtiņa priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Atklājam debates.

Debatēs pieteicies deputāts Edmunds Zivtiņš.

E. Zivtiņš (LPV).

Paldies iekšlietu ministram par konstruktivitāti un par sapratni, jo tas viss darbs... faktiski šeit ir tikai tāda aisberga redzamā daļa. Es saprotu to, ka, iezīmējot šo problēmu sev tuvā nozarē, proti, Valsts policijā, šis ir tāds... tie 17,5 miljoni ir tie, kā es redzu, kas šobrīd tiešām būtu nepieciešami Valsts policijai. Kāpēc? Tāpēc, ka tur apakšā ir motivācija, konkurētspēja, profesionalitāte... Korupcija tiek izskausta faktiski pilnībā, un, protams, ir arī atbalsts ģimenei, jo policists ir drošs un motivēts, ja viņš zina, ka viņam ģimene ir drošībā.

Bet es jau saprotu, ka šis priekšlikums netiks atbalstīts, un droši vien tas arī ir normāli, jo... es īstenībā nezinu, vai tas ir normāli, jo tas, ka parlamentā pozīcija neatbalsta nevienu opozīcijas priekšlikumu, varētu būt saprotams, bet, ziniet, man nez kāpēc reizēm liekas, ka pozīcija arī neko nelemj. *(Starpsaucieni.)* Jautājums - kurš lemj? Bet, labi, tagad ne par to.

Faktiski, kā es to redzu... Ja, pieņemsim, tikai Valsts policija no visādu veidu mahinācijām un no visādiem blēžiem atsavina 134 miljonus eiro... tātad, ja mēs pastiprinām ēnu ekonomikas uzraudzību, dabūjam viņus ārā no ēnu ekonomikas un pārdalām tos līdzekļus, ir iespēja uzlabot Valsts policijas atalgojuma sistēmu.

Bet vēlreiz gribu pateikt paldies Kučinska kungam personīgi par to, ko mēs esam arī izrunājuši, proti, viena lieta ir šis 10 procentu pieaugums algas ziņā, kas, protams, nav nekas... tātad, ja mēs skatāmies, ka iekšējā drošība mums ir tāda pati prioritāte kā ārējā drošība, tad 10 procenti - tas vispār nav nekas. Bet šinī gadījumā runa ir par ļoti nopietnām reformām, ko šobrīd ir uzsācis Valsts policijas priekšnieks.

Un jāsaka tā, ka, ja viņam izdosies to visu izdarīt, ko viņš ir ieplānojis, tas būs milzīgs lēciens, jo es pats personīgi arī no šīs tribīnes esmu teicis, ka es neticu reformām. Es savā vairāk nekā 24 gadu ilgajā policijas darbā esmu saskāries ar 20 reorganizācijām, un neviena neko labu nav policijai devusi. Tikai visādi samazinājumi, jostas savilkšana... taisīsim to, taisīsim šito - nekas labs nav bijis. Tad šoreiz, pēc trīs stundu sarunas ar Valsts policijas priekšnieku, es tiešām sapratu, ka šī būs reāla reforma, kas nesīs reālus augļus.

Un pie šīs reformas tas arī ir tas, ko Ministru kabinets un Ministru prezidents saka, tātad - reformas... alga. Tāpēc man ir tiešām tāda pārliecība, ka mums iekšējā drošība stiprināsies, bet tas nenozīmē, ka mums nav vajadzīgi papildu līdzekļi algām. Būs atlīdzība, atlīdzība augs... bet algām arī būtu tomēr ļoti, ļoti nepieciešams...

Kariņa kungs, jūs sakāt, ka grūti sataisīt budžetu kopā. Esiet cietāks, uzdodiet kārtīgus uzdevumus! Nu kā tā var būt, ka jums ir grūti, - nu tad jums ir, rekur, Ministru kabinets. Pasakiet, kādi uzdevumi... ja kāds negrib vai vēl kaut kas... Rekur, Ašeradena kungs lai atrod naudu. Naudu vienmēr var atrast. Nu kaut kā darbojieties. Ko nozīmē - nevar, grūti *(Starpsauciens.)* sastiķēt budžetu kopā? Kaut kā jāsaņemas un jāizdara tas viss.

Tāpēc es lūdzu, ja ir iespēja, atbalstīt šo priekšlikumu, tas būtu ļoti labi. Jums... iekšējā drošība, un 10 tūkstoši cilvēku būs pateicīgi par to. Bet es saprotu arī, ka bažas iekšlietu ministram ir par visām deviņām nozarēm. Jā, es šeit runāju tikai par vienu. Tā struktūra ir liela. Jebkurā gadījumā paldies par jau šobrīd izdarīto darbu, ministra kungs, tiešām paldies, un cerēsim, ka nākošgad mēs varēsim realizēt un pacelt šo.

Paldies jums, un lūdzu atbalstīt. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 35. - deputāta Edmunda Zivtiņa priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 41, pret - 53, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

J. Reirs. 36. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Nav atbalstīts. *(Starpsauciens: "Balsot!")*

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par 36. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 41, pret - 53, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

J. Reirs. 37. - deputāta Zivtiņa priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Atklājam debates.

Vai jums pietiks uzrunai ar četrām minūtēm? *(Dep. E. Zivtiņš: "Pietiks, jā.")*

E. Zivtiņš (LPV).

Jā, paldies, paldies. Kolēģi, vēlreiz. Atkal gribu sākt ar tām 10 nozarēm. Protams, jārūpējas ir par visām, bet es gribu pateikt, ka ļoti nopietni un svarīgi ir saprast to, ka šobrīd glābēji... kāpēc viņi slēdz ciet tos depo un visu? Tāpēc, ka viņiem trūkst cilvēku, viņi strādā divos trijos darbos, nāk no vienas maiņas uz otru maiņu, strādā "pie sevis", vēl strādā virsstundas.

Viņi tanī četru mēnešu periodā drīkst nostrādāt tikai 144 virsstundas. Viņi jau it kā būtu gatavi tās virsstundas strādāt, bet naudiņas nav. Un tāpēc būtu ļoti svarīgi šo naudiņu piešķirt, lai vismaz neslēgtu ciet depo, jo savādāk sanāk tā, ka... pieņemsim, ja Sabilē aizslēdza ciet depo, tad no kurienes brauks uz Sabili? Brauks no Kandavas vai no Rendas, vai kur nu ir tie tuvākie. Bet tas ir atkal laiks, tās ir minūtes, tās ir cilvēku dzīvības. Līdz ar to tā ir, kā ir.

Mēs jau gribam, tā teikt... paldies dievam, un es gribu novēlēt, lai nevienam nekad nebūtu jāsaskaras ar tādām lietām, bet tie, kas ir saskārušies, sapratīs, par ko es runāju, - kad aukstumā

un salā ir jāgaida, katra minūte ir ļoti no svara. Tāpēc slēgt ciet nevajag, varbūt vajag pārskatīt to tīklu, bet tam glābēju tīklam ar policiju un ar neatliekamo medicīnisko palīdzību ir jāsaskan, lai viņi savlaicīgi un visi kopā atbrauktu.

Tāpēc, kolēģi, aicinu atbalstīt šo. Šis ir arī iekšējās drošības jautājums.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātei Ramonai Petravičai.

R. Petraviča (LPV).

Mēs arī bijām rakstiski uzdevuši jautājumus iekšlietu ministram par to, cik tad VUGD posteņu darbība apturēta kopš 2022. gada 1. janvāra. Atbildē ir teikts, ka VUGD rīkojumā par resursu plānošanu iekļauti 18 posteņi, kuru darbību pēc nepieciešamības īslaicīgi, atsevišķās dienās, var apturēt, ja nav pietiekams personāla nodrošinājums. 2022. gadā no oktobra līdz decembrim bija nepieciešams īslaicīgi apturēt - uz vienu vai vairākām diennaktīm - 14 posteņu darbību. Un arī šajā gadā, kā ministrija raksta, posteņu darbība īslaicīgi tiek apturēta atbilstoši cilvēkresursu pieejamībai un tā tiek veikta atsevišķās dienās no pulksten 8.00 līdz 13.00... vai uz visu diennakti.

Bet es gribu teikt, ka nelaime nenāk brēkdama un ugunsnelaime nenotiks tajā laikā, kad postenis strādā, un ugunsdzēsēji brauc ne jau tikai dzēst ugunsgrēkus, bet glābj arī autoavārijās iekļuvušos cilvēkus, ūdenī slīkstošos.

Tā ka aicinu atbalstīt šo priekšlikumu, lai mēs nenonākam tādās situācijās, ka lauku apvidos nav iespējams sagaidīt, kad glābēji atsteigsies palīgā.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 37. - Edmunda Zivtiņa priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 41, pret - 53, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

Kolēģi, šeit mums būtu jāliek komats, proti...

Lūdzu zvanu! Lūdzu reģistrācijas režīmu! Lūdzu reģistrācijas rezultātus!

Lūdzu, palieciet joprojām sēžot savās vietās.

Lūdzu Saeimas sekretāra biedri Antoņinu Ņenaševu nolasīt reģistrācijas rezultātus.

Kolēģi, sēde vēl turpinās! Tiem, kas ceļas kājās, lūgums apsēsties.

A. Ņenaševa (14. Saeimas sekretāra biedre).

Kolēģi! Reģistrējušies 93 deputāti. Nav reģistrējušies seši: Gundars Daudze, Atis Deksnis, Edmunds Jurēvics *(Starpsaucieni.)*, Dmitrijs Kovaļenko, Armands Krauze un Leila Rasima.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Paldies.

Tiekamies pulksten 23.30 uz sēdes turpinājumu.

(Pārtraukums.)

Sēdi vada Latvijas Republikas 14. Saeimas priekšsēdētājs
Edvards Smiltēns.

Sēdes vadītājs. Kolēģi, lūdzu, ieņemiet savas darba vietas. Turpinām sēdi pēc pārtraukuma.

Atgādinu, ka šobrīd mums darba kārtībā ir likumprojekts "Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam".

Mēs nobalsojām par 37. priekšlikumu un šobrīd skatām 38. priekšlikumu.

Reira kungs, vārds jums.

J. Reirs. Kolēģi, 38. (līdzīgs 36. priekšlikumam) - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Uzsākam debates.

Vārds deputātam Andrejam Vilkam.

A. Vilks (ZZS).

Apspriežot 38. - ZZS priekšlikumu, jautājums ir par to, vai mums rūp problēmas, ar kurām saskaras Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta darbinieki? Vai mums ir nozīmīgas cilvēku dzīvības, kuras paliek krāsmatās, sadegušie mitekļi?

2021. gadā palielinājies ugunsgrēku skaits lauksaimniecības objektos - plus 45 procenti, ražošanas ēkās - 16,4 procenti, bojā gājuši 103 cilvēki, iznīcinātas 617 ēkas, praktiski katru dienu nodeg divas ēkas. Vai tā nav smaga statistika? Datu par 2022. gadu pagaidām nav. Vai minētie zaudējumi ir samērīgi ar valsts kapitālsabiedrību padomju un valžu locekļu atalgojumu?

2021. gadā 34 amatpersonas, kas strādāja valsts kapitālsabiedrību valdēs, saņēma vairāk nekā 100 tūkstošus eiro. Raugoties uz valsts kapitālsabiedrību valdes locekļu ienākumu sadaļu un veidojot 10 lielāko algu saņēmēju sarakstu, būtībā iznāk pievērsties vien trim kompānijām: *airBaltic* amatpersonas, būtiskākās, gada laikā saņem vairāk nekā pusotru miljonu eiro, tuvu atalgojums ir "Tet" un "Latvenergo". Latvijā kopumā ir 75 valsts kapitālsabiedrības, kurās nodarbināti 159 valdes locekļi un 84 padomes locekļi.

Jautājums ir par to, kas mums ir svarīgāks - cilvēku dzīvības, kuras tiek zaudētas ugunsgrēkos, iznīcinātās ēkas, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta darbinieku virsstundu apmaksa, cīnoties ar ugunsnelaimēm, vai arī valsts kapitālsabiedrību padomju un valžu locekļu nesamērīgais atalgojums?

Mēs lūdzam atbalstīt 38. - ZZS priekšlikumu par valsts kapitālsabiedrību padomju un valžu locekļu atalgojuma samazināšanu par 50 procentiem, nodrošinot akūti nepieciešamo finansējumu Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta darbinieku virsstundu darba apmaksai.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Viktoram Valainim.

V. Valainis (ZZS).

Godātie kolēģi! Šim priekšlikumam ir divas daļas. Pirmā daļa ir avots, un es aicinu tiešām rūpīgi arī izvērtēt mūsu piedāvāto avotu. Mēs neiesakām jums, kolēģi, atteikties no valdēm un padomēm, bet samazināt gan to skaitu, gan finansējuma apjomu. Jūs piekritīsiet - ja mēs paanalizējam ikvienas valsts kapitālsabiedrības jaunizveidotās padomes, tas rosina jautājumus, tai skaitā jums pašiem. Es redzu, ka Satiksmes ministrijā ministrs jau ir sācis runāt par šīm padomēm, par to lielumu, par atalgojumiem.

Ja paskatās tos atalgojumu lielumus, tur ir vieta uzdot jautājumus un ir vieta par to padiskutēt. Un mēs arī piedāvājam izmantot šo kā avotu. Mans kolēģis minēja tikai dažas kompānijas, no kurām vien varētu nosegt finansējumu, bet, ja mēs skatāmies šo mērķi, - šajā gadījumā mērķis ir tieši tik liels finansējums, cik nepieciešams VUGD, lai VUGD varētu nodrošināt darbību, lai darbiniekiem būtu attiecīgās piemaksas un attiecīgais finansējums, lai varētu mazināt aizejošo cilvēku skaitu, kas šobrīd ir VUGD.

Atceramies laiku septembrī, oktobrī - veselā virknē reģionu VUGD posteņi tika uz laiku aizslēgti ciet. Ja mēs pieņemsim šādu budžetu, mēs septembrī, oktobrī neizbēgami atkal nonāksim tādā pašā situācijā - neizbēgami! Atkal pienāks septembris, oktobris, un atkal kāds no posteņiem būs jātaisa ciet.

Ja mēs skatāmies... piemēram, Talsu novada dome mums visiem atsūtīja vēstuli - domes lēmumu par Sabiles posteni. Mēs skatāmies... Es vakardien apmeklēju Jelgavas novadu, pabiju Elejā (ir tāda vieta), un tur arī ir postenis, un šim postenim tūlīt būs jauna mašīna. It kā materiāli tehniskā bāze tiek uzlabota, bet tai pašā laikā visiem skaidri saprotams, ka par to atalgojumu, kāds šobrīd ir VUGD darbiniekiem, nav, kas ar to mašīnu īsti brauc. Un tā ir problēma - nav, kas brauc.

Un ko iesaka pašvaldībai? Pašvaldībai iesaka: taisiet brīvprātīgo ugunsdzēsēju apvienību un mēģiniet šo jautājumu risināt paši. Vai tā ir nopietna atbilde uz tik svarīgu jautājumu? Manuprāt, tā nav nopietna atbilde, kā būtu jāreaģē uz šo situāciju, jo brīvprātīgo ugunsdzēsēju kaut kādu veidojumu jau nevar izveidot tukšā vietā, ir jābūt arī kaut kādai valsts politikai. Mēs nevaram valsts politiku VUGD jautājumā balstīt uz brīvprātīgajiem ugunsdzēsējiem. Tā ir laba lieta, un ir forši tur, kur viņi ir, un viņi ir jāstiprina, bet politiku balstīt tikai uz to nebūtu pareizi.

Līdz ar to mēs aicinām noteikt budžetā 4,8 miljonus no šī resursa, tātad no valdēm un padomēm, lai risinātu to problēmu, kas neizbēgami atkal būs septembrī. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Edmundam Zivtiņam.

E. Zivtiņš (LPV).

Paldies. Nedaudz papildināšu savu kolēģi saistībā... faktiski šie 4,8... es jau redzu, ka tie korelē ar to, ko es iesniedzu. Tātad tā būtība jau ir tieši par to, par ko Valaiņa kungs arī runāja.

Bet pirms tam es aizmirsu vienu lietu pateikt, kolēģis pieskārās tieši šim jautājumam, un es tur saskatu tiešām ļoti lielu resursu, proti, brīvprātīgo ugunsdzēsēju biedrības - viņi šobrīd ir diezgan spēcīgi, bet viņiem ir nepieciešama tāda kā valstiska koordinācija un kaut kāda neliela piešprice finansējuma ziņā, jo bieži vien šie brīvprātīgie ir pie lielajiem uzņēmumiem, pie pašvaldībām, un viņi dara lielu darbu, bet tās koordinācijas īsti nav. Un šeit es redzu resursu - ja šos brīvprātīgos

paņem, tā teikt, ciešā kontrolē un nokoordinē visu šo darbu, ir iespēja atbrīvot resursus valsts... glābējiem. Tā ka, nu, tāda iespēja.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātei Skaidrītei Ābramai.

S. Ābrama (PRO).

Kolēģi, es katrā ziņā atbalstu šo priekšlikumu. Mums ir jānodrošina, ka mums ir ugunsdzēsēji, ka viņi ir pienācīgi atalgoti un ka viņi ir savos posteņos tad, kad kaut kas kaut kur deg. Un diemžēl pie mums deg ļoti daudz un ļoti bieži.

Bet es gribu mazliet pieskarties arī jautājumam par valdēm un padomēm un galvenokārt - par padomēm, ņemot vērā, ka šeit ir pārstāvēti mūsu ministri. Es gribu aicināt mūsu ministrus, jaunos ministrus, kas varbūt pirmo reizi ir ievēlēti, - lūdzu, nepiekopiet priekšteču slikto praksi, ka padomēs jūs iebīdāt savas partijas atbalstītājus. Es nesaku - partijas biedrus, bet tos cilvēkus, kas kaut kādā veidā jums ir ļoti svarīgi, - vai nu ir snieguši kaut kādu atbalstu, vai kādu citu... Principā, tas ir ārkārtīgs apdraudējums padomes profesionālai darbībai un vispār kapitālsabiedrības vadībai.

Kāpēc es to saku? Es tagad īpaši skatos uz Vitenberga kungu. Kā mēs zinām, pirms pāris dienām it kā pēkšņi, ja, bet droši vien tas ir likumsakarīgi, ka "Latvijas valsts mežu" padome iesniegusi atlūgumu... it kā. Es tagad domāju, kur viņi dosies tālāk, un man ir stipras aizdomas, vai tikai viņi neies kaut kur uz Satiksmes ministrijas kādu kapitālsabiedrību. Tāpēc, Vitenberga kungs, noteikti skatīšos tālāk, kur tie atsevišķie padomes locekļi, kuriem jau agrāk bijusi ļoti cieša saistība ar Satiksmes ministriju, - kur viņi tagad būs iekārtoti vai kur viņi strādās par padomes locekļiem. *(Starpsauciens.)*

Aicinu visus ministrus atteikties no šīs ārkārtīgi negatīvās, graujošās prakses profesionālu speciālistu izvēlei. Lūdzu, tikai neņemiet savus "labos" cilvēkus, kuriem īsti nav nekādu profesionālu zināšanu un kuri spēj strādāt trijās padomēs, - nekāda jēga no viņiem vispār nav bijusi un nebūs.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Reira kungs, jums ir kas piebilstams par 38. priekšlikumu?

Lūdzu zvanu! Balsosim par 38. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 34, pret - 51, atturas - 3. Priekšlikums nav atbalstīts.

J. Reirs. 39. - deputāta Valaiņa priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Uzsākam debates.

Debatēs pieteicies deputāts Viktors Valainis.

V. Valainis (ZZS).

Kolēģi, šis budžetā ir vienīgais priekšlikums, ko es iesniedzu, tāpēc mēģināšu arī paskaidrot šī priekšlikuma būtību. Ja mēs vērtējam un skatāmies, kas ir bijis, kā Ministru prezidents ir formējis savu biroju, - publiski Kariņa birojs informējis portālu *Delfi* (un tas bija pavisam nesen), ka darbā birojā tiek pieņemti vairāk speciālistu. Nav šaubu par šo speciālistu kompetencēm, bet tiek pieņemts arī cilvēks, kas, kā pats Kariņa birojs ir informējis, pildīs Ministru prezidenta fotogrāfa pienākumus.

Godātie kolēģi, mums šis jautājums likās ārkārtīgi interesants, mēs gribējām saprast, kas tad ir Ministru prezidenta fotogrāfs un cik lietderīga ir šāda persona Ministru prezidenta birojā. Visu cieņu, es domāju, ka fotogrāfs ir pelnījis uzslavas un gan jau viņš ir labs un visādi citādi novērtēts, bet šajā gadījumā ir jautājums: vai šajā sociāli ekonomiskajā situācijā, kādā šobrīd mēs esam Latvijā, tas ir korekti, ka valdības vadītājs savā birojā nodarbina speciālu padomnieku, kura pienākums ir būt fotogrāfam?

Tā ir informācija, ar kuru pats Kariņa kungs bija nācis pie medijiem. Mēs šo situāciju vēlējāmies saprast detalizētāk un vērsāmies pie Kariņa kunga ar jautājumiem, un šodien saņēmām atbildes. Kā izrādās, tas nemaz nav fotogrāfs. Piedodiet, kolēģi, publiski mēs sakām, ka viņš ir fotogrāfs, bet tad, kad deputāti painteresējas, tas jau ir, teiksim tā, plaša spektra speciālists un nekādā gadījumā nav fotogrāfs.

Mums tomēr liekas, ka šī ir tā vieta, kur mēs esam parādījuši avotu, un, lai būtu sabalansēts šis budžeta piedāvājums, mēs piedāvājam šo finansējumu, kuru šobrīd Kariņa kungs ir radis budžetā, lai finansētu savu fotogrāfu... mēs piedāvājam šo finansējumu novirzīt Sabiles ugunsdzēsēju posteņa saglabāšanai. Talsu novada dome... un ne tikai Talsu novada dome, bet 12 tūkstoši Latvijas iedzīvotāju ir vērsušies Saeimā ar aicinājumu saglabāt Sabiles ugunsdzēsēju depo.

Es domāju, ka ar šo finansējumu... Kučinska kungs, varbūt jūs varētu paprecizēt, bet, kā jums šķiet, vai ar tūkstoš eiro ik mēnesi būtu pietiekami, lai Sabilē tomēr varētu saglabāt depo, jo tas ir tikai kapacitātes stiprināšanai? Protams, jūs esat jau gājuši soli uz priekšu un pieņēmuši izsvērtu lēmumu, lai Sabiles depo tiktu aizvērts, bet, manuprāt, šāda priekšlikuma atbalstīšana dotu cerības, ka šis depo būtu.

Bet Kariņa kungs, es domāju, neko daudz nebūs zaudējis, jo, visticamāk, kamēr viņš ir premjers, būs arī, kas viņu fotografē, būs, kas viņu iemūžina, nofilmē. Premjeram tāds darbs - kāds viņu fotografē. Es domāju, ka atbilstoši sociāli ekonomiskajai situācijai nav korekta attieksme pret sabiedrību šādu posteni izveidot. Nav jau stāsts par tā cilvēka spējām, mēs nevienā brīdī nevēršamies pret konkrēto cilvēku. Es domāju - viņš ir adekvāts un viss ir kārtībā, gan jau ir arī profesionāls.

Bet Kariņa kungam gan vajadzētu pārdomāt, kādu signālu viņš raida reģionu slimnīcām, kurām viņš saka, ka vajag reformas, savādāk nebūs naudas, kādu signālu Kariņa kungs virza skolotājiem, kuriem viņš saka - ja nebūs skolu aizvēršanas, nebūs algu pielikumu... ka jābūt efektīviem, jābūt uz reformām vērstiem. Bet ko mēs ieraugām dienas beigās? Mēs ieraugām to, ka pats Kariņš "savās mājās" rīkojas ne pārāk efektīvi.

Kolēģi, aicinu atbalstīt šo priekšlikumu.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Reira kungs?

Lūdzu zvanu! Balsosim par 39. - deputāta Viktora Valaiņa iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 41, pret - 52, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

J. Reirs. 40. - Ministru kabineta priekšlikums. Ir atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti neiebilst.

J. Reirs. 41. - Ministru kabineta priekšlikums. Ir atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti neiebilst.

J. Reirs. 42. - Ministru kabineta priekšlikums. Ir atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti atbalsta.

J. Reirs. 43. - Ministru kabineta priekšlikums. Ir atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti atbalsta.

J. Reirs. 44. - Ministru kabineta priekšlikums. Ir atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti neiebilst.

J. Reirs. 45. - Ministru kabineta priekšlikums. Ir atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti atbalsta.

J. Reirs. 46. - Ministru kabineta priekšlikums. Ir atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti atbalsta.

J. Reirs. 47. - Ministru kabineta priekšlikums. Ir atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti atbalsta.

J. Reirs. 48. - Ministru kabineta priekšlikums. Ir atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti atbalsta.

J. Reirs. 49. - Ministru kabineta priekšlikums. Ir atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti piekrīt.

J. Reirs. 50. - frakcijas “Stabilitātei!” priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Uzsākam debates.

Debatēs pieteikusies deputāte Svetlana Čulkova. *(Pauze.)* Debatēs pieteikusies deputāte Svetlana Čulkova. Vai Čulkovas kundze nāks debatēt? *(Starpsauciens.)*

S. Čulkova (ST!).

Labvakar, kolēģi! Mūsu valstij ir vajadzīgi izglītoti cilvēki un ir vajadzīgi speciālisti, kā arī tie, kas attīsta valsti dažādos virzienos. Taču viss sākas ar skolām. Mums ir pedagogu trūkums, skolotāju atalgojums nav konkurētspējīgs, Latvijā ar izglītības nozari ir īsta katastrofa, taču viss ir mūsu rokās. Ja mēs noteiksim pareizās prioritātes, mūsu nākotne būs perspektīva.

Es aicinu atbalstīt šo priekšlikumu. Trūkst tikai 35 miljonu, lai paaugstinātu algas skolotājiem.

Lūgums atbalstīt. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Nākamā debatēs pieteikusies deputāte Jekaterina Dorošķeviča.

J. Dorošķeviča (ST!).

Labvakar, godātais priekšsēdētāja kungs! Cienījamie kolēģi un kolēģes! Jā, mēs saprotam, ka pamatā šis ir tehniskais budžets, kas sagatavots lielā ātrumā un pēc tam, kad darbu 2022. gada decembra vidū saka jaunā valdība. Tomēr šī pati valdība budžetu ir izskatījusi piecās prioritātēs: valsts drošība un ārpolitika; enerģētika; klimats un vide; konkurētspēja un dzīves kvalitāte; izglītība.

Izglītības nozare ir plaša, taču ir skaidrs, ka augstākās izglītības, zinātnes, vidusskolas izglītības, pamatskolas izglītības, kā arī pirmsskolas izglītības jomas ir palikušas bez pietiekama finansējuma un ar lielu cilvēkresursu trūkumu. Runa nav tikai par algām un vispārīgu izglītības kvalitātes nodrošināšanu, bet gan par akūtu mācībspēku trūkumu. Visos izglītības līmeņos un posmos skolotājs, lektors vai profesors ir atslēgas cilvēks, kurš veido kvalitatīvas izglītības pamatu. Kamēr netiks paaugstināts pedagoga profesijas prestižs un palielināts atalgojums, cilvēkresursu problēma samilzīs arvien vairāk. Tam visam ir nepieciešams daudz lielāks finansējums, nekā šobrīd tas ir paredzēts budžetā.

Tas, ko mēs, frakcija "Stabilitātei!", piedāvājam piešķirt pedagogiem, ir tikai minimums, ko varam izdarīt cilvēku dēļ.

Tātad runāšu vairāk par pirmsskolas pedagogiem un sākumskolas pedagogiem, jo šie mācībspēki ir bērniem kā otrā ģimene. Tieši pirmsskolas izglītības iestādēs bērni apgūst pamatvajadzības, iegūst jaunas zināšanas, prasmes, socializējas, komunicē ar vienaudžiem un pieaugušajiem, un šos posmus bērns iziet kopā ar pedagogu.

Tāpēc es uzskatu, ka pedagogiem ir vitāli nepieciešams paaugstināt algas. Šobrīd pedagogu alga par vienu darba stundu ir 6,69 eiro. Lai novērstu nevienlīdzību starp pārējo izglītības pakāpju veidu pedagogiem, ir nepieciešams regulāri paaugstināt pirmsskolas pedagogu algas. Lielākā daļa pedagogu dodas strādāt arī citās nozarēs, jo ir nepietiekams atalgojums, bet jāatceras, ka bērnu izglītība ir mūsu nākotne.

Cienījamie kolēģi, neinvestēt bērnu izglītībā ir neiedomājama tuvredzība. Papildu finansējums ir nepieciešams arī augstākajai izglītībai, zinātniskajai darbībai un pētnieciskajām organizācijām, lai katra izglītības joma pakāpeniski attīstītos, lai nebremzētos valsts izaugsme un veicinātu inovācijās balstītu industriju skaitu.

Gribu atzīmēt arī astoto... LIZDA priekšlikumu par nodrošinātu izdienas pensiju pirmsskolas pedagogiem, speciālās izglītības un sporta pedagogiem. Šobrīd tam ir nepieciešams tikai pusmiljons eiro.

Cienījamie kolēģi, uzsvēršu, ka pārslodze, nepārtrauktās reformas, viszinīgu ierēdņu padomi un, protams, mazas algas - tie ir svarīgi iemesli, kas attur jauniešus apgūt pedagoga profesiju. Kamēr Izglītības un zinātnes ministrija cer atrisināt problēmas pakāpenisku reformu ietvaros un nekavējoši... pienācīgi palielināt pedagogu atalgojumus, aicinu atbalstīt šo frakcijas priekšlikumu.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Lūdzu zvanu! *(Dep. J. Reirs: "Nē, es...")* Nē? Tomēr ir piebildes, ja? Atceļam zvanu.

Reira kungs, lūdzu.

J. Reirs. Tātad šeit avots ir 35. programma, un šī programma paredz, ka 95 procenti ir... eiro... atbalsts energoresursu sadārdzinājumam, 10 miljoni - lieliem investīciju projektiem, 6 - inovāciju fondam, 9 - mājokļu atbalsta programmai, 2,2... eiro... eksporta darījumu nodrošināšanai, 0,2 - jaunuzņēmumu nozares attīstībai. Un jāinformē, kolēģi, ka citos priekšlikumos - 27., 28. un 30. priekšlikumā - bija priekšlikumi palielināt finansējumu šai programmai. Protams, arī izlietojuma daļu. Mēs neatradām komisijā... 35 miljoni... ir runas par dažādām summām - par deviņiem, sešiem miljoniem, bet 35 miljonus mēs nesazīmējām.

Un, protams, man jāinformē kolēģi par to, ka tieši atalgojumam ir piešķirts 61 miljons nākamajā gadā un izglītības nozarei kopā ir vairāk nekā 120 miljoni.

Iepazīstoties ar šiem faktiem, komisija nolēma neatbalstīt šo priekšlikumu.

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par 50. - frakcijas "Stabilitātei!" iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 41, pret - 52, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

Pirms mēs turpinām izskatīt nākamos priekšlikumus, man jums ir priecīga vēsts. 8. martā pulksten 23.48 ir saņemts iesniegums, kas adresēts Saeimas Prezidijam un paredz to, ka 9. martā mēs strādāsim vairāk un atpūtīsimies mazāk, proti, deputāti Ainars Latkovskis, Edgars Tavars, Jānis Dombrava, Rihards Kols, Augusts Brigmanis, Ainārs Šlesers, Kaspars Briškens un Aleksejs Rosļikovs lūdz visus nākamos Saeimas sēdes pārtraukumus saīsināt no 30 minūtēm uz 15 minūtēm. Vai kolēģiem ir iebildumi? *(Starpsaucieni.)* Vai ir iebildumi? Nav iebildumu?

Tātad, kolēģi, lēmums pieņemts - visi turpmākie pārtraukumi, nu jau 9. martā, būs 15 minūšu gari.

Reira kungs, turpinām skatīt priekšlikumus.

J. Reirs. Es no uztraukuma pazaudēju, kurš mums ir tas priekšlikums. *(Smiekli. Starpsaucieni: "51.")* Kolēģi, jā, paldies.

51. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Uzsākam debates.

Debatēs pieteikusies deputāte Anita Brakovska.

Piedodiet, Valaiņa kungs, dāmām priekšroka - vēl joprojām ir 8. marts, dāmām priekšroka.

A. Brakovska (ZZS).

Saeimas priekšsēdētāj! Kolēģi! Pierobežas un mazāk apdzīvotu vietu skolu kapacitātes stiprināšana - šis jautājums ļoti lielā mērā saistīts ar valsts drošības un aizsardzības jautājumiem, kas arī ir kā prioritāte valdības deklarācijā.

Mūsu attīstības plāni, valstij un pašvaldībām sadarbojoties, būtu jāpakārto iedzīvotājiem. Visā valsts teritorijā pakalpojumi jāsniedz ar vienādu vai ļoti līdzīgu kvalitāti, ja negribam attīstīt nomales efektu.

Pēdējos gadu desmitos, mainoties valdībām vai paliekot tām pašām, skolu optimizācija un reforma ir viens no tādiem skaļākajiem jautājumiem, no jautājumiem numur viens, kad atkal ir neziņa par to, kas notiks ar skolām šīs vai citas valdības valdīšanas laikā. Un arī šajā gadā tas viss... par reformām izskanēja īpaši asā formā.

Pierobežas pašvaldību vadītāji atzīst, ka Izglītības un zinātnes ministrija par pierobežu skolu finansēšanas jautājumiem negrib pat dzirdēt. Bēdīgi, bet fakts, ka skolu pastāvēšanā vai slēgšanā galvenie rādītāji ir nauda, cipari un skaitļi, nevis cilvēks. Kur ir skola, tur ir ģimenes, bērni, tur ir sakopta, skaista, apdzīvota mūsu Latvijas teritorija, un, es domāju, mums katram tas ir ļoti svarīgi. Līdz ar skolu slēgšanu ģimenes izvēlas dzīvesvietu, kas ir labvēlīgāka viņu bērniem. Tā notiek iekšējā migrācija, tā notiek pārcelšanās uz ārzemēm, un ļoti lielas teritorijas pierobežā paliek tukšas.

Tajā pašā laikā mēs ļoti bieži atsaucamies... un domājam par jautājumu, kā stiprināt pierobežas. Ir jādara viss iespējamais, lai cilvēki tur gribētu palikt. Protams, es necentīšos apgalvot, ka mazajās skolās izglītības kvalitāte ir ideāla, bet vienmēr būšu oponente tām sarunām, kur liek vienlīdzības zīmi starp "maza skola" un "slikta kvalitāte". Nu tad jau būtu tikai likumsakarīgi, ka mēs, kuri cīnās par tām lielajām skolām... tātad lielajās skolās ir jābūt vienkārši izcilai kvalitātei un tās jāabsolvē vienkārši ģēnijiem.

Kvalitatīvai mācību videi jābūt visās skolās - gan lielajās, gan mazajās. Tas ļoti lielā mērā ir atkarīgs arī no skolotāju kvalifikācijas, no viņu prasmēm, cik paši ir izglītoti un kā prot pasniegt mācību vielu un aizraut skolēnus, un no skolu dibinātāju ieinteresētības attīstīt arī mazās skolas. Neiztur kritiku apgalvojums, ka skolotāju algas varam palielināt tikai reorganizējot, optimizējot skolas, tas ir, slēdzot skolas un papildinot bezdarbnieku rindas ar skolotājiem, kuri paliks bez darba. Mēs it kā ļoti bieži runājam, ka nav skolotāju, bet, kā mēs zinām, ne jau visu mācību priekšmetu skolotāju nav.

Varbūt tomēr darīsim citādāk - lai Izglītības un zinātnes ministrija, kļūstot par visu Latvijas skolu aizstāvi, kopā ar citām ministrijām, tādām kā, piemēram, VARAM un Aizsardzības ministrija, meklē veidus, kā stiprināt pierobežu un mazāk apdzīvotu vietu skolu kapacitāti.

Cienījamie deputāti, aicinu atbalstīt šo priekšlikumu. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Viktoram Valainim.

V. Valainis (ZZS).

Godātie kolēģi, es pie šī priekšlikuma gribētu uzdot jautājumu Krišjānim Kariņam. Jūs runājat par to, ka skolotāji iegūs papildu finansējumu tad, ja būs optimizācija, reformas. Nu, loģiski. Un tikpat loģiski būtu, ja Krišjānis Kariņš parādītu to attiecībā uz pašas valdības darbu, uz centrālā aparāta darbu, demonstrētu tieši tādu pašu attieksmi - jūs dabūsiet naudu tikai tad, ja būs

reformas, jūs dabūsiet naudu tikai tad, ja paši strādāsiet efektīvāk. Un šeit es runāju par valsts centrālo aparātu.

Šajā priekšlikumā mēs kā avotu piedāvājam pusi no valsts centrālā aparāta kapacitātes stiprināšanas finansējuma, ko ir paredzējusi valdība šajā gadā. Valdība šajā gadā kapacitātes stiprināšanai centrālajam aparātam paredzējusi 33 miljonus eiro. Godātie kolēģi, mēs piedāvājam no šiem 33 miljoniem eiro 16 miljonus novirzīt lauku skolu, pierobežas skolu kapacitātes stiprināšanai. Kolēģi, ja mēs pārstātu runāt par skolām laukos, pierobežā kā par norakstītām teritorijām, kā par norakstītām bērnu nākotnēm, es domāju, ar to vien mēs panāktu būtisku uzlabojumu mikroklimatā, kas ir šajās skolās.

Divas nedēļas atpakaļ es ar dažiem frakcijas kolēģiem viesojos Baltinavā. Runājām par reģionu problemātiku ar skatu uz Krieviju vārda tiešākajā nozīmē. Mēs bijām vietā, kur varējām ne tikai runāt ar cilvēkiem, bet fiziski - ar skatu - skatīties uz Krieviju, kas bija turpat, nepilna puskilometra attālumā. *(Starpsauciens: "Brauciet biežāk!")*

Un par ko tad runāja šie cilvēki? Viņiem tiešām acīs bija redzams satraukums - satraukums par to, par ko komunicē attiecīgā ministre. Baltinavas novada iedzīvotāji šobrīd uz savas ādas vislabāk sajūt to ārprātu, kas bija pēc administratīvi teritoriālās reformas ieviešanas, un šobrīd mēs redzam nākamo soli attiecībā uz izglītības sistēmu. Valdības nostāja pret pierobežas skolām, lauku skolām šobrīd ir ārkārtīgi bīstama reģionu izaugsmei.

Mēs piedāvājam valdībai iet mazliet citu pieeju. Mēs piedāvājam valdībai - uztaisām šo eksperimentu! Ticiet man, centrālajam aparātam nekas nenotiks, ja viņiem no 33 miljoniem iedos tikai 17 miljonus, nekas traks nenotiks, ja tos 16 miljonus novirzīs pierobežas skolu kapacitātes stiprināšanai. Esmu pārliecināts - pāris gadu laikā jūs redzēsiet fantastiskākos rezultātus un šīs skolas vienkārši pateiksies caur ļoti labi izglītotiem un labus rezultātus sasniegušiem skolēniem, un gan pedagogi, gan skolēni ar prieku to novērtēs. Un tā, manuprāt, būtu pareizā politika šajā gadījumā, nevis dienu no dienas viņus strostēt par to, ka viņi ir mazi, nekvalitatīvi un vispār būtu labāk, ja viņi brauktu uz administratīvajiem centriem. Tā nav pareiza politika.

Pareiza politika būtu pirmām kārtām jau, Kariņa kungs, sākt ar sevi un parādīt, kur tad jūs parādāt ekonomiju. Pie citiem priekšlikumiem mēs vēl parunāsim par valdības spēju ekonomēt uz pašiem savām reformām, kuras diemžēl mēs neredzam.

Aicinu atbalstīt. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Andrim Šuvajevam.

A. Šuvajevs (PRO).

Kolēģi, es vēlos mazliet skaidrot un kvalificēt PROGRESĪVO balsojumu par šo priekšlikumu un vairākiem citiem, kas skar tieši finansējuma avotu.

Pirmkārt, priekšlikuma mērķim mēs piekrītam. Otrkārt, attiecībā uz finansējuma avotu, mēs uzskatām, ka ir divas jomas, kur ir vērts palielināt valsts finansiālās saistības, jo mēs tur redzam ļoti skaidru saikni ar valsts ekonomikas ilgtermiņa izaugsmi, - tā ir veselība, par kuru mēs vēl šonakt runāsim, un tā ir izglītība. Šīs ir divas jomas, kur, neizslēdzot reformu nepieciešamību, mēs redzam, ka valsts lielākas finansiālās saistības nesīs ļoti skaidras dividendes, tāpēc šajā gadījumā PROGRESĪVIE atbalstīs šo priekšlikumu un arī tos priekšlikumus, kas ir saistīti par un ap šo.

Tajā pašā laikā mēs redzam (un to arī jūs redzēsiet mūsu priekšlikumos, kas saistās ar izglītības nozari), ka valsts finansiālās saistības jeb deficīta palielināšana izglītības jomā ir absolūti leģitīma, pilnībā pamatojama, būs lietderīga un nesīs tās dividendes, kuras vēlamies, lai mēs redzētu to, ka mūsu valstī veidojas gudri, izglītoti cilvēki, kas arī veidos mūsu patieso ekonomikas izaugsmi.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Reira kungs, vai jūs ko piebildīsiet?

Lūdzu zvanu! Balsosim par 51. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 39, pret - 52, atturas - nav. Priekšlikums ir noraidīts.

J. Reirs. 52. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Atklājam debates.

Vārds deputātam Viktoram Valainim.

V. Valainis (ZZS).

Kā jau teicu, kolēģi, ja iepriekšējais priekšlikums paredzēja to, ka šo finansējuma avotu mēs meklējam un piedāvājam sabalansētu - atbilstoši tam, kā to teica valdības vadītājs -, tātad jāmeklē, kur noņemt nost, kam iedot klāt... tas bija tieši tāds... tas paredzēja to, ka no jaunajiem piešķīrumiem... bet šeit man, kolēģi, gribas uzdot jautājumu valdības vadītājam: kur tā efektivitāte ir pašai valdībai? Jūs norādījāt slimnīcām: godātās slimnīcas, pārskatiet līmeņus, optimizējieties, jums tā sistēma ir galīgi garām, jums vajag efektīvāku pārvaldību, caurskatāmu... visādus vārdus lietojāt... vārdu virknējumus - kamēr tā nebūs, tikmēr nebūs finansējuma. Pedagogiem tieši tas pats - vesela virkne vārdu salikti kopā: efektivitāte, optimizācija, skolu slēgšana... tad jums būs nauda.

Bet, kolēģi, kas notiek valsts pārvaldē? Pašvaldībām bija tieši tas pats - samazināsim pašvaldību skaitu uz pusi... par maz, trīs reizes samazināsim skaitu, budžetā iegūsim papildu līdzekļus. Finālā ir tikai papildu izdevumi. Nerunāsim par ATR.

Šajā priekšlikumā mēs runājam ļoti konkrēti par valsts pārvaldes centrālā aparāta samazināšanu. Kur ir kaut viena ideja par to, kā samazināt centrālo aparātu, ar ko ir nākusi Kariņa valdība? Atkal populisms - likvidēsim Pārresoru koordinācijas centru! Vai tad tas tiešām tika likvidēts? Nu labi, PKC vairs nav, bet to pievienoja Valsts kancelejai - turpat, kur tas jau bija agrāk. Divu miljonu ietaupījuma nav. Vienkārši tiek mainīta struktūra, bet pēc būtības ierēdņu skaits paliek nemainīgs. Nu, šo demogrāfijas centru... nevar īsti saprast, vai tas ir vai nav likvidēts. Varbūt varat mani palabot.

Bet pēc būtības centrālajā aparātā mēs neredzam reformas, mēs redzam reformas tikai un vienīgi, kas ir vērstas uz citiem, bet ne uz pašiem. Tātad paši "savās mājās" mēs neesam gatavi reformēt neko. Un tā ir valdības atbildība - nākt ar reformām arī "savās mājās".

Tikai vienīgi audzē budžeta izdevumus, nekādu reformu! Kolēģi, kur ir tā modernā pārvaldība? Mēs to gaidām! Mēs dzirdam to, ka valsts pārvalde it kā ir reformēta, valsts pārvaldes reformu

plānu - samazināt par sešiem procentiem. Valsts kontrole nevar piekrist jūsu secinājumiem, Valsts kontrole apgalvo, ka valsts pārvalde tomēr nav reformēta.

Līdz ar to, kolēģi, fikcija, kas ir bijusi valsts pārvaldes reforma, neiztur kritiku, jo pēc būtības nekas īsti nav reformēts, izdevumi ir tie paši, viss ir tāpat, kā bija, un izdevumi tikai aug, aug, aug.

Tāpēc, kolēģi, mēs piedāvājam (atsaucamies uz LIZDA aicinājumu) - noteikt atbalstu pedagogiem, bet kā šo avotu norādām valsts pārvaldes centrālā aparāta samazināšanu.

Es aicinu kolēģus, ja ne atbalstīt šo priekšlikumu, tad kādā brīdī nākt ar savu piedāvājumu. Šobrīd Kariņa kungs šajā jautājumā no 10 ballēm diemžēl saņem 3. Nesekmīgi, jo viņš neko nav piedāvājis. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātei Līgai Kļaviņai.

L. Kļaviņa (ZZS).

Grūti pateikt, kolēģi... jau jāsaka: labrīt, 9. marts ir atnācis! Kolēģis jau pastāstīja par avotu šim priekšlikumam. Es - par mērķi, jo, kolēģi, skolotājs mentors - tie, kas šeit ir klātesoši skolu direktori, ļoti labi zina, kas tas ir, bet pārējiem droši vien pāris vārdos.

Tas ir jaunajam pedagogam ārkārtīgi nepieciešams cilvēks, tas ir darba audzinātājs, padomdevējs, palīgs, kas ļauj jauno pedagogu noturēt sistēmā. Avoti liecina, ka Latvijas Universitātē jau pirms 10 gadiem tradicionāli projekta ietvaros - un tas bija Eiropas Sociālā fonda projekts - tika sagatavoti skolotāji mentori, vairāk nekā tūkstotis saņēma skolotāja mentora sertifikātu, bet šobrīd dati rāda, ka Latvijā tarificēti 19 skolotāji mentori. Tātad, visticamāk, šim mērķim nav pieejams finansējums.

Šī gada janvārī Izglītības, kultūras un zinātnes komisijā Izglītības un zinātnes ministrija mums prezentēja rīcības plānu par atbalstu pedagogiem vakanču mazināšanas kontekstā. Viens no rīcības uzdevumiem bija mentoru studiju programmas pilnveide. Tātad šī programma tiek uzskatīta par atbalstāmu, tāpēc vēl jo vairāk es uzskatu, ka ir pilnīgi noteikti nepieciešams finansējums.

Mēs nenoturēsim jaunos pedagogus, pat ja būsim viņus izmācījuši, pat ja būsim viņus ievilinājuši skolās, viņiem ir nepieciešams padomdevējs, palīgs.

Aicinu atbalstīt šo priekšlikumu.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

J. Reirs. Kolēģi! Tātad mēs, izskatot budžetu gan pirmajā, gan otrajā lasījumā, esam konstatējuši, ka valdība ir piedāvājusi budžetu 2023. gadam 700 miljonu eiro apjomā un izglītībai, tieši pedagogu atalgojumam, 61 miljona apjomā. Līdz ar to apgalvojums, ka valdība neko nepiedāvā šajā budžetā, ir nekorekts.

Tātad mēs neatbalstām 52. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikumu.

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par 52. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 40, pret - 52, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

J. Reirs. 53. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Nav atbalstīts. *(Starpsauciens: "Balsojam!")*

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par 53. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 40, pret - 51, atturas - nav. Priekšlikums nav guvis atbalstu.

J. Reirs. 54. - frakcijas PROGRESĪVIE priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Uzsākam debates.

Debatēs pieteikusies deputāte Antoņina Ņenaševa.

A. Ņenaševa (PRO).

Labrīt, kolēģi! Beidzot mēs esam pie izglītības priekšlikumiem. *(Starpsauciens.)* Ļoti labi!

Tātad pēc būtības. Mans kolēģis Kaspars Briškens noteikti pastāstīs par to avotu, ko mēs piedāvājam izmantot, lai nosegtu šo vajadzību.

Šis priekšlikums tika izstrādāts, konsultējoties ar LIZDA, un, manuprāt, tas ir tāds, no vienas puses, pašsaprotams...

Tātad mēs te dzirdējām, ka vajag reformas, vajag sakārtot skolu tīklu. Neapšaubāmi! Un es ļoti gribu tieši par šo priekšlikumu dzirdēt ministres kundzes viedokli, kamēr viņa vēl ir te, lai tieši paskaidro, ko tad mēs īsti darīsim ar pedagogiem, kad mēs optimizēsim skolu tīklu... un tur mēs noteikti atradīsim risinājumus.

Šis konkrētais priekšlikums piedāvā sociālā atbalsta programmu pedagogiem, kuri zaudē darbu skolu tīkla optimizācijas rezultātā. Kāpēc tas ir nepieciešams šeit un tagad budžetā? Tāpēc, ka mums nepieciešams pateikt skolotājiem, pedagogiem to... runāt atklātu valodu par to, ka, jā, tīkls būs jāsakārto. Jābūt drosmīgiem arī šo lēmumu skaidrot, bet jābūt tā kā atklātiem, vērstiem uz atklātu sarunu, uz cieņpilnu sarunu ar pedagogiem, pasakot: ja jūs neatradīsiet vietu šajā jaunajā tīklā, ja tā vieta ir par tālu, jo jūsu priekšmets nav vajadzīgs konkrēti šajā reģionā... tā arī var būt. Jā, mums trūkst pedagogu, bet var gadīties, ka pedagogi neatradīs vietu jaunajā tīklā, līdz ar to būtu tikai godīgi pateikt viņiem: ja jūs to vietu neatradīsiet, tad jums būs sociālais atbalsts.

Un par to ciparu - 500 tūkstoši. 500 tūkstoši izskatās... varbūt tie arī nav lieli tēriņi, jo mēs, cik es esmu dzirdējusi gan no Ministru prezidenta, gan no ministrijas, ar skolu tīkla optimizāciju plānojam ieekonomēt un iegūt miljonus, vairākus miljonus. Līdz ar to tas būtu tikai godīgi un atbildīgi pateikt, ka vienu daļu no šiem ieguvumiem, skolu tīklu optimizējot, mēs iedosim sociālajam atbalstam pedagogiem, kuri šo darbu zaudēs. Ja mēs nākam ar šo drosmīgo vīziju, tad jābūt arī godīgai sarunai ar pedagogiem par viņu vietu šajā reorganizācijas procesā un par viņu iespējamu, bet cieņpilnu aiziešanu no profesijas.

Un es ļoti ceru, ka ministre mums varēs šeit paskaidrot, kādi īsti atbalsta mehānismi, potenciālie, ir paredzami un kas sagaida šos pedagogus, kuri savu vietu neatradīs jaunajā tīklā. Un, ja ne šis

priekšlikums, kas ir sagatavots kopā ar LIZDA, tad kādi citi atbalsta mehānismi būs, kad mēs šo "lielisko", kā es saprotu, daudzus miljonus ieekonomējošo, reformu veiksim?

Bet, ja es šo atbildi nedzirdu un arī neredzu, ka ministres kundze būtu pieteikusies par to runāt, tad man vēlreiz ir jāsecina, ka šim budžetam atkal ir skaidra diagnoze - uzticības un drosmes trūkums.

Aicinu atbalstīt.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Kasparam Briškenam.

K. Briškens (PRO).

Paldies, priekšsēdētāja kungs. Kolēģi! Es papildināšu savu kolēģi Ņenaševas kundzi ar medaļas otru pusi - ar finansējuma avotu.

Šī konkrētā pozīcija, kuru mēs piedāvājam pārdalīt, kopumā ir iekļuvusi budžeta paketē tādā *(Ieklepojas.)*... atvainojiet... tādā necaurspīdīgā veidā. Tā ir 49. programma "*Rail Baltica* projekta infrastruktūras pārvaldības funkcijas nodrošināšana" - 2,4 miljoni šogad, 11,5 miljoni tuvākajos trīs gados.

Es pats vairāk nekā 10 gadus darbojos *Rail Baltica* projektā, stāvēju arī pie starptautiskā kopuzņēmuma šūpuļa. *(Starpsauciens: "Darbojies...?")* Atļaujiet izstāstīt, un mēģinām iedziļināties, jo tas ir būtiski.

Mēs savulaik cīnījāmies un arī izcīnījām gan TNT regulas, gan Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumenta ietvaros iespēju vispār finansēt *Rail Baltica*, līdz ar to es vienmēr atbalstīšu jebkuru investīciju, kas Latviju tuvinās *Rail Baltica* ekonomiskajam koridoram, padarīs to par realitāti, par to nav šaubu. Bet šī nav tāda aktivitāte. Šī aktivitāte ir neleģitīma, tās ir relatīvi šauras intereses, par to ir ļoti labi zināms *Rail Baltica* "ģimenē", tai skaitā maniem ilggadējiem kolēģiem starptautiskajā kopuzņēmumā, kur, iespējams, - un atkal - labā ticībā, izmantojot ministra pieredzes trūkumu, ir ielobētas šīs aktivitātes budžetā.

Es mazliet pastāstīšu arī to priekšvēsturi. Kariņa kungs, jūs ļoti labi atceraties, jo jūsu iepriekšējā valdībā šis jautājums ir vairākkārt skatīts, un jūs, protams, arī konsekventi un ļoti pamatoti vienmēr esat iestājies par to, ka *Rail Baltica* ilgtermiņā ir jāpārvalda Baltijas valstīm vienoti, ar integrētu infrastruktūras pārvaldītāju. Gan loģistikas nozare, gan investori, gan starptautiskie partneri, Eiropas institūcijas jūsu pozīciju ir atbalstījušas. Visiem, izņemot atsevišķas šauras grupas, ir skaidrs, ka *Rail Baltica* vislabāk pārvaldīt ir integrētā veidā.

Tāpēc es nesaprotu, kāpēc jūs šobrīd pieļaujat, ka attiecīgi šī tā saucamā *Rail Baltica* nacionālā... ieviesa "Eiropas Dzelzceļa līnijas" par *Rail Baltica* projekta atbildīgo. Satiksmes ministrijas ierēdņu izlobētā aktivitāte klusu, bez jebkādām debatēm šajā slavenajā Ministru kabineta 13. janvāra sēdē ir atradusi sev vietu budžeta pakā, neskatoties uz to, ka iepriekš Ministru kabinetā par šo jautājumu ir debatēts un ir pieņemta, manuprāt, ļoti saprātīga Latvijas stratēģiskā nacionālā pozīcija par to, ka Latvija atbalsta vienotu infrastruktūras pārvaldītāju.

Un šeit ir arī otrs jautājums: vai Ministru kabinets ir vērtējis, vai un kā "Eiropas Dzelzceļa līnijas", kam tika uzticēts starptautiskajās sarunās cīnīties par to, lai *Rail Baltica* pārvaldītu vienots infrastruktūras pārvaldītājs, ir tikušas galā ar šo uzdevumu? Vai arī tieši otrādi, ņemot

vērā, ka tām ir šī savtīgā interese kļūt par nacionālo infrastruktūras pārvaldītāju, varbūt tās ir sabotējušas šo iespēju un paslēpušās aiz "Lietuvas dzelzceļa" muguras, kurš no pirmās dienas *Rail Baltica* projektā ir cīnījies faktiski tikai un vienīgi par savām savtīgajām interesēm.

Un, kas ir ļoti svarīgi, - es atgādināšu, ka "Eiropas Dzelzceļa līnijas" šīs pašas aktivitātes, ko šajā budžetā ir plānots finansēt, ir vairākkārt mēģinājušas ietvert Baltijas kopējā Eiropas savienošanas instrumenta finansējuma pieteikumā un vairākkārt saņēmušas noraidījumu, pie tam pietiekami kaunpilnā veidā, jo tas ir visu Baltijas valstu kopīgs finanšu priekšlikums, ko izskata Eiropas Komisijas attiecīgās institūcijas, un šīs aktivitātes ir noraidītas. Līdz ar to tās ir atzītas par neattiecināmām un šeit Latvijai nebūs pieejami 85 procenti Eiropas Savienības līdzfinansējuma. Tātad šīs aktivitātes, kuras mēs varam apšaubīt saknē, Latvija finansēs 100 procentu apmērā.

Tāpēc gan kā nozares patriots, gan kā cilvēks, kas vēlas redzēt līdzsvarotu budžetu, Kariņa kungs, es aicinu jūs kāpt tribīnē un, kā minimums, apliecināt, ka Latvija joprojām iestājas par to, ka *Rail Baltica* infrastruktūra ir jāpārvalda integrētā, caurspīdīgā veidā vienotam infrastruktūras pārvaldītājam, jo citādi mēs šobrīd radīsim apstākļus, ka nākotnē gan pārvadājumu tirgū, gan investīciju kontekstā šajā sistēmā dominēs vertikāli integrēti monopolisti, tādi kā "Lietuvas dzelzceļš", un vienlaikus mēs būsim uzticējuši šīs kritiskās infrastruktūras pārvaldību absolūti nekompetentam, bez atbilstošas pieredzes uzņēmumam "Eiropas Dzelzceļa līnijas", kurš jau šobrīd ar savu darbību nepārtraukti grauj *Rail Baltica* projekta pārvaldību, tai skaitā starptautiskā kopuzņēmuma darbību.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Reira kungs?

J. Reirs. Jā, kolēģi, šis tika izskatīts komisijā, un mēs... es varbūt atkārtošos, runājot par to, - šie jautājumi, arī par *Rail Baltica* pārvaldību, man likās aktuāli. Bet nekādā gadījumā... Iedomājieties, ka mēs, noklausījušies šīs piecas minūtes, tagad nobalsosim un izlemsim par viena uzņēmuma statusu. Mēs teicām, ka tas ir jālemj vai jāizskata Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijā, jo šeit jau izskatās, kā Ņenaševas kundze teica par Izglītības likumu, - pagrīdes metodes. Mēs pēc piecu minūšu uzrunas tagad visi nobalsosim par dzelzceļu. Plus vēl tur bija jautājumi par infrastruktūras finansējuma samazināšanu un tā tālāk.

Līdz ar to ieņēmumu pusē ir viena lieta, izdevumu pusē - tika informēti... es arī pats informēju par to, ka šāda programma bija 2017.-2020. gadā. Pieteicās... uz divām rokām var saskaitīt pedagogu skaitu - tas ir viens, bet otrs - šajā gadā šāda programma nav vajadzīga. Šīs reformas būs nākamajā gadā, un nākamā gada budžetā šī programma būs.

Sēdes vadītājs. Tātad komisijā noraidīts.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 54. - frakcijas PROGRESĪVIE priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 39, pret - 51, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

J. Reirs. 55. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Ir noraidīts.

Sēdes vadītājs. Sākam debates.

Debatēs pieteikusies deputāte Līga Kļaviņa.

L. Kļaviņa (ZZS).

Kolēģi, pieņemu, ka valdībai un premjerministram pie vārdu salikuma "izdienas pensijas" droši vien nāk prātā līdz šim solītais par to, ka ir jārevidē un jāpārskata izdienas pensiju sistēma. To mēs varam izlasīt publiskajā telpā. Es ceru, ka pēc budžeta pieņemšanas arī pie šī jautājuma tiks strādāts.

Atgriežoties pie mūsu priekšlikuma... Skolotāju slodzes, skolotāju izdegšanas... skolotāju vidējais vecums... rezultējas neskaitāmās slimības lapās. Ierosinot piešķirt vairākām pedagogu grupām, tai skaitā pirmsskolas pedagogiem, sporta skolotājiem un speciālās izglītības skolotājiem... jūs varat tikai iztēloties, kā mūsu bērniņiem "veicas" ar bērnudārza audzinātāju, kurai ir tāds veselības stāvoklis, ka viņa vairs nevar pat darboties ar šo mazo trīsgadīgo bērnu, tāpēc 65 gadu vecumā viņas spējas pilnvērtīgi un profesionāli veikt savus pienākumus ir diezgan... neiespējamas. Un tos pienākumus tajos brīžos, kad pedagogiem ir slimības lapas, ir spiesti veikt citi. Un tad nu, lūk, rodas šīs vakances un nespēja nodrošināt kvalitatīvu mācību procesu.

Portālā *likumi.lv* mēs redzam nolikumus par izdienas pensijām, un tur ir daudz un dažādas profesijas, bet varbūt, ja nevaram vienoties, ka tie varētu būt šie manis minētie pedagogi, pievienosim viņu profesijas nosaukumā caur šķērssvītru klāt vārdu "kaskadieris", jo tas, ko šobrīd veic mūsu pedagogi izglītībā, tas pats jau vien būs... varētu teikt, tas ir kaskadiera cienīgs darbs.

Tā ka aicinu atbalstīt.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Reira kungs, vai jums ir kas piebilstams? Nekas nav piebilstams.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 55. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 38, pret - 52, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

J. Reirs. 56. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Uzsākam debates.

Vārds deputātam Harijam Rokpelnim. *(Starpsauciens: "Turies, Harij!")*

H. Rokpelnis (ZZS).

Nav jau tā, ka mums Latvijā viss ir slikti. Ir jau arī viena otra laba lieta *(Aplausi.)*... piemēram, mums likumā ir ierakstīts, ka bērniem no 1. klases līdz 4. klasei ir nodrošinātas brīvpusdienas. *(Starpsauciens: "Jā!" Daži deputāti aplaudē.)* Vai ne, tas ir ļoti labi. Jūs taču arī zināt, kā tas ir, - ar tukšu vēderu nepastrādāsi, un bērniem iešana uz skolu ir viņu darbs, tas ir viņu pienākums. Bet kur ir āķis? Pirms neilga laika bija tāda ministre Šuplinska, viņa izdzina cauri tādu interesantu lietu, ka šīs brīvpusdienas, kuras joprojām pieņemts saukt "valsts apmaksātās", - patiesībā pusi sedz pašvaldības.

Nu tā... mēs redzam, ka pašvaldībām noņemam iedzīvotāju ienākuma nodokli, bišķi samazinām... civilās aizsardzības plānu lai tās pašas uzraksta... kaut kā tiks galā. Skolēnu ēdināšana obligāta? Obligāta. Bet, nu, lai pašvaldības kaut kā tur piemaksā, savelk tās jostas, atrod finansējumu.

Šis priekšlikums ir pavisam vienkāršs un sakarīgs - atdodam pašvaldībām to, kas tām pēc likuma un tiesībām pienākas, un lai valsts beidzot uzņemas tās saistības, ko tā ir apņēmusies, un lai bērni ir paēduši, vēlams, ar vietējiem produktiem.

Lūdzu atbalstīt priekšlikumu. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Viktoram Valainim.

V. Valainis (ZZS).

Kolēģi, šeit mazliet plašāk vajag pastāstīt par šo priekšlikumu. Un tomēr mums jāatceras, ka, ieviešot administratīvi teritoriālo reformu... pirms administratīvi teritoriālās reformas pašvaldības bija mazākas un tās varēja daudz mērķtiecīgāk noteikt savu sociālo politiku, tai skaitā arī brīvpusdienu jautājumā.

Bija dažādas pieejas - līdz 9. klasei, līdz 12. klasei, kā nu kura pašvaldība spēja šo jautājumu izveidot. Bet lielākās pašvaldībās, lielākās teritorijās apvienojot, tas diemžēl sakrita ar iepriekšējās Saeimas vienu no lielākajām kļūdām - pieņemto lēmumu, un tas ir brīvpusdienu jautājums. Tātad pirmām kārtām samazināt no pirmajām sešām klasēm, kas bija... un esošā izglītības ministre arī bija pielikusi, būdama iekš ZZS, būtisku darbu pie tā, lai no valsts budžeta būtu finansētas pirmās sešas klases. Vismaz plāns bija tāds, ka vajadzētu iet katru gadu tālāk - līdz pat 9. klasei.

Un ko mēs piedzīvojām? Mēs piedzīvojām to, ka nāca, tā teikt, jauni laiki un tika mainīta šī pieeja - ne tikai 5., 6. klasēm, bet lai pašvaldības maksā pusi arī pirmajām četrām klasēm.

Un kas tad notika, ka šajos jaunajos, lielajos novados pašvaldības sastapās ne tikai ar izaicinājumu, kā apvienot visas sociālās politikas, tai skaitā arī brīvpusdienu jautājumā? Nevar būt vienā pašvaldībā, vienā teritorijā viena pieeja, citā teritorijā - cita pieeja, ir jābūt vienotai pieejai. Un tad, kad veidojās šīs vienotās pieejas, saprata, ka nemaz tik viegli neiet, un bija jāievieš gan līdzmaksājumi, gan, piemēram, Siguldā tika ieviesta tāda novitāte, ka tikai tie bērni, kuru vecāki ir nomaksājuši nodokļus, - tikai tie var saņemt. Nu, pēc tam tas tika atcelts, bet, respektīvi, tās novitātes bija ārkārtīgi interesantas, un vēl joprojām tā spriedze nav samazinājusies.

Vēl joprojām novados atbalsta politika tieši brīvpusdienu jautājumā ir ļoti sadrumstalota un neatbilstīga tiem reģiona izaicinājumiem, kas ir konkrētajās pašvaldībās. Pat ņemot par piemēru Rīgu. Arī Rīgā šī problēma pastāv - ne visi iedzīvotāji ir spējīgi samaksāt tos maksājumus, kas ir jāmaksā kā līdzmaksājumi Rīgas pašvaldībā, kas lielā mērā ir tikai tādēļ, ka pati valdība pieņēma un Saeima apstiprināja šo muļķīgo grozījumu, ko izdarīja 13. Saeima.

Es aicinu 14. Saeimu būt tālredzīgākai, APVIENOTAJAM SARAKSTAM - parādīt to, ka jūs neesat atnākuši šeit, lai vienkārši aizpildītu vietu, ieņemtu JKP krēslus Saeimā un balsotu tā, nu, pēc sajūtām, bet tiešām ar mērķi kaut ko panākt un izdarīt. Un šis jautājums, es domāju, ir viens no tiem, kur jūsu rokās ir panākt politikas maiņu tam, kāda tā ir bijusi iepriekš, 13. Saeimā... un ka 14. Saeimā mēs tomēr atgriezīsim kaut kādu perspektīvu, īpaši jautājumā par bērnu brīvpusdienām.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātei Antoņinai Ņenaševai.

A. Ņenaševa (PRO).

Jā, es gribu atbalstīt šo ZZS priekšlikumu un pievienoties Valaiņa kungam tieši par Rīgas stāstu. Kā jūs zināt, Rīgā ir visplašāk atbalstītās brīvpusdienas - līdz pat 12. klasei. Protams, "pateicoties" inflācijai un tam, ka ēdinātāji pagājušogad pateica, ka viņi neko nepiedāvās par to naudu, kas bija... nācās pārskatīt šo pieeju, jo Rīgas pašvaldības budžetā gan ar izlīdzināšanas fondu, gan pateicoties minimālās algas celšanai, gan tāpēc, ka IIN joprojām ir 75:25... līdz ar to nācās meklēt resursus iekšienē un arī vienoties ar vecākiem par kaut kādu sabalansētu līdzmaksājumu, jo pašvaldība vairs nevarēja pavilkt visus tos... divpadsmit klases nosegt.

Bet kas notika tajā laikā, kad palielināja... un bija ilgas diskusijas ar Izglītības un zinātnes ministriju par to, ka vajadzētu palielināt, jo tomēr valsts līdzfinansē līdz 4. klasei? Ilgi diskutējot, nonācām līdz tiem diviem eiro, kas prasīja arī pašvaldībai, it īpaši Rīgai, kur skolēnu skaits ir vislielākais (vismaz puse no skolēniem visā valstī ir tieši Rīgā)... tātad nācās meklēt izlīdzināšanu vai šo vienu eiro.

Te pēkšņi... tas ir par pieeju un par attieksmi... te pēkšņi, burtiski pēdējā... laikā, kad mēs jau esam saplānojuši un informējuši vecākus, izrādās, ka būs nevis divi eiro, bet 2,15, kas atkal... pēdējās sekundēs... nozīmēja, ka pašvaldībām jānosedz puse, kur tā kā bija grūti vēl 15 sadalīt, tad vēl interesantāk gāja... bet tad būs puse - eiro un septiņi centi...

Un ko šobrīd mēs redzam? Ļoti apsveicami, tiešām, jo arī par tiem 2,15 eiro nevarēs nodrošināt veselīgas pusdienas bērniem līdz 4. klasei. Tad apsveicami - iet uz tiem trīs eiro un deviņiem centiem... ja es pareizi atceros. Bet ko tas nozīmē pašvaldībai? Pašvaldībai tas nozīmē atkal milzīgu investīciju ielikt šajā... konkrēti - valsts nosaka, ka ir brīvpusdienas, bet reāli tās brīvpusdienas ir, tikai pateicoties līdzmaksājumam no pašvaldības puses un no valsts puses.

Pašvaldībai savukārt tas nozīmē, ka mēs nevaram šo naudu investēt izglītībā un izglītības kvalitātē, mums tā ir jāinvestē ēdienā, kas ir ļoti svarīga, protams, sastāvdaļa. Lai varētu kvalitatīvi mācīties, bērniem jābūt paēdušiem. Bet, ja šī ir valstiskā funkcija... un es pat teiktu, ka tā ir saistīta tikpat daudz ar labklājības sfēru, cik daudz ar izglītības sfēru, bet mēs uzliekam šo kā vajadzību un pasakām, ka šis ir svarīgi... atkal uzliekam vislielāko slogu pašvaldībām, it īpaši lielajām pašvaldībām, kā Rīgai, kurai būs jāmeklē šī nauda diezgan sarežģīti, atsakoties investēt naudu, piemēram, izglītības procesa kvalitātē, pedagogu papildu atbalstā vai stipendijās.

Tātad, kolēģi, es aicinu atbalstīt ļoti pareizo ZZS priekšlikumu, kas paredz: ja valsts nosaka, ka līdz 4. klasei mēs tomēr apmaksājam brīvpusdienas, tad tas arī nozīmē, ka valsts apmaksā brīvpusdienas. Un pašvaldības var pēc savas izvēles un pēc iespējām nodrošināt, sākot ar 5. klasi, un to arī pašvaldības cenšas darīt.

Tātad es aicinu atbalstīt šo priekšlikumu.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Nākamais debatēs - deputāts Česlavs Batņa.

Č. Batņa (AS).

Labu nakti, kolēģi! Man īstenībā ir liels prieks par šo priekšlikumu un par visiem iepriekšējiem priekšlikumiem, kas ir iesniegti, un, ticiet man, es tos atbalstu. Man ir tāda sajūta, ka opozīcijas partija ir izlasījusi mūsu valdības deklarāciju, ko mēs parakstījām, ar darbiem uz četriem gadiem. Bet jūs gribat vienā gadā iebliezt visu, ko mēs esam apņēmušies. Vienā gadā! Ticiet man, mēs

jūsu priekšlikumus īstenosim četru gadu laikā, bet paldies jums, es jūs atbalstu. Bet - ne šogad. Nākamgad noteikti mēs pie šī priekšlikuma arī strādāsim.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Debatēs pieteicies deputāts Viktors Valainis otro reizi.

V. Valainis (ZZS).

Mēs jau to deklarāciju lasām, bet šis Česlava solījums, ka nākamgad pirmajām četrām klasēm būs no valsts budžeta finansējums *(Starpsauciens.)*... Mēs, kolēģi, tomēr aicinām jūs neatlikt šos jautājumus, pieņemt tos jau šobrīd, būt izlēmīgiem un iet uz rezultātu jau tagad.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Reira kungs...? Nē. Tātad balsosim.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 56. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 39, pret - 51, atturas - nav. Priekšlikums netiek atbalstīts.

J. Reirs. 57. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Uzsākam debates.

Debatēs pieteikusies deputāte Anita Brakovska.

A. Brakovska (ZZS).

Priekšsēdētāja kungs! Kolēģi! Man kā jaunai (ne gados) deputātei... nu, tātad runājām, kā paies šī nakts. Tad teica: nu, noteiktā stundā deputāti paliks nervozi, īgni, bet es ar prieku konstatēju, ka viss ir pilnīgi otrādi un mēs ar pozīciju jau esam gandrīz uz viena viļņa. Paldies, Batņas kungs. *(Smiekli.)* Un tieši *(Daži deputāti aplaudē.)*... un tieši tāpēc es ar lielu prieku pieteicos runāt par nākamo Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas piedāvājumu.

Tātad gandrīz jau ir skaidrs, ka brīvpusdienas 1.-4. klasei būs nodrošinātas, bet iesim tālāk. Varbūt mēs, draudzīgi sarunājot tādā nakts stundā, vismaz nākamgad, ja ne šogad, pilnīgi pieņemam... mēs nodrošinām brīvpusdienas arī 1.-6. klasei. Un arī, viennozīmīgi, pilnīgi no valsts segtas. Bet, tā kā es gatavojos, tad drusciņ gribu arī papildināt, ka siltas pusdienas jānodrošina visiem bērniem, kas mācās pamatskolā un vidusskolā. Es domāju, ka tas, viennozīmīgi, mums visiem ir grūti noliedzams apgalvojums.

Jā, tātad aicinām, lai atbalstītu valsts... 1.-6. klasei. Tālāk jau atkarīgs no pašvaldību rocības un ne tikai no rocības. Ļoti lielā mērā šī finansējuma došana brīvpusdienām atkarīga arī no pašvaldību politiskās gribas. Lai arī palielinās funkcijas, pašvaldībām atkal ir jauni izdevumi, tomēr šī lieta parāda, cik deputāti un vadība ir gatavi nākt pretī ģimenēm, jo dzīves sadārdzināšanās skar ne tikai cilvēkus ar zemiem ienākumiem, bet arī daudzas ģimenes, kuras sevi varējušas uzskatīt par pietiekami turīgām. Arī vidusmēra ģimenes tagad nonākušas situācijā, kad rodas problēmas ar tēriņu segšanu.

Un arī tas... es no savas pieredzes varu pastāstīt... arī tas, ka mēs nodrošinām brīvpusdienas... tādā veidā mēs netērējam pašvaldības darbinieku resursus, jo, viennozīmīgi, arī mums bija brīvpusdienas, un tad, kad palielinājās cenas, mēs sākām spriest, ka varbūt tomēr vecākiem būs jāpiemaksā. Un tad, kad spriedām par darbinieku skaitu, tieši par grāmatvežu, galvenā grāmatvede uzdeva jautājumu: kā būs ar brīvpusdienām? Tātad tas ir resurss, kas atkal jāapstrādā, visu atkal... vecāki piemaksā. Tas ir svarīgi, jo diemžēl mums Latvijā ir tādas ģimenes, kurās bērni siltas pusdienas varbūt saņem vienu reizi dienā.

Un atkal - "pateicoties" skolu optimizācijai, reorganizācijai, kā mēs zinām, ļoti daudz bērnu no mājām izbrauc agri un mājās nokļūst ļoti vēlu. Tas pierāda to, ka skolās ir jānodrošina siltas pusdienas.

Cienījamie deputāti, ļoti aicinu atbalstīt šo Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikumu.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Reira kungs...?

Lūdzu zvanu! Balsosim par 57. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 38, pret - 52, atturas - nav. Priekšlikums nav guvis atbalstu.

J. Reirs. 58. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Atbalstu nav guvis.

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par 58. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 38, pret - 52, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

J. Reirs. 59. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Uzsākam debates.

Debatēs pieteicies deputāts Harijs Rokpelnis.

H. Rokpelnis (ZZS).

Par avotu šim priekšlikumam, es domāju, viss ir skaidrs - premjers gatavs reformēt, pirms finansē. Tur viss "bumbās".

Par to, kur šo finansējumu novirzīt... Programma "Mācītspēks" - kas tas ir par "zvēru"? Savulaik bija ļoti forša programma "Iespējamā misija". *(Dep. A. Ņenaševa: "Jā!")* Vai ne, Ņenaševas kundze?

Man pazīstami cilvēki - Ogres novada Izglītības pārvaldes vadītājs, Draudzīgā Aicinājuma Cēsu Valsts ģimnāzijas direktors un direktora vietnieks, Cēsu Jaunās skolas dibinātāji... vārdu sakot, spēcīgi nozaru profesionāļi, kuri kļuva par pedagogiem, sāka strādāt izglītības nozarē un aizpildīja tik ļoti sāpīgo pedagogu trūkuma robu izglītības nozarē.

Tagad šī programma ir transformējusies, pārtapusi par "Mācītspēku", un vēl vakardien, no rīta braucot uz Rīgu, dzirdēju pa radio: mums jaunajā programmā ir uzņemti jau 28 cilvēki. Nu, kā

jums liekas, ar to varēs kaut ko aizlāpīt? Kā allaž, atduramies pret vienu būtisku lietu - šai lieliskajai programmai trūkst finansējuma... kur skolu vidē ieiet nozaru speciālisti, kas ir perfekti, roku rokā iet ar jauno saturu, ar caurvijām, ar nozaru sasaisti ar izglītības sistēmu. Atkal - tik būtiskai lietai nevaram naudu atrast? Ir mums izglītība prioritāte vai nav?

Cienījamie kolēģi, aicinu atbalstīt "Mācītspēku"! *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Es atvainojos, Reira kungs... Ņenaševas kundze paspēja.

Vārds deputātei Antoņinai Ņenaševai.

A. Ņenaševa (PRO).

Paldies kolēģim par šo tiešām brīnišķīgo priekšlikumu. Nevarēju neuzkāpt šeit un nepateikt. Tiešām - programma "Iespējamā misija" bija tas veids, kā arī es tiku līdz, tā teikt, gan pedagoģijai, gan pedagoģiskajai izglītībai un brīnišķīgajai pieredzei, strādājot skolā.

Kolēģi, šī programma tiešām vairs nevarēja pastāvēt ierobežoti, tikai ar ziedojumu atbalstu. Un tas ir ļoti labi, patiesi, ka šī programma ir tā kā izaugusi un pārtapusi arī par valsts programmu. Bet šajā pārejas posmā viens no svarīgākajiem aspektiem ir nepazaudēt programmas būtību un jēgu. Un tā būtība un jēga ir ne tikai atrast pedagogus skolām un aizlāpīt caurumus ar citu nozaru profesionāļiem.

Šīs programmas būtība un jēga ir atlasīt labākos, atlasīt, iziet cauri... es jums pastāstīšu... atlases četrām kārtām, atlasīt labākos, kurus var noturēt, lai pēc tam viņi varētu aiziet uz skolām, strādāt ar lielu motivāciju... lai viņi ir gatavi veikt pārmaiņas, lai viņi ir gatavi arī motivēt pārējos kolēģus īstenot jaunu saturu. Tas ir tas mērķis, un tam mērķim ir vajadzīga nauda, ne tikai nauda, ko samaksāt... vai nu stipendijās atbalstīt, vai mentoru... kas ir ļoti svarīgi, lai vispār noturētos skolā pirmos gadus. Ne tikai šim mērķim... ir svarīgi arī atlasīt, un atlasei vajag ieinteresēt un piesaistīt.

Ir viena svarīga detaļa šajā programmā, kas vislabāk ir nostrādājusi, - tieši kampaņa piesaistei, kampaņa parādīt, ka tas tiešām ir svarīgi. Un diemžēl tas, ko esmu dzirdējusi no tiem, kas ir pārņēmuši šo programmu (ne no ministrijas, bet no tiem, kas pārņēma šīs programmas īstenošanu), - viņi diemžēl neredz jēgu šai lielajai, masīvajai kampaņai. Kampaņai, bieži arī finanšu ietilpīgai kampaņai, ir liela jēga, jo tas veicina ne tikai to, ka profesionāļi tiešām iedegas un grib pieteikties šai programmai, bet tas kopumā rada sabiedrībai sajūtu, ka profesija ir ļoti prestiža, ka būt pedagogam ir ļoti labi.

Tā ir arī visas šīs kampaņas būtība. Tāpēc noteikti atbalstu to, ka šai programmai ir jābūt lielākam finansējumam, lielākam atbalstam, lai mēs tiešām panāktu rezultātu - piesaistītu jaunus pedagogus, atlasītu labākos un noturētu viņus - motivētu viņus tur strādāt. Un, ticiet man, ja arvien vairāk un vairāk pedagogu... ne obligāti, kas nāk ar pedagoģisko izglītību, kas pēc tam izvēlas citur strādāt... mēs zinām, ka par tiem, kas iegūst pedagoģisko izglītību mūsu universitātēs, diemžēl ir ļoti slikti dati - viņi nepaliek strādāt skolās. Bet "Iespējamajai misijai" tie rezultāti bija - virs 55 procentiem paliek strādāt skolā, un virs 70 procentiem paliek strādāt nozarē, tas nozīmē, ka pāriet kādā ar izglītības nozari saistītā... projektus veido... bet paliek skolā.

Diemžēl universitātēm mums nav tādu rādītāju. Tāpēc tad, kad kaut kas strādā labi, patiesi labi, un nes labus rezultātus, kurus var pamatot ar datiem, tur noteikti ir jāinvestē. Tas ir elementārs biznesa piegājiens: strādā labi, nes ieguvumus - liekam tieši tur bišķiņ vairāk... dabūsim labākus rezultātus.

Aicinu atbalstīt šo priekšlikumu, lai mums ir labi pedagogi.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Reira kungs...?

J. Reirs. Jā, kolēģi, nu, izklausās tā, it kā mums vispār vairs nav naudas un ir beidzies finansējums, bet praktiski mācībspēku programma ir Latvijas Universitātes studiju programma, kura pirms šī gada tika finansēta no Eiropas fondu līdzekļiem, un mēs jau esam novirzījuši budžeta līdzekļus finansēšanai. Kopējais palielinājums šim gadam ir 10 miljoni eiro augstākajai izglītībai un nākamajam gadam - 15 miljoni eiro, kuru ietvaros mācību iestādēm šīs programmas arī ir jārisina.

Diemžēl budžeta ietvaros mēs nevaram nodarboties ar mikromenedžmentu - katrai programmai piešķirt līdzekļus -, tas jau izskatītos tā kā pēc kvotām, un *(Starpsauciens: "Neko nedzird, Jāni! Skaļāk!")*... Es atvainojos, kolēģi, nu, tāda ģenētika, bet *(Smiekli.)*...

Kolēģi, tātad izskatījām priekšlikumu, konstatējām, ka augstākajai izglītībai un arī šai programmai ir papildu līdzekļi - 10 miljoni un 15 miljoni -, un 59. priekšlikumu neesam atbalstījuši.

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par 59. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 39, pret - 51, atturas - nav. Priekšlikums netiek atbalstīts.

J. Reirs. 60. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Nav atbalstīts.

Tagad ir dzirdams?

Sēdes vadītājs. Uzsākam debates.

Debatēs pieteikusies deputāte Līga Kļaviņa.

L. Kļaviņa (ZZS).

Kolēģi! Neatkārtošu priekšlikumu, bet daru zināmu, ka Saeima pagājušajā gadā, 2022. gadā, ir pasūtījusi pētījumu. To ir pasūtījusi pēc Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas lūguma, un šis pētījums saucas "Digitālie mācību līdzekļi: to izmantošanas iespējas un izaicinājumi Latvijā".

Burtiski... pavisam īsi tikai raksturošu... secinājumu daļā, ko tad šajā pētījumā mēs varam lasīt. Tātad pēdējo gadu laikā ir vērojama tendence, ka pedagogi ne tik daudz laika velta sistemātiskai zināšanu sniegšanai izglītojamiem, kā tam, lai gatavotos mācību stundām, un sagatavošanos mācību stundām sarežģī atbilstošu mācību līdzekļu trūkums. Trūkst ne tikai digitālo mācību līdzekļu, bet arī drukāto mācību līdzekļu. Līdz ar to pedagogiem nav citu iespēju, kā pašiem sniegt informāciju izglītojamiem, meklējot atbilstošus mācību materiālus vai izstrādājot tos pašiem.

Valsts līmenī dažādi risinājumi mācību procesa pilnveidošanai netiek pietiekami labi koordinēti ar jau iepriekš spertajiem soļiem, darbība kopumā vairāk orientēta uz procesu, nevis rezultātu. Un tas jau ir pazīstams teksts, tāpēc pedagogiem patiešām ir papildu slodze, un par to ir daudz runāts.

Tāpēc aicinu atbalstīt papildu līdzekļu piešķiršanu pedagogiem - mācību līdzekļiem.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Reira kungs...?

Lūdzu zvanu! Balsosim par 60. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 41, pret - 49, atturas - nav. Priekšlikums netiek atbalstīts.

J. Reirs. 61. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Nav atbalstīts. *(Starpsauciens: "Balsojam!")*

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par 61. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 40, pret - 51, atturas - nav. Priekšlikums netiek atbalstīts.

J. Reirs. 62. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Sākam debates.

Vārds deputātam Harijam Rokpelnim.

H. Rokpelnis (ZZS).

62. priekšlikumā ZZS prasa piešķirt Izglītības un zinātnes ministrijai papildu 35 miljonus. Tas ir tas maģiskais cipars, kurš te jau vairākkārt figurē cauri šīm debatēm un šai dienai, un Reira kungs nekādi nespēj atrast, no kurienes tāds ir cēlies.

Es paskaidrošu, Reira kungs. Šis ir LIZDA aprēķins, un tā ir tā nauda, ko Kariņa kungs apsolīja visiem Latvijas pedagogiem visos izglītības līmeņos, lai novērstu pedagogu streiku. Bija tāds patīkams gadījums... nepatīkams, kurš beidzās patīkami: pedagogi bija beidzot gatavi streikot, viņi bija gatavi iziet ielās. Tā laika ministre... ai, aizmirsu, kā viņu sauca *(Smiekli. Aplausi.)*... nu nekādi... viss nāk un iet... nekādi nevarēja panākt vienošanos ar pedagogiem, jo prasība pamatota - algas jāpalielina! Un tad pēdējā vakarā pirms streika atjāj premjers baltā zirgā un pasaka: "Viss jums būs! Viss!" *(Starpsauciens.)* Sit pieci un uzliek parakstu uz streika vienošanās. Pienāk budžets - un ko tad dabū? *(Rāda pigu. Smiekli. Aplausi.)*

Vārdu sakot, tas ir tas, ko iepriekšējā valdība un iepriekšējās valdības vadītājs ir apsolījis mūsu pedagogiem, tas, kas ir absolūti nepieciešams, lai mēs celtu pedagogu profesijas prestižu, lai mums izglītības nozare nekristu vēl dziļākā bedrē. Un nevajag te stāstīt par pārfinansēšanu un vēl nezin kādiem brīnumiem. Jā, mums ir vidēji Eiropas līmenī no IKP izglītība... ir apmēram vidējā līmenī finansēta, bet tas ir tāpat, kā tad, kad mēs skatāmies uz pārtikas grozu - cik vidēji mājsaimniecība patērē pārtikai. Jo tu esi nabagāks, jo tev pamatvajadzībām jātērē vairāk. Pareizi, Ašeradena kungs? Tāpat ir ar izglītību un veselību.

Sēdes vadītājs. Nesarunājieties, lūdzu, ar zāli!

H. Rokpelnis. Mēs nedzīvojam Šveicē, mēs nedzīvojam Luksemburgā. Mēs dzīvojam Latvijā, kur, jāsaka godīgi, mums tas dzīves līmenis... vēl tālu līdz turienei, tāpēc pamatvajadzībām mums ir jātērē vairāk. Tāpēc nevajag stāstīt, ka izglītība ir pārfinansēta.

Nākamais stāsts ir par to, ka šos 35 miljonus atradīšot, reformējot skolu tīklu. Bleķis tas ir! Iedomājieties... piemērs: mums ir Mazsalacas vidusskola, mazā vidusskola, nu, uz slēgšanas robežas. 10.-12. klases posms - pa vienai klasītei. Tur vairs nav atšķirības, vai tur ir 25 vai 45 bērni, tāpat būs pa vienai klasei - 10., 11. un 12. klase. Pedagogu algās šāda vidusskola izmaksā 45 tūkstošus gadā. Lai mēs salasītu 35 miljonus, cik šādas vidusskolas jāslēdz, Čakšas kundze? 770. *(Smiekli. Aplausi.)*

Beidziet īdēt, meklējiet naudu un atbalstiet mūsu pedagogus! *(Smiekli. Aplausi.)*

Sēdes vadītājs. Uz šīs jautrās nots, kolēģi...

Valaiņa kungs, jums pietiks ar vienu minūti? *(Starpsaucieni.)* Valaiņa kungam nepietiks ar vienu minūti, tādēļ...

Lūdzu zvanu! Lūdzu klātbūtnes reģistrācijas režīmu! Lūdzu reģistrācijas rezultātus!

Lūdzu Antoņinu Ņenaševu nolasīt reģistrācijas rezultātus.

Mirkli uzmanības!

A. Ņenaševa (14. Saeimas sekretāra biedre).

Kolēģi, reģistrējies tikai 91 deputāts. *(Starpsaucieni.)* Nav reģistrējušies: Anita Brakovska... redzu, Gundars Daudze... neredzu *(Starpsaucieni.)*, Atis Deksnis... nav, Raivis Dzintars... neredzu, Dmitrijs Kovaļenko... nav, Armands Krauze... nav, Leila Rasima... nav, Ričards Šlesers... ir.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Atgādinu, kolēģi, paši lēmāt: pārtraukums - 15 minūtes, līdz pulksten 1.15. Tiekamies pulksten 1.15.

(Pārtraukums.)

Sēdi vada Latvijas Republikas 14. Saeimas priekšsēdētājs
Edvards Smiltēns.

Sēdes vadītājs. Cienījamie kolēģi! Tūliņ atsāksim sēdi pēc pārtraukuma. Lūdzu, ieņemiet savas darba vietas.

Turpinām 8. marta ārkārtas sēdi nu jau 9. martā pēc pārtraukuma.

Darba kārtībā - likumprojekts "Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam".

Mēs šobrīd skatām 62. priekšlikumu.

Debatēs pieteicies deputāts Viktors Valainis.

V. Valainis (ZZS).

Godātie kolēģi! Par šo priekšlikumu. Es domāju, attiecībā uz izglītības jautājumiem šis ir pamatpriekšlikums, tāpēc es pieteicos šīm debatēm.

Reira kungs jau minēja - izglītības jomā 60 plus miljoni nāk klāt, tomēr man jums ir jāsaka, ka šie 60 miljoni, kas iegājuši izglītības sistēmā, pēc būtības ir slodzes sabalansēšanai un neapmaksāto pienākumu apmaksai, par ko valdība vienojās ar pedagogiem. Valdība šo vienošanos ar pedagogiem panāca burtiski dažas nedēļas pirms vēlēšanām. Mans kolēģis Rokpeļņa kungs jau iezīmēja apstākļus, kādos tika pieņemti šie lēmumi.

Priekšlikums paredz, ka 35 miljonus valsts budžetā mēs paredzam grafika izpildei, tai skaitā 5 miljonus - augstskolu mācībspēkiem, 30 miljonus - vispārējās izglītības, profesionālās, interešu un profesionālās ievirzes pedagogiem.

Ja mēs paskatāmies, par ko vienojās valdība ar pedagogiem, sākotnējais piedāvājums bija tieši tāds, ar kādu uzstājās valdība jau pēc vēlēšanām. Sākotnējais piedāvājums bija uzdevums pašām pašvaldībām, visām pašvaldībām, meklēt resursus savos budžetos, bet tomēr mēs jau toreiz veicām pirmos aprēķinus, kas parādīja, ka pašvaldību budžeti... Ja mēs gribētu pedagogu algas atrisināt tikai uz pašvaldību rēķina, tas nozīmētu visu - pilnīgi visu! - skolu slēgšanu ārpus lielajām pilsētām un attīstības centriem. Zaļo un Zemnieku savienība šādu pieeju absolūti nevar atbalstīt. Pēc vēlēšanām mēs redzam, ka valdība strauji atgriežas pie tās pašas pozīcijas, kas bija pirms vēlēšanām.

Kolēģi, es aicinu APVIENOTO SARAKSTU tomēr būt stingriem savā nostājā līdz galam, nevis tikai šobrīd budžetā. Šobrīd māc bažas par to, vai APVIENOTAIS SARAKSTS būs pietiekami spēcīgs, lai noturētu to pozīciju, kuru jūs turat attiecībā uz skolu tīklu, - ka viss ir jāizvērtē, viss ir jāskatās. Es domāju, ka gan jau JAUNĀ VIENOTĪBA jums vēl ierādīs vietu un diez vai jūs spēsiet turēties pretī Čakšas spiedienam.

Tāpēc vispareizākais, kas būtu *(Starpsauciens.)*... vispareizākais, kas būtu darāms, - jau šobrīd budžetā paredzēt finansējumu, lai nevienam nebūtu motivācijas virzīt tālāk šīs visnotaļ nepārdomātās reformas.

Es aicinātu ikvienu kolēģi ieklausīties tajā, ko teica mans kolēģis Rokpeļņa kungs. Nu, kārtīgs puisis no Mazsalacas pateica visu, kā ir, un, galvenais, viņš pateica arī aprēķinus, kurus diemžēl... Kolēģi, ieguvumi no šīs drastiskās reformas, ko jūs plānojat... Nu, pasakiet, kādi tad būs tie faktiskie ieguvumi?

Kolēģi, mums ir aprēķini, ka 2021. gadā ieguvums no reformas bija 500 tūkstoši algu fondam *(Starpsauciens.)*... 500 tūkstoši algu fondam pēc 60-70 skolu reorganizācijas - tāds bija ieguvums. Manuprāt, Izglītības un zinātnes ministrija apzināti šo situāciju, līdzīgi kā ar administratīvi teritoriālo reformu... Atcerieties, ieguvums no administratīvi teritoriālās reformas bija no 16 līdz 120 miljoniem. Beigās mēs dabūjām nevis ieguvumu, bet vēl vairāk izdevumu.

Tāpat arī šeit izglītības un zinātnes ministre mēģina mums iestāstīt, ka būs ieguvumi algu fondam. Dienas beigās tie būs papildu izdevumi, jo to, cik tas maksā, - bērnus pēc tam vest uz tām vietām... cik pēc tam maksās attīstības programmas, lai atgrieztu dzīvību šajās vietās, - nu, par to neviens nerunā. Bet es aicinātu par šīm lietām padomāt.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Reira kungs...?

Lūdzu zvanu! Balsosim par 62. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 38, pret - 50, atturas - nav. Priekšlikums nav guvis atbalstu.

J. Reirs. 63. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Sākam debates.

Debatēs pieteikusies deputāte Līga Kļaviņa.

L. Kļaviņa (ZZS).

Kolēģi, visus trīs mēnešus, ko mēs esam runājuši Izglītības, kultūras un zinātnes komisijā ar augstskolu pārstāvjiem, ar visām organizācijām, kuras tur rūpi par augstākās izglītības kvalitāti, mēs dzirdējām lūgumus palielināt bāzes izmaksas. Tātad šobrīd arī Izglītības un zinātnes ministrija, ja pareizi atceros, bija to lūgusi, un mēs nevaram nerunāt par to, ka augstskolām pēc kovida, pēc visu... Ukrainas kara rezultātā... komunālo maksājumu pieauguma ir ārkārtīgi svarīgi palielināt, aktualizēt šo bāzes finansējumu.

Tātad pilnīgi skaidrs, ka augstskolām ieņēmumi pamatā ir tikai finansējums studijām un zinātnei, un savukārt izdevumu pozīciju ir ļoti daudz - tā ir galvenokārt darba samaksa un komunālie maksājumi, kas šobrīd ir kardināli pieauguši. Tāpēc ir jāsaprot, ka vai nu mēs turpinām šo sākto, manuprāt, ārkārtīgi vērtīgo, kvalitatīvo diskusiju par to, cik un kādas mums augstskolas Latvijā būs un kādu rezultātu vēlamies saņemt no augstskolām, cik studiju vietu esam gatavi pasūtīt kā valsts un ko mēs esam gatavi finansēt, lai šīs nebeidzamās šausmas vai šausmīgas beigas... Saprotam paši, ko mēs vēlamies.

Tāpēc es aicinu atbalstīt, lai augstskolas varētu turpināt sekmīgi, kvalitatīvi strādāt.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Reira kungs...?

J. Reirs. Kolēģi, tātad augstskolām papildus piešķirtais finansējums 2023. gadam ir 31 miljons, 2024. gadā - 44, 2025. gadā - 47 miljoni. Priekšlikums nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par 63. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 39, pret - 51, atturas - nav. Priekšlikums nav guvis atbalstu.

J. Reirs. 64. - frakcijas PROGRESĪVIE priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Sākam debates.

Debatēs pieteicies deputāts Andris Sprūds.

A. Sprūds (PRO).

Augsti godātais Saeimas priekšsēdētāja kungs! Cienījamās deputātes, godātie deputāti! Ministri, kungi un kundzes! Vispirms visiem - labrīt! Priekšlikums par augstākās izglītības studiju vietas bāzes izmaksu aktualizāciju noteikti ir viens no centrālajiem jautājumiem augstākajā izglītībā, lai nodrošinātu kvalitatīvu studiju procesu. Skaidrs, ka kvalitatīva augstākā izglītība ir investīcija gan ekonomiskajā izaugsmē, gan starptautiskajā konkurētspējā. Bet tomēr kārtējo reizi ir jāatzīmē, ka tā ir investīcija tajā, kas Latvijā ir svarīgākais, - cilvēkos.

Katra jauna Saeima... jauns Saeimas sasaukums un jauna valdība sniedz mums cerības, ka būs sapratne par augstākās izglītības un zinātnes nozīmību. Jāsaka, pēdējos gados Latvijas izglītības (arī augstākās izglītības) sistēmā ir notikušas pozitīvas pārmaiņas: nacionālais plāns, kas uzsvēra augstskolu stiprināšanas nepieciešamību; inovāciju centrs, veidojot mācīšanās izcilību; studiju vide modernizēta; uzlabota saikne ar tautsaimniecību. Protams, ir arī sākta augstākās izglītības reforma, pārvaldības reforma, bet jāatzīmē arī tas, ka apņēmība stiprināt augstāko izglītību ir tiešām vietā, jo šobrīd augstākās izglītības iestādes konkurē starptautiski un Latvija ir saglabājusi vienu no viszemākajiem augstākās izglītības finansējumiem, salīdzinot ar citām Eiropas Savienības dalībvalstīm gan absolūtā finansējumā, gan procentos pret iekšzemes kopproduktu.

Te mēs esam nonākuši pie būtiskā - finansējuma un valdības apņemšanās. Valdības deklarācijā, protams, ir apņemšanās atbalstīt augstāko izglītību, arī atbilstošu studiju vietu bāzes finansējumu. Ir apņemšanās nesamazināt valsts finansēto budžeta vietu skaitu, atbalstīt virzību uz plašāku augstākās izglītības pieejamību Latvijas studējošajiem un pārskatīt vienas studiju vietas bāzes finansējumu. Jāsaka, studiju vietas bāzes izmaksas ir kļuvušas par lakmusa papīru izglītības reformas nopietnībai, un te jāsaka - arī atkārtotajai mantrai, ka Latvijas augstskolām jābūt pasaules *Top 500*... Es teiktu, studiju vietas bāzes finansējums ir lakmusa papīrs arī šīs valdības spējai īstenot deklarētās prioritātes.

Mēs zinām, ka saskaņā ar Izglītības un zinātnes ministrijas pasūtīto pētījumu augstākā izglītība netiek finansēta atbilstoši reālajām izmaksām. Vēl izmantojot pirmsenergokrīzes datus, tika pārrēķinātas šīs studiju vietas bāzes izmaksas no 1600 uz 2300 eiro, bet valsts budžetā šīs izmaksas nav iekļautas. Tātad šobrīd studiju vietas bāzes izmaksas tiek finansētas zem pašizmaksas, nākusi klāt arī inflācija, un tam ir tieša ietekme uz šībrīža situāciju. Noteikti tas neļauj domāt par nākotnes attīstību.

Jāsaka arī, ka studiju vietas bāzes izmaksas iet kopsolī ar augstskolu pedagogu atalgojumu. Pedagogu algu likmes tiek pārskatītas, un tām būtu ar šo gadu jāpieaug, bet budžeta aprēķinos tas nav paredzēts. Ja finansējums netiek iekļauts budžetā, tad acīmredzami tas būs jāfinansē no iekšējiem augstskolu resursiem.

Finalizējot, secinot: tādējādi augstākās izglītības reformas gars neatspoguļojas 2023. gada budžeta priekšlikumā un liek apšaubīt arī veiktās reformas jēgu. Vieta reitingā prasa investīcijas. Mēs nevaram prasīt starptautisko konkurētspēju, neparedzot atbilstošu finansējumu augstskolām, īpaši zinātnes universitātēm, kā arī nekompensējot faktiskās... reālās izmaksas. Un studiju bāzes izmaksa ir tikai sākotnējais rādītājs tam, ka reforma tiešām ir prioritāra un kļūst jēgpilna.

Tāpēc aicinām atbalstīt šo priekšlikumu, jo tas nav tikai par studiju bāzes izmaksām, tas ir arī par kvalitatīvu studiju procesu un starptautisko konkurētspēju.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātei Janai Simanovskai.

J. Simanovska (PRO).

Cienītie kolēģi! Cienītie ministri! Priekšsēdētāja kungs! Skatoties uz šo budžetu, es nereti domāju par to, ka ēst dabūs tikai rīt; varbūt mēs dabūsim ēst rīt, bet diez vai augstskolas to dabūs, jo vienmēr ir kādas citas nepieciešamības, kas ir svarīgākas.

Andris Sprūds jau labi pateica, ka mūsu augstākā izglītība ir nepietiekami finansēta. Nosaukšu jums skaitļus. 2022. gadā augstākā izglītība saņēma 0,39 procentus no iekšzemes kopprodukta. Šajā budžetā, kas ir vērsts uz ekonomikas transformāciju, augstākajai izglītībai paredzēti 0,34 procenti no IKP. Tas nozīmē, ka, ejot uz ekonomikas transformāciju, mums augstākā izglītība nav vajadzīga, mēs tai samazinām finansējumu.

Dzirdēju daudzas atsauces uz Eiropas Komisijas prasībām attiecībā uz fiskālo disciplīnu. Nezinu, kāpēc attiecībā uz augstāko izglītību Eiropas Komisijas rekomendācijas nav svarīgas, bet Eiropas Komisija iesaka vismaz divus procentus no iekšzemes kopprodukta. Tas nozīmē, ka mums augstākā izglītība ir ārkārtīgi, ļoti... daudz mazāk finansēta, nekā normālai, pieklājīgai, attīstītai valstij tas pienāktos.

Uzņēmēji tad, kad mēs ar viņiem tiekamies, sūdzas, ka mums nav ekspertu, trūkst cilvēku. Latvijas Zinātņu akadēmija sūtīja vēstuli Saeimai, un ko viņi raksta? Viņi saka: mēs nespējam nodrošināt speciālistus, kādi ir nepieciešami tautsaimniecībai.

Taču mēs atkal dzirdam tieši to pašu: ēst dabūs tikai rīt. Tas nozīmē, ka varbūt 2024. vai 2025. gadā - nu, ja vispār mums paliks pāri nauda.

Tāpēc es uzskatu: ja mēs gribam piedzīvot attīstītu valsti, gribam investēt savā valstī un gribam ekonomikas transformāciju, mums ir jāieliek nauda augstākajā izglītībā. Un tieši tāpēc es aicinu atbalstīt šo priekšlikumu par papildu naudas piešķiršanu augstākajai izglītībai. Jo citādi - nu ko tad mēs darīsim? Pa lēto pārdosim mūsu resursus, vai ne?

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Jānim Vucānam.

J. Vucāns (ZZS).

Cienītās kolēģes un godātie kolēģi! Studiju vietas bāzes izmaksu nepietiekams finansējums - tā ir Latvijas augstākās izglītības hroniska problēma jau kopš 2008.-2010. gada finanšu krīzes. Finansējums toreiz tika samazināts, bet pēc tam tas adekvātā apjomā augstākās izglītības sektorā nav ticis atjaunots.

Mēs mīlam runāt par to, ka politikai ir jābūt balstītai pētījumos, un šeit ir tā situācija, ka tiešām... Ir bijis pasūtīts *KPMG Baltics* pētījums, kura rezultāti pagājušajā vasarā, 2022. gada vasarā, ir tapuši zināmi.

Un tagad - daži skaitļi no šī pētījuma. Veiktais pētījums ir parādījis, ka Latvijā no tā finansējuma, kas tiek iedalīts augstākajai izglītībai, 67 procenti aiziet atalgojumam - personāla atalgojumam; vidēji *OECD* valstīs šis atalgojumam atvēlētais finansējums ir apmēram 60 procenti. Tas nozīmē, ka visai tai pārējai nepieciešamajai daļai, kas ir saistīta gan ar mācību procesa nodrošināšanu, gan ar mācību procesa un zinātnes integrāciju, - tai paliek relatīvi mazāk. Latvijā, kur atalgojuma līmenis jau tā ir zemāks, mēs šo daļu, kas ir nepieciešama kvalitātes finansēšanai, esam padarījuši vēl mazāku jeb tā ir iznākusi vēl mazāka.

Un vēl no šī *KPMG Baltics* pētījuma. Pētnieki ir secinājuši: lai mēs varētu runāt par kaut kādu normālu augstākās izglītības sistēmas uzturēšanu un attīstību, tam papildus nepieciešamajam finansējuma apjomam būtu jābūt par 43 procentiem lielākam. Tie ir *KPMG Baltics* pētījuma skaitļi.

Tas acīmredzot liecina par to, ka gan iepriekšējais, 63., priekšlikums, kas bija ZZS frakcijas priekšlikums, gan šis, 64., kas ir PROGRESĪVO, - mēs runājam par vienu tēmu. Un tā tēma, es ceru, kādreiz tomēr tiks sadzirdēta.

Mēs to varētu atrisināt pavisam vienkārši, ja mēs jau šodien atbalstītu šos priekšlikumus. Tāpēc es aicinu atbalstīt. Ja jūs neatbalstījāt 63., atbalstiet vismaz 64. priekšlikumu.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Andrim Šuvajevam.

A. Šuvajevs (PRO).

Kolēģi! Es domāju, ka ir svarīgi arī pieminēt, ka patiesībā šis bija pasākums, prioritārais pasākums, ko Izglītības un zinātnes ministrija... arī iesniedza Ministru kabinetam.

Tāpēc, es domāju, tā kā koalīcija vēlas turpināt šīs debates arī nakts laikā, būtu tikai godīgi, ja tagad koalīcijas pārstāvji varētu paskaidrot, kāpēc šis finansējuma pieprasījums netika apstiprināts. Mums tad varētu veidoties kaut cik jēgpilnas debates.

Es vēlētos pievienot vēl pāris punktu tam, ko iepriekšējie runātāji teica.

Pirmkārt. Domāju, ka pirmais fakts ir skaidrs - esošais studiju vietas izmaksu bāzes modelis neietver visas augstākās izglītības institūcijas faktiskās izmaksas. Kā jau minēja Vucāna kungs, mums patiesībā ir dati par to, kādam finansējuma pieaugumam būtu nepieciešams būt. Tie šobrīd droši vien ir vismaz 43 procenti, ņemot vērā inflācijas pieaugumu.

Un otrkārt. Vēlos norādīt uz trim potenciālajām sekām, kas iestāsies tad, ja šāda veida finansējums netiks rasts.

Pirmām kārtām ir skaidri saredzams risks, ka var samazināties valsts budžeta vietu skaits augstākās izglītības institūcijās.

Otrais risks ir tas, ka var tikt celta studiju maksa, lai augstākās izglītības institūcijas attiecīgi gūtu papildu ienākumus un būtu spējīgas jebkāda veida potenciālo atalgojuma palielinājumu, kas būtu nepieciešams akadēmiskajam personālam, realizēt sava budžeta ietvaros.

Man būtu interesanti uzzināt arī to, kam konkrēti ir domāts augstākās izglītības institūcijām piešķirtais finansējums un kā koalīcija var pamatot nepiešķirto finansējumu.

Trešais. Manuprāt, pašas bīstamākās sekas ir tās, ka tiks veicināta augstākās izglītības nepieejamība un tas var pasliktināt studiju kvalitāti kopumā. It īpaši, ja kāds finansējums no kādas pozīcijas augstākās izglītības institūciju budžetā tiks pārvirzīts atalgojuma palielināšanai bez attiecīga papildinājuma no valsts puses.

Tas nozīmē, ka trūkstošā finansējuma dēļ mums nav iespējams piesaistīt starptautiskos mācībspēkus, mums nav iespējams nodrošināt jēgpilnu internacionalizācijas procesu, integrāciju

izglītības procesos gan vietējiem, gan ārvalstu studējošajiem un nav arī iespējams uzlabot studiju vidi - īstenot nepieciešamo tehnoloģisko nodrošinājumu un infrastruktūras uzlabojumus. Es domāju, ka šie riski ir diezgan skaidri.

Tā ka, domāju, šis ir kārtējais jautājums, kas, manuprāt, tiek vienkārši atlikts. Varbūt es atkal kļūdos, jo es nebiju klāt un man nav iespējams iepazīties ar tām diskusijām, kas notika Ministru kabinetā.

Es vēlētos atbildes uz šiem jautājumiem, lai mēs varētu labāk izvērtēt to, kāds šajā brīdī ir skatījums uz šīs problēmas risināšanu.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Vārds deputātei Antoņinai Ņenaševai.

A. Ņenaševa (PRO).

Kolēģi, šis konkrētais augstākās izglītības studiju bāzes finansējums, tieši studiju bāzes izmaksu aktualizācija, bija it kā pašsaprotama lieta, bet - diemžēl tā bija pašsaprotama tikai priekšvēlēšanu laikā.

Pilnīgi visās priekšvēlēšanu debatēs par izglītību, kurās es piedalījos, visi, ieskaitot Ašeradena kungu, teica, ka šī ir tā īstā lieta, kas ir jāizdara: jā, bāzes finansējums ir jāaktualizē. Un arī no Izglītības un zinātnes ministrijas prioritārajiem pasākumiem tas bija viens no svarīgākajiem - to uzsvēra gan ministrija, prezentējot mums komisijā šo prioritāro pasākumu sarakstu, gan arī atbalstīja visas nozares pārstāvji, bet tā pašsaprotamā lieta diemžēl nerealizējās konkrētajā budžetā.

Kolēģi, kas īsti notiek, ja mēs neaktualizējam šīs bāzes izmaksas? Tātad paskatāmies, te jau vairākkārt tika pieminēts pētījums par to, kādām jābūt reālajām izmaksām, un tas pētījums, kolēģi, ir veikts vēl pirms šī gada inflācijas... pagājušā gada inflācijas izvērtēšanas.

Savukārt paskatāmies, kas tur ir ierēķināts tajos iepriekšējos... Izmaksas ir rēķinātas: personāla mēnešalga - 512 eiro 23 centi. Iedomājieties, tā mēnešalga ir - jau šobrīd ir - zem minimālās valsts algas. Tās ir reālās izmaksas, kas šobrīd ir ietvertas tajā bāzes finansējumā.

Otra lieta. Par elektrību izmaksas tiek rēķinātas - kolēģi, ieklausieties! - no 2014. gada tarifiem.

Tas ir tas, kas šobrīd tiek iedots augstākajai izglītībai, lai nosegtu pamatvajadzības, lai nodrošinātu šīs budžeta vietas. Protams, augstskolas netiek galā ar šo, nevar nodrošināt. Un kas notiek? Viņi maksā no... iekasējot no maksas studentiem. Tad sanāk, ka maksas studenti samaksā par to, ko... valsts pasaka, ka tā ir budžeta vieta, bet augstskolām ir jāmeklē resursi citur, jāpelna kaut kā tā nauda, jāievāc no maksas studentiem. Un tad pasaka - rekur, jums ir budžeta vieta, ko it kā nosedz valsts... bet ko īstenībā nenosedz.

Un tad es ļoti, ļoti negribu piekrist Reira kungam, bet drīzāk palūgt... varbūt kāds...

Reira kungs, jums ir jāpalūdz ministrijai paskaidrot, kas ir tajos 10 miljonos, par ko jūs visu laiku sakāt, ka augstākā izglītība ir ieguvusi 10 miljonus. Vai tur ir pedagogu atalgojums vai telpu uzturēšana? Nu jums jau pastāstīs droši vien kolēģi, nu palīdzēs, pastāstīs, ka tajos 10 miljonos, kas tagad ir piešķirti augstākajai izglītībai, nav šīs bāzes izmaksas; tur ir lielākā daļa... tur ir izcili profesori... tenūras fondam. Otra daļa tur ir otrā pīlāra snieguma finansējums un vēl kaut kas par

pedagogu programmām, kur nav līdz galam skaidrs. Bet tur nav nekā par tiešām aktuālo un svarīgo, ko atzīst visi, - izmaksu aktualizāciju, bāzes finansējuma aktualizāciju.

Lai to aktualizētu, IZM, tai skaitā arī studenti un visa nozare, prasīja 2023. gadā 30,1 miljonu.

Mēs, protams, korekti to visu sadalījām pa resoriem, un šodien būs vairāki priekšlikumi, kas attiecīgi ir konkrētam resoram - zem katras ministrijas.

Šis konkrētais priekšlikums attiecas uz visām augstākās izglītības iestādēm, kas ir tieši zem Izglītības un zinātnes ministrijas. Kas ir piešķirts no tiem 30 pieprasītiem miljoniem? Apaļa nulle! Tāpēc, Reira kungs, lūdzu, nestāstiet mums, ka augstākā izglītība ir dabūjusi papildus. Par šo... viņi nav dabūjuši ne centa izmaksu aktualizācijai.

Un, kā jau daudzi mani kolēģi ieskicēja, - ar ko tas beigsies? Vēlreiz jāatkārto: tas noteikti beigsies ar to, ka mēs nevarēsim studentiem - tiem, kam skaitās budžeta vietas, valsts apmaksāts finansējums, - nodrošināt kvalitatīvu izglītību.

Mēs visi solījām to pārskatīt. Kāpēc mēs to nedarām? Lūdzu, paskaidrojiet, kāpēc mēs to nedarām.

Vēlreiz: drosme un uzticība nozarei - aktualizēt izmaksas.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Reira kungs, vai jums ir kas piebilstams? *(Dep. J. Reirs: "Jā.")* Ir piebilstams.

J. Reirs. Jā. Nu, kolēģi, es piekritīšu Ņenaševas aicinājumam un neteikšu neko. *(Smiekli.)*

Sēdes vadītājs. Paldies, Reira kungs.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 64. - frakcijas PROGRESĪVIE priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 38, pret - 52, atturas - nav. Tātad 64. - frakcijas PROGRESĪVIE priekšlikums nav guvis atbalstu.

J. Reirs. 65. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti lūdz balsojumu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 65. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 38, pret - 52, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

J. Reirs. 66. - deputāta Burova priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Atklājam debates.

Debatēs deputāts Oļegs Burovs.

O. Burovs (LPV).

Cienījamais Prezidij! Cienījamie ministri! Kolēģi deputāti! Šobrīd mēs izskatām priekšlikumu un... es gribēju teikt - diskutējam, bet mēs nediskutējam; mums ir monologs.

Ja mēs skatāmies uz opozīciju... Vairāki priekšlikumi - par izglītības bloku, tas ir likumsakarīgi. Man arī ir... iesniegti deviņi priekšlikumi.

Pirms vēlēšanām vairāki no mums (es runāju par partijas vadītājiem) runāja, komunicēja ar LIZDA, ar tās vadītāju Vanagas kundzi. Viņa piedāvāja parakstīt līgumu ar vairākiem... Kāds paspēja, kāds nepaspēja parakstīt. Mana partija, ko es pārstāvu, "Gods kalpot Rīgai", Rīgas pašvaldības partija, - mēs parakstījām šo līgumu, un ar šo es apņēmos aizstāvēt LIZDA un pedagogus šeit, Saeimā. Un, tā kā mums šī tēma ir saprotama, ir absolūti loģiski, ka vairāki mūsu priekšlikumi dublējas.

Ja mēs runājam konkrēti par šo priekšlikumu, - šeit es rosinu palielināt augstskolu mācībspēkiem darba samaksu no 2023. gada 1. septembra, nodrošināt arī grafika izstrādi un saskaņošanu laika periodam no 2024. gada 1. janvāra līdz 2025. gada 31. septembrim. Un konkrēti: profesoriem - 1982 eiro par likmi (pašlaik ir 1754 eiro), asociētajiem profesoriem - 1587 (šobrīd ir 1404 eiro), docentiem - 1270 eiro (šobrīd - 1124 eiro) un lektoriem - 1017 (šobrīd - 900 eiro).

Par to, ka šis finansējums ir nepieciešams, runāja jau Vucāna kungs, kā arī vairāki citi kolēģi.

Lūdzu atbalstīt.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 66. - deputāta Oļega Burova iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 28, pret - 61, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

J. Reirs. 67. - deputātes Petravičas priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Sākam debates.

Vārds deputātei Ramonai Petravičai.

R. Petraviča (LPV).

Šobrīd valsts stipendijas apmērs ir 140 eiro mēnesī, taču, ņemot vērā energoresursu krīzi, inflāciju un dzīves dārdzības palielināšanos, stipendijas apmēru ir nepieciešams paaugstināt - tāpat, kā valstī aug minimālās algas apmērs.

Šobrīd studējošo nodarbinātības līmenis valstī pārsniedz vairāk nekā pusi un ir viens no lielākajiem Eiropā - ar tendenci pieaugt, tāpēc aicinu celt stipendijas līdz 200 eiro mēnesī pamatstudiju līmenī.

No visiem Latvijā studējošajiem par valsts budžeta līdzekļiem gadā studē 31 509 studējošie jeb 43 procenti. Šobrīd valsts stipendijas saņem aptuveni katrs desmitais budžeta vietā studējošais jeb 3150 studējošo. Palielinot stipendiju par 60 eiro mēnesī, tātad līdz 200 eiro, kopējā ietekme būtu 1,8 miljoni, tad tas būtu nepieciešamais finansējums stipendiju palielināšanai.

Latvijas Universitātes Filozofijas un socioloģijas institūta apkopotie dati par studentu sociālajiem un ekonomiskajiem dzīves apstākļiem Latvijā 2017. gadā liecina, ka 49 procentiem pilna laika programmās studējošajiem mācību semestra laikā ir regulārs algots darbs, 83 procenti no studējošajiem maģistrantūrā semestra laikā paralēli studijām strādā. Jāņem vērā, ka tikai 52 procenti no nodarbinātajiem studentiem strādā atbilstoši savai augstākās izglītības... iegūstamajai specialitātei, tā nevis gūstot vērtīgu pieredzi izvēlētajā jomā, bet gan zaudējot laiku, ko varētu veltīt pilnvērtīgām studijām. 26 procenti studējošo paralēli studijām strādā, lai uzturētu ģimeni, savukārt 37 procenti aptaujāto liecina, ka nestrādājot nespētu atļauties studēt. Pierādīts, ka, strādājot virs 20 stundām nedēļā, novērojams zīmīgs kritums studiju kvalitātē, un studenti Latvijā strādā vidēji 31 stundu nedēļā.

Tāpēc lūdzu atbalstīt šo un arī 75. priekšlikumu.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Reira kungs, vai jums ir piebildes?

Lūdzu zvanu! Balsosim par 67. - deputātes Ramonas Petravičas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 38, pret - 51, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

J. Reirs. 68. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Uzsākam debates.

Debatēs pieteicies deputāts Andrejs Vilks.

A. Vilks (ZZS).

Es ceru, ka mēs vēl pagaidām neguļam, ja? Tāda vēlāka nakts stunda *(Smiekli. Starpsaucieni.)*... droši vien, ka mums ir parādījusies... otrā nomoda stunda.

Grozījumi Augstskolu likumā, kuri pašlaik tiek apspriesti Saeimā... XIII nodaļa paredz izveidot jaunas, lieliskas doktorantūras skolas. Es pat teiktu: drīzāk tie varēja būt departamenti, nodaļas un tā tālāk. Tas būtu lieliski un no akadēmiski pētnieciskā viedokļa pilnīgi pamatoti. Doktorantūra ir akreditētas augstskolas vai augstskolu konsorcija izveidota doktorantūras skola, kurā tiek īstenota sistēma, lai sagatavotu personas doktora grāda iegūšanai.

Jaunās doktorantūras skolas izveides pamatprincipi tika definēti Zalcburgā - iedomājieties! - vēl 2005. gadā. Tātad jaunās doktorantūras skolas izveides nepieciešamība tika noteikta pirms 17 gadiem. Lielākajā daļā Eiropas valstu šis doktorantūras modelis ir jau ieviests, bet Latvija tikai tagad attopas, ka ir nepieciešams jauns doktorantūras modelis. Un pašlaik tiek iestrādāta vīzija šajos grozījumos Augstskolu likumā par to, ka mums ir nepieciešama šī doktorantūra kā tāda, un 52. pants paredz to, ka valsts nosaka studiju vietu skaitu augstskolās, kas tiek finansētas no valsts budžeta līdzekļiem, tai skaitā doktorantūras studiju programmās.

Tik tālu viss būtu ļoti labi un perfekti, taču Ministru kabinets nav ņēmis vērā visus Izglītības un zinātnes ministrijas sagatavotos prioritāros pasākumus augstākās izglītības un zinātnes finansēšanas jomā, kur netika atbalstīta jaunā doktorantūras modeļa ieviešana 2023. gadā, tas ir, šogad. Tika papildus pieprasīts pusotrs miljons eiro, 2024. gadā - trīs miljoni eiro un 2025. gadā - 4,5 miljoni eiro.

Neapšaubāmi, mums ir nepieciešami jauni zinātnieki, nepieciešama doktorantūra, bet nekāda nauda tam izdalīta netiek. Par lielu nožēlu.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Nākamajam vārds debatēs - deputātam Jānim Vucānam.

J. Vucāns (ZZS).

Kolēģi un kolēģes! Es turpināšu to, par ko deputāts Andrejs Vilks jau tikko runāja. Droši vien jūs zināt, ka šis jaunais doktorantūras modelis ar grozījumiem Augstskolu likumā pašreiz ir nonācis Saeimā, un pie detalizētākas sarunas par to mums vienalga būs jāatgriežas vistuvākajā laikā.

Bet, ja mēs runājam par nepieciešamību, tad jāsaka tā, ka šobrīd Latvija attiecībā uz augstskolu jeb augstākās izglītības veiktspēju, es gribu teikt, ir ļoti kritiskā situācijā. Ja pirms apmēram 10 gadiem katru gadu doktora grādu ieguva apmēram 300 šī grāda pretendentu un tas apmēram nodrošināja ataudzes nepieciešamību tā, ka augstskolas varēja nodrošināt sevi ar jaunajiem mācībspēkiem, aizstājot tos, kas aiziet pensijā vai aiziet strādāt uz citiem tautsaimniecības sektoriem, tad šobrīd... pēdējos gados aprēķinātais rādītājs ir tikai nedaudz virs 130. Tas nozīmē, ka šobrīd ir divas reizes mazāk doktora grādu ieguvēju, nekā tas bija pirms 10 gadiem.

Eiropas Savienības un *OECD* valstīs cilvēki ar doktora grādu strādā ne tikai augstskolās un ne tikai pētniecības institūcijās, bet tur pēc būtības valsts pārvaldē... tie cilvēki, kas pie mums strādā valsts sekretāra amata līmenī, kā likums, šajās valstīs ir cilvēki ar doktora grādu, kuri sevi ir pierādījuši kā profesionāļi un vienlaikus apliecinājuši arī savu akadēmisko veiktspēju.

Un šeit es minēšu vēl dažus skaitļus. Es pārāk neaizkavēšu jūsu uzmanību.

Tātad ir tāds rādītājs kā doktora grādu ieguvušo skaits procentos no visa iedzīvotāju kopskaita. Latvijā šobrīd šis rādītājs ir 0,4 procenti, Lietuvā - 0,6 (pusotru reizi vairāk), Igaunijā - 0,7, Dānijā - 1,4, Zviedrijā - 1,6, Vācijā - 1,4, *OECD* valstīs vidēji - 1,1 (vidēji trīs reizes vairāk nekā Latvijā).

Andrejs Vilks jau teica, ka nepieciešamais finansējuma apjoms papildus klāt ir apmēram pusotrs miljons, lai mēs varētu šo piestartēt. Es zinu, ka nākamajā priekšlikumā, kas ir PROGRESĪVO priekšlikums, ir uz pusi mazāka summa, bet arī tas jau būtu labi.

Jebkurā gadījumā es aicinu atbalstīt šo mūsu - 68. priekšlikumu. Un vienlaikus aģitēju arī "par" 69. priekšlikumu.

Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Reira kungs...?

J. Reirs. Jā, kolēģi, šoreiz gan man ir jāpastāsta. Tātad šis bija Izglītības un zinātnes ministrijas pieprasījums par doktorantūrām. Šādi ir vairāki priekšlikumi - gan par katru augstskolu atsevišķi, gan kopēji. Veidojot budžetu, šis, protams, tika noraidīts un Izglītības un zinātnes ministrija, protams, nesēdēja, rokas klēpī salikusi. Tātad šī programma ir aizvietota, pilnībā viss finansējums ir aizvietots no Eiropas fondiem un no *RRF*, līdz ar to nekas neapstāsies un nekas slikts nenotiks, bet būs vēl labāks finansējums.

Kopējais finansējums vienai programmai - "Doktorantu iesaiste studiju vai zinātniski pētnieciskajā darbā" - ir 19,14 miljoni eiro, un investīcijas, pētniecības un attīstības konsolidācijas granti ietver 210 doktorantūras... grantiem, un finansējums ir 7,76 miljoni.

Tātad, iegūstot šo informāciju no Izglītības un zinātnes ministrijas, komisija balsoja, un šim priekšlikumam nebija atbalsta.

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par 68. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 39, pret - 52, atturas - nav. Priekšlikums nav guvis atbalstu.

Pirms mēs sākam skatīt nākamo priekšlikumu, kolēģi, es gribu jūs informēt, ka man ir divas vēstis.

Sākšu ar pirmo. Pirmdien Saeimas Prezidijs sasauca ne tikai šo ārkārtas sēdi, bet arī Saeimas kārtējo sēdi 9. martā, šodien, pulksten 9.00, tas ir, pēc septiņām stundām.

Un otra vēsts. Es esmu saņēmis deputātu Ainara Latkovska, Edgara Tavara, Riharda Kola, Jāņa Dombravas, Viktora Valaiņa, Aināra Šlesera un Kaspara Briškena iesniegumu Saeimas Prezidijam ar lūgumu noteikt, ka šā gada 9. martā izsludinātās Saeimas kārtējās sēdes darba kārtība izskatāma šā gada 16. martā, tātad pēc nedēļas. Sēdes norises sākums pulksten 9.00. Kolēģi, vai kādam ir iebildumi, ka rītdien pulksten 9.00 sēde nenotiek un tā tiek pārcelta par nedēļu? Es atvainojos, šodien. *(Starpsauciens: "Nav, nav!")* Iebildumu nav. Līdz ar to sēde tiek pārcelta uz 16. martu.

Turpinām ārkārtas *(Starpsauciens.)*... tā, un, protams, paldies par repliku. Arī jautājumu un atbilžu sesija, kas bija paredzēta šodien pulksten 17.00, tiek pārcelta uz 16. marta pulksten 17.00.

Lūdzu, Reira kungs, turpiniet.

J. Reirs. Jā, nu nedaudz vairāk enerģijas ar šiem pieņemtajiem jaunajiem lēmumiem.

69. - frakcijas PROGRESĪVIE priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Uzsākam debates.

Debatēs pieteikušies deputāti. Un pirmais no tiem ir Andris Šuvajevs. *(Pauze. Zālē troksnis.)*

Kolēģi, uz kurieni jūs visi esat sataisījušies? Citiem, kas sēž, ir pamatots jautājums. Visi sāk celties kājās. Lūdzu, sēdieties savās darba vietās, un mēģinām koncentrēties uz runātāju tribīnē.

Lūdzu, Šuvajeva kungs.

A. Šuvajevs (PRO).

Kolēģi, vēlos norādīt, ka PROGRESĪVIE centās...

Sēdes vadītājs. Es atvainojos. Tehnikas cilvēkiem: šobrīd uz tablo nav redzams debašu laiks.

A. Šuvajevs. Tātad, kolēģi, vēlējos norādīt, ka PROGRESĪVIE centās būt korekti un novirzīja doktorantūras modeļa finansējumu četriem resoriem. Vadījāmies pēc tā, ko Izglītības un zinātnes ministrija bija iesniegusi arī Ministru kabinetam. Es vēlos arī jums teikt, ka jūsu priekšā stāv

doktorants. Es šeit nestāvētu, ja šis modelis būtu bijis jau sen jēgpilni ieviests. Tā ka jūs paši esat vainīgi.

Es atminos, ka vēl 2019. gadā (ja nemaldos, 2019. gadā), kad pirmo reizi parādījās runas par jauno doktorantūras modeli, tika arī teikts, ka, sākot ar šo gadu, šis modelis tiks finansēts no valsts pamatbudžeta, un tā šis stāsts turpinās. Mēs atkal esam trīs četrus gadus vēlāk, un atkal dzirdam to pašu - nē, no valsts pamatbudžeta mēs šo doktorantūras modeli nefinansēsim, lai to finansētu, mēs turpināsim izmantot Eiropas fondus.

Un es esmu pārliecināts - pārliecināts! -, ka rudenī mēs šeit diskutēsim atkal. *(Zālē troksnis. Sēdes vadītājs noklaudzina ar āmuru.)*

Sēdes vadītājs. Kolēģi, norit sēde. Lūdzu, ievērojiet pienācīgu klusumu, lai dzirdētu, ko saka Šuvajeva kungs.

A. Šuvajevs. Un atkal prioritārais pasākums no Izglītības un zinātnes ministrijas nebūs ticis apstiprināts un atkal būs attaisnojams ar to, ka mēs to finansēsim no Eiropas fondiem. Man īsti nav skaidrs, kāpēc. Es uzskatu, ka valsts pamatbudžetā šādai pozīcijai ir jāatrodas, ja mēs tik tiešām vēlamies signalizēt, ka valstij zinātne ir svarīga. Man šis jautājums ir tuvs ne tikai tāpēc, ka es pats esmu strādājis zinātnē, es nāku no ģimenes, kura, es uzskatu, ir tāda kā zinātnieku ģimene - mani vecāki ir pasnieguši augstskolās, manas māsas ir bijušas skolotājas -, līdz ar to es esmu ikdienā redzējis to, kāda ir valsts attieksme pret cilvēkiem, kas vēlas veltīt savu karjeru, manuprāt, tik tiešām cēlai un absolūti valstij nepieciešamai lietai.

Manuprāt, šis ir īpaši divkosīgi, ņemot vērā, ka vēl janvārī Saeima pirmajā lasījumā atbalstīja jauno doktorantūras modeli. Tad kāpēc? Varējām vienkārši neatbalstīt, varējām uzreiz teikt, ka mēs šo jautājumu atkal atliksim uz pāris gadiem... uz to brīdi, kad valsts būs atradusi nepieciešamo finansējumu valsts pamatbudžetā. Latvijā ir zemākais doktora grāda ieguvēju skaits Eiropā, vismaz vadoties pēc 2020. gada datiem, tie ir 0,6 iedzīvotāji uz 10... atvainojos, 0,6 doktoranti uz 10 tūkstošiem iedzīvotāju. Tātad nav pat viens.

Primāri tas ir finanšu jautājums. Mani tik tiešām interesē, ko tik ļoti nepieciešams reformēt šajā jautājumā, lai mēs varētu nodrošināt nepieciešamo finansējumu? Šobrīd stipendija ir 140 eiro. Līdz ar to ir vairāk nekā skaidrs, ka kvalitatīvas doktorantūras darbs nevar notikt. Ir skaidrs, ka ikvienam doktorantam ir nepieciešams strādāt pilna laika darbu, tas nozīmē, ka viņš ar pētniecību var nodarboties vakaros vai agri no rīta. Tajā pašā laikā mēs runājam par to, cik mums zinātne ir svarīga, par ekonomikas transformāciju... un visas šīs skaistās, jaukās frāzes. Bet tad, kad mēs nonākam pie šādiem, manuprāt, ļoti konkrētiem un atbalstāmiem lēmumiem, tad atkal - atkal! - šādi jautājumi tiek atlikti.

Manuprāt, šis atspoguļo to, ka valsts nesaprot un nespēj novērtēt šādu pētniecisko darbu. Valstij ir pilnīgi vienalga par to, kas notiek ar potenciālajiem studentiem, kuri apsver kļūt par doktorantiem. Patiesībā šobrīd valsts dara visu iespējamo, lai tas nenotiktu. Un es arī zinu... man ir pazīstami vairāki doktoranti, un neviens no viņiem vairs patiesībā netic, ka šāds jauns modelis tiks jēgpilni ieviests, ka viņi varēs dzīvot valstī, kur viņi tik tiešām varēs veltīt savu laiku, lai veiktu mums nepieciešamu pētniecisko darbu.

Manuprāt, tas ir vienkārši skumji. Mums ir jauna valdība, jauna koalīcija, un tomēr šīs problēmas turpināsies arī šogad un diemžēl, esmu pārliecināts, arī nākamajos gados.

Paldies. (Daži deputāti aplaudē.)

Sēdi vada Latvijas Republikas 14. Saeimas priekšsēdētāja biedre
Zanda Kalniņa-Lukaševica.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Nākamajai vārds – deputātei Janai Simanovskai.

Kolēģi, lūgums tomēr nedaudz pieklusināt sarunu… apjomu.

Lūdzu!

J. Simanovska (PRO).

Kolēģi, es saprotu, ka mēs visi esam ļoti noguruši *(Starpsauciens: "Tu par sevi tikai runā!")* un… labi. Es arī nesaprotu, kāpēc mēs naktī strādājam. Varbūt tas bija sapnis par to, ka neviens no ārpuses nepamanīs, ko mēs šeit darām, bet es tikko saņēmu īsziņu tieši par augstāko izglītību – students mēnesi ir mācījies attālināti, jo augstskolai nav naudas, ar ko apkurināt telpas. Jūs gribat teikt, ka mūsdienās, 21. Gadsimtā, ir normāli, ka 201tudent mācās attālināti, tāpēc ka augstskola neapkurina telpas? Bet tad atgriezīsimies *(Starpsaucieni: "Par priekšlikumu!")*…

Sēdes vadītāja. Simanovskas kundze, lūdzu, turpiniet.

J. Simanovska. Es neatklāšu, kura augstskola, bet jūs varat noteikti aptaujāt. Bet tagad uzmanīgi, lūdzu klusumu! Turpināsim par doktorantūras modeli.

Mēs dzirdējām Vucāna kungu, kurš teica, ka pirms 10 gadiem gadā beidza… apmēram 300 doktorantu. Tagad tas skaits ir ievērojami samazinājies. Andris teica, ka viņš ir topošais doktorants, kurš būtu tas mazais… Es savukārt biju tā doktorante, kas beidza… un saņēma doktora grādu kopā ar tiem… 300 gadā.

Toreiz, kad pirms padsmit gadiem es studēju doktorantūrā, manas studijas apmaksāja no Eiropas fondiem. Kas notika? Pagāja laiks, beidzās Eiropas fondi, vairs nav doktorantu. Tagad atkal mēs ejam uz to pašu modeli.

Valdība ir izdarījusi ļoti labu darbu – ir pieņēmusi jaunu doktorantūras modeli -, bet atkal iet uz… to pašu grābekli – atkal piesaistīs Eiropas fondus, nepiešķirs valsts naudu, nākamgad atkal nebūs valsts naudas pamatam, un atkal mēs turpināsim to, ka daži 201tudent iestāsies un pēc tam pazudīs. Un tas, ar ko Latvijas doktorantūras studijas īpaši atšķiras, salīdzinot ar citiem, - mums ir ļoti liels 201tudent atbirums, mums ir ļoti daudz 201tudent, kas vēlas iegūt doktora grādu, bet viņi neaizvelk līdz galam. Un ar ko 201tuden saistīts? Tas, protams, ir saistīts ar to, ka viņiem acīmredzot pietrūkst spēka un enerģijas, bet tas savukārt ir saistīts ar to, ka tev paralēli jāstrādā un tu to nevari izdarīt.

Un ko vēl es gribu piezīmēt. Tie skaitļi par to, cik mums ir doktora grāda saņēmēju, ir tiešām graujoši. Mēs esam krietni zem viena procenta. Igaunijā ir divas reizes vairāk, Somijā – trīs reizes vairāk, Slovēnijā – 10 reižu vairāk. Par kādu transformāciju ekonomikā mēs varam runāt, ja mums nav zinātniski izglītotu prātu?

Es uzskatu, ka pārnešana uz Eiropas fondiem… kā uz brīnumnūjiņu – 201tuden kārtējais grābeklis, lai pēc pāris gadiem mēs atgrieztos pie tā, ka mums nav naudas doktorantūras finansējumam, tāpēc tieši pamatbudžetā ir nepieciešams paredzēt naudu doktorantūras finansējumam.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātam Andrim Sprūdam.

J. Sprūds (PRO).

Cienījamā sēdes vadītāja! Cienījamās kolēģes! Godātie kolēģi! Tas, kas jau tika minēts, - doktorantūra noteikti ir svarīgs instruments augstākās izglītības un zinātnes kvalitātei un arī savstarpējai sasaistei starp augstāko izglītību un zinātni.

Jaunais doktorantūras modelis paredz (kas jau arī tika minēts) doktorantūras skolu izveidi, tomēr jāteic, ka nav skaidrs doktorantūras skolu finansējuma jautājums, neskatoties uz to, ka mēs tikām iedrošināti, ka finansējums ir prognozējams un skaidrs.

Pirmkārt, jaunais doktorantūras modelis paredz arī jaunu finansēšanas modeli. Ministru kabineta apstiprinātais konceptuālais ziņojums pagājušajā gadā definēja, ka doktorantūras valsts budžeta finansējums sastāv no doktoranta atalgojuma – tūkstoš eiro -, kā arī no doktorantūras studiju vietas bāzes finansējuma. Vienlaikus jaunais modelis paredz, ka papildus promocijas darba izstrādei doktorants veic arī akadēmisko darbu. Acīmredzot augstskolai būs jāuzņemas atbildība gan par noslodzes nodrošināšanu, gan par atbilstošu atalgojumu valsts finansējuma daļas papildināšanai, tā ka būs arī jālīdzfinansē finansējuma daļa atalgojumam.

Otrkārt, joprojām ir aktuālas diskusijas par to, vai doktorantūras modeļa ietvaros doktorants drīkstēs apvienot pētnieka darbu ar citiem darbiem. Rodas jautājums par doktorantam piešķirtā atalgojuma konkurētspēju un apvienošanas aizlieguma samērīgumu. Uz šo joprojām nav sniegtas konkrētas atbildes.

Un, treškārt… tas 202tudent savstarpēji saistīts… Treškārt, šis jautājums ir par mācībspēku atalgojumu. Jaunais doktorantūras modelis paredz lielāku slogu promocijas darbu vadītājiem, un pilnīgi skaidrs, ka arī nepieciešamais atalgojums darba vadītājiem, visticamāk, būs jāsedz augstskolām.

Līdz ar to mums ir jāsecina, ka jaunajam doktorantūras modelim nepieciešamais finansējums bija plānots budžeta ietvaros, bet netika piešķirts. Šobrīd mēs paļaujamies uz informāciju, ka tiks izmantots Eiropas Savienības finansējums, bet vienlaikus ir izskanējusi arī informācija, ka liela daļa no finanšu sloga kārtējo reizi tiks uzlikta uz augstskolu pleciem tā, ka augstskolām būs jālīdzfinansē doktorantūra. Skaidrs, ka tas noteikti ir izdevīgi vai ir vajadzīgs augstskolām, bet tajā pašā laikā tas tomēr ir vajadzīgs arī mums kopumā kā valstij, jo, protams, ja mēs kaut ko ieviešam, tad aicinājums būtu ieviest to kvalitatīvi… lai doktorantam Šuvajevam, kas ir beidzis Oksfordas maģistrantūru, arī šeit būtu pietiekami kvalitatīvas doktorantūras studijas.

Es gribu teikt ne tikai doktorantam Šuvajevam, bet arī potenciālajiem doktora grāda kandidātiem no citām frakcijām – tajā brīdī, kad būs vēlme turpināt studijas, lai šīs studijas tomēr būtu augstvērtīgas.

Tāpēc mēs atbalstām pilnvērtīgu finansējumu jaunajam doktorantūras modelim valsts budžeta ietvaros.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātei Antoņinai Ņenaševai.

J. Ņenaševa (PRO).

Cienījamie kolēģi, it īpaši no Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas! Šis jaunais doktorantūras modelis jau drīz kļūs bēdīgi slavens, jo mēs sākām skatīt atbalstīto šī doktorantūras modeļa ieviešanu pirmajā lasījumā un diezgan ātri, to skatot, jau esam uzkārušies. Un viens no interesantākajiem gadījumiem šeit ir tas, ka mēs esam apņēmības pilni, lai šo modeli tiešām ieviestu. Izglītības un zinātnes ministrija nāk ar priekšlikumiem, kā to konkrēti ieviest. Protams, daudz būs jālabo, daudz jāstrādā arī komisijā, lai pilnvērtīgi ierakstītu likumā, bet man ir sajūta, ka pats Ministru kabinets vai Izglītības un zinātnes ministrija netic, ka mēs šogad šo jauno likuma grozījumu – īstenot jaunu doktorantūras modeli – ieviesīsim. Izskatās, ka netic un tieši tāpēc arī nepiešķir finansējumu 2023. Gadam šī modeļa īstenošanai.

Te man diemžēl atkal jālabo Reira kungs, kas varbūt Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā nav līdz galam iedziļinājies šajos izglītības priekšlikumos, ka tas, ko mums saka likumprojekta "Grozījumi Augstskolu likumā" anotācija par jaunā doktorantūras modeļa ieviešanu… Tātad anotācijā ir rakstīts (paši visi šeit balsojām pirmajā lasījumā): īstenojot šo modeli tikai esošā finansējuma ietvaros, netiks sasniegts optimālais doktorantu skaits, 203tuden ietekme būs mazāka un vairākās nozarēs netiks nodrošināta optimāla akadēmiskā un pētnieciskā personāla ataudze. Tātad pēc būtības tas mērķis šim jaunajam doktorantūras modelim (tas, kas te ir rakstīts) netiks īstenots, ja netiks piešķirts papildu finansējums. Tas ir rakstīts Izglītības un zinātnes ministrijas iesniegtajā anotācijā.

Tas, ko mēs dzirdam no Izglītības un zinātnes ministrijas ierēdņiem, arī no Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas, Reira kunga, - viņi pasaka to, ka mēs… Tātad atsaucas uz to, ka mēs atradīsim tos līdzekļus un kaut kāds līdzsvars tiks atrasts šim gadam. Man tas vēlreiz liek domāt, ka risinājums šim gadam tiks atrasts ļoti vienkārši – šis likums netiks pieņemts Saeimā. Varbūt 2023. Gadā jaunais doktorantūras modelis nestāsies spēkā. Tad nevajadzēs, bet, ja tomēr mēs pastrādāsim kārtīgi arī Izglītības, kultūras un zinātnes komisijā un kopā ar Izglītības un zinātnes ministriju šo ļoti, ļoti vajadzīgo jauno doktorantūras modeli ieviesīsim, tad tam ir vitāli nepieciešams pamatfinansējums. Lai vispār to ieviestu šajā gadā.

Mēs sadalījām priekšlikumu daļās atbilstoši resoriem. Šis ir konkrēti Izglītības un zinātnes ministrijas pieprasījums par pusotru miljonu šim gadam, konkrēti zem Izglītības un zinātnes ministrijas esošās augstskolas ir tās, kam finansējums nepieciešams 863 779 eiro apmērā. Tie ir precīzi aprēķini no likumprojekta anotācijas. No tā likumprojekta anotācijas, ko mēs skatām jau uz otro lasījumu.

Tātad vēlreiz – Izglītības un zinātnes ministrijas ierēdņi apliecina, ka ar esošo fondu finansējumu nevar ieviest doktorantūru nepieciešamajā modelī, kas sekmē ekonomikas transformāciju. Tātad nav iespējams, neticam, neieviesīsim, ja nebūs papildu finansējuma, kas ir nepieciešams tik svarīgajam doktorantūras jaunajam modelim. Tāpēc var tikai cerēt, ka kaut kad gada vidū kāds no projektiem varbūt neīstenosies, un, ja mēs sekmīgi pieņemsim šo likumprojektu, tad varbūt sagrabinās un atradīs, bet turpat arī atradīs un sagrabinās veselības aprūpei, turpat atradīs arī augstākās izglītības bāzes finansējumam, kaut gan to nesola palielināt.

Līdz ar to mums ir vitāli nepieciešams šis finansējums, lai mēs tiešām varam ieviest to, kas ir rakstīts likumprojekta anotācijā un kas ir konkrēti piedāvāts no Izglītības un zinātnes ministrijas.

Nelieciet, lūdzu, Izglītības un zinātnes ministrijai mēģināt tagad izlocīties un domāt, kā šo jauno, tik vajadzīgo, sen vajadzīgo modeli ieviest! Vienkārši atbalstām šo priekšlikumu!

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītāja. Paldies.

Nākamajam vārds – deputātam Česlavam Batņam.

Č. Batņa (AS).

Kolēģi, es reti kad paslavēju Izglītības un zinātnes ministriju, bet šoreiz es viņus paslavēšu. Kāpēc? Un es balsošu "pret" šo priekšlikumu.

Mēs beidzot mācāmies no Lietuvas kolēģiem, kā apgūt Eiropas finansējumu, un šis ir klasisks piemērs, kā nelietot budžeta līdzekļus, bet lietot Eiropas fondu naudu, un izcili, 204tuden ļoti labi. Un es nezinu, kāpēc Ņenaševas kundze… Mēs it kā esam vienā komisijā, bet es esmu pārliecināts, ka septembrī šis jaunais doktorantūras modelis būs gan finansēts, gan stāsies spēkā.

Līdz ar to es aicinu jūs neatbalstīt šo priekšlikumu. Un ļoti labi, ka mēs izmantojam Eiropas naudu.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Vārds deputātei Antoņinai Ņenaševai otro reizi.

J. Ņenaševa (PRO).

Paldies par šo komentāru, es tomēr precizēšu. Izglītības un zinātnes ministrijas ierēdņi skaidri apliecina – ar šo Eiropas fondu piesaistīto finansējumu nepietiks, lai ieviestu jaunu *(Starpsaucieni.)*… lai ieviestu jaunu modeli. Ir nepieciešams… Batņas kungs, izlasiet anotāciju, tur ir ļoti skaidri pateikts – nepieciešams papildu finansējums, lai ieviestu šo modeli.

Vēlreiz. Vienīgais, uz ko mēs varam cerēt *(Starpsauciens: "... četriem mēnešiem.")*… Vienīgais, uz ko mēs varam cerēt, - ka vienkārši netiks pieņemts šis likums.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Debates slēdzu.

Vai ziņotājam ir, ko piebilst? *(Dep. J. Reirs: "Jā!")* Lūdzu!

J. Reirs. Tātad, kolēģi, es neatkārtošos. Pie iepriekšējā jautājuma, jo šis priekšlikums apspriešanā ir tieši tāds pats kā iepriekšējais… Bet, protams, katram ir iespēja runāt un uzstāties.

Tikai piebildīšu vienu lietu: nevar pieprasīt budžetā līdzekļus, ja likumprojekts Saeimā ir pirmajā lasījumā – vienkārši nevar. Ir gadījumi, ka pieņem likumprojektu gada otrajā pusē vai pēc kāda laika, tad ir šie līdzekļi neparedzētiem gadījumiem, no kā arī tiek finansēts atlikušais gads.

Bet es vēlreiz atkārtošu, kas tika pateikts Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā no Izglītības un zinātnes ministrijas puses jautājumā – vai jums vajadzīga šī nauda? Protams, kuram tad naudas ir par daudz? Mēs būtu priecīgi. Mēs esam pilnībā atraduši līdzekļus, lai aizvietotu doktorantūras finansējumu, no Eiropas fondiem. Un te es pilnībā piekrītu Batņas kungam, un arī iepriekš ir bijušas diskusijas par Eiropas fondu apgūšanu. Tāpēc jau Eiropa finansē valstis, kurās ir zemāka vidējā attīstība, lai šie fondu līdzekļi palīdzētu attīstīties, lai nebūtu slodze uz budžetu. *(Starpsaucieni.)*

Tātad visi šie jautājumi, kolēģi, tika apspriesti, un es jums stāstu, kas notika Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā. Tieši šādā veidā viss tika runāts. Un tur, kur netiek runāts… un man ir savs viedoklis, es nerunāju, es klusēju, bet šis jautājums tika ļoti detalizēti izdiskutēts pie priekšlikumiem, jo šeit ir vairāki šādi priekšlikumi.

Kolēģi, iepazīstoties ar informāciju no Izglītības un zinātnes ministrijas un Finanšu ministrijas, mēs nolēmām neatbalstīt šo priekšlikumu.

Lūdzu Saeimu arī tāpat rīkoties.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsosim par 69. – frakcijas PROGRESĪVIE priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par – 37, pret – 52, atturas – nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

Godātie kolēģi, pirms mēs izskatām nākamo priekšlikumu, es informēju jūs, ka deputāti Jānis Dombrava, Ainars Latkovskis, Edgars Tavars, Rihards Kols, Normunds Dzintars, Jurģis Klotiņš, Andris Kulbergs, Linda Matisone, Agnese Krasta un Inga Bērziņa ir iesnieguši iesniegumu un lūdz Saeimu šā gada 8. Marta sēdē noteikt debašu laiku – vienu minūti, runājot pirmo reizi, un vienu minūti, runājot otro reizi.

Atbilstoši Saeimas kārtības ruļļa 65. Pantam šāds priekšlikums ir iespējams, par to ir iespējams vienam deputātam izteikties "par", vienam – "pret".

Deputāts Šlesers vēlas izteikties "pret" priekšlikumu. Lūdzu! *(Dep. A. Šlesers: "Jā.")*

Lūdzu, uzlieciet laiku no sākuma.

J. Šlesers (LPV).

Godājamie kolēģi! Godājamais premjer! Mani priekšlikumi, par kuriem es biju plānojis debatēt, ir laikam 102. Un kāds 107. Un tagad pulksten 2.24 man pasaka to, ka man tiek aizvērta mute un ka es nevarēšu izmantot iespēju septiņas 205tudent runāt un pārliecināt jūs par to, kas palīdzētu jūsu valdībai palielināt ieņēmumus. Nu, ja man ir divas 205tudent atvēlētas, tad principā es centīšos iekļauties arī divās minūtēs.

Es labi saprotu, kāpēc jūs nepārtraucāt šo sēdi. Jūs gribējāt, lai opozīcija tiek nokausēta, aizmieg šeit, un tad beigās vienkārši neiet vairs debatēt. Bet, kā jūs redzat, te ir otrā elpa, trešā elpa, te cilvēki gatavi strādāt, a jūs jau esat noguruši. Nu, ja jūs esat noguruši, tad lieciet mandātus nost, un citi nāks jūsu vietā strādāt! *(Aplausi.)*

Redziet, ņemot vērā, ka būs vēl balsojums par to vienu plus vienu minūti, man vēl ir četras 205tudent un 20 sekundes. *(Smiekli.)* Un es izmantošu šo laiku, jo citādi man mute tiek aizvērta. Demokrātija diemžēl ir pienākusi arī Latvijā tāda, ka demokrātijai tiek atvēlētas tikai divas 205tudent.

Bet, ja nopietni, es gribētu teikt sekojošo. Protams, es nedomāju, ka šodien opozīcijas pārstāvji aiz neko darīt stāv šeit un runā paši ar sevi. Tā problēma ir tāda, Kariņa kungs, ka nav jau šī dialoga ar varu.

Es jums gribu pateikt, piemēram, par Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisiju. Bija konkrēts jautājums par tūrisma nozari, kā palielināt ieņēmumus. Vecrīgā divas trešdaļas no restorāniem ciet, daudzas viesnīcas ir ciet. Bija uzaicināti pārstāvji no Ekonomikas ministrijas, sāku uzdot viņiem jautājumus, viņi saka – nē, mēs neesam gatavi jums atbildēt, jums jārunā ar kādu citu. Pēc tam bija Satiksmes ministrijas pārstāvji, viņi saka – nē, mēs neko nelemjam. Bet kurš tad lemj, ja Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijā… Ko Reira kungs saka? Jums jārunā komisijā! Nav, ar ko runāt.

Un doma, ko es pacēlu šajā komisijā (Matisones kundze neļaus man samelot) bija ārkārtīgi vienkārša: ja mums ir vēlme atbalstīt tūrismu… Tūrisms – tie ir tūristi, kas atbrauc uz Latviju…

Sēdes vadītāja. Šlesera kungs, mēs šobrīd runājam par debašu laika saīsināšanu, nevis par tūrismu.

J. Šlesers. Jā, es tieši runāju, es motivēju. Ļaujiet man runāt, neveriet muti ciet.

Tātad tā doma ir ļoti vienkārša: ir nepieciešams domāt, kā palielināt ieņēmumus, nav, ar ko runāt. Tagad problēma ir tā: es runāju, man atkal muti ver ciet, saka to, ka es nerunāju par lietu. Bet es runāju par to, ka ar pozīciju nav iespējams runāt. Pasakiet, kuri ir tie cilvēki, ar ko var runāt par to, kā attīstīt ekonomiku, kā palielināt ieņēmumus!

Ja jūs lemjat pats, nu tad – priekš kam? Tad nav ko te spēlēties. Vienkārši pieņemiet lēmumu, ka vispār debates tiek pārtrauktas! Jūs to arī varat izdarīt. Jūs pieņēmāt lēmumu.. pieņemsiet – viena plus viena 206tuden. Pieņemiet – 10 sekundes plus 10 sekundes! Atnāks, sasveicināsies, aizies malā, pēc tam vēlreiz atsveicināsies pa 10 sekundēm. Nu, jūs to varat izdarīt. Kam spēks, tam vara, ko? Pulkstenis ir 2.28.

Godājamie kolēģi, es negribu vēl minūti un 36 sekundes stāstīt to, kāpēc nevajadzētu pieņemt šo lēmumu. Es aicinātu šoreiz tomēr – jums ir jāpaciešas, ļaujiet tās piecas plus divas 206tudent izmantot opozīcijai. Un es domāju, ka tie cilvēki, kas nāks pulksten trijos vai četros, vai piecos, nenāks tāpēc, ka viņiem nav, ko darīt, ka viņi negrib gulēt, ka viņus, tā teikt, mājās neviens negaida, bet – ka tiešām ir sasāpējušas tēmas, par kurām jārunā.

Un trakākais ir tas, ka pozīcija jau nerunā, jūs jau nepiedalāties šajās 206tudent. Daži cilvēki atnāk… Batņas kungs teica – nu, septembrī būs, nu, būs kaut kad novembrī, vēl kaut kad. Bet Spānijā ir tāds teiciens: "*Mañana!*" Zināt, ko tas nozīmē? It kā 206tuden 'rīt', bet tad, kad pienāk rītdiena, viņi saka: "*Mañana!*" Tāda ir jūsu attieksme – ka tā rītdiena vienmēr pienāks rīt; un tad, kad pienāk rītdiena, tā *manjana* turpinās.

Tā ka, godājamie kolēģi, es aicinu balsot "pret" šo priekšlikumu un ļaut tomēr opozīcijai izteikties līdz galam. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītāja. Paldies.

Vārds deputātam Jānim Dombravam – "par".

J. Dombrava (NA).

Mēs teju diennakti esam klausījušies kvēlas uzrunas, un ir daudz piesaukta Eiropa, ka Eiropā tas un Eiropā šitais, un tad mēs vēlamies ieviest tādu progresīvu Eiropas modeli.

Eiropas Parlamenta Kārtības ruļļa 172. Pants paredz, ka debašu laiks ir nosakāms līdz vienai minūtei deputātiem, nu, tad mēs varam arī… Dosim pat vēl demokrātiskāk, mums būs veselas divas 207tudent katram. *(Starpsaucieni.)* Katrs var būtiskāko domu par priekšlikumiem noteikti pateikt divās minūtēs un pat vienā minūtē.

Aicinu to darīt. Balsojam "par"!

Sēdes vadītāja. Paldies.

Viens deputāts ir izteicies "par", viens – "pret".

Kolēģi, mums jautājums ir jāizlemj balsojot.

Lūdzu zvanu! Lūdzu balsosim par deputātu Jāņa Dombravas, Ainara Latkovska, Edgara Tavara, Riharda Kola, Normunda Dzintara, Jurģa Klotiņa, Andra Kulberga, Lindas Matisones, Agneses Krastas un Ingas Bērziņas iesniegto priekšlikumu, ka Saeimas 8. Marta sēdē turpmāk noteikt debašu laiku – vienu minūti, runājot pirmo reizi, un vienu minūti, runājot otro reizi! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par – 52, pret – 39, atturas – nav. Lēmums ir pieņemts.

Deputāti ir izmantojuši Saeimas kārtības ruļļa 65. Pantā dotās tiesības, un turpmāk debašu laiks ir: viena 207tuden – pirmo reizi, viena 207tuden – otro reizi.

Turpinām izskatīt priekšlikumus.

Lūdzu!

J. Reirs. 70. – frakcijas PROGRESĪVIE priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Sākam debates.

Vārds deputātam Andrim Šuvajevam.

J. Šuvajevs (PRO).

Vispirms ļaujiet teikt, ka, manuprāt, šis ir ļoti gļēvs lēmums no koalīcijas puses. Manuprāt, jūs izrādāt savu vājumu šajā brīdī, neesat gatavi iesaistīties normālās 207tudent un neesat gatavi uzklausīt ļoti jēdzīgus opozīcijas priekšlikumus, kurus mēs esam gatavojuši, nevienā brīdī neesam sabotējuši šīs debates, mēs esam piedalījušies pilnvērtīgi, un, manuprāt, mums ir tiesības izteikties, bet man nav iebildumu, es varu runāt arī diezgan ātri. *(Zālē troksnis. Sēdes vadītāja noklaudzina ar āmuru.)*

Sēdes vadītāja. Godātie kolēģi! Lūdzu, ievērojiet klusumu un uzklausiet kolēģi deputātu!

J. Šuvajevs. Attiecībā uz konkrēto priekšlikumu. Studējošo skaits Latvijā kopš 2008. Gada ir konsekventi kritis. Ja 2008. Gadā mums bija 125 tūkstoši, tad šobrīd mums ir jau mazāk par 75 tūkstošiem, tātad ir kritums par 40 procentiem. Ja 2013. Gadā mums bija 21,5 tūkstoši 207tudent, kas bija ieguvuši grādu vai kvalifikāciju, tad šobrīd tie ir tikai 13,4 tūkstoši.

Es lūgšu apvienot debašu laikus.

Sēdes vadītāja. Deputāti neiebilst.

Lūdzu!

J. Šuvajevs. Mums arī konsekventi samazinās doktorantu skaits: ja 2013. Gadā mums bija 2,4 tūkstoši doktorantu, tad pirms diviem gadiem tikai 1,8 tūkstoši. Šie dati, manuprāt, ir patiesi traģiski, katrs no 208tudent ar skaidru lejupvērstu 208tudent208 bez jebkādām cerībām mainīties. Manuprāt, ir vairāk nekā skaidrs, ka šeit stipendiju jautājums ir absolūti primārs. Es domāju – tas, ka šajā budžetā mēs kārtējo reizi neesam pievērsuši uzmanību 208tudent stipendiju palielinājumam, nozīmē, ka Latvijas valstij vienkārši 208tudent nerūp, viņi visi var mierīgi doties prom studēt citur un arī palikt citur.

Šis budžets ir kārtējais apliecinājums, ka augstākā izglītība ir prioritāte tikai un vienīgi vārdos, jo šie fakti tika minēti pirms tam, bet faktiski pusei – pusei! – no pilna laika programmās studējošo mācību 208tudent208208 laikā ir 208tudent208 algots darbs. Tas vienkārši nav nopietni. Šie dati neliecina par iespējām iegūt kvalitatīvu izglītību. Tieši pretēji – stipendiju apmērs ir vienkārši smieklīgs, šobrīd tas nepalīdz nosegt pat daļu no apkures rēķina.

Tāpēc es aicinu atbalstīt mūsu priekšlikumu. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītāja. Paldies.

Nākamajai vārds – deputātei Antoņinai Ņenaševai.

J. Ņenaševa (PRO).

Paldies. Es aicināšu uzreiz apvienot debašu laikus.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

J. Ņenaševa. Tātad šeit ir trīs sastāvdaļas mūsu konkrētajam priekšlikumam, kas runā par atbalstu stipendijām, - par stipendiju palielināšanu un vēl divām. Tātad minimālo stipendiju palielināšana no 140 eiro līdz 200 eiro, kā 208tuden bijis arī kovida krīzes laikā. Pamatošu, kāpēc.

Tātad mēs zinām, ka rudenī… 2020. Gadā un 2021. Gada beigās… 200 eiro pandēmijas seku mazināšanai saņēma… vēlreiz – tikai 208tude procenti no studējošajiem šīs stipendijas vispār saņēma. Iepriekšējā 208tudent208 nolēma, ka tomēr ir jāatgriež tās stipendijas… jāsamazina līdz 140 eiro. Atkal – joprojām saņem tikai 208tude procenti no studējošajiem. Tātad mēs saprotam, ka šobrīd krīze ir beigusies – un visiem studentiem krīze ir beigusies -, tāpēc varam samazināt stipendijas līdz tiem 140 eiro.

Mēs aicinām atgriezt 200 eiro stipendijas.

Otra lieta – paaugstināt stipendijas topošajiem *STEM* pedagogiem. Ļoti svarīgas lietas. Mēs zinām, ka matemātikas stundas nenotiek, jābrauc uz blakus novadu, lai saņemtu… fizikas nodarbību. Izglītību ir ieguvuši 10 fizikas skolotāji piecos gados – 10! Kādu risinājumu sniedz šis budžets? Nekādu. Mēs aicinām nemeklēt atrunas, bet paaugstināt stipendijas *STEM* pedagogiem.

Un trešais – "Studētgods". Lieliska programma, bet paradoksāli, ka tur nav iekļauti 209tudent no trūcīgajām ģimenēm. Ļoti ačgārni ir pretnostatīt trūcīgās un daudzbērnu ģimenes, šāda domāšana ir jāmaina.

Svarīgi – Latvijas augstākās izglītības finansēšanas sistēma turpina atražot nevienlīdzību. Iespēja iegūt izglītību ir tikai tiem, kam jau ir priekšnosacījumi, viņiem ir labāka izglītība, viņiem ir labāki rezultāti, tad viņi saņem stipendijas. Mums 209tuden jāpārtrauc, tā nedrīkst darīt. Un kādu signālu mēs sniedzam? Augstākā izglītība nākotnē ir ļoti svarīga, tāpēc arī sociālie kritēriji ir nepieciešami stipendijām.

Atbalstām studentus!

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Nākamajai vārds – deputātei Janai Simanovskai. *(Zālē troksnis.)*

Godātie kolēģi, pārtraukums būs pēc 10 minūtēm. Lūdzu ievērot klusumu zālē.

J. Simanovska (PRO).

Godātie kolēģi, 209tudent209 un priekšsēdētāja biedres kundze! Pirms darba Saeimā es biju pasniedzēja, un man ļoti patika darbs ar studentiem, bet problēma mūsdienu pasniedzējiem strādāt ar studentiem Latvijā ir tā, ka 209tudent nepilda mājasdarbus. Un 209tuden saistīts ar to, ka studentiem nav laika to darīt, jo viņi papildus strādā un nevar koncentrēties mācībām. Līdz ar to ir šis priekšlikums dot studentiem normālas stipendijas.

Vēl es gribu atgādināt – mēs samazinājām stipendijas (ne jau mēs, valdība samazināja šīs stipendijas), mums ir jāatgriežas pie tām stipendijām – 200 eiro -, it īpaši ir jādomā par studentiem no trūcīgajām ģimenēm, jo tā ir vienīgā iespēja daudziem izrauties no nabadzības cilpas.

Tā, es varu turpināt, ja?

Sēdes vadītāja. Jūs vēlaties…?

J. Simanovska. Jā, es vēlos vēl vienu…

Sēdes vadītāja. Tātad deputāti neiebilst laika apvienošanai.

Lūdzu!

J. Simanovska. Izglītība ir viens no veidiem, kā cilvēks var iet uz… pārtikušu ceļu, un 209tuden viens no labākajiem veidiem… Bet diemžēl 209tudent… Bērniem, kas nāk no ne tik pārtikušām ģimenēm, bieži vien ir sliktāks mācību sniegums, un tas nav saistīts ar to, ka viņiem ir mazāks talants, 209tuden saistīts ar to, ka viņiem ir bijis mazāk iespēju to talantu attīstīt. Tāpēc ir jāatbalsta 209tudent no trūcīgajām ģimenēm, lai viņi varētu studēt un izrauties no nabadzības cilpas.

Ja mēs gribam transformēt mūsu ekonomiku… es nezinu, uz kurieni, bet es ceru, uz jaunu, inovatīvu un konkurētspējīgu… mums ir vajadzīgi 210tudent, mums ir vajadzīgi jauni speciālisti, mums vajag, lai 210tudent pabeidz studijas.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītāja. Paldies.

Debates slēdzu.

Sēdi vada Latvijas Republikas 14. Saeimas priekšsēdētājs
Edvards Smiltēns.

Sēdes vadītājs. Reira kungs, jums ir kas piebilstams? Ja nav nekas piebilstams, tad... vienu momentu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 70. - frakcijas PROGRESĪVIE priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 40, pret - 52, atturas - nav. Priekšlikums nav guvis atbalstu.

J. Reirs. 71. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Sākam debates.

Debatēs pieteicies deputāts Jānis Vucāns.

J. Vucāns (ZZS).

Kolēģi, man ir patiesi žēl, ka jūs neatbalstījāt iepriekšējo priekšlikumu par to studējošo skaita palielināšanu, kuri saņem stipendijas *STEM* jomā, un arī no trūcīgajām ģimenēm... Šīs ir iniciatīvas, par kurām praktiski katru gadu, kad notiek studentu aktīva sanāksme vasarā... un tie Saeimas deputāti, kas tur piedalās... ir bijusi runa. Vismaz, cik es atceros, visus pēdējos gadus. Un tā ir sāpe, ko tiešām studenti ir mēģinājuši līdz politiķiem nogādāt un katru gadu par to ir runājuši. Šī sāpe sasaucas ar to, ko mēs šeit diezgan daudz esam šodien runājuši, - par to, kā veidot konkurētspējīgu tautsaimniecību.

Es lūdzu apvienot manus laikus.

Sēdes vadītājs. Vai deputāti neiebilst? Nav iebildumu, laiki ir apvienoti.

J. Vucāns. Jo *STEM* joma ir tā, kura palīdzētu mums veidot tautsaimniecību konkurētspējīgāku, radīt tādus produktus - ar atbalsta shēmām, protams -, kuri tiešām varētu būt Latvijas eksporta produkti.

Mūsu priekšlikums atšķiras no iepriekšējā tikai ar vienu lietu. Iepriekšējā priekšlikumā bija klāt tas, par ko Ramona Petraviča iepriekš jau runāja, - par stipendiju palielināšanu no 140 uz 200. Mūsu priekšlikumā tas nav, līdz ar to arī summa ir mazāka. Iepriekšējā priekšlikumā bija runa par pieciem miljoniem, šeit ir runa par četriem miljoniem, ko būtu vērts novirzīt, lai mēs atbalstītu šo jomu studējošos.

Aicinu atbalstīt priekšlikumu.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Reira kungs, vai jums būtu kas piebilstams?

J. Reirs. Komisija izskatīja, un atbalstu šis priekšlikums neguva.

Sēdes vadītājs. Tātad lēmums jāpieņem balsojot.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 71. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 40, pret - 52, atturas - nav. Priekšlikums nav guvis atbalstu.

J. Reirs. 72. - frakcijas PROGRESĪVIE priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Pirms sākam debates par 72. priekšlikumu, kolēģi, es informēju, ka esmu saņēmis iesniegumu Saeimas Prezidijam no deputātiem Viktora Valaiņa, Aināra Šlesera, Kristapa Krištopana, Andra Šuvajeva, Alekseja Rosļikova, Augusta Brigmaņa, Kaspara Meļņa, Ulda Auguļa, Harija Rokpeļņa un Jura Jakovina ar lūgumu Saeimas šā gada 8./9. marta sēdē noteikt debašu laiku - piecas minūtes, runājot pirmo reizi, divas minūtes, runājot otro reizi.

Atbilstoši Saeimas kārtības rullim ir iespēja par šo jautājumu runāt vienam "par", vienam - "pret".

Valaiņa kungs pieteicies runāt "par".

V. Valainis (ZZS).

Godātie kolēģi, man bija zināms pārsteigums ieraudzīt iesniegumu, un pārsteigums bija ne jau tāpēc, ka tāds ir tapis, bet savā ziņā es mazliet vīlos, ka šo priekšlikumu iesniedza APVIENOTAIS SARAKSTS.

Es, kolēģi, tomēr šodien ar pilnu... tiešām ar visu cieņu izturos pret debatēm un arī pret... Es domāju, visi opozīcijas kolēģi šodien godājami... un tiešām nav debašu ārpus priekšlikumiem, debates ir par tēmu. Jā, priekšlikumu varbūt nemaz nav tik daudz, bet katrs no tiem ir būtisks, katrs prasa uzmanību. Līdz šim brīdim mēs tomēr esam debatējuši par tēmu, mēs te neesam nākuši izrādīties vai vilkt laiku, mēs esam tiešām nākuši debatēt par tēmu.

Tā bija ne jau mūsu izvēle, tie bija jūsu kaut kādi absolūti dīvaini uzstādījumi, ka mums šodien ir jāstrādā pa nakti, ka, nu, iesim, dzīsim to vezumu, cik vien tālu varēsim. Tas bija koalīcijas pilnīgi mistisks, dīvains uzstādījums.

Es šobrīd skatos, Mūrnieces kundze ir Sēžu zālē. Kad Mūrnieces kundze vadīja Saeimu, es atceros, nāca tāda skaista tradīcija, ka nekas slikts nenotiks, ja tomēr uztaisīs pauzi, un budžetu pieņems. Nu, šodien, piemēram, ja mēs piecos būtu uztaisījuši pauzi, izskatījuši pavadošos likumprojektus, nākamajā dienā mēs nāktu un normāli, objektīvi debatētu par priekšlikumiem, dienu parunātu, izrunātu, visi pateiktu, kas kuram sakāms, un strādātu tālāk.

Kāda situācija šobrīd ir izveidojusies? Ir bez piecpadsmit trīs naktī, mums pēc būtības... Jūs, kolēģi, piekritīsiet, mēs pie svarīgākajiem priekšlikumiem šajā budžetā vēl nemaz neesam nonākuši, tie vēl tikai priekšā. Daža laba frakcija un mūsu kolēģi vispār pie saviem priekšlikumiem vēl nav nonākuši, tie vēl tikai būs, un viņiem jau tiek piedāvāts samazināt debašu laiku uz vienu minūti.

Kolēģi, tik tiešām viss šis laiks līdz pulksten diviem naktī bija... tiešām mēs izrādījām abpusēju cieņu - jūs mums ļāvāt debatēt, mēs pakļāvāmies šiem nosacījumiem. Vajag debatēt pa nakti... Jūs izvēlējāties šo ceļu, ne jau mēs to izvēlējāmies. Jūs izvēlējāties! Darām to, debatējam pa nakti! Labi, bijām plānojuši līdz vieniem, ievilkās, varam, nu, mazliet ilgāk, bet tomēr šīs debates bija konstruktīvas. Jūs izvēlējāties uz tām neatbildēt. Ik pa laikam kāds kāpj tribīnē...

Un kur mēs esam šobrīd nonākuši? Šobrīd opozīcija, ņemot vērā to, ka paši svarīgākie priekšlikumi ir tikai priekšā... Jūs taču zināt, ka pēc procedūras mēs varam šādā veidā turpināt kaut vai līdz astoņiem rītā *(Aplausi. Starpsaucieni.)* - Šlesera kungs var nākt ar šādu uzstāšanos, Briškena kungs var nākt ar šādu uzstāšanos, Rosļikova kungs var nākt ar šādu uzstāšanos.

Šis savā ziņā ir opozīcijas protests pret to, ko jūs esat izdarījuši. Mēs aicinām jūs pārskatīt šo lēmumu. "Viens plus viens" debatēs par veselību... par veselības aprūpi ir smagi par maz. "Viens plus viens" tik svarīgā jautājumā! Jūs - uzreiz no piecām uz vienu minūti! Nu, kas tā dara? Kaut kādas pieklājības manieres... nu, trīs... nu, vismaz kaut ko, bet ne jau "viens plus viens"... uzreiz, cik vien zemu var. Tad varējāt vispār nedot mums to laiku debatēt. Jūs izvēlējāties vissmagāko, ko varējāt paņemt, vēl mazāk nemaz nevar samazināt, tas ir pats, pats... ko var.

Tāpēc es, kolēģi, aicinu pārskatīt šo lēmumu. Varbūt varam kaut kā vienoties, cik ir tas laiks, bet ne jau - viena minūte plus viena minūte. Es tomēr aicinātu - vismaz trīs, kolēģi, vismaz trīs... Par veselību - jūs iedomājieties! Galvenie priekšlikumi vēl ir priekšā. Un šo procedūru izvēlējāties jūs, ne mēs. Jūs izvēlējāties šodien strādāt pa nakti, ne normāli līdz pieciem, un pēc tam nākamajā dienā mēs varētu turpināt.

Šodien viss šis pasākums ir jūsu vainas dēļ. Mēs entos budžetus esam pieņēmuši ar pārtraukumiem, un tā nav bijusi problēma. Ko jūs mēģināt šonakt pierādīt? Nakts melnumā pieņemt veselības budžetu ar mīnus 500 miljoniem? Nu, parunāsim par to, kāpsim pa 10 pēc kārtas... runāsim par tiem priekšlikumiem. Ko jūs iegūsiet? Ātrāk nekas nebeigsies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītājs. "Pret" pieteicies runāt deputāts Rihards Kols.

Lūdzu, Kola kungs!

R. Kols (NA).

Augsti godātais priekšsēdētāja kungs! Cienījamie, godātie kolēģi! Valaiņa kungs, es noņemu cepuri jūsu priekšā - vīrs un vārds, ka debatēt jūs debatējat pēc būtības. Bet kopumā to nevarētu teikt par pārējiem kolēģiem no opozīcijas - par to pašu jautājumu... gari un plaši, viens pēc otra atgremojot vienu un to pašu, arī argumentāciju. *(Starpsauciens: "Bet mēs jau...")* Bet šeit es pagaidām *(Starpsauciens.)*... Nē, nē, nē, pagaidām...

Jebkurā gadījumā tas, ko es pateikšu: tagad pēdējās, teiksim, septiņas *(Starpsauciens.)* debates, kas bija - kas bija minūte un minūte -, jūs dabūjāt manu uzmanību simtprocentīgu, klausījos pilnībā visu koncentrēti, tieši par būtību. Es tiešām, godīgi, katras debates, kas tagad bija, klausījos ar uzmanību *(Starpsauciens.)*... plašāk nevar. Ja kāds saka, ka tās divas minūtes ir laika nozagšana... Nu, tajās divās minūtēs ir, protams, jāprot argumentēt un pasniegt savu domu ļoti koncentrēti.

Spilgts piemērs: man pirms pāris nedēļām starptautiskā konferencē bija divas minūtes, un es pateicu svarīgāko. Un es aicinu arī jūs: debatējam, runājam. Divu minūšu pietiek *(Starpsaucieni.)*, lai izklāstītu to, ko vēlas pateikt. Tas ir abpusēji. Valaiņa kungs, jūs zināt, tas darbojas abpusēji. Ne pirmais jums sasaukums, un es esmu pārliecināts - ne pēdējais.

Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītājs. Viens deputāts runājis "par", viens - "pret".

Lēmums jāpieņem balsojot.

Lūdzu zvanu! Balsosim par priekšlikumu Saeimas šā gada 8. marta ārkārtas sēdē noteikt debašu laiku - piecas minūtes, runājot pirmo reizi, divas minūtes, runājot otro reizi! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 41, pret - 49, atturas - 2. Lēmums nav pieņemts. Priekšlikums ir noraidīts.

Kolēģi, mēs šobrīd esam nonākuši līdz momentam, kad ir pārtraukums.

Lūdzu zvanu! Lūdzu klātbūtnes reģistrācijas režīmu! Lūdzu reģistrācijas rezultātus!

Lūdzu Saeimas sekretāra biedri Antoņinu Ņenaševu nolasīt reģistrācijas rezultātus.

A. Ņenaševa (14. Saeimas sekretāra biedre).

Kolēģi! Reģistrējies 91 deputāts, nav reģistrējušies astoņi: Hosams Abu Meri... ir, Inga Bērziņa... ir, Gundars Daudze, Atis Deksnis, Raivis Dzintars, Dmitrijs Kovaļenko, Armands Krauze un Leila Rasima.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Tātad pārtraukums 15 minūtes, un mēģināsim tad noapaļot - pulksten 3.10 atsākam Saeimas sēdi.

(Pārtraukums.)

Sēdi vada Latvijas Republikas 14. Saeimas priekšsēdētājs
Edvards Smiltēns.

Sēdes vadītājs. Kolēģi, atsākam sēdi pēc pārtraukuma. Lūdzu, ieņemiet savas darba vietas. Pirms sākam izskatīt tālāk priekšlikumus, es gribētu uzteikt šo Saeimu, jo patiesi kvalitāte debatēs un kopējā politiskā kultūra ir ļoti augstā līmenī. *(Aplausi.)* Un man patiešām prieks strādāt tādā atmosfērā.

Tāpēc, es domāju, mums vajadzētu panākt kompromisu, kas ir izdevīgs visiem un ar kuru visi būtu mierā. Esmu saņēmis no deputātiem iesniegumu Saeimas Prezidijam par iespējamo kompromisu - trīs minūtes plus viena minūte. Varbūt mēs varētu visi vēl vienoties, ka mēģinām iekļauties kopējā laika rāmī aptuveni līdz pieciem, skatot priekšlikumus *(Starpsauciens: "Sešiem!")*... vai līdz sešiem, bet - mēģinot turēt tādu ļoti pragmatisku un profesionālu attieksmi pret debatēm. Vai mēs varētu par aptuveni šādu konceptu vienoties? Es neredzu iebildumus. Tātad mēs varētu pie tā turēties, vienkārši džentlmenisku vienošanos noslēgt.

Tātad... Kolēģi, es esmu saņēmis Kaspara Briškena, Aināra Šlesera, Andra Šuvajeva, Zandas Kalniņas-Lukaševicas, Viktora Valaiņa, Riharda Kola, Edgara Tavara un Alekseja Rosļikova iesniegumu Saeimas Prezidijam ar lūgumu Saeimas šī gada 8. marta ārkārtas sēdē noteikt šādus debašu laikus - trīs minūtes, runājot pirmo reizi, un viena minūte, runājot otro reizi. Vai deputātiem ir iebildumi pret šādu kārtību turpmākajā sēdes gaitā? *(Starpsaucieni: "Nav, nav!")* Nav iebildumu, vienbalsīgi esam vienojušies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Turpinām skatīt likumprojektu "Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam".

Šobrīd strādājam ar 72. priekšlikumu.

Debatēs vārds deputātei Antoņinai Ņenaševai.

A. Ņenaševa (PRO).

Paldies. Kolēģi! Šis konkrētais priekšlikums ir jauns, tas ir par pedagogu studiju kredītu dzēšanu. Mēs aicinām to atbalstīt, jo mums ir izveidojusies diezgan absurda situācija. To arī Batņas kungs burtiski nesen pateica.

Mēs bijām Liepājas Universitātē. Mēs saprotam, ka uz turieni brauc mācīties - arī brīnišķīgajā pirmsskolas un sākumskolas pedagogu programmā - mūsu nākotnes pedagogi un ļoti bieži arī tie, kas šobrīd jau strādā pirmsskolas izglītības iestādēs. Kāda ir tā situācija, kāpēc tā ir absurda? Tā ir tāda, ka mums trūkst, akūti trūkst, pedagogu, bet ir pedagogi, kas mācās par maksu un kas ņem studiju kredītus. Tāpēc šis konkrētais priekšlikums ir par to, lai piešķirtu finansējumu pedagogu studiju kredītu dzēšanai.

Jā, tas arī viss. Priekšlikuma būtība.

Aicinu atbalstīt. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Paldies.

Debates slēdzu.

Vai Reira kungs vēlas ko piebilst? Reira kungs, jums ir kādas piebildes pie šī? *(Starpsauciens: "Reira kungam...")*

J. Reirs. Par 72. nav. Atbalstiet komisiju un neatbalstiet priekšlikumu!

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par 72. - frakcijas PROGRESĪVIE iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 36, pret - 47, atturas - nav. Tātad 72. priekšlikums nav guvis atbalstu.

J. Reirs. 73. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Sākam debates.

Debatēs pieteikusies deputāte Līga Kļaviņa.

L. Kļaviņa (ZZS).

Kolēģi! Augstākās izglītības padome, sniedzot atzinumu par budžetu, norādīja uz nepietiekamo Augstākās izglītības padomes budžetu, kas ir noteikts, - 123 779 eiro.

Augstākās izglītības padome informē, ka ekonomiskās krīzes apstākļos, sākot ar 2009. gadu, šis budžets ir samazināts par vairāk nekā 30 procentiem un šobrīd - saistībā ar dažādu preču un pakalpojumu cenu būtisku pieaugumu - iestādes faktiskie uzturēšanas izdevumi ir ievērojami pieauguši.

Augstākās izglītības padome informē arī par to, ka nevar pienācīgi un pilnīgi nodrošināt Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumā noteikto attiecībā uz Augstākās izglītības padomes locekļu atalgojumu.

Viens no Augstākās izglītības padomes uzdevumiem ir uzturēt sakarus ar citu valstu institūcijām, kuras risina augstākās izglītības jautājumus, un arī šim mērķim budžeta līdzekļi nav pietiekami, tāpēc šo uzdevumu var veikt ļoti ierobežotā apjomā.

Viņi informēja arī par to, ka normatīvajos aktos nav paredzēts, ka Augstākās izglītības padome sniedz maksas pakalpojumus, lai varētu nodrošināt pašu ieņēmumu gūšanu no dažādiem avotiem.

Tāpēc aicinu atbalstīt šo priekšlikumu.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 73. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 38, pret - 52, atturas - nav. Priekšlikums diemžēl nav atbalstīts.

J. Reirs. 74. - frakcijas PROGRESĪVIE priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Sākam debates.

Debatēs pieteikusies deputāte Antoņina Ņenaševa.

A. Ņenaševa (PRO).

Kolēģi, daudz nerunāšu.

Šis ir turpinājums izglītības studiju vietas bāzes izmaksu aktualizācijai, kas attiecas konkrēti uz koledžām, tāpēc tur ir tā konkrētā summa, kas tika ņemta no Izglītības un zinātnes ministrijas piedāvājuma vai, drīzāk jāsaka, pieprasījuma.

Bet... es jums nolasīšu kādu ziņu, kas apliecina, ka šīs mūsu debates, kā jums daudziem varbūt liekas, nav bezjēdzīgas. Burtiski tikko - trijos naktī - saņēmu ziņu: "Paldies par atbalstu studentiem. Es saprotu, ka studentu glābšana, pateicoties pozīcijas arogancei, tagad paliek tikai pašu studentu un viņu ģimeņu ziņā. Kaut kāds bezceris - Titāniks!" Jā, šī ir ziņa, kas ir atnākusi šodien trijos naktī.

Aicinu atbalstīt šo priekšlikumu.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Paldies.

Debates slēdzu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 74. - frakcijas PROGRESĪVIE iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 38, pret - 52, atturas - nav. Priekšlikums ir noraidīts.

J. Reirs. 75. - deputātes Ramonas Petravičas priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti neiebilst *(Starpsauciens: "Balsojam!")*... Balsojumu? Deputāti pieprasa balsojumu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 75. - deputātes Ramonas Petravičas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 39, pret - 52, atturas - nav. Priekšlikums nav guvis atbalstu.

J. Reirs. 76. - deputāta Burova priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Sākam debates.

Debatēs pieteicies deputāts Oļegs Burovs.

O. Burovs (LPV).

Cienījamie kolēģi! Priekšlikums paredz piešķirt līdzekļus zinātnei.

Ņemot vērā Deklarācijas par Ministru kabineta iecerēto darbību 75. punktu, aicinu palielināt pētniecības un attīstības kopējo finansējumu ne mazāk kā pusotru procentu no IKP, ieviešot Latvijas Viedās specializācijas stratēģiju, īstenojot starptautisko sadarbību un sadarbību ar industriju, piesaistot starptautisko finansējumu, primāri orientējoties uz "Apvārsnis Eiropa" programmu un piedalīšanos pasaules līmeņa pētniecības organizācijās, kā arī paplašinot Inovāciju fonda darbību - atbilstoši godīgai konkurencei.

Veicināsim inovācijas procesu, pētniecības organizācijas.

Aicinu pakāpeniski palielināt finansējumu augstākajai izglītībai, zinātniskajai darbībai un valsts pētījumu programmām.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Paldies, Burova kungs.

Debates slēdzu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 76. - deputāta Oļega Burova iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 28, pret - 61, atturas - nav. Tātad priekšlikums nav guvis atbalstu.

J. Reirs. 77. - frakcijas PROGRESĪVIE priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Sākam debates.

Vārds deputātam Kasparam Briškenam.

K. Briškens (PRO).

Augsti godājamais Saeimas priekšsēdētāj! Mazliet amizanti pusčetros naktī parunāt nedaudz par kosmosu, jo šis priekšlikums ir - palīdzēt Latvijai nodrošināt pilnvērtīgu dalību Eiropas Kosmosa aģentūras asociētās dalībvalsts statusā.

Šo priekšlikumu esam izstrādājuši kopā ar Latvijas Kosmosa industrijas asociāciju, kas visām frakcijām atsūtīja savu analīzi, tāpēc es pamatā izmantošu asociācijas argumentus, kas, manuprāt, ļoti labi sniedz šo pamatojumu.

Pirmām kārtām Latvijas ieguldījumi Eiropas Kosmosa aģentūrā garantēti tiek atgriezti atpakaļ Latvijai (no organizācijas dalības dažādos starptautiskos projektos un konsorcijos). Tā ir naudiņa, kas Latvijā jebkurā gadījumā atgriežas ar milzīgu pievienoto vērtību.

Otrām kārtām kosmosa nozare ir viena no tām retajām, kurās mums ir līdzvērtīgi vai atsevišķos gadījumos pat labāki rezultāti nekā pārējām Baltijas valstīm. Jau kopš 2015. gada Latvija sekmīgi īsteno vairāk nekā 70 dažādus kosmosa nozares projektus. Protams, jāatgādina arī tāds nozīmīgs fakts, ka Ziemeļeiropā lielākais radioteleskops atrodas Latvijā, Ventspilī. Tas arī ir ļoti vērtīgs aktīvs šajā sadarbībā.

Trešais arguments. Kosmosa nozare kopumā ir viena no visstraujāk augošajām industrijām pasaulē, un faktiski visas Eiropas Kosmosa aģentūras dalībvalstis būtiski kāpina ieguldījumus šajā nozarē.

Ceturtais arguments: arī Latvijai ir pietiekami spēcīga kosmosa nozare. Es domāju, ka gan izglītības un zinātnes ministrei, gan ekonomikas ministrei būtu labi zināt, ka šī nozare tiešā veidā veicina Viedās specializācijas stratēģijas īstenošanu. Un ir svarīgi, ka šīs tehnoloģijas risina dažādus izaicinājumus ne tikai tur augšā, kosmosā, bet arī uz Zemes. Piemēram, satelītu novērošanas dati tiek izmantoti zemes, jūras, gaisa monitoringam - lauksaimniecībā, mežsaimniecībā, meteoroloģijā un tā tālāk.

Un, tas ir svarīgi, pirms pāris nedēļām ekspluatācijā tika nodots Kosmosa izziņas centrs Cēsīs, par ko Jānis Rozenbergs, Cēsu novada domes priekšsēdētājs, teica, ka tas noteikti veicinās jauniešu interesi par dabaszinātnēm un tehnoloģiju priekšmetiem, par *STEM*, un tas vienlaikus piesaistīs arī tūristus.

Tāpēc noslēgumā es gribētu atgādināt... grāmatā *Moonshot* jeb "Misija uz Mēnesi"... slaveno Kenedija izteikumu, ko viņš 1962. gadā Raisa Universitātē pateica, kad aizstāvēja "Apollo" kosmosa izpētes stratēģiju. Viņš teica: mēs izvēlamies doties uz Mēnesi jau šajā desmitgadē nevis tāpēc, ka tas ir viegli, bet tāpēc, ka tas ir grūti.

Mums katram kabatā ir viedtelefons un priekšā laptops. Daudzu mūsdienu ierīču pirmatnējie tehnoloģiskie aizmetņi sākās tieši šajā "Apollo" programmā. Ja kādreiz kāds ironizē par kosmosa nozari, atgādiniet viņam šo faktu.

Lūdzu, atbalstiet šīs ļoti saprātīgās investīcijas.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Paldies.

Debates slēdzu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 77. - frakcijas PROGRESĪVIE iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 40, pret - 52, atturas - nav. Priekšlikums nav guvis atbalstu.

J. Reirs. 78. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Nav atbalstīts.
(Starpsauciens: "Balsot!")

Sēdes vadītājs. Tātad tiek pieprasīts balsojums.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 78. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 39, pret - 50, atturas - nav. Priekšlikums nav guvis atbalstu.

J. Reirs. 79. - frakcijas PROGRESĪVIE priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Sākam debates.

Debatēs pieteicies deputāts Andris Šuvajevs.

A. Šuvajevs (PRO).

Vēlos pietiekami lakoniski turpināt tēmu par zinātnes finansējumu.

Manuprāt, viena lieta, ko opozīcija var tomēr darīt, - turēt koalīciju pie vārda.

Mēs esam dzirdējuši... un tas arī ir valdības deklarācijā ierakstīts attiecībā uz finansējumu zinātnei un pētniecībai - 1,5 procenti no IKP. Es arī esmu dzirdējis, ka, lai arī tas nav ierakstīts oficiālajos dokumentos, trešdaļa no tā būs publiskais finansējums zinātnei.

Pēc tā, kas ir piešķirts šajā gadā pētniecībai un attīstībai, mēs redzam, ka līdz 2026. gadam tik tiešām mēs varbūt arī varētu pietuvoties 0,5 procentiem no IKP, bet, skatoties Eiropas kontekstā, mēs joprojām būsim lejasgalā.

Man joprojām nav skaidrs, kāpēc tiek runāts par zinātni kā prioritāti, politisko prioritāti, ja tajā pašā laikā atkal šie zinātnei... it īpaši šis bāzes finansējums... šie zinātnei piešķirtie budžeta līdzekļi, to neatspoguļo. Un tas atspoguļojas arī priekšlikumos attiecībā uz doktorantūras finansējumu un augstāko izglītību.

Šis mūsu priekšlikums saistīts ar to, ka Izglītības un zinātnes ministrija pieprasīja 11,6 miljonus, bet tai piešķīra 7,6 miljonus. Esmu dzirdējis, ka vienīgais iemesls, kāpēc netika piešķirta visa pieprasītā summa, ir šāds: tāpēc, ka pastāv kaut kāda koalīcijas vienošanās, kaut kāda veida... budžeta iespējas.

Manuprāt, tie nav pietiekami leģitīmi kritēriji. Labprāt tos uzklausītu, bet jebkurā gadījumā aicinu atbalstīt mūsu priekšlikumu, lai varētu nodrošināt pilnu nepieciešamo finansējumu zinātnes bāzei.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Paldies.

Debates slēdzu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 79. - frakcijas PROGRESĪVIE iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 40, pret - 51, atturas - 1. Priekšlikums nav guvis atbalstu.

J. Reirs. 80. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Nav atbalstīts.
(Starpsauciens: "Balsojam!")

Sēdes vadītājs. Tiek lūgts balsojums.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 80. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 40, pret - 51, atturas - nav. Priekšlikums nav guvis atbalstu.

J. Reirs. 81. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Nav atbalstīts.
(Starpsauciens: "Balsojam!")

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par 81. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 35, pret - 51, atturas - 3. Priekšlikums nav guvis atbalstu.

J. Reirs. 82. - frakcijas PROGRESĪVIE priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Sākam debates.

Debatēs pieteicies deputāts Kaspars Briškens.

K. Briškens (PRO).

Augsti godājamais Saeimas priekšsēdētāj! Šis ir viens no diviem frakcijas PROGRESĪVIE priekšlikumiem, kas ir saistīti ar atbalstu paraolimpiskajam sportam.

Šajā gadījumā... šī konkrētā aktivitāte... attiecas uz paraolimpisko sporta veidu federācijām - kopumā ir 14 šādas federācijas - un pielāgoto sporta veidu federācijām.

Šajā gadījumā... budžeta projekta pašreizējā redakcijā Latvijas Paralimpiskajai komitejai šo aktivitāšu segšanai ir piešķirti 600 tūkstoši, kas ir tikai par 80 tūkstošiem vairāk, nekā tas ir bijis līdz šim, ņemot vērā, ka iepriekš daļu no finansējuma ir seguši ziedojumi no "Latvijas valsts mežiem".

Latvijā ir pats zemākais finansējums paraolimpiskajai kustībai, bet vienlaikus, no sportiskā viedokļa, - visaugstvērtīgākie sasniegumi. Un kas šeit ir svarīgi? Ka šie sasniegumi ne tikai priecē mūs visus, bet īpaši iedvesmo cilvēkus ar īpašām vajadzībām, tos pašus cilvēkus, par kuru dzīves autonomiju, es ceru, šī Saeima rūpēsies īpaši.

Nesen, satiekot kādas Eiropas valsts vēstnieku, viņš atzīmēja, ka Rīgā uz ielām neredz cilvēkus ratiņkrēslos vai cilvēkus ar citiem funkcionāliem... vai kādiem citiem traucējumiem.

Tas ir tāds postsovjetiskās infrastruktūras mantojums: šie cilvēki, protams, ir izslēgti no dzīves aprites, nereti pavada laiku vientulībā savos mājokļos. Un šie paraolimpiskie sportisti ir iedvesmas avots šiem cilvēkiem, ļaujot viņiem pievērsties aktīvākam dzīvesveidam.

Lai gan tas nav ietverts mūsu priekšlikumā un pilnīgi noteikti diemžēl nav ietverts arī budžeta projektā, mēs noteikti aicinām valdību aktīvi domāt par parasportistiem, par pielāgotā sporta centra izveidi un arī par esošās sporta infrastruktūras pielāgošanu šiem sportistiem - cilvēkiem ar īpašām vajadzībām - un viņu treneriem.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Paldies.

Debates slēdzu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 82. - frakcijas PROGRESĪVIE iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 40, pret - 51, atturas - nav. Priekšlikums nav guvis atbalstu.

J. Reirs. 83. - frakcijas PROGRESĪVIE priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Sākam debates.

Debatēs pieteicies deputāts Kaspars Briškens.

K. Briškens (PRO).

Augsti godājamais Saeimas priekšsēdētāj! Pēc diviem mēnešiem Rīgā sākas Pasaules čempionāts hokejā.

Šobrīd ir tāda nedaudz netaisnīga situācija, ko esam konstatējuši arī Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas Sporta apakškomisijā, - Eiropas basketbola čempionātam, kas notiks 2025. gadā, iepriekšējā valdība ir piešķīrusi 10 miljonu finansējumu, bet hokeja čempionātam, kas sākas jau pēc diviem mēnešiem, finansējums nav piešķirts. Pagaidām...

Tāpēc mēs vēlamies atsaukties Latvijas Hokeja federācijas priekšlikumam - palīdzēt nosegt licences maksu, lai šis čempionāts varētu sekmīgi noritēt Rīgā. Un vienlaikus - lai mēs sniegtu kontribūciju... arī tajā, lai biļešu cenas būtu mūsu cilvēkiem pieejamākas.

Lūdzu, atbalstiet.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Nākamais debatēs deputāts Viktors Valainis.

V. Valainis (ZZS).

Kolēģi, par hokeju. Es domāju, tas, ka pasaules čempionāts notiek Rīgā, - tas ir liels notikums.

Es neesmu bijis klāt tajās debatēs, kas notikušas Latvijas Nacionālajā sporta padomē, kad tika pieņemts lēmums par to, ka šis čempionāts te būs, bet... kā mums saka, it kā federācija ir teikusi, ka no valsts budžeta nekādu finansējumu mums nevajadzēs.

Bet - kur mēs esam nonākuši ar tādu pozīciju? Mēs esam nonākuši situācijā, ka biļetes Pasaules čempionātam hokejā Rīgā... nu, es domāju, ļoti, ļoti lielai daļai viskvēlāko hokeja fanu ir absolūti nepieņemamas to cenas, jo tās ir diezgan... kosmiskas.

Es domāju, ka varbūt... ja ne šo priekšlikumu... nelolosim cerības, ka tas varētu tikt atbalstīts, bet tomēr kaut kādā veidā mums būtu jāpanāk pretī federācijai un kaut kāds atbalsts būtu jāsniedz, jo tās biļešu cenas šobrīd... nu, tās ir grūti izskaidrot ar kaut kādu normālu skaidrojumu. Vienkārši tās cenas ir sabiedrībai nesasniedzamas. Protams, cilvēkiem ar ļoti lieliem ienākumiem tā nav

problēma, bet es domāju, ticu - ja šis čempionāts notiek Latvijā, tad šai politikai būtu jābūt tādai, lai Latvijas iedzīvotāji tomēr kaut kā arī klātienē varētu aiziet un paskatīties šīs spēles.

Neskatoties uz to, kas ir kaut kad runāts... Mēs šodien redzam, ka tās cenas tomēr ir ļoti augstas. Tas ir fakts.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Ģirtam Lapiņam *(Starpsauciens.)*... Nē.

Debates slēdzu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 83. - frakcijas PROGRESĪVIE priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 38, pret - 50, atturas - 1. Priekšlikums nav guvis atbalstu.

J. Reirs. 84. - frakcijas PROGRESĪVIE priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Sākam debates.

Debatēs pieteicies deputāts Kaspars Briškens.

K. Briškens (PRO).

Augsti godājamais Saeimas priekšsēdētāj! Kolēģi! Man ir nakts viktorīnas jautājums: kas ir kopīgs mūsu olimpiskajam čempionam Oskaram Melbārdim, mūsu kolēģim Rihardam Kozlovskim un dzejniecei Mārai Zālītei? *(Starpsaucieni: "Murjāņu skola.")* Viņi visi ir godājami Murjāņu sporta ģimnāzijas absolventi. Paldies.

Pirms 10 gadiem mums knapi izdevās izglābt Murjāņu sporta ģimnāziju no slēgšanas, un diemžēl šodien mēs atkal esam nonākuši pie punkta, kad ir jāveic sāpīgas izvēles, tostarp - par atsevišķu sporta klašu slēgšanu. Pirmais upuris jau diemžēl ir iezīmēts - tas varētu būt sieviešu volejbols.

Absolvente Māra Zālīte savulaik ir precīzi atzīmējusi: "Murjāņi ir atspēriena dēlītis, Murjāņi ir lidlauks, no kura esam pacēlušies."

Investēsim Murjāņos! Tad mums būs gan olimpiskie čempioni, gan dzejnieki, gan godājami deputāti, kas saprot sportu.

Lūdzu, atbalstiet. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Paldies.

Debates slēdzu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 84. - frakcijas PROGRESĪVIE iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 39, pret - 51, atturas - nav. Priekšlikums nav guvis atbalstu.

J. Reirs. 85. - deputāta Burova priekšlikums. Nav atbalstīts. *(Starpsauciens: "Balsojam!")*

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par 85. - deputāta Oļega Burova iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 39, pret - 51, atturas - nav. Tātad 85. priekšlikums nav guvis atbalstu.

J. Reirs. 86. - frakcijas PROGRESĪVIE priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Sākam debates.

Debatēs pieteikusies deputāte Antoņina Ņenaševa.

A. Ņenaševa (PRO).

Kolēģi! Šis konkrētais priekšlikums arī ir daļa no streika vienošanās, tātad attiecīgi izstrādāts, konsultējoties ar LIZDA.

Tas ir svarīgi - pasvītrot profesionālās ievirzes sporta nozīmi. Tātad, lai nodrošinātu akreditēto profesionālās ievirzes sporta izglītības programmu īstenošanu, ir nepieciešams finansējuma palielinājums.

Rīgas Riteņbraukšanas skola, Jelgavas Specializētā peldēšanas skola, Cēsu pilsētas Sporta skola - šīs ir tikai dažas profesionālās ievirzes skolas. Tās ne tikai sniedz iespējas bērniem ikdienā pamēģināt kādu sportu, bet arī ieliek pamatu izcilībām.

Biatloniste Baiba Bendika gadiem veiksmīgi nes Latvijas vārdu. Nedēļas nogalē, kā jūs zināt, pasaules sensācija - izcīnīja Latvijai bronzu cīņā par Pasaules kausu... Vai zināt, no kurienes Baiba Bendika nāk? *(Starpsauciens: "Jā!")* No Cēsu pilsētas Sporta skolas. Tā ir profesionālās ievirzes sporta skola, kuras pedagogiem jāsaņem arī adekvāts atalgojums, ne tikai solījumi par reorganizāciju.

Aicinu atbalstīt šo priekšlikumu.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Paldies.

Debates slēdzu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 86. - frakcijas PROGRESĪVIE iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 39, pret - 52, atturas - nav. Tātad 86. priekšlikums nav guvis atbalstu.

J. Reirs. 87. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Sākam debates.

Debatēs pieteikusies deputāte Anita Brakovska.

A. Brakovska (ZZS).

Cienījamie kolēģi! Mūsuprāt, šis priekšlikums ir ļoti, ļoti svarīgs. Tas ir saistīts ar biedrību "Latvijas Paralimpiskā komiteja".

Gatavodamās debatēm par šo priekšlikumu, esmu sazinājusies ar Aigaru Apini, Latvijas Paralimpiskās komitejas viceprezidentu. Uz jautājumu, kādu ziņu viņš vēlētos, lai es nododu deputātiem no Saeimas tribīnes, viņš atbildēja (citēju): "Vēlētos, lai būtu ne tikai morāls, bet arī finansiāls atbalsts; lai katru reizi, kad nomainās vara valstī vai nozares ministrs, nebūtu no jauna jāpierāda, ka arī mēs, paraolimpieši, esam pelnījuši nest un nesam Latvijas vārdu pasaulē. Tagad budžetā iezīmētie 600 tūkstoši tikai apmēram uztur esošo līmeni. Nav iespējams domāt par izaugsmi un jauniešiem." (Citāta beigas.)

Man bija arī saruna ar komitejas ģenerālsekretāri Lieni Apini, kura uzsver, ka vēlētos, lai Latvijas Paralimpiskā komiteja saņemtu kādu konkrētu finansiālu atbalstu savas darbības nodrošināšanai, jo līdz šim administratīvajām izmaksām naudas nav bijis un vienkārši ir tikai knapinājušies, lai varētu apmaksāt pavisam nelielu summu savam kolektīvam, kur darbinieki pamatā ir cilvēki ar invaliditāti.

Ļoti smaga sāpe viņiem ir par sava paraolimpiskā sporta centra projektu, kurš jau ir sākts, kaut kādi plāni attiecībā uz šo projektu jau ir kopš 2017. gada. Viņi ir ilgi gaidījuši atbildi, bet tagad vienkārši jau, kā viņi saka, zūd cerības. Un viņa saka to, ka Saeimai jāsniedz viņiem konkrēta atbilde - centrs ir vajadzīgs un būs. Vai tomēr - visu izbeidzam un pasakām, ka cilvēki ar invaliditāti nav pelnījuši cilvēka cienīgus apstākļus?

Lai noskaidrotu centra nepieciešamību un attīstību, ir rakstījuši vēstuli arī Latvijas Valsts prezidentam Levita kungam, arī Valsts prezidenta kundzei, kura, kā izrādās, ir Latvijas paraolimpiskās kustības patronese, bet rīcība nav sekojusi.

Vārdos mēs ļoti aktīvi pieminam cilvēkus ar īpašām vajadzībām, bet nav sporta infrastruktūras, sporta iespējas ir ļoti ierobežotas, un attieksme pret cilvēkiem ar invaliditāti nereti nav vienlīdzīga, un viņu vajadzības tiek novērtētas zemāk nekā to cilvēku vajadzības, kuriem nav invaliditātes.

Lūk, tāda bija saruna ar diviem cilvēkiem no biedrības "Latvijas Paralimpiskā komiteja".

Tātad, cienījamie deputāti, aicinu atbalstīt šo priekšlikumu. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītājs. Paldies.

Debates slēdzu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 87. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 38, pret - 51, atturas - nav. Priekšlikums nav guvis atbalstu.

J. Reirs. 88. - deputātu Burova un Krištopana priekšlikums. Nav atbalstīts. *(Starpsauciens: "Balsojam!")*

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par 88. - deputātu Burova un Krištopana iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 40, pret - 51, atturas - nav. Priekšlikums nav guvis atbalstu.

J. Reirs. 89. - frakcijas PROGRESĪVIE priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Sākam debates.

Debatēs pieteikusies deputāte Skaidrīte Ābrama.

S. Ābrama (PRO).

Kolēģi! Arī 89. priekšlikums ir par Latvijas Paralimpiskās komitejas nepietiekamo finansējumu un par iespēju Latvijas paraolimpiešiem trenēties tā, lai viņi varētu nokļūt augstākās klases sporta apakšgrupā.

Man ir ļoti skumji... tikko Anita jau runāja par to... dzirdēt, ka koalīcija to ir noraidījusi. Jau komisijā apspriežot, tas netika ņemts vērā. Protams, situācija droši vien būtu citāda, ja mūsu paraolimpieši būtu atgriezušies no kādām olimpiskajām spēlēm ar medaļām; tad, es pieļauju, koalīcijai būtu neērti noraidīt šo priekšlikumu.

Bet - kas ir paraolimpiskais sports? Jāsaka, man bija tā laime... kad Latvijas vienīgais - toreiz - paraolimpietis piedalījās Lillehammeres paraolimpiskajās spēlēs 1994. gadā... un tā bija distanču slēpošana, un man bija iespēja redzēt, kā visas pasaules paraolimpieši trenējas, kā viņi piedalās sacensībās.

Lillehammerē šobrīd var uzkāpt 1000 soļu augstā kalnā, no kurienes bija šis milzu slaloma brauciens. Parastiem olimpiešiem varbūt tas nav nekas neparasts - milzu slaloms -, bet, ziniet, stāvot tā kalna galā un skatoties, kā paraolimpieši - cilvēki, kuriem amputēta viena kāja vai kuriem amputētas rokas, vai kuri vispār neko neredz, - brauc šo milzu slalomu... ziniet, tur vispār... man ceļgalos bija, tā teikt, vate, man vispār bija bail skatīties, bet tie cilvēki to darīja.

Es pateikšu, ar ko vispār olimpieši atšķiras no paraolimpiešiem. Tur es sapratu: visi šie sportisti iet uz vienu mērķi - uzvaru -, bet paraolimpieši - tas ir pavisam kas cits. Kas viņiem bija jāiegulda! Šī izturība, cīņas gars! Sāpes, ko viņi pārcieš! Noņem protēzi un atkal pieliek, lai varētu startēt.

Tā ka ļoti slikti, ka mēs atceramies par viņiem tikai tad, kad ir atvestas medaļas. Ir medaļas - tad viss ir kārtībā. Bet - viņiem jātrenējas ikdienā. Un, kā Latvijas Paralimpiskās komitejas prezidente Daiga Dadzīte teica, tas ir arī jautājums par sociālo integrāciju. Paraolimpiskais sports - tā ir sociālā integrācija, un tas ir jārespektē. Mūsu sportisti ir parādījuši augstus sasniegumus, un tas nav godīgi, ka mēs viņus neatbalstām arī ikdienas treniņos.

Lūdzu atbalstīt šo priekšlikumu - 200 tūkstošus eiro piešķirt Latvijas Paralimpiskajai komitejai, lai varētu nodrošināt paraolimpiskā sporta attīstību Latvijā un lai mūsu sportisti varētu piedalīties. Un piešķirt arī 321 tūkstoti, lai šie sportisti varētu pretendēt uz iekļaušanu augstas klases sasniegumu sporta apakšprogrammā.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Paldies.

Debates slēdzu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 89. - frakcijas PROGRESĪVIE iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 37, pret - 51, atturas - nav. Priekšlikums nav guvis atbalstu.

J. Reirs. 90. - deputātu Burova un Krištopana priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Sākam debates.

Debatēs pieteicies deputāts Oļegs Burovs.

O. Burovs (LPV).

Cienījamie kolēģi! Šis priekšlikums pabeidz priekšlikumu sēriju par Latvijas Paralimpisko komiteju. Es ļoti ceru, ka pozīcija, paskatoties uz tiem skaitļiem - tie ir nelieli -, uz to motivāciju, varbūt šobrīd var atbalstīt...

Pirms dažām nedēļām Latviju apmeklēja... vizītē ieradās Starptautiskās Paralimpiskās komitejas prezidents Endrjū Pārsons, viņam bija tikšanās ar valsts pirmajām personām - ar Valsts prezidentu, ar Ministru prezidentu, ar izglītības un zinātnes ministri. Arī mums bija iespēja Sporta apakškomisijā tikties ar viņu, un viņš mums pastāstīja par disbalansu - par to, cik daudz mums ir medaļu un cik mazs jeb minimāls finansējums.

Es gribu pateikt, ka 2017. gadā Kučinska kunga valdība pieņēma lēmumu - iedalīja Latvijas Paralimpiskajai komitejai līdzekļus, lai viņi iegādājas sev nekustamo īpašumu Rīgā, lai attīstītu šo projektu, par ko jau runāja iepriekšējās debatēs kolēģi, - Latvijas Paralimpiskās komitejas... izveidei.

Par 480 tūkstošiem 2017. gadā Latvijas Paralimpiskā komiteja iegādājās Zemgales priekšpilsētā, Pārdaugavā, Bišumuižas apkaimē, zemes gabalu. Un ar šo viss beidzās. Mēs varam pateikt tā: faktiski ar šiem 480 tūkstošiem mēs konservējam, nekas nenotiek.

Mēs parunājām ar Latvijas Paralimpisko komiteju, un ir lūgums reāli piešķirt šogad 40 tūkstošus, lai uzsāktu un pabeigtu metu konkursu, un nākamajos gados - 2024. un 2025. gadā - katru gadu piešķirt 200 tūkstošus. Tas ir pilnīgi pietiekami; es viņiem piekrītu - pilnīgi pietiekošs finansējums, lai izstrādātu tehnisko projektu. Un pēc tam var domāt, ko un kā, un ar kādiem resursiem šo projektu realizēt.

Es patiešām aicinu: cienījamie kolēģi, nezaudēsim modrību un beidzot atbalstīsim ne tikai ar protokoliem un saviem izteicieniem par to, ka mēs saprotam (un ar šo viss beidzas), atbalstīsim ne tikai morāli, bet arī materiāli Latvijas Paralimpisko komiteju!

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Paldies.

Debates slēdzu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 90. - deputātu Burova un Krištopana iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 40, pret - 51, atturas - nav. Priekšlikums nav guvis atbalstu.

J. Reirs. 91. - frakcijas PROGRESĪVIE priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Sākam debates.

Debatēs pieteikusies izglītības un zinātnes ministre Anda Čakša.

A. Čakša (izglītības un zinātnes ministre).

Lūdzu apvienot abus laikus.

Sēdes vadītājs. Tātad - vai nav iebildumu pret to, ka tiek apvienoti abi debašu laiki? Iebildumu nav.

Jums abi debašu laiki ir apvienoti.

A. Čakša. Es gribētu teikt paldies par ļoti daudzajiem priekšlikumiem. Man jāsaka, jūs esat uztvēruši daudzas sāpīgās vietas, kas ir Izglītības un zinātnes ministrijas pārraudzībā. Tiešām - visi šie priekšlikumi ir ļoti vērtīgi.

Es gribētu akcentēt dažas lietas, kuras šobrīd jau ir iekļautas budžeta projektā, bet kuras varbūt nav uzreiz pamanāmas.

Pirmais noteikti - tomēr runāt par zinātnes finansējumu, jo, lai kā arī būtu, šis ir šogad... vēsturiski lielākais zinātnes finansējuma pieaugums, lai arī tas sadalās trijās būtiskās daļās, kur ir runa gan par zinātnes bāzi, gan par fundamentālo zinātni un arī par valsts pētījumu programmu, kur mēs runājam par praktiskajiem pētījumiem.

Uzreiz gribu pateikt, ka mēs esam paredzējuši dalības maksu Eiropas Kosmosa aģentūrā, ļoti novērtējot to, ko dod dalība tajā. Un man jāsaka paldies Briškena kungam par to, ka popularizē zinātni arī Saeimas deputātiem. Ir ļoti svarīgi, ka mēs lepojamies ar zinātni, kas tiek veikta Latvijā, un daudz vairāk par to runājam.

Tas, ko es gribētu vēl uzsvērt, - protams, doktorantūras jaunais modelis un finansējums tam ir atkarīgs no tā, cik veiksmīgi likumprojekts virzīsies cauri Saeimai. Es ceru, ka tas veiksies tiešām ātri.

Tāpat papildus paredzētas ir mērķstipendijas tieši pedagogu sagatavošanai, jo viena no problēmām mums ir... pietiekamā apjomā... pedagogi visās tajās grupās, ko daudzi no jums minēja.

Un rītu mēs jau sākām ar aktīvu diskusiju par vispārējo izglītību. Ir skaidrs, ka skolotāju algu pieaugums ir viena no atslēgām, lai mums būtu kvalitatīva un iekļaujoša izglītība par saprātīgu cenu. Protams, noteikti būs arī darbs saistībā ar skolu tīklu.

Vēl viena būtiska sadaļa, par ko daudz tika runāts, ir par sportu. Jā, arī šajā jomā ir būtiskas pārmaiņas. Ja runājam par finansējuma ielikšanu bāzē, tie jau ir 5,6 miljoni, kas būs veltīti tieši sportam - ar akcentu uz bērnu un jauniešu fizisko sagatavotību, lai nebūtu tāda situācija, ka mūsu jaunieši ir fiziski nesagatavoti un nav gatavi doties ne iekšlietu sistēmā, ne drošības sistēmā strādāt un kalpot Latvijai.

Daudz tika runāts par paraolimpisko sportu, un, man liekas, tā ir tiešām viena ļoti būtiska sadaļa, ka, arī mainot savu iekšējo attieksmi, mums nav divu dažādu sportu, bet sporta federācijas integrē paraolimpisko sportu, un mēs nerunājam par diviem dažādiem sporta centriem, bet mēs runājam par vienotu sistēmu, jo mums nav kaut kas, kas ir atsevišķi. Tas noteikti nenotiks gada laikā, bet, liekot konkrētus uzstādījumus, es redzu... un ir jau labi piemēri, kas šobrīd funkcionē, bet noteikti soli pa solim, veidojot šo integrēto sporta sistēmu, kur ir jābūt gan jauniešiem un bērniem, gan paraolimpiskajam sportam... Tās ir tās lielās lietas, ko es gribēju noteikti pieminēt.

Un augstākā izglītība - jā, finansējums ir nepietiekams, mēs domājam par to, kā mainīt finansēšanas modeli kopumā, lai visa izglītības un zinātnes sistēma virzītos uz kvalitāti un uz

labākiem rezultātiem, lai mēs iegūtu to mērķi, ko mēs gribam, - izrāvienu un transformāciju ekonomikā un kvalificētu darbaspēku.

Paldies visiem par priekšlikumiem, un es ceru, ka mēs turpināsim par tiem diskutēt. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Andrim Šuvajevam.

A. Šuvajevs (PRO).

Kolēģi, vēlos izteikties par 91. priekšlikumu. Vispirms mazliet par finansējuma avotu. Šis droši vien ir viens no tiem, kam, visticamāk, šajā budžetā nevajadzēja būt. Ja vēl šobrīd koalīcija var pamatot, kāpēc šāda veida kultūras pozīcija pastāv Zemkopības ministrijā, atsaucoties uz noteiktu likumu, tad šī konkrētā kapelas izbūve Likteņdārzā ir viens no tiem pasākumiem, kas man neizklausās kā prioritārs. Bet es domāju, ka šāda veida negadījumi notiek, ja nav skaidri kritēriji attiecībā uz to, kā tiek sadalīts finansējums.

Attiecībā uz mērķi - mēs rosinām šo finansējumu pārdalīt par labu jauniešu organizācijām reģionos. Manuprāt, no daudzajām politiskajām diskusijām kopumā ir skaidrs tas, ka šāda veida investīcijas rada ieguvumus, kas ne vienmēr ir ļoti skaidri izmērāmi, bet tie ir jūtami ilgtermiņā. Ir lietderīgi arī atgādināt, ka Latvijas nākotne ir tiešā veidā atkarīga no tā, kāda veida iespējas jaunieši izjūt, dzīvojot valsts reģionos. Ja viņiem nepastāv lietderīgas laika pavadīšanas iespējas, tad gluži loģiski - pieaug dažāda rakstura sociāli ekonomiskie riski, jaunieši dodas projām, iztukšojot Latvijas reģionus un laukus vēl vairāk, un kopumā Latvijas nākotne zīmējas aizvien drūmākās krāsās.

Pagaidām Latvijā nav lielu un spēcīgu reģionāla līmeņa jauniešu organizāciju. Ir mazas, bet lielās ir Rīgā, tāpēc šāds finansējums būtu labs pirmais solis, lai arī reģionos veidotos organizācijas, kam ir pietiekami liela kapacitāte. Tajā pašā laikā ir jāstiprina arī centrs, tāpēc mēs rosinām piešķirt finansējumu arī Latvijas Jaunatnes padomei.

Es pats ilglaicīgi darbojos jauniešu organizācijā, un es ļoti labi atceros mūsu finansiālos izaicinājumus. Es arī zinu, ka jaunieši nesūdzēsies par finanšu trūkumu, bet vienmēr meklēs veidus, kā tomēr realizēt savus projektus ar mazāku vai nekādu finansējumu, bet, manuprāt, no valsts perspektīvas tieši šāda veida investīcijas jauniešu organizācijās ir viens no atslēgas mehānismiem, kā mēs varam sekmēt demokrātisku un kopumā veselīgu sabiedrību.

Tāpēc aicinu atbalstīt mūsu priekšlikumu. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātei Antoņinai Ņenaševai.

A. Ņenaševa (PRO).

Paldies. Kolēģi, es gribu precīzi parunāt par šī priekšlikuma avotu. Ļoti svarīgi. Es domāju, ka mēs reāli ļoti centāmies atrast segumu visiem mūsu priekšlikumiem, un šis ir viens no tiem gadījumiem, kad mēs, tā teikt, meklējot *ekselī* cauri visādiem... esam atraduši kaut ko ļoti interesantu.

Un tad man ir jautājums: vai kaut kas kaut ko nav šeit sajaucis? Tātad sadaļa "Kultūra" pie Zemkopības ministrijas. Pats par sevi tas raisa jautājumu: vai Zemkopības ministrijai šādai pozīcijai vispār ir jābūt? Iezīmētais budžets šajā pozīcijā ir 246 tūkstoši, un 90 tūkstoši ir

paredzēti, lai izbūvētu Likteņdārza kapelu. Es vēl saprastu, ja sadaļā "Kultūra" Zemkopības ministrija nodarbotos ar dažādām dārzeņu kultūrām.

Kādreiz mūs aicināja nejaukt mākslu ar politiku. Tad es izmantošu iespēju un aicināšu nejaukt zemkopību ar mākslu un arhitektūru. Jūs, protams, varat teikt, ka Likteņdārzs ir Zemkopības ministrijas pārvaldībā, bet es vēršu jūsu uzmanību, ka šis papildu finansējums tika rasts izdevumu pārskatīšanas procesā un prioritāri pārdalīts tieši šim mērķim, nevis, piemēram, krīzē esošajai piena nozarei. Tātad mums šāda veida darbības raisa ļoti daudz jautājumu par to, kāpēc vispār Zemkopības ministrijai ir jānodarbojas ar šādām aktivitātēm.

Un tagad par mērķi. Kā jau mans kolēģis iezīmēja, divi svarīgi mērķi - atbalstīt jaunatnes reģionālās organizācijas projektu konkursa kārtībā, jo IZM jau atzīst, ka esošais finansējums nodrošina tikai ļoti mazu reģionālo organizāciju projektus... ļoti mazu. Tādēļ lielākas reģionālās organizācijas pat nepiesakās. Šis ir ļoti efektīvs līdzeklis, lai veidotu jauniešu saikni ar savu reģionu un dzimto vietu, kas saskan ar NAP2027 Latvijas attīstības policentrisko pieeju. Un papildu 80 tūkstoši ir vajadzīgi Latvijas Jaunatnes padomei kā jumta organizācijai, lai nodrošinātu nepieciešamā darba ar jaunatni nepārtrauktību.

Un tad pēdējais, ko es gribu akcentēt, - ka tieši valdības deklarācijas 91. punkts skaidri pasaka: ir nepieciešams finansējums arī jaunatnes politikai - nodrošināt pastāvīgu finansējumu, izveidot vadlīnijas un... lai īstenotu pastāvīgu bāzes finansējumu nacionāla mēroga jaunatnes organizācijām.

Tāpēc aicinu arī koalīciju šo atbalstīt, jo avots ir atrasts, nauda ir.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Paldies.

Vārds komisijas priekšsēdētājam.

J. Reirs. Kolēģi, mēs šo jautājumu izskatījām komisijā. Ļoti svarīgi politikā tomēr ir informēt arī pārējos savas frakcijas biedrus par to, ka deleģētais deputāts ir ieguvis informāciju, piedaloties komisijas sēdē.

Šeit mums skaidri un gaiši pateica, ka ir likums, kurā ir paredzēts, ka Zemkopības ministrija ir atbildīga... vai uztur Likteņdārzu. Un šī uzturēšanas nauda gadā... izmaksā apmēram 150 tūkstošus eiro *(Dep. A. Ņenaševa: "Papildu 90 tūkstoši kapelai!")*, un tātad ir pieprasījums kapelai - papildu 90 tūkstoši... un represēto atmiņas vietai. Zemkopības ministrija, pārskatot izdevumus un ņemot vērā, ka viņiem ir uzlikts šāds pienākums - rūpēties par Likteņdārzu -, ir novirzījusi šos līdzekļus.

Par izlietojumu. 2023. gadā ir paredzēti 342 tūkstoši jaunatnes organizācijām - sešām nacionāla mēroga organizācijām (katrai pa 57 tūkstošiem eiro), kā arī piecām vietēja mēroga jaunatnes organizācijām tiek nodrošināti 35 tūkstoši eiro. Tātad septiņi tūkstoši eiro katrai jaunatnes organizācijai.

Iegūstot šo informāciju, balsojām un šo priekšlikumu neatbalstījām.

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par 91. - frakcijas PROGRESĪVIE iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 35, pret - 50, atturas - nav. Priekšlikums nav guvis atbalstu.

J. Reirs. 92. - Ministru kabineta priekšlikums. Ir atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti atbalsta.

J. Reirs. 93. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Uzsākam debates.

Debatēs pieteicies deputāts Kaspars Melnis.

K. Melnis (ZZS).

Cienījamie kolēģi! Gribu oponēt par to, ka lauksaimniecībā tiešām ir ļoti svarīga situācija, jo... tā situācija, kurā tā ir nonākusi... nav nonākusi darbības veidā, bet tāpēc, ka pēc būtības tās ir arī sabiedrības... arī mūsu uzliktās vēlmes, tas ir Eiropas zaļais kurss, kuru mēs visi gribam sasniegt. Tā ir sabiedrības vēlme, lai mēs, lauksaimnieki, būtu zaļāki, samazinātu emisijas, būtu videi draudzīgāki un arī lai būtu augstākas labturības prasības.

Protams, lai to visu dzīvē ieviestu, tas prasa finansējumu. Ļoti daudzas no tām inovācijām, kas ir jāievieš, līdzi nes vairāk ekonomiskos zaudējumus nekā ieguvumus, līdz ar to ir tikai normāli, ka tas daļēji ir Eiropas finansēts, tāpat kā tas bija līdz šim, kaut vai tādā programmā kā ieguldījumi materiālajos aktīvos, kur pēdējās kārtās lielākā daļa no ieguldījumiem ir tieši zaļajās investīcijās, kas iet uz zaļo kursu un palīdz lauksaimniekiem to sasniegt.

Un te var minēt kaut vai tādu iemeslu, ka iepriekšējā kārtā kopējās aploksnes finansējums bija 82 miljoni un vēl kārtu iepriekš tas bija 103 miljoni, bet šī gada kārta varētu grozīties ap 37 miljoniem, kas ir divreiz mazāka nekā iepriekšējā.

Līdz ar to es uzskatu - ja mēs gribam saglabāt nozari, ja gribam saglabāt darba vietas un lauku vidi, tad mums ir ļoti svarīgi atbalstīt lauksaimniekus, lai viņi var pārveidoties un izpildīt tās prasības, kuras mēs viņiem kā sabiedrība uzspiežam un gribam būt zaļākie Eiropā.

Tāpēc aicinu atbalstīt.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Viktoram Valainim.

V. Valainis (ZZS).

Kolēģi, šim priekšlikumam es aicinu pievērst uzmanību ne tikai mērķim, kam mēs lūdzam novirzīt naudu, bet arī avotam, no kurienes mēs aicinām šo naudu ņemt. Iepriekšējā Saeimā mēs nevienā brīdī neatbalstījām aizdevumu nacionālajai aviokompānijai *airBaltic*, jo uzskatījām to par nepareizu pieeju.

Šobrīd mēs piedāvājam sākt prasīt atpakaļ šo *airBaltic* naudu, un par to arī Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā izvērtās diskusija. Lai vai cik negribīgi vēlējās, lai šī diskusija notiktu, tomēr tā bija, un kaut kādu skaidrību jau mēs tur ieguvām. Mēs varam cerēt, ka 2024. gadā kaut kādu naudu (vismaz teorētiski) mēs varētu atgūt no *airBaltic*, bet nu es... protams, mūsu ieskatā, tam būtu jānotiek ātrāk, un šos budžeta resursus varētu mierīgi investēt arī mūsu lauksaimniecībā.

Kolēģi, tas, ka mums lauksaimniecībai pietrūkst budžeta finansējuma, ir fakts. Kaspars jau tikko minēja konkrētus skaitļus. Mēs redzam arī salīdzinājumu ar to, cik tad mēs ražīgi esam. Latvija konkrēti... nav tā pati ražīgākā. Mēs redzam - Īrija, tā pati Nīderlande stipri labākus rezultātus uzrāda, un lielā mērā... pamatā tas jau ir tāpēc, ka viņi tomēr nebalsta savu lauksaimniecību tikai un vienīgi uz Briseles naudām. Ir jābūt pietiekami lielā apmērā arī nacionālā budžeta finansējumam, lai sasniegtu labākus rezultātus.

Tāpēc mēs aicinām atbalstīt šo priekšlikumu, sākt atgūt investīcijas no *airBaltic* un investēt tās lauksaimniecībā.

Aicinu atbalstīt.

Sēdes vadītājs. Paldies.

Debates slēdzu.

Vai komisijas vārdā...?

Lūdzu zvanu! Balsosim par 93. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 32, pret - 51, atturas - 3. Priekšlikums nav guvis atbalstu.

J. Reirs. 94. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Uzsākam debates.

Debatēs pieteicies deputāts Viktors Valainis.

V. Valainis (ZZS).

Kolēģi, šis priekšlikums ir ļoti konkrēts - mēs aicinām no līdzekļiem neparedzētiem gadījumiem jau šobrīd paredzēt atbalstu piena nozarei.

Mēs šo jautājumu iesniedzām, jo mēs neredzējām skaidru rīcību no valdības puses, kādā veidā tiktu pieņemti izlēmīgi lēmumi, lai piena nozare tiktu uzklausīta *(Starpsauciens: "Tā jau ir!")* un lai viņu situācija, problēmjautājumi tiktu risināti.

Budžeta izstrādes laikā mēs redzējām arī to, ka zemkopības ministrs mēģināja valdībā iesniegt informatīvo ziņojumu, bet viņam tas nesanāca. Mēs šo situāciju izvērtējām un iesniedzām priekšlikumu - lai budžetā paredzētu finansējumu piena lopkopības jomas atbalstam.

Ja mēs skatāmies, kāda ir faktiskā situācija šodien, tad virkne saimniecību, kuras šī problēma skāra visasāk, diemžēl nesagaidīja valdības rīcību pietiekami ātri. Un viņi tiešām veic "ekonomisko transformāciju" - piena govis sūta uz kautuvi. It kā kautuvēs apgrozījums pieaug... saimniecības mazāk... nu ir tāda sava veida "ekonomiskā transformācija".

Un es zinu, Putras kungam šķiet, ka tā nav taisnība, ka neviena govs šajā piena krīzē nav cietusi. Diemžēl tas ir fakts - ir vesela virkne saimniecību, kuras savas govis ir aizvedušas uz kautuvēm, un jūs to diemžēl neesat novērsuši.

Tāpēc mēs aicinām atbalstīt šo priekšlikumu, es domāju, ka tas ir ļoti konkrēti un atbilstoši situācijai - no līdzekļiem neparedzētiem gadījumiem atbalstīt piena nozari. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Kasparam Melnim.

K. Melnis (ZZS).

Par šo situāciju varētu runāt daudz un plaši, bet taupīsim laiku, daudz ir runāts. Arī Pieprasījumu komisijā mēs jau esam par to runājuši. Varbūt kādas pāris nianses, ko es gribu uzsvērt.

Es aicinu skatīties plašāk. Es piekrītu pārmetumiem, ka nozarē krīze ir reizi piecos gados. Jā, tā ir, un diemžēl tā nav atkarīga no mums. Šinī momentā... Kā tas veidojas tagad - tā krīze visvairāk ir izveidojusies Lietuvā un Latvijā, tāpēc ka šeit ir nokritusies piena cena, mēs diemžēl nevaram pārdot saražoto pienu par Eiropas vidējām cenām. Jāatgādina vēl tas, ka pēdējo 20 gadu laikā mēs tikai divas reizes sasniedzām vidējo piena cenu Eiropā, un tas bija pagājušogad.

Mēs ļoti labi redzam, kas notiek Lietuvā, jo tā piena situācija un cenas mums tagad ir ļoti līdzīgas. Un kaut vai tādi mazākie... kaut vai tos pašus skaitļus... mums pārmet to, ka mēs gribam nozares, kas eksportē. *Okay*, labi. Var pārmest nozarei, ka mēs eksportējam, izvedam saražoto pienu pa taisno ārpus Latvijas. Jā, piekrītu. Pagājušogad tā izvešana valstij ienesa atpakaļ 166 miljonus, ko samaksāja tiem pašiem saimniecības cilvēkiem, kas strādā saimniecībās, dzīvo turpat laukos, kas investē tajās pašās saimniecībās. Rekur, ir - tā ir nozare, kas eksportē un pienes naudu atpakaļ. Loģiski, ka vienā brīdī, kad nozare ir paklupusi, ir tikai normāli to atbalstīt, lai pēc tam tā turpinātu nest atpakaļ budžetā naudu. Nu, mēs taču visi saprotam ekonomiku.

Tāpēc aicinu skatīties plašāk, ne tikai šauri skaitļus. Jā, nozare ir grūtībās. Jā, tā tur nonāk, varētu teikt, reizi piecos gados, bet pa tiem pieciem gadiem tā ļoti labi ienes naudu atpakaļ valstij.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Paldies.

Debates slēdzu.

Reira kungs...? Nav piebildes.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 94. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 30, pret - 52, atturas - 7. Priekšlikums nav guvis atbalstu.

J. Reirs. 95. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Uzsākam debates.

Debatēs pieteicies deputāts Viktors Valainis.

V. Valainis (ZZS).

Godātā Čakšas kundze! Aicinu jūs viest skaidrību šajā jautājumā...

Es uzreiz visiem kolēģiem atvainojos - ja jūs lasāt šo priekšlikumu, šeit ir ļoti, ļoti liela kļūda ieviesusies. Mūsu priekšlikums nav 12 miljonus novirzīt šai skolai, priekšlikums ir 440 tūkstošus, kas būtu jānovirza, bet šeit ir izveidojusies situācija... Es būtu gatavs atsaukt šo priekšlikumu, bet kādam tad būtu jānāk un jāizskaidro, kur tad tā nauda ir pazudusi, jo, saprotiet, Malnavas koledžai un Bulduru tehnikumam šo programmu īstenošanai nepieciešamais finansējums ir bijis 440 tūkstoši.

Budžeta veidošanas gaitā, cik mums ir informācija, Zemkopības ministrija šo naudu bija savos resursos atradusi, lai šīs programmas tiktu nodrošinātas. Kamēr šī nauda... Izrādās, ka šai naudai būtu bijis prātīgāk atrasties Izglītības un zinātnes ministrijā, un, kamēr šī nauda ceļoja no vienas ministrijas uz otru, pa ceļam tā ir pazudusi. Tad ir jautājumi: kur tā nauda ir pazudusi, un kas tad īsti notiks ar Malnavas koledžu un Bulduru tehnikumu?

Es domāju, ka šis jautājums interesē ne tikai mani, tas interesē arī Zemkopības ministrijas parlamentāro sekretāru. Ja viņš ir ieguvis atbildi, varbūt var padalīties, bet mums Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā tā arī nekļuva skaidrs... visi saprata, ka tā situācija tāda ir bijusi. Tajā situācijā ir bijis iesaistīts arī Ašeradena kungs, kurš teica, ka tā būs pareizā pieeja - tātad pārliksim uz izglītības budžetu. Mēs jau neiebilstam par to pieeju, bet dienas beigās sanāca tā, ka tā nauda līdz tai ministrijai nav aizgājusi, līdz tām konkrētajām skolām.

Tāpēc, kolēģi, viesiet skaidrību. Ja nav skaidrības, tad atbalstiet šo priekšlikumu vismaz principa pēc.

Sēdi vada Latvijas Republikas 14. Saeimas priekšsēdētāja biedre
Zanda Kalniņa-Lukaševica.

Sēdes vadītāja. Paldies.

Debates slēdzu.

Vai ziņotājam ir kas piebilstams?

Lūdzu zvanu! Balsosim par 95. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 38, pret - 49, atturas - 1. Priekšlikums nav atbalstīts.

J. Reirs. 96. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Nav atbalstīts. *(Starpsauciens: "Balsojam!")*

Sēdes vadītāja. Deputāti lūdz balsojumu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 96. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 37, pret - 48, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

J. Reirs. 97. - frakcijas PROGRESĪVIE priekšlikums. Nav atbalstīts. *(Starpsauciens: "Balsojam!")*

Sēdes vadītāja. Deputāti lūdz balsojumu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 97. - frakcijas PROGRESĪVIE iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 37, pret - 47, atturas - 1. Priekšlikums nav atbalstīts.

J. Reirs. 98. - frakcijas PROGRESĪVIE priekšlikums. Nav atbalstīts. *(Starpsauciens: "Balsojam!")*

Sēdes vadītāja. Deputāti lūdz balsojumu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 98. - frakcijas PROGRESĪVIE priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 38, pret - 49, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

J. Reirs. 99. - Ministru kabineta priekšlikums. Ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

J. Reirs. 100. - Ministru kabineta priekšlikums. Ir atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti piekrīt.

J. Reirs. 101. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Uzsākam debates.

Vārds deputātam Harijam Rokpelnim.

H. Rokpelnis (ZZS).

Ja nu ir nozare, kas ir jāreformē, tad droši vien tā ir sabiedriskā transporta nozare. Un atbildes nav tālu jāmeklē. Vidzemes plānošanas reģions pirms četriem gadiem veica izcilu pilotprojektu, testējot dažādas jaunas metodes mobilitātes nodrošināšanai reģionos, testējot sabiedrisko transportu. Tā pieredze bija tik veiksmīga, ka Mazsalaca bija viena no ieviesējiem. Pagājušogad mani pat uzaicināja uz Franciju prezentēt šo pieredzi.

Dati liecina - ja mēs nomainām tos tukšos, nerentablos autobusus, kas brauc pa laukiem, pret mazākām transporta vienībām ar dinamisku maršruta plānošanu, kas pie mūsdienu tehnoloģijām ir absolūti iespējams un izdarāms darbs, mēs varam tajās pašās izmaksās... pareizāk sakot, ja rēķina uz cilvēku kilometrus, ko sabiedriskais transports nobrauc, mēs iegūstam pat augstāku efektivitāti, nekā tas ir šobrīd.

Tādēļ no sirds aicinu atbalstīt šo priekšlikumu. Sākumā, protams, šī reforma, lai to ieviestu, ir jāpiefinansē, bet ilgtermiņā tā nesīs ieguvumu reģioniem un ietaupījumu transporta nozarē.

Piebilde - pagājušajā Saeimā šo jau mēģināja virzīt, bet Autotransporta direkcija, ja tā var teikt, noraka šo jautājumu. Acīmredzot viņiem bija kaut kādas intereses par lielajiem autobusiem, kas jādzen caur laukiem un kas bija jāaizstāv.

Šodien skatoties, diezgan skaidri izgaismojas, kas bija tās intereses un par ko bija stāsts, tādēļ ar jaunu bildi, ar jaunu perspektīvu aicinu atgriezties pie šī jautājuma. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītāja. Paldies.

Debates slēdzu.

Vai ziņotājam nav nekas piebilstams?

Lūdzu zvanu! Balsosim par 101. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 34, pret - 50, atturas - 4. Priekšlikums nav atbalstīts.

J. Reirs. 102. - deputāta Šlesera priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Uzsākam debates.

Vārds deputātam Aināram Šleseram. Lūdzu!

Deputāts lūdz apvienot debašu laikus. Deputātiem nav iebildumu. Lūdzu!

A. Šlesers (LPV).

Godājamais premjera kungs! Godājamais finanšu ministra kungs! Es gribu šajās četrās minūtēs piedāvāt jums risinājumu, kādā veidā palīdzēt atrisināt tūrisma problēmu valstī. Kā jau es teicu Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijā, tiekoties ar Ekonomikas ministrijas pārstāvjiem un Satiksmes ministrijas pārstāvjiem, diemžēl man radās izpratne, ka nevienam nav nekādas izpratnes par to, kā palīdzēt tūrismam. Vai nepareizie cilvēki bija atnākuši? Bet varbūt tagad pieņemiet lēmumu.

Divas trešdaļas restorānu Vecrīgā ir ciet, praktiski visā centrā. Joprojām daudzas viesnīcas ir ciet, arī tās, kuras vienmēr ir strādājušas. Tas, ko finanšu ministrs teica, - ka varētu tikt ieviesta, piemēram, kaut kāda Rīgas tūrisma maksa... Ašeradena kungs, ja tūrists atbrauc, jūs varat apcirpt viņu, kaut vai sodu vēl uzlikt, ja, un tā tālāk. Pašreiz es runāju par to, kā piesaistīt tūristus, kuri vispār neplāno braukt uz Latviju. Un to var izdarīt caur aviokompānijām. Pēdējo gadu laikā valdība ir iegrūdusi simtiem miljonu *airBaltic* cerībā, ka tie atgriezīs, bet es domāju, ka tur viss būs daudz sarežģītāk, jo tā ekonomika šai kompānijai tomēr nav tik vienkārša.

Mans piedāvājums ir sekojošs: viss, ko mēs esam runājuši līdz šim... protams, vajag naudu skolotājiem, mediķiem, lauksaimniekiem... pašreiz priekšlikums ir - rezervēt naudu, iedalot to Satiksmes ministrijai, konkrēti, lidostai, - 20 miljonus. Šī nauda netiks izmantota, tā neradīs kaut kādu fiskālo ietekmi uz budžetu, jo tā tiks maksāta tikai tad, kad šie tūristi reāli ienāks. Un ideja tāda, ka tam tūristam nauda ir jāiztērē viesnīcās. Tātad *airBaltic*, *Ryanair*, *Lufthansa* - tām aviokompānijām, kuras var fiziski atvest tūristus uz Latviju, - tiek piedāvāta iespēja nopelnīt 10 eiro par katru pasažieri, kurš paliek viesnīcā. Pašreiz tranzīta pasažieri maksā pat lētāk, lidojot caur Rīgu uz Tallinu, Viļņu un pat Helsinkiem, nekā tiešajā lidojumā uz Rīgu.

Līdz ar to piespiežam, pirmkārt, *airBaltic*, kam ir 50 procenti no tirgus, un, otrkārt, pārējās kompānijas. Cik naudas tiks izmantots, to mēs redzēsim, bet tas būtu ļoti labs signāls visai tūrisma industrijai. Vasarā jau tie tūristi te atbrauks un būs vairāk, bet septembrī, oktobrī, novembrī atkal būs tukšā sezona un rezultātā daudzi restorāni neatvērsies.

Mans priekšlikums šoreiz - varbūt ātri pakonsultēties, norezervēt šo naudu. Iedodiet signālu tūrisma industrijai, un galarezultātā šie rezervētie 20 miljoni, kurus teorētiski varētu izmantot, ja viss veiksies, ienesīs vismaz 200 miljonus tieši ekonomikā, tātad darba vietas viesnīcās, restorānos, kafejnīcās - strādās visi tie, kas gūst ienākumus no tūrisma industrijas. Jums labāka plāna nav! Ne Ekonomikas ministrija, ne Satiksmes ministrija - neviens neko nepiedāvā. Tā kā šī nauda netiek iztērēta, tā principā ir naudas rezervācija, kuru jūs varat izmantot.

Es aicinu finanšu ministru varbūt nākt un pateikt viedokli. Ja ir labāks plāns, lūdzu, piedāvājiet, bet šī ir nauda, kas paliks jums, un tas ir labs signāls tūrismam.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītāja. Paldies.

Debates slēdzu.

Ziņotājam nav nekas piebilstams.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 102. - deputāta Aināra Šlesera iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 32, pret - 50, atturas - 7. Priekšlikums nav atbalstīts.

J. Reirs. 103. - frakcijas PROGRESĪVIE priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Uzsākam debates.

Vārds deputātam Andrim Šuvajevam.

A. Šuvajevs (PRO).

Nu ko, kolēģi, manuprāt, ar šo priekšlikumu mēs esam oficiāli pusē attiecībā uz budžeta priekšlikumiem.

Par mūsu konkrēto priekšlikumu - jā, mēs rosinām piešķirt papildu finansējumu nodarbinātības programmām skolēniem, kā arī personām ar invaliditāti. Arī šis sākotnēji bija Labklājības ministrijas priekšlikums.

Mazliet aizsteigšos priekšā ziņotājam. Jā, Labklājības ministrija mūs informēja, ka tieši šīm programmām šī gada finansējums ir atrasts no citām programmām, un, ņemot vērā, ka budžets stājas spēkā vēlāk, tas ir nepieciešams mazliet mazākā apjomā, bet tomēr mēs uzturam šo priekšlikumu, jo redzam, ka tieši šāda veida aktivitātēm un pasākumiem ir ļoti augsta sociāla pievienotā vērtība. Es domāju, ka attiecībā uz skolēniem tas ir pats par sevi saprotams. Ja viņiem vasarā ir nodarbinātības iespējas, tas ir tikai apsveicami, it īpaši ņemot vērā faktu, ka Latvijā arī nodarbinātība ir viena no tām jomām, kur patiesībā tāda izteikta, skaidri formulēta politika vai nu nav bijusi, vai tā ir bijusi diezgan sliktā līmenī.

Arī attiecībā uz personām ar invaliditāti, manuprāt, šeit ir vairāki skaidri ieguvumi. Vēlos pateikt, ka viens no maniem pirmajiem pētījumiem, kuru es veicu, atgriežoties atpakaļ Latvijā, bija neredzīgo ciematā Juglā. Es tur pavadīju sešus mēnešus no vietas un pētīju sociālās uzņēmējdarbības projektu. Pēc vairāku mēnešu darba, runājot ar sievietēm, kas bija nodarbinātas šajā projektā, un jautājot par iespaidiem, kas viņām bija radušies, secinājumiem par to, kāds ir bijis šis darbs, ieguvumi tiešām bija vairāki.

Pirmām kārtām bija iegūta lielāka pārliecība par sevi un jēgpilnāk izjusta ikdienas dzīve, arī ikdienas disciplīna... izjūta, ka viņas tiek gaidītas katru dienu noteiktā laikā, ka uz viņām paļaujas, un, protams, arī mazliet papildu ienākumi, kas viņām veicināja neatkarību, tika atzīmēti kā tādi, kas bija vēlami, bet tie nebija primārie.

Līdz ar to nodarbinātībai ir daudz plašāks aspekts nekā tikai konkrētie ekonomiskie ieguvumi, ir arī konkrēti sociālie ieguvumi. Un šīs ir divas sociālās grupas, kuras, es domāju, ir pelnījušas papildu investīcijas. Un arī es esmu pārliecināts - ilgtermiņā tam būs pozitīva ietekme uz valsts izaugsmi.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītāja. Paldies.

Debates slēdzu.

Vai ziņotājam ir kas piebilstams? Nav.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 103. - frakcijas PROGRESĪVIE priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 33, pret - 51, atturas - 7. Priekšlikums nav atbalstīts.

J. Reirs. 104. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Uzsākam debates.

Vārds deputātam Viktoram Valainim.

V. Valainis (ZZS).

Godātie kolēģi! Mēs tomēr aizstāvam pašvaldības. Un šis priekšlikums paredz palielināt valsts budžeta līdzfinansējumu pašvaldībām līdz 50 procentiem no mājsaimniecībām faktiski izmaksātā garantētā minimālā ienākuma līmeņa. Šobrīd sagatavotais priekšlikums ir par 30 procentiem.

Mūsu ieskatā, sociālā palīdzība ir Satversmē garantētās tiesības uz sociālo nodrošinājumu, ko administrē pašvaldības, un atbalsts nevar būt atkarīgs no pašvaldību finansiālajām iespējām. Šo jautājumu risināšanai visatbilstošākais būtu paritātes princips starp valsti un pašvaldībām, kas ir pareizi gan no tiesību nodrošināšanas viedokļa, gan no risku sadales viedokļa. Un to mēs šajā priekšlikumā arī piedāvājam.

Kolēģi, pacelsim šo maksājumu no 30 uz 50 procentiem!

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 104. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 40, pret - 52, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

J. Reirs. 105. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Nav atbalstīts. *(Starpsauciens: "Balsojam!")*

Sēdes vadītāja. Deputāti lūdz balsojumu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 105. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 39, pret - 51, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

J. Reirs. 106. - frakcijas PROGRESĪVIE priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Atklājam debates.

Vārds deputātam Edmundam Cepurītim.

E. Cepurītis (PRO).

Kolēģi! Vēl viens jautājums par šī sagatavotā budžeta... kritiku un kopumā par šo pieeju, par tādu viļņveidīgu atbalstu, jo šis ir viens no atbalsta veidiem, kas pašvaldībās ir bijis pieejams sociālajiem darbiniekiem. Šobrīd... pēc gadiem šis atbalsts vairs nebūtu pieejams, tas nozīmē - ja pašvaldības nekādi nerīkotos, sociālajiem darbiniekiem pēkšņi... šajā brīdī atalgojums patiesībā samazinātos.

Es pajautāju, kā kolēģi Rīgā plāno šo situāciju risināt, un mani nepārsteidza atbilde, ka tur ir plānots novirzīt papildu 400 tūkstošus eiro, lai šādu situāciju nepieļautu; lai sociālo darbinieku atalgojums saglabātos tādā līmenī... taču es neesmu drošs, ka visās pašvaldībās tas tādā veidā tiks nodrošināts. Līdz ar to mēs varam sagaidīt, ka daudzās jomās sociālie darbinieki, kas šajās krīzēs ir ļoti daudz iznesuši uz saviem pleciem, palīdzējuši cilvēkiem, pēkšņi saskarsies ar atalgojuma samazināšanu, ja pašvaldības nevarēs no citām sociālās jomas prioritātēm novirzīt atalgojumu šajā jomā.

Kāpēc viļņveidīgums? Es saprotu, ka mums ir plāns ieviest pašvaldībās vienotu sociālo pakalpojumu grozu. Es to atbalstu, mūsu frakcija to atbalsta, un tas ir loģisks nākamais solis. Visticamāk, šajā brīdī arī tiktu atgriezta šāda veida dotācija kā papildu motivācija pašvaldībām. Līdz ar to mēs šobrīd skatāmies situāciju, kurā šis, 2023., gads būs tas viens izņēmums un 2024. gadā lielākajā daļā pašvaldību šis finansējums atkal atgriezīsies.

Mūsuprāt, tā nav loģiska lietu kārtošana. Mēs piedāvājam priekšlikumu, kas šādu situāciju novērš, kas izlīdzsvaro finansējumu un nenoved pie tā, ka vairākiem sociālajiem darbiniekiem pēkšņi nākas saskarties ar tāda veida grūtībām. Šis priekšlikums nebalstās budžeta deficītā, tam ir cits finanšu avots.

Aicinu atbalstīt un pieturēties pie šīs pieejas, ka mēs strauji nemainām nosacījumus cilvēkiem, kas tik ļoti daudz mums palīdz šajā krīzē. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītāja. Paldies.

Debates slēdzu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 106. - frakcijas PROGRESĪVIE priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 33, pret - 51, atturas - 7. Priekšlikums nav atbalstīts.

J. Reirs. 107. - deputātes Ramonas Petravičas priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Uzsākam debates.

Vārds deputātei Ramonai Petravičai.

R. Petraviča (LPV).

Priekšlikums paredz finansējuma palielināšanu, lai nodrošinātu atlīdzības palielinājumu un atvaļinājuma naudas izmaksu ilgstošas sociālās aprūpes institūciju darbiniekiem, jo piešķirtais finansējums pilnībā to nesedz.

Lai algas paaugstinātu, ir piešķirti 4,9 miljoni, bet iztrūkst 1,2 miljonu, kas ir jāatrod Labklājības ministrijai pašai, bet sakiet - kur lai Labklājības ministrija, kas tiešām ir nabadzīga ministrija,

atrod to trūkstošo miljonu? Un kā tas iznāk - algas ir jāceļ pēc jaunajām skalām, bet nauda jāatrod pašiem?

2019. gadā valsts sociālās aprūpes centros strādājošajiem ar trīs gadu darba stāžu tika palielināts atalgojums uz 608 eiro, toreiz minimālā alga bija 430 eiro. Tātad šobrīd jaunais atalgojums, kas tiek piedāvāts, man šķiet, ir kaut kādi 660 eiro vai tuvu tam, bet minimālā alga jau ir 620 eiro, un tas ir uz papīra. Tāpēc šķiet, ka nerodas jautājumi, kāpēc ir ārkārtīgi grūti piesaistīt kvalificētu vai augsti motivētu personālu.

Šis algas pielikums šobrīd nenosedz pat inflācijas pieaugumu, vispār nevaram runāt par kaut kādu būtisku algas palielinājumu. Tas atkal ir solis atpakaļ, vērtējot nevis tikai *Excel* ciparus, bet cilvēku reālo pirktspēju. Es domāju, ka šiem cilvēkiem sirdī noteikti būs rūgtums, zinot, ka budžetā ir atradušies līdzekļi, lai celtu atalgojumu prezidentam, deputātiem, parlamentārajiem sekretāriem, lai iepirktu krūzītes sešiem procentiem Latvijas iedzīvotāju par 12 miljoniem katru gadu, bet neatrodas nauda tādiem vienkāršā darba darītājiem, kuriem darbs ir gan emocionāli, gan fiziski ļoti smags, dienā nomainot 30 pamperus, mazgājot un ēdinot guļošus cilvēkus.

Lielai daļai darbinieku tas tiešām ir dzīves aicinājums - kādam palīdzēt, un tāpēc viņi arī tur strādā, bet ikviens darbs ir jānovērtē ar pienācīgu atalgojumu. Līdz ar sabiedrības novecošanos darbinieki sociālajā aprūpē ir un būs nepieciešami arvien vairāk.

Lūdzu atbalstīt šo priekšlikumu. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītāja. Paldies.

Debates slēdzu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 107. - deputātes Ramonas Petravičas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 39, pret - 50, atturas - 1. Priekšlikums nav atbalstīts.

J. Reirs. 108. - frakcijas PROGRESĪVIE priekšlikums. Nav atbalstīts. *(Starpsauciens.)*

Sēdes vadītāja. Deputāti lūdz balsojumu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 108. - frakcijas PROGRESĪVIE priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 31, pret - 48, atturas - 8. Priekšlikums nav atbalstīts.

J. Reirs. 109. - deputātes Petravičas priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti neiebilst.

J. Reirs. 110. - deputātes Petravičas priekšlikums. Nav atbalstīts. *(Starpsaucieni: "Balsojam!")*

Sēdes vadītāja. Deputāti lūdz balsojumu.

Tātad, lūdzu, balsosim par 110. priekšlikumu. *(Dep. V. Valainis: "Par ko ir priekšlikums?")*

Lūdzu zvanu! Balsosim par 110. - deputātes Ramonas Petravičas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 40, pret - 51, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

J. Reirs. 111. - frakcijas "Stabilitātei!" priekšlikums. Nav atbalstīts. *(Starpsauciens: "Debates!")*

Sēdes vadītāja. Lūdzu, uzsākam debates.

Vārds deputātei Nataļjai Marčenko-Jodko.

N. Marčenko-Jodko (ST!).

Cienījamie kolēģi, lūdzu jūs atbalstīt mūsu priekšlikumu paaugstināt ģimenes valsts pabalstu līdz 100 eiro par pirmo un par katru nākamo bērnu. Vēlos atzīmēt, ka iedzīvotāju dabīgais pieaugums pagājušajā gadā sastādīja mīnus 14 811 cilvēku un šis rādītājs jau 30 gadus bez pārtraukuma ir ar negatīviem skaitļiem, bet 2022. gads jau ir otrais gads pēc kārtas, kad jaundzimušo skaits bija praktiski divreiz mazāks nekā mirušo iedzīvotāju skaits.

Šis priekšlikums ir izdzīvošanas un valsts iekšējās drošības jautājums. Drošība ir jautājums, par kuru mēs tik daudz runājam. Mūsu priekšlikums ir par ģimenes pabalsta paaugstināšanu katram bērnam, jo šobrīd ir ārkārtīgi svarīgi uzsākt uzlabot demogrāfisko situāciju valstī. Šī priekšlikuma atbalstīšana būs pozitīvs signāls sabiedrībai, ka mēs atbalstām ģimenes ar bērniem un bērni ir viena no mūsu prioritātēm.

Kolēģi, lūdzu atbalstīt mūsu priekšlikumu. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdi vada Latvijas Republikas 14. Saeimas priekšsēdētājs
Edvards Smiltēns.

Sēdes vadītājs. Paldies.

Debates slēdzam.

Vai komisijas vārdā ko piebildīsiet?

J. Reirs. Kolēģi, izdevumu daļā ir paredzēti teju 360 miljoni eiro vienam gadam, un šie ir pastāvīgi izdevumi. Līdz ar to šāds priekšlikums komisijā neguva atbalstu.

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par 111. - frakcijas "Stabilitātei!" iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 39, pret - 51, atturas - nav. Priekšlikums nav guvis atbalstu.

J. Reirs. 112. - frakcijas "Stabilitātei!" priekšlikums. Neguva atbalstu.

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par 112. - frakcijas "Stabilitātei!" iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 10, pret - 72, atturas - 8. Priekšlikums nav guvis atbalstu.

J. Reirs. 113. - frakcijas "Stabilitātei!" priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par 113. - frakcijas "Stabilitātei!" iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 9, pret - 73, atturas - 8. Priekšlikums nav guvis atbalstu.

J. Reirs. 114. - frakcijas "Stabilitātei!" priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Debates uzsāksim pēc pārtraukuma.

Lūdzu zvanu! Lūdzu reģistrācijas režīmu! Lūdzu reģistrācijas rezultātus!

Lūdzu Saeimas sekretāra biedri Antoņinu Ņenaševu nolasīt reģistrācijas rezultātus.

A. Ņenaševa (14. Saeimas sekretāra biedre).

Kolēģi! Reģistrējušies 90 deputāti. Nav reģistrējušies deviņi (zaudējam pa vienam): Gundars Daudze, Atis Deksnis, Raivis Dzintars, Dmitrijs Kovaļenko, Armands Krauze, Vilis Krištopans... ir, Leila Rasima, Jānis Reirs... nav, Jana Simanovska.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Paldies, kolēģi.

Pārtraukums ir sācies.

Saeimas sēdi atsāksim pulksten 4.55. 15 minūtes.

(Pārtraukums.)
Sēdi vada Latvijas Republikas 14. Saeimas priekšsēdētājs
Edvards Smiltēns.

Sēdes vadītājs. Kolēģi, pareizs laiks ir 4.57. Turpinām Saeimas sēdi pēc pārtraukuma.

Skatām likumprojektu "Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam".

Esam pie 114. priekšlikuma.

Uzsākam debates.

Debatēs pieteikusies deputāte Svetlana Čulkova.

S. Čulkova (ST!).

Labrīt, priekšsēdētāja kungs! Labrīt, kolēģi! Bērni ir pats svarīgākais, kas vien var būt dzīvē. Kā jau mēs zinām, demogrāfija mūsu valstī ir kritiska - sabiedrība noveco, bet dzimstība strauji samazinās. Iedzīvotājiem nav pārliecības par rītdienu. Nav pieļaujams veidot budžetu tā, ka bērnu intereses tiek ierindotas budžeta saraksta beigās. Katrs no mums nes atbildību par to, lai mūsu valsts attīstās gan demogrāfiski, gan ekonomiski. Taču, noraidot visus opozīcijas priekšlikumus attiecībā uz bērnu izglītību, attīstību un izaugsmi, jūs vienkārši parādāt to, ka jūs neinteresē nākotne.

Aicinu atbalstīt mūsu priekšlikumu.

Sēdes vadītājs. Paldies.

Debates slēdzu.

Vai Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas vārdā ir kas piebilstams? Ja nav, es lūgšu zvanu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 114. - frakcijas "Stabilitātei!" iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 30, pret - 46, atturas - nav. Priekšlikums nav guvis atbalstu.

J. Reirs. 115. - deputātes Petravičas priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Uzsākam debates.

Debatēs pieteikusies deputāte Ramona Petraviča.

R. Petraviča (LPV).

Priekšlikums paredz palielināt īpašās kopšanas pabalstu. No 2019. gada par 100 eiro tika palielināts kopšanas pabalsts, sasniedzot 313 eiro, bērniem ar invaliditāti un pabalsts personām ar invaliditāti, kurām nepieciešama kopšana un kuru invaliditātes cēlonis ir slimība kopš bērnības. Pabalsta apmērs nemainījās pilngadīgām personām ar invaliditāti, kurām nepieciešama īpaša kopšana sakarā ar smagiem funkcionāliem traucējumiem, bet kurām invaliditāte nav no bērnības, tātad pabalsts palika tāds pats - 213 eiro.

Par tiem 213 eiro cilvēkam, kuram nepieciešama īpaša kopšana, ir jānopērk higiēnas preces, zāles un arī jāmeklē cilvēks, kurš viņu aprūpēs. No šīs naudas viņam jāmaksā tam cilvēkam, kurš viņu aprūpē. Ne viņš to var izdarīt, ne viņš pats sev var nopirkt pārtiku un nepieciešamās preces, vēl jo vairāk, ņemot vērā pašreizējo dzīves dārdzību.

Vai jūs spējat iztēloties, ko aprūpējamam cilvēkam... kādus savus izdevumus viņš var segt ar 213 eiro? Vai viņš var atļauties zāles, pamperus vai, piemēram, zobārstu?

Lūdzu atbalstīt šo priekšlikumu.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Paldies.

Debates slēdzu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 115. - deputātes Ramonas Petravičas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 34, pret - 47, atturas - nav. Priekšlikums nav guvis atbalstu.

J. Reirs. 116. - deputāta Šlesera priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Uzsākam debates.

Debatēs pieteicies deputāts Ainārs Šlesers.

(Dep. A. Šlesers: "... četras?") Vai kolēģi neiebilst, ka Šlesera kungs apvieno debašu laikus? Neiebilst.

Šlesera kungs, jums ir četras minūtes.

A. Šlesers (LPV).

Godājamais priekšsēdētāj!

Sēdes vadītājs. Sekundīti uzgaidiet... Lūdzu, tagad.

A. Šlesers. Godājamais premjera kungs! Ā, kur ir premjera kungs? Nav. Vot, tāda ir tā attieksme pret opozīciju. Labrīt! Pulkstenis ir 5.01, premjera nav. Netur vairs, netur, vai ne? Aizmidzis kaut kur guļ laikam.

Godājamie kolēģi! Neviens opozīcijas priekšlikums šodien nav atbalstīts. *(Starpsauciens.)* Tā nekad nav bijis! Nekad! APVIENOTAIS SARAKSTS, nekad tā nav bijis! Kaut vai simboliski... viens, divi, trīs priekšlikumi - tā ir kaut vai cieņas izrādīšana.

Tagad par lietas būtību. *(Starpsaucieni.)* Kas attiecas uz situāciju valstī, mēs esam daudz dzirdējuši par demogrāfisko *(Zālē ierodas Ministru prezidents A. K. Kariņš.)*...

Sveiki! Labrīt! Sēdieties! *(Smiekli.)* Jā, diemžēl man paliek tikai trīs minūtes.

Tagad par lietas būtību. Godājamie kolēģi, ir diezgan daudz šodien runāts par bērniem. Es saprotu, ka arī šis priekšlikums tiks noraidīts, bet es gribu lietas būtību...

Tātad pagājušajā gadā piedzimuši 15,5 tūkstoši bērnu, divreiz vairāk cilvēku nomiruši nekā piedzimuši. Šī ir krīze, te vairs nedeg sarkanā lampiņa, tā ir krīze, un kaut kas ir jādara. Un skaidrs ir tas, ka bez motivācijas, bez īpaša atbalsta ģimenēm daudz nekas nenotiks. Šodien mēs dzēšam ugunsgrēku ar dārgajiem apkures rēķiniem, ar visiem pārējiem izdevumiem, ar vairāk nekā 20 procentu inflāciju. Šajā gadā inflācija turpināsies, būs nedaudz mazāka.

Es teikšu tā: ir nepieciešams motivēt jaunās ģimenes, it sevišķi tās sievietes, kuras ir reproduktīvajā vecumā, ka varētu dzemdēt bērnus. Vienkārši jāsaka: mēs esam gatavi jūs atbalstīt. Un nevis 100, 150 eiro, bet par katru piedzimušu bērnu - piecus tūkstošus eiro.

Tātad, ja tagad piedzimst 15,5 tūkstoši bērnu... ja mēs uzliktu latiņu kaut vai, lai būtu 20 tūkstoši (lai gan kādreiz ir bijuši... man liekas, deviņdesmitajos gados Latvijā dzimuši pat ap 40 tūkstošiem bērnu), tas nozīmē, ka tas maksātu 100 miljonus eiro. Tas izklausās daudz, bet... Ņemot vērā, ka man ir tikai četras minūtes atvēlētas un es nevaru izstāstīt neko vairāk (tagad ir palikusi tikai minūte un 18 sekundes), es teikšu: kādu naudu tad jūs šodien dalāt, godājamā pozīcija? Inflācijas naudu, ne jau ekonomiskās izaugsmes naudu!

2022. gadā salīdzinājumā ar 2021. gadu PVN iekasēšana palielinājās par 800 miljoniem eiro, par pusmiljardu bija vairāk, nekā prognozēts, tāpēc ka katra prece, katrs pakalpojums maksāja vidēji par 20-25 procentiem vairāk. Tā ir realitāte.

Un es aicinātu tiešām, pat ja tagad jūs balsojat "pret", - un tas ir, premjera kungs, piedāvājums jums personīgi (jo, kā es saku, es nezinu, ko ar ierēdņiem vispār šajā valstī var sarunāt) - aiciniet opozīcijas pārstāvjus, līderus, ņemiet pozīcijas... un runājam par tēmu "demogrāfija" - kā varam to veicināt.

Es domāju, ka Nacionālajai apvienībai tā vienmēr ir bijusi prioritāte, bet nevar būt tā, ka tā ir prioritāte bez naudas. Ir jāatrod nauda... skatāmies citus iespējamos risinājumus, bet nauda ir jāatrod, lai stimulētu dzimstību, ģimenes un tiešām... Citādi Latvija izmirs un cilvēki vienkārši šeit ies mazumā un brauks projām.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Česlavam Batņam.

Vai jūs arī vēlaties apvienot debašu laikus?

Č. Batņa (AS).

Nē, nē, paldies, man nevajadzēs apvienot.

Kolēģi! Šlesera kungs daudzreiz saka patiesību, bet šoreiz es gribētu tomēr pateikt vienu lietu. Man kā jaunam vīrietim... salīdzinoši... un manai sievai kā jaunai sievietei *(Starpsauciens.)*... Es nekad neesmu gaidījis no valsts kādu pabalstu, lai piedalītos bērna radīšanas procesā ar domu *(Smiekli.)*, ka es pēc tiem *(Starpsaucieni. Smiekli.)*... ka es pēc tiem deviņiem mēnešiem saņemšu piecus tūkstošus no valsts. Tā ir mana atbildība, tā ir mana atbildība pret valsti, tā ir mana atbildība pret savu ģimeni, tā ir mana atbildība pret savām vērtībām.

Tāpēc es tiešām rosinu balsot "pret", jo man liekas, ja mēs ģimenēm parādīsim to iespēju - dzemdējiet bērnus, un jūs dabūsiet piecus tūkstošus -, es atvainojos, mums būs daudz arī nelabvēlīgu ģimeņu, kuras saņems tos piecus tūkstošus un pēc tam domās, kā bērnus audzināt.

To pierāda... Es arī neatbalstīju iepriekšējās valdības lēmumu par 500 eiro izdalīšanu. Ja jūs strādātu skolā, jūs redzētu, kur tā nauda aizgāja, kur tie vecāki to naudu lika. Es skaļi neteikšu, bet "Maxima" un "Rimi" bija pieaugums stikla tarai.

Tāpēc es noteikti esmu "pret", jo man liekas: bērni un naudas vērtība - tās nav savienojamas lietas.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Paldies.

Debates slēdzu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 116. - deputāta Aināra Šlesera priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 32, pret - 52, atturas - 6. Priekšlikums nav guvis atbalstu.

J. Reirs. 117. - frakcijas "Stabilitātei!" priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Sākam debates.

Vārds Nataļjai Marčenko-Jodko.

N. Marčenko-Jodko (ST!).

Kolēģi, lūdzu, atbalstiet mūsu priekšlikumu, kurš paredz 2023. gadā Latvijā dzīvojošajiem senioriem, apgādnieku zaudējušajām personām un personām ar invaliditāti piešķirt vienreizēju pabalstu 350 eiro apmērā, lai mazinātu straujā energoresursu cenu pieauguma radīto negatīvo ietekmi.

Vidējā pensija Latvijā 2022. gadā bija 320 eiro, inflācijas pieaugums - aptuveni 20 procentu. Diemžēl pašai neaizsargātākajai sabiedrības daļai jānostājas izvēles priekšā - vai samaksāt komunālos pakalpojumus vai iegādāties pārtiku... vai medikamentus. Mums jāsakoncentrē spēki, lai palīdzētu šiem cilvēkiem un mīkstinātu krīzes radītās sekas, jo daudziem tas ir jautājums par izdzīvošanu.

Lūdzu jūs atbalstīt mūsu priekšlikumu. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Paldies.

Slēdzam debates.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 117. - frakcijas "Stabilitātei!" iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 38, pret - 52, atturas - nav. Priekšlikums nav guvis atbalstu.

J. Reirs. 118. - frakcijas "Stabilitātei!" priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Sākam debates.

Debatēs pieteikusies deputāte Viktorija Pleškāne.

V. Pleškāne (ST!).

Labrīt, kolēģi, pēc burvīgi pavadītas nakts! Lūdzu jūs atbalstīt frakcijas "Stabilitātei!" piedāvājumu. Frakcijas "Stabilitātei!" piedāvājums ir paaugstināt pensijas un invaliditātes pabalstu apmēru. Novirzīt līdzekļus pensijai un invaliditātes pabalstu paaugstināšanai, lai daļēji segtu dzīves dārdzības paaugstinājumu. Seniori un invalīdi ar pamatotu satraukumu vēro straujo dzīves dārdzības pieaugumu, tā rezultātā seniori nonāk zem nabadzības riska robežas.

Sadarbojoties ar Latgales, Rēzeknes un Rēzeknes novada pensionāru biedrību... ir secināts, ka neviens adekvāts cilvēks negribēs nonākt situācijā, kādā atrodas vairākums Latgales un Latvijas pensionāru. Cilvēka cienīgs dzīves līmenis ir nolaists jau tik zemu, ka neiztur nekādu kritiku. Pensionāri stāv izvēles priekšā starp zāļu, pārtikas vai mājokļa izdevumu segšanu. Lielāko Latvijas un Latgales reģionu.... un invalīdu vidū situācija ir tik dramatiska, ka pie tās jāsāk strādāt nekavējoties.

Jūs laikam nezināt, kas notiek Latgalē, Latvijā. Es varu aprakstīt reālo situāciju, ar kuru sastopos ikdienā. Senioriem trūkst līdzekļu pirmās nepieciešamības precēm, zālēm, pārtikai, sabiedriskajam transportam, lai aizbrauktu līdz ārstam, nerunājot par Rīgu, jo profila ārsti atrodas pārsvarā Rīgā. Kā jūs paskaidrosiet Pēterim no Zilupes, ko viņam darīt, ja ar ātro palīdzību no rīta viņu atveda uz Rēzeknes slimnīcu, bet vakarā izrakstīja un viņam nakts jāpavada autobusa pieturā, jo naudas viesnīcai nav un taksim nav, bet pirmais autobuss kursē tikai sešos no rīta?

Lūdzu atbalstīt mūsu priekšlikumu un iedot naudu pensionāriem.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Paldies.

Debates slēdzu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 118. - frakcijas "Stabilitātei!" priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 37, pret - 52, atturas - nav. Priekšlikums nav guvis atbalstu.

J. Reirs. 119. - frakcijas "Stabilitātei!" priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Sākam debates.

Debatēs pieteicies deputāts Aleksejs Rosļikovs.

A. Rosļikovs (ST!).

Augsti godātie kolēģi, es jūs ļoti lūdzu... Pēdējie divi priekšlikumi ir par pensiju paaugstināšanu. Ja mēs skatāmies, ka 80 procenti no Latvijas pensionāriem saņem pensiju līdz 500 eiro vai vidējā pensija ir nedaudz vairāk par 300 eiro, tas ir 10 procenti, tas ir daudz. Nu, es jūs ļoti lūdzu reaģēt.

Par avotu. Par avotu es vairāk gribu parunāt ar ZZS, PROGRESĪVAJIEM un frakciju LATVIJA PIRMAJĀ VIETĀ.

Augsti godātie kolēģi, šeit ir ļoti svarīgi saprast vienu lietu. Mēs jau pirms vēlēšanām teicām, ka Aizsardzības ministrija ir korupcijas perēklis, ka jau sen Aizsardzības ministrijas noslepenotie iepirkumi ir kļuvuši par piesegu, iespēju izvest naudu no valsts budžeta uz privātām kabatām. Tāpēc mēs runājām par to pirms vēlēšanām visādās debatēs.

Mēs šeit ļoti drosmīgi piedāvājam tomēr šķetināt Aizsardzības ministrijas budžetu. Tā nauda tur ir, un, ja mēs ar jums kā tā saucamā opozīcija piekrītam šim izdomātajam statusam, ka Aizsardzības ministrija ir kaut kāda īpaša vieta, kuru nedrīkst aiztikt kaut kāda ģeopolitiskā konflikta dēļ, tad mēs, sanāk, nekā neatšķiramies no viņiem, jo viņi mums melo, ka viņi visu naudu tērē valsts aizsardzībai. Viņi mums atklāti melo, ka viņi tērē naudu aizsardzībai - gan iekšējai, gan ārējai -, bet viņi to naudu vienkārši izved uz privātajām kabatām. Ar ko mēs atšķirsimies no viņiem, ja tagad piekritīsim šim izdomātajam statusam, kas palīdz viņiem vienkārši turpināt korupciju Aizsardzības ministrijā?

Es ļoti ceru, ka mēs turpmākajās nedēļās mēģināsim sīkāk izpētīt šo situāciju un būs arī politiskā atbildība, un būs arī parlamentārie sekretāri, kuri tur nervozē tagad citā zonā, jau redz un saprot, ka viņiem nāksies atbildēt.

Bet es domāju, ka labāk nobalsosim un parādīsim, ka mēs saprotam, ka korupcija ir jāaptur un vairs tam nepiekrītam, un Aizsardzības ministrija vairs nevarēs zem piesega noslepenoti turpināt to, ko tā ir darījusi.

Es jūs ļoti lūdzu, augsti godātie zaļzemnieki, PROGRESĪVIE, LATVIJA PIRMAJĀ VIETĀ, nu, parādām viņiem! Jau tagad ir acīmredzami skaidrs, ka ceturtdaļmiljards gandrīz tika nozagts no valsts. Nu, parādām viņiem, ka mēs vairs nepiekrītam šādām lietām!

Lūdzu atbalstīt priekšlikumu.

Paldies, kolēģi.

Sēdes vadītājs. Vārds deputātei Viktorijai Pleškānei.

V. Pleškāne (ST!).

Es gribu tikai papildināt, teiksim... novirzīt šo naudu pensionāriem... nevis skandaloziem iepirkumiem un nepamatotiem naudas tēriņiem, bet gan senioriem un pensionāriem. Tā nauda ir ļoti vajadzīga viņiem, lai viņus, teiksim... tas ir izdzīvošanas jautājums cilvēkiem.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Vārds Viktoram Valainim.

V. Valainis (ZZS).

Godātie kolēģi! Šajā jautājumā Zaļo un Zemnieku savienība nevar atbalstīt "Stabilitātei!" kolēģus opozīcijā, jo, kā jau minēja Rosļikova kungs, viņi pirms vēlēšanām ļoti skaidri ir pauduši pozīciju, ka budžeta finansējums aizsardzībai ir jāsamazina, un diezgan likumsakarīgs un loģisks ir arī šis priekšlikums. Tomēr mēs, Zaļo un Zemnieku savienība, laikam bijām viena no retajām partijām, kas startēja vēlēšanās un savā programmā ielika to, ka mēs ejam uz to, ka mums ir vismaz 2,7 procenti no IKP aizsardzībai. Un mēs šobrīd redzam, ka tajā virzienā arī aizsardzības budžets virzās.

Ja mēs atbalstīsim šādu priekšlikumu, tas būs pretrunā ar mūsu programmu un, pats galvenais, - pretrunā ar mūsu pārliecību, jo šajā brīdī, mūsu ieskatā, mums ir jādemonstrē skaidra politika aizsardzības jautājumos: šim budžetam ir jāpieaug, un politikas spogulis ir budžets. Budžetam jābūt pietiekamam, un šai apņēmībai mums to stiprināt jābūt ļoti pārliecinošai.

Es gribētu teikt, ka aizsardzības jomā šajā budžetā mēs redzam pietiekamu finansējuma pieaugumu. Arī turpmākajos gados mēs varam diskutēt un runāt, tāpēc Saeimā ir komisijas - visdažādāko līmeņu komisijas -, kur runāt par tēriņu lietderību un dažādos citādos griezumos vērtēt; bet runāt par to, ka finansējums ir jāsamazina, - mēs nepiekrītam šādai pozīcijai. Mūsu ieskatā, Aizsardzības ministrija ir jāstiprina, un tādu politiku mēs arī atbalstām.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds Latvijas Republikas aizsardzības ministrei Inārai Mūrniecei.

I. Mūrniece (aizsardzības ministre).

Godātie kolēģi, es aicinu noraidīt šo "Stabilitātei!" iesniegto priekšlikumu un arī vēl vienu - 155. - frakcijas "Stabilitātei!" iesniegto priekšlikumu.

Nerunāšu par priekšlikuma jēgu un mērķi, bet par finansējuma avotu. Vispirms - mēs esam blakus agresīvai kaimiņvalstij Krievijai un blakus Baltkrievijai. Lai arī novājināta, Krievija mums būs drauds, un ar to ir jārēķinās. Šobrīd, pirms Viļņas samita, mēs darām ļoti daudz, lai nostiprinātu NATO klātbūtni Latvijā un NATO austrumu flangā. Tas nozīmē sarunas gan ar Kanādu kā mūsu ietvarnāciju, gan mūsu stratēģisko partneri Amerikas Savienotajām Valstīm, gan 11 nācijām, kas ir mūsu NATO kaujas grupā Latvijā.

Viens no jautājumiem, par ko NATO ietvarā runā, gatavojoties Viļņas samitam, ir aizsardzības finansējums. Jebkāda finansējuma samazināšana šobrīd aizsardzības jomai potenciāli būtu ļoti bīstams signāls, ko mēs parādītu gan NATO, gan mūsu nedraugiem aiz Latvijas robežas austrumu flangā.

Es aicinu noraidīt šo priekšlikumu. Ja aizsardzības budžetā iepriekšējā politiskajā laikā ir bijušas lietas, kas raisa daudzus jautājumus, tai skaitā arī man, tās tiek šķetinātas. Esmu pārliecināta, ka tās tiks atšķetinātas līdz galam. To dara gan Aizsardzības ministrija pati, gan tiesībsargājošās iestādes, kurām ir nodota visa atbilstošā dokumentācija, kas skar vienu konkrētu iepirkumu.

Revīzija būs, rīcība būs, bet ceru, ka arī tiesībsargājošās iestādes šo situāciju atšķetinās līdz galam, un, ja kāds ir pieļāvis nelikumības vai pretlikumīgu rīcību, tad par to būs jāatbild pēc visas bardzības.

Aicinu šo un 155. priekšlikumu noraidīt. Nesūtīsim nevajadzīgus signālus mūsu nedraugiem un sūtīsim pareizus signālus mūsu draugiem un sadarbības partneriem!

Latvijai jābūt stiprai! *(Aplausi.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Aināram Šleseram.

A. Šlesers (LPV).

Godājamais priekšsēdētāja kungs! Partija LATVIJA PIRMAJĀ VIETĀ ir skaidri paziņojusi, ka mēs esam gatavi atbalstīt aizsardzības budžeta palielināšanu līdz trim procentiem, un mēs šo pozīciju nemainām. Līdz ar to šodien, neskatoties uz to, ka priekšlikums, kas nāk no partijas "Stabilitātei!", ir saprotams, izejot no tā mērķa, ko viņi piedāvā, bet, ņemot vērā, ka šie līdzekļi tiek ņemti no Aizsardzības ministrijas, mēs nevarēsim atbalstīt šo priekšlikumu.

Kas attiecas uz to, ko teica aizsardzības ministre. Godājamā Mūrnieces kundze, vakar, skatoties "Panorāmu", man radās tāda dīvaina sajūta, ka pieauguši cilvēki spēlē kaut kādas spēlītes un saka: "Tas nebiju es. Es neko nesaprotu, kā varēja būt 220 miljoni un no kurienes vispār 330 ir radušies." Tas, ka KNAB ir sācis interesēties, ir ļoti labi, tikai rodas jautājums - ko jūs darījāt visu šo laiku? Jūs esat ministre jau no tā brīža, kad tika apstiprināta otrā Kariņa kunga valdība. Un reālā situācija ir tāda, ka jūs esat bijusi ministre laikā, kad tika parakstīts...

Jums nebija jāparaksta šis līgums, bet ir valsts sekretārs, padomnieki, dažādi citi ministrijas cilvēki. Konkursa komisija pieņēma lēmumu tad, kad ministrs bija Pabriks, bet parakstīšana notika jūsu laikā. Vai tiešām...

Sēdes vadītājs. Šlesera kungs, priekšlikumā... šobrīd nav diskusijas par konkrētu iepirkumu, bet gan par finanšu avotu.

A. Šlesers. Jā, bet man ir minūtīte laika. Es vienkārši, ņemot vērā... par motivāciju, kāpēc es atbalstu to, ka no Aizsardzības ministrijas mēs līdzekļus neņemsim... es vienkārši vēlos teikt, ka šajā gadījumā tomēr politiskā atbildība jums būs jāuzņemas, un es domāju, ka Saeima šajā gadījumā arī nestāvēs malā un attiecīgi rīkosies, jo problēma ir tāda, ka tā vainas novelšana uz citiem pleciem, atrodot kaut kādus cilvēkus, kuri it kā vainīgi...

Man rodas jautājums (tas principā arī premjeram) - kā ir iespējams ministrijai noslēgt šādu līgumu, kurā... nav paredzēta nauda budžetā un tā tālāk?

Sēdes vadītājs. Šlesera kungs...

A. Šlesers. Tā ka mēs balsosim "pret" konkrēto priekšlikumu, vienlaikus pasakot, ka mēs negribētu, lai izlaupīšana pēc trīs procentu principa Aizsardzības ministrijā turpinātos.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Kasparam Briškenam.

K. Briškens (PRO).

Augsti godājamais priekšsēdētāj! Kolēģi! Frakcija PROGRESĪVIE neapšaubāmi atbalsta to, ka drošībai - gan iekšējai, gan ārējai - tiek piešķirta šī prioritāte. Šis budžets un budžeta papildinājums tiek skatīts ārpus strukturālā deficīta ietvara. Bet vienlaikus mēs ļoti iestāsimies par caurspīdīgumu aizsardzības iepirkumos.

Man pašam savulaik bija iespējas līdzdarboties NATO apgādes Ziemeļu koridorā, cieši sadarboties ar ASV Transporta virspavēlniecību, ar ASV Aizsardzības loģistikas aģentūru, un es atceros, cik ļoti stingrā Senāta uzraudzībā notika visi būtiskie iepirkumi, īpaši attiecībā uz Aizsardzības loģistikas aģentūru, kas faktiski koordinē visu loģistikas un apgādes... faktiski visu apgādi ASV armijai visā pasaulē.

Mēs arī šajā jomā gribētu mācīties no mūsu stratēģiskā partnera, no Senāta, un no šīs *checks and balances* sistēmas, lai uzraudzītu - vismaz tikpat skrupulozi, kā mūsu stratēģiskais partneris uzrauga, - iepirkumus aizsardzības jomā.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds Jānim Eglītam - Aizsardzības ministrijas parlamentārajam sekretāram.

J. Eglīts (Aizsardzības ministrijas parlamentārais sekretārs).

Godātais Saeimas priekšsēdētāj! Godātie deputāti un cienījamās deputātes! Ir ļoti interesanti dzirdēt, ka kādam ģeopolitiskā situācija ir "kaut kāda". Mums tā nav "kaut kāda", tā ir pavisam skaidra - austrumos no mums ir starptautiski atzīts agresors, kurš šobrīd Ukrainā ir nogalinājis gan civiliedzīvotājus, bērnus, gan karavīrus. Un šajā situācijā ierosināt samazināt Aizsardzības ministrijas budžetu, kur mēs esam par saviem mērķiem likuši kaujasspēju stiprināšanu, var tikai tādi cilvēki, kas ir ieinteresēti mūsu aizsardzības spēku mazināšanā. *(Starpsaucieni.)*

Jā, šajā brīdī, kad šis agresors ne tikai karo Ukrainā, bet arī atklāti draud visai Eiropai, - šajā brīdī piedāvāt priekšlikumu samazināt šo budžetu - tā ir pretvalstiska rīcība. Un arī šajā gadījumā būtu jādomā *(Starpsauciens: "Trīs procenti ir 6,6 miljoni! Kas tā... Kurš parakstīja līgumu?")* par to, kādā veidā kurš ko pārstāv.

Kas attiecas uz iepirkumu, es domāju, ka ministre jau pietiekami skaidri pateica. Ir tiesībsargājošās iestādes, kas arī veiks izmeklēšanu. Šlesera kungs, esiet konsekvents. Arī jūs esat teicis, ka no sākuma ir jāļauj tiesībsargājošajām iestādēm strādāt.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Aleksejam Rosļikovam otro reizi.

A. Rosļikovs (ST!).

LATVIJA PIRMAJĀ VIETĀ, PROGRESĪVIE, zaļzemnieki, es pateicos, ka jūsu līderi iznāca un paskaidroja savu pozīciju. Milzīgs paldies! Mēs saprotam jūsu balsojumu.

Uz doto momentu nav nekādā gadījumā pat pieļauta ideja un doma par to, ka mēs samazināsim valsts aizsardzības budžetu. Nē, te jautājums ir par kaut ko citu.

Ja uz doto momentu daži cilvēki ir grasījušies ceturtdaļmiljardu izvest no valsts budžeta, vai tā nav vājināšana? Vai mēs tagad uzjautāsim viņiem, tiem cilvēkiem, kuri šo iepirkumu ir mēģinājuši organizēt, cik mērķtiecīgi un pareizi tika iztērēta visa iepriekšējā nauda? *(Starpsauciens.)*

Te ir jautājums vairāk par to, ka atkal zem piesega tā nauda tika atņemta onkoloģijas slimniekiem, pensionāriem. Ja mēs nespējam pareizi to iztērēt - tā, kā mēs apsolījām mūsu sadarbības partneriem -, Mūrnieces kundze, tad nevajag vispār to aiztikt. Kādus signālus mēs

viņiem sūtām, mēģinot ceturtdaļmiljardu izvest no budžeta? Nekādu labu signālu mēs viņiem noteikti nesūtām. *(Starpsauciens: "Beidz melot!")* Mēs sūtām arī sliktu signālu mūsu pensionāriem un onkoloģijas slimniekiem, ka nespējam šo naudu novirzīt palīdzībai viņiem. Tur tā lieta.

Aicinu atbalstīt.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātei Lindai Liepiņai.

L. Liepiņa (LPV).

Augsti godājamais Saeimas priekšsēdētāj! Cienījamie kolēģi! Šlesera kungs jau teica, ka frakcija LATVIJA PIRMAJĀ VIETĀ neatbalstīs šo priekšlikumu, ņemot vērā to, ka mēs uzskatām, ka tiešām ģeopolitiskās situācijas dēļ aizsardzības budžetam ir jābūt svētam. Bet...

Eglīta kungs, to, ko jūs teicāt no šīs tribīnes par neaizskaramo budžetu, par... tādu pavadošo tekstu, kā jūs to teicāt... jūs to būtu varējis teikt, pirms parādījās presē... nevis no ministrijas, bet... pirms žurnālisti atklāja informāciju par šo skandalozo 220 miljonu - un vēl vairāk - iepirkumu... par līgumiem, kurus, kā mēs šodien... es atvainojos, vakar Pieprasījumu komisijas sēdē dzirdējām, ka tur nav nekādas pārskatāmības par iepirkumiem vispār. Ka šis te... vienkārši laimīgas sagadīšanās dēļ... ka šis budžets... iepirkumi pieauga no septiņiem miljoniem līdz 220 - no septiņiem vai *(Starpsauciens: "Astoņiem!")* astoņiem līdz 220! Nu stādieties priekšā - tur ne tikai peles danco, tur danco arī, man liekas, valsts sekretārs pa galdu, zem galda, un visi izliekas par idiotiem, kas neko nezina.

Tā ka, Eglīta kungs, jums nav taisnība. Un cilvēkiem ir tiesības izteikties par to, cik ļoti pārskatāms vai patiesībā nepārskatāms ir Aizsardzības ministrijas budžets.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 119. - frakcijas "Stabilitātei!" iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 9, pret - 79, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

J. Reirs. 120. - frakcijas PROGRESĪVIE priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Atklājam debates.

Debatēs pieteicies deputāts Andris Šuvajevs.

A. Šuvajevs (PRO).

Nu ko, kolēģi? Vēlējāmies beigt šo sēdi pulksten sešos. Neizskatās ne tuvu.

Bet nu - par mūsu priekšlikumu. Attiecīgais priekšlikums arī ir balstīts tajā, ka viena no Labklājības ministrijas prioritātēm bija šādas pensiju piemaksas atjaunošana.

Būtu ļoti vērtīgi un interesanti zināt to, kāds ir koalīcijas skatījums attiecībā uz šo jautājumu. Šis ir viens no tādiem, kas ir ilgi atlikti, joprojām nav atrisināti... Es domāju, ka laiks, kurā tika

stādīta valdība un rakstīta deklarācija, būtu bijis tas brīdis, kad šāda veida jautājumu mēs varējām atrisināt. Pareizāk sakot, jūs varējāt atrisināt, vismaz rodot skaidru virzienu.

Es arī esmu vairākkārt šīs sēdes laikā atgādinājis faktu, ka mums šis budžets jāskata kontekstā ar pieaugošo dzīves dārdzību.

Ieskatam. Attiecībā uz šīm pensiju piemaksām mums ir izveidojusies būtiska sociālā netaisnība un nevienlīdzība pensionāru vidū: ir pensionāri, kas saņem piemaksas par darba stāžu līdz 1996. gadam, un tādi, kas nesaņem. Šis jautājums arī ir ticis skatīts Satversmes tiesā, un šis fakts ir ticis atzīts par netaisnīgu.

Iespējamais risinājums ir to darīt pakāpeniski. Atkal es pieļauju, ka risinājumi var būt daudzi un dažādi. Problēma ir tāda, ka šajā brīdī es neredzu nekāda veida risinājumu.

Ir vērtīgi atgādināt, manuprāt, dažus būtiskus statistikas datus. Latvijā 68 procenti senioru, kas dzīvo vieni, ir pakļauti nabadzības riskam. Ja seniori dzīvo vismaz divatā, viņu nabadzības risks ir mazāks, bet tie joprojām ir 40 procenti. Vairāk nekā trešdaļai senioru nav nekādu uzkrājumu, un, ja seniors dzīvo viens pats, tad iespēja, ka viņam nav uzkrājumu, ir pat 44 procenti. Un tikai 17 procenti senioru varētu izdzīvot ilgāk par trim mēnešiem ar saviem uzkrājumiem.

Pastāvot šādai inflācijai, pat ar visu valsts atbalstu šāds pensiju piemaksu jautājums var būt absolūti izšķirošs.

Tāpēc aicinu vai nu debatēt, vai atbalstīt šo priekšlikumu.

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 120. - frakcijas PROGRESĪVIE priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 35, pret - 50, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

J. Reirs. 121. - deputātes Petravičas priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Sākam debates.

Vārds deputātei Ramonai Petravičai.

R. Petraviča (LPV).

Priekšlikums paredz pakāpenisku piemaksu piešķiršanu, atjaunošanu tām vecuma un invaliditātes pensijām, kas piešķirtas pēc 2012. gada par apdrošināšanas stāžu, kurš uzkrāts līdz 1995. gada 31. decembrim.

Piemaksas šobrīd nesaņem vairāk kā 153 tūkstoši vecuma un 34 tūkstoši invaliditātes pensiju saņēmēju, kuriem ir uzkrāts darba stāžs līdz 1996. gadam un tas ir gana liels - 20 gadi senioriem un 10 gadi cilvēkiem ar invaliditāti. Piemaksas saņem tikai 35 procenti vecuma pensiju saņēmēju un 46 procenti invaliditātes pensiju saņēmēju.

Priekšvēlēšanu laikā visas partijas saprotoši māja ar galvu un pensionāriem solīja ķerties klāt pie šī jautājuma risināšanas, bet tagad dzirdamas vien atrunas, ka jāiedziļinās šajā jautājumā, jāizstrādā normatīvie akti un tamlīdzīgi. Nu nemelojiet!

Informatīvais ziņojums Labklājības ministrijā ir izstrādāts un ticis iesniegts Ministru kabinetā pagājušā gada septembrī, bet diemžēl tas ir iegūlis Ministru kabineta atvilktnēs un neviens vairs par to... izliekas neatceramies to. Un šeit es atkal vēršos pie APVIENOTĀ SARAKSTA, jo pensionāri nu tiešām lika cerības uz jums, jūsu sarakstos bija Latvijas Pensionāru Federācijas priekšsēdētāja. Nu taču atbalstiet kaut vai vienu no viņu priekšlikumiem!

Runājot ar pensionāriem, viņi saka: mums ir kauns kā lūdzējiem iet ar plakātiem un stāvēt pie Saeimas nama. Bet viņiem ir jānāk kā pieprasītājiem, un varbūt tad viņi tiks sadzirdēti.

Un te es gribu vēl paskaidrot, kā ir radusies šī situācija, ka daļa saņem piemaksas, bet daļa - ne. Pirms vairāk nekā astoņiem gadiem sociālā budžeta izdevumu taupīšanas nolūkos tika pieņemts lēmums vairs nepiešķirt darba stāža piemaksas tiem pensionāriem, kuri pensionējās 2012. gadā un vēlāk. Tātad tiem, kuriem dzimšanas gads...

Var apvienot debašu laikus?

Sēdes vadītājs. Vai deputāti iebilst, ja tiek apvienoti debašu laiki? Nav iebildumu.

Lūdzu, turpiniet.

R. Petraviča. Tātad tiem, kuriem dzimšanas gads deva tiesības pensionēties līdz 2011. gada beigām, papildus pensijai bija vēl piemaksa - viens eiro par katru darba stāža gadu. Tātad izveidojās robežšķirtne: tie, kam bija tiesības uz pensiju 2011. gada decembrī, piemaksu saņem, bet tie, kam pensija tika piešķirta kaut vai pēc mēneša, piemaksu vairs nesaņem. Un šī netaisnība tika attaisnota ar mērķi nodrošināt speciālā budžeta ilgtspēju, jo tajā laikā speciālais budžets samazinājās. Taču kopš 2014. gada piemaksas vairs nemaksā no speciālā budžeta, bet no pamatbudžeta.

Tā ka līdz šim mērķis varēja kalpot kā speciālā budžeta glābšanas riņķis. Taču tagad, no taisnīguma viedokļa, šī netaisnība ir jānovērš pēc iespējas ātrāk. Vidējais ieguvums pensionāriem, ja piemaksas atjaunotu, būtu apmēram 20 eiro mēnesī. Un katrs eiro, kas nonāk pensionāra maciņā, tiek iztērēts un tātad atgriežas tautsaimniecībā.

Pensiju piemaksas savu aktualitāti nav zaudējušas, jo liela daļa tās nesaņem.

Tāpēc aicinu atbalstīt šo priekšlikumu.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 121. - deputātes Ramonas Petravičas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 36, pret - 52, atturas - nav. Priekšlikums nav guvis atbalstu.

J. Reirs. 122. - frakcijas "Stabilitātei!" priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Sākam debates.

Vārds deputātei Viktorijai Pleškānei.

V. Pleškāne (ST!).

Kolēģi, tēma ir tā pati - par pensionāriem, bet gribu izstāstīt, varbūt jūs nezināt.

Tie pensionāri, kuri dzimuši četrdesmitajos, piecdesmitajos gados, - viņi jau, teiksim, ir daudz ko pārdzīvojuši. Gan ēdienu par taloniem pirka, gan deviņdesmitajos gados izdzīvoja. Un tagad, sakožot zobus, viņi dzīvo tālāk. Ar viņiem satiekoties, prasu: "Kā jūs dzīvosiet?" Viņi saka: "Agrāk pirkām divas bulciņas, tagad pirksim vienu." Jo viņiem ir dzīves pieredze. Jau agrāk viņi cieta, nezinu, cik reizes, un arī tagad klusēs.

Izstāstīšu vēl vienu gadījumu. Braucu uz darbu vienu pirmdienu, vakarā apstājos Tīnūžos, un tur stāvēja cilvēks, kas bija pensionārs. Es piegāju - nezinu, no labas gribas - un paprasīju: kas notika? Viņš pateica, ka aizbraucis pie ārsta uz Rīgu, samaksājis ārstam, naudas vairāk nebija. Es viņu aizvedu līdz Ogrei un atstāju pieturā, viņš teica, ka tūlīt būs autobuss. Iedevu naudu, lai viņš aizbrauktu no Ogres līdz Jēkabpilij, un Jēkabpilī tad viņš gaidīs vai brauks uz savām mājām, kas ir apvidū. Un pēc tam, kad viņš... iedevu naudu, bet es katram pensionāram nevaru palīdzēt ar savu naudu, bet, kad viņš septiņos no rīta atbrauca uz mājām, viņš man... jūs sakāt, ka jums īsziņas sūta, man arī atsūtīja: "Liels paldies vēlreiz par sapratni, par cilvēcīgumu, par pretimnākšanu, par sirsnīgumu. Lai Dieviņš visur jums palīdz un stāv klāt! Esmu mājās. Māris."

Un tādu pensionāru mums daudz. Es nevarēšu katram palīdzēt, bet jūs varēsiet.

Atbalstiet pensionārus, lūdzu! *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdi vada Latvijas Republikas 14. Saeimas priekšsēdētāja biedrs
Jānis Grasbergs.

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 122. Priekšlikumu! Lūdzu rezultātu! Par – 37, pret – 51, atturas – nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

J. Reirs. 123. – frakcijas PROGRESĪVIE priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Sākam debates.

Debatēs pieteicies deputāts Andris Šuvajevs.

A. Šuvajevs (PRO).

Paldies liels. Apsveicu ar debiju šajā… izpildot šos pienākumus.

Es vēlējos… Manuprāt, jau vairākkārt šīs sēdes laikā esmu norādījis uz tādām taktiskām kļūdām no koalīcijas puses…

Vienkārši priekšlikumi, kas, manuprāt, būtu bijuši pietiekami efektīvi, nu, teiksim tā, no tādas sabiedrisko attiecību perspektīvas. Manuprāt, šis ir viens no tiem. Jaundzimušo pūriņš. Pēdējās nedēļās jau vairākkārt esam mēģinājuši norādīt uz to, ka ir skaidrs, ka tieši tās ģimenes, kurām ir zemāki ienākumi, būtu starp tām, kurām šāda veida priekšlikums dotu arī vislielāko ieguvumu.

Šī ir ideja, kas ir pārņemta no Somijas, kur šāda veida pūriņš tiek īstenots jau kopš 1938. Gada. Vēlos pavisam ātri iezīmēt, kas ir šajā pūriņā, vismaz Somijā. Tur ir apģērbi, tur ir sedziņas, higiēnas preces, tostarp – arī vecākiem; ir arī rotaļlieta un grāmata. Un 252ebate tas, ko katra

labklājīga valsts var sūtīt kā signālu jaunajiem vecākiem: jūsu bērns šeit ir gaidīts, un valsts ir gatava palīdzēt.

Protams, šis nav vienīgais atbalsta pasākums. Somijā tā ir daļa no grūtniecības perioda aprūpes un pakalpojumiem, kas kopumā padara Somiju par vienu no valstīm, kurās jaundzimušo mirstība ir viszemākā.

Es domāju, ka mūsu jaunajiem un topošajiem vecākiem ir svarīgi apzināties, ka valsts atbalstīs šo lēmumu. Mēs esam jau vairākkārt runājuši, šodien arī, par demogrāfijas pasākumiem. Šāda veida priekšlikumi, manuprāt, ir simboliski žesti, bieži vien tām ģimenēm, kurām tik tiešām materiālie apstākļi ir daudz spiedīgāki, 253ebate arī diezgan liels materiālais ieguvums.

Tāpēc es aicinu atbalstīt šo pasākumu. Es domāju, ka no šī priekšlikuma atbalstīšanas vislielākie ieguvēji politiskajā izteiksmē būs koalīcija.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 123. – frakcijas PROGRESĪVIE priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par – 36, pret – 50, atturas – nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

J. Reirs. 124. – deputātes Petravičas priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Sākam debates.

Debatēs pieteikusies deputāte Ramona Petraviča.

R. Petraviča (LPV).

Labklājības ministrija projektā "Profesionāla sociālā darba attīstība pašvaldībās" jau pirms pāris gadiem sāka mācības pašvaldību ģimenes asistentiem. Ģimenes asistenta pakalpojums tiek sniegts personai vai ģimenei, kuru spējas sociāli funkcionēt un iekļauties sabiedrībā dažādu sociālu, garīgu, fizisku traucējumu dēļ ir apgrūtinātas. Tas tiek nodrošināts ģimenēm ar bērniem… atbalsts un apmācība sociālo prasmju apgūšanā, bērnu aprūpē, audzināšanā, mājsaimniecības vadīšanā.

Pakalpojums ir nozīmīgs atbalsts klientiem dzīvesvietā un sociālajā vidē, lai veicinātu sociālo prasmju apguvi, pilnveidi un nostiprināšanu. Ģimenes asistents neveic darbības klienta vietā, bet 253ebate klientu pašu iesaistīties savu problēmu risināšanā. Pakalpojuma būtība ir attīstīt un mācīt prasmes tā, lai klients ar laiku kļūtu neatkarīgs un pakalpojums vairs nebūtu nepieciešams.

Pilotprojektam beidzoties, tā turpināšanai naudas vairs nav, un tad tas paliek vai nu uz pašvaldības pleciem, vai tiek izbeigts. Tātad pašvaldībai atkal klāt jauna funkcija, bet naudas tam nav. Pašvaldības ir izteikušas vēlmi sniegt šādu sociālo pakalpojumu un iesaistās profesionāli sagatavotu ģimenes asistentu apmācībās, kas varētu kvalitatīvi sniegt pakalpojumu.

Ģimenes asistenta pakalpojums ir nozīmīgs kā individuāla palīdzība tādās būtiskās sociālā darba jomās kā preventīvais darbs. Mēs nemitīgi cīnāmies ar sekām, un tā cīņa izmaksā daudz dārgāk, un rezultāti ir daudz mazāki. Tāpēc ļoti svarīgs ir tieši preventīvais darbs, darbs ar ģimeni, 253ebate nenonāktu situācijā, kad bērns ir no ģimenes jāizņem, vecākiem jāatņem vecāku tiesības un bērns jānodod bērnunamā.

Tas ir arī profesionāls papildu resurss sociālajiem darbiniekiem pašvaldībās, un jo īpaši pašvaldībās, kur ir konstatēta sociālo darbinieku pārslodze, augsti izdegšanas riski un liels aktīvo klientu skaits.

Lūdzu atbalstīt šo priekšlikumu.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē. Starpsaucieni.)*

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 124. – deputātes Ramonas Petravičas priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par – 35, pret – 50, atturas – nav. Priekšlikums ir noraidīts.

J. Reirs. 125. – Ministru kabineta priekšlikums. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputātiem iebildumu nav.

J. Reirs. 126. – deputātu Rokpeļņa un Mieriņas priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Sākam debates.

Debatēs pieteicies deputāts Harijs Rokpelnis.

H. Rokpelnis (ZZS).

Mums te katram gribētos vismaz domāt *(Starpsauciens.)*, ka stāvam demokrātijas sardzē, bet, kā jau šajās 254ebates te vairākkārt ir izskanējis: ar muti – Rīgā, ar darbiem – aizkrāsnē.

Konkrētais priekšlikums par platformu *ManaBalss.lv*, kura līdz šim sevi ir uzturējusi pamatā no ziedojumos iegūtajiem līdzekļiem, bet, kā mēs zinām, arī ziedotājiem pēdējā gada laikā mainījušās prioritātes… un *ManaBalss.lv* funkcionēšanai nepieciešamo finansējumu nav spējīga šādā veidā savākt.

Meklēju dzirdīgas ausis. Es saprotu, ka visās frakcijās sarežģīti gāja galvenokārt, tāpēc ka… Teikšu godīgi, arī man ne visas *ManaBalss.lv* iniciatīvas simpatizē vai patīk, bet tā jau ir tā demokrātijas atslēga – ka mums ir jādod iespēja ikkatram izteikties, paust savu viedokli un aizstāvēt savu pozīciju. Ja arī tā nepatīk, ja arī tā nav politiski draudzīga vienā vai otrā jautājumā, varbūt – par liberālu, varbūt – par konservatīvu… kā nu kurā gadījumā, bet tā brīvība ir tas, kas ir nepieciešams.

Ja mēs gribam, lai sabiedrība mums uzticas, ja mēs gribam, lai sabiedrības iesaiste kļūst lielāka, tad *ManaBalss.lv* ir atslēga tam.

Lūdzu rast tai finansējumu.

Sēdes vadītājs. Debatēs pieteikusies deputāte Antoņina Ņenaševa.

A. Ņenaševa (PRO).

Kolēģi, es ļoti īsi. Es aicinu jūs, neskatoties uz laiku, ieklausīties šajā ļoti konkrētajā priekšlikumā. Mums kā Saeimas deputātiem *ManaBalss.lv* iniciatīvas ir ļoti svarīgas. Un tieši tas,

ka *ManaBalss.lv* nodrošina to iniciatīvu elektronisko parakstīšanu, neapgrūtina Saeimu ar parakstiem, kas mums fiziski arī jāsūta Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldei un jāpārbauda…

Es to saku no savas pieredzes, jo tieši mans birojs, konkrēti Prezidijā, atbild arī par šo visu iniciatīvu saņemšanu un novirzīšanu uz Mandātu, ētikas un iesniegumu komisiju. Jums jebkurš Mandātu, ētikas un iesniegumu komisijā pateiks, cik vērtīgi ir priekšlikumi un iniciatīvas, ko atsūta (neskatoties uz to, ka tiešām ne visām mēs piekrītam), jo tās nāk no iedzīvotājiem, no mūsu dažādu partiju atbalstītājiem, vēlētājiem.

Bet svarīgais šeit… ir praktiska lieta, kolēģi! Ja mēs nevarēsim atrast tos 500, atrodam vismaz 50 tūkstošus, kas viņiem ir vitāli nepieciešami, bet mēs kā Saeima diemžēl nevaram to nodrošināt, kaut gan mūsu efektīvu funkciju izpildīšanai mums to vajag. Likums jau paredz iespēju un uzliek par pienākumu Saeimai izskatīt šīs pilsoņu iniciatīvas, bet jautājums – kur mēs kā valsts (attiecīgi ierakstot likumā, ka mums ir jāizskata šīs iniciatīvas)… kur mēs parādām atbalstu šīm konkrētajām platformām, lai tās iniciatīvas vispār varētu parakstīt, savākt parakstus un atnest…

Līdz ar to šis ir ļoti, ļoti praktisks priekšlikums. Lūdzu Valsts kanceleju: vai nākamā gada budžetu, vai šī gada budžetu pārdalot, pārdomājiet, kā mēs nodrošinām *ManaBalss.lv*, jo citādi mēs nevarēsim nodrošināt ne pašvaldībām *(Nav saklausāms.)*… ne 10 tūkstošu parakstu iniciatīvas nonākšanu Saeimā normālā kārtībā ar iespēju šeit tās arī izskatīt.

Tāpēc, lūdzu, meklējam tās iespējas! Ja mums būtu Saeimā tāda iespēja, mēs noteikti atbalstītu. Meklējiet šīs iespējas!
Paldies.

Sēdi vada Latvijas Republikas 14. Saeimas priekšsēdētājs
Edvards Smiltēns.

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 126. - deputātu Rokpeļņa un Mieriņas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 36, pret - 52, atturas - nav. Priekšlikums nav guvis atbalstu.

J. Reirs. 127. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts. *(Starpsauciens: "Balsojam!")*

Sēdes vadītājs. Tātad pieprasīts balsojums.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 127. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 36, pret - 51, atturas - nav. Priekšlikums nav guvis atbalstu.

J. Reirs. 128. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Atklājam debates.

Debatēs pieteicies deputāts Viktors Valainis.

V. Valainis (ZZS).

Kolēģi, mazliet priecīgākas sejas! *(Smiekli. Starpsauciens.)* Mēs runāsim par tiešām zaļām lietām. Saskaņā ar Ūdens struktūrdirektīvas prasībām visām Eiropas Savienības dalībvalstīm jau līdz

2015. gadam bija jāsasniedz visos ūdeņos laba ekoloģiskā kvalitāte. Savukārt, ja kādu iemeslu dēļ līdz noteiktajam termiņam tas nebija iespējams, tad noteiktais galatermiņš ir 2027. gads.

Latvijā laba vai pat augsta ekoloģiskā kvalitāte ir tikai 33 procentos upju un ezeru, kas ir mazāk nekā vidēji Eiropā. Eiropā tie ir vidēji 40 procenti. Viens no galvenajiem iemesliem pazeminātai kvalitātei ir tieši dažādi hidromorfoloģiskie pārveidojumi uz upēm, piemēram, HES. Neko nedarot, mēs varam nonākt pie soda sankcijām par Ūdens struktūrdirektīvas prasību neizpildi, savukārt, īstenojot aktīvas darbības, mēs varam uzlabot upju stāvokli, veicinot bioloģisko daudzveidību, un tādējādi saglabāt vidi sev apkārt, pēc iespējas mazāk sabojāt to nākamajām paaudzēm.

Kolēģi, upes nepārtrauktība ir viens no parametriem, ko vērtē ūdeņu ekoloģiskajā kvalitātē. Ekoloģiskā kvalitāte sastāv no trīs lieliem parametru blokiem - tiek vērtēti fizikālie un ķīmiskie parametri, bioloģiskie parametri un hidromorfoloģiskie parametri.

Uz Latvijas upēm atrodas vairāk nekā 1100 dažādu aizsprostu un šķēršļu, kas ir vieni no būtiskākajiem upju ekosistēmu ietekmējošajiem elementiem. Šķēršļi traucē dabiskajam upes plūdumam jeb nepārtrauktībai, kā arī ir traucēklis normālai zivju un citu organismu migrācijai. Lielākā daļa šķēršļu ir cilvēku radīti aizsprosti, tai skaitā akmeņu krāvumi, lai, piemēram, palielinātu ūdens līmeni atpūtas vai citām vajadzībām. Arī novecojušas būves - vecu tiltu, dzirnavu paliekas, neatbilstošas caurtekas - rada negatīvu ietekmi upju ekosistēmai. *(Starpsauciens: "Viktor!")* No visiem *(Starpsauciens.)*... no visiem 1100 šķēršļiem tikai 150 ir mazās HES, kas ir neliels *(Starpsauciens.)*, bet viens no būtiskākajiem *(Starpsauciens: "Viktor...")*... būtiskākajiem šķēršļiem.

Godātie kolēģi, šis priekšlikums paredz sākt tiešām kaut kāda veida programmu, lai sāktu *(Starpsaucieni.)* mazo HES jaukšanu nost, dambju jaukšanu nost.

Godātie kolēģi, es aicinātu iedot man papildlaiku *(Smiekli.)*, man vajadzētu vēl kādas 20 minūtes, lai pabeigtu šo uzstāšanos.

Sēdes vadītājs. Kolēģi, vai ir iebildumi, ka tiek apvienoti debašu laiki? *(Starpsauciens: "Lai runā!")* Lai runā, ja?

Tātad jums ir vēl minūte, Valaiņa kungs.

V. Valainis. Kolēģi, kā jau minēju, mums, Eiropas Savienības dalībvalstij, Ūdens struktūrdirektīvas prasības ir jāievēro līdz 2027. gadam. Kādas aktivitātes mēs redzam šobrīd upju aizsprostu noņemšanai? Mēs redzam tikai sabiedriskās aktivitātes, bet neredzam Zemkopības ministrijas aktivitātes. *(Starpsaucieni: "Ir!")* Zaļā partija, kur tas ir? Mēs neredzam, mēs neredzam. Nāciet un izstāstiet, kur tas ir! *(Starpsaucieni.)*

Mēs piedāvājam divu miljonu programmu, lai sāktu aizsargdambju likvidēšanu.

Kolēģi, aicinu atbalstīt šo priekšlikumu. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu. *(Starpsauciens.)*

Zemkopības ministrija īsteno šādu programmu. Tas tā, faktiem.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 128. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 38, pret - 51, atturas - nav. Priekšlikums nav guvis atbalstu.

J. Reirs. 129. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Sākam debates.

Debatēs - Latvijas Republikas Saeimas deputāts Viktors Valainis. *(Aplausi.)*

V. Valainis (ZZS).

Kolēģi, kā jau teicu - vairāk prieka! Vairāk prieka šajās debatēs mums visiem nāks par labu.

Bet, ja par šo konkrēto priekšlikumu, - mēs paredzam, ka 40 miljonu eiro apmērā jāievieš valsts investīciju programma reģionālo projektu attīstībai. Šobrīd valsts budžetā Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijā ir precīzi nulle eiro šādām investīciju programmām grantu formā, kas iepriekšējos gados tomēr bija ļoti labi sākta iniciatīva.

Ko mēs dzirdam no finanšu ministra tā vietā? Piedāvājums ir virzīties uz struktūrfondiem, atjaunošanas fondu. Jā, dažādas iniciatīvas, bet tomēr vajag arī nacionālo programmu. Iepriekšējos gados bija, šogad mēs to likvidējām. Mūsu ieskatā, tā nav pareiza pieeja un būtu jābūt nacionālajai atbalsta programmai, pašu valstī radītai, viegli pieejamai pašvaldībām, kur grantu veidā mēs atbalstām dažādas pašvaldību iniciatīvas, augstas gatavības projektus.

Tas, ka struktūrfondi netiek apgūti, nekādā veidā nav saistāms ar pašvaldību atbildību vai ministrijas atbildību kā finansējuma saņēmēju, vienīgais iemesls ir pašu vadošo ministriju nepadarītais mājasdarbs, jo tieši ministrijas ir tās, kas izstrādā Ministru kabineta noteikumus, uz kā pamata tālāk var veikt investīcijas. Satiksmes ministrijā, Ekonomikas ministrijā, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijā - kāpēc šajās ministrijās tie noteikumi nav pieņemti? Arī Finanšu ministrijā.

Kolēģi, tā ir atbildība pašai valdībai, un ir nevietā pārmest pašvaldībām, ka netiek veiktas kaut kādas apguves. Šī programma sevi ir parādījusi, tā varētu būt, protams, veiksmīgāka, ja mēs ātrāk to sāktu, bet es aicinu atbalstīt šādas programmas atjaunošanu budžetā.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 129. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 38, pret - 52, atturas - nav. Priekšlikums nav guvis atbalstu.

J. Reirs. 130. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Tiek pieprasīts balsojums.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 130. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 34, pret - 51, atturas - nav. Priekšlikums nav guvis atbalstu.

J. Reirs. 131. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par 131. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 36, pret - 51, atturas - 1. Priekšlikums nav atbalstīts.

J. Reirs. 132. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par 132. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 36, pret - 51, atturas - nav. Priekšlikums nav guvis atbalstu.

J. Reirs. 133. - Ministru kabineta priekšlikums. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti neiebilst.

J. Reirs. 134. - frakcijas PROGRESĪVIE priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti pieprasa balsojumu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 134. - frakcijas PROGRESĪVIE iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 37, pret - 51, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

J. Reirs. 135. - frakcijas PROGRESĪVIE priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Sākam debates.

Debatēs - deputāte Antoņina Ņenaševa.

A. Ņenaševa (PRO).

Kolēģi, mēs beidzot esam nonākuši pie Kultūras ministrijas sadaļas, bet, protams, taupot laiku, nerunāju par iepriekšējo priekšlikumu, kas bija saistīts ar profesionālās ievirzes kultūrizglītības programmas īstenošanu. Jūs jau to tāpat noraidījāt, droši vien kultūrizglītība nav tik svarīga.

Bet pie šī konkrēti es gribu parunāt par augstākās izglītības, tieši kultūrizglītības, atbalstu un nepieciešamību. Tātad Elīna Garanča, Pēteris Vasks, Džemma Skulme, Aleksejs Naumovs, Inga Gaile, Viesturs Kairišs... var, protams, ilgi turpināt šo pasaulē atzītu Latvijas vēstnešu - Latvijas kultūras augstskolu absolventu - sarakstu.

Jautājums - kā to vērtē un ko šobrīd dara valdība? Burtiski atstāj sausā Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmiju, Latvijas Mākslas akadēmiju un Latvijas Kultūras akadēmiju.

Šobrīd, kolēģi, 1,1 miljons - iztrūkums Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijai. Konkrētais budžeta robs liedz nomaksāt komunālos pakalpojumus un samaksāt pasniedzējiem. Vai jums neliekas, ka pirmais rektors Jāzeps Vītols kapā apgriežas, dzirdot šo?

Šobrīd - vairāk nekā 300 tūkstošu iztrūkums Latvijas Mākslas akadēmijai. Kā lai nomaksā rēķinus? Jums neliekas, ka pirmais rektors Vilhelms Purvītis kapā apgriežas, dzirdot šo?

Un ko mēs šeit varam piedāvāt augstskolām? Ietaupīt?! To, es domāju, ļoti labi apzinās kultūras ministrs.

Ko var ietaupīt? Var, protams, piedāvāt slēgt esošās studiju programmas un akreditēt, tā teikt, *Zoom* pianista, *Zoom* keramiķa vai *Zoom* scenogrāfa kvalifikācijas iegūšanu. Taču PROGRESĪVIE uzskata, ka tas nebūtu kompetenti, tālredzīgi un godprātīgi.

Diemžēl nedēļām ilgi ir noticis starpministriju "futbols", kas nav nesis rezultātu, diemžēl - arī sakarā ar šo iztrūkumu un šo finansējuma robu, kas ir abām augstskolām. To var labot - šeit un tagad. Bet vispirms aicinu, protams, kultūras ministru un izglītības un zinātnes ministri, un premjeru nākt un skaidrot, kā šo varēja pieļaut un kādu jūs redzat izeju no šī riņķadanča, kura dēļ cieš vesela nozare un studentu nākotne.

Tātad tā šobrīd ir realitāte.

Un, protams, šo priekšlikumu atbalstot, mēs varētu kaut nedaudz kompensēt tās reālās izmaksas. Un varbūt augstskolas varēs ar šo pieaugumu nosegt savu finanšu robu. To jautājumu šobrīd nevar atrisināt neviena no ministrijām.

Aicinu atbalstīt.

Paldies. *(Starpsauciens: "Jā!")*

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 135. - frakcijas PROGRESĪVIE iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 38, pret - 51, atturas - nav. Tātad 135. priekšlikums nav guvis atbalstu.

J. Reirs. 136. - frakcijas PROGRESĪVIE priekšlikums. Nav atbalstīts. *(Starpsauciens: "Balsojam!")*

Sēdes vadītājs. Tātad tiek pieprasīts balsojums.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 136. - frakcijas PROGRESĪVIE priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 36, pret - 50, atturas - nav. Priekšlikums nav guvis atbalstu.

J. Reirs. 137. - frakcijas PROGRESĪVIE priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Atklājam debates.

Debatēs - deputāte Antoņina Ņenaševa.

A. Ņenaševa (PRO).

Labi, apsolu vairs nerunāt par izglītības finansējumu.

Taču šī ir viena atsevišķa, ļoti konkrēta lieta. Kolēģi, brīnišķīga programma, patiešām brīnišķīga! Te varētu tikai pievienoties kolēģiem, ka ne viss ir slikti, ir brīnišķīgas programmas.

Viena no tādām ir "Latvijas skolas soma". Un visi kolēģi Izglītības, kultūras un zinātnes komisijā dzirdēja par to, ka "Latvijas skolas somai" vajag papildu finansējumu (drīzāk gan jāsaka - jāaktualizē šis finansējums, vadoties, protams, no izmaksu sadārdzinājuma un inflācijas), lai mēs varētu arī turpmāk nodrošināt veiksmīgu tās izmantošanu.

Šis ir tāds rets veiksmes stāsts: neapstājās kā pilotprojekts - brīnišķīgi; risina nevienlīdzību - lieliski. Paver iespēju ikvienam bērnam Latvijā tikt pie tās pirmās kultūras pieredzes.

Bet, ziniet, Izglītības, kultūras un zinātnes komisijā visi bija vienisprātis - vajag atrast! Batņas kungs, jūs taču teicāt: "Nu kāda problēma?!" Jūs sēdējāt un teicāt: "Kolēģi, nu kāda problēma?! Nu atradīsim mēs to pusotru miljonu, nu sagrabināsim. Kāda problēma?!" Tie ir jūsu vārdi. Jūs teicāt: "Nu kāda problēma?! Atradīsim!"

Pēc tam mēs sākām jau runāt ar Kultūras ministriju un pateicām: "Labi, jūs neprasāt to pusotru papildus, bet varbūt atradīsim pusi no tā finansējuma vismaz no 1. septembra." Skaidrs - kamēr budžetu pieņems, paies laiks, bet vismaz no 1. septembra mēs to varam atļauties, tāpēc mēs arī ierakstījām konkrētu priekšlikumu - tikai no 1. septembra, lai tikai vienam semestrim šajā gadā būtu tie 10 eiro, nevis septiņi eiro. Un tas mums izmaksās tikai 750 tūkstošus.

Kolēģi, vēl lielāku darbu mēs izdarījām, jo nebija, kur... Parasti saka - nav, kur paņemt. Mēs atradām, kur paņemt. Ļoti konkrēti. Nu realizējam šo konkrēto priekšlikumu! Tas vispār nebūs sarežģīti. Rekur, mēs esam atraduši finansējumu. Briškena kungs jau vairākkārt paskaidroja, kā to var paņemt. Un tad - rekur, novirzām 750 tūkstošus. Tā, kā mūs aicināja arī "Latvijas skolas somas" veidotāji un īstenotāji. Tas ir nepieciešams, lai mēs tiešām nodrošinātu šo brīnišķīgo programmu. Viss - atradām! Konkrēts priekšlikums.

Atbalstām un realizējam!

Paldies.

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 137. - frakcijas PROGRESĪVIE iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 37, pret - 50, atturas - 1. Priekšlikums nav guvis atbalstu.

J. Reirs. 138. - deputāta Jencīša priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Sākam debates.

Vārds deputātam Mārcim Jencītim.

M. Jencītis (LPV).

Cienījamais Saeimas priekšsēdētāj! Cienījamie kolēģi! Šajā agrajā rītā - nedaudz par garīgām lietām.

Man šeit ir vēstule no Latvijas evaņģēliski luteriskās Baznīcas arhibīskapa Jāņa Vanaga, Latvijas Romas katoļu baznīcas Rīgas arhibīskapa metropolīta Zbigņeva Stankeviča un Latvijas Pareizticīgās Baznīcas Rīgas un visas Latvijas metropolīta Aleksandra.

Šajā balsojumā runa ir par sakrālo mantojumu. Kas ir sakrālais mantojums? Lai mēs zinām, par ko balsojam (skaidrojums ir ņemts no šīs vēstules, kura ir no bīskapiem): sakrālais mantojums ir skaitliski lielākā un izcilākā Latvijas 13.-18. gadsimta mākslas un vēstures mantojuma daļa, kas nes līdzi daudz unikālu liecību par Latvijas arhitektu, būvnieku, gleznotāju, kokgriezēju, tēlnieku, akmeņkaļu veikumu, kas parāda visas tautas izdzīvošanas spēku. Latvijas dievnami sargā tautas

atmiņu un saglabā tautas varoņu piemiņu, veidojot jaunās paaudzes apziņu saskarsmē ar savas tautas un novada vēsturi.

Un kāpēc sakrālā mantojuma saglabāšanai ir nepieciešams piešķirt papildu finansējumu?

Pirmkārt, tāpēc, ka Sakrālā mantojuma saglabāšanas finansēšanas likuma anotācijā teikts, ka katru gadu ir nepieciešams piešķirt četrus miljonus, lai finansētu sakrālā mantojuma saglabāšanu.

Kučinska valdības laikā 2017. gadā tika pieņemts Sakrālā mantojuma saglabāšanas finansēšanas likums, kurš noteic: lai varētu finansēt dievnamu atjaunošanu, gadā ir nepieciešami četri miljoni.

Lai baznīcas varētu apgūt šos četrus miljonus, projekti bija jāiesniedz līdz 2022. gada beigām, un tas ir paveikts. Projekti ir iesniegti piecu miljonu apmērā un gaida finansējumu.

Neraugoties uz valsts budžeta pieaugumu un inflācijas pieaugumu, sakrālā mantojuma saglabāšanai šogad piešķīra - papildus 0,5 miljonu bāzes budžetam - prioritāri tikai 0,5 miljonus.

Lai jūs saprastu, ko nozīmē šie 0,5 miljoni šīs bāzes un plus vēl 0,5 (kopā - viens), minēšu piemēru: jumta remonts Alūksnes baznīcā izmaksā gandrīz pusmiljonu eiro.

Un nākamajos gados prioritārajiem pasākumiem nav ieplānots nekas.

Otrkārt, sakrālais mantojums - tas ir arī tūrisma objekts. Un tas *(Starpsaucieni: "Laiks!")*...

Man divas minūtes vēl - rāda uz ekrāna. *(Starpsaucieni.)* Man rāda - vēl divas minūtes.

Sēdes vadītājs. Tātad acīmredzot kļūda bija laika uzskaitē, vai ne? *(Starpsaucieni.)*

Vai jūs vēlaties apvienot debašu laikus, Jencīša kungs?

M. Jencītis. Tad kurš laiks man ir īstais?

Sēdes vadītājs. Vai jūs vēlaties apvienot debašu laikus? Jums būs vēl viena minūte.

M. Jencītis. Labi, es apvienoju.

Sēdes vadītājs. Vai kāds iebilst? Neviens neiebilst.

Jums ir vēl viena minūte.

Lūdzu, uzlieciet precīzu laika atskaiti Jencīša kungam.

M. Jencītis. Es gaidu laiku, kad uzliks. *(Starpsaucieni.)* Labi...

Sēdes vadītājs. Mazliet par daudz...

M. Jencītis. Drīkst runāt?

Sēdes vadītājs. Tehnikas nodaļai vajadzētu vienu minūti šobrīd uzlikt.

M. Jencītis. *Okay.*

Otrkārt, sakrālā mantojuma saglabāšana ir 1,5 miljonu Latvijas iedzīvotāju interesēs.

Tas ir viens eiro uz vienu cilvēku, tāpēc ka gandrīz katrs šeit klātesošais pieder pie kādas no konfesijām, jo gandrīz 1,5 miljoni Latvijas iedzīvotāju pieder pie kādas no lielākajām konfesijām.

Treškārt, tāpēc, ka arī Kultūras ministrijas... budžeta sarunā prasīja 1,5 miljonus. Un šādā veidā par 0,5 miljoniem arī papildināja šo finansējumu sakrālajam mantojumam.

Es aicinu atbalstīt - piešķirt papildu finansējumu, lai saglabātu kultūras mantojumu. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Paldies.

Debates slēdzu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 138. - deputāta Mārča Jencīša priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 29, pret - 60, atturas - nav. Priekšlikums nav guvis atbalstu.

J. Reirs. 139. - deputāta Jencīša priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Atklājam debates.

Debatēs - deputāts Mārcis Jencītis.

M. Jencītis (LPV).

Tagad, cerams, būs pareizais laiks uz ekrāna.

Sēdes vadītājs. Pagaidām vēl nerāda nekādu laiku. *(Neliela pauze.)* Tagad rāda pareizo.

M. Jencītis. Trīs minūtes. Es aicinu palielināt...

Sēdes vadītājs. Jencīša kungs lūdz apvienot debašu laikus. Vai kādam ir iebildumi? Iebildumu nav.

Jums ir četras minūtes.

M. Jencītis. Tātad - kāpēc sakrālajam mantojumam nepieciešams piešķirt papildu 1,5 miljonu finansējumu? Un no kurienes ņemt naudu?

Pirmkārt, tas nepalielinās valsts parādu. Kāpēc? Tāpēc, ka manā priekšlikumā ir paredzēts ņemt naudu no medijiem paredzētās naudas, kas ir vairāk nekā 41 miljons, un ir lielāka iespēja, ka budžeta priekšlikumu pieņems, ja naudu pārdalīs no citas pozīcijas, nevis audzēs valsts parādu.

Otrkārt, viens no lielākajiem finansējuma pieaugumiem Kultūras ministrijā bija tieši valsts medijiem. Par mūsu nodokļu naudu šogad piešķirts 41 miljons - kopā ar papildus piešķirtajiem 3,7 miljoniem. Tas nozīmē, ka arī...

Sakrālais mantojums - tas ir ne tikai ēku, mākslas un kultūras objektu saglabāšanas, bet arī vērtību jautājums: katrs saremontēts baznīcas tornis simbolizē kristīgās vērtības, ģimenes vērtības. Kas ir izdevīgāk - tērēt nesamērīgi lielas summas represīviem pasākumiem, tādiem kā Liepājas cietuma būvniecība, valsts ieņēmumu un muitas politikas nodrošināšana, VID

informācijas sistēmas izstrāde, proti, tādiem pasākumiem, kas mērāmi miljonos - 135 miljoni, 11 miljoni? Un tamlīdzīgi.

Mīļie draugi! Piemēram, Nacionālā apvienība, kas ir galēji nacionāli konservatīva, var teikt, pat ultra... masu mediji... Es lasu, citēju mediju... Raksturojot Nacionālo apvienību, liberāls medijs par tās iezīmēm nosauc homofobiju, demokrātisko vērtību noliegšanu un min to kā putiniski orbāniskā autoritārisma paraugu Latvijā.

Kāpēc es to pieminu? Tāpēc, ka... Kam Latvijā pieder vara - medijiem vai tomēr šeit klātesošajam konservatīvajam vairākumam?

Mīļie draugi, es gribu šodien piedāvāt tādu vēsturisku balsojumu: mēs, konservatīvais vairākums, varētu nobalsot - simboliski - par vērtībām. Ja radio un TV torņi neraida pietiekamā apmērā, vērtību jautājumus objektīvi neatspoguļo, tad lai baznīcu torņi par to runā! Tas būtu neliels kompromiss. Neliels kompromiss tieši šajā - vērtību - jautājumā.

Mīļie draugi, aicinu uz vēsturisku nacionālā un konservatīvā vairākuma balsojumu, atbalstot šo priekšlikumu.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 139. - deputāta Mārča Jencīša priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 30, pret - 56, atturas - 1. Deputāta Mārča Jencīša priekšlikums netika atbalstīts. *(Dep. M. Jencītis: "Žēl!")*

J. Reirs. 140. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par 140. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 36, pret - 50, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

J. Reirs. 141. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par 141. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 37, pret - 50, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

J. Reirs. Kolēģi, esam nonākuši pie Veselības ministrijas finansējuma.

142. - frakcijas PROGRESĪVIE priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par 142. - frakcijas PROGRESĪVIE iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 37, pret - 50, atturas - nav. Tātad 142. priekšlikums nav atbalstīts.

J. Reirs. 143. - frakcijas PROGRESĪVIE priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par 143. - frakcijas PROGRESĪVIE iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 37, pret - 50, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

J. Reirs. 144. - deputātes Petravičas priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Sākam debates.

Debatēs pieteikusies deputāte Ramona Petraviča.

R. Petraviča (LPV).

Šis priekšlikums ir par mediķu atalgojumu.

Valdības apstiprinātais budžeta finansējums veselības aprūpei - tas ir nāves spriedums valsts apmaksātai veselības aprūpei.

Tas ir dramatiski - apzināties, ka finansējums veselībai šogad un nākamajos gados ne tikai nepieaugs, bet pat samazināsies, un tā saka Latvijas Ārstu biedrība.

Ar esošo veselības aprūpes finansējumu slimnīcas netiek nodrošinātas ar mūsdienīgām zālēm un tehnoloģijām, un tajās strādājošie ārsti līdz ar to nespēj cilvēkam nodrošināt labāko ārstēšanu - tādu, kāda būtu nepieciešama. Un rezultāts - draud veselu nodaļu slēgšana slimnīcās un ārstu prakšu slēgšana, un pāreja uz maksas medicīnu.

Tāpat ir ar mediķu atalgojumu. Tam šogad papildus atvēlēti vien 27,5 miljoni eiro, un tas tikai ļoti nedaudz ļaus pacelt māsu un māsu palīgu algu. Visiem taču ir labā atmiņā, ka apmēram 20 onkologu bija gatavi pamest darbu, un tā būtu traģēdija onkoloģijas pacientiem.

Mūsu valstī trūkst apmēram 1600 ārstu un apmēram 3000 medmāsu, un jaunie speciālisti, kas pabeidz rezidentūru, dodas prom no Latvijas darba meklējumos uz citām valstīm, jo tur darba samaksa ir vairākkārt augstāka un mūsu speciālisti ir tur augstu novērtēti un pieprasīti. Lielā noslodze, ilgstošs stress ir radījis izdegšanu gan ārstiem, gan māsām. Nenovērtēts cilvēks dodas projām vai meklē darbu privātajā sektorā. Vai mums pa ielām mētājas onkologi, kuri aizstās tos, kuri būs pametuši darbu?

Un nevar aizbildināties, ka, ceļot algas mediķiem, rindas jau nesaruks. Jā, nesaruks, jo var apkalpot tikai tik cilvēku, cik naudas kvotās ir atvēlēts, un var apkalpot tad, ja ir ārsti, kas to dara. Un kādas konkrēti reformas var veikt attiecībā uz mediķu atalgojumu, ja jau tagad trūkst mediķu - gan ārstu, gan māsu. Ko tur vēl varētu optimizēt? *(Starpsauciens.)*

Sēdes vadītājs. Tātad... vai deputāti iebilst, ka tiek apvienoti debašu laiki? *(Dep. R. Kols: "Jā!")* Deputāts Kols iebilst. Ir jābalso.

Lūdzu zvanu! Balsosim par to, lai ļautu deputātei Ramonai Petravičai apvienot debašu laikus un iegūt vēl papildu minūti! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 62, pret - 14, atturas - 3. Petravičas kundze, jums ir piešķirta - ar 62 balsīm "par" - vēl viena minūte.

R. Petraviča. Samaksu par darbu janvārī joprojām nav saņēmušas ģimenes ārstu prakses, bet 2023. gadā papildus paredzētie nedaudz vairāk par četriem miljoniem eiro nesegs pat inflāciju un energoresursu izmaksas.

Budžeta projektā atvēlētie nepilnie 30 miljoni mediķu atalgojuma palielināšanai, kā arī nepietiekamais finansējums onkoloģijas un citu plānu ieviešanai situāciju būtiski neuzlabos.

Veselības nozarē strādājošo un slimnīcu organizācijas vērš uzmanību, ka nepietiekamā finansējuma dēļ Latvija arī šogad un turpmākajos gados bezjēdzīgi zaudēs savus cilvēkus, vismaz... 13 cilvēku dienā un vairāk nekā 150 gadā.

Bet šeit ir daļa deputātu, kuri vispār to negrib dzirdēt un negrib saklausīt, kur nu vēl par balsojumu!

Bet visus pārējos, saprātīgos, lūdzu atbalstīt priekšlikumu. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 144. - deputātes Ramonas Petravičas priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 37, pret - 52, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

Kolēģi, man jums ir kāda svarīga ziņa. Ir pienācis laiks pārtraukumam. *(Starpsauciens: "Vajag modinātāju!")*

Lūdzu zvanu! Lūdzu klātbūtnes reģistrācijas režīmu! Lūdzu reģistrācijas rezultātus!

Lūdzu Saeimas sekretāra biedri Antoņinu Ņenaševu nolasīt Saeimas reģistrācijas rezultātus.

Un tā, kolēģi, uzmanību!

A. Ņenaševa(14. Saeimas sekretāra biedre).

Tā, laiks rīta kafijai. Tātad reģistrējušies 88 deputāti. *(Starpsaucieni.)* Nav reģistrējušies 11: *(Starpsauciens: "Daudze nav.")* Gundars Daudze... nav, Atis Deksnis... nav, Raivis Dzintars, Dmitrijs Kovaļenko, Līga Kozlovska *(Starpsauciens: "Ir, ir tepat.")*... bija, Armands Krauze, Kristaps Krištopans... ir, Leila Rasima, Jana Simanovska, Zane Skujiņa-Rubene... ir, Edgars Tavars... ir.

Rasima, Jana Simanovska, Zane Skujiņa-Rubene... ir, Edgars Tavars... ir.

Sēdes vadītājs. Ir Tavars.

Paldies, kolēģi!

Pārtraukums sācies. Tiekamies pulksten 6.40.

(Pārtraukums.)

Sēdi vada Latvijas Republikas 14. Saeimas priekšsēdētājs
Edvards Smiltēns.

Sēdes vadītājs. Cienījamie kolēģi, labrīt! *(Zālē troksnis.)* Ir pulksten 6.41. Turpināsim Saeimas 8. Marta ārkārtas sēdi 9. Martā.

Šobrīd darba kārtībā – likumprojekts "Par valsts budžetu 2023. Gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. Un 2025. Gadam".

Strādājam ar priekšlikumiem.

Vārds Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas vadītājam Jānim Reiram.

J. Reirs. Komisija izskatīja arī 145. – Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikumu. Un šis priekšlikums nav guvis atbalstu.

Sēdes vadītājs. Un, protams, atklājam debates ar deputātu Viktoru Valaini.

V. Valainis (ZZS).

Godātie kolēģi, es domāju *(Zālē troksnis. Sēdes vadītājs noklaudzina ar āmuru.)*…

Sēdes vadītājs. Kolēģi, sēde turpinās.

V. Valainis. Godātie kolēģi, es domāju, šobrīd pulkstenis jau tuvojas septiņiem no rīta, un mēs ikviens varam pārliecināties par to, cik patiesībā muļķīgs un cik patiesībā liels cirks ir tas, ko mēs šobrīd darām. Es…

Sēdes vadītājs. Valaiņa kungs, par priekšlikumu, lūdzu.

V. Valainis. Jā, un es ar pilnu atbildību to saku, jo šis priekšlikums ir par veselības jomu. Tātad tas paredzēja 20 miljonu papildu finansējuma nodrošināšanu ārstu atalgojuma palielināšanai.

Bet es esmu vairāk nekā pārliecināts, ka šo priekšlikumu pēc būtības… Uztvertspēja kolēģiem ir stipri, stipri samazinājusies, un diez vai šobrīd šīs var nosaukt par kvalitatīvām debatēm. Bet es tomēr mēģināšu, kolēģi, jūs pārliecināt… vismaz justies mazliet neērti šajā situācijā, balsojot par veselības jautājumiem.

Godātie kolēģi, man ir dokuments, kuru parakstījuši dažādi cilvēki, piemēram, Anda Čakša, Edgars Tavars, Edvards Smiltēns… nu, arī no PROGRESĪVAJIEM – Edgars Labsvīrs. Tā ir vienošanās, ko parakstīja pirms vēlēšanām politiskās partijas ar veselības organizācijām.

Un, starp citu, es tikai izcelšu vienu punktu: "Panākt, ka Latvijas valdība viena iedzīvotāja veselības aprūpei gadā novirza tikpat lielu finansējumu kā Igaunija, Lietuva, būtiski samazinot iedzīvotāju līdzmaksājumu apjomu." Un kas tad mums šobrīd ir? Kādas ziņas pavada šo budžetu?

Mums veselības organizācijas nāk ar paziņojumiem, ka, vēlākais, vasarā iestāsies smaga krīze. Ne tikai šis priekšlikums, bet arī virkne citu priekšlikumu, par kuriem šodien bija gatava debatēt mūsu kolēģe Līga Kozlovska… Līga Kozlovska diemžēl šobrīd vairāk nevar piedalīties šajās 266ala266rs, viņa vairs nepiedalās šajā Saeimas sēdē. Un ne jau tāpēc, ka viņai negribētos, ne jau tāpēc, ka viņa nebija gatavojusies šīm debatēm, bet gluži vienkārši – tāpēc, ka viss šis, teiksim tā, cirks ar uzstādījumu, ka visu vajag izdarīt vienā dienā, vienā naktī… Šobrīd mēs agrā rīta stundā esam spiesti debatēt par veselības jautājumiem.

Kolēģi, manuprāt, tas nav pareizi, un jūs paši piekritīsiet – tas nav pareizi. Mēs tam visam izgājām cauri 2016. Gadā, un šobrīd mēs atkal atgriežamies pie šīs muļķīgās lietas. *(Starpsaucieni.)*

Kolēģi, es aicinātu apvienot man debašu laikus.

Sēdes vadītājs. Vai kolēģi iebilst pret laiku apvienošanu? Neiebilst.

Jums ir vēl viena 266ala266r.

V. Valainis. Paldies, kolēģi.

Iesniedzot šo valsts budžeta piedāvājumu… valdība… Mēs no šīs tribīnes paudām, ka veselības jomai finansējums ir par mazu. Mēs esam iesnieguši šo – 145. – priekšlikumu un vēl virkni citu priekšlikumu, kas tālāk sekos, dažādām lietām: onkoloģijai, rindu mazināšanai, kapacitātes celšanai, lai novērstu to attēlu, ko es jums rādīju pašā sākumā, šo līkni – 267ala267 500 miljoni.

Kolēģi, var runāt visu kaut ko – kādas sarunas, kādi protokollēmumi panākti valdībā -, bet fakts ir tāds, ka šie 267ala267 500 miljoni vēl joprojām ir 267ala267 500 miljoni veselības aprūpes budžetā.

Es tiešām jūtu līdzi ikvienam cilvēkam Latvijā, kuram nāksies saskarties ar veselības aprūpi, ar tām rindām, kurās cilvēkiem būs jāstāv, ar tiem ārstiem, kas būs neapmierināti ar savu atalgojumu, saņemot to. Izaicinājumu ir pārāk daudz, lai tos atstātu šobrīd veselības 267ala267rs267267 rokās.

Es aicinu atbalstīt šo priekšlikumu.

Paldies, kolēģi.

Sēdes vadītājs. Vārds Edmundam Cepurītim.

E. Cepurītis (PRO).

Kolēģi, ir gandrīz septiņi rītā, un es tiešām domāju – kā lai jūs atmodina? *(Starpsaucieni.)* Un es nedomāju par šo Saeimas sēdi… bet jau ilgāku laiku – kopš šis budžets parādījies apspriešanā, vēl pirms tas nonāca Saeimā.

Šī sadaļa saistībā ar veselību nav normāla situācija, 267ala267r ļoti, ļoti būtisks pagrieziens tajā, kā mēs veselības sistēmu, lai arī lēnām, bet esam ilgstoši Latvijā attīstījuši, tomēr pakāpeniski palielinot pieejamību… uz pagriezienu, kas ir ietverts šajā budžetā, kur principā jau tā katastrofālā situācija veselības aprūpē pasliktināsies.

Es nezinu, kā vēl lai jūs atmodina, ja to nav izdarījuši mediji, analizējot dažādos veidos, ko tas nozīmē, ja to nav izdevies panākt biedrībām, organizācijām, arodbiedrībām, kas par to runā. Daudzi no jums ir sadarbības grupās ar pacientu biedrībām. Es domāju, ka jūs daudzi esat saņēmuši vēstules, kas visas norāda vienā virzienā.

Godīgi sakot, šis, man liekas, ir tas brīdis, kad tiešām Saeimas deputātiem ir pienākums pamosties. Jums ir pienākums arī kontrolēt valdības darbu un izlabot kļūdas tur, kur valdība tās pieļāvusi. Es nedomāju tiešām, skatoties iepriekšējos gadus, iepriekšējos budžetus, ka mums ir bijuši tādi piemēri kā šis, kur tik nozīmīgā jautājumā… Saeimai principā uzticēts lemt, kuriem cilvēkiem būs pieejama veselības aprūpe un kuriem nebūs, un tiek piedāvāts to samazināt.

Priekšlikumā jautājums ir par medicīnas personāla atalgojumu, un šeit es vēlreiz gribēju norādīt, ka šis nav tāds lēmums, kuru var pagriezt vienā virzienā un tad pagriezt atpakaļ. Ja mēs sākam veidot šo speciālistu trūkumu reģionos… daudzviet šie speciālisti vairākās jomās… un tas darbs balstās uz entuziasmu, nevis uz racionāliem apsvērumiem… Ja mēs šobrīd jau nododam to signālu, jūs nevarēsiet (kā mēs daudz minam – ar jaunajiem likumprojektiem, jaunu nodokļu sistēmu, jaunām sistēmām) to pagriezt vienkārši atpakaļ.

Tāpēc man tiešām ir pārliecība – pie Zaļo un Zemnieku savienības priekšlikuma runājot (mums ir vēl daudz citu priekšlikumu gan par mediķu atalgojumu, gan citām jomām, gan veselības pakalpojumu pieejamību) -, ka šis ir brīdis, kurā neatkarīgi no politiskajām partijām Saeimai ir jāiejaucas un kļūda jālabo.

Tādēļ es aicinu atbalstīt šo priekšlikumu. Ja jums liekas, ka 268ala268r finansiāli pārāk ietilpīgs, mums ir daudz priekšlikumu principā 268ala spektrā. PROGRESĪVIE ir snieguši priekšlikumus, kas patiesībā neatbilst tik labi 268ala268 pārliecībai kā šis priekšlikums. Tīri tādēļ, lai mēs nepieļautu pagriezienu virzienā, ko neatbalsta neviens eksperts, neviens 268ala268rs268268268s, tikai valdība šobrīd to piedāvā.

Aicinu atbalstīt priekšlikumu.

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 145. – Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par – 33, pret – 51, atturas – nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

J. Reirs. 146. – Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Sākam debates.

Debatēs – deputāts Viktors Valainis.

V. Valainis (ZZS).

Es turpināšu iesākto tēmu par veselības budžeta finansējuma nepietiekamību. Šajā brīdī es runāšu par tarifu pamatelementu indeksāciju un mēģināšu paskaidrot, kas tā ir.

Tie ir galvenie vitāli svarīgie medicīnas pakalpojumi, ko definējusi Veselības ministrija nozares 2023. Gada prioritāro pasākumu plānā. Tie ir valsts apmaksātie pakalpojumi, kas ir svarīgi katra pacienta dzīvībai, veselībai, tādi kā intensīvās terapijas gultu sadārdzinājuma segšana, specializētās pārtikas nodrošināšana, hronisko pacientu aprūpes pieejamības uzlabošana, laboratorijas, ķirurģijas pakalpojumi, medicīnisko ierīču… aprūpes uzlabošana, paliatīvās aprūpes, 268ala268, bērnu veselības, psihiskās veselības uzlabošana, reto slimību 268ala268, izmeklējumu, valsts kompensēto medikamentu apmēra palielināšana.

Mēs nenosauksim visus elementus, taču šobrīd šiem ļoti svarīgajiem elementiem ir nepieciešami 58 miljoni, lai īstenotu indeksāciju… kaut kādā mērā, lai mēs kaut mazliet pietuvotos tiem 12 procentiem, ko Krišjāņa Kariņa valdība ir apstiprinājusi, veidojot valdības deklarāciju.

Gaidot valdības deklarāciju, ilgi gaidījām, kas būs veselības ministrs, kāda būs veselības joma, mēs redzējām, kā šo jomu kā karstu kartupeli mētāja no vienas partijas otrai, kā to negribīgi tomēr paņēma APVIENOTAIS SARAKSTS, bet tā bija stratēģiska kļūda pašai valdībai. Mūsu ieskatā, tā arī ir vājuma pazīme no premjera, jo vienīgais veids, kā šo jomu tiešām sakārtot un panākt attīstību tajā, ir… būtu tad, ja premjers pats personīgi uzņemtos atbildību par šo jomu un Jaunā VIENOTĪBA to būtu atstājusi sev.

Pēdējā reize, kad veselības joma piedzīvoja augšupeju, bija tieši tas laiks, kad šī joma bija Zaļo un Zemnieku savienības pakļautībā un Veselības ministrija bija kopā ar premjeru vienā

politiskajā pārraudzībā. Tad arī bija rezultāti. Šobrīd mēs redzam politisko greizsirdību, redzam, ka slimnīcas prasa 88 miljonus, šobrīd jūs viņiem piedāvājat pretī 10 miljonus.

Šī minimālā indeksācija ir viens no daudzajiem priekšlikumiem, kuros, kolēģi, es aicinātu jūs ieklausīties. Lai vai kā negribētos teikt – šīs debates tiešām… es uzskatu, ka tās nevar būt kvalitatīvas šobrīd – septiņos no rīta. Man prieks, ka zālē iestājās kaut kāds uzmanības… vismaz samazinājās sarunas, bet es aicinu ar izpratni izturēties pret šiem priekšlikumiem, tie ir ārkārtīgi nopietni.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Vārds 269ala269rs – deputātei Viktorijai Pleškānei.

V. Pleškāne (ST!).

Labrīt, kolēģi, vēlreiz! Gribu papildināt. Kolēģi, beidzot ir jāsāk apzināties, cik dramatiska ir situācija Latvijas veselības aprūpē: gan primārajā, gan ambulatorajā, gan arī neatliekamajā medicīnā. Pavisam drīz tas atspoguļosies… veselības aprūpes pieejamība un kvalitāte pasliktināsies mums visiem. Iedzīvotāju veselības stāvoklis neuzlabosies ar to, ko mēs tagad darām. Veidosies neparedzēti garas rindas uz izmeklējumiem un paaugstināsies arī mirstības rādītāji.

Tagad jau no pieredzes teikšu tā, ka cilvēki piesakās rindā, teiksim, pie rehabilitologa, un viņiem jau tagad jāgaida gads: gads, lai tikai rehabilitologs nozīmē tālāku ārstēšanu, - gads! Mīļie, tas nav pareizi, un tas nebūs par labu mums un visai tautai.

Valdības deklarācijas 273. Punkts. Izlasiet, lūdzu, ko jūs paši parakstījāt par to veselību.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 146. – Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par – 37, pret – 52, atturas – nav. Priekšlikums nav guvis atbalstu.

J. Reirs. 147. – Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par 147. – Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par – 36, pret – 50, atturas – nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

J. Reirs. 148. – frakcijas "Stabilitātei!" priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts. *(Starpsauciens: "Balsojam!")*

Sēdes vadītājs. Deputāti pieprasa balsojumu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 148. – frakcijas "Stabilitātei!" iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par – 37, pret – 51, atturas – nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

J. Reirs. 149. – Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Sākam debates.

Debatēs pieteicies runāt deputāts Viktors Valainis.

V. Valainis (ZZS).

Kolēģi, šis priekšlikums ir par Covid-19 vakcīnām. Tātad tām paredzētais budžets, ieplānotā nauda budžetā ir 63 miljoni, kuros ietilpst ne tikai vakcīnu iegāde, bet arī visas izmaksas, kas saistās ar iedzīvotāju vakcinēšanu.

Tomēr mēs aicinātu rūpīgi izvērtēt, vai visi šie 63 miljoni… vai neizveidosies situācija, ka mēs tās vakcīnas iepirksim un pēc tam nezināsim, ko ar tām darīt, dāvināsim 270ala270 tālāk. Nu, visticamāk, jau aizdāvināsim tālāk, un 270ala270 noteikti noderēs šīs vakcīnas, bet, mūsu ieskatā…

Šobrīd mēs piedāvājam 50 miljonus novirzīt onkoloģijas pacientiem zāļu iegādei. Mums Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā bija saruna par šo tēmu, un tad valdības locekļi mūs mēģināja pārliecināt, ka tā vienošanās ir panākta un ka 270ala270r bijis kopējais Eiropas Savienības iepirkums, un ka soda nauda principā ir 100 procentu apmērā. Tātad – vai nu ņemiet visu, vai arī maksājiet tāpat par visu, un mēs jums neko nevedīsim.

Situācija ir sarežģīta, bet, manuprāt, ir visai dīvaini, ka neesam dzirdējuši tādas skaidras pozīcijas nedz no valdības vadītāja, nedz 270ala270rs270270. Nu, 270ala270rs270 ir par šo tēmu runājusi, bet valdības vadītājs, kurš bija iesaistīts šī līguma slēgšanā… par to, ka būtu jādomā par kādām citām atrunām un ļoti mērķtiecīgi jāstrādā, lai mēs bezjēdzīgi neizmestu tiešām ļoti lielus resursus.

Mēs nerunājam par visu naudu. Mēs uzskatām, ka Covid-19 vakcīnām ir jābūt, bet pilnīgi noteikti ne tik lielos apjomos, kā šobrīd budžetā ir ieplānots.

Tāpēc mēs aicinām šos līdzekļus novirzīt citām ar veselības jomu saistītām lietām, un valdībai, valdības vadītājam personīgi, uzņemties aktīvāku lomu šī jautājuma risināšanā. Viena pati veselības 270ala270rs270 diez vai šo jautājumu atrisinās. Rīkosimies ar līdzekļiem izlēmīgi!

Aicinu atbalstīt.

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Kā lūdza Ingmārs Līdaka, mūsu kolēģis, informēju jūs, ka oficiāli pulksten 6.56 esam sagaidījuši saullēkta laiku.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 149. – Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par – 26, pret – 52, atturas – 6. Priekšlikums nav atbalstīts.

J. Reirs. Kolēģi, 150. – deputātes Petravičas priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Sākam debates.

Vārds deputātei Ramonai Petravičai.

R. Petraviča (LPV).

Priekšlikums paredz papildu finansējumu onkoloģijai. Izdevumu līmenis vēža ārstēšanai Latvijā ir trešais zemākais Eiropas Savienībā. Latvijā saslimstība ar vēzi ir augstāka nekā vidēji Eiropas Savienībā, pacientu izdzīvotības rādītāji joprojām ir zemāki par Eiropas Savienības vidējiem rādītājiem.

OECD ziņojumā ir akcentēts, ka piekļuve jaunām pretvēža zālēm joprojām ir ierobežota un ka Latvijā ir augsts reģistrēto pretvēža zāļu īpatsvars, kas nav iekļautas kompensējamo medikamentu sarakstā. Mūsu pacienti ļoti ilgi gaida uz zāļu pieejamību, piemēram, Vācijā kompensējamās zāles pie pacientiem nonāk apmēram 100 dienu laikā kopš reģistrācijas Eiropas Zāļu aģentūrā, kamēr Latvijā uz jaunajām zālēm gaida 927 dienas. Taču vēža pacienti gaidīt nevar.

Pēc onkologu aprēķiniem, Latvijas pacientiem ir pieejama tikai puse no vadlīnijās norādītajiem inovatīvajiem medikamentiem. Piemēram, 2022. Gadā no visiem pacientiem tikai trešdaļa saņēma viņiem nepieciešamās zāles, jo zāļu kompensācijai piešķirtais budžets neļāva to nodrošināt. Un nav šaubu, ka 2023. Gada budžetā paredzētie astoņi miljoni jaunajiem medikamentiem spēs nodrošināt tikai trešdaļu pacientu, un tas nozīmē, ka pārējiem pacientiem izredzes izdzīvot samazināsies.

Vēzis ir otrais izplatītākais mirstības cēlonis. Tās ir priekšlaicīgas nāves, bez vecākiem palikuši bērni. Un pēc šī budžeta plāna… kā arī Veselības ministrija atzīst – ap tūkstoš onkoloģisko pacientu paliks bez tās ārstēšanas, kāda viņiem būtu jāsaņem. Latvijas Onkologu ķīmijterapeitu asociācija un Latvijas Onkologu asociācija aicina Saeimas deputātus nodrošināt onkoloģijas kompensējamo zāļu budžetu atbilstoši veselības aprūpes pakalpojumu onkoloģijas jomā ietvertajiem aprēķiniem, lai nodrošinātu Latvijas pacientiem iespēju dzīvot.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 150. – deputātes Ramonas Petravičas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par – 34, pret – 50, atturas – nav. Priekšlikums nav guvis atbalstu.

J. Reirs. 151. – Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti neiebilst. Pieprasīja balsojumu? *(Starpsaucieni.)* Jūs prasāt balsojumu?

Lūdzu zvanu! Balsosim par 151. – Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par – 35, pret – 51, atturas – nav. Priekšlikums nav guvis atbalstu.

J. Reirs. 152. – frakcijas "Stabilitātei!" priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti lūdz balsojumu.

Lūdzu zvanu! Balsosim… Es atvainojos.

Sākam debates.

Debatēs pieteikusies deputāte Ilze Vergina. *(Smiekli.)*

Verginas kundze atsauca sevi no debatēm.

Debatēs pieteikusies deputāte Viktorija Pleškāne.

V. Pleškāne (ST!).

Labrīt vēlreiz! Frakcijas "Stabilitātei!" priekšlikums ir rast papildu finansējumu no valsts budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem" un septiņu miljonu apmērā novirzīt tos ģimenes ārstu prakses nodrošināšanai, it īpaši lauku apvidos. Lauku apvidos ģimenes ārsti sniedz lielāko daļu no veselības aprūpes pakalpojumiem ambulatorajā etapā – tā ir profilakse, vakcinācija, hronisko saslimšanu novērošana un sadarbība ar sekundāro veselības aprūpes sistēmu.

Šobrīd ir izveidojusies kritiska situācija – ģimenes ārstu prakses saskaras ar pieaugošām izmaksām infrastruktūras uzturēšanai, nepietiekamu atbalstu prakses komandas stiprināšanai ar papildu darbinieku pozīcijas saglabāšanu, kā rezultātā tiek apdraudēta prakses spēja nodrošināt kvalitatīvu un savlaicīgu veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību. Paralēli valdība uzstāda jaunas prasības un mērķus ģimenes ārstiem, neparedzot papildu finansējumu šo mērķu sasniegšanai un problēmu risināšanai.

Kolēģi, ja netiks rasts risinājums ilgtspējīgai un uz attīstību orientētai finansējuma koncepcijai primārajai veselības aprūpei, lai saglabātu 272ala272rs, tajā skaitā ģimenes ārstu prakses, pakalpojumu pieejamību, it īpaši reģionos, tuvākajā nākotnē mūs sagaida ilgstoša ārkārtējā situācija medicīnā.

Latvijas teritorija neaprobežojas tikai ar Rīgu, arī ārpus Rīgas dzīvo Latvijas iedzīvotāji – arī Zilupē, Pasienē, Viļakā un citās vietās -, kuri šobrīd var palikt bez nepieciešamās veselības aprūpes, ja nepietiekama finansējuma un darbaroku trūkuma dēļ ģimenes ārstu prakses tiks slēgtas. Ir jāsaprot, ka lauku apvidū cilvēkiem bieži vien nav iespējas nokļūt pat līdz tuvākajam veikalam, nerunājot par medicīnu Rīgā, kur koncentrējas lielākie nozaru speciālisti.

Tāpēc ir jāsaprot, cik būtiski ir stiprināt ģimenes ārstu prakses un veselības aprūpes pieejamību mazākajās pilsētās un apvidos, jo ikviens Latvijas iedzīvotājs ir pelnījis pienācīgu aprūpi, bet ārsti – pienācīgu atalgojumu un darba vidi.

Kā risinājumu piedāvājam novirzīt septiņus miljonus veselības aprūpes nodrošināšanai, saglabājot ģimenes ārstu prakses, tādā veidā stiprinot prakšu kapacitāti, atbalstot strādājošo palīgu un ārstu komandas, lai nodrošinātu veselības aprūpes pieejamību reģionos un laukos.

Lūdzu atbalstīt šo priekšlikumu. Nu, parādiet, ka jūs to gribat darīt, lūdzu.

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 152. – frakcijas "Stabilitātei!" iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par – 36, pret – 52, atturas – nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

J. Reirs. 153. – Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par 153. – Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par – 37, pret – 51, atturas – nav. Priekšlikums nav guvis atbalstu.

J. Reirs. 154. – Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par 154. – Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par – 37, pret – 51, atturas – nav. Priekšlikums nav guvis atbalstu.

J. Reirs. 155. – frakcijas "Stabilitātei!" priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par 155. – frakcijas "Stabilitātei!" priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par – 14, pret – 63, atturas – 5. Priekšlikums nav guvis atbalstu.

J. Reirs. Nākamais ir 156. – frakcijas "Stabilitātei!" priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Atklājam debates.

Debatēs pieteicies deputāts Aleksejs Rosļikovs.

J. Rosļikovs (ST!).

Godātie kolēģi! Diagnoze "onkoloģija" ir šausmīgs trieciens. Es pats esmu zaudējis divus tuviniekus minētās 273ala273rs273273 dēļ. Slimības specifika ir tāda, ka zāles ir, bet ne visi cilvēki var tās atļauties. Tas ir absolūts fakts. Uz doto momentu finansējums, kas mums ir, un tās zāles, kas tur iekļautas, - tie ir labākajā gadījumā 25-30 procenti no tā, kas vajadzīgs. Tā ka pārējie cilvēki diemžēl ir spiesti samierināties ar to, ka viņi iet lēnā nāvē.

Līdz ar to mēs jūs lūdzam rast iespēju un atbalstīt mūsu priekšlikumu – paplašināt kompensējamo zāļu sarakstu. Man liekas, nevar būt nekādu šaubu, ka šāda rīcība ir vajadzīga.

Augsti godātie kolēģi, lūdzu, atbalstiet priekšlikumu.

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 156. – frakcijas "Stabilitātei!" iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par – 17, pret – 69, atturas – 1. Priekšlikums netiek atbalstīts.

J. Reirs. 157. – frakcijas PROGRESĪVIE priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Sākam debates.

Debatēs pieteicies deputāts Edmunds Cepurītis.

E. Cepurītis (PRO).

Kolēģi, es aicinu atcerēties, ka šajos jautājumos mēs tiešām runājam par jūsu vēlētāju tiesībām uz veselību un dzīvību. Neatkarīgi no tā, kā politiski jūs lemjat par šiem jautājumiem, vismaz es aicinu izturēties ar cieņu, jo tie tiešām ir ļoti smagi jautājumi.

Par šo priekšlikumu un PROGRESĪVO tehniku tajā. Tātad šis priekšlikums ir par kompensējamo medikamentu pieejamības palielināšanu. Mūsu pieeja veselības budžetam bija – rakstīt nevis tādus priekšlikumus, kādus mēs atbalstītu, bet tādus, kādus mēs redzam, ka tos tiešām var atbalstīt Saeima kopumā, arī koalīcija, labojot valdības kļūdu, ko es minēju, 273ala273r, nodrošināt finansējumu vismaz tādā apjomā, lai veselības situācija nepasliktinātos.

Kāda ir situācija ar kompensējamiem medikamentiem Latvijā? Jau ilgstoši mums ir viena no bēdīgākajām situācijām Eiropā, arī starp Baltijas valstīm būtiski atpaliekam: finansējums ir apmēram par 20-30 procentiem zemāks. Ko tas nozīmē? Tas nozīmē – katastrofālie medicīnas izdevumi, 274ala274r, tādi, ka cilvēkiem ir nepieciešami pakalpojumi vai medikamenti, bet viņi nespēj tos atļauties, tie ir virs viņu ienākumiem… No šiem katastrofālajiem izdevumiem Latvijā vairāk nekā 70 procenti ir saistīti ar medikamentiem. Un 274ala274r arī tas, ko Latvijai iesaka Pasaules Veselības organizācija, - gan paplašināt kompensējamo medikamentu sarakstu (jau vairākus gadus), gan samazināt līdzmaksājumus.

Jo tiešām šis ir viens no tiem politiskajiem jautājumiem, kur… Tā kā cilvēkiem nav pietiekami daudz līdzekļu, viņi zaudē veselību, viņi nonāk tādā kā laimes spēlē. Ja viņiem nepaveicas… ar saslimšanu, tad, lai arī viņi būtu varējuši turpināt veselīgu dzīvi, piemēram, Igaunijā vai Lietuvā, Latvijā diemžēl šis valsts atbalsts netiek sniegts. Tāpēc šī vienmēr ir bijusi viena no prioritātēm, ko Latvijai rekomendē.

Šī ir viena no jomām, kur īsti nevar atsaukties uz dažādām reformām, jo valsts līdzmaksājums kompensējamiem medikamentiem ir sistēma, kas ir ļoti vienkārša un saprotama.

Es aicinu atcerēties – ja pacienti nespēj atļauties zāles, vēlāk mēs maksājam par daudz dārgākiem pakalpojumiem laikus neārstēto slimību pacientu aprūpē, un to bieži vien pavada arī neatgriezenisks kaitējums veselībai turpmākajā mūžā. Tāpēc es atkārtoti uzsveru – šis ir vienvirziena lēmums: ja mēs pasliktinām veselības situāciju, to nevar vienkārši pagriezt atpakaļ.

Es aicinu jūs kā Saeimas deputātus atcerēties, ka jums ir saistības ne tikai pret partijām, bet arī saistības aizsargāt savu vēlētāju veselību un dzīvību.

Šis PROGRESĪVO priekšlikums ir gatavs principā Nacionālā veselības dienesta prioritāšu pieņemšanai, ja jūs to atbalstāt.

Aicinu atbalstīt priekšlikumu.

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Atim Švinkam.

J. Švinka (PRO).

Kolēģi! Es nevaru nenākt uz tribīni šinī brīdī. Šis ir ārkārtīgi smags jautājums, un ir ļoti žēl, ka mēs esam noguruši. Skatāmies pulkstenī, nevaram koncentrēties, tomēr skatām šos svarīgos jautājumus.

Lai raksturotu… vērstu uzmanību uz situāciju, es no pacientu viedokļa tā kā… un, es domāju, mums tuvinieki ir ar onkoloģiju slimojuši, mēs to apzināmies.

2022. gadā terapiju vajadzēja 1255 pacientiem, zāles varēja saņemt tikai 381 pacients.

2023. gadā bija plānots uzsākt ārstēšanu vēl papildu 773 pacientiem, piešķirts – 263…

Lai saprastu, cik lielas ir vienas terapijas izmaksas: ja lieto jaunos medikamentus, 274ala274r nedaudz virs 30 tūkstošiem eiro. Un mēs saprotam – var vai nevar kāds atļauties, ja viņam pašam būtu jāmaksā.

Salīdzinoši minēja jaunākās zāles, kas Eiropas Savienībā būtu pieejamas, un onkoloģijai tās būtu 41, tad Latvijas valsts apmaksātās ir tikai sešas. Un tad mēs redzam, ka Latvija pēdējā vietā.

Ja salīdzinoši paskatāmies retās slimības – no 57 iespējamām jaunākajām zālēm tikai divas ir valsts apmaksātās. Tāda ir valsts attieksme.

Šeit no tribīnes daudzi runāja par zāļu cenām, kādas ir Lietuvā, Igaunijā un vēl… kādas tur pieejamas. Zāļu ražotāji veido divas cenas; viena cena ir tirgus cena, bet, ja ir valsts apmaksātās, ražotāju cenas ir būtiski zemākas. Tātad, līdzko valsts iekļauj zāles apmaksāto zāļu sarakstā, mēs dodam pacientiem pieejamību… Un tā tās zāļu cenas veidojas.

Gribu aicināt: padomājiet par tuviniekiem, par citiem cilvēkiem. Varbūt 275ala275 no jums liekas – 275ala275r ekseļa ailītē viens cipars izdevumiem. Nē, tie ir cilvēki, par ko mēs šodien lemjam! Un tāpēc man žēl, ka mēs esam nomocīti un varbūt neieinteresēti šinī brīdī, kad skatām šos veselības jautājumus.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 157. – frakcijas PROGRESĪVIE iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par – 33, pret – 49, atturas – 1. Priekšlikums netiek atbalstīts.

J. Reirs. Kolēģi, es aicinu savas izjūtas nevispārināt, neattiecināt uz pārējiem kolēģiem, tā būs vieglāk turpināt izskatīt priekšlikumus.

158. – deputātes Petravičas priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Sākam debates.

Vārds deputātei Ramonai Petravičai.

R. Petraviča (LPV).

Kolēģi! Priekšlikums paredz paaugstināt kompensācijas apmēru medikamentiem depresijas ārstēšanai.

Depresija ir pasaulē plaši izplatīta slimība un bieži sastopama arī Latvijā. Latvijā ar depresiju slimo apmēram septiņi procenti sabiedrības – vecumā no 15 līdz 64 gadiem.

Psihiskās slimības ir viena no lielākajām mūsdienu sabiedrības veselības problēmām. Un pēdējo trīs gadu laikā Covid-19 pandēmija ir ļoti būtiski palielinājusi pieprasījumu pēc psihiskās veselības aprūpes pakalpojumiem. Tas, ka savlaicīgi nediagnosticē un neārstē psihiskos traucējumus, īpaši depresiju, ir būtisks pašnāvību riska 275ala275rs. Depresija no visām psihes slimībām ir visciešāk saistīta ar pašnāvībām.

2021. gadā Latvijā no pašnāvības vai tīša kaitējuma gāja bojā 253 cilvēki, no kuriem lielākā daļa bija darbspējas vecumā. Un aplēses liecina, ka depresija, iespējams, ir veicinājusi līdz pat 80 procentiem šo nāves gadījumu.

Ministru kabinets ir pieņēmis Psihiskās veselības aprūpes organizēšanas uzlabošanas plānu 2023.-2025. 275ala275rs275 mērķi nodrošināt iedzīvotājiem uz pierādījumiem balstītu, kvalitatīvu un viņu vajadzībām atbilstošu psihiskās veselības aprūpes pieejamību.

Taču šajā valsts budžetā diemžēl nav ieplānoti līdzekļi psihiskās veselības aprūpes organizēšanas uzlabošanai, un tas viss atkal paliek tikai deklaratīvi – uz papīra. Latvijā tā ir pieejama ar 75 procentu valsts kompensāciju. Salīdzinājumam: Igaunijā un Lietuvā pacientiem ar vidēji smagu un smagu depresiju medikamentus simtprocentīgi kompensē. 25 procenti – šāds līdzmaksājums ir augsts; 276ala276r viens no augstākajiem līdzmaksājumiem Eiropas Savienībā. Un tas ļoti negatīvi ietekmē cilvēkus – pārāk negatīvi, lai tie vērstos pie ārsta un izvēlētos zāles. Jo mazāks tas līdzmaksājums būs, jo vairāk cilvēku varēs lietot šos medikamentus visa ārstēšanās kursa garumā, kas parasti ilgst no viena līdz diviem gadiem.

Lai nodrošinātu kompensāciju līdz 100 procentiem, ir nepieciešams viens miljons eiro, un par to summu varēs palīdzēt 23 226 depresijas pacientiem Latvijā.

Lūdzu atbalstīt.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 158. – deputātes Ramonas Petravičas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par – 34, pret – 49, atturas – 1. Priekšlikums netiek atbalstīts.

J. Reirs. 159. – frakcijas PROGRESĪVIE priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Sākam debates.

Debatēs pieteicies runāt deputāts Edmunds Cepurītis.

E. Cepurītis (PRO).

Cienījamie kolēģi! Šis ir viens no vairākiem PROGRESĪVO priekšlikumiem saistībā ar plāna reto slimību jomā īstenošanu. Runāšu tikai pie šī priekšlikuma un nedaudz paskaidrošu par tehniku, kā to gatavojām.

Tātad: reto slimību ārstēšanas plāna īstenošanu Veselības ministrija bija virzījusi kā vienu no budžeta prioritātēm, taču tā netika atbalstīta. Un šis PROGRESĪVO priekšlikums, ko mēs piedāvājam Saeimai, paredz attiecīgajās budžeta programmās tomēr piešķirt finansējumu.

Kāpēc man tas liekas svarīgi? Es aicinu atcerēties, ka šī plāna sagatavošanā piedalījās ne tikai Veselības ministrija, ne tikai mēs ieguldījām tur līdzekļus; tur piedalījās arī vairākas biedrības un speciālisti, ieguldot savu laiku.

Man tiešām nav problēmu ar to, ka mūsu, opozīcijas, priekšlikumus noraida. Tas ir tas, par ko mums, protams, maksā algas – lai mēs sagatavotu piedāvājumus apspriešanai. Un tā nav liela problēma, ja politiski lemj citādi. Taču šo plānu nesagatavoju nedz es, nedz frakcija PROGRESĪVIE, nedz kāda cita frakcija; to sagatavoja Veselības ministrija, kā jau minēju, sadarbībā ar speciālistiem un biedrībām. Tātad, noraidot šo priekšlikumu un ar to saistītos priekšlikumus, jūs izšķērdējat ne tikai tos līdzekļus, kas tika ieguldīti šī plāna gatavošanā, jo 276ala276r pielāgots noteiktiem laika termiņiem; jūs lielā mērā izšķērdējat arī to cilvēku laiku, ko viņi ir veltījuši, lai cīnītos par savām vai par tuvinieku dzīvībām.

Tāpēc, ņemot vērā, ka šāds 277ala277 ir sagatavots un uz to ir liktas lielas cerības, un ka tie nav lieli finanšu līdzekļi, aicinu Saeimu tomēr, tāpat kā arī citos jautājumos, labot, manuprāt, valdības pieļauto kļūdu, atbalstīt šo priekšlikumu un ar to saistītos priekšlikumus, lai mēs varētu pie šī sagatavotā plāna, uz ko ir liktas lielas cerības, tomēr pieturēties.

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 159. – frakcijas PROGRESĪVIE iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par – 33, pret – 47, atturas – nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

J. Reirs. Kolēģi, 160. – Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Nav atbalstīts. *(Starpsauciens: "Balsojam!")*

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par 160. – Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par – 33, pret – 49, atturas – nav. Priekšlikums netiek atbalstīts.

J. Reirs. 161. – frakcijas PROGRESĪVIE priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsojam par 161. – frakcijas PROGRESĪVIE iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par – 36, pret – 50, atturas – nav. Priekšlikums netiek atbalstīts.

J. Reirs. 162. – Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par 162. – Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par – 37, pret – 51, atturas – nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

J. Reirs. 163. – Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par 163. – Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par – 37, pret – 51, atturas – nav. Priekšlikums netiek atbalstīts.

J. Reirs. 164. – Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par 164. – Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par – 37, pret – 51, atturas – nav. Priekšlikums netiek atbalstīts.

J. Reirs. 165. – deputātes Petravičas priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Sākam debates.

Debatēs pieteikusies runāt deputāte Ramona Petraviča.

R. Petraviča (LPV).

Priekšlikums paredz papildu finansējumu primārajai veselības aprūpei.

Valstī ir nedaudz vairāk kā 1200 ģimenes ārstu prakses vietu, kurās viena trešdaļa ārstu, 278ala278r, nedaudz vairāk nekā 400, ir pirmspensijas vai pensijas vecumā. Jaunie ārsti neizvēlas strādāt par ģimenes ārstiem, īpaši jau lauku apvidos.

Latvijas Ģimenes ārstu asociācija un Latvijas Lauku ģimenes ārstu asociācija ir nosūtījusi vēstuli visiem Saeimas deputātiem, informējot par to, ka ģimenes ārstu prakses saskaras ar nozīmīgu trūkumu – māsu un ārstu palīgu trūkumu (359 praksēs nav ārsta palīga vai otras māsas). Bez konkurētspējīga atalgojuma prakses, visticamāk, sāks zaudēt arī savas tur šobrīd vēl strādājošās māsas. Piecdesmit procenti ģimenes ārstu apsver pārtraukt līgumus ar Nacionālo veselības dienestu; 278ala278r saistīts ar milzīgu darba apjomu, nespēju finansiāli uzturēt savas prakšu vietas.

Valdības deklarācijā ir ierakstīts: palielināsim primārās veselības aprūpes lomu uz pacientu orientētas veselības aprūpes nodrošināšanā… un tā tālāk, palielināsim piemaksas par kvalitāti, stiprināsim ģimenes ārstu komandu. Un kur tas 278ala278rs? Atkal tikai uz papīra paliek un tiek aizmirsts jau nākamajā dienā pēc uzrakstīšanas.

Lauku ģimenes ārsti aicina šī gada budžetā iekļaut papildu finansējumu primārās veselības aprūpes stiprināšanai, lai nodrošinātu ģimenes ārstu praksēs trešo darbinieku, un tam ir nepieciešami 7,7 miljoni. Ģimenes ārstiem pienākumu kļūst arvien vairāk – piemēram, Ukrainas bēgļu aprūpes nodrošināšana, bērnu attīstības traucējumu atpazīšana, onkoloģijas pacientu uzraudzība. Un īstenībā jau ir tā, ka beigās tam ārstam vairs nav laika, kad paskatīties uz pacientu, jo viņam ir visu laiku jāskatās datorā un jāievada dati.

Lai saglabātu ģimenes ārstu prakses, lūdzu atbalstīt šo priekšlikumu.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 165. – deputātes Ramonas Petravičas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par – 35, pret – 51, atturas – nav. Tātad 165. Priekšlikums ir noraidīts.

J. Reirs. 166. – Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par 166. – Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par – 35, pret – 51, atturas – nav. Priekšlikums ir noraidīts.

J. Reirs. 167. – frakcijas PROGRESĪVIE priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par 167. – frakcijas PROGRESĪVIE iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par – 34, pret – 50, atturas – nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

J. Reirs. 168. – frakcijas PROGRESĪVIE priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Sākam debates.

Debatēs pieteicies deputāts Edmunds Cepurītis.

E. Cepurītis (PRO).

Šeit arī līdzīgi. Šis ir viens no vairākiem frakcijas PROGRESĪVIE priekšlikumiem, sadalītajiem pa attiecīgajām Veselības ministrijas budžeta programmām, kas ir par vienu tēmu, par augstas prioritātes veselības aprūpes pakalpojumu pieejamības nodrošināšanu, - atbilstoši tam, ko Veselības ministrija sniedz pie prioritārajiem pasākumiem. Taču – ar vienu piebildi.

Tas, ko es izdarīju saistībā ar šīm dažādajām programmām, - kopā ar speciālistiem izvērtēju (saistībā ar cenu pieaugumu un citām detaļām), kāds būtu budžeta palielinājums šajās programmās procentuāli (katrs ir atšķirīgs), tā, lai, kā jau minēju, situācija saglabātos esošajā līmenī un lai mēs varētu īstenot to, par ko valdības partijas daudz min. Pagaidām neko daudz var nedarīt ar veselības jomu. Vai vajag reformas vai kādus jaunus finansēšanas veidus, vienalga. Lai mēs varētu vienkārši saglabāt esošo situāciju – to iemeslu dēļ, par kuriem jau esmu jums daudzas reizes teicis.

Šis ir pirmais no šādiem priekšlikumiem. Kopumā veselības nozarei tie veidotu 80 miljonu apmērā finansējuma palielinājumu, kas būtu vajadzīgs, lai vienkārši saglabātu esošo situāciju.

Es tikai vēlos atgādināt, ka šajā jautājumā tiešām valdība ir viena, kas atbalsta šādu kursa maiņu veselības jomā.

Aicinu koalīcijas deputātus pateikt, ja jūs tiešām zināt kaut vienu ekspertu, kaut vienu attiecīgas organizācijas pārstāvi, kas domā: jā, šī ir laba doma, kas šajā budžetā ir prezentēta, šī ir laba doma – no sākuma samazināt veselības aprūpes pieejamību un pēc tam domāt par finansējuma palielinājumu. Tādu ekspertu nav! Tādu noteikti nav nedz starptautiskajā vidē, kas Latvijai rekomendē, nedz arī starp dažādiem jomas profesionāļiem.

Lūdzu jau laicīgi apvienot debašu laikus.

Sēdes vadītājs. Vai deputāti neiebilst, ka tiek apvienoti debašu laiki? Iebildumu nav.

Jums ir vēl 279ala279r klāt.

E. Cepurītis. Šā priekšlikuma neatbalstīšana esošajā situācijā – tas nozīmē garākas rindas, zemāku saslimstības… prevenciju, iedzīvotājiem sliktāku veselību, dārgākas izmaksas uzņēmējiem un daudz personīgu traģēdiju, kuras varētu novērst. Tas ir tas, ko katrs no šiem daudzajiem ekspertiem, ko es jums minēju, varētu jums atsevišķā sarunā apstiprināt.

Ko nozīmē šis pagrieziens? Tas nozīmē, ka veselības sistēma kļūs mazāk efektīva. Lai jūs labāk saprastu, izmantošu kādu konkrētu piemēru: garākas rindas nozīmē vēlāku slimības atklāšanu. Galu 279ala – jūsu pašu vēlētāji, kam varētu, piemēram, atklāt vēzi agrīnā stadijā un līdz ar to nodrošināt ārstēšanu… tādu vēlētāju būs mazāk.

Vairāk būs tās otrās grupas, kas… pamanīs jau vēlākās stadijās… kas ir ārstējamas krietni dārgāk un bieži vien nav izārstējamas – atkarībā no apstākļiem.

Vienkāršoti sakot, daudzi jūsu un mūsu vēlētāji tiešām nesagaidīs, kad jūs labosiet šīs kļūdas.

Tāpēc man tas liekas tik svarīgi – vairākas reizes šeit pēc garām debatēm par dažādiem budžeta jautājumiem nākt un atkārtot šos jautājumus. Es vēlreiz atkārtoju: uzskatu, ka tā ir Saeimas atbildība – šīs kļūdas labot.

Un jūs tiešām neatradīsiet ekspertus, kas domātu citādāk.

Mēs esam dzirdējuši arī par to, ka varētu gada laikā – pakāpeniski – šo finansējumu palielināt, atrast vēl citus veidus… Es saku, ka tas viss būs daudz dārgāk nekā tā prevencija, ko mēs varētu veikt, apstiprinot šo un citus priekšlikumus.

Tāpēc es aicinu jūs balsot par šo priekšlikumu, lai mēs neieietu 280ala280rs kā Saeima, kas pagrieza Latvijas veselības aprūpi maksas medicīnas virzienā no jau ļoti sliktas situācijas.

Aicinu atbalstīt priekšlikumu. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 168. – frakcijas PROGRESĪVIE iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par – 33, pret – 52, atturas – 1. Priekšlikums nav guvis atbalstu.

J. Reirs. 169. – frakcijas PROGRESĪVIE priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Atklājam debates.

Debatēs deputāts Andris Šuvajevs.

J. Šuvajevs (PRO).

Vēlos paskaidrot mūsu priekšlikumu saistībā ar finansējumu psihiskās veselības aprūpes jomā. Jau izskanēja, ka 2022. Gada, tātad pērnā gada, 13. Decembrī Ministru kabinets pieņēma Psihiskās veselības aprūpes organizēšanas uzlabošanas plānu 2023.-2025. Gadam. Šis nav vienīgais 280ala280, kas ir pieņemts un kam nav attiecīgā finansējuma.

Viena no neskaitāmajām vēstulēm, ko deputāti saņēma saistībā ar veselības aprūpes finansējumu, bija no Latvijas Psihiatru asociācijas, kur bija vairāki, manuprāt, būtiski fakti. Viens no tiem saistās ar depresiju. Mēs zinām, ka tā ir plaši izplatīta slimība pasaulē, ļoti bieži sastopama arī Latvijā. Kopumā psihiskās slimības ir viena no lielākajām mūsdienu sabiedrības veselības problēmām.

Pieprasījums pēc psihiskās veselības aprūpes pakalpojumiem ir īpaši paaugstinājies kopš Covid-19 pandēmijas. Tas ir saprotams: ilgstoša izolācija un kopumā vispārējie apstākļi noteikti veicināja spriedzi, trauksmi un depresiju. Jāsaka gan, ka Latvijā, gluži kā daudzās citās postpadomju valstīs, psihiskās saslimšanas bieži vien tiek uztvertas ar neticību un pat izsmiešanu. Tā ir viena no daudzajām problēmām, par kuru cilvēki drīzāk izvēlas klusēt nekā runāt.

Pēc šiem pašiem Latvijas Psihiatru asociācijas datiem, teju 120 tūkstoši pieaugušo cilvēku Latvijā ir atzīmējuši sev nozīmīgus depresijas simptomus, bet pie ģimenes ārsta vai psihiatra pēc palīdzības ir vērsušies vidēji tikai deviņi tūkstoši pacientu gadā. Savlaicīgi neārstēti psihiski traucējumi, it īpaši depresija, ir būtisks pašnāvības riska 280ala280rs. Depresija no visām psihes slimībām visciešāk ir saistīta ar pašnāvību.

2021. gadā Latvijā no pašnāvības vai tīša paškaitējuma gāja bojā 253 cilvēki, no kuriem lielākā daļa bija darbspējīgā vecumā. Valodā, ko varētu saprast koalīcija, - depresijai un psihiskajām saslimšanām ir izteikti negatīva fiskālā ietekme, tāpēc mani pārsteidz šie pseidouztraukumi par

deficītu un parādu, kas neņem vērā šāda veida apsvērumus, vai par to, kas patiesībā galu 281ala veido mūsu budžeta skaitļus. Tie ir cilvēki, un, jo slimāki tie ir, jo sliktāki būs arī skaitļi.

Es vēlos atgādināt, ka valdības deklarācijā ir minēts, ka Ministru kabinets ir apņēmies turpmākajos gados nodrošināt psihisko traucējumu agrīnu diagnostiku, uz mērķa grupām orientētu profilaksi un agrīnu intervenci. Tajā pašā laikā nepieciešamais finansējums plāna uzlabošanai nav atrasts, un šī ir kārtējā divkosība, kas mūs šajā budžetā pavada ik uz soļa.

Tāpēc es aicinu atbalstīt šo mūsu, PROGRESĪVO, priekšlikumu, lai piešķirtu nepieciešamo finansējumu psihiskās veselības aprūpes pakalpojumu nodrošināšanai. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 169. – frakcijas PROGRESĪVIE iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! *(Starpsauciens: "Pārtraukums!")* Lūdzu rezultātu! Par – 34, pret – 52, atturas – nav. Priekšlikums tiek noraidīts.

J. Reirs. Tātad, kolēģi, 170. – frakcijas PROGRESĪVIE priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts. *(Starpsauciens: "Balsojam!")*

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par 170. – frakcijas PROGRESĪVIE priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par – 37, pret – 51, atturas – nav. Priekšlikums nav guvis atbalstu.

J. Reirs. 171. – frakcijas PROGRESĪVIE priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par 171. – frakcijas PROGRESĪVIE priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par – 34, pret – 51, atturas – nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

J. Reirs. 172. – frakcijas PROGRESĪVIE priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par 172. – frakcijas PROGRESĪVIE priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par – 37, pret – 51, atturas – nav. Priekšlikums nav guvis atbalstu.

J. Reirs. 173. – Ministru kabineta priekšlikums. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti neiebilst.

J. Reirs. 174. – Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Sākam debates.

Debatēs pieteicies runāt deputāts Juris Jakovins.

J. Jakovins (ZZS).

Cienījamie kolēģi! Nu, budžets jau kopumā ir baigi foršais, tikai te trūkst vienas lapiņas, tās, kur uzrakstīts, ko par šo naudu varēs nedarīt. Jo, ja visam nepietiek naudas, tad jādala tā daļa, par kuru ir samaksāts. Es tā to lietu saprotu. Un, ja tādas lapiņas nav, tad tiešām te nekas… tad mani pārņem vienkārši izbrīns par to, ka jau 15 gadus daudzas partijas, tai skaitā arī mūsu premjera

partija, nav spējušas līdz galam veikt nekādas reformas veselības aprūpē, nav spējušas nodrošināt finansējumu, nostādot veselības aprūpi šādā situācijā.

Es atcerējos, ka bija kādreiz tāds visu tautu tēvs, kurš teicis, ka mediķiem jau kaut kā samaksās tauta. Tas gan bija viendeviņā zemē tepat, bet izrādās, ka trejdeviņā zemē arī tautu tēvs paļaujas uz tautu, ka tā pati aprūpēs savu veselības aprūpi un samaksās par medicīnu.

Un trešā lieta… Par to es nevaru saprast, vai tās ir bailes no tautas, vai tā ir nemīlestība uz tautu. Bet to parādīja jau valdības veidošanas laikā, kad neviens no šo partiju politiķiem negribēja vadīt Veselības ministriju. Par laimi, izdevās atrast vienu Orleānas jaunavu, kura mums palīdzēs, upurējot sevi, veikt nepieciešamās reformas un izcīnīt atbilstošu finansējumu, un to, ka viņas dzīvība jau ir apdraudēta, apliecināja mūsu vadoņa uzkliedzieni publiskā veidā.

Tātad mūsu priekšlikums ir paaugstināt līdz 12 procentiem izdevumus veselībai un nodrošināt tādā pašā kvalitātē, kā mums pašreiz ir, jo, ja šī nauda netiks atrasta, kvalitāte, neapšaubāmi, kritīsies.

Paldies. (Daži deputāti aplaudē.)

Sēdi vada Latvijas Republikas 14. Saeimas priekšsēdētāja biedre
Zanda Kalniņa-Lukaševica.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.
Lūdzu zvanu! Balsosim par 174. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 37, pret - 51, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

J. Reirs. 175. - frakcijas PROGRESĪVIE priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts. *(Starpsauciens: "Balsojam!")*

Sēdes vadītāja. Deputāti prasa balsojumu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 175. - frakcijas PROGRESĪVIE priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 37, pret - 51, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

J. Reirs. 176. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts. *(Starpsauciens: "Balsojam!")*

Sēdes vadītāja. Deputāti prasa balsojumu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 176. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 36, pret - 51, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

J. Reirs. 177. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti prasa balsojumu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 177. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 36, pret - 51, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

J. Reirs. 178. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti prasa balsojumu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 178. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 35, pret - 51, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

J. Reirs. 179. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti lūdz balsojumu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 179. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 35, pret - 51, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

J. Reirs. 180. - frakcijas PROGRESĪVIE priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti lūdz balsojumu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 180. - frakcijas PROGRESĪVIE priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 35, pret - 51, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

J. Reirs. 181. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Sākam debates.

Vārds deputātam Jānim Vucānam.

J. Vucāns (ZZS).

Labrīt, kolēģi! Šis priekšlikums nav par miljoniem, bet tas ir par finansējumu Bērnu klīniskās universitātes slimnīcas Vecāku mājai. Un, runājot par šo priekšlikumu, es īpaši vēršos pie koalīcijas deputātiem no Liepājas, no Alūksnes vai... kuriem ir kāds sakars ar Alūksni, Preiļiem, Aizputi, Kuldīgu, Madonu, Daugavpili, arī Ventspili, Dagdu, mazākā mērā varbūt pie tiem, kas ir no Talsiem, Cēsīm, Valmieras, Jēkabpils, bet arī, jo - par ko ir stāsts?

Es pieļauju, ka jūs zināt, kas ir Vecāku māja, kura darbojas jau nepilnus 13 gadus. Praktiski tas ir saistīts ar tām situācijām, kad bērnam ir paredzēta ilgstošāka ārstēšanās Bērnu klīniskajā universitātes slimnīcā un ir ļoti vēlams, lai viņam līdzi varētu būt arī vecāks un tam vecākam būtu, kur uzturēties tajā laikā, kamēr bērns ir slimnīcā, vienalga, vai tā ir viena diena, divas dienas, vai tās ir nedēļas. Šajā vecāku mājā ir astoņas istabiņas, 20 gultasvietas, iespēja izmazgāt drēbes, iespēja padzert tēju, kafiju... virtuvīte.

Visus šos 13 gadus Vecāku mājas uzturēšana pēc būtības ir nodrošināta kā brīvprātīgo darbs un arī uz uzņēmumu ziedojumu pamata, ziedojot dažādus produktus, preces, pamperus un visu pārējo. Tikai šobrīd tā situācija ir tāda, ka tiem ziedotājiem pašiem ir vajadzīgs atbalsts, lai viņi varētu izdzīvot. Runa ir par 127 tūkstošiem, kurus vajadzētu šajā gadā kā papildu finansējumu Vecāku mājai, lai tā varētu normāli funkcionēt, lai segtu uzturēšanas izdevumus.

Katru gadu, skatot budžetu, mums ir bijis kāds apmēram šāda veida priekšlikums, ko tomēr kā izņēmumu arī koalīcija (kaut arī komisijā lemts savādāk) sēdē ir atbalstījusi. Es ļoti ceru, ka šis varētu būt šis izņēmuma gadījums.

Lūdzu, atbalstiet šo priekšlikumu!

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītāja. Debates slēdzu.

Mums ir jāpieņem lēmums balsojot.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 181. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 34, pret - 50, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

J. Reirs. 182. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti prasa balsojumu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 182. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 34, pret - 49, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

J. Reirs. 183. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Balsosim.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 183. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 34, pret - 49, atturas - nav. Arī šis priekšlikums nav guvis deputātu atbalstu.

J. Reirs. 184. - frakcijas PROGRESĪVIE priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts. *(Starpsauciens: "Balsojam!")*

Sēdes vadītāja. Deputāti prasa balsojumu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 184. - frakcijas PROGRESĪVIE priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 37, pret - 49, atturas - nav. Priekšlikums nav guvis atbalstu.

J. Reirs. 185. - frakcijas PROGRESĪVIE priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Balsosim.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 185. - frakcijas PROGRESĪVIE priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 37, pret - 49, atturas - nav. Arī šis priekšlikums nav guvis Saeimas vairākuma atbalstu.

J. Reirs. 186. - frakcijas PROGRESĪVIE priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Balsosim.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 186. - frakcijas PROGRESĪVIE priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 37, pret - 49, atturas - nav. Priekšlikums nav guvis atbalstu.

J. Reirs. 187. - frakcijas PROGRESĪVIE priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītāja. Deputāti prasa balsojumu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 187. - frakcijas PROGRESĪVIE priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 37, pret - 48, atturas - nav. Priekšlikums nav guvis atbalstu.

J. Reirs. 188. - Ministru kabineta priekšlikums. Komisijā atbalstīts.

Sēdi vada Latvijas Republikas 14. Saeimas priekšsēdētājs
Edvards Smiltēns.

Sēdes vadītājs. Deputāti neiebilst.

J. Reirs. 189. - Ministru kabineta priekšlikums. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti neiebilst.

J. Reirs. 190. - Valsts pārvaldes un pašvaldības komisijas priekšlikums. Komisijā atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti atbalsta.

J. Reirs. 191. - frakcijas PROGRESĪVIE priekšlikums. Komisijā nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Sākam debates.

Debatēs pieteikusies deputāte Antoņina Ņenaševa.

A. Ņenaševa (PRO).

Kolēģi, šī ir pēdējā iespēja šodien tomēr izlabot kļūdu un apstiprināt šo un arī 193. un 194. - PROGRESĪVO priekšlikumu, par kuru, protams, es vairs nenākšu runāt.

Bet ar šo konkrēto priekšlikumu un nākamajiem diviem mēs varētu izpildīt to solījumu, ko jūs visi, kolēģi, esat devuši LIZDA un visiem Latvijas pedagogiem - gan pamatskolas, gan vidusskolas, gan pirmsskolas pedagogiem -, par to, kas ir parakstīts... streika vienošanās, par to, kas ir apsolīts pirms vēlēšanām, visiem, pilnīgi visiem kolēģiem parakstot, un par to, kas paredz gan grafika apstiprināšanu, gan atalgojuma palielināšanu no 1. septembra. Jo mēs skaidri zinām, ka atkal augusta beigās mums būs neskaidrība par to, kas notiks ar pedagogu atalgojumu 1. septembrī.

Tāpēc šī ir, vēlreiz pasaku, pēdējā iespēja izlabot kļūdu un izpildīt solīto - visu jūsu solīto pedagogiem. Tāpēc aicinu atbalstīt gan šo priekšlikumu, gan 193., gan 194. priekšlikumu.

Kolēģi, izlabojam šo, izpildām solīto, lūdzu. Pēdējā iespēja jums, koalīcija.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 191. - frakcijas PROGRESĪVIE iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 38, pret - 49, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

J. Reirs. 192. - deputāta Burova priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par 192. - deputāta Oļega Burova iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 37, pret - 48, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

J. Reirs. 193. - frakcijas PROGRESĪVIE priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par 193. - frakcijas PROGRESĪVIE iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 31, pret - 46, atturas - nav. Priekšlikums nav guvis atbalstu.

J. Reirs. 194. - frakcijas PROGRESĪVIE priekšlikums. Nav guvis atbalstu.

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par 194. - frakcijas PROGRESĪVIE iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 35, pret - 49, atturas - nav. Priekšlikums nav guvis atbalstu.

J. Reirs. 195. - deputāta Burova priekšlikums. Nav guvis atbalstu.

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par 195. - deputāta Oļega Burova iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 38, pret - 51, atturas - nav. Priekšlikums nav guvis atbalstu.

J. Reirs. 196. - deputāta Burova priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par 196. - deputāta Oļega Burova iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 38, pret - 51, atturas - nav. Priekšlikums nav atbalstīts.

J. Reirs. 197. - deputāta Burova priekšlikums. Nav guvis atbalstu.

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par 197. - deputāta Oļega Burova iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 35, pret - 51, atturas - nav. Priekšlikums nav guvis atbalstu.

J. Reirs. 198. - deputāta Burova priekšlikums. Nav guvis atbalstu.

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par 198. - deputāta Oļega Burova iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 38, pret - 51, atturas - nav. Priekšlikums nav guvis atbalstu.

J. Reirs. 199. - deputāta Burova priekšlikums. Nav guvis atbalstu.

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par 199. - deputāta Oļega Burova iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 35, pret - 51, atturas - nav. Priekšlikums nav guvis atbalstu.

J. Reirs. Kolēģi! 200. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Nav guvis atbalstu.

Sēdes vadītājs. Jābalso.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 200. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas iesniegto priekšlikumu! Lūdz balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 31, pret - 51, atturas - 7. Tātad 200. priekšlikums netiek atbalstīts.

J. Reirs. 201. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Nav guvis atbalstu.

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par 201. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 30, pret - 51, atturas - 7. Priekšlikums netiek atbalstīts.

J. Reirs. 202. - Ministru kabineta priekšlikums. Ir atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti atbalsta.

J. Reirs. 203. - Ministru kabineta priekšlikums. Ir atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Deputāti atbalsta.

J. Reirs. 204. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Nav atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Atklājam debates.

Debatēs pieteicies runāt deputāts Jānis Vucāns.

J. Vucāns (ZZS).

Kolēģi! Es domāju, ka jūs zināt, ka 13. Saeimas darbības pēdējā gadā 13. Saeimas 38 deputāti, to skaitā - arī no Latvijas Zaļās Partijas, iesniedza Satversmes tiesā pieteikumu par nevienlīdzības novēršanu pedagogu atalgojumā. Proti, runa ir par nevienlīdzību starp pirmsskolas pedagogiem un pārējiem

vispārējās izglītības pedagogiem. Satversmes tiesa šo pieteikumu pieņēma, un šobrīd lieta ir iztiesāšanas procesā. Tiesas sēde nolikta uz 27. aprīli, un pēc tam mēs redzēsim spriedumu.

Bet stāsts ir par to, ka ilgstoši un arī joprojām - pēc pēdējo grozījumu veikšanas Ministru kabineta noteikumos -, ar kuriem tiek noteikts pedagogu atalgojums, starpība, ja rēķina uz vienu darba stundu, starp pirmsskolas pedagogu un pārējo vispārējās izglītības pedagogu atalgojumu ir apmēram 19 procenti. Pirms tam tā bija lielāka - 23 procenti. Tagad ir apmēram 19 procenti.

13. Saeimas deputātu skatījumā, šāda starpība bija pārāk liela, tāpēc viņi sagatavoja pieteikumu Satversmes tiesai.

Šis priekšlikums ir par to, ka būtu labi, ja, apzinoties šo netaisnību attiecībā pret pirmsskolas izglītības pedagogiem, mēs jau pirms tiesas sprieduma novērstu šo novirzi. Runa ir par 3,22 miljoniem eiro. Tā nav liela summa. Pēc Satversmes tiesas sprieduma, es domāju, būs runa par daudz lielāku nepieciešamo finansējumu.

Tāpēc es aicinu visus draudzīgi šo priekšlikumu atbalstīt.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 204. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 39, pret - 52, atturas - nav. Priekšlikums nav guvis atbalstu.

J. Reirs. 205. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums. Nav guvis atbalstu.

Sēdes vadītājs. Sākam debates.

Debatēs pieteicies runāt deputāts Viktors Valainis. *(Starpsaucieni. Aplausi.)*

V. Valainis (ZZS).

Kolēģi, ar ko mēs sākām šo dienu (nu jau var teikt - vakardienu)? Mēs sākām ar tēmu par pašvaldībām. Un mums, Zaļo un Zemnieku savienības frakcijai, tā īpatnēji sanāk, ka arī tas mūsu frakcijas priekšlikums, ar ko noslēdzam mūsu iesniegtos piedāvājumus, ir par pašvaldībām.

Protams, gribas jau ticēt, ka šis budžets dos attīstības perspektīvu, bet... Diemžēl mēs redzam, ka, neatbalstot šo priekšlikumu, tādas perspektīvas vis nebūs, pilnīgi noteikti nebūs mūsu pašvaldībām.

Mēs ar saviem priekšlikumiem mēģinājām vērst uzmanību uz tām vājajām vietām, kas šajā budžetā bija, un tādu nebija maz, kā jūs dzirdējāt. Gribu vēlreiz atkārtot tās galvenās lietas, kuras šajā budžeta projektā, mūsuprāt, nebija līdz galam ievērotas.

Pirmām kārtām - veselības aprūpe. Tas ir pats galvenais.

Otrām kārtām - redzējums par energoatbalsta jautājumiem, sociālajiem jautājumiem, par atbalstu tiem cilvēkiem, kurus krīze skārusi visvairāk. Diemžēl attiecībā uz viņiem šajā budžetā tādu skaidru risinājumu mēs neredzējām.

Protams, es ļoti ceru, ka valdība ieklausījās šajās debatēs. Es ceru, ka valdība drīzumā nāks ar veselības aprūpes finansēšanas likuma projektu. Es ļoti ceru ieraudzīt nodokļu reformu tuvākajā laikā.

Un vairāk par visu, kolēģi, es ceru, ka mēs šādus teātrus ar budžeta skatīšanām pa naktīm... Nu pakāpsimies jaunā līmenī - cieņpilni izturēsimies pret kolēģiem! Gados vecākiem kolēģiem šis bija īsts pārdzīvojums un pārbaudījums, tīri izaicinājums - ne tikai klausīties šīs debates, bet arī piedalīties tajās.

Es aicinu nākamos budžetus skatīt, sadalot šos laikus, jo, ja mēs būtu šodien... atnākuši tagad uz darbu un strādājuši līdz vakaram, nu nekas slikts taču nenotiktu. Piekrītat, kolēģi? Tā ka - varbūt ieviesīsim tādu jaunu tradīciju. Jo tas viss, kas šodien notika, nekādu godu parlamentam nedara, un diez vai mēs kāds kādam kaut ko pierādījām šodien. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Aināram Šleseram.

A. Šlesers (LPV).

Godājamais priekšsēdētāj! Godājamie kolēģi! Godājamie Ministru kabineta pārstāvji! Tiešām šī nakts bija gara. Gribu piekrist tam, ko teica Valaiņa kungs, - ka diemžēl pašās beigās šīs debates nebija vairs kvalitatīvas. Ir cilvēki, kas nevarēja līdz galam nostrādāt, jo vecākiem cilvēkiem veselība noteikti ir tas, par ko ir jādomā.

Bet nu - kas bijis, bijis! Galvenais - virzīties uz priekšu. Tūlīt būs galīgais balsojums par budžetu. Skaidrs, ka pozīcija nobalsos "par", opozīcija nobalsos "pret", bet ir svarīgi, kas notiks nākamajā dienā, nākamajās dienās, nedēļās un nākamajos mēnešos.

Esmu jau teicis un gribu arī tagad pateikt - izmantojiet, godājamā pozīcija, iespēju ieklausīties opozīcijā. Esmu pilnīgi pārliecināts, ka no opozīcijas nāk daudzi labi priekšlikumi.

Pašreiz jums bija jābalso tā, kā jūs bijāt vienojušies, bet nevajadzētu mums nonākt situācijā, kur nākamos trīsarpus gadus visu laiku būtu tikai pretnostatīšana starp pozīciju un opozīciju. Man šķiet, ka vēlētāji tomēr gaida rezultātus.

Es vēlētos atgādināt: mēs joprojām dzīvojam ar aizņemtu naudu. Tāda ir realitāte. Es domāju, ka Latvijas ekonomiskā izaugsme ir iespējama daudz straujāka un labāka, ja mēs visi strādāsim kopā. Taču tas lielā mērā būs atkarīgs no tā, ko Saeimas vairākums izvēlēsies - vai nu dzīt cauri vienkārši tikai tāpēc, ka kaut kur tas ir nolemts, vai arī sēdēt un tiešām aktīvi diskutēt par lietām. Man gribas cerēt, ka tiešām... Šodienas ilgais darbs parāda to, ka kaut kas nebija labi. Bet - ir cerība, ka tomēr būs labāk.

Tā ka, godājamais premjera kungs, godājamie Ministru kabineta pārstāvji, - viss ir jūsu rokās; opozīcija attiecīgi pieņems tos spēles noteikumus, kādus jūs virzīsiet. Ja jūs gribēsiet sadarboties, mēs sadarbosimies; ja jūs gribēsiet konfrontēt, tad konfrontācija tiks nodrošināta. Bet domāsim par mūsu vēlētājiem!

Paldies visiem par darbu. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Lūdzu zvanu! Balsosim par 205. - Zaļo un Zemnieku savienības frakcijas iesniegto priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 39, pret - 52, atturas - nav. Priekšlikums nav guvis atbalstu.

J. Reirs. Kolēģi, 206. - Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas priekšlikums. Ir atbalstīts.

Sēdes vadītājs. Sākam debates.

Debatēs pieteikusies runāt deputāte Antoņina Ņenaševa.

A. Ņenaševa (PRO).

Jā, nu ir pienācis laiks noslēgt, tā teikt, gandrīz diennakti ilgušo budžeta skatīšanu vai drīzāk - spīdzināšanu. Kāds ir secinājums? Noraidīti pilnīgi visi opozīcijas priekšlikumi. Tas tikai apstiprina manu jau vakardienas deviņos no rīta pateikto budžeta diagnozi - drosmes un uzticēšanās trūkums.

Kolēģi! Aiz dziļas cieņas pret katru no jums, kolēģi, un tiem, kas ar mums vēl ir attālināti vai jau atkal no rīta pievienojās, 2023. gada Latvijas Republikas valsts budžetu raksturošu īsi, Kariņa kungs, - ar vienas stipras latviešu sievietes - Aspazijas - vārdiem: "Nu ir atkal tumsības mucai tapa pasprukusi."

Kolēģi, aicinu šodien noraidīt piedāvāto budžeta projektu.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Kasparam Briškenam.

K. Briškens (PRO).

Augsti godājamais Saeimas priekšsēdētāj! Godājamais Ministru prezident, ministri! Godājamie kolēģi! Latvijas tautas stāsts vienmēr ir bijis saistīts ar brīvību. Ar brīvību no feodālajiem valdniekiem, ar brīvību no kaprīziem cariem, ar brīvību no padomju važām. Ir bijusi vajadzīga liela politiskā un cilvēciskā drosme, lai ietu ielās, lai ietu karā un galu galā - lai ietu savu ceļu. Pateicoties šādai drosmei, mēs jau trīs desmitgades varam īstenot tādu politiku, kādu izvēlamies mēs paši.

Vai mūsu politiskā brīvība ir pilnvērtīgi izmantota? Vai mēs esam sekojuši sekmīgāko pasaules valstu piemēriem mērķtiecīgā valsts attīstībā? Vai mēs šodien esam brīvi no nabadzības? Vai mūsu skolotāji ir brīvi strādāt bez pašupurēšanās? Vai mūsu pētnieki un doktoranti ir brīvi domāt tikai par zinātni? Un vai mūsu cilvēki ar īpašām vajadzībām ir brīvi pilnvērtīgi iesaistīties sabiedrībā? Visbeidzot - vai mēs katrs esam brīvi no ārstējamām slimībām un priekšlaicīgas nāves?

Šim budžetam nav drosmes iestāties par brīvību. Katra neaizpildīta fizikas skolotāja vakance, katra uz Norvēģiju emigrējusī medicīnas māsa, katrs no Latvijas aizbēgušais doktorants radīs neatgriezeniskus zaudējumus Latvijai. Bez politiskas drosmes un vēlmes uzņemties riskus Latvija turpinās sarukt. Tas ir acīmredzami skaidrs ikvienam, ka ar tagadējo pieeju Latvija neizkustēsies no Eiropas valstu lejasgala.

Mums ir jāmācās no valstīm, kuras ir pilnvērtīgi izmantojušas savu brīvību. Vašingtona, Džefersona, Hamiltona izlolotās neatkarīgās Amerikas Savienoto Valstu... Pēc asiņainās revolūcijas 18. gadsimta nogalē... Tās bija kara un koloniālisma novājinātas, sašķeltas sabiedrības... Pēc kara beigām 1953. gadā Dienvidkorejas sabiedrība un infrastruktūra bija pilnībā sagrauta. Tās iekšzemes kopprodukts uz vienu iedzīvotāju bija Mozambikas līmenī. Pēc Otrā pasaules kara Rietumeiropa bija sagrauta. Pirms nepilna gadsimta Somija bija agrāra valsts, turklāt karā zaudēja lielu daļu savas teritorijas.

Tomēr pēc tam, kad šīs valstis bija atguvušas savu brīvību, tās piedzīvoja mērķtiecīgu ekonomisku uzplaukumu, kura pamatā bija vizionāra politika, apzinātas izvēles un drosme jauniegūto brīvību pārvērst ilgtspējīgā labklājībā.

Ejot vieglāko ceļu, iespējams, var uzvarēt vēlēšanās, bet nevar uzvarēt nabadzību, demogrāfisko lejupslīdi un ekonomisko atpalicību.

Šis ir stagnācijas budžets.

Lai gan šī nebija spožākā diennakts Latvijas demokrātijas vēsturē, man tomēr ir prieks un es visiem pateicos par to, ka mums visiem sirdis deg par Latviju.

Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Vilim Krištopanam.

V. Krištopans (LPV).

Godājamais sēdes vadītāj! Godājamie deputāti! Atgriežamies pie budžeta likumprojekta... sākuma. Cik lepni tas skan - drošība, prioritātes... un 220 miljonu afēra. Izglītība - un Izglītības likuma atsaukšana pašā vakardienas debašu sākumā. Enerģētika - un visdārgākās cenas par gāzi un elektrību visā, var teikt, reģionā. Konkurētspēja - un mēs redzam, ka mums ir joprojām vislielākie darbaspēka nodokļi. Mūsu banku pakalpojumi - viss, ko mēs tur redzam izmeklēšanas komisijā. Tā vienkārši ir katastrofa - jūsu "kapitālais remonts". Dzīves kvalitāte - cilvēku un

sabiedrības veselība. Urzula fon der Leiena - 71 miljarda afēra par vakcīnu iepirkumu. Mēs šogad, kā jau jūs tūkstošreiz esat dzirdējuši, maksāsim 63 miljonus par pilnīgi nekam nevajadzīgām vakcīnām.

Ir jau arī labas lietas, kamēr mēs savā būrītī sēžam un nepaskatāmies ne pa labi, ne pa kreisi pāri robežai. Mēģiniet pierakstīt, kurus tas interesē. Ieņēmumu daļa budžetā: Latvijai ir 12,7 miljardi, Igaunijai - 15,58 miljardi. Izdevumu daļa: Latvijai -14,7 miljardi, Igaunijai - 16,81 miljards. Aizsardzība: Latvijai - 980 miljoni, Igaunijai - 1,08 miljardi.

Igauņi tikko paziņoja, ka viņi nākamā gada budžetā samazinās izdevumus par vienu miljardu. Ļoti gribas redzēt, kā jūs izmainīsiet to savu trīs gadu rāmi, kuru esat mums iesnieguši, kā jūs samazināsiet vismaz par vienu eiro! Jūs atkal nākamgad aizņemsieties vismaz vienu miljardu vai divus. Tāda ir reālā situācija. Mēs esam totāli, totāli atpalikusi valsts starp trijām Baltijas valstīm, un tas ir fakts.

Ja jūs tā turpināsiet un ja jūs nozombētā tauta vēlvienreiz ievēlēs pēc trīsarpus gadiem, tad vienā brīdī pienāks tas "stop", kad starptautiskie aizdevēji pateiks: jūsu reitings ir nulle, jūs esat bankrots. Vārdu sakot, viedā industrializācija, pēc tam - nesaprotama terminoloģija, kaut kāda tur domāšanas maiņa, un trešais periods būs maksātnespēja un bankrots. Paldies, Kariņa kungs!

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Viktoram Valainim.

V. Valainis (ZZS).

Es domāju - šajā brīdī ir jāpaskatās uz budžetu kopumā. Šis bija man pirmais budžets, kuru, atnesot uz Saeimu, finanšu ministrs jau sākotnēji pats sāka kritizēt. Savā ziņā šis ir arī brāķis, un pati valdība to pastāvīgi atgādina, sakot, ka būs ietaupījumi - būs milzīgi ietaupījumi! -, lai segtu vajadzības veselības aprūpē. Veselības aprūpei trūkst simtiem miljonu, tātad šis brāķis ir simtu miljonu apmērā.

Protams, mēs no savas puses darīsim visu iespējamo, lai palīdzētu jums šo brāķi labot, jo, visticamāk, šo budžetu atbalstīs. Nekādi brīnumi jau šajās 24 stundās nav notikuši. Sistemātiski ir atbalstīti visi valdības priekšlikumi, un tikpat sistemātiski noraidīti visi opozīcijas priekšlikumi. Protams, man arī gribējās redzēt kādu pozīcijas priekšlikumu. To nebija, gaidīsim nākamo budžetu, gan jau tie būs.

Es visas mūsu frakcijas vārdā gribētu pateikt paldies visiem mūsu konsultantiem, visiem cilvēkiem, nevalstiskajām organizācijām (vairāk nekā 10), kas piedalījās mūsu priekšlikumu sagatavošanā. Arī tiem ierēdņiem, kas atsaucās uz sarunām ar ZZS frakciju, valsts sekretāriem, parlamentārajiem sekretāriem, kas mums palīdzēja sagatavoties šīm debatēm, un, protams, arī visai valdībai, kas šodien tiešām 24 stundas pašaizliedzīgi šeit ir bijusi, klausījusies, lai vai cik brīžiem varbūt neērti bijuši jautājumi, kurus mēs uzdevām, bet visas dienas garumā viņi ir uzklausījuši mūsu pozīciju. Un par to vislielākā cieņa jums, ka jūs bijāt šīs 24 stundas šeit, un es ceru, ka mēs, izprotot pozīcijas un opozīcijas lomu, arī turpmāk strādāsim uz valsts attīstību vērsti.

Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītājs. Pirms turpinām debates, informēju, ka esmu saņēmis iesniegumu Saeimas Prezidijam no deputātiem Ainara Latkovska, Edgara Tavara, Augusta Brigmaņa, Ainára Šlesera, Kaspara Briškena, Svetlanas Čulkovas un Riharda Kola ar lūgumu turpināt Saeimas šā gada 8. marta ārkārtas sēdi bez pārtraukuma līdz visu darba kārtības jautājumu izskatīšanai.

(Starpsauciens: "Vuhū!") Vai, kolēģi, jums ir iebildumi? *(Starpsaucieni: "Nē, nē!")* Iebildumu nav, tad strādājam bez pārtraukuma.

Nākamajam vārds - deputātam Aleksejam Rosļikovam.

A. Rosļikovs (ST!).

Priekšsēdētāja kungs! Augsti godātie kolēģi! Vēlos pateikties jums pilnīgi visiem, pilnīgi visiem, jo mūsu politiskajai platformai tas ir pirmais valsts budžets - milzīgs pārbaudījums un milzīga atbildība.

Es esmu ļoti pateicīgs Kariņa kungam par to, ka viņš visu laiku te ļoti pacietīgi klausījās manus, teiksim tā, uzbrukumus viņam, paldies. Bet, Kariņa kungs, jums ir tāds amats, ja?

Vēlos arī izteikt pateicību Reira kungam par to, ka devāt mums padomus un vienmēr bijāt gatavs atbildēt uz mūsu jautājumiem, tāpēc mums arī sanāca, man liekas, diezgan labi sagatavoties šim budžetam.

Man ļoti žēl tiešām, ka zem virsraksta "nacionālās intereses" var uztaisīt jebkādu budžetu, kur diemžēl nav cilvēku, nav pensionāru, nav bērnu, nav onkoloģijas slimnieku, nav lauku ārstu - nekā, kas tiešām ir nacionālās intereses. Man ļoti žēl.

Man žēl, ka mēs varam tiešām visu nakti spīdzināt viens otru. Manā skatījumā, divu dienu laikā mēs varējām to izdarīt normālā variantā, nepārkāpjot likumu, veselo saprātu un nekādā gadījumā nemēģinot kaut kādā veidā pazemot viens otru. Jo, no vienas puses, mums te samazina debašu laiku - viens plus viens -, pēc tam vienojamies - trīs plus viens. Nu, kam tas viss ir vajadzīgs? Es saprotu, ka, no vienas puses, ir vara, bet, no otras puses, ir veselais saprāts. Jo, kad varas nav, tad cilvēki pieņem labākus... izsvērtus lēmumus, kas ir balstīti tomēr uz sirdi, un tas ir ļoti svarīgi. Tāpēc, kolēģi, vēlreiz pateicos.

Atbalstīt budžetu nevarēsim, jo, kā jau esmu teicis, saturiski tas ir absolūti tukšs.

Kas attiecas uz APVIENOTO SARAKSTU - mani kolēģi ir pierakstījuši absolūti visus jūsu solījumus uz nākamo budžetu. Kā tur saka - par tirgu nāksies atbildēt. Un nākamā budžeta veidošanas procesā mēs jums mēģināsim atgādināt, ko jūs solījāt atkārtoti jau pēcvēlēšanu laikā tautai.

Paldies, kolēģi, un tiksimies nākošnedēļ.

Sēdes vadītājs. Vārds deputātei Lindai Liepiņai.

L. Liepiņa (LPV).

Augsti godājamais Saeimas priekšsēdētāja kungs! Kolēģi! Ministru prezidenta kungs, ministri! Man nedaudz žēl, ka šī budžeta pieņemšana notika tieši šādi. Mēs visi bijām klātesoši un redzējām, kā tas bija.

Pirmām kārtām es gribu izmantot izdevību un atvainoties Saeimas darbiniekiem, kuri savā ziņā bija situācijas ķīlnieki, - arī Saeimas darbiniekiem šī nakts bija jāpavada Saeimas telpās. Es ļoti atvainojos par to. Ceru, ka to izdarīs arī kāds no koalīcijas pārstāvjiem.

Man ļoti žēl par to, ka neviens opozīcijas priekšlikums netika atbalstīts. Man ļoti žēl, ka jūs uzreiz izvēlējāties spert tik radikālu soli, nezinu, kādēļ, un mēģinājāt samazināt debašu laiku opozīcijai - viena plus viena minūte -, kaut gan redzējāt, mēs bijām diezgan konstruktīvi. Un es pat nevaru teikt "mēs", jo šī ir otrā reize, kad es kāpju šodien tribīnē.

Man žēl, ka tas viss notika nakts aizsegā, it kā kaut kas būtu slēpjams. Vai kāds te mēģināja kādam pierādīt, kurš vairāk varēs izturēt? Kas tas tāds bija? Man nav skaidrs. Žēl, ka jūs sākumā paķērāt to vezumu: "Nu tik mēs tagad viņiem parādīsim, kā mēs te naktī strādāsim!" Jūs paķērāt to vezumu tik lielu, ka beigās nevarējāt to pastumt. Manuprāt, jūs esat vairāk noguruši no šī visa un vēl nelaimīgāki nekā mēs. Es domāju, mēs varētu vēl šodienas kārtējo sēdi noturēt. Bet lai nu paliek, es ceru, ka mēs katrs izdarīsim kādus secinājumus.

Kariņa kungs, jums es vēlos teikt lielu paldies, ka šodien jūs nekāpāt šajā tribīnē un neteicāt tos vārdus, ko mēs kādu laiku atpakaļ dzirdējām, ka mēs tērējam jūsu laiku.

Paldies, ka šeit bija arī lielākā daļa ministru, un, lai gan mēs visus neredzējām šajā tribīnē, kāds arī kāpa un kaut ko pateica.

Bet, paturpinot to, ko es jums teicu iepriekšējā reizē, es gribētu teikt... Iepriekšējā reizē es jums teicu - parūpējieties par tām sievietēm, kas ir jūsu Ministru kabinetā... labā nozīmē, jo viņu jums tiešām ir daudz. Jums sanāk ļoti, ļoti slikti. Es nezinu, vai jūs no tā izdarīsiet secinājumus, jo tajā laivā, ko jūs airējat, jūs ar to airi Līgu Meņģelsoni... Jūs bijāt gatavs, manuprāt, iebliezt viņai pa muguru, to mēs visi redzējām. Tas bija vienkārši... pat pieredzējušus politiķus, man liekas, tas nedaudz izbrīnīja. Es gribētu cerēt, ka jūs vienkārši norāvāties un ka tā nav jūsu normālā komunikācija ar ministrēm.

Par Čakšas kundzes... Nu, Čakšas kundze mēģināja reformu iedabūt jau šajā budžetā. Nesanāca. Kā sanāks turpmāk? Palīdziet viņai! Iespējams, sanāks, bet tad ir jābūt ļoti atklātiem. Nevajadzētu reformas sākt ar to, ka, ja mēs tagad reformēsim skolu tīklu, no tā pedagogi iegūs lielākas algas. Mēs jau redzējām Pieprasījumu komisijas sēdē, ka īsti tur nebūs stāsts tikai par algām.

Jums priekšā ir viens ļoti liels pārbaudījums ar vēl vienu dāmu jūsu laivā, un tā ir Mūrnieces kundze, kas faktiski ir *(Starpsaucieni: "Laiks!")*...

Apvienojiet, lūdzu, debašu laikus.

Sēdes vadītājs. Vai jūs vēlaties apvienot debašu laikus?

L. Liepiņa. Es ceru...

Sēdes vadītājs. Liepiņas kundze...

L. Liepiņa. ... un Mūrnieces kundze...

Sēdes vadītājs. Liepiņas kundze, vai jūs vēlaties apvienot debašu laikus?

L. Liepiņa. Jā.

Sēdes vadītājs. Kolēģi, vai jūs neiebilstat, ka tiek apvienoti debašu laiki?

Jums ir vēl viena minūte, Liepiņas kundze.

L. Liepiņa. Paldies.

Faktiski Mūrnieces kundze - vai ar iepriekšējā ministra Pabrika palīdzību, vai ar Garisona kunga palīdzību (nu, es nezinu, tiksiet gan jau kaut kā galā) - ir pamesta zem Aizsardzības ministrijas tanka vārda vistiešākajā nozīmē. Ministres kundzei būs jātiek galā ar šo iepirkumu par 220 miljoniem, un es redzu, ka... un es ticu, ka šī būs tā reize, kad kāda ļoti augsta ierēdņa galva ripos.

Lai gan mēs esam iesnieguši vai iesniegsim demisijas pieprasījumu ministrei, skaidrs, ka ministre droši vien paliks savā krēslā. Skaidrs arī, Kariņa kungs, ka jūs kā esošās, kā arī bijušās valdības vadītājs diez vai būsiet gatavs uzņemties atbildību par kaut kādiem 220 miljoniem, jo jūs bijāt tajā valdībā, jūs esat šajā valdībā. Nu, varbūt Garisona kungs, kurš mēģina izlikties, ka viņš neko par to nezina... Būs, nu, būs jāstrādā, būs jāatbild par sastrādāto, bet sargiet tās savas sievietes, Kariņa kungs!

Paldies. Turpiniet airēt, bet es turpināšu katru rītu domāt, ka tā ir jūsu valdības pēdējā diena.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Edgaram Tavaram.

E. Tavars (AS).

Es arī vēlētos apvienot debašu laikus.

Sēdes vadītājs. Vai deputāti neiebilst pret debašu laika apvienošanu?

Jums ir četras minūtes, Tavara kungs.

E. Tavars. Godājamais Saeimas priekšsēdētāj! Ministru prezident, ministri, kolēģi, dāmas un kungi! Paldies par šo 8. marta budžeta sēdi, kura mums beidzās jau nākamajā dienā. Paldies opozīcijas kolēģiem par šīm debatēm. Jāatzīst godīgi - tās bija saturīgas un konstruktīvas. Iespējams, bija kādas lietas, ko mēs varējām darīt savādāk otrā lasījuma pieņemšanas gaitā, bet kopumā es vērtēju - konstruktīvi.

Vienlaikus es vēlos pateikt paldies mūsu sadarbības partneriem... koalīcijas partneriem no JAUNĀS VIENOTĪBAS un Nacionālās apvienības par to, ka mēs vienojāmies, ka šajā budžetā nav deputātu kvotu, un šo deputātu kvotu arī nebija. Es vēlos pateikties arī par to, ka mēs vienojāmies, ka neaiztiekam nodokļus šādā brīdī, un šo nodokļu izmaiņu arī nav.

Es vēlos pateikties par to, ka caur smagām cīņām mums izdevās veselības aprūpē papildus 85 miljonus... bet mūsu smagākā APVIENOTĀ SARAKSTA diskusija, kā jūs zināt, bija līdz otrajam lasījumam, vēl iepriekšējā dienā, par to, kā mēs strādāsim pēc šī budžeta pieņemšanas, jo mēs visi zinām, ka veselības aprūpei papildu finansējums ir ļoti, ļoti nepieciešams, tā ir mūsu *top* prioritāte.

Mēs vienojāmies, ka būs papildu 11 miljoni energoresursu pārdalei. Mēs esam vienojušies, ka mēs solidāri, proporcionāli mūsu koalīcijas partneriem, virzīsim finansējumu. Ja rodas apstākļi, kad ir ekonomija šajā 14 miljardu budžetā, un es domāju, ka pieredzējušākie kolēģi saprot, ka šī ekonomija noteikti būs, ka mēs proporcionāli un solidāri šo ekonomiju novirzām uz veselības aprūpi... lielu daļu, lai mēs tuvinātos, lai sasniegtu šos 12 procentus no gadskārtējā valsts budžeta veselības aprūpei. Tas ir ļoti, ļoti nepieciešams, jo šiem 85 miljoniem, kas ir novirzīti primārajai veselības aprūpei, slimnīcām... Māsām ir 16 procentu algas pielikums, ārstu palīgiem - 10

procentu, ārstiem - tikai 6 procentu. Tas ir kaut kas, bet tas nav pietiekami. Mēs zinām, cik ļoti, ļoti daudz vajag veselības aprūpei. Inflācija, medikamentu sadārdzinājums - mēs to, kolēģi, zinām.

Tāpat es gribētu pateikt paldies par to, ka šajā budžetā ir izdevies piesaistīt papildu finansējumu iekšlietām, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam, robežas izbūvei. Tie arī ir vairāki desmiti miljonu.

Gribu pateikt arī tiem kolēģiem, kuri ar šodienu faktiski turpina darbu, - nu, redzēsim, kā jūsu grafiks tālāk saliksies pēc šīs dienas, bet turpinām darbu pie tā, ko esam solījuši, - pie nodokļu izmaiņām, par ko mūsu kolēģe Linda Matisone jūs šī budžeta otrā lasījuma pieņemšanas gaitā informēja.

Lai Latvijas ekonomika, tautsaimniecība būtu konkurētspējīga ar Lietuvu un Igauniju... Krištopana kungs minēja skaitļus, kāds ir Igaunijas budžets un kādi ir ieņēmumi un izdevumi. Mēs zinām, cik liela ir Igaunijas valsts, cik tur ir iedzīvotāju. Mums ir, kā minimums, viņi jāpanāk - tas ir mūsu stratēģiskais uzdevums. Vai tas būs vienkārši? Es nedomāju, ka tas būs vienkārši, bet mēs esam gatavi smagam darbam.

Un APVIENOTAIS SARAKSTS atbalsta šo budžetu.

Paldies. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Jurģim Klotiņam.

J. Klotiņš (NA).

Godātais Saeimas priekšsēdētāj, lūdzu apvienot abus runas laikus.

Sēdes vadītājs. Vai deputāti neiebilst? Deputāti neiebilst.

Jums ir četras minūtes, Klotiņa kungs.

J. Klotiņš. Cienītās dāmas un kungi! Kā frakcijas priekšsēdētāja vietnieks vēlējos nelielas piezīmes, teiksim tā... par šo budžetu.

Mums ir liels gandarījums, ka koalīcijā bija izpratne par aizsardzības jomas finansēšanu, un ir gandarījums, ka ekonomikas jomā var turpināties labi iesāktā mājokļu atbalsta programma "Balsts", arī inovāciju fonds.

Te gan uzreiz ir jāpiebilst, ka mums nākamais, es domāju, paralēlais, darbs nodokļu sistēmas pārskatīšanai un efektivitātes pilnveidošanai ir, Latvijas banku sektorā palielinot konkurenci, ļaut ienākt šeit kādai no Viduseiropas (varbūt Polijas) bankām, lai kreditēšana Latvijā uzlabotos. Tas ir ārkārtīgi svarīgi ekonomikas izaugsmei.

Ir gandarījums arī par labklājības jomā paveikto. Tomēr šī piesaiste pie vidējo ienākumu mediānas ir ļoti būtiska, un turpmāk... 2024. gadā šo piesaisti varētu veikt divreiz - 1. janvārī, piesaistot 2021. gada vērtībai, un oktobrī, piesaistot 2022. gada vērtībai.

Par demogrāfiju. Tiešām Lielajā mūzikas balvā aizkustināja tas, ka vairāki laureāti teica, ka ģimenes - sievas un bērni - ir tādi radošie līdzautori viņu kultūras darbam, muzikālajam darbam. Mums ir jāmeklē, par spīti fiskālās telpas ierobežotībai, iespējas atbalstīt Latvijas ģimenes. Un šeit es arī aicinātu, ka mēs tomēr skatāmies valsts budžeta likumprojekta 5. panta virzienā un domājam, vai mēs tur varam iekļaut, teiksim, vienreizējos izdevumus īres mājokļu celtniecībai Latvijas ģimenēm. Tas arī palīdzētu ar reemigrāciju, ja mēs to varētu.

Ir gandarījums, ka izglītībā un zinātnē ir papildu finansējums arī valsts pētījumu programmām un pedagogu atalgojumam. Tomēr tas virzās uz priekšu. Te gan gribētos teikt, ka varbūt uz latviešu valodas pedagogiem ir jāskatās arī tā, ka tajās skolās, kas īsteno pāreju uz mācībām valsts valodā, vajadzētu papildu koeficientu pie atalgojuma aprēķina, lielāku atalgojumu, līdzīgi kā Igaunijā.

Ir gandarījums par kultūras jomu. Par spīti līdzekļu nepietiekamībai, ierobežojumiem, kultūras ministra komandai izdevās noturēt un palielināt finansējumu gan Valsts kultūrkapitāla fondam, gan programmai "Latvijas skolas soma", gan sabiedriskajiem medijiem un citām programmām. Reizēm uzpeld jautājums - vai kultūras joma Latvijā ir pārfinansēta? Kolēģi, es domāju, atbilde ir, ka šie 3,8 miljoni, ko izdevās piešķirt kultūras darbinieku atalgojumam, kuri strādā valsts kultūras iestādēs... ar šo finansējumu nebūt nepietiek, lai viņu atalgojums sasniegtu vidējo sabiedriskajā sektorā. Tā ka kultūras joma mums nebūt nav pārfinansēta.

Mums ir ļoti rūpīgi jāskatās, lai kritēriji, kā piešķir finansējumu kultūras augstskolām, būtu tādi, kas ņem vērā augstskolu specifiku - Latvijas Mūzikas akadēmijas, Latvijas Mākslas akadēmijas, Latvijas Kultūras akadēmijas -, izglītības, pētniecības un radošā darba specifiku. Es domāju, ka Dziesmu svētku simtpiecdesmitgadē tas ir jāpatur prātā un bez Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijas mums nebūtu Dziesmu svētku simtpiecdesmitgades, un bez citām kultūras augstskolām mums nebūtu mūsu izcilību, kuras ir gan pazīstamas starptautiski, gan dara skaistāku Latvijas kultūru šeit.

Es arī vēlos personīgi teikt par sakrālā mantojuma programmu, kas tika pieminēta priekšlikumos. *(Starpsaucieni: "Laiks!")* Tai mums arī būtu jāatrod papildu finansējums. *(Starpsaucieni: "Laiks!")*

Paldies, kolēģi.

Sēdes vadītājs. Vārds deputātei Skaidrītei Ābramai.

S. Ābrama (PRO).

Kolēģi! Es nezinu, kā jums, it sevišķi tiem, kuri sēdēja un tikai klausījās, bet man bija ļoti interesanti šonakt un šodien, un šorīt, un vakar, jo es pirmo reizi piedalījos tādā, kā lai saka, politiskajā teātrī, ko sauc par budžeta pieņemšanu Saeimā.

Kāpēc teātris? Es tiešām sajutos, ka tas ir... ka es esmu nonākusi... kopā visa opozīcija... Mēs tā kā tādi statisti, kur izrāde ir iestudēta. Tiesa, ļoti vāji režisēta, jo jau no paša sākuma pateikts, kāds būs iznākums, respektīvi, te būs tikai galvenās lomas tēlotāji, un statistiem te nekādu lomu nebūs, jo viss jau ir izlemts. Nu un tad skatāmies, kas notiek.

Es pieļauju, ka arī tie paši tērpi... tā sauktais budžets no tā portfelīša vai... kurā tas tiks ielikts, tas jau arī... Tie tērpi jau bija sen, gadu gadiem, tādi bijuši, varbūt kāds ielāps vienā vietā uzlikts, poga - otrā vietā. Kāda daļa galveno aktieru nomainīti, bet patiesībā viss jau ir pa vecam palicis.

Lai arī kā jūs teiktu, ka šāgada izrāde, budžeta izrāde, ir bijusi izcila, ģeniāla un tā tālāk, man jāsaka, tā atstājusi ļoti vāju iespaidu, jo tas, ko mēs atklājam, ejot ļoti cītīgi cauri visam budžetam (ko, es pieļauju, lielākā daļa no koalīcijas pat nebija paskatījušies, jo nebija vajadzības, viss jau bija pirms tam izlemts Ministru kabinetā), - tas nebija nekas tāds, ko tauta bija gaidījusi. Varbūt vienīgi, ka jūs kā politiskie spēlētāji bijāt vienojušies un jums tas bija svarīgi, lai tas tiktu saglabāts.

Man ir ļoti nepatīkami piedalīties tādās debatēs, kas patiesībā nav debates. Jā, daži jūsu koalīcijas pārstāvji nāca priekšā un teica... Man bija ļoti žēl, ka labklājības ministre ne reizi nereaģēja uz mūsu aicinājumu nākt un atbildēt uz jautājumiem, ļoti daudz jautājumu par labklājību bijis. Jā, nu, es atvainojos, vienreiz bija, bet tad, kad tika uzdoti konkrēti jautājumi, es nedzirdēju nevienu skaidrojumu, nevienu atbildi.

Tā ka es domāju: mums jāmācās, ka debates nav tikai tā, ka viena puse nāk, sevi prezentē un runā, bet nav pretspēlētāja, jo patiesībā tas ir bijis tikai monologs. Tad, kad jau sākumā tika minēts, ka starptautiskās kredītreitingu aģentūras mums neļauj... To es esmu dzirdējusi šodien, pareizāk sakot, vakar no Kariņa kunga, arī Reira kungs kaut kur to runāja televīzijā. Man rodas aizdomas, ka, ja jūs, tiekoties ar saviem starptautiskajiem partneriem, kredītreitingu aģentūrām, tāpat sēžat kā klusējošās galvas un visam piekrītat, ko jums saka, nu, tad nekas nevar mainīties.

Es esmu piedalījusies starptautiskos pasākumos, ļoti nopietnās dažādās eksaminācijās, un, ja partneris... abi divi partneri runā kā līdzīgs ar līdzīgu, tad ļoti daudz ko var panākt, bet, ja partneris atbrauc no Latvijas, sēž kā mazais brālis, tikai klausās un klana galvu, tad, protams, diez kas arī nesanāks no tā visa.

Tā ka - ļoti interesanti.

Sēdes vadītājs. Ābramas kundze, vai vēlaties apvienot debašu laikus?

S. Ābrama. Paldies par šo teātra izrādi. Man ļoti žēl, ka tāda tā bija, un es ceru, ka kaut kas mainīsies.

Paldies jums. *(Daži deputāti aplaudē.)*

Sēdes vadītājs. Vārds deputātam Edmundam Zivtiņam.

E. Zivtiņš (LPV).

Saeimas priekšsēdētāja kungs! Ministru prezidenta kungs! Cienītās deputātes! Godātie deputāti! Cienītās dāmas un godātie kungi! Es - tikai īsi par iekšējo drošību. Tātad pieaugums ir, iekšējā drošība mums ir akcentēta. Lai nobeigtu ar labo, sākšu ar ne visai labo. Pieaugums ir, bet nepietiekams. Es gribētu teikt tā: ir, kur augt.

Bet kas ir tas pozitīvais? Pozitīvais ir tas, ka gan Ministru prezidenta kungs, gan iekšlietu ministra kungs ir sapratuši un šobrīd jau skaidri var paziņot sabiedrībai, it sevišķi cilvēkiem, kuri tiek nodarbināti iekšējā drošībā, ka algas pielikums būs. Un ne tikai algas pielikums - tas algas pielikums var būt tikai 10 procenti -, bet atlīdzība kopumā. Man ir tiešām tāda ļoti nopietna pārliecība, ka atlīdzība pieaugs, lai pielīdzinātos ārējai drošībai, lai mums nebūtu tas lielais kritums.

Kungi un dāmas! Vēlreiz visiem liels paldies. Paldies par darbu. Mēs kārtīgi nostrādājām. Es gan būtu nedaudz savādāk to visu gribējis, bet paldies visiem, un jācer, ka izaugsme, kas ir iekšējā drošībā, turpināsies.

Paldies.

Sēdes vadītājs. Vārds Latvijas Republikas veselības ministrei Līgai Meņģelsonei.

L. Meņģelsone (veselības ministre).

Labrīt, cienītie kolēģi! Labrīt, tie, kuri saprot, ka veselībai nav ne partijas piederības, ne pozīcijas vai opozīcijas piederības, veselība ir mūsu visu kopējā vērtība. Tāpēc es ar dziļu cieņu izturos pret visu šo priekšlikumu faktiski ļoti, ļoti garo un ļoti vērtīgo sarakstu. Šie priekšlikumi noteikti ir mūsu dienaskārtībā. Šie priekšlikumi noteikti ir tapuši arī, es ticu, ar mūsu palīdzību, un šie priekšlikumi arī ar jūsu palīdzību tālāk mums ir jāvirza uz priekšu.

Veselība, protams, ir ieguvusi daudz mazāk, nekā tai būtu pienācies... šī veselības daļa. Mēs zinām, ka mēs esam... Šobrīd mēs sākam ar mīnus 500 miljoniem. Tā ir tā nauda, ko kovida laikā piešķīra papildus. Veselības nozare, protams, ir nogurusi, tajā pašā laikā es, tiekoties ar mediķiem, redzu, ka aicinājums viņu acīs nav pazudis. Tāpēc šobrīd, kad veselībai ir 86 plus 11 miljoni kā jaunā nauda, mūsu pienākums ir nevis tikai reformēt vai pārmainīt, bet mūsu pienākums ir vest veselības aprūpi uz izcilību.

Izcilība - tas nozīmē: laba pārvaldība, laba pieejamība un laba kvalitāte. Un visa centrā, protams, ir pacients, nevis sistēma. Tāpēc visa šī Saeimas sēde ļoti lielā mērā bija veltīta veselībai, un par to liels paldies.

Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītājs. Vārds Latvijas Republikas finanšu ministram Arvilam Ašeradenam.

Jūs vēlētos apvienot debašu laikus?

A. Ašeradens (finanšu ministrs).

Jā, ja tas būtu iespējams.

Sēdes vadītājs. Kolēģi, vai jums ir iebildumi? *(Starpsauciens: "Nav.")*

A. Ašeradens. Ā, nē, stundu man nevajag. Paldies.

Sēdes vadītājs. Ašeradena kungs, jūs izņēmuma kārtā drīkstat runāt vienu stundu.

A. Ašeradens. Ak Jēzus! *(Starpsaucieni.)* Bet es to nedarīšu pilnīgi noteikti. *(Zālē troksnis.)* Cienījamie kolēģi...

Sēdes vadītājs. Vienu stundu pirmo reizi, Ašeradena kungs.

A. Ašeradens. Es runāšu dažas minūtes.

Vispirms milzīgs paldies par izturību, strādājot šīs 24... nu jau tuvu būs 24 stundas. Es paskaidrošu iemeslu, kādēļ tas bija vajadzīgs. Mēs jau esam marta sākumā, un patiesībā valdība ir

sākusi darbu pie nākamā budžeta, un visai sabiedrībai mūsu šodienas darba rezultāts ir ļoti, ļoti vajadzīgs. Lai pašvaldības varētu normāli sākt strādāt ar jauno budžetu, lai varētu Eiropas Savienības projektus strādāt, daudzas citas lietas... Tā ka šī ir viena lieta, kāpēc mēs izvēlējāmies taktiku - strādāt 24 stundas.

Paldies arī par debatēm un vairāk nekā 200... 206 priekšlikumiem budžetā un vairāk nekā 100 priekšlikumiem dažādos pavadošajos likumprojektos. Ar lielu uzmanību klausījos tos, un tie visi ir vērā ņemami. Atšķirībā no iepriekšējās Saeimas tiešām bija ļoti daudz racionālu un ļoti labu priekšlikumu, taču man jāsaka, ja mēs runājam par nozarēm - veselība, izglītība, sociālā sfēra -, valdībai nav tās privilēģijas, kāda ir katram no jums, - runājot par vienu sfēru, teikt: tā ir vissvarīgākā. Veselība - tad tagad veselība; tagad izglītība.. un tad ir labklājība... Valdības pienākums ir sabalansēt visas nepieciešamības un tās pienācīgi finansēt.

Es gribu teikt, ka vienā jautājumā, kur es ļoti augstu novērtēju debates... Kad nonāca līdz jautājumam par drošību, "Stabilitātei!" kolēģi teica - var būt, ka mums drošībai tik daudz līdzekļu nevajag. Es ļoti novērtēju, ka visa pārējā Saeima bija solidāra ar valdības lēmumu un prioritāte, ko bija izvirzījusi valdība, tika pilnībā atbalstīta.

Ja runājam par veselību - es neesmu slēpis to, ka šis budžets nav perfekts. Ir izveidojusies situācija, ka nespējam pienācīgi finansēt veselību. Par to mums ir jādomā nākotnē, tādēļ arī - nodokļu reforma, kas... ne nodokļu, bet nodokļu pamatnostādņu pārskatīšana, ko ir plānots sākt tūlīt. Es ceru, ka šajā nodokļu pamatnostādņu pārskatīšanā mēs dabūsim nepieciešamās atbildes, kā nodrošināt ilgtspējīgu veselības aprūpes finansēšanas modeli.

Ja kolēģi runā par šo budžetu kā stagnācijas budžetu, tad es tam pilnībā nepiekrītu. Budžets atbild uz tām prioritātēm, kādas valdība ir izvirzījusi, un atbild uz pašu svarīgāko - kara gadā tā ir drošības prioritāte. Tā ir nodrošināta, arī visas pārējās - izglītība, enerģētika, konkurētspēja, dzīves kvalitāte - tiek finansētas pienācīgā apjomā.

Ja mēs skatāmies, vai esam rīkojušies taupīgi - nē, mēs esam... Izdevumi pārsniedz ienākumus par diviem miljardiem, tātad mēs izmantojam maksimālo atkāpes rezervi, kāda ir bijusi. Vēl par diviem miljardiem, kā bija šodien piedāvāts opozīcijas piedāvājumos, mēs paplašināt vairs nevaram, jo Eiropas Komisija ir ļoti strikti norādījusi, ka esam sasnieguši savu izdevumu robežu.

Katrā ziņā es gribu teikt, ka budžets ir fiskāli atbildīgs, sabalansēts, un aicinu Saeimu atbalstīt to otrajā, galīgajā, lasījumā.

Bet, pirms notiek balsojums, gribu teikt milzīgu paldies Finanšu ministrijas cilvēkiem un ierēdņiem, kas ir strādājuši pie šī budžeta, visiem ministriem, kas strādāja pie šī budžeta, ministriju ierēdņiem, Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijai un pašai Saeimai par balsojumu šodien. Vēlreiz paldies.

Aicinu atbalstīt budžetu. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītājs. Vārds Latvijas Republikas Ministru prezidentam Krišjānim Kariņam.

A. K. Kariņš (Ministru prezidents).

Augsti godātais Saeimas priekšsēdētāja kungs! Cienījamās deputātes, godājamie deputāti! Kolēģi ministri! Es pats (droši vien kā daudzi šeit) esmu mazliet izbrīnīts, ka esam strādājuši gandrīz diennakti, jo faktiski tās debates bija ļoti saturīgas, aizraujošas un, varētu teikt, tas laiks, man liekas, mums visiem ir ļoti ātri paskrējis.

Ja liekas, ka mēs te ilgi strādājam pie budžeta... Tas ir vienkārši kontekstā. Kad es pirms pāris gadiem Eiropas Savienībā... kad mēs pie Eiropas Savienības daudzgadu budžeta strādājām, mēs četras diennaktis strādājām, pirmā pauze bija pēc apmēram 30 stundām, un tad tur dabūja kādas četras četrarpus stundas pagulēt, un tad gāja tik uz priekšu.

Tātad tas ir tāds darbs, kas mums visiem ir, - mums ir pienākums pieņemt valsts budžetu, un tik, cik tas paiet, nu, tik arī paiet. Tātad es uzskatu, ka tas ir labi mums kopīgi ieguldīts laiks.

Par priekšlikumiem. Es klausījos, arī nedaudz debatēju. Faktiski pozīcija un opozīcija... Šeit nemaz tik radikāli mēs neatšķiramies. Mēs faktiski tik radikāli neatšķiramies. Mēs labi zinām, kas tika sagatavots no pozīcijas puses, bet opozīcijas priekšlikumu lielais vairums vienā vai otrā formā... mēs jau bijām debatējuši, tai skaitā par to, ko ministrijas bija piedāvājušas, bet ne tikai, ir arī, protams, tas, ko jūs... vēl tādas lietas, ko mēs nebijām konkrēti runājuši.

Es gribu teikt, ka tas izaicinājums, kas mums kā valdībai bijis, ir - kā ņemt vērā visas vajadzības, kas ir objektīvas, un, kā Ašeradena kungs teica, pareizi tās samērot.

Nav tikai viena joma svarīga, visas jomas kādai sabiedrības daļai ir svarīgas. Mēs izvirzījām galvenās, un tās ir pienācīgi - vai cik vien mēs varējām vienoties - finansētas. Vienīgais, par ko nav bijuši strīdi ne koalīcijā, ne arī starp koalīciju un opozīciju, ir par valsts aizsardzību. Tur tik tiešām mēs esam Latvijā pilnībā vienoti ar visu sabiedrību, atspulgs arī šajā telpā. Tas ir vienīgais, par ko nav bijušas nekādas diskusijas - vai tur vairāk vai mazāk -, visi bija vienisprātis - vajag, un tas ir jādara. Tad par visu pārējo - cik nu var.

Viena no lielajām tēmām - veselības aprūpe, tur mēs... Darbs... tas viss tikai sāksies. Tiesa, to Finanšu ministrija labi izanalizējusi, ka mūsu valstī veselības aprūpes publiskais finansējums ir krietni mazāks nekā vairākumā Eiropas Savienības valstu. Tas diemžēl nav kaut kas, ko varam vienā gadā mainīt, bet mums jāatrod ilgtspējīgs finansēšanas modelis, tai skaitā varbūt nodokļu sistēmas uzlabojumi, kas palīdzēs nodrošināt pienācīgu veselības aprūpes budžetu arī nākotnē.

Bet tam visam paralēli ir - un šis ir arī mūsu valdības pienākums un uzdevums - jāturpina sakārtot šīs dažādās, varētu teikt, lielās valsts sistēmas. Divas lielākās, kas šobrīd šo prasa, ir izglītība un veselības aprūpe. Tātad ne tikai naudas līdzekļi, bet arī papildu uzlabojumi.

Noslēgumā es gribētu teikt, ka tas darbs mums kā valdības koalīcijai tikai sākas. Valsts budžets - tā ir tā bāze, no kā mēs varēsim atsperties, bet mums ir ļoti, ļoti daudz kas jādara, un es ceru, ka ar opozīciju tā sadarbība būs drīzāk sadarbība un debates, nevis tāda pretstāvēšana pretstāvēšanas pēc. Tas ir galīgi neloģiski. Arī jūs, tāpat kā koalīcija, pārstāvat nozīmīgu sabiedrības daļu, tātad mums ir jāiemācās vai jāturpina ieklausīties vienam otrā.

Es gribu pateikt paldies. Es ceru, ka nevienu neaizmirsīšu. Vispirms tiešām Saeimas darbiniekiem - paldies, ka jūs bijāt gatavi strādāt mums līdzās, lai mēs šo nozīmīgo darbu varētu veikt. Paldies jums visiem. *(Aplausi.)*

Tad es sākšu ar mūsu finanšu ministru Arvilu Ašeradena kungu, Finanšu ministriju... visi pārējie ministri, ministres, kas ir strādājuši pie budžeta, Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija, īpaši viņu vadītājs Jānis Reira kungs, bet arī, protams, visi deputāti, kas tur ir strādājuši, visi koalīcijas deputāti, kas ir strādājuši ilgstoši, jau pirms valdībā pieņēma... ka mēs šādu budžetu varētu sagatavot. Un vienkārši tā sanāk...

Pie opozīcijas deputātiem - es jums arī gribu teikt paldies un... cieņu. Debates tik tiešām bija saturiskas, un kritika tad, kad es to dzirdēju, bija pamatota. Es varbūt ne visai kritikai piekrītu, bet

tā bija pamatota. Šis, man liekas, ir veids, kā mums strādāt vienam ar otru, ja mēs varam pamatot viedokļus. Tas ir veids, kā demokrātija var zelt un plaukt.

Visbeidzot, es domāju, mums visiem šorīt, lasot ziņas, tika atgādināta skarbā patiesība, ka mūsu austrumu kaimiņš turpina brutālo karu Ukrainā. Kamēr mēs šeit, paldies dievam, mierā un saticībā debatējām, kā labāk veidot valsts budžetu, tikmēr Ukrainā daudzās pilsētās atkal bija drausmīgie gaisa uzbrukumi pret civilajiem iedzīvotājiem, civilo infrastruktūru.

Tātad mums priekšā ir ļoti daudz izaicinājumu. Veselības aprūpes sistēma, izglītības sistēma - tās ir tai skaitā. Bet mums ir arī, protams, tā pati ģeopolitiskā situācija... un šeit mums ir viena milzu priekšrocība. Un tas ir tas, ka mūsu sabiedrība, mūsu valsts šobrīd ir vienota, iespējams, tā, kā nav bijusi vienota pēdējos 30 gadus. Mūsu pozīcija un opozīcija - šajā jautājumā mēs neatšķiramies, mēs visi esam pārliecināti Latvijas patrioti.

Draugi mīļie, turpināsim šādā garā strādāt!

Es aicinu atbalstīt ne tikai šo priekšlikumu, bet arī visu budžeta likumu kopumā.

Paldies. *(Aplausi.)*

Sēdes vadītājs. Debates slēdzu.

Bet es esmu pārliecināts, ka Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas priekšsēdētājs varbūt vēlētos ko teikt pie pēdējā priekšlikuma.

J. Reirs. Kolēģi! Es domāju, mēs nestrādāsim 24 stundas, nedaudz mazāk.

Protams, es gribētu pateikties. Pateikties pirmām kārtām valdībai par to, ka ir sagādājusi mums budžeta projektu, kurā, starp citu, opozīcija neapstrīdēja nevienu pozīciju - 700 miljonu eiro apmērā -, ko valdība ir izveidojusi prioritātēs. Tas ir ļoti nozīmīgi, un, es domāju, tas ir solis tam, ka nākamajā budžetā mums jāatrod iespēja, kā atbalstīt arī opozīcijas priekšlikumus. *(Starpsauciens.)* Tas ir pierādījums, ka tiešām darbs ir bijis konstruktīvs.

Protams, gribu pateikties Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijai, gan pozīcijas pārstāvjiem, gan opozīcijas pārstāvjiem. Protams, arī neredzamās frontes darbiniekiem - mūsu konsultantiem un cilvēkiem, kas nodrošina šo sēdi. Paldies visiem.

Un aicinu atbalstīt gan šo priekšlikumu, kuru Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija ir atbalstījusi, gan budžetu kopumā.

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par 206. - Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas priekšlikumu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 81, pret - 9, atturas - nav. Priekšlikums ir atbalstīts.

J. Reirs. Kolēģi, esam izskatījuši visus priekšlikumus.

Lūdzu atbalstīt budžeta projektu otrajā, galīgajā, lasījumā.

Sēdes vadītājs. Lūdzu zvanu! Balsosim par likumprojekta "Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam" atbalstīšanu otrajā, galīgajā, lasījumā! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 52, pret - 39, atturas - nav. Likums ir pieņemts. Tātad budžets ir pieņemts. *(Aplausi.)*

Kolēģi, kamēr apsveikumi vēl... es dažus vārdus no savas puses gribētu bilst.

Protams, šis budžets tomēr bija vairāk tehnisks budžets, vismaz sākumā. Es ceru, ka pie nākamā budžeta būs iespējams vairāk strādāt un arī daudz vairāk iesaistīties Saeimai.

Būtiski ir tas, ka šajā budžetā nebija deputātu kvotu, un varbūt arī tāpēc bija daudz mazāk priekšlikumu nekā jelkad agrāk. Un tas, protams, deva pamatu cerībām, ka budžets tiks pieņemts 8. martā, nevis 9. martā.

Kopumā mēs esam strādājuši 23 stundas un 56 minūtes - tas ir savdabīgs fakts. Taču 2008. gada 11. decembrī sēde ilga 19 stundas 36 minūtes, un tā līdz šim tika uzskatīta par garāko Saeimas sēdi. Tātad šodien mēs kopā esam izveidojuši tādu savdabīgu rekordu.

Bet katrā ziņā - paldies par debatēm. Bija kritika, nevis naids, bija argumenti, nevis meli. Bija cieņa pret kolēģiem, savstarpēja cieņa, bija augsta politiskā kultūra.

Es domāju, ka šī Saeima tiešām parādīja, ka tā spēj strādāt pēc augstākajiem standartiem.

Paldies, un apsveicu ar budžeta pieņemšanu!

Lūdzu zvanu! Lūdzu reģistrācijas režīmu! Lūdzu reģistrācijas rezultātus!

Es aicinu Saeimas sekretāra biedri Antoņinu Ņenaševu nolasīt reģistrācijas rezultātus.

Bet jūs, kolēģi, es aicinu apsēsties. Sēde šobrīd norit, un es aicinu arī ieklausīties Saeimas sekretāra biedres teiktajā, lai piereģistrētu tos, kas nepiereģistrējās caur balsošanas pogu.

A. Ņenaševa (14. Saeimas sekretāra biedre).

Kolēģi! Reģistrējušies 88 deputāti. Nav reģistrējušies 11: Gundars Daudze, Atis Deksnis, Raivis Dzintars, Mārcis Jencītis *(Dep. M. Jencītis: "Esmu.")*... ir, Dmitrijs Kovaļenko, Līga Kozlovska, Armands Krauze, Ģirts Lapiņš... ir, Leila Rasima, Jānis Reirs *(Starpsaucieni.)*... un Jana Simanovska.

Paldies, kolēģi.

Sēdes vadītājs. Un visbeidzot Saeimas Prezidija vārdā es gribu pateikt tiešām sirsnīgu paldies visiem Saeimas darbiniekiem, kas 24 stundas bija kopā ar mums un nodrošināja to, lai sēde ritētu izcilā kvalitātē.
Paldies.
Ar to sēdi slēdzu. *(Aplausi.)*

SATURA RĀDĪTĀJS
14. Saeimas ziemas sesijas 14. (ārkārtas) sēde
2023. gada 8. un 9. martā

Lēmuma projekts **"Par likumprojekta "Grozījumi Izglītības likumā" (Nr. 123/Lp14) izslēgšanu no likumprojekta "Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025.gadam" (Nr. 152/Lp14) pavadošo likumprojektu paketes"** *(Nr. 158/Lm14)*
(Dok. Nr. 573)
- Ziņo - dep. J. Reirs
- Debates - dep. A. Ņenaševa

- dep. J. Vucāns
- dep. H. Rokpelnis
- dep. V. Valainis
- dep. D. Mieriņa
- dep. A. Šlesers
- Ministru prezidents A. K. Kariņš
- dep. R. Petraviča
- dep. Č. Batņa
- dep. L. Kļaviņa
- dep. A. Brigmanis
- dep. A. Ņenaševa
- dep. K. Melnis
- dep. V. Valainis
- dep. J. Vucāns
- dep. A. Šlesers
- izglītības un zinātnes ministre A. Čakša
- dep. H. Rokpelnis
- dep. G. Kūtris
- dep. M. Jencītis
- dep. D. Mieriņa

Likumprojekts **"Grozījums Pasta likumā"** *(Nr. 121/Lp14)* (2.lasījums) (Steidzams)
(Dok. Nr. 380B)

- Ziņo — dep. R. Kozlovskis

Likumprojekts **"Grozījumi Valsts kultūrkapitāla fonda likumā"** *(Nr. 129/Lp14)* (2.lasījums) (Steidzams)
(Dok. Nr. 388B)

- Ziņo — dep. R. Kozlovskis

Likumprojekts **"Grozījums Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likumā"** *(Nr. 130/Lp14)* (2.lasījums) (Steidzams)
(Dok. Nr. 389B)

- Ziņo — dep. R. Kozlovskis
- Debates — dep. A. Vilks
- dep. V. Valainis
- iekšlietu ministrs M. Kučinskis
- dep. V. Valainis

Reģistrācijas rezultāti

- Nolasa — Saeimas sekretāra biedre A. Ņenaševa

Likumprojekts **"Grozījumi likumā "Par piesārņojumu""** *(Nr. 122/Lp14)* (2.lasījums) (Steidzams)
(Dok. Nr. 381B)

- Ziņo — dep. R. Kozlovskis
- Debates — dep. V. Valainis
- dep. H. Rokpelnis
- dep. A. Šlesers
- klimata un enerģētikas ministrs R. Čudars
- dep. V. Valainis
- dep. V. Valainis

Likumprojekts **"Grozījumi Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likumā"**

(Nr. 128/Lp14) (2.lasījums) (Steidzams)
(Dok. Nr. 387B)
- Ziņo - dep. A. Vīksna

Likumprojekts **"Grozījumi Ceļu satiksmes likumā"** *(Nr. 133/Lp14)* (2.lasījums) (Steidzams)
(Dok. Nr. 394B)
- Ziņo - dep. A. Vīksna

Likumprojekts **"Grozījumi Bērnu tiesību aizsardzības likumā"** *(Nr. 126/Lp14)* (2.lasījums) (Steidzams)
(Dok. Nr. 385B)
- Ziņo - dep. A. Vīksna

Likumprojekts **"Grozījums likumā "Par sociālo drošību""** *(Nr. 132/Lp14)* (2.lasījums) (Steidzams)
(Dok. Nr. 391B)
- Ziņo - dep. M. Daģis
- Debates - dep. V. Valainis
- dep. G. Kūtris
- dep. A. Šuvajevs
- dep. R. Petraviča
- dep. D. Mieriņa
- labklājības ministre E. Siliņa
- dep. R. Petraviča
- dep. A. Šuvajevs
- dep. V. Valainis
- dep. E. Zivtiņš
- dep. E. Cepurītis
- dep. V. Valainis
- dep. G. Kūtris
- dep. A. Šuvajevs
- dep. V. Valainis
- dep. R. Petraviča
- dep. D. Mieriņa
- dep. A. Šuvajevs

Reģistrācijas rezultāti
- Nolasa - Saeimas sekretāra biedre A. Ņenaševa
- Debašu turpinājums - dep. R. Petraviča
- dep. V. Valainis

Likumprojekts **"Grozījumi likumā "Par valsts pensijām""** *(Nr. 124/Lp14)* (2.lasījums) (Steidzams)
(Dok. Nr. 383B)
- Ziņo - dep. E. Putra
- Debates - dep. V. Valainis
- dep. R. Petraviča
- dep. A. Šuvajevs
- dep. J. Vucāns
- dep. R. Petraviča
- dep. V. Valainis
- dep. A. Šuvajevs
- dep. D. Mieriņa

- dep. R. Petraviča
- dep. R. Petraviča
- dep. V. Valainis
- dep. A. Šuvajevs
- dep. R. Petraviča
- dep. V. Valainis
- dep. R. Petraviča
- dep. V. Valainis
- dep. A. Šuvajevs
- dep. H. Rokpelnis
- dep. A. Bērziņš
- dep. A. Šuvajevs
- dep. R. Petraviča
- dep. V. Valainis
- dep. A. Šlesers
- dep. K. Briškens
- dep. A. Ņenaševa
- dep. R. Petraviča

Reģistrācijas rezultāti

- Nolasa — Saeimas sekretāra biedre A. Ņenaševa

Likumprojekts **"Grozījumi Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā"** *(Nr. 125/Lp14)* (2.lasījums) (Steidzams)
(Dok. Nr. 384B)

- Ziņo — dep. E. Putra
- Debates — dep. A. Brakovska
- dep. R. Petraviča
- dep. R. Petraviča
- dep. J. Vucāns
- dep. V. Valainis

Likumprojekts **"Grozījumi Valsts sociālo pabalstu likumā"** *(Nr. 127/Lp14)* (2.lasījums) (Steidzams)
(Dok. Nr. 386B)

- Ziņo — dep. A. Butāns
- Debates — dep. V. Valainis
- dep. A. Šuvajevs
- dep. R. Petraviča
- dep. V. Valainis
- dep. H. Rokpelnis
- dep. V. Valainis
- dep. J. Dombrava
- dep. I. Rajevs
- dep. V. Valainis
- dep. K. Melnis
- dep. R. Petraviča
- dep. J. Klotiņš
- dep. D. Mieriņa
- dep. J. Vucāns
- dep. A. Šlesers

- dep. R. Petraviča
- dep. G. Kūtris
- dep. V. Valainis

Likumprojekts **"Grozījums likumā "Par obligāto sociālo apdrošināšanu pret nelaimes gadījumiem darbā un arodslimībām""** *(Nr. 131/Lp14)* (2.lasījums) (Steidzams)
(Dok. Nr. 390B)

- Ziņo — dep. A. Butāns

Likumprojekts **"Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam"** *(Nr. 152/Lp14)* (2.lasījums) (Steidzams)
(Dok. Nr. 435B)

- Ziņo — dep. J. Reirs
- Debates — dep. K. Briškens
- Ministru prezidents A. K. Kariņš

Reģistrācijas rezultāti

- Nolasa — Saeimas sekretāra biedre A. Ņenaševa
- Debašu turpinājums
  - dep. A. Šuvajevs
  - dep. A. Ņenaševa
  - dep. V. Krištopans
  - dep. V. Valainis
  - dep. Ģ. Lapiņš
  - dep. D. Mieriņa
  - dep. L. Kozlovska
  - dep. A. Šlesers
  - dep. V. Valainis
  - dep. E. Cepurītis
  - dep. A. Bērziņš
  - dep. J. Jakovins
  - dep. J. Simanovska
  - dep. A. Rosļikovs
  - dep. R. Petraviča
  - dep. J. Vucāns
  - dep. A. Butāns
  - dep. G. Daudze
  - dep. J. Patmalnieks
  - dep. D. Mieriņa
  - dep. V. Valainis
  - dep. V. Krištopans
  - dep. O. Burovs

Reģistrācijas rezultāti

- Nolasa — Saeimas sekretāra biedre A. Ņenaševa
- Debašu turpinājums
  - dep. A. Ņenaševa
  - dep. V. Valainis
  - dep. Ģ. Lapiņš
  - dep. D. Mieriņa
  - dep. A. Šuvajevs
  - dep. V. Krištopans
  - dep. V. Valainis
  - dep. S. Ābrama

- dep. V. Krištopans
- dep. V. Valainis
- dep. S. Ābrama
- dep. L. Matisone
- dep. V. Valainis
- dep. A. Rosļikovs
- dep. Č. Batņa
- dep. K. Briškens
- dep. A. Šuvajevs
- dep. V. Valainis
- dep. V. Valainis
- dep. A. Šuvajevs
- dep. K. Melnis
- dep. G. Kūtris
- dep. D. Mieriņa
- dep. V. Valainis
- dep. E. Zivtiņš
- dep. A. Brakovska
- dep. A. Ņenaševa
- dep. K. Briškens
- Ministru prezidents A. K. Kariņš
- dep. A. Šuvajevs

Reģistrācijas rezultāti

- Nolasa — Saeimas sekretāra biedre A. Ņenaševa
- Debašu turpinājums
  - dep. V. Valainis
  - dep. E. Cepurītis
  - dep. A. Rosļikovs
  - satiksmes ministrs J. Vitenbergs
  - dep. A. Ņenaševa
  - dep. A. Rosļikovs
  - dep. E. Zivtiņš
  - dep. V. Valainis
- Par procedūru
  - dep. U. Augulis
- Debašu turpinājums
  - dep. A. Šuvajevs
  - dep. K. Briškens
  - dep. J. Simanovska
  - dep. V. Valainis
  - dep. K. Melnis
  - dep. V. Valainis
  - dep. V. Valainis
  - dep. A. Šuvajevs
  - dep. H. Rokpelnis
  - dep. A. Švinka
  - dep. A. Šuvajevs
  - dep. E. Cepurītis
  - ekonomikas ministre I. Indriksone
  - dep. K. Briškens

- iekšlietu ministrs M. Kučinskis
- dep. A. Vilks
- dep. V. Valainis
- dep. A. Vilks
- dep. E. Zivtiņš
- dep. E. Zivtiņš
- dep. R. Petraviča

Reģistrācijas rezultāti

- Nolasa
- Saeimas sekretāra biedre A. Ņenaševa

- Debašu turpinājums
- dep. A. Vilks
- dep. V. Valainis
- dep. E. Zivtiņš
- dep. S. Ābrama
- dep. V. Valainis
- dep. S. Čulkova
- dep. J. Dorošķeviča
- dep. A. Brakovska
- dep. V. Valainis
- dep. A. Šuvajevs
- dep. V. Valainis
- dep. L. Kļaviņa
- dep. A. Ņenaševa
- dep. K. Briškens
- dep. L. Kļaviņa
- dep. H. Rokpelnis
- dep. V. Valainis
- dep. A. Ņenaševa
- dep. Č. Batņa
- dep. V. Valainis
- dep. A. Brakovska
- dep. H. Rokpelnis
- dep. A. Ņenaševa
- dep. L. Kļaviņa
- dep. H. Rokpelnis

Reģistrācijas rezultāti

- Nolasa
- Saeimas sekretāra biedre A. Ņenaševa

- Debašu turpinājums
- dep. V. Valainis
- dep. L. Kļaviņa
- dep. A. Sprūds
- dep. J. Simanovska
- dep. J. Vucāns
- dep. A. Šuvajevs
- dep. A. Ņenaševa
- dep. O. Burovs
- dep. R. Petraviča
- dep. A. Vilks
- dep. J. Vucāns

- dep. A. Šuvajevs
- dep. J. Simanovska
- dep. A. Sprūds
- dep. A. Ņenaševa
- dep. Č. Batņa
- dep. A. Ņenaševa

Par procedūru

- Priekšlikumi
  - dep. A. Šlesers (pret)
  - dep. J. Dombrava (par)
- Debašu turpinājums
  - dep. A. Šuvajevs
  - dep. A. Ņenaševa
  - dep. J. Simanovska
  - dep. J. Vucāns

Par procedūru

- Priekšlikumi
  - dep. V. Valainis (par)
  - dep. R. Kols (pret)

Reģistrācijas rezultāti

- Nolasa
  - Saeimas sekretāra biedre A. Ņenaševa

Par procedūru

- Debašu turpinājums
  - dep. A. Ņenaševa
  - dep. L. Kļaviņa
  - dep. A. Ņenaševa
  - dep. O. Burovs
  - dep. K. Briškens
  - dep. A. Šuvajevs
  - dep. K. Briškens
  - dep. K. Briškens
  - dep. V. Valainis
  - dep. K. Briškens
  - dep. A. Ņenaševa
  - dep. A. Brakovska
  - dep. S. Ābrama
  - dep. O. Burovs
  - izglītības un zinātnes ministre A. Čakša
  - dep. A. Šuvajevs
  - dep. A. Ņenaševa
  - dep. K. Melnis
  - dep. V. Valainis
  - dep. V. Valainis
  - dep. K. Melnis
  - dep. V. Valainis
  - dep. H. Rokpelnis
  - dep. A. Šlesers
  - dep. A. Šuvajevs
  - dep. V. Valainis
  - dep. E. Cepurītis

- dep. R. Petraviča
- dep. N. Marčenko-Jodko

Reģistrācijas rezultāti

- Nolasa
- Saeimas sekretāra biedre A. Ņenaševa

- Debašu turpinājums
- dep. S. Čulkova
- dep. R. Petraviča
- dep. A. Šlesers
- dep. Č. Batņa
- dep. N. Marčenko-Jodko
- dep. V. Pleškāne
- dep. A. Rosļikovs
- dep. V. Pleškāne
- dep. V. Valainis
- aizsardzības ministre I. Mūrniece
- dep. A. Šlesers
- dep. K. Briškens
- Aizsardzības ministrijas parlamentārais sekretārs J. Eglīts
- dep. A. Rosļikovs
- dep. L. Liepiņa
- dep. A. Šuvajevs
- dep. R. Petraviča
- dep. V. Pleškāne
- dep. A. Šuvajevs
- dep. R. Petraviča
- dep. H. Rokpelnis
- dep. A. Ņenaševa
- dep. V. Valainis
- dep. V. Valainis
- dep. A. Ņenaševa
- dep. A. Ņenaševa
- dep. M. Jencītis
- dep. M. Jencītis
- dep. R. Petraviča

Reģistrācijas rezultāti

- Nolasa
- Saeimas sekretāra biedre A. Ņenaševa

- Debašu turpinājums
- dep. V. Valainis
- dep. E. Cepurītis
- dep. V. Valainis
- dep. V. Pleškāne
- dep. V. Valainis
- dep. R. Petraviča
- dep. V. Pleškāne
- dep. A. Rosļikovs
- dep. E. Cepurītis
- dep. A. Švinka
- dep. R. Petraviča
- dep. E. Cepurītis

- dep. R. Petraviča
- dep. E. Cepurītis
- dep. A. Šuvajevs
- dep. J. Jakovins
- dep. J. Vucāns
- dep. A. Ņenaševa
- dep. J. Vucāns
- dep. V. Valainis
- dep. A. Šlesers
- dep. A. Ņenaševa
- dep. K. Briškens
- dep. V. Krištopans
- dep. V. Valainis
- dep. A. Rosļikovs
- dep. L. Liepiņa
- dep. E. Tavars
- dep. J. Klotiņš
- dep. S. Ābrama
- dep. E. Zivtiņš
- veselības ministre L. Meņģelsone
- finanšu ministrs A. Ašeradens
- Ministru prezidents A. K. Kariņš

Reģistrācijas rezultāti

- Nolasa - Saeimas sekretāra biedre A. Ņenaševa

Balsojumi

Datums: 08.03.2023 10:12:37 bal001
Par - 70, pret - 24, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par likumprojekta "Grozījumi Izglītības likumā" (Nr.123/Lp14) izslēgšanu no likumprojekta "Par valsts budžetu 2023.gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025.gadam" (Nr.152/Lp14) pavadošo likumprojektu paketes (158/Lm14)

Datums: 08.03.2023 10:14:13 bal002
Par - 93, pret - 0, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Grozījums Pasta likumā (121/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 08.03.2023 10:15:06 bal003
Par - 85, pret - 9, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Grozījumi Valsts kultūrkapitāla fonda likumā (129/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 08.03.2023 10:28:42 bal004
Par - 41, pret - 53, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.1. Grozījums Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likumā (130/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 08.03.2023 10:29:26 bal005
Par - 68, pret - 9, atturas - 15.
Balsošanas motīvs: Grozījums Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likumā (130/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 08.03.2023 10:29:54 bal006
Balsošanas motīvs: Deputātu klātbūtnes reģistrācija

Datums: 08.03.2023 11:18:52 bal007
Par - 40, pret - 51, atturas - 1.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.1. Grozījumi likumā "Par piesārņojumu" (122/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 08.03.2023 11:22:10 bal008
Par - 41, pret - 52, atturas - 1.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.2. Grozījumi likumā "Par piesārņojumu" (122/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 08.03.2023 11:22:40 bal009
Par - 93, pret - 0, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Grozījumi likumā "Par piesārņojumu" (122/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 08.03.2023 11:25:23 bal010
Par - 91, pret - 0, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Grozījumi Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likumā (128/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 08.03.2023 11:27:02 bal011
Par - 71, pret - 8, atturas - 14.
Balsošanas motīvs: Grozījumi Ceļu satiksmes likumā (133/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 08.03.2023 11:30:04 bal012
Par - 93, pret - 0, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Grozījumi Bērnu tiesību aizsardzības likumā (126/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 08.03.2023 12:04:26 bal013
Par - 40, pret - 53, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.1. Grozījums likumā "Par sociālo drošību" (132/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 08.03.2023 12:07:09 bal014
Par - 54, pret - 38, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.4. Grozījums likumā "Par sociālo drošību" (132/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 08.03.2023 12:23:54 bal015
Par - 41, pret - 52, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.5. Grozījums likumā "Par sociālo drošību" (132/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 08.03.2023 12:27:53 bal016
Balsošanas motīvs: Deputātu klātbūtnes reģistrācija

Datums: 08.03.2023 13:39:11 bal017
Par - 35, pret - 52, atturas - 0.

Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.7. Grozījums likumā “Par sociālo drošību” (132/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 08.03.2023 13:39:48 bal018
Par - 86, pret - 0, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Grozījums likumā “Par sociālo drošību” (132/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 08.03.2023 13:51:10 bal019
Par - 37, pret - 52, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.1. Grozījumi likumā “Par valsts pensijām” (124/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 08.03.2023 13:54:45 bal020
Par - 39, pret - 53, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.2. Grozījumi likumā “Par valsts pensijām” (124/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 08.03.2023 14:05:22 bal021
Par - 39, pret - 53, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.4. Grozījumi likumā “Par valsts pensijām” (124/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 08.03.2023 14:08:42 bal022
Par - 38, pret - 52, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.5. Grozījumi likumā “Par valsts pensijām” (124/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 08.03.2023 14:10:49 bal023
Par - 36, pret - 52, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.7. Grozījumi likumā “Par valsts pensijām” (124/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 08.03.2023 14:19:36 bal024
Par - 41, pret - 53, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.8. Grozījumi likumā “Par valsts pensijām” (124/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 08.03.2023 14:25:52 bal025
Par - 41, pret - 53, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.11. Grozījumi likumā “Par valsts pensijām” (124/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 08.03.2023 14:56:45 bal026
Par - 42, pret - 52, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.12. Grozījumi likumā “Par valsts pensijām” (124/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 08.03.2023 14:59:24 bal027
Par - 41, pret - 53, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.13. Grozījumi likumā “Par valsts pensijām” (124/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 08.03.2023 15:00:02 bal028
Balsošanas motīvs: Deputātu klātbūtnes reģistrācija

Datums: 08.03.2023 15:33:23 bal029
Par - 25, pret - 42, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.14. Grozījumi likumā "Par valsts pensijām" (124/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 08.03.2023 15:33:53 bal030
Par - 75, pret - 0, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Grozījumi likumā "Par valsts pensijām" (124/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 08.03.2023 15:39:28 bal031
Par - 35, pret - 48, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.2. Grozījumi Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā (125/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 08.03.2023 15:40:05 bal032
Par - 36, pret - 49, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.5. Grozījumi Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā (125/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 08.03.2023 15:40:29 bal033
Par - 37, pret - 50, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.6. Grozījumi Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā (125/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 08.03.2023 15:40:52 bal034
Par - 37, pret - 51, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.7. Grozījumi Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā (125/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 08.03.2023 15:44:52 bal035
Par - 38, pret - 52, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.9. Grozījumi Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā (125/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 08.03.2023 15:48:00 bal036
Par - 38, pret - 52, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.10. Grozījumi Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā (125/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 08.03.2023 15:50:27 bal037
Par - 40, pret - 52, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.11. Grozījumi Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā (125/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 08.03.2023 15:50:59 bal038
Par - 94, pret - 0, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Grozījumi Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā (125/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 08.03.2023 15:59:48 bal039
Par - 42, pret - 53, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.2. Grozījumi Valsts sociālo pabalstu likumā (127/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 08.03.2023 16:00:38 bal040
Par - 42, pret - 51, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.4. Grozījumi Valsts sociālo pabalstu likumā (127/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 08.03.2023 16:05:36 bal041
Par - 41, pret - 53, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.5. Grozījumi Valsts sociālo pabalstu likumā (127/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 08.03.2023 16:06:05 bal042
Par - 42, pret - 53, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.6. Grozījumi Valsts sociālo pabalstu likumā (127/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 08.03.2023 16:06:31 bal043
Par - 41, pret - 52, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.7. Grozījumi Valsts sociālo pabalstu likumā (127/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 08.03.2023 16:33:52 bal044
Par - 42, pret - 53, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikuma Nr.8 balsošanu pa daļām. Grozījumi Valsts sociālo pabalstu likumā (127/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 08.03.2023 16:34:21 bal045
Par - 42, pret - 53, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.8. Grozījumi Valsts sociālo pabalstu likumā (127/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 08.03.2023 16:34:55 bal046
Par - 42, pret - 53, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.9. Grozījumi Valsts sociālo pabalstu likumā (127/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 08.03.2023 16:36:30 bal047
Par - 40, pret - 52, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.11. Grozījumi Valsts sociālo pabalstu likumā (127/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 08.03.2023 16:44:47 bal048
Par - 41, pret - 52, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.12. Grozījumi Valsts sociālo pabalstu likumā (127/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 08.03.2023 16:45:18 bal049
Par - 94, pret - 0, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Grozījumi Valsts sociālo pabalstu likumā (127/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 08.03.2023 16:46:33 bal050
Par - 39, pret - 52, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.3. Grozījums likumā "Par obligāto sociālo apdrošināšanu pret nelaimes gadījumiem darbā un arodslimībām" (131/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 08.03.2023 16:47:06 bal051
Par - 94, pret - 0, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Grozījums likumā "Par obligāto sociālo apdrošināšanu pret nelaimes gadījumiem darbā un arodslimībām" (131/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 08.03.2023 16:54:24 bal052
Par - 48, pret - 21, atturas - 14.
Balsošanas motīvs: Par debašu laika apvienošanu. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 08.03.2023 16:59:42 bal053
Balsošanas motīvs: Deputātu klātbūtnes reģistrācija

Datums: 08.03.2023 18:43:44 bal054
Par - 42, pret - 53, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.1. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 08.03.2023 18:59:13 bal055
Balsošanas motīvs: Deputātu klātbūtnes reģistrācija

Datums: 08.03.2023 19:47:44 bal056
Par - 39, pret - 51, atturas - 1.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.2. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 08.03.2023 20:01:55 bal057
Par - 41, pret - 52, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.3. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 08.03.2023 20:14:39 bal058
Par - 40, pret - 51, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.5. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 08.03.2023 20:16:25 bal059
Par - 40, pret - 51, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.6. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 08.03.2023 20:17:03 bal060
Par - 40, pret - 52, atturas - 0.

Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.8. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 08.03.2023 20:17:36 bal061
Par - 40, pret - 52, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.9. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 08.03.2023 20:18:08 bal062
Par - 40, pret - 52, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.10. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 08.03.2023 20:26:29 bal063
Par - 40, pret - 51, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.11. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 08.03.2023 20:37:41 bal064
Par - 39, pret - 53, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.13. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 08.03.2023 20:42:24 bal065
Par - 40, pret - 52, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.14. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 08.03.2023 20:43:08 bal066
Par - 39, pret - 53, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.15. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 08.03.2023 21:00:46 bal067
Balsošanas motīvs: Deputātu klātbūtnes reģistrācija

Datums: 08.03.2023 21:50:44 bal068
Par - 40, pret - 53, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.23. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 08.03.2023 22:05:28 bal069
Par - 32, pret - 53, atturas - 6.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.25. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 08.03.2023 22:10:28 bal070
Par - 41, pret - 53, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.27. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 08.03.2023 22:13:16 bal071
Par - 41, pret - 53, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.28. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 08.03.2023 22:21:15 bal072
Par - 41, pret - 52, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.29. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 08.03.2023 22:34:52 bal073
Par - 40, pret - 53, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.30. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 08.03.2023 22:47:18 bal074
Par - 40, pret - 51, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.33. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 08.03.2023 22:49:34 bal075
Par - 39, pret - 53, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.34. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 08.03.2023 22:54:56 bal076
Par - 41, pret - 53, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.35. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 08.03.2023 22:55:18 bal077
Par - 41, pret - 53, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.36. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 08.03.2023 23:00:01 bal078
Par - 41, pret - 53, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.37. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 08.03.2023 23:00:33 bal079
Balsošanas motīvs: Deputātu klātbūtnes reģistrācija

Datums: 08.03.2023 23:42:19 bal080
Par - 34, pret - 51, atturas - 3.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.38. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 08.03.2023 23:47:38 bal081
Par - 41, pret - 52, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.39. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 08.03.2023 23:55:04 bal082
Par - 41, pret - 52, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.50. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 00:06:41 bal083
Par - 39, pret - 52, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.51. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 00:12:57 bal084
Par - 40, pret - 52, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.52. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 00:13:19 bal085
Par - 40, pret - 51, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.53. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 00:24:13 bal086
Par - 39, pret - 51, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.54. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 00:26:43 bal087
Par - 38, pret - 52, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.55. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 00:38:30 bal088
Par - 39, pret - 51, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.56. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 00:43:01 bal089
Par - 38, pret - 52, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.57. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 00:43:29 bal090
Par - 38, pret - 52, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.58. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 00:51:40 bal091
Par - 39, pret - 51, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.59. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 00:53:47 bal092
Par - 41, pret - 49, atturas - 0.

Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.60. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 00:54:10 bal093
Par - 40, pret - 51, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.61. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 00:58:56 bal094
Balsošanas motīvs: Deputātu klātbūtnes reģistrācija

Datums: 09.03.2023 01:22:37 bal095
Par - 38, pret - 50, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.62. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 01:25:19 bal096
Par - 39, pret - 51, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.63. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 01:44:56 bal097
Par - 38, pret - 52, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.64. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 01:45:23 bal098
Par - 38, pret - 52, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.65. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 01:48:09 bal099
Par - 28, pret - 61, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.66. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 01:52:05 bal100
Par - 38, pret - 51, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.67. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 02:00:01 bal101
Par - 39, pret - 52, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.68. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 02:23:22 bal102
Par - 37, pret - 52, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.69. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 02:31:32 bal103
Par - 52, pret - 39, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par debašu laika saīsināšanu

Datums: 09.03.2023 02:39:39 bal104
Par - 40, pret - 52, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.70. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 02:42:44 bal105
Par - 40, pret - 52, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.71. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 02:51:59 bal106
Par - 41, pret - 49, atturas - 2.
Balsošanas motīvs: Par debašu laika pagarināšanu

Datums: 09.03.2023 02:52:38 bal107
Balsošanas motīvs: Deputātu klātbūtnes reģistrācija

Datums: 09.03.2023 03:17:32 bal108
Par - 36, pret - 47, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.72. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 03:19:38 bal109
Par - 38, pret - 52, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.73. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 03:21:00 bal110
Par - 38, pret - 52, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.74. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 03:21:28 bal111
Par - 39, pret - 52, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.75. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 03:23:01 bal112
Par - 28, pret - 61, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.76. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 03:26:37 bal113
Par - 40, pret - 52, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.77. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 03:27:04 bal114
Par - 39, pret - 50, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.78. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 03:29:06 bal115
Par - 40, pret - 51, atturas - 1.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.79. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 03:29:35 bal116
Par - 40, pret - 51, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.80. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 03:30:00 bal117
Par - 35, pret - 51, atturas - 3.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.81. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 03:32:34 bal118
Par - 40, pret - 51, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.82. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 03:35:45 bal119
Par - 38, pret - 50, atturas - 1.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.83. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 03:37:22 bal120
Par - 39, pret - 51, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.84. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 03:37:46 bal121
Par - 39, pret - 51, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.85. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 03:39:52 bal122
Par - 39, pret - 52, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.86. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 03:43:41 bal123
Par - 38, pret - 51, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.87. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 03:44:11 bal124
Par - 40, pret - 51, atturas - 0.

Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.88. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 03:47:34 bal125
Par - 37, pret - 51, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.89. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 03:50:54 bal126
Par - 40, pret - 51, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.90. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 04:02:22 bal127
Par - 35, pret - 50, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.91. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 04:06:50 bal128
Par - 32, pret - 51, atturas - 3.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.93. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 04:11:36 bal129
Par - 30, pret - 52, atturas - 7.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.94. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 04:14:19 bal130
Par - 38, pret - 49, atturas - 1.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.95. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 04:14:50 bal131
Par - 37, pret - 48, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.96. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 04:15:20 bal132
Par - 37, pret - 47, atturas - 1.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.97. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 04:15:47 bal133
Par - 38, pret - 49, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.98. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 04:18:38 bal134
Par - 34, pret - 50, atturas - 4.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.101. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 04:23:22 bal135
Par - 32, pret - 50, atturas - 7.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.102. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 04:26:14 bal136
Par - 33, pret - 51, atturas - 7.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.103. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 04:27:51 bal137
Par - 40, pret - 52, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.104. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 04:28:17 bal138
Par - 39, pret - 51, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.105. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 04:31:12 bal139
Par - 33, pret - 51, atturas - 7.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.106. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 04:34:50 bal140
Par - 39, pret - 50, atturas - 1.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.107. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 04:35:17 bal141
Par - 31, pret - 48, atturas - 8.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.108. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 04:36:04 bal142
Par - 40, pret - 51, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.110. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 04:38:15 bal143
Par - 39, pret - 51, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.111. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 04:38:38 bal144
Par - 10, pret - 72, atturas - 8.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.112. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 04:39:01 bal145
Par - 9, pret - 73, atturas - 8.

Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.113. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 04:39:29 bal146
Balsošanas motīvs: Deputātu klātbūtnes reģistrācija

Datums: 09.03.2023 04:58:48 bal147
Par - 30, pret - 46, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.114. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 05:01:16 bal148
Par - 34, pret - 47, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.115. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 05:07:47 bal149
Par - 32, pret - 52, atturas - 6.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.116. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 05:09:31 bal150
Par - 38, pret - 52, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.117. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 05:12:09 bal151
Par - 37, pret - 52, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.118. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 05:29:59 bal152
Par - 9, pret - 79, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.119. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 05:32:21 bal153
Par - 35, pret - 50, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.120. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 05:37:19 bal154
Par - 36, pret - 52, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.121. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 05:40:02 bal155
Par - 37, pret - 51, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.122. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 05:42:46 bal156
Par - 36, pret - 50, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.123. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 05:46:19 bal157
Par - 35, pret - 50, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.124. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 05:50:56 bal158
Par - 36, pret - 52, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.126. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 05:51:24 bal159
Par - 36, pret - 51, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.127. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 05:56:03 bal160
Par - 38, pret - 51, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.128. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 05:58:34 bal161
Par - 38, pret - 52, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.129. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 05:59:03 bal162
Par - 34, pret - 51, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.130. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 05:59:27 bal163
Par - 36, pret - 51, atturas - 1.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.131. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 05:59:50 bal164
Par - 36, pret - 51, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.132. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 06:00:26 bal165
Par - 37, pret - 51, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.134. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 06:04:01 bal166
Par - 38, pret - 51, atturas - 0.

Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.135. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 06:04:28 bal167
Par - 36, pret - 50, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.136. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 06:07:58 bal168
Par - 37, pret - 50, atturas - 1.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.137. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 06:13:17 bal169
Par - 29, pret - 60, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.138. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 06:17:08 bal170
Par - 30, pret - 56, atturas - 1.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.139. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 06:17:39 bal171
Par - 36, pret - 50, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.140. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 06:18:01 bal172
Par - 37, pret - 50, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.141. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 06:18:29 bal173
Par - 37, pret - 50, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.142. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 06:18:54 bal174
Par - 37, pret - 50, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.143. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 06:22:40 bal175
Par - 62, pret - 14, atturas - 3.
Balsošanas motīvs: Par debašu laika apvienošanu

Datums: 09.03.2023 06:24:12 bal176
Par - 37, pret - 52, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.144. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 06:24:45 bal177
Balsošanas motīvs: Deputātu klātbūtnes reģistrācija

Datums: 09.03.2023 06:50:22 bal178
Par - 33, pret - 51, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.145. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 06:55:17 bal179
Par - 37, pret - 52, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.146. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 06:55:45 bal180
Par - 36, pret - 50, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.147. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 06:56:09 bal181
Par - 37, pret - 51, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.148. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 06:59:18 bal182
Par - 26, pret - 52, atturas - 6.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.149. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 07:02:50 bal183
Par - 34, pret - 50, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.150. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 07:03:28 bal184
Par - 35, pret - 51, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.151. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 07:07:06 bal185
Par - 36, pret - 52, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.152. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 07:07:37 bal186
Par - 37, pret - 51, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.153. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 07:08:02 bal187
Par - 37, pret - 51, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.154. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 07:08:24 bal188
Par - 14, pret - 63, atturas - 5.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.155. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 07:09:52 bal189
Par - 17, pret - 69, atturas - 1.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.156. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 07:16:01 bal190
Par - 33, pret - 49, atturas - 1.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.157. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 07:20:09 bal191
Par - 34, pret - 49, atturas - 1.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.158. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 07:22:44 bal192
Par - 33, pret - 47, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.159. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 07:23:10 bal193
Par - 33, pret - 49, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.160. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 07:23:31 bal194
Par - 36, pret - 50, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.161. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 07:23:55 bal195
Par - 37, pret - 51, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.162. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 07:24:23 bal196
Par - 37, pret - 51, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.163. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 07:24:47 bal197
Par - 37, pret - 51, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.164. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 07:28:06 bal198
Par - 35, pret - 51, atturas - 0.

Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.165. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 07:28:33 bal199
Par - 35, pret - 51, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.166. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 07:28:56 bal200
Par - 34, pret - 50, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.167. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 07:33:31 bal201
Par - 33, pret - 52, atturas - 1.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.168. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 07:37:05 bal202
Par - 34, pret - 52, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.169. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 07:37:33 bal203
Par - 37, pret - 51, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.170. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 07:37:57 bal204
Par - 34, pret - 51, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.171. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 07:38:20 bal205
Par - 37, pret - 51, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.172. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 07:41:25 bal206
Par - 37, pret - 51, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.174. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 07:41:53 bal207
Par - 37, pret - 51, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.175. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 07:42:25 bal208
Par - 36, pret - 51, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.176. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 07:42:55 bal209
Par - 36, pret - 51, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.177. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 07:43:24 bal210
Par - 35, pret - 51, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.178. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 07:43:53 bal211
Par - 35, pret - 51, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.179. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 07:44:21 bal212
Par - 35, pret - 51, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.180. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 07:47:57 bal213
Par - 34, pret - 50, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.181. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 07:48:26 bal214
Par - 34, pret - 49, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.182. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 07:48:54 bal215
Par - 34, pret - 49, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.183. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 07:49:23 bal216
Par - 37, pret - 49, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.184. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 07:49:52 bal217
Par - 37, pret - 49, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.185. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 07:50:26 bal218
Par - 37, pret - 49, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.186. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 07:50:57 bal219
Par - 37, pret - 48, atturas - 0.

Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.187. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 07:53:35 bal220
Par - 38, pret - 49, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.191. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 07:54:00 bal221
Par - 37, pret - 48, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.192. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 07:54:23 bal222
Par - 31, pret - 46, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.193. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 07:54:48 bal223
Par - 35, pret - 49, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.194. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 07:55:13 bal224
Par - 38, pret - 51, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.195. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 07:55:37 bal225
Par - 38, pret - 51, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.196. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 07:56:00 bal226
Par - 35, pret - 51, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.197. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 07:56:27 bal227
Par - 38, pret - 51, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.198. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 07:56:51 bal228
Par - 35, pret - 51, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.199. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 07:57:19 bal229
Par - 31, pret - 51, atturas - 7.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.200. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 07:57:45 bal230
Par - 30, pret - 51, atturas - 7.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.201. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 08:00:48 bal231
Par - 39, pret - 52, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.204. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 08:07:09 bal232
Par - 39, pret - 52, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.205. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 08:54:02 bal233
Par - 81, pret - 9, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par priekšlikumu Nr.206. Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 08:54:44 bal234
Par - 52, pret - 39, atturas - 0.
Balsošanas motīvs: Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam (152/Lp14), 2.lasījums, steidzams

Datums: 09.03.2023 08:57:18 bal235
Balsošanas motīvs: Deputātu klātbūtnes reģistrācija

Sēdes videotranslācija

08.03.2023. 9.00 11.00 13.30 15.30 17.30 19.30 21.30 23.30
09.03.2023. 1.15 3.10 4.47 6.40

---

* * * *

Sēžu videoarhīvs: https://www.saeima.lv/lv/likumdosana/saeimas-sede/videotranslacijas

Sēdes videotranslācija 08.03.2023

9.00	11.00	13.30	15.30	17.30	19.30	21.30	23.30	1.15	3.10	4.47	6.40

1. *pl. 09:00 - 1 h 31 min stg 2455 sēde Nr.14-ziemas-sesija-1-daļa Smiltēns*
https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20230308103801_saeima.lv.1_0_0

2. *pl. 11:00 - 1 h 26 min stg 2455 sēde Nr.14-ziemas-sesija-2-daļa Smiltēns*
https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20230308124101_saeima.lv.1_0_0

3. *pl. 13:30 - 1 h 28 min stg 2455 sēde Nr.14-ziemas-sesija-3-daļa Smiltēns*
https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20230308214901_saeima.lv.3_0

4. *pl. 15:30 - 1 h 28 min stg 2455 sēde Nr.14-ziemas-sesija-4-daļa Smiltēns*
https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20230308170801_saeima.lv.1_0_0

5. *pl. 17:30 - 1 h 28 min stg 2455 sēde Nr.14-ziemas-sesija-5-daļa Smiltēns*
https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20230308204701_saeima.lv.1_0_0

6. *pl. 19:30 - 1 h 28 min stg 2455 sēde Nr.14-ziemas-sesija-6-daļa Smiltēns*
https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20230308210802_saeima.lv.1_0_0

7. *pl. 21:30 - 1 h 29 min stg 2455 sēde Nr.14-ziemas-sesija-7-daļa Smiltēns*
https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20230308230601_saeima.lv.1_0_0

8. *pl. 23:30 - 1 h 28 min* *stg 2455* *sēde Nr.14-ziemas-sesija-8-daļa* *Smiltēns*
https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20230309010602_saeima.lv.1_0_0

9. *pl. 01:15 - 1 h 37 min* *stg 2455* *sēde Nr.14-ziemas-sesija-9-daļa* *Smiltēns*
https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20230309030701_saeima.lv.1_0_0

10. *pl. 03:10 - 1 h 27 min* *stg 2455* *sēde Nr.14-ziemas-sesija-10-daļa* *Smiltēns*
https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20230309044701_saeima.lv.1_0_0

11. *pl. 04:57 - 1 h 29 min* *stg 2455* *sēde Nr.14-ziemas-sesija-11-daļa* *Smiltēns*
https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20230309095302_saeima.lv.1_0

12. *pl. 06:40 - 2 h 17 min* *stg 2455* *sēde Nr.14-ziemas-sesija-12-daļa* *Smiltēns*
https://cdn.tiesraides.lv/saeima.lv/20230309095602_saeima.lv.1_0

---

* * * *

Papildu pievienojums – darba kārtība

* * * *

12

Sēdes video translācija 08.03.2023 9.00 11.00 13.30 15.30 17.30 19.30 21.30 23.30 1.15 3.10 4.47 6.40

https://www.saeima.lv/lv/transcripts/view/2455
https://titania.saeima.lv/LIVS14/SaeimaLIVS2_DK.nsf/DK?ReadForm&nr=8b0926cf-f548-4497-bb31-5ad9f356a1b7

08.03.2023. 14.Saeima četrpadsmitā sēde-ziemas sesija -ārkārtas Budžets *Noraksts*

Stenogramma *Sēdi vada: Edvards Smiltēns*

2023.gada 8. marta sēde sākas pl. 9:00
sēde slēgta 9. marta pl. 8:58, sēdes ilgums- 23 h 58 minūtes / 18 h 56 min -darbs sēdē

Latvijas Republikas Saeimas
2023.gada 8.marta
ārkārtas sēdes darba kārtība 09:00
sēdes turpinājums 2023.gada 9.martā

	I. Lēmumu projektu izskatīšana	
1.	Lēmuma projekts **Par likumprojekta "Grozījumi Izglītības likumā" (Nr.123/Lp14) izslēgšanu no likumprojekta "Par valsts budžetu 2023.gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025.gadam"** (Nr.152/Lp14) pavadošo likumprojektu paketes *(158/Lm14)* (Dok. Nr. 573)Balsojums: par 70, pret 24, atturas 0 Pieņemts Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Jānis Reirs) ↗ Debates	
	II. Likumprojektu izskatīšana	
	1. Gadskārtējā valsts budžeta un ar to saistīto likumprojektu izskatīšana otrajā lasījumā	
2.	1. Likumprojekts **Grozījums Pasta likumā** *(121/Lp14)* (2. lasījums) (Steidzams) (Nav priekšlikumu) (Dok. Nr. 380B)Balsojums: par 93, pret 0, atturas 0 **Likums** Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Rihards Kozlovskis)	
3.	2. Likumprojekts **Grozījumi Valsts kultūrkapitāla fonda likumā** *(129/Lp14)* (2. lasījums) (Steidzams) (Nav priekšlikumu) (Dok. Nr. 388B)Balsojums: par 85, pret 9, atturas 0 **Likums** Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Rihards Kozlovskis)	
4.	3. Likumprojekts **Grozījums Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likumā** *(130/Lp14)* (2. lasījums) (Steidzams) (2 priekšlikumi) (Dok. Nr. 389B)Balsojums: par 68, pret 9, atturas 15 **Likums** Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Rihards Kozlovskis) ↗ DKP izskatīšanas gaita	
	↗ Ar sēdes norisi saistīti jautājumi	

	5.	4. Likumprojekts **Grozījumi likumā "Par piesārņojumu"** *(122/Lp14)* (2. lasījums) (Steidzams) (2 priekšlikumi) (Dok. Nr. 381B)Balsojums: par 93, pret 0, atturas 0 **Likums** Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Rihards Kozlovskis) DKP izskatīšanas gaita	
	6.	5. Likumprojekts **Grozījumi Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likumā** *(128/Lp14)* (2. lasījums) (Steidzams) (2 priekšlikumi) (Dok. Nr. 387B)Balsojums: par 91, pret 0, atturas 0 **Likums** Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Aiva Vīksna)	
	7.	6. Likumprojekts **Grozījumi Ceļu satiksmes likumā** *(133/Lp14)* (2. lasījums) (Steidzams) (1 priekšlikums) (Dok. Nr. 394B)Balsojums: par 71, pret 8, atturas 14 **Likums** Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Aiva Vīksna)	
	8.	7. Likumprojekts **Grozījumi Bērnu tiesību aizsardzības likumā** *(126/Lp14)* (2. lasījums) (Steidzams) (3 priekšlikumi) (Dok. Nr. 385B)Balsojums: par 93, pret 0, atturas 0 **Likums** Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Aiva Vīksna)	
	9.	8. Likumprojekts **Grozījums likumā "Par sociālo drošību"** *(132/Lp14)* (2. lasījums) (Steidzams) (7 priekšlikumi) (Dok. Nr. 391B)Balsojums: par 86, pret 0, atturas 0 **Likums** Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Mārtiņš Daģis) DKP izskatīšanas gaita	
	10.	9. Likumprojekts **Grozījumi likumā "Par valsts pensijām"** *(124/Lp14)* (2. lasījums) (Steidzams) (14 priekšlikumi) (Dok. Nr. 383B)Balsojums: par 75, pret 0, atturas 0 **Likums** Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Edgars Putra) DKP izskatīšanas gaita	
	11.	10. Likumprojekts **Grozījumi Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā** *(125/Lp14)* (2. lasījums) (Steidzams) (11 priekšlikumi) (Dok. Nr. 384B)Balsojums: par 94, pret 0, atturas 0 **Likums** Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Edgars Putra) DKP izskatīšanas gaita	
	12.	11. Likumprojekts **Grozījumi Valsts sociālo pabalstu likumā** *(127/Lp14)* (2. lasījums) (Steidzams) (12 priekšlikumi) (Dok. Nr. 386B)Balsojums: par 94, pret 0, atturas 0 **Likums** Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Artūrs Butāns) DKP izskatīšanas gaita	
	13.	12. Likumprojekts **Grozījums likumā "Par obligāto sociālo apdrošināšanu pret nelaimes gadījumiem darbā un arodslimībām"** *(131/Lp14)* (2. lasījums) (Steidzams) (3 priekšlikumi) (Dok. Nr. 390B)Balsojums: par 94, pret 0, atturas 0 **Likums** Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Artūrs Butāns) DKP izskatīšanas gaita	
	14.	13. Likumprojekts **Par valsts budžetu 2023. gadam un budžeta ietvaru 2023., 2024. un 2025. gadam** *(152/Lp14)* (2. lasījums) (Steidzams) (206 priekšlikumi) (Dok. Nr. 435B)Balsojums: par 52, pret 39, atturas 0 **Likums** Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija (Referents: Jānis Reirs) DKP izskatīšanas gaita	

	Ar sēdes norisi saistīti jautājumi	
	IV. Izslēgtie no darba kārtības	
	Sēde beigusies 09.03.2023 08:58	

---

* * * *